İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

94

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

Proje Yönetmeni
M. Âkif Aydın

Editör
Coşkun Yılmaz

Bilim Kurulu
M. Âkif Aydın (Başkan)
Erhan Afyoncu
Mehmet Akman
Bilgin Aydın
İdris Bostan
Feridun M. Emecen
Mehmet İpşirli
Mustafa Oğuz
Coşkun Yılmaz

Çeviri Yazı/Mukabele
Salih Kahriman • Mümin Yıldıztaş

Editör Yardımcıları
Coşkun Ünsal • Serkan Osmanlıoğlu

Çeviri Yazı Koordinatörü
Mümin Yıldıztaş

Tashih
Fethi Furkan Yırıkoğulları

İndeks
Şefik Bilal Çavuşoğlu

Grafik Uygulama
Ender Boztürk

Fotoğraf
İsmail Küçük

Kapak Ebrusu
Alparslan Babaoğlu

İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Kavacık Mah. Ekinciler Cad. No. 19
Kavacık Kavşağı – Beykoz 34810 İstanbul
T. 444 85 44 www.medipol.edu.tr

Kültür AŞ

Genel Yayın Yönetmeni
Kemal Kaptaner (Genel Müdür)

Yayın Koordinatörü
Murat Özer (Projeler Müdürü)

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)
ISBN
İstanbul, 2019

Yayınevi Sertifika No. 15321
Matbaa Sertifika No. 12068

© İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret A.Ş.
Bu kitabın her türlü yayın hakkı, 5846 sayılı
Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince
İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Tic. A.Ş.'ye aittir.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar
dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla
çoğaltılamaz.

Baskı ve Cilt
Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi 4.
Cadde No. 77 Bağcılar, İstanbul
T. +90 212 629 06 15 pbx www.secilofset.com.tr

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür A.Ş Yayınları
Maltepe Mah. Topkapı Kültür Parkı, Osmanlı Evleri,
34010, Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul
T. +90 212 467 07 00 F. +90 212 467 07 99
www.kultur.istanbul / iletisim@kultur.istanbul /
www.istanbulkitapcisi.com

İstanbul Kadı Sicilleri Dizisi; 54

İstanbul Kadı Sicilleri 94 Anadolu Sadâreti Mahkemesi 2 Numaralı Sicil (H. 1251-1257/ M. 1835-1841) / proje yönetmeni M. Âkif Aydın ; editör Coşkun Yılmaz ; çeviri yazı / mukabele Salih Kahriman – Mümin Yıldıztaş ; kontrol M. Âkif Aydın – Mehmet Akman – Feridun M. Emecen – İdris Bostan – Mehmet İpşirli. – İstanbul : Kültür AŞ, 2019.

296 s. ; 28 cm. – (Kadı Sicilleri Dizisi ; 54)
Dizin ve görseller (297-366 s.) bulut sisteminde.
Link: http://istanbulkadisicilleri.istanbul

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)
ISBN

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 94

ANADOLU SADÂRETİ MAHKEMESİ

2

NUMARALI SİCİL

(H. 1251-1257 / M. 1835-1841)

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

KÜLTÜR A.Ş.

MEDİPOL İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 94

ANADOLU SADÂRETİ MAHKEMESİ

2

NUMARALI SİCİL

(H. 1251-1257/M. 1835-1841)

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

ÇEVİRİ YAZI / MUKABELE

SALİH KAHRİMAN – MÜMİN YILDIZTAŞ

SON OKUMA

MEHMET AKMAN – FERİDUN M. EMECEN

SON KONTROL

M. ÂKİF AYDIN – FERİDUN M. EMECEN

İDRİS BOSTAN – MEHMET İPŞİRLİ

İÇİNDEKİLER

TAKDİM 9

İMLA KURALLARI 15

ANADOLU SADÂRETİ 2 NUMARALI SİCİL 19

KONU BAŞLIKLARI 23

METİN 39

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ
TAKDİM

M. ÂKİF AYDIN

Osmanlı devletinin din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından homojen olmayan bir bölgede altı asır ayakta kalmasının şüphesiz askerî, idarî, iktisadî, sosyal, kültürel ve demografik birçok sebebi vardır. Dünya tarihinde çok sık rastlanmayan böyle bir başarıyı tek bir sebeple açıklamak mümkün değildir. Bu başarının altında diğer faktörlerin yanı sıra Osmanlı yönetim ve hukuk anlayışının da önemli bir yeri vardır. Çünkü bu yönetim ve hukuk anlayışı sebebiyledir ki Osmanlı devleti hem Avrupa, Asya ve Afrika'da süratle büyüyebilmiş ve hem çok farklı milletleri bu geniş topraklar üzerinde uzun yıllar barış içinde bir arada tutabilmiştir. Osmanlı araştırmalarının en önemli fakat şimdiye kadar gerektiği kadar ilgi çekmemiş alanlarından birisinin Osmanlı hukuku olduğunu söylemek gerekir. Osmanlı hukukunun ve yönetim anlayışının en önemli bilgi kaynaklarından birisi ise şüphesiz sayıları on binleri aşan kadı sicilleridir.

Osmanlı kadı sicilleri sadece hukuk tarihi bakımından değil, Osmanlı devletinin sosyal, siyasî, iktisadî ve kültürel tarihi bakımından son derece önemli bir kaynaktır. Zira bu defterlerde biz sadece mahkemeye intikal etmiş hukuki ihtilafları değil, vergi kayıtlarını, vakıf şartnamelerini, bağış, kira, satış, ödünç gibi her türlü hukuki işlemleri, pazarlarda satılan ürünlerin ve ticarî malların listesini, fiyatlarını, ölen kimselerin geride bıraktıkları terekeye dâhil olan eşyayı, bunların mirasçılar arasındaki taksimlerini, kamu binalarının imar veya tamir bilgilerini, meslek kuruluşlarının faaliyetlerini, esnafın tabi olduğu standartları, evlenme ve boşanma kayıtlarını, merkezden gelen ferman ve hükümlerin sûretlerini, hâsılı Osmanlı siyasî, idarî, iktisadî ve sosyal tarihinin zengin bir fotoğrafını bulmaktayız. Bu defterlerde açıkça görülmektedir ki kadı sadece bir yargıç değil, yerine göre mahallin idarî ve mülkî amiri, yerine göre vergi müfettişi veya noter

yahut da Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlayan bir askerî görevlidir. Bu bilgileri bu çeşitlilik ve zenginlikte hiçbir tarih kitabında, hatırat yahut seyahatname türü eserlerde ve arşiv belgelerinde bulamayız.

Aslında sicillerin bu özellikleri tarihçiler başta olmak üzere Osmanlı araştırmaları alanında çalışanlar tarafından bilinmekte ve kullanılmaktaydı. Ne var ki bu sicillerin önceleri Başbakanlık Osmanlı Arşivi ve İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicillerinin yanı sıra Topkapı Sarayı'nda, çeşitli müzelerde dağınık halde bulunması bu kullanımı zorlaştırmaktaydı. Üstelik bu sicilleri aslî metinlerinden okumak belli bir uzmanlığı gerektirdiği için bunlardan yararlanmak bu sebeple daha da sınırlı kalmaktaydı. Önce bu siciller isabetli bir kararla Kültür Bakanlığı'na bağlı müzelerden Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde toplandı. Sonra da bunların elektronik kopyaları hazırlanarak bunlara ulaşım imkânı artırıldı. Öte yandan İstanbul'da bulunan İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) gerek Türkiye'de bulunan gerekse Türkiye dışındaki Osmanlı coğrafyasında yer alan şehirlere ait kadı sicillerinin elektronik kopyalarını sağlayarak araştırmacıların istifadesine açtı. Böylece Osmanlı devletine ait toplam 25 bin kadar kadı sicilinin elektronik kopyalarına araştırıcıların kolaylıkla ulaşması imkan dahiline girdi. Ne var ki bütün bunlara rağmen sicillerden yararlanma yine de sınırlı kalmaktaydı.

Bundan yaklaşık on yıl önce bu satırların yazarının İSAM başkanı olduğu dönemde önce Üsküdar Kadı Sicilleri'nin on defterini Latin harflerine çevirerek yayımlamak üzere harekete geçildi. Proje ilerlerken İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın desteğiyle çalışma daha da genişletilerek Üsküdar'a ilaveten İstanbul (Sur içi), Eyüp ve Galata kadı sicilleri de yayın programına alındı ve 2010-2012 yılları arasında 40 cilt halinde İstanbul Kadı Sicilleri yayımlanmış oldu.

Sevindirici diğer bir nokta ise İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanması diğer şehirlerin sicillerinin yayımlanması konusunda da teşvik edici olmasıydı. Bu sicilleri takiben aynı usullerle Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri ve Diyarbakır'la ilgili Ahkam defterleri yayımlanmaya başladı. Keza üç cilt halinde Safranbolu Sicilleri yayımlandı. Buna yayımlanan Karaman, Akşehir sicillerini de ekleyebiliriz. Böylece çok daha geniş bir coğrafyada kadı sicillerine dayanarak Osmanlı araştırmalarını zenginleştirmek imkanı doğmuş oldu.

Yayınlanmamış sicillerin en önemli zorluğu hiç değilse basit bir konu fihristinin dahi yapılmamış olmasıdır. Bu zorluğu bertaraf etmek için yayım-

lanan her cildin başına defterdeki ilam, hüccet, mâruz vs. kayıtlarının konu fihristi hazırlandığı gibi bütün kelimeleri içine alan çok farklı ve zengin bir indeks de CD olarak her cilde eklendi. Daha sonra yayımlanan bu 40 cildin elektronik kopyaları zengin indeksiyle birlikte İSAM tarafından internette herkesin kullanımına açıldı. Böylece binlerce kişi bu sicilleri görme, içini serbestçe tarama ve isterse kopyalama imkânına kavuşmuş oldu. Büyük bir memnuniyetle ifade etmeliyim ki bu yayımdan sonra birçok tez, kitap ve makalede İstanbul Kadı Sicilleri sıklıkla kullanıldı. Böylece bu siciller her alandaki Osmanlı araştırmalarında yayımlanmış bu siciller bu sayede daha önce hiç olmadığı kadar kullanıldı, araştırmalar zenginlik ve derinlik kazandı.

Yayımlanmış siciller mevcut en eski tarihli sicillerden başlayarak çoğunluğu on altıncı asra ait olmak üzere on yedinci asrın ortalarına kadar gelmişti. İBB Kültür AŞ bizden ısrarla sicillerin devamını da yapmamızı ve yirminci asrın başlarına kadar bu yayını getirmemizi istemişti. Aslında sicillerin çok kullanılmaya başlanmış olması da projede yer alanları bunu yapma konusunda teşvik etmekteydi. Ne var ki yine aynı İBB Kültür AŞ bizden bir İstanbul tarihi istemiş olduğu için sonraki yıllarda bu proje üzerinde çalışılarak bu satırların yazarının proje yöneticiliği ve Coşkun Yılmaz'ın editörlüğünde on ciltlik *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi* bitirilip 2015 yılında yayımlandı. Bu eserin halen İngilizce tercüme çalışmaları devam etmektedir. Böylece yirminci yüzyılın başlarına kadar devam eden ve 60 ciltte tamamlanması planlanan İstanbul Kadı Sicilleri projesinin ikinci grubuna ancak sıra gelmiş oldu.

İstanbul mahkemelerine ait olup bugün elimizde bulunan ve sayıları 10 bini aşan kadı sicillerinin önemi şuradadır: İstanbul üç kıtaya yayılan bir imparatorluğun merkezi olmasının ötesinde bünyesinde dini ve etnik çeşitliliği de toplamış bir milletler mozaiğini de bünyesinde barındırır. Bizans döneminden intikal eden Hristiyan unsurların yanına fetihle birlikte toplanmaya başlayan Müslüman-Türk unsurlar ve İspanya başta olmak üzere Avrupa'dan göç etmek zorunda kalan Yahudiler üç imparatorluğa (Roma, Bizans, Osmanlı) merkezlik yapmış bu şehre ayrı bir çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır. İstanbul sicilleri bu farklı din, dil, kültür yapısındaki insanlara Osmanlı yönetiminin ve mahkemelerinin nasıl bir yaklaşım sergilediğini ortaya koymaktadır.

İlk 40 ciltte olduğu gibi bu grup kadı sicilinin yayınında da Suriçi İstanbul, Üsküdar, Eyüp Galata ve bağlı mahkemelerinden defterler seçtik. Ancak

içerdiği hüküm zenginliği bakımından Osmanlı devletinin asıl yönetim yeri olan suriçi İstanbul mahkemelerinden defterlere daha fazla ağırlık verdik. Bu sayede bu defterlerin içerdikleri dava zenginliklerinin yanı sıra Çarşamba ve Cuma Divanlarında görülen davalarla ilgili daha çok kayıtlar bu ikinci seride yer aldı ve söz konusu divanların ele aldığı konular ve verdiği kararlar hakkında daha doğrudan bilgi sahibi olduk.

Bu ikinci gurup sicillerin yayını için M. Âkif Aydın, İdris Bostan, Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli ve Mustafa Oğuz'dan oluşan bir bilim kurulu oluşturuldu. Projenin editörlüğünü yine Coşkun Yılmaz üstlendi. Defterlerin yayımlanmasında öncekilerde olduğu gibi şöyle bir yol izlendi: Önce bir uzman defterin transkripsiyonunu gerçekleştirdi. Sonra bir tarihçi veya uzman ile orijinal metin ve Latin harflerine aktarılan metin karşılıklı mukabele edildi. Daha sonra elde edilen metin bir tarihçi ve daha sonra bir hukuk tarihçisi tarafından tekrar okundu. Her kontrol aşamasında tereddüt edilen kelimeler bilim heyeti tarafından asıl metinle karşılaştırıldı. Bu 60 sicillik seride önceki sicillere göre daha az sayıda Arapça kayıt var. Bu kayıtların tercümesinde çok aşırıya kaçmamak şartıyla o günün Türkçesi tercih edildi.

Defterler farklı kâtipler tarafından tutulduğu için yazıların okunabilirliği veya imla bakımından doğruluğu kâtiplerin yetişme seviyeleriyle yakından ilgilidir. Defterlerin zaman içinde yıpranmışlığı veya kâtiplerinin yazılarının düzgün olmayışı bazı kelimelerin okunmasını imkânsız kılmış veya güçleştirmiştir. Özellikle gayrimüslim isimler mahkeme kâtipleri tarafından nasıl zaptedilmişse o şekilde yazıya geçirilmiştir. Bu sebeple aynı ismin muhtelif defterlerde farklı şekillerde yazıldığı görülmektedir. Bunlar belirli ölçüde tevhid edildi. Aynı zorluk Osmanlı coğrafyasında yer alan köy isimlerinin imlasında da yaşandı. Okunmayan veya doğruluğunda tereddüt edilen kelimeler özel işaretlerle belirtildi. Defterlerin imlasında araştırmacılar ve Osmanlı tarihine merak duyanlar tarafından daha rahat okunmasını temin maksadıyla ağır bir transkripsiyon usulü benimsenmedi. Türkçede halihazırda kullanılan kelimelerde bugünkü imla tercih edildi. Diğerlerinde özellikle bir başka kelimeyle karıştırılma ihtimali olan sözcüklerde bunu önleyecek ölçüde bir transkripsiyon usulü benimsendi.

60 ciltlik bu ikinci seri İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanmasında çok değerli destekler gördük. Her şeyden önce bu projeyi bizden ısrarla talep eden dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Kadir Topbaş'a teşekkürü yerine getirilmesini bir görev telakki ederim. Aynı sıcak ilgiyi ve yakın desteği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Mevlüt Uysal'dan da

gördük. Kendisine müteşekkirim. Bu seri kadı sicillerini İstanbul Medipol Üniversitesi'nin değerli destekleriyle yürüttük. İstanbul Medipol Üniversitesi mütevelli heyeti başkanı Dr. Fahrettin Koca ve Üniversite rektörü Prof. Dr. Sabahattin Aydın'a özellikle teşekkür ederim. Keza bu projeye İBB Kültür AŞ Genel Müdürü Kemal Kaptaner ve eski genel müdürler Rıdvan Duran, Nevzat Kütük ve Sabri Dereli'nin desteklerini burada şükranla anmalıyım.

Toplamda 100 cilt olan bu büyük projenin hayata geçmesinde bilim heyetinin gerek sicillerin teker teker seçiminde gerek kontrolünde ve tashihlerde çok kıymetli katkıları olmasaydı bu proje hayata geçmezdi. Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli, İdris Bostan, Mehmet Akman, Erhan Afyoncu, Mustafa Oğuz ve Bilgin Aydın'a, metin kontrolü ve imla birliğini, indeksi, keza metinlerin transkripsiyonun yapan ve her birinin isimleri ilgili ciltte zikredilen uzman arkadaşlara, editör yardımcılarımıza, koordinatörümüze, sanat danışmanımıza, tasarımcımıza, fotoğrafçımıza da teşekkür ederim.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde baştan beri fedakârca çalışan editörümüz Coşkun Yılmaz'a teşekkür için ayrı bir sayfa açmalıyım. Osmanlı mahkeme defterlerinin orijinallerinin bulunduğu İstanbul Müftülüğü'nün katkıları bu ikinci seride de önemli bir yer tutar. Değerli bilim adamları Prof. Dr. Rahmi Yaran ve Prof. Dr. Hasan Kâmil Yılmaz başta olmak üzere İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicilleri bölümü yetkililerine teşekkür ederim.

İşaretlerin Kullanımı:

Ayn işareti başta başta kullanılmadı, diğer yerlerde; ortada ve sonda belirtildi (ta'yîn, mün'im gibi). Hemze işareti bu harfin kendisinin veya kendisinden önceki harfin cezimli olması durumunda kullanıldı (*mü'min / meş'ûm* gibi) bunun dışında kullanılmadı (*teemmül*) gibi.

Arapça ve Farsça kelimelerdeki kaf ve gayn harflerinden sonra gelen uzatmalar a, i, u vokalleri üzerine (¯) işareti konularak; diğer harflerden sonra gelen uzatmalar ise a, i, u vokalleri üzerine (^) işareti konularak gösterildi, (kānûn, bâkī, gāib, *kādı* gibi).

Özel İsimlerin ve Yer İsimlerinin Yazılışı:

Bilinen ve günümüzde kullanılan özel adlar günümüz imlasıyla, ancak Arapça aslındaki yumuşak ünlüleri Türkçedeki sert ünlülere dönüştürülmeden (*Abdurrahman, Halil, Nuri, Receb, Behic, Hadice, Fuad* gibi); günümüzde kullanılmayan özel isimler ile içerisinde cezimli ayn, hemze veya harekeli ayn, hemze öncesinde cezimli harf bulunan isimlerde ayn ve hemzeler gösterilerek yazılmıştır (*Şeyẖnlillâh, Şücâ', Mü'min, Abdülmün'im, Abdülmu'tî, Ya'kub, Ca'fer Ṣa'ban* gibi).

Bileşik adlar bitişik ve tiresiz olarak yazılacaktır (*Kıssahân, Aslıhan, Demirhan, Timurhan* gibi).

Yer isimleri (*Gekvize (Gebze) hariç*) günümüzde kullanıldığı biçimde yazılmıştır. (Burusa >Bursa, Re'islü >Reisli, Çengerköy >Çengelköy, Tekvurdağı >Tekfurdağı, Şili >Şile,)

İmla ile İlgili Diğer Hususlar:

Bazı Arapça kelimelerin sonlarındaki *yapma masdar* eki olan (*insaniyyet, mülkiyyet, emniyyet* gibi) veya *müennes nisbet halini* ifade eden (*zimmiyye, Nasrâniyye* gibi) aslı şeddeli olduğu halde Türkçede şeddesi pek telaffuz edilmeyen (*-iye*)

eklerinin yazımında yalın halde iken günümüzde kullanılan şekil (*zimmiye, Nasrâniye, insaniyet, mülkiyet, emniyet* gibi); terkip halinde ise (*-iyye*) şekli kullanılmıştır (*umûr-ı şer'iyye, techîzât-ı harbiyye, iltizâm-ı insâniyyet, kesb-i mâlikiyyet, tescîl-i vakfiyyet* gibi).

Fiillerin yanı sıra, *yer* ve *yir* şeklinde farklı imlalarla yazılabilen bazı Türkçe kelimeler ile *tokuz, ata, tağ* şeklinde *tı* (ط) harfi ile yazılan kelimelerin yazılışında günümüz Türkçesinde kullanılan (*yer, dokuz, ada, dağ*) şekilleri esas alınmıştır.

Millet, din ve dil isimleri büyük harfle (*Bosneviyyü'l-asl, Rusiyyü'l-asl, Türk, Arab, Hristiyan, Müslümân, Müslimîn, Yahudi* gibi); özel ad veya millet adı iken cins isme dönüşmüş isimler küçük harfle yazılmıştır (*arab (köle manasına), tatar (haberci manasına), mecidiye (para cinsi), selimî (para cinsi)* gibi).

Birden fazla kelimeden oluşan yer ve müessese isimlerinde sadece birinci kelimenin ilk harfi büyük harfle (*Hizâne-i âmire* gibi) yazılmıştır.

Özel isimlerden önce gelen meslek isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Terzi Ali, Kasab Mustafa gibi).

Masdar, fail ve sair kelimelerin harf-i cerle kullanıldığı, kefilu bi'l-mâl, gā'ibu ani'l-meclis gibi tamlamalarda kefil bi'l-mâl, gā'ib ani'l-meclis yazımları tercih olunmuştur.

Arapça aslında iki ünsüzle biten (*hükm, vakf, fasl, asl, nefs* gibi) kelimeler yalın halde iken veya Türkçe ek aldığı durumlarda günümüz imlasına uygun biçimde (*hüküm, hükmü, hükümden/ fasıl, faslı, fasıldan/ vakıf, vakfı, vakıfdan/ asıl, aslı, asıldan/ nefis, nefsi, nefisden* gibi); terkip halinde ise Arapça asıllarına uygun olarak (*fasl-ı husûmet, hükm-i şerîf, vakf-ı mezkûr, asl-ı fermân, nefs-i Üsküdar* gibi) yazılmıştır.

Arapça aslında son iki harfi sessiz olup günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilerek kullanılan (*vakf / vakıf, hükm / hüküm, neşr / neşir* gibi) kelimelerle Arapça aslında son iki harfi şeddeli olan (*zann, add, zamm* gibi) kelimeler Türkçe yardımcı fiille birlikte kullanıldıklarında asıllarında yazılı oldukları şekil Türkçe yardımcı fiille birleştirilerek (*vakfetmek, hükmetmek, neşretmek, zannetmek, addetmek, zammetmek*

gibi); günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilmeden kullanılan (*arz, ketb, sebt* gibi) kelimeler ise Türkçe yardımcı fiille birleştirilmeden (*arz etmek, ketb etmek, sebt etmek* gibi) yazılmıştır.

Arapça aslında son harfi şeddeli olan bazı kelimeler yalın halde iken tek harfle yazılmıştır (hacc-hac, gıbb-gıb gibi).

Özel İşaretler:

Metinde defterin fiziksel özelliklerinde dolayı okunamayan yırtık, kopuk, silik yerler (…) şeklinde; okunuşu tereddütlü kelimeler ? işareti ile; okunamayan yerler …? şeklinde; orijinal metinde kâtip tarafından boş bırakılmış yerler ( ) şeklinde gösterilmiştir. Üzeri çizilerek iptal edilmiş kelime veya cümleler << >> işareti içinde yazılmış; sehven mükerrer yazılan kelimeler ise yazılmamıştır.

Özellikle XIX. yy. ve sonrası döneme ait bazı defterlerde, kayıtların sağ veya sol taraflarında bulunan konu başlığı niteliğindeki derkenarlar ilgili olduğu kaydın baş tarafına italik olarak yazılmıştır.

Ay Kısaltmaları:

M. Muharrem

S. Safer

RA. Rebîʻülevvel

R. Rebîʻülâhir

CA. Cemâziyelevvel

C. Cemâziyelâhir

B. Receb

Ş. Şaʻban

N. Ramazan

L. Şevvâl

ZA. Zilkaʻde

Z. Zilhicce

ANADOLU SADÂRETİ MAHKEMESİ 2 NUMARALI SİCİL

COŞKUN YILMAZ

En eski Osmanlı idari birimlerinden olan Kazaskerlik, Fatih Sultan Mehmed devrinde Rumeli ve Anadolu Kazaskerliği diye ikiye ayrılmıştır. Kazaskerlerin idari görevlerine ait defterlere ruznamçe denmektedir. Kaza/yargı faaliyetlerine dair kayıtlar ise sicillerde yer almaktadır. Anadolu ve Rumeli Kazasker Mahkemeleri konumlarından dolayı son derece önemli mahkemelerdir. Anadolu Kazaskerliği önem sırasında Rumeli Kazaskerliği'nin ardından gelmektedir. Anadolu Kazaskerliği Mahkemesi'ne ait 177 sicil olup bu kayıtlar 1831-1922 yılları arasını kapsamaktadır.*

Anadolu Sadareti 2 Numaralı Sicil'deki ilk kayıt 17 Cemaziyelahir 1251/10 Ekim 1835, son kayıt 14 Recep 1257/1 Eylül 1841 tarihlidir. Buna mukabil daha erken tarihli kayıtlar da vardır. Bu manada en erken kayıt (2a-3) 7 Cemaziyelevvel 1251/31 Ağustos 1835 tarihlidir. Defterde çeşitli yerlerde geçen kayıtlardan kadılık görevini 5 kişinin yürüttüğü anlaşılmaktadır. Bunlar; Yusuf Paşazade Mehmed Nazif Beyefendi, Selim Mollazâde Seyyid Abdurrahim Efendi, Abdülhak Efendi, Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi, Keçecizâde Abdülhalim Efendi'dir.

Sultan II. Mahmud'un (1808-1839) saltanatının son, Sultan Abdülmecid'in (1839-1861) saltanatının ilk yıllarına ait sicildeki toplam kayıt sayısı 253'tir. 30b-1 numaralı kaydın eksik olduğu defterde doğrudan Müslümanlarla ilgili kayıt sayısı 170 olup konu dağılımı şu şekildedir; alışveriş (değirmen, tereke hissesi, menzil hissesi), miras (terekeden hisse alınması, hisse konusunda anlaşma, meczup olanların hak ve hisselerinin korunması, varis

* Metni okuyan M. Âkif Aydın Hocam'a ve katkısı için Serkan Osmanlıoğlu'na teşekkür ederim.
Bilgin Aydın ve dğr., *İstanbul Şer'iyye Sicilleri Vakfiyeler Kataloğu*, Ankara 2015, s. 524.

tescili), arazi anlaşmazlığı, borç (varislerden tahsil etme, taksitlendirme, tembihte bulunma), nikah, kefalet, arazi ve menzillere yapılan müdahalelerin önlenmesi, tımar (çocuklara tevcihi, boşalan tımarın kime tevcih edileceğiyle ilgili davalar, tımardan hisse talebi), boşanma (eşe ve çocuğa nafaka), küçük çocuğa vasi ve nafaka tayini, nevmüslim. Gayrimüslimlerle ilgili 49 kaydın dağılımı şu şekildedir; alışveriş, tereke anlaşmazlığı, cinayet, iflas, evlilik, şufa hakkı, mirasa müdahale, arazi ve menzile müdahalelerin önlenmesi, emanet edilen eşyanın gaspı, borç, firar edenlerin eşyaları, su yolunu değiştirenlerin engellenmesi. Müslümanların ve gayrimüslimlerin birlikte taraf oldukları kayıt sayısı 15 olup alacak-verecek ve kira hakkındadır.

Mirî işler olarak adlandırabileceğimiz 18 kayıt ise tayin ve aziller (katip, mukayyid, türbedar tayini), imza harcı verilmesi, berat yenilenmesi, zayi ilam kaydının defterden çıkarılması, mahkemelerin ayrılması, yolların kapatılmaması, kayıkçılarla ilgili düzenleme, kanuna aykırı ücret alınmaması, su miktarının arttırılması gibi konular hakkındadır.

Vakfa ait gayrimenkullerin istibdali, arazi satımı, menzil hissesinin bakkal hissesi ile değişimi, vakfiye geçerliliği gibi vesilelerle defterde adı geçen vakıflar şunlardır: Râbia bt. Mahmud Vakfı, Haremeyn Vakfı, İslam Kethüda Vakfı, Hâce Şeref bt. Seyyid Mustafa Vakfı, Ahmed Ağa Camii Vakfı, Müftü Lütfullah Efendi Vakfı, Hacı Mirza Bey Vakfı, Ali Ağa Vakfı, Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı, el-Hâc Mehmed Ağa Vakfı, el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı, Mehterbaşı Ahmed Ağa Vakfı, İbrahim Ağa Vakfı, Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı, Sadrazam Halil Hamid Paşa Vakfı, Sadrazam İzzet Mehmed Paşa Vakfı, Âlî Efendi Vakfı, Abdullah Ağa Vakfı, Selman Ağa Vakfı, Patrik Agob v. Bogos Çeşme Vakfı, Kazganî Sadi Mahallesi Avârızı Vakfı, Agob Kalfa Vakfı, İdris Ağa Vakfı, Feridun Ağa Vakfı, Mihrimah Sultan Vakfı, Sobacıoğlu Sarı Ahmed Vakfı, Atîk Vâlide Sultan Câmi‘-i Şerîfi Vakfı, Mehmed Kethüdâ Vakfı, Hafız Ahmed Paşa Vakfı, Süleyman Paşa Vakfı, Ayasofya-i Kebîr Vakfı, İsfendiyar Bey Vakfı, Gazanfer Ağa-yı Atîk Vakfı, el-Hâc Ömer Efendi Vakfı.

Sicilde toplumsal düzeni sağlamak adına devletin yaptığı uygulamalara dair kayıtlar da bulunmaktadır. Bu manada hasta ile ailesinin hukukunu korumak ve hastalığın yayılmasını engellemek adına cüzzamlı olduğu için mahalleden çıkarılması istenen Gökgöz Halil'in halka karışmamak üzere ailesiyle evinde ikamet etmesine karar verilmesi (4b-3) örnek gösterilebilir.

Yine ortak kullanılan yolların kapatılmasının engellenmesi ve su mecrasının değiştirilmesi (8a-1), komşusunu rahatsızlık verecek şekilde yeni yol açılması (23a-1), gibi meseleler örnek gösterilebilir. Esnafın arasındaki anlaşmazlıkların çözülmesi ve kanun dışı olarak para talep edilmesinin engellenmesi hakkında da kayıtlar vardır. İstinye kayıkçılarına mahsus olan iskeleye Kanlıca kayıkçılarının kayık bağlamamaları (47a-2), Çiçekciler Dellalbaşı Ahmed Nazif Efendi'nin çiçekçilerden tahsil ettiği dellaliye ücretinin kanunsuz bulunması (65a-1) gibi kayıtlar bu meyandadır.

İran tüccarından Avram Yahudiyi katledenlerin yargılanması isteği (3a-1), Ali Bey'in miras anlaşmazlığına dair zayi olduğu bildirilen ilamın Kütahya Mahkemesi sicillerinden bir suretinin çıkarılarak surete göre muamele olunması (8a-4), Kastamonu'ya bağlı Ayandon ve Akkaya kazaları mahkemelerinin birbirinden ayrılması (8b-2), Ermeni Patriği Agob'un inşa ettiği çeşmeler vakfından olan menzilin Karabet, Santova, Aksabet ve Oskohi arasında taksim olunması (27a-2) gibi kayıtlar da sicilde dikkat çeken konulardır.

KONU BAŞLIKLARI

1 [1b-1] Bandırma Malikânesi yarım hissesine mutasarrıf Şerif Lütfullah'ın varislerinden Meczub Mehmed'in yetimlerinin çiftliklerde ve sair yerlerde olan haklarının korunması / 41

2 [1b-2] Burdur Mahkemesi Kâtipliğine tayin olunmuş olan Hüseyin'in azledilerek yerine eski kâtip Müftüzade Ahmed Efendi'nin tayin edilmesi / 42

3 [1b-3] Tokat'ta Râbia bt. Mahmud Vakfından olan bahçenin, mülk olan menzil, bahçe ve arsa ile değiştirilmesi (istibdâl) / 43

4 [2a-1] Yusuf Dede'nin türbedarlığa tayini / 44

5 [2a-2] Todoros ile vefat eden kardeşinin çocukları Nikola, Mihal ve Mina arasındaki yol anlaşmazlığı / 45

6 [2a-3] Pavlos v. Yorgi'nin, Nikola'nın Yuvan'a sattığı menzil hissesinde şüf'a hakkı iddiası / 46

7 [2a-4] Bursa'da Haremeyn Vakfından olan vakıf menzil ve arsanın istibdâli / 46

8 [2b-1] Numan b. Ali'nin Oltu'da İslam Kethüda Vakfı'na ait satmış olduğu arazinin geri alınması / 48

9 [2b-2] Hâce Şeref bt. Seyyid Mustafa Vakfından olan menzil hissesinin bakkal dükkânı ile istibdâli / 48

10 [2b-3] Burdur Mahkemesi Kâtibi Ahmed Efendi'nin azledilerek yerine Hüseyin Efendi'nin tayini / 50

11 [2b-4] Menzil hissesi üzerinde şüf'a hakkı iddiası / 51

12 [3a-1] İran tüccarından Avram Yahudiyi katledenlerin yargılanması isteği / 51

13 [3a-2] Mehmed b. Abdülkerim ile Eskiahmedoğlu Ahmed'in nikâh husundaki davalarının Alaiye sancağında görülmesi / 52

14 [3a-3] Ahmed Ağa'nın Zile'de inşa eylediği cami vakfından olan menzilin mülk menzil ile istibdâli / 53

15 [3b-1] Tokat Voyvodası Ahmed Ağa'nın Zile'de yaptırdığı cami vakfından olan bağın mülk olan dükkân ile istibdâli / 54

16 [3b-2] Emine Hatun'un kocasından intikal eden tereke hissesini diğer varis Ahmed Nurullah'a satması / 55

17 [3b-3] Hafize ve Ayşe'nin babalarından intikal eden menzili işgal eden Zehiroğlu Mehmed ile muhakeme olunmaları / 56

18 [4a-1] Memiş Bölükbaşı'nın Sarraf Fındık'da olan alacağından dolayı Simyonoğlu Yorgi'yi taciz etmemesi / 57

19 [4b-1] Nikâhlı eşi Meryem'in, kendisinin yokluğunda başkasıyla nikâhlandığına dair Ahron'un şikâyeti / 57

20 [4b-2] İflas eden ve hapisten çıkarılan Triko'nun alacaklıları tarafından tekrar hapsettirilmesinin kanunsuz olduğu / 58

21 [4b-3] Cüzzamlı olduğu için köyden çıkarılması istenen Gökgöz Halil'in halka karışmamak üzere ailesiyle evinde ikâmet etmesi / 59

22 [4b-4] Hacımirasyedioğlu Osman'ın kardeşi Ayşe Hatun aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlanması / 59

23 [5a-1] Mehmed Efendi'nin Dimyat kazasında ibka olunması ve zayi olan beratının yenilenmesi / 60

24 [5a-2] Merzifon kaza naibliğinden azledilen Mehmed Tevfik Efendi'nin görev süresine ait imza harcının verilmesi / 61

25 [5b-1] İbrahim ve Ahmed'e vefat eden babaları Hüseyin'den intikal eden terekeden hisselerinin tahsili / 62

26 [5b-2] Mehmed'in kefaletten dolayı ödemiş olduğu parayı taleb etmesi / 63

27 [5b-3] Mustafa Efendi'nin Mudanya Mahkemesi'ne mukayyid tayin olunması / 63

28 [6a-1] Darende'de Musabey mahallesindeki bahçe ile ilgili davanın yeniden görülmesi / 64

29 [6a-2] Ali Ağa'nın terekesinden hak iddiasında bulunanların muhakemeleri / 65

30 [6b-1] Emine Hanım'ın vefat eden babası Ali'nin terekesinden dolayı üvey annesi Emetullah ile yeniden muhakeme olunmaları / 66

31 [6b-2] Akçaabat kazasının Halanduz köyündeki arazi ve bahçelere vaki müdahalenin men edilmesi / 67

32 [7a-1] Ereğli Karaman kazası eski naibi Mehmed Rüşdü Efendi'ye tevzi defteri gereğince istihkakı olan imza harcının teslim olunması / 68

33 [7a-2] Raziye Hanım'ın babası Mustafa'nın terekesinden dolayı, vefat eden kardeşi İbrahim'in çocukları ile muhakeme olunması / 69

34 [7a-3] Hatice Hanım'ın mütevellisi olduğu vakfa ait menzil ile Ali Ağa'nın sahibi olduğu mülk dükkânların istibdâli / 69

35 [7b-1] Deronoğlu Mıgırdıç'ın Everek'de bahçesine bitişik ve Gözüböyükoğlu Asvador tarafından satın alınan bahçe için şüf'a hakkını kullanmak istemesi / 70

36 [7b-2] Anaştaş'ın miras hususunda amcası Kostanti'ye müdahale ve tacizde bulunmaması / 71

37 [7b-3] Zeynep, Hamide ve Dudu'nun tasarruflarında olan hamam ve menzili işgal eden Ali ile muhakeme olunmaları / 72

38 [8a-1] Bağdatlıoğlu İstefan'ın Sivas'ın Pirkinik köyünde, yolu kapattığı ve su mecrasını değiştirdiğinden şikâyet ettiği Torosoğlu İstefan ile muhakeme olunması / 72

39 [8a-2] Mehmed b. İbrahim'den bağlanan tımarın çocuklarına tevcihi / 73

40 [8a-3] Tırhala kazası kadılığından istifa etmiş olan Mehmed Esad Efendi'nin görev dönemine ait imza harcının ödenmesi / 74

41 [8a-4] Ali Bey'in miras anlaşmazlığına dair zayi olduğu bildirilen ilamın Kütahya Mahkemesi sicillerinden bir suretinin çıkarılarak surete göre muamele olunması / 75

42 [8b-1] Ayasuluk kazası naibliğinden ayrılan Ahmed Fahri Efendi'ye görev dönemine ait imza harcının ödenmesi / 75

43 [8b-2] Kastamonu'ya bağlı Ayandon ve Akkaya kazaları mahkemelerinin birbirinden ayrılması / 76

44 [8b-3] Bursa'da Karaağaç, Hoca Mehmed Karamanî ve Veledikoz? mahallelerine akan suyun miktarının artırılması / 76

45 [9a-1] Ali'nin Adapazarı'nda vefat eden Hasan'ın mirasından dolayı Ayşe Hatun ile muhakeme olunması / 78

46 [9a-2] Yalakabad ahalisinden Ahsabet'in menzilini işgal eden Turfanda Nasraniye ile Yalakabad'da muhakeme olunmaları / 79

47 [9a-3] Ali Bey ve Molla Salih'in Edirnelizade Mehmed'in mirasından dolayı Hüseyin ile muhakemeleri / 79

48 [9b-1] Erkilet köyünden Mehmed ve Ahmed'in şikâyette bulundukları Abdullahoğulları Osman ve Ahmed ile muhakemeleri / 80

49 [9b-2] Güzelhisar ahalisinden Şerife Emine'nin Mazlumzade Ahmed Bey ile mahallinde hakim huzurunda muhakemeleri / 81

50 [9b-3] Ürgüplü Mustafa ve kardeşi Ali Ağa'nın Ali Kavas aleyhindeki bina ve yol davasının mahallinde muhakemesi / 81

51 [9b-4] Voyvoda Ali'nin vefat eden Eteklizade Ali'de olan alacağının varislerinden tahsili / 82

52 [10a-1] Tokat'ta vakıf iki dükkânın menkul hükmünde olan bağ çubukları ve ağaçlar ile değiştirilemeyeceği / 83

53 [10a-2] Menemen kazası ahalisinden vefat eden Hasırcızade Osman Ağa'nın terekesi hususundaki davanın görülmesi / 83

54 [10a-3] Mehmed b. İbrahim'den boşalan tımarın tevcihi ile ilgili davanın yeniden görülmesi / 84

55 [10a-4] Sarraf Kirhor'un, Kürkçübaşı Yani'ye emanet ettiği ve firari Tahmisoğlu tarafından gasb olunan eşyasının iadesi / 85

56 [10b-1] Çemişkezek ahalisinden Halil'in Safiye Hatun'un mirası hususunda davası / 86

57 [10b-2] Ömer ve eşi Fâtıma'nın Süleyman Ağa aleyhindeki tarla davalarının meşru olmadığı / 86

58 [10b-3] Konya'da Şeyh Ahmed Hamamı su gideri hususunun Konya mahkemesince karara bağlanması / 88

59 [10b-4] Derviş Mustafa Ağa'dan intikal eden ev ve dükkândan mirasçılarının hisse talebleri / 88

60 [11a-1] Turhal ahalisinden Mustafa ile kayınbiraderleri arasındaki bağ davası / 89

61 [11a-2] Biga ahalisinin Bahr-ı sefid Boğazı eski muhafızı Mehmed Raif Paşa'ya ödedikleri parayı geri istemeleri / 90

62 [11a-3] Salih ve Mehmed Esad'ın eşkinci tımarından hisse talebleri / 90

63 [11a-4] Vefat eden Berber Vartan'ın taksim olunan terekesi / 91

64 [11b-1] Amasya'da mülk tımarın Hacı Mirza Bey Vakfı mütevellisi Fâtıma'ya tevcihi / 92

65 [11b-2] Bursa naibi Mehmed Rüşdü Efendi'nin ilamında belirtilen vakıf menzil ile mülk olan menzilin istibdâli / 92

66 [11b-3] İbrahim Ethem'in kardeşleri Mustafa ve Fâtıma ile olan miras davası / 93

67 [12a-1] Mühtedi Ali'nin kardeşi Andon ile olan miras davasında anlaşma sağlanması / 94

68 [12a-2] Hamile Emine'ye boşandığı eşi Mehmed Said Ağa'nın nafaka tahsisi / 95

69 [12b-1] Abdi Efendi'nin Bogos aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması / 96

70 [12b-2] Ali Ağa'nın vefat eden eşi Ayşe'nin mirasından dolayı üvey kızı Fâtıma aleyhindeki miras davasında anlaştıkları / 97

71 [13a-1] Emine ve kızı Refia'nın vakıf menzil hisselerini satmaları / 99

72 [13b-1] Şile'nin Dereseki köyünden Sucu Ahmed'in Sucu Mehmed Arif'e sattığı bargirleri geri alması ve bedelini iade etmesi / 100

73 [13b-2] Saliha bt. Hasan'ın, Abdülhamid Ağa ve sairleri aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 101

74 [14a-1] Halep'te Safiye Hatun'un Mansuriye zaviyesine vakfettiği menzil hissesinin Mehmed'in mülk menzili ile istibdâli / 103

75 [14a-2] Şerbethaneci Petro'nun Arabacı Hasan Ağa'dan borç alması / 104

76 [14b-1] Şerbethaneci Aci Marko'nun Ayşe bt. Mehmed'den borç alması / 105

77 [14b-2] Hasan Ağa'nın Tatar Mehmed İzzet Ağa'dan intikal eden mirastan hissesini Ayşe Hatun'dan tahsil etmesi / 105

78 [14b-3] İstemat bt. Hıristo'nun Fermeneci Nikola ile değirmen hissesi hususunda anlaşması / 106

79 [15a-1] Hatice Hatun'un boşandığı eşinden küçük oğlu için nafaka tahsisi / 107

80 [15a-2] Hafize bt. Mustafa'nın üvey kızı Emine aleyhindeki menzil davası / 108

81 [15b-1] Vefat eden Tatar Mehmed İzzet Ağa'nın tahsil olunan alacaklarının listesi / 109

82 [16a-1] Mehmed Salih'in, Dimitri ve Yorgi'den alacağı olduğu / 111

83 [16a-2] Mehir ve eşya bedelinden olan borcunu ödemesi hususunda Yağcı Hasan Efendi'ye tenbihte bulunulması / 111

84 [16a-3] Mustafa Ağa'nın Medine'de inşa ettiği medresesi için vakfettiği menzilin vakfiyetinin geçerli olması / 112

85 [16b-1] Vefat eden Paris bt. Canik'in tereke listesi / 114

86 [17a-1] Şerbethaneci Abram'ın Arabacı Hasan Ağa'dan borç alması / 115

87 [17a-2] Anaştaşiye bt. Manol'un varisleri Hıristo, Kutni, Eleniko ve Panayot'un, Yani v. Panayot aleyhindeki menzil davalarının meşru olmadığı / 116

88 [17b-1] Fatma Kadın'ın Sarraf Moğsis aleyhindeki alacak iddiası / 117

89 [17b-2] Firar eden Tütüncü Matyos'un kilitli bıraktığı dükkânında bulunan eşyasının listesi / 118

90 [18a-1] Mehmed Şemseddin Efendi'nin küçük oğlu Ahmed Tevfik Molla'dan borç alması / 119

91 [18a-2] Vefat eden Ayşe Sıdıka Hanım'ın oğlu Ahmed Tevfik Molla'ya nafaka tahsisi / 120

92 [18a-3] Üsküdar ahalisinden vefat eden Ayşe Sıdıka Hanım'ın ve oğlu Mehmed Nesib Molla'nın terekeleri listesi / 120

93 [19b-1] Fâtıma bt. Abdullah'ın mecnun olan eşi Selim Ağa'dan boşanması / 126

94 [20a-1] Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif kardeşlerin vefat eden Camcı Mustafa'ya varis oldukları / 128

95 [20a-2] Fâtıma bt. Halil'in kızı Esma Hatun aleyhindeki menzil satışı iptali davasının reddedilmesi / 129

96 [20b-1] Hafız Mehmed'in, Mehmed ve Salih'ten mirastan hisse talebi / 130

97 [20b-2] Vefat eden İsmail'in varislerinden Sâbire ve Ali'nin miras hususunda Tokat Müftüsü Ahmed Efendi'den şikâyette bulunmaları / 131

98 [21a-1] Ali b. Mustafa'nın Abdulkadir Ağa aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması / 132

99 [21b-1] Vefat eden Sultaniye Bekçisi İsmail Ağa'nın varisleri arasında taksim olunan terekesinin listesi / 133

100 [22b-1] Mehmed Arif Ağa'nın vefat eden Abdullah Efendi'ye olan borcunu varislerine taksitle ödemesi / 138

101 [22b-2] Vefat eden Sultaniye Bekçisi İsmail Ağa'nın küçük çocukları Mahmud ve Zahide'ye nafaka tahsis olunması / 138

102 [22b-3] Sarraf Melkon'un küçük çocuklarına menzil bedelinden borcu olduğunu ikrar etmesi / 139

103 [23a-1] Sofya ve eşi Gabril'in, Kadıköyü'nde Maryano'nun evine bitişik bağları için açmış oldukları yolun kapatılması / 140

104 [23a-2] Vefat eden Mehmed Derviş Efendi'nin küçük oğlu Mustafa Rakım'a intikal eden bağ hissesinin diğer varislerin hissesi ile beraber satılması / 141

105 [23b-1] Mehmed Emin Ağa'nın Üsküdar Küçükhamam'da kaybolan paralarının hamam tezgahtarından tazmin edilmesi talebi / 143

106 [24a-1] Balıkçı Astori'nin Yani'nin evine giden yolu kapatmaması gerektiği / 144

107 [24a-2] Mustafa b. Feyzullah'ın vefat eden tüccar Mahmud Ağa'nın varisi olduğunun tescili / 145

108 [24b-1] Anderya'nın vefat eden Ziso v. Anderya'nın verasetinden dolayı Angero bt. Yani aleyhindeki menzil ve bahçe davası / 146

109 [25a-1] Vefat eden Kadıköy ahalisinden Derviş Mehmed Ağa'nın terekesi / 148

110 [25b-1] Miras kalan berber dükkânı gediği hissesinin teslimi / 152

111 [26b-1] Tütüncü Mehmed Sadık'ın borçlularıyla alacak hususunda anlaşma sağladığı / 154

112 [27a-1] Vefat eden Karafeyzizade Ali Bey'in oğlu Ali'ye vasi tayini ve nafaka tahsisi / 156

113 [27a-2] Ermeni Patriği Agob'un inşa ettiği çeşmeler vakfından olan menzilin Karabet, Santova, Aksabet ve Oskohi arasında taksim olunması / 156

114 [27b-1] Çeşme sularına zararı nedeniyle Abdullah Ağa Vakfı'ndan Üsküdar Sultantepesi civarında olan arsa üzerinde bulunan binaların yıkılması / 159

115 [28b-1] Büyük Yenihan'da Sarraf Zakar'ın, vefat eden Azir bt. Haçadur'un küçük kızı Parise'den borç alması / 162

116 [28b-2] Haçadur v. Hazer'in kızı Parise'ye annesinden intikal eden paradan borç alması / 163

117 [28b-3] Vefat eden Azir bt. Haçadur'un tahrir olunan terekesinin listesi / 163

118 [29b-1] Sarraf Aci Gabril'in Karamanlı Aci Aslanoğlu Mina aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi / 167

119 [29b-2] Üsküdar Arakiyeci mahallesi ahalisinden Safiye'nin alacak davasında anlaşma sağlanması / 168

120 [30a-1] Bahçıvan Hıristo ve Biço'nun Berber Bedros aleyhindeki berber gediği ve bostan davasında anlaşma sağlanması / 169

121 [30a-2] Babek v. Avanis ve kardeşi Mıgırdıç'ın İstepan v. Bedros aleyhindeki arazi davasının Sivas mahkemesince karara bağlanması / 170

122 [30b-1] Eksik Kayıt / 170

123 [34b-1] Bahçıvan tâifesinden Astori ve kardeşi Vasil'in alacak davasında anlaşma sağlanması / 170

124 [34b-2] Mustafa Ağa ve ortağı Aziz Ağa'nın Yorgancı Alaaddin Ağa'da olan alacaklarının tahsil olunması / 171

125 [34b-3] Bakkal Balaş'ın alacak iddiasında anlaşma sağlanması / 172

126 [35a-1] Nesibe Hatun'un vefat eden eşi Yüzbaşı Hüseyin Ağa'nın mirasından dolayı kayınvalidesi Saliha bt. Halil aleyhindeki davadan vazgeçmesi / 173

127 [35a-2] Rukiye Hatun'un boşandığı eşi Numan Bey'de olan alacaklarının tahsili talebi / 173

128 [35a-3] Vefat eden Bağcı Hasan'ın Mustafa b. Mehmed'de olan alacağının varislerinden tahsil olunması / 174

129 [35b-1] Margarita bt. Bedros'a olan borcunu ödemesi hususunda Kirkor v. Markar'a tenbihte bulunulması / 175

130 [35b-2] Rukiye Hatun'un boşandığı eşi Numan'dan olan küçük oğlu için nafaka tahsisi talebi / 176

131 [36a-1] Rukiye Hanım'ın hamileliği dolayısıyla, boşandığı eşi Numan'dan nafaka talebi / 177

132 [36a-2] Küçük İbrahim oğlu Dideban Mehmed'in vefat eden Camcı Mustafa'nın varislerinden miras talebi / 177

133 [36b-1] Hatice bt. Abdullah'ın Kantarcı Mehmed Ağa aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması / 179

134 [37a-1] Hasan Tahsin'in hak iddia ettiği İzzeddinli mezraası tımarının İmam Ahmed ve kardeşi Veliyyüddin'e ait olduğu / 180

135 [37b-1] Hafize Hatun'a olan borcundan dolayı hapsedilen Mehmed Salih Ağa'nın borcunu tecil ve taksitlendirmesi / 182

136 [38a-1] Ali Reis'in alacağının tahsil olunması / 183

137 [38a-2] İlbasanlı Ali Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Abdüsselam Ağa'ya tenbihte bulunulması / 183

138 [38a-3] Araboğlu Bedros'un varisleri arasında anlaşma sağlanması / 184

139 [38b-1] Selime Hatun ve oğlu Kolağası Mahmud'un menzil hissesini sahibi Suyolcu Mehmed Said Ağa'ya teslim etmeleri / 185

140 [39a-1] Mehmed Ağa'nın vefat eden Bağcı Arab Salih Ağa'ya varis olduğunun tescil ve mirastan hissesinin tahsili / 187

141 [39a-2] Mustafa Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Astarcı İsak'a tenbihte bulunulması / 188

142 [39b-1] Hatice bt. Süleyman'ın Emine bt. Mustafa'dan satın aldığı evi çocuklarının beğenmediği iddiasıyla iade etme talebi / 189

143 [39b-2] Hüseyin Efendi'nin vefat eden kardeşi Fâtıma'da olan alacağını kızı Zeliha Hanım'dan istemesi / 190

144 [40a-1] Bakkal gediği davasının reddi / 191

145 [40b-1] Mesrure Kadın'ın terekesi / 192

146 [41a-1] Hamza'nın vefat eden Ayşe'nin mirasından dolayı Mehmed Efendi aleyhindeki bağ davasının reddedilmesi / 194

147 [41a-2] Yorgancı Alaaddin Ağa'nın Mustafa Ağa ve Abdülaziz Ağa'ya olan borcunun tecil ve taksitlendirilmesi / 195

148 [41b-1] Fâtıma ve kardeşi Âmine'nin kayınpederleri Kalafatçı Ahmed Ağa aleyhindeki altın ve para iddiaları / 196

149 [41b-2] Reşide Hanım'ın boşandığı eşi Koltukçu Hasan'dan olma küçük oğlu İsmail Hakkı için nafaka takdir olunması / 197

150 [41b-3] Uncu Espazo'ya olan borcunu ödemesi hususunda Françalacı Yanko'ya tenbihte bulunulması / 197

151 [42a-1] Vefat eden Laksi bt. Nikola'nın kızı Zoyiçe'nin, kardeşi Vasiliki aleyhindeki miras davasında haksız bulunması / 198

152 [42a-2] Fâtıma bt. Halil'in kızı Âmine'yi eşi Sarraç Ahmed'e teslim etmesi / 199

153 [42b-1] Hisarönü voyvodası İsmail Ağa'nın Mehmed Nuri Ağa'ya teslim ettiği parayı geri istemeye hakkı olmadığı / 200

154 [42b-2] Bursalı Kömürcü Mehmed Raşid'in Kavak İskelesi Mukataası bedelinden dolayı olan alacak iddiasını ispat edememesi / 201

155 [43a-1] Esham mukabelecisi Mehmed b. Abdullah'ın, Emine Hatun'da olan cariye bedelini tahsil etmesi / 201

156 [43b-1] İbrahim Edhem'in vefat eden Fâtıma bt. Abdullah'ın mirasından dolayı Hasan Efendi'ye açtığı dava / 203

157 [44a-1] Ayşe Hatun'un kendisine küfredilmesiyle ilgili davasından vazgeçmesi / 205

158 [44a-2] Dimitri v. Yorgo'nun İslâmiyeti kabul ederek Mehmed Fevzi ismini alması / 206

159 [44b-1] Vefat eden Yastıkçı Ali Ağa'nın Mağazacı Bogos'ta olan alacağının varislerine ödenmesi / 206

160 [44b-2] Sobacı Sarı Ahmed Vakfı'na ait istibdâli istenilen menzil ve mülk dükkânlar hakkında tahkikat yapılması / 207

161 [45a-1] Cemile bt. Ahmed'in, vefat eden kardeşi Mustafa Reşid'in mirasından dolayı Hafize Hanım aleyhindeki davasının reddedilmesi / 208

162 [45a-2] Ayşe Sıdıka'ya olan borcunu ödemesi hususunda Mehmed Hurşid Ağa b. Abdullah'a tenbih olunduğu / 209

163 [45b-1] Hurşid Ağa'nın halası Nazife Hatun aleyhindeki davasının kabul olunmaması / 209

164 [45b-2] Fatma bt. Mehmed'in boşandığı eşi Numan Ağa'dan olan oğlu Hüseyin için nafaka talebi / 210

165 [46a-1] Hasan Ağa'nın tasarrufunda bulunan Güllü karyesi sınırları dahilindeki koru davası / 211

166 [46a-2] Köşeli Zeynep'in, Kartal ahalisinden bazıları hakkındaki davasında haksız olması / 212

167 [46b-1] Kadıköylü Bağcı Ali'nin, Zeliha bt. Hüseyin aleyhindeki alacak iddiasını ispat edememesi / 213

168 [46b-2] Kuruçay ahalisinden Yılanoğlu İbrahim'in Voyvoda Ömer Bey'e babasının hapisten ıtlâkı içinverdiği paranın iade olunması / 213

169 [47a-1] Emrullah Ağa'nın Seferihisar Voyvodası Ali Ağa aleyhindeki ücret talebinin reddedilmesi / 214

170 [47a-2] İstinye kayıkçılarına mahsus olan iskeleye Kanlıca kayıkçılarının kayık bağlamamaları / 215

171 [47b-1] Ali Ağa'nın küçük oğlu İbrahim Ethem'in gözüne ok atan diğer İbrahim Ethem'in babası Mehmed Salih ile anlaştıkları / 216

172 [47b-2] Nazife Hatun'un, Ayşe Sıdıka aleyhindeki eşya ve alacak davasında anlaşma sağlanması / 217

173 [47b-3] Kalaycı Karabet'in alacak iddiasını ispat edemediği / 218

174 [48a-1] Mehmed b. Ali'nin, Mümin b. Süleyman aleyhindeki alacak iddiasını ispat edemediği / 218

175 [48a-2] Çelebioğulları Mustafa ve kardeşi Yahya'nın Şekerci Halil Ağa aleyhindeki tarla hususunda açtığı davada anlaşma sağlanması / 219

176 [48a-3] Yoğurtçu Osman Ağa'nın, Dino v. Naum ve Yanako v. Dimo'da kefaletten dolayı olan alacağının tahsili / 220

177 [48b-1] Naile Hatun'un vefat eden Emetullah bt. Mehmed'in varisi olduğunun tescili / 221

178 [49a-1] Ayvacık kazası Merkepli köyünden Halil b. Hüseyin'in Voyvoda Mehmed Lütfullah Ağa aleyhindeki alacak iddiasının reddedilmesi / 222

179 [49b-1] Mehmed Selim Ağa'nın açtığı miras davasında anlaşma sağlanması / 223

180 [49b-2] Fâtıma Hatun'un vefat eden eski eşine mirasçı olamayacağı / 224

181 [50a-1] Hüseyin Efendi'nin vefat eden Fâtıma Hanım'ın mirasından dolayı Zeliha Hanım aleyhinde miras iddiasında bulunmaktan men edilmesi / 225

182 [50b-1] Feyzullah Ağa'nın İbrahim Bey aleyhinde tımar davasında bulunmaktan men edilmesi / 228

183 [50b-2] Çerkes Hasan Ağa'nın Hafize Hanım'da olan alacak davasında sulh olması / 228

184 [51a-1] Ebubekir b. Mehmed'in dut bahçesi ve tarla davasında anlaşma sağlandığı / 230

185 [51b-1] Hatice Hatun'un yanında bulunan ve boşandığı eşinden olan küçük kızı Zübeyde için nafaka tahsis olunması / 231

186 [51b-2] Vefat eden Halil'in varislerine intikal eden Samsun'daki menziller ile değirmenin varislerince satılması / 232

187 [52a-1] Mutlakoğlu Mehmed Emin'in Voyvoda Ali Ağa aleyhindeki alacak iddiasının reddedilmesi / 233

188 [52a-2] Kâmile Hatun'un berber dükkânı hususundaki davasının reddolunduğu / 234

189 [52b-1] Parçacı Agob'a olan borcunu ödemesi için Kürkçü Mıhtar'a tenbih olunması / 236

190 [53a-1] Halil b. Salih'e vefat eden dedesinin tımarından hisse verilmesi / 237

191 [53a-2] Borcunu ödemesi hususunda Mahmud b. Abdullah'a tenbih olunması / 237

192 [53b-1] Şerbetçi Ali'nin oğlu Mehmed'in kazaen ölümü davasında sulh olduğu / 238

193 [53b-2] Serveti Hanım'ın boşandığı eşinden nafaka talebi / 239

194 [53b-3] Hödükoğlu Ahmed'in el koyduğu tarla ve bahçeyi teslim etmesi gerektiği / 239

195 [54a-1] Eşi Mehmed Raşid'e itaat etmesi hususunda Rukiye bt. Mustafa'ya tenbihte bulunulması / 240

196 [54a-2] Borcunu ödemesi hususunda Mehmed Efendi'ye tenbihte bulunulması / 241

197 [54b-1] Borçlarını ödemeleri hususunda Kömürcü Ohannes ve ortağı Kirhor'a tenbihte bulunulması / 242

198 [55a-1] Süleyman Efendi'nin menzilini hanımı ile kızlarına satması / 243

199 [55a-2] Hüseyin Hüsameddin Efendi'nin Hafız Ahmed Paşa Vakfı'ndan kiracısı olduğu bostanın kira sözleşmesinin davası / 244

200 [55b-1] Mehmed İzzet Efendi'nin, Mustafa Ağa aleyhinde eşya ve hibe davasında bulunmaktan men olunması / 245

201 [56a-1] Mehmed Ağa ve annesi ile kardeşinin değirmen davası / 246

202 [56a-2] Borcunu ödemesi hususunda Arabacı Todori'ye tenbih olunması / 247

203 [56b-1] Kostandi ile kardeşi Aci Sava arasındaki alacak davasında anlaşma sağlanması / 248

204 [56b-2] Nikola v. Yani'nin, menzil hissesini Kostandi'ye vermek üzere taahhütte bulunması / 248

205 [57a-1] Sefer Mehmed Bey'in Mehmed Salih'deki alacağını tahsili / 249

206 [57b-1] Vefat eden Hanım Hatun'un varislerinin miras iddiasında bulunmaktan men olunması / 251

207 [58a-1] Mardıros v. Minas'ın Kazzaz Partık aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması / 253

208 [58a-2] Bakkal Aci Mihal'in, Araboğlu Yorgi aleyhinde alacak iddiasında bulunmaktan men olunması / 253

209 [58a-3] Sarraf Papasoğlu Sahak'ın Eğin'in Kemergab köyündeki menzil ve bahçesini Kokas'a satması / 254

210 [58b-1] Mehmed Akil Bey ile kardeşinin ortaklaşa kullandıkları menzil bahçe ve arsadaki hisselerini taksim etmeleri / 255

211 [59b-1] İşkodralı Mustafa Paşa'nın kızı Emine Hanım ile eşi Mehmed Nebil Bey'in birbirlerinde olan eşyalarını teslim ederek zimmetlerini ibra etmeleri / 257

212 [59b-2] Demircioğlu İbrahim'in, Karabacakoğlu İbrahim aleyhindeki tarla ve menzil yeri davasında anlaşma sağlanması / 258

213 [59b-3] Mehmed Memiş'in menzil ve bahçe davasının Hoşalay kadılığınca karara bağlanması / 259

214 [60a-1] Emine bt. Hüseyin'in mehr-i muaccelini ödemesi hususunda eşine tenbih olunması / 259

215 [60a-2] Mehmed Sadık Efendi ile Mehmed Efendi arasındaki ayıplı köle davası / 260

216 [60b-1] Mustafa b. Abdullah'ın bağ, tarla ve bazı eşya davası / 261

217 [61a-1] Mustafa b. Abdullah'ın bağ, menzil ve bazı eşya satışı davasının Pirluganda kadılığınca görüşülmesi / 261

218 [61a-2] Kostandi v. Yani'ye borcunu ödemesi için tenbihte bulunulması / 262

219 [61b-1] Bahçıvan Yorgi ve Babası Hıristo'nun alacak davasından vazgeçtikleri / 263

220 [61b-2] Meryem bt. Andon'un Süleyman Paşa Vakfı'ndan kiralamış olduğu bostanın kira sözleşmesinin feshedilmesi / 264

221 [62a-1] Eleniko bt. Yamandi'nin eşinin miras davasının haksız olduğu / 264

222 [62b-1] Hatice Hanım'ın vefat eden kardeşi Rukiye'nin davasının reddedilmesi / 266

223 [63a-1] Başçavuş İbrahim Ağa'nın tarla davasının meşru olmadığı / 267

224 [63b-1] Emine ve Ayşe'nin üvey valideleri Ümmügülsüm aleyhindeki miras davalarında anlaşma sağlanması / 268

225 [63b-2] Ümmügülsüm bt. Hasan'ın miras davasında anlaşma sağlanması / 270

226 [64a-1] Nalband Osman Ağa'nın satmış olduğu evini boşaltarak müşterisi Seyyid Hüseyin Ağa'ya teslim etmesi / 271

227 [64b-1] Osman Ağa'nın Bağcı Ahmed Ağa ile olan miras davasında anlaşma sağlandığı / 271

228 [64b-2] Boyatya bt. Papa Manol'un Mustafa Ağa'dan borç alması (bey' bi'l-vefâ) / 272

229 [65a-1] Çiçekciler Dellalbaşı Ahmed Nazif Efendi'nin çiçekcilerden tahsil ettiği dellaliye ücretinin kanunsuz bulunması / 273

230 [65b-1] Of kazası ahalisinden olup İzmir'de vefat eden Sandıkçı Ahmed'in beytülmalce el konulan terekesinin varislerine teslim olunması / 274

231 [66a-1] Agob v. Melkon'un vefat eden ortağındaki alacağı olması davasının meşru olmadığı / 275

232 [66b-1] Ümmügülsüm Hatun'un Hamamcı Paşaoğlu aleyhinde olan bahçe davasının Trabzon mahkemesince görülmesi / 277

233 [66b-2] Âmine bt. Feyzullah ve Fâtıma bt. Osman'ın, Kadızade Feyzullah Efendi aleyhindeki arazi ve hızar davasının Bolu kadılığınca görülmesi / 278

234 [67a-1] Zeliha bt. İsmail'in boşandığı eşinden olan küçük çocuğu Abdurrahim için nafaka takdir olunması / 278

235 [67a-2] Hamparsum ve Artin kardeşlerin borçlarını taksitlendirmeleri / 279

236 [67b-1] Ömer Ağa'nın, değirmen davasından men olunması / 280

237 [67b-2] Karahisar-ı Şarki ahalisinden vefat eden Sarıoğlu Mustafa'nın varisleri arasındaki davanın Karahisar'da görülmesi / 281

238 [68a-1] Ligori v. Yorgaki'nin sebzeci gediği anlaşmazlığı / 282

239 [68b-1] Ayşe bt. Mehmed'in eşinden muhalaa usulüyle boşanması / 283

240 [68b-2] Cemile bt. İbrahim ile oğlu Hüseyin Efendi'nin Maltepe'deki bağlarını Mustafa Ağa'ya satmaları / 284

241 [69a-1] Vefat eden İbrahim Bey'in menzilinin oğlu Ahmed adına tescil olunması / 284

242 [69a-2] Aliye bt. Selim'in alacak davasında anlaşma sağlandığı / 285

243 [69a-3] Selim Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Fâtıma bt. Hasan'a tenbihte bulunulması / 286

244 [69b-1] Palu hakimi Cemşid Bey ve oğlu Hüseyin Can Bey Vakıfları gelirlerinin taksimine dair aile arasında çıkan anlaşmazlık / 286

245 [70b-1] Vefat eden Sandıkçı Ahmed'in Hıfzı Mustafa Paşa'da olan alacağının varislerince tahsil olunması / 289

246 [70b-2] Tabakçı esnafından Petro'nun alacak iddiasından vazgeçmesi / 289

247 [70b-3] Salih b. Mehmed ve kardeşi Süleyman'ın babalarından intikal eden fırın ve bakkal hususundaki davaları / 290

248 [71a-1] Yani v. Anastaş'ın alacak iddiasının meşru olmadığı / 291

249 [71a-2] Süleyman b. Mehmed ve sairlerinin Bogos'ta olan alacaklarını tecil etmeleri / 291

250 [71a-3] Ağya v. Nikifor'un Osman Ağa ve sairlerine olan borcunun tecil olunması / 292

251 [71b-1] Fatma bt. Mehmed'in, Çengel köyü İmamı Mehmed Efendi aleyhindeki davasının meşru olmadığı / 293

252 [72a-1] Parise'nin vasisi olan babası Haçadur'un azledilerek yerine başkasının vasi tayini / 294

253 [72a-2] Nefise Hatun'un kendi hissesi ile beraber vasileri olduğu küçük çocukların menzil hisselerini satması / 295

ÇEVİRİ YAZI

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 94

ANADOLU SADÂRETİ MAHKEMESİ

2

NUMARALI SİCİL

(H. 1251-1257 / M. 1835-1841)

1251 ve 1252 ve 1253 ve 1254 ve 1255 ve 1256 ve 1257 Seneleri

Hücec ve İʻlâmât-ı Evkāf-ı Anadolu Sadâreti

Hüve'l-muʻîn

Hâlâ revnak-efzâ-yı sadr-ı sâmî-kadr-ı Anadolu Yusuf Paşazâde devletlü, inâyetlü, merhametlü veliyyü'n-niʻam Mehmed Nazif Beyefendi hazretleri zamân-ı meymenet-iktirânlarında vukūʻ bulan senedât-ı şerʻiyye kuyûdudur.

Fî-gurreti C sene 1251

1 [1b-1] Bandırma Malikânesi yarım hissesine mutasarrıf Şerif Lütfullah'ın varislerinden Meczub Mehmed'in yetimlerinin çiftliklerde ve sair yerlerde olan haklarının korunması

Maʻrûz-ı dâʻîdir ki,

Sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen arzuhâl hâmişinde mastûr derkenâra nazar ve tedkīk olundukda Bandırma mâlikânesinin nısf hissesine mutasarrıf olan Şerif Lütfullah bundan akdem fevt olup terekesi iki nefer sulbî oğulları zevcim meczûb Mehmed ile Salih İzzet nâm kimesnelere münhasıra olup mâlikâne-i mezkûre ile kasaba-i mezbûre civârında olan emlâk-ı sâiresi merkūmâna bâ-irâde-i seniyye inʻâm buyurmuş ise de zevcim mezbûr kullarının karındaşı İzzet kulları bi'l-cümle emvâl ve eşyâyı telef birle mâlikânenin rubʻ hissesi meczûbun olup senede altı bin guruş ve mülk îrâdı beş bin guruş ve Erdek kazâsında olan Balık öşrü ve Tekfur karyesinde olan çiftliği ve Sığırcı Çiftliği ve çiftlikât-ı mezkûreden mâʻada derûnunda olan emvâl-i sâiresi ve kasaba-i mezbûrede bir kıtʻa bezirhâne karındaşı kulları fuzûlî zabt ve hâl-i hayatında meczûb olduğundan hesâbını rü'yet ve ihkāk-ı hak etmeyerek zevcim mezbûr Mehmed kulları fevt olup terekesi firâşından hâsıl ve bu câriyenizden mütevellid sagīr oğlu Ahmed ve sagīre kızı Nefise ve Hanife'ye münhasıra ise de ammileri olan merkūm İzzet dahi emvâl-i mezkûreden eytâm-ı mezbûrenin hisselerini vermeyip mezbûr İzzet dahi fevt olup terekesi inʻâm-ı seniyye buyurularak zevcesiyle işbu eytâm kullarına münhasıra olmağla şimdiye kadar ihkāk-ı hak olunmadığından eytâm kullarına gadrı mûcib olup bu câriyeleri eytâmın vasîsi ve Bandırma Müftüsü Hacı Veli nâzırları ise de işbu zikr olunan emvâl ne mahâlde kaldığı tebeyyün etmediğinden yedimde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince müteveffâ-yı mezbûr İzzet Bey'in hesâbları mahâllinde şerʻle rü'yet ve zevcim müteveffâ meczûb Mehmed'in pederinden hissesi ne mahâlde kalmış ise zâhire ihrâcıyla müteveffâ-yı mezbûr karındaşı İzzet Bey'in terekesinden eytâmın hakkı ihkāk buyurulması bâbında kazâ-i mezkûr hâkimine hitâben bir kıtʻa emr-i âlî ısdârı ile mesrûr buyurulmak deyü sâhibe-i arzuhâl olan vasiyy-i mezbûr Emine Hatun'un işbu arzuhâli meâlinden müstebân ve müteveffâ-yı mezbûr Lütfullah

nâm kimesnenin cânib-i mîrîden terekesinin zabtına dâir bir kayd bulunmadığı ve husûs-ı mezkûr için dahi Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i âlî verildiğinin kaydı bulunmadığı derkenâr kuyûdu meâlinden nümâyân olmağla bu sûretde müteveffâyı mezbûr meczûb Mehmed'in sulbî oğlu Ahmed nâm sagīr ile sulbiye kızı Nefise ve Hanife nâm sagīrelerin vâlideleri ve vasîleri olan sâhibe-i arzuhâl Emine Hatun sıgār-ı mezbûrların babaları müteveffâ-yı mezbûrun babası olan müteveffâ Lütfullah nâm kimesneden mevrûs emvâl ve emlâkden hisse-i irsiyesi ve ba'dehu vefât eden yine sıgār-ı mezbûrûnun ammileri İzzet Bey'in terekesinden sıgār-ı mezbûrûna müntakil hukūk-ı irsiyelerinin taleb ve iddi'âsında olduğu meâl-i arzuhâl-i mezkûrdan nümâyân ise de müteveffâ-yı mezbûr İzzet Bey'in terekesine el-hâletü hâzihî vâzı'u'l-yed olanlar kimler olduğu mefhûm-ı arzuhâl-i mezkûrdan ma'lûm olmayıp ancak sıyâneten li'l-eytâm vasiyy-i mezbûr olan Emine Hatun vech-i meşrûh üzere istid'âsı vâki' olduğu sûretde sıgār-ı eytâm-ı mezbûrûnun babaları müteveffâ-yı mezbûr meczûb Mehmed ile ammileri mezbûr müteveffâ İzzet Bey'in terekesine vâzı'u'l-yed olanlardan taleb ve iddi'âsı vukū'unda tarafeyn bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î de'âvî-i vâkı'alarını istimâ' ve rü'yet eyleyip sıgār-ı eytâm-ı mezbûrûnun hukūk-ı şer'iyyeleri şer'an tahakkuk eyledikden sonra alıverilmesiyle ihkāk-ı hakka dikkat olunmasını âmir hâlâ Bandırma kazâsı nâibine bir kıt'a emr-i âlî ısdârı muvâfık-ı re'y-i âlîleri buyurulur ise ol bâbda ve her hâlde emr ü irâde hazret-i men-lehü'l-emrindir.

Fî 17 C sene [1]251

2 [1b-2] Burdur Mahkemesi Kâtipliğine tayin olunmuş olan Hüseyin'in azledilerek yerine eski kâtip Müftüzade Ahmed Efendi'nin tayin edilmesi

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda bâ-berât-ı âlîşân Burdur kazâsı mahkemesinde kitâbet cihetine mutasarrıf olup on dokuz seneden mütecâviz edâ-i hizmetde kusûrum yoğiken bundan akdem Hüseyin Efendi nâm kimesne ba'zı mahallere istinâdı hasebiyle bigayr-ı hakkın yedimde olan cihet-i mezbûr berâtını cebren ahz ve bir takrîb üzerine berât etdirip gadr etmekle sâhib-i evvel olduğumdan berât kaydı ba'de'l-ihrâç bu kullarına tevcîh ve berât-ı âlîşân inâyet buyurulmak bâbında sâhib-i arzuhâl Ahmed kulları istid'â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâl-i mezkûrdan müstefât ve Burdur kazâsı mahkemesinde kâtib olan mezbûr Müftüzâde Ahmed'in ferâğından bin iki yüz kırk altı Şa'bânı'nın sekizinci günü kazâ-i mezbûr nâibi Kādızâde Mustafa Raşid Efendi arzıyla kazâ-i mezbûr ahâlîsinden Hüseyin Efendi'ye tevcîh ve berât olunduğu kaydı derkenârından müstebân oldukdan sonra sâhib-i arzuhâl mezbûr

Ahmed bin iki yüz kırk altı senesinde kazâ-i mezbûrda bulunan Ârif Ağa merhûm Ahmed'i tazyîk ve cebren cihet-i mezkûr berâtını yedinden alıp kazâ-i mezbûrda nâib bulunan Kādızâde Mustafa Raşid Efendi'ye hilâf-ı vâki' olarak arz etdirmiş olduğunu kazâ-i mezbûr ahâlîsinden Dersa'âdet'de müsâfiren sâkinûn Hasan b. Ali ve İsmail b. Selim ve Ahmed b. Mustafa nâm kimesnelerin alâ-tarîkı'ş-şehâde ihbârlarından nümâyân olmağla bu sûretde kâtib-i mezkûrun cihetine bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan merkūm Hüseyin'in ref'inden sâhib-i evveli olan merkūm Ahmed'e ber-mûceb-i ihbâr tevcîh ve yedine berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak muvâfık-ı re'y-i âlîleri buyurulur ise ol bâbda ve her hâlde emr ü irâde hazret-i men-lehü'l-emrindir.

Fî 19 C sene [12]51.

3 [1b-3] Tokat'ta Râbia bt. Mahmud Vakfından olan bahçenin, mülk olan menzil, bahçe ve arsa ile değiştirilmesi (istibdâl)

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen medîne-i Tokat Nâibi Şirânîzâde Abdullah Şakir Efendi'nin mührü mutâbık arzı ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Tokat'da vâki' Râbia bt. Mahmud nâm vâkıfenin zikri âtî vakfına evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîsi olan İbrahim b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde es-Seyyid Ahmed Efendi b. Hafız Abdurrahman muvâcehesinde şöyle takrîr-i kelâm eder ki, ceddem müteveffiye Râbia nâm vâkıfenin vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında mastûr ve mukayyed olup tevliyetini evlâdına vakf ve şart etdiği vakıfdan medîne-i mezbûrede Beybağı mahallesinde vâki' bir tarafdan Keleş Ağa bahçesi ve bir tarafdan Mizan Kâtibi oğlu Ömer Ağa ve ba'zen Mahmud Ağa bahçeleri ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a vakıf bahçe mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı duhûr ve a'vâm ile cidârları bi'l-külliye harâb olup rakabesi kebîr ve gallesi ve hâsılı rakabesine kifâyet etmeyip vakıfda dahi müsâ'ade-i ta'mîr olmadığından istîcârına dahi kimesne tâlib olmamağla taraf-ı vakfa aslâ ve kat'â menfa'ati olmayıp ve işbu merkūm Ahmed'in yedinde olan emlâkinden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Yalakçıoğlu Molla Mustafa menzili ve bir tarafdan Filipozoğlu İbrahim menzili ve bir tarafı İshak oğlu Mehmed ve ba'zen Kahveci İbrahim menzilleri ve bir tarafı tarîk-i hâs ile mahdûd fevkānî ve tahtânî üç bâb oda ve bir bâb ahır ve iki yerde mâ-i lezîz-i cârî ve hadîka-i muttasıla ve sokak kapısını müştemil bir bâb mülk menzil ile Gözü Aşçı mahallesinde vâki' bir tarafı Na'lband Osman ve bir tarafı Kasab Mustafa oğlu Halil menzilleri ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd iki bâb ipekçi ve iplikçi kârhâneleri ve yine medîne-i mezbûre kazâsında Cemal nâm mahâlde vâki' ma'lûmü'l-hudûd tahmînen altı çiftlik mikdârı arsa ve kürûmu mülk bir kıt'a bağı arsaten ve cevdeten ve ücreten ve mahallen vakıf bahçe-i

mezkûreden ezyed ve evfer ve istibdâli vakf-ı şerîfe evlâ ve enfa‘ olup merkūm es-Seyyid Ahmed Efendi dahi istibdâle tâlib olmağın kıbel-i şer‘den ba‘de’l-keşf emlâk-ı mezkûre vakıf bahçe-i mezbûre ile istibdâl olunmak için izn-i şerîfi mutazammın bir kıt‘a emr-i âlî niyâzında olduğunu iltimâs eylediğinde tarafeynin talebiyle ümenâ-i şer‘ ve ebniye ve hadîka ve arazi ve kürûm ahvâline vukūf-ı tammı olan bî-garaz kesân-ı Müslimîn cemm-i gafîr ile vakıf bahçe-i mezbûre ve emlâk-ı merkūmeleri ba‘de’l-keşf merkūm Ahmed Efendi’nin yedinde olan sâlifü’z-zikr emlâk-ı mezbûreyi vakf-ı mezbûrdan kıymeten ve rağbeten ve ücreten ve arsaten ekser ve evfer olduğunu ve şerâit-i istibdâl mevcûde olup vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunacağını ve istibdâl olunmak ezher cihet vakf-ı mezbûre evlâ ve enfa‘ idüğü huzûr-ı şer‘a ihzâr etmeleriyle vakıf bahçe-i mezbûru emlâk-ı mezbûre ile istibdâl olunmak için izn-i hümâyûnu mutazammın bir kıt‘a emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân sudûru istîd‘âsında olduğu meâl-i arz-ı mezkûrdan müstebân ve husûs-ı mezkûr için Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i âlî verildiğinin kaydı bulunmadığı meâl-i derkenârdan nümâyân olmağla işbu derûn-ı arzda mastûr olan vakıf bahçe ile mezbûr Ahmed Efendi’nin emlâk-ı mezkûresinin hudûd-ı erba‘aları mezkûr ise de mikdâr-ı zirâ‘ ve kıymetleri arz-ı mezkûrda tasrîh olunmadığından ol vechile şerâit-i istibdâl bi-tamâmihâ mevcûde olduğu ma‘lûm olmamağla bu sûretde mârru’z-zikr vakıf bahçe ile sâlifü’l-beyân bir bâb mülk menzil ile emlâk-ı sâire her birinin mahâllinde arsa ve ebniyelerinin başka başka lede’l-misâha ve’t-tahmîn mikdâr-ı zirâ‘ ve kıymetleri tasrîh ve beyân olunarak emlâk-ı mezkûre vakıf bahçe-i mezkûreden vüs‘at ve rey‘ ve kıymet cihetlerinden evfer ve ezyed ve istibdâli cânib-i vakfa enfa‘ ve evlâ ise istibdâl olunmasına izn-i hümâyûn-ı hazret-i şâhâneyi mutazammın emr-i âlî ihsân buyurulması muvâfık-ı şer‘-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Bâkī el-emrü li-veliyyi’l-emr.

Fî 23 C sene [1]251.

4 [2a-1] Yusuf Dede’nin türbedarlığa tayini

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr kayd ve derkenâra nazar olundukda Midilli Gümrüğü Mukāta‘ası fâizinden almak üzere iki kıt‘a berât-ı âlîşân ile yevmî kırk sağ akçe vazîfe ile evlâd-ı Rasûl –aleyhi’s-selâmdan- Şerife hazretleri türbedârı olan Tarîkat-ı mevleviyye’den eş-Şeyh Ali fevt olmağla kaydı kaleminden derkenâr ve müteveffâ-yı mezbûr mahlûlünden bu dâ‘îlerine tevcîh ve yedime başka başka berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak niyâz ve istirhâmında olduğu sâhib-i arzuhâl el-Hâc Yusuf Dede’nin işbu arzuhâli meâlinden müstefâd ve türbedârlık-ı mezkûr başka başka berât-ı âlîşân ile el-yevm eş-Şeyh Ali üzerinde olduğu kaydı derkenârından müstebân ve merkūm

eş-Şeyh Ali'nin bilâ-veled fevti vâki‘ olduğu kazâ-i mezbûr ahâlîsinden olup Âsitâne-i aliyye'de müsâfiren sâkinûn Esad b. el-Hâc İsmail ve Şeyh Abdulkadir b. Hüseyin nâm mevsûku'l-kelim kimesnelerin alâ-tarîkı'ş-şehâde ihbârlarından nümâyân olmağın bu sûretde türbedârlık-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûr Şeyh Ali mahlûlünden sâhib-i arzuhâl mezbûr el-Hâc Yusuf Dede kullarına tevcîh ve yedine berât-ı âlîşân inâyet ve ihsân buyurulmak menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 13 B sene [12]51.

5 [2a-2] Todoros ile vefat eden kardeşinin çocukları Nikola, Mihal ve Mina arasındaki yol anlaşmazlığı

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâlâ Isparta kazâsı nâibi es-Seyyid Mehmed Sadeddin Efendi'nin mührü mutâbık arzı ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Isparta mahâllâtından Gani? mahallesi mütemekkinlerinden Todoros v. Nikola zimmî meclis-i şer‘de takrîr-i kelâm edip on iki sene mukaddem hâlik olan karındaşı Luka zimmî ile babalarından metrûk menzillerini beynlerinde taksîm ve hisselerine isâbet edeni ifrâz eylediklerinde hisse-i irsiyesine kalan menzil-i mezkûrun ifrâz olunan mülk yolundan karındaşı hâlik-i mersûmun oğulları Nikola ve Mihal ve Mina zimmîlerin babalarından mevrûs mülk menzillerinin yolu var iken benim mülk menzilimin yolundan iğmâz ve tesâmuhumla sinîn-i vefîreden beri mürûr etmişler ise de el-yevm mürûrların men‘ dâ‘iyesinde olduğumda otuz seneden mütecâviz mürûr etmelerimizle bundan böyle dahi mürûra musır olmalarıyla mesfûrûnun benim yolumdan mürûrlarını men‘ ve keff-i yedleri bâbında bir kıt‘a emr-i âlî ısdâr niyâz ve istirhâmında olduğu meâl-i arz-ı mezkûrdan müstefâd ve husûs-ı mezkûr için Dîvân-ı Hümâyûn tarafından emr-i âlî verilmediği kaydı derkenârından müstebân olmağla bu sûretde derûn-ı arz-ı mezkûrda mastûr mersûm Todoros v. Nikola zimmînin babası hâlik-i mersûm Nikola zimmîden müntakiller mülk menzil hissesinde kâin tarîk husûsuna dâir karındaşı hâlik-i mesfûr Luka zimmînin oğulları mersûm Nikola ve Mihal ve Mina zimmîler ile beynlerinde vukū‘ bulan tarîk-i mezkûr nizâ‘larında yine mersûm Todoros zimmînin iddi‘âsı şer‘an mesmû‘ olmağla ber-vech-i meşrûh tarafeyn mahâllinde bi'l-muvâcehe ba‘de tahakkuku'l-husûmet terâfu‘-i şer‘-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında Isparta mütesellimiyle nâibine hitâben bir kıt‘a fermân-ı âlîşân ısdâr ve i‘tâsı menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-veliyyi'l-emr.

Fî 19 B sene [12]51

6 [2a-3] Pavlos v. Yorgi'nin, Nikola'nın Yuvan'a sattığı menzil hissesinde şüf'a hakkı iddiası

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan emr-i âlîye imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Niğde kasabasında kâin Ağa Mustafa mahallesinde mütemekkin sâhib-i arzuhâl Pavlos oğlu Yorgi zimmînin mütemekkin olduğu menzili ittisâlinde Marad oğlu Yuvan zimmînin menzili ve üst tarafında dahi Nikola zimmînin menzili olup mersûm Yorgi zimmînin ilm ü haberi olmaksızın mesfûr Nikola kendi menzilini mersûm Yuvan zimmîye bey' edip ol dahi iştirâ ve kabûl etmiş olmağla mesfûr Yorgi zimmî bi-hakkı'ş-şüf'a bey' olunmuş olan menzil-i mezkûrdan şüf'a tarîkiyle nısf menzil-i mezkûru taleb eyledikde vermekde mersûm Nikola muhâlefet etmiş olduğundan fürûht olunmuş olan menzil-i mezkûrdan bi-tarîkı'ş-şüf'a nısfını alıverilmek husûsu bâbında mütesellim ve nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlînin sudûru niyâzında olduğu meâl-i arzuhâlden müstebân olmağla bu sûretde sâhib-i arzuhâl olan mersûm Pavlos oğlu Yorgi zimmînin istid'â eylediği menzilden şüf'a ittihâzı menâzil-i mezkûre mülk olduğu tebeyyün eylediği takdîrde ve şerâit-i şüf'aya dahi bi-tamâmihâ mahâllinde ri'âyet eylemiş ise da'vâsı mesmû' olacağı ve istid'âsı mûcebince tarafeyn mahâllinde bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î terâfu'-i şer' ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında Niğde mütesellimiyle nâibine hitâben bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-veliyyi'l-emr.

Fî 7 C sene [1]251.

7 [2a-4] Bursa'da Haremeyn Vakfından olan vakıf menzil ve arsanın istibdâli

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen mahrûse-i Bursa kazâsı nâibi Feyzi Efendizâde es-Seyyid Süleyman Efendi'nin mührü mutâbık arzı ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda husûs-ı âti'l-beyânın mahalinde istimâ' ve ketb ü tahrîri için savb-ı şer'-i enverden bi'l-iltimâs me'zûnen mürsel Kâtib el-Hâc Mehmed Nuri Efendi mimâr-ı hâssa kāimmakāmı hulefâsından es-Seyyid Mehmed Tahir Ağa ile nezâreti Evkāf-ı hümâyûn-ı mülûkâneye mülhak evkāfdan mahrûse-i Bursa hısnı dâhilinde merhûm Şeyh Paşa mahallesi Câmi'-i şerîfi'nde bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân kayyum olanlara tevliyet ve süknâsı meşrûta zikri âtî arsa üzerine varıp cerîde-i şer'de mazbûtü'l-esâmî kimesneler muvâcehesinde akd-i meclis-i şer'-i nebevî etdikde câmi'-i şerîf-i mezkûrda bâ-berât-ı âlî kayyum olup arsa-i mezkûrenin tevliyet ve süknâsı bi'l-meşrûtiye mutasarrıf olan es-Seyyid İbrahim

Efendi b. Musa meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda zikri câî bir bâb mülk menzile bâhüccet-i şerʿiyye mâlike ve mutasarrıfe olan zâtı taʿrîf-i şerʿî ile muʿarrefe Şerife Zeyni Hanım bt. Süleyman muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu derûnunda akd-i meclis olunan etrâf-ı erbaʿadan tarafeyni Abdülkerim Ağa veresesi mülk menzilleri ve Haremeyn Vakfı'ndan yine verese-i mezbûrenin diğer mülk arsası ve tarîk-i âm ile mahdûd bir ahır ve iki hâbiye-i mâ-i cârîyi müştemil bir bâb menzil arsası câmiʿ-i şerîf-i mezkûrda kayyum olanlara tevliyet ve süknâsı meşrûta ve ol vechile benim dâhil-i havza-i tasarrufumda olup ve yine Nakkaş Ali mahallesinde vâkiʿ etrâf-ı erbaʿadan tarafeyni verese-i mezbûre ve Saraç Hüseyin menzilleri ve tarîk-i âm ile mahdûd iki beyt-i ulvî ve bir sofa ve bir ahır ve bâ-hâbiye-i mâ-i cârî ve bir helâyı müştemil bir bâb mülk menzil mezbûre Şerife Zeyni Hanım'ın bâ-hüccet-i şerʿiyye silk-i mülk-i sahîhinde olmağla ben mutasarrıf olduğum sâlifü'z-zikr vakıf menzil arsasını mârru'z-zikr mülk menzil ile istibdâl murâd edip mezbûre Zeyni Hanım dahi istibdâle tâlibe olmağla cânib-i şerʿden ber-minvâl-i muharrer istibdâli re'y olunmağın bi'l-muʿâyene hâzırûn erbâb-ı vukūfdan lede'listihbâr istibdâli evlâ ve enfaʿ ise iʿlâm olunmak murâdımdır dedikde evvelâ vakıf olan menzil-i mezkûr arsasını mimâr-ı hâssa kāimmakāmı merkūm ve sâir hâzırûn-ı erbâb-ı vukūf ile misâha ve tahmîn olundukda terbîʿan iki yüz doksan zirâʿ arsa ve köhne ebniyesi kıymeti ancak yedi yüz guruş olup sâniyen civârında mezbûre Zeyni Hanım'ın mahalle-i mezbûrede vâkiʿ mülk olan menzil-i mezkûr üzerine varılıp kezâlik keşf ü misâha ve tahmîn olundukda terbîʿan iki yüz seksen zirâʿ arsası ve terbîʿan yüz yetmiş yedi zirâʿ cedîd ebniyesinin kāimen kıymeti bin beş yüz elli guruş olmağla ol vechile vakıf olan menzil-i mezkûrdan kıymet ve rağbet ve vüsʿat ve ücret cihetlerinden ekser ve evfer ve ezyed ve şerâit-i istibdâl mevcûde ve istibdâli cânib-i vakfa her vechile enfaʿ ve evlâ ve hayr-ı mahz olduğunu kāimmakām-ı mimâr-ı hâssa ve hâzırûn-ı erbâb-ı vukūf haber verdiğini kâtib-i merkūm mahâllinde ketb ü terkīm ve meclis-i şerʿa gelip inhâ ve tefhîm etmeğin mûcebiyle istibdâline izin ve ruhsat-ı hazret-i şâhâneyi hâvî bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile muʿanven bir kıtʿa fermân-ı celîlü'ş-şân sudûrunu istidʿâ-yı inâyet eyledikleri meâl-i arz-ı mezkûrdan müstefâd ve bu makūle mülk menzil vakıf olan menzilden kıymeten ve rağbeten ve ücreten ve mahallen ezyed ve evfer ve istibdâli vakfa evlâ ve enfaʿ olup şürût-ı istibdâl mevcûde bulunduğu sûretde istibdâli tecvîz eyleyen fukahâ-yı zevi'l-ibtihâcın kavilleri üzere mülk menzil vakıf ve vakıf olan menzil mülk ve vakıf evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunmak üzere istibdâl olunup tarafeyne hüccet verilmek için bâ-irâde-i aliyye Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf yazılageldiği meâl-i derkenârdan müstebân olmağla bu sûretde işbu derûn-ı arzda tasrîh olunduğu üzere şerâit-i şerʿiyyesine riʿâyet olunmuş olduğundan istibdâli tecvîz eyleyen fukahâ-yı zevi'l-ibtihâcın kavilleri üzere mülk olan menzil mârru'z-zikr vakıf ve vakıf olan menzil sâbıku'l-beyân mülk ve vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde

icrâ olunmak üzere istibdâl olunmasına izn-i hümâyûn-ı şâhâneyi mutazammın emr-i âlî i'tâsı muvâfık-ı şer'-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-hazreti veliyyi'l-emr.

Fî 21 Ş sene [1]251

8 [2b-1] Numan b. Ali'nin Oltu'da İslam Kethüda Vakfı'na ait satmış olduğu arazinin geri alınması

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan emr-i âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda Oltu kazâsında İslam Kethüdâ nâm kimesnenin ma'lûmü'l-hudûd menâzil ve hadîka ve sâir arazi-i mevkūfesinin gallesi neslen ba'de neslin evlâd-ı zükûruna, ba'de'l-inkırâz batnen ba'de batnin ale't-tesâvi evlâd-ı inâsına, ba'de'l-inkırâz asabe-i nesebiyesine, ba'dehu zevi'l-erhâmına, ba'dehu Medîne-i Münevvere fukarâsına şart etmiş olduğu vakfiye-i ma'mulün-bihâsında mastûr ve ol vechile evlâdı mutasarrıflar iken yine evlâd-ı zükûrundan Numan b. Ali nâm kimesne arazi-i vakf-ı mezkûrdan bir tarafı bahçe harkı ve üst tarafı tarîk-i âm ve diğer tarafı Zerdenis sınırı ve taraf-ı râbi'i Şıracı yolunun altı ile mahdûd olan mahâlli merkūm Numan hilâf-ı şer'-i şerîf Çamoceris? ahâlîsine bey' ve teslîm etmekle vakf-ı mezkûrdan olan mahâll-i mezkûru ahâlî-i mezbûrdan istirdâd ve yedlerinden ihrâç olunması bâbında bir kıt'a fermân-ı âlîşân ısdârı istid'âsında olduğu meâl-i arzuhâlden müstefâd ve nizâm-ı mezkûr zımnında târîh-i atîk ile emr-i âlî sudûr buyurulmuş olduğu meâl-i derkenârdan müstebân olmağla bu sûretde ber-vech-i muharrer evlâd-ı vâkıfdan olan mezbûr sâhib-i arzuhâl Osman'ın istid'âsı vâki' olduğu takdîrde mezbûr Numan'ın arazi-i vakf-ı mezkûrda vukū' bulan bey'inin butlânına binâen ber-muktezâ-yı şer'-i kavîm ve vakfiye-i ma'mulün-bihâ mûcebince merkūm Numan'ın vakfiyetinden ihrâç zu'muyla ahâlî-i mezbûra bey' etmiş olduğu arazi-i vakf-ı mârrü'l-beyânın istirdâdıyla vâki' olan ta'addîsi men' ü def' olunması bâbında Çıldır vâlisi ile Oltu kazâsı hâkimine hitâben bir kıt'a emr-i âlî ısdârı menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 19 L sene [1]251

9 [2b-2] Hâce Şeref bt. Seyyid Mustafa Vakfından olan menzil hissesinin bakkal dükkânı ile istibdâli

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâlâ Halebü'ş-şehbâ kādısı mevâlî-i kirâmdan Uryânîzâde Mehmed Said Efendi'nin mührü mutâbık arzı ve hâmişinde

mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Halebü'ş-şehbâ'da vâki‘ ashâb-ı hayrâtdan Câbirîzâde kerîmesi demekle arîfe el-Hâce Şeref bt. es-Seyyid Mustafa nâm sâhibetü'l-hayr evkāfının evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîsi olan Câbirîzâde es-Seyyid Mehmed Talib Efendi b. es-Seyyid Yusuf nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâm ve ta‘bîr ani'l-merâm edip mütevellîsi olduğum vakf-ı mezbûr müstagallâtından olup galle-i hâsılasından ba‘de'l-masârıf senevî yirmi dört guruş fazlası olan medîne-i mezbûrede Kastelü'l-haramî? mahallesinde vâki‘ Zehir sokağında kâin yirmi dört sehmle mu‘teber ma‘lûmetü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilden iki sehm ve beş südüs an-sehm-i şâyi‘a hissesini menzil-i mezbûr mürûr-ı eyyâm ile müşrif-i harâb ve mâil-i türâb olup ta‘mîri için vakıfda fazla galle mevcûd olmamağla istibdâline tâlib ve râgıb olan Gürünlü kızı demekle arîf Tamara bt. İgobcan Nasrâniye silk-i mülkünde münselik olup galle-i hâsılasından ba‘de'l-masârıf senevî kırk sekiz guruş fazlası olan medîne-i mezbûrede Bâbünnasr hâricinde vâki‘ Tabla Çarşısı'nda kâin ma‘lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb bakkāl dükkânı ile istibdâl olunmak murâdımdır deyü iltimâs eylediğine mebnî taraf-ı şer‘-i enverden ta‘yîn olunan ümenâ-i şer‘le mimâr-ı hâssa halîfesi ma‘rifetleriyle keşif ve mu‘âyene olundukda mezbûr mülk dükkân merkūm vakıf hissesinden ücreten ekser ve kıymeten evfer ve binâen ahkem ve mahallen ergab ve min-külli'l-vücûh istibdâli cânib-i vakfa evlâ ve enfa‘ olduğunu lede't-tahkīk ehl-i hibre ve erbâb-ı vukūf bî-garaz mazbûtü'l-esâmî ve mevsûku'l-kelim ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden kimesneler ihbârlarıyla dahi zâhir ve âşikâr olmağın merkūm vakıf hisse-i mezbûr mârru'z-zikr mülk dükkân ile istibdâl olunmak bâbında izn-i hümâyûnu hâvî bir kıt‘a emr-i âlîşân istid‘â eylediği meâl-i arzdan müstefâd ve bu makūle mülk akār vakıf olan akārdan kıymeten ve rağbeten ve ücreten ve mahallen ezyed ve evfer ve istibdâli cânib-i vakfa evlâ ve enfa‘ olup şürût-ı istibdâl mevcûde olduğu sûretde fukahâ-yı zevi'l-ibtihâcın kavilleri üzere mülk [olan] akār vakıf ve vakıf olan akār mülk ve vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunmak üzere tarafeyne hüccet-i şer‘iyye verilmek için bâ-irâde-i aliyye Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf yazılageldiği derkenârdan müstebân olup ancak zikr olunan vakıf menzil ile sâlifü'l-beyân mülk dükkân mahallerinde hudûd-ı erba‘aları ve arsa ve ebniyelerinin mikdâr-ı zirâ‘ ve kıymetleri vakıf olan menzil-i mezkûr kadîmden ehl-i zimmet kefere menzili olduğu derûn-ı arzda tasrîh ve beyân olunmadığından ol vechile şerâit-i istibdâl mevcûde olduğu ma‘lûm olamamağla bu sûretde mârru'z-zikr vakıf menzil ile sâbıku'l-beyân mülk dükkân her birinin hudûd-ı erba‘aları ve arsa ve ebniyelerinin başka başka lede'l-misâha ve't-tahmîn mikdâr ve kıymetleri tasrîh ve beyân olunarak mülk dükkân-ı mezbûr vakıf menzil-i mezkûrdan vüs‘at ve rey‘ ve kıymet ve rağbet cihetlerinden evfer ve ezyed ve sâbıku'z-zikr vakıf menzil kadîmden ehl-i zimmet kefere menzili olup ve istibdâli cânib-i vakfa enfa‘ ve evlâ ise istibdâl olmasına izn-i hümâyûn-ı

şâhâneyi mutazammın emr-i âlî i'tâsı muvâfık-ı şer'-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 M sene [1]252.

10 [2b-3] Burdur Mahkemesi Kâtibi Ahmed Efendi'nin azledilerek yerine Hüseyin Efendi'nin tayini

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr muktezâ ve derkenâra nazar olundukda beş sene mukaddem bâ-berât-ı âlîşân Burdur Mahkemesi'nde kitâbet cihetine mutasarrıf olan Ahmed Efendi kendi hüsn-i rızâsıyla lede'ş-şuhûd huzûr-ı hâkimde bu kullarına ferâğ ve kasr-ı yedi mûcebince bâ-i'lâm bu kullarına tevcîh ve berât-ı âlîşân ihsân olunmağla dört beş seneden beri edâ-i hizmet üzere iken sekiz dokuz mâh mukaddem bir takrîb berâtımı gasben ahz ve ref' etdirdi deyü hilâf-ı inhâ ile üzerimden ref' ve kendi üzerine tevcîh etdirmiş olmağla cihet-i mezkûrun kaydı kaleminden derkenâr ve vâki'-i hâl kazâ-i mezkûrun ashâb-ı vukūfundan tahkīk olunması için isti'lâm buyurulması husûsuna istid'â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâl-i mezkûrdan müstefâd ve kitâbet-i mezkûre bin iki yüz kırk altı senesi Şa'bânı'nın sekizinci günü merkūm Ahmed'in kasr-ı yedinden merkūm Hüseyin Efendi'ye tevcîh olunup üzerinde olduğu ve sene-i mezbûrede kazâ-i mezbûrda voyvoda bulunan Ârif Ağa mezbûr Ahmed'i tazyîken ve cebren berâtını alıp kazâ-i mezbûr nâibi bulunan Kādızâde Mustafa Raşid Efendi'ye hilâf-ı vâki' arz etdirmiş olduğunu kazâ-i mezbûr ahâlîsinden Dersa'âdet'de müsâfireten sâkinûn Hüseyin b. Ali ve İsmail b. İbrahim ve Ahmed b. Mustafa nâm kimesneler alâ-tarîkı'ş-şehâde ihbârları mûcebince kitâbet-i mezkûre mezbûr Hüseyin Efendi'nin ref'inden sâhib-i evveli merkūm Ahmed Efendi'ye bin iki yüz elli bir senesi Cemeâziye'l-âhirin yirminci günü tevcîh ve berât-ı âlîşân i'tâ buyurulmuş olduğu sûret-i rûznâmçe meâlinden müstebân ve mezbûr Ahmed Efendi'nin ilm-i kitâbetde behresi olmadığından mâ'adâ câsir-i ifsâd-ı belde idüğü cemm-i gafîr kimesnelerin huzûr-ı şer'de ihbâr ve şehâdet eyledikleri merbût olan i'lâmdan nümûdâr olmağın bu takdîrce kitâbet-i mezkûre ref'inden cümlenin merzâ ve muhtârı olan mûmâ-ileyh efendiye kemâ-kân ibkā buyurulması derkenârda mukayyed mefhûm-ı muktezâdan münfehim olmağla bu sûretde işbu arzuhâlde merbût hâlâ Burdur Kādısı Ahmed Rıza Efendi dâ'îlerinin mührü mutâbık arz mefhûmunca cemm-i gafîr olan kimesnelerin ihbâr ve şehâdetlerine nazaran merkūm Ahmed Efendi'nin [ref' ve] cümlenin muhtârı olan mezbûr Hüseyin Efendi dâ'îlerine kemâ-kân ibkā ve yedine müceddeden berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 M sene [1]252.

11 [2b-4] Menzil hissesi üzerinde şüf'a hakkı iddiası

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Kayseriye'de Eslem Paşa mahallesinde bir bâb mülk menzilin beş hisse i'tibârıyla bir hissesine mutasarrıf olup hissedârım mersûmdan hisselerini almağa tâlib iken ecânibden ve kasaba-i mezbûre mütemekkinlerinden Boyacı Danyel zimmî fuzûlen hissedârım hisselerini habersiz almış ve şimdi hissem ziyâdedir diyerek bütün bütün zabt edip gadr-ı küllî olmağla şefî' olduğuma mebnî hisse-i merkūme şer'an alıverilmesi için Kayseriye mütesellimiyle hâkimine hitâben bir kıt'a emr-i âlî i'tâ buyurulması bâbında sâhibe-i arzuhâl Akali Nasrâniyenin istid'â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâlinden müstefâd ve huzûr-ı mezbûr menzil hissesi nizâ'ına dâir şer'le görülecek mevâddan olduğu derkenârda mukayyed mefhûm-ı muktezâdan müstebân olmağla bu sûretde mersûme Akali Nasrâniyenin taleb ve iddi'â eylediği mülk menzil hissesi vâki' olduğu takdîrde hasm ittihâz eylediği mersûm Danyel zimmî ile mahâllinde terâfu'-i şer'-i şerîf olunarak ihkāk olunması[nı] âmir Kayseriye mütesellimiyle hâkimine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân ısdâr buyurulması menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 M sene [1]252.

12 [3a-1] İran tüccarından Avram Yahudiyi katledenlerin yargılanması isteği

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr emr-i âlî kaydı ve şerhle derkenâra nazar olundukda İran tüccârından Avram Yahûdinin babası İsak Yahûdi iki yüz kırk sekiz senesinde Hüdâvendigâr sancağında Mihaliç kazâsında li-ecli't-ticâre kendi hâlinde geşt ü güzâr üzere kazâ-i mezbûre tâbi' re'âyâ köylerinden Başköy demekle ma'rûf karyeye duhûlünde bir gece müsâfir olduğu hâlde karye-i mezbûre re'âyâları Yahûdi-yi mersûmu bi-gayr-ı hakkın katl ve i'dam ile yanında mevcûd on altı bin guruşlukdan mütecâviz eşyâsıyla kırk bin guruş nükūd-ı mevcûdunu gasb etmiş olduklarından mahâllinde ihkāk-ı hak olunması için sancağ-ı mezbûr mütesellimiyle hâkimine hitâben emr-i âlî ısdâr olunmuş ise de karye-i mezbûre re'âyâları vekîlleri İsterati ve Nikola ve Togoş ve Sidri ve Yani ve Panayot ve Manol ve Çoban Nikola ve diğer İsterati zimmîler ikrâhen iki bin beş yüz guruşa sulh olunmuşlar ise de fetvâ-yı şerîf mûcebince ikrâh-ı mu'tebere ile olan sulh ve ibrâ sahîh olmadığı ve Yahûdi-yi mersûmun şâhidleri dahi Dersa'âdet'de mevcûd olmağla mübâşir ma'rifetiyle zimmî-yi mersûmları

Dersa'âdet'e celb olunarak Arz Odası'nda ihkāk-ı hak buyurulması bâbında emr-i âlî ısdârı niyâzıyla istid'â-yı inâyet olunduğu meâl-i takrîrden müstefâd ve meâl-i takrîr emvâl-i mağsûbe nizâ'ına dâir şer'le görülecek mevâddan olup bâlâda derkenâr olunan emr-i âlî yine nizâ'-ı mezkûr zımnında mübâşirli olarak sudûr etmiş ve mahâlline lede'l-vürûd ve't-terâfu' musâlaha ve kat'-ı nizâ' olunduğu[nu] mübeyyin vârid olan i'lâm mazmûnu emr-i âlî-i mezkûrun kaydı bâlâsına şerh verilmiş, bir def'a şer'le rü'yet ve fasl ü hasm olunup kaydı bâlâsına şerh verilen mâddeye tekrâr fermân verilmemek ve mâdde-i mezbûr için hilâf-ı şer'-i şerîf şâhid-i zûr ikāmesiyle i'lâm ve hüccet verildi deyü ref'-i rık'a-i iştikâ ve nizâ' zuhûr ederse hükkâm ilm-i yakîn hâsıl etmedikçe tekrâr mübâşir gönderilmemek için beyaz üzerine sudûr eden fermân-ı âlîşân mazmûnundan idüğü derkenârdan nümâyân olmuşdur. Ancak meâl-i takrîre nazaran sulh-ı mezkûr ikrâh-ı mu'tebere ile vukū'u vâki' ise adem-i sıhhatine binâen ber-vech-i meşrûh mersûm Avram Yahûdi ile re'âyâ-yı mersûmûn beynlerinde vâki' olan sulh-ı mezkûr için bu def'a Yahûdi-yi mersûmun tasaddî etmiş olduğu ikrâh-ı mu'tebere iddi'âsı ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf mesmû' olmağla kendüsü yâhud vekîli mahâllinde terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak ve ihkāk-ı hak olunmadığı sûretde müdde'â-aleyhim Deraliyye'ye ihzârları bâbında mübâşirli olarak emr-i âlîşân i'tâsı mutlakan re'y-i âlîlerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 17 Ra sene [1]152.

13 [3a-2] Mehmed b. Abdülkerim ile Eskiahmedoğlu Ahmed'in nikâh husundaki davalarının Alaiye sancağında görülmesi

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda Nevâhî-i Alâiye'de Sarıhallar karyesi ahâlîsinden li-ebeveyn er karındaşım el-Hâc Feyzullah Ağa sulbiye kızı Âişe nâm bikr-i mürâhıkayı oğlum Abdülkerim'e bi'l-velâye akd-i nikâh edip zevce-i menkûhası olmuş iken karye-i mezbûre ahâlîsinden Eskiahmedoğlu Ahmed nâm kimesne işbu târîhden bir sene mukaddem mezbûre Âişe'yi babası mezbûr el-Hâc Feyzullah Ağa'dan kendi nefsi için nikâhla almağa tâlib oldukda vech-i meşrûh üzere oğlum mezbûra nikâhla verip menkûhası olduğunu ifâde edince dört sene mukaddem bana nikâh olunmuşdur deyü hilâf-ı vâki' da'vâya tasaddî ve murâhika-i mezbûreyi mütegallibeye istinâd ile cebren hânesine gönderip ba'dehu merkūm bir sene mukaddem mezbûre Âişe'yi istinkâh eylediği kazâ-i mezbûr nâibi huzûrunda vech-i şer'î üzere sâbit olmağın merkūm Ahmed mezbûre Âişe'yi muahharen nikâh ile almağa tâlib olmuş iken mukaddemâ menkûham idi demesi şer'an mesmû'a olmayıp ba'dehu kemâl-i diyânetsizliğinden merkūm, merkūme Âişe'yi boğup kuyuya atmış, gadr-ı

azîme cesâret etmekle husûs-ı mezkûr livâ-i mezbûr mütesellimi huzûrunda şer'le mürâfa'a ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru istid'âsında olduğu meâl-i arzuhâlden müstefâd ve bu husûsa dâir Dîvân-ı Hümâyûn tarafından emr-i âlî verildiğinin kaydı bulunmadığı meâl-i derkenârdan müstebân olmağla bu sûretde sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed'in ber-vech-i meşrûh sulbî oğlu sagīr-i mezbûr Abdülkerim'in velîsi olduğu üzere hasmı merkūm Eskiahmedoğlu Ahmed ile mahâllinde şer'an mürâfa'a ve ihkāk-ı hak olunmasını âmir Alâiye sancağı mütesellimiyle nâibine hitâben bir kıt'a fermân-ı âlîşân ısdârı muvâfık-ı şer'-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 5 R sene [1]252.

14 [3a-3] Ahmed Ağa'nın Zile'de inşa eylediği cami vakfından olan menzilin mülk menzil ile istibdâli

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâlâ medîne-i Zile Nâibi Şeyhzâde es-Seyyid Mustafa Necib Efendi'nin mührü mutâbık arzı ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Tokad voyvodası ashâb-ı hayrâtdan müteveffâ es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Osman Ağa nâm vâkıfın medîne-i Zile'de binâ eylediği câmi'-i şerîfin evkāfı musakkafâtından medîne-i Tokad'da Hoca Ahmed Efendi mahallesinde vâki' hudûdu ma'lûm vakıf menzilin bâ-berât-ı âlîşân mütevellîsi olan vâkıf-ı mûmâ-ileyhin sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Abdullah Ağa meclis-i şer'-i şerîfde şöyle takrîr-i kelâm eder ki bâlâda mezkûr medîne-i Tokad'da vâki' vakıf menzil-i mezkûrdan medîne-i mezbûrede Kethüdâ mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd hâriciye ve dâhiliye mülk menzilim sâlifü'z-zikr vakıf menzilden arsaten ve cevdeten ve rağbeten ve kıymeten ekser ve evfer olup vakıf menzil-i mezkûrun icâresine dahi tâlib ve râgıb olmadığından istibdâli cânib-i vakfa min-külli'l-vücûh enfa' ve evlâ olmağın istibdâli murâdımdır dedikde mülk menzil-i mezkûr arsaten ve cevdeten ve rağbeten ve kıymeten sâlifü'z-zikr vakıf menzilden ekser ve evfer olduğunu mu'âyene ederek vukūfu olan Müfti-yi esbak Lütfullah Efendi Vakfı ve Müfti-yi sâbık es-Seyyid Ahmed Efendi ve el-Hâc Hayreddin Efendizâde es-Seyyid Ali Efendi ve Hacı Hasan Ağa ve Mehmed Ağa ve sâir bî-garaz kimesneler meclis-i şer'a gelip vukū'u üzere ihbâr eylediklerinde istdibdâli vakf-ı mezkûra her vechile enfa' ve evlâ olduğu ledeş-şer' zâhir olmağın istibdâl olunmak için izn-i hümâyûnu mutazammın bir kıt'a emr-i şerîf-i celîlü'ş-şân sudûru istid'âsında olduğu meâl-i arz-ı mezkûrdan müstefâd ve bu makūle mülk menzil vakıf olan menzilden kıymeten ve rağbeten ve ücreten ve mahallen ezyed ve evfer ve istibdâli cânib-i vakfa enfa' ve evlâ olup şürût-ı istibdâl mevcûde olduğu sûretde istibdâli tecvîz eyleyen fukahâ-yı zevi'l-ibtihâcın kavilleri üzere mülk menzil vakıf ve vakıf olan menzil

mülk olmak ve vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunmak üzere istibdâl olunup tarafeyne hüccet verilmek için bâ-irâde-i aliyye Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf yazılageldiği derkenârdan müstebân olmağla ancak zikr olunan vakıf menzil ile sâlifü'l-beyân mülk menzilin mahallerinde hudûd-ı erbaʿaları ve arsa ve ebniyelerinin mikdâr ve zirâʿ ve kıymetleri ve reyʿ ve ücretleri derûn-ı arz-ı mezkûrda tasrîh ve beyân olunmadığından ol vechile şerâit-i istibdâl mevcûde olduğu maʿlûm olamamağla bu sûretde mârru'z-zikr vakıf menzil ile sâlifü'l-beyân mülk her birinin hudûd-ı erbaʿaları ve arsa ve ebniyelerinin başka başka lede'l-misâha ve't-tahmîn mikdâr-ı zirâʿ ve kıymetleri ve reyʿ ve ücretleri tasrîh ve beyân olunarak mülk menzil-i mezbûr vakıf menzil-i mezkûrdan vüsʿat ve reyʿ ve kıymet ve rağbet cihetlerinden evfer ve ezyed ve istibdâli cânib-i vakfa enfaʿ ve evlâ ise istibdâl olunmasına izn-i hümâyûn-ı şâhâneyi mutazammın emr-i âlî iʿtâsı muvâfık-ı şerʿ-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 5 C sene [1]252.

15 [3b-1] Tokat Voyvodası Ahmed Ağa'nın Zile'de yaptırdığı cami vakfından olan bağın mülk olan dükkân ile istibdâli

Maʿrûz-ı dâʿîleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâlâ medîne-i Zile nâibi Şeyhzâde es-Seyyid Mustafa Necib Efendi'nin mührü mutâbık arzuhâl hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Tokad Voyvodası ashâb-ı hayrâtdan müteveffâ es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Osman Ağa nâm vâkıfın medîne-i Zile'de binâ eylediği câmiʿ-i şerîfin evkāfı müsakkafâtından medîne-i Tokad etrâfında Kemer kurbünde maʿlûmü'l-hudûd Genç Ağa Bağı demekle arîf tahmînen on beş dönüm vakıf bağın bâ-berât-ı âlîşân mütevellîsi olan vâkıf-ı mûmâ-ileyhin sulbî kebîr oğlu es-Seyyid Abdullah Ağa meclis-i şerʿ-i şerîfde şöyle takrîr-i kelâm eder ki bağ-ı mevkūf-ı mezkûrun hâsılı harcına vefâ etmediğinden yine medîne-i mezbûrede Bekiroğlu Hanı kurbünde vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd bir aded mülk ekmekçi dükkânım rağbeten ve kıymeten sâlifü'z-zikr vakıf bağdan ekser ve evfer olup istibdâli min-külli'l-vücûh enfaʿ ve evlâ olduğu bi'l-muʿâyene vukūf-ı tammı olan Müfti-yi esbak es-Seyyid Latif Efendi ve Müfti-yi sâbık es-Seyyid Ahmed Efendi ve el-Hâc Hayreddin Efendizâde es-Seyyid Ali Efendi ve Hacı Hasan Ağa ve Mehmed Ağa ve sâir bî-garaz kimesneler meclis-i şerʿa gelip vukūʿu üzere ihbâr eylediklerinde istibdâli vakf-ı mezkûre her vechile enfaʿ ve evlâ olduğu zâhir olmağın istibdâl olunmak için izn-i hümâyûnu mutazammın bir kıtʿa emr-i şerîf-i âlîşân sudûru istidʿâsında olduğu meâl-i arz-ı mezkûrdan müstefâd ve bu makūle mülk olan akār vakıf olan akārdan kıymeten ve rağbeten ve ücreten ve mahallen ezyed ve evfer ve istibdâli cânib-i vakfa enfaʿ ve evlâ olup şürût-ı istibdâl mevcûde olduğu sûretde istibdâli

tecvîz eyleyen fukahâ-yı zevi'l-ibtihâcın kavilleri üzere mülk olan akār vakıf ve vakıf olan akār mülk olmak ve vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunmak üzere istibdâl olunup tarafeynde hüccet verilmek bâ-irâde-i aliyye Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf yazılageldiği derkenârdan müstebân olmağla ancak zikr olunan vakıf bağ ile mülk dükkân-ı mezkûrun mahallerinde hudûd-ı erbaʿaları ve reyʿ ve ücret ve kıymetleri ve dükkân-ı mezkûrun arsa ve ebniyesinin mikdâr-ı zirâʿ ve kıymetleri derûn-ı arz-ı mezkûrda tasrîh ve beyân olunmadığından ol vechile şerâit-i istibdâl mevcûde olduğu maʿlûm olamamağla bu sûretde mârru'z-zikr vakıf bağ ile sâlifü'l-beyân mülk dükkân her birinin hudûd-ı erbaʿaları ve reyʿ ve ücret ve kıymetleri ve dükkân-ı mezkûrun arsa ve ebniyesinin mikdâr-ı zirâʿ ve kıymetleri başka başka lede'l-misâha ve't-tahmîn tasrîh ve beyân olunarak mülk dükkân-ı mezbûr vakıf bağ-ı mezkûrdan reyʿ ve kıymet ve rağbet ve ücret cihetlerinden evfer ve ezyed ve istibdâli cânib-i vakfa enfaʿ ve evlâ ise istibdâl olunmasına izn-i hümâyûn-ı şâhâneyi mutazammın emr-i âlî iʿtâsı muvâfık-ı şerʿ-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 5 C sene [1]252.

16 [3b-2] Emine Hatun'un kocasından intikal eden tereke hissesini diğer varis Ahmed Nurullah'a satması

Maʿrûz-ı dâʿîleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâlâ Kapıdağı Nâibi es-Seyyid Mustafa Nuri Efendi'nin mührü mutâbık arzı hâmişinde mastûr emr-i âlî sûretiyle bâlâsında mukayyed şerhle derkenâra nazar olundukda mahrûse-i Galata'ya muzâfe Kapıdağı nâhiyesine tâbiʿ Bandırma kasabasında bundan akdem vefât eden Şerif Ağazâde es-Seyyid Salih İzzet Bey b. Lütfullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i metrûkesi Emine bt. Abdullah ile li-ebeveyn er karındaşı Mehmed Bey'in sagīr oğlu Ahmed Nurullah nâm kimesnelere münhasıra olup zevce-i mezbûre Emine Hatun meclis-i şerʿde sagīr-i mezbûrun vâlidesi ve vasîsi olan Emine bt. Receb nâm hatun muvâcehesinde şöyle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip zevcim müteveffâ-yı mezbûr İzzet Bey'in urûz ve akār olan tereke-i mevcûdesinden hisse-i irsiyeme intikāl eden rubʿ hisse-i şâyiʿamı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî beyʿ-i sahîh-i şerʿî ile yalnız yirmi altı bin ikiyüz doksan sekiz guruş semen-i misline vasiyye-i mezbûre Emine Hatun'a beyʿ ve temlîk edip mezbûre Emine dahi iştirâ ve temellük eyledikden sonra semen-i misilleri olan meblağ-ı mezkûru vasiyye-i mezbûre Emine Hatun yedinden tamâmen ahz u kabz eyleyip fîmâ-baʿd akār ve emlâk-ı mezkûrede olan rubʿ hisse-i şâyiʿa-i irsiyeme dâir âmme-i deʿâvî ve kâffe-i muhâsamâtdan mezbûre Emine Hatun'un zimmetini ibrâ ve iskāt eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk ve'l-kabûl te'kîdini hâvî bir kıtʿa emr-i âlîşânın ısdârı niyâzında olup meâl-i arz-ı mezkûrdan

müstefâd ve müteveffâ-yı mezbûr İzzet Bey'in zevce-i metrûkesi mezbûre Emine Hatun'un ber-vech-i meşrûh rub' hisse-i irsiyesini tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vâzı'atü'l-yed olan vasiyye-i mezbûre Emine bt. Receb nâm hatundan taleb ve iddi'âsı husûsu için iki yüz elli bir senesi Şa'bânı'nda ısdâr etdirmiş olduğu bir kıt'a fermân-ı âlîşân mahâllinde lede'l-vürûd ve't-terâfu' zevci mezbûr İzzet Bey'den müntakil rub' hisse-i irsiyesini tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip mîrâsa ve sâir hukūka müte'allika bir nesneleri kalmayıp birbirlerinin zimmetlerini ibrâ-i âm ile ibrâ ve her biri âharın ibrâsını kabûl eyledikleri Bandırma nâibinin vârid olan i'lâmı mazmûnu târîh-i mezkûrda verilen emr-i şerîfin kaydı bâlâsına şerh verilen mazmûn-ı i'lâmdan nümâyân olmağla bu sûretde mezbûre Emine bt. Abdullah Hatun'un ber-vech-i meşrûh zevci müteveffâ-yı mezbûr İzzet Bey'in tereke-i mevcûdesinde olan rub' hisse-i şâyi'asını tereke-i mezbûra vâzı'atü'l-yed olan vasiye-i mezbûre Emine bt. Receb nâm hatuna bey' ile rub' hisse-i irsiyesine dâir âmme-i de'âvîden vasiyye-i mezbûre Emine bt. Receb nâm hatunun zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ eylediği vâkı'a mutâbık olduğu takdîrce şer'-i şerîfe muvâfık idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 23 C sene [12]52.

17 [3b-3] Hafize ve Ayşe'nin babalarından intikal eden menzili işgal eden Zehiroğlu Mehmed ile muhakeme olunmaları

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâlâ medîne-i Trabzon nâibi Mahmud Kâşif Efendi'nin mührü mutâbık arzı ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Trabzon mahâllâtından Kasım Ağa mahallesi sâkinelerinden Hafize ve Âişe bintey Ahmed b. Ali nâm hatunlar meclis-i şer'de şöyle takrîr-i kelâm eylediler ki kırk bir sene mukaddem fevt olan babamızdan müntakil mahalle-i mezbûrede kâin bir tarafdan Abdullah Efendi menzili ve bir tarafdan Tonyalı Ahmed mülkü ve bir tarafı Alaybeyizâde Hurşid Ağa hânesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb mülk menzil-i mevrûsumuzu târîh-i mezkûrda mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Zehiroğlu Mehmed nâm kimesne ba'zı mütegallibeye istinâd ile fuzûlî zabt ve târîh-i mezkûrdan beri vâzı'u'l-yed olmuş ise de el-ân tagallübü zâil olmağla menzil-i mezkûru merkūmdan da'vâ ve istirdâd için da'vâ-yı mezkûrenin mahâllinde rü'yet ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt'a emr-i âlîşânın sudûru niyâzıyla istid'â-yı inâyet olunduğu meâl-i arz-ı mezkûrdan müstefâd ve husûs-ı mezkûre dâir Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i âlî verildiğinin kaydı bulunmadığı mefhûm-ı derkenârdan müstebân olmağla bu sûretde derûn-ı arzda mastûretü'l-ism Hafize ve Âişe Hatun'un hasm ittihâz etdikleri mezbûr Zehiroğlu Mehmed nâm kimesnenin tegallübü vâki' ise müdde'iyyetân-ı mezbûretânın babaları vefât

edeliden beri taleb ve iddi'â cihetinden vâki' olan sükûtları özr-i şer'îye mebnî olmağla hasımları olan merkūm Zehiroğlu Mehmed'in vech-i meşrûh üzere tegallübü mahâllinde ba'de's-sübûti'ş-şer' tarafeyn bi'l-muvâcehe terâfu'-i şer'-i şerîf olunarak ihkāk-ı hak olunmasını âmir hâlâ Trabzon vâlîsiyle nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân ısdârı muvâfık-ı şer'-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 C sene [12]52.

18 [4a-1] Memiş Bölükbaşı'nın Sarraf Fındık'da olan alacağından dolayı Simyonoğlu Yorgi'yi taciz etmemesi

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda Nevşehir mütemekkinlerinden Yuvanoğlu Sarrâf Fındık zimmînin ücretle hizmetkârı olup bundan akdem zimmî-yi mersûm ba'zı mahallerden bu kullarına zimemât havâlesi ile Nevşehir'de sâkin Memiş Bölükbaşı'ya beş bin ve Hacı Osman Efendi'ye beş bin guruş düyûnuna bu kullarını kefîl verip bu kulları dahi zimemâtdan alırsam edâ ederim diyerek ta'ahhüd eyledikden sonra zimemâtdan bir akçe tahsîl etmeyip mezbûr Memiş Bölükbaşı ile iki yüz elli senesi kazâ-i mezbûr mahkemesinde mürâfa'a olunup bir şey lâzım gelmediğine binâen hüccet verilip müdâhale olunmaz iken şimdi merkūmlar zimmî-yi mersûma verdikleri mebâliğ-i mezkûreyi bu kullarından iddi'â ederek külle-yevmin rencîde etmek sevdâsında olmalarıyla hüccet-i şer'iyye ve fetvâ-yı şerîf mûcebince bir kıt'a emr-i âlî i'tâsı bâbında sâhib-i arzuhâl Simyonoğlu Yorgi zimmî istid'â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâl-i mezkûrdan müstefâd ve bu husûsa dâir Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i âlî verildiğinin kaydı bulunmadığı mefhûm-ı derkenârdan müstebân olmağla bu sûretde sâhib-i arzuhâl olan mersûm Simyonoğlu Yorgi zimmînin işbu arzuhâlinde merbût hüccetde mastûr Memiş Bölükbaşı nâm kimesnenin Yuvanoğlu Sarrâf Fındık zimmetinde olan mebâliğ-i matlûbesinden dolayı mesfûr Simyonoğlu Yorgi zimmîye bî-vech-i şer'î eylediği tazyîk ve iz'âcı vâki' ise mahâllinde ma'rifet-i şer'-i şerîfle men' ü def' olunmasını âmir Nevşehir nâibiyle voyvodasına hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân i'tâsı muvâfık-ı şer'-i şerîf idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 27 B sene [1]252.

19 [4b-1] Nikâhlı eşi Meryem'in, kendisinin yokluğunda başkasıyla nikâhlandığına dair Ahron'un şikâyeti

Hüve'r-rahîm

Hâlâ revnak-efzâ-yı mesned-i vâlâ-yı Sadâret-i Anadolu ve Naîîbü'l-eşrâf Selim Mollazâde devletlü inâyetlü âtıfetlü celle'n-ni'am ve'l-eltâf es-Seyyid Abdurrahim

Efendi hazretlerinin zamân-ı devletlerinde vukū‘-yâfte olan senedât-ı şer‘iyye kuyûdudur. Fî-gurreti L sene [1]252.

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâl eden Ahron zimmînin Merzifon kazâsı re‘âyâsından Yazıcıoğlu Ohannes nâm zimmînin kızı Meryem Nasrâniye dört seneden beri taht-ı nikâhında zevcesi olup mersûm Ahron zimmî diyâr-ı âharda iken kazâ-i mezkûr re‘âyâsından Araboğlu Makdisi Karabet ve Ecdaroğlu Makdisi Manik nâm zimmîlerin garaz ve nefsâniyetlerine binâen Nasrâniye-i merkūmeyi yine kazâ-i mezkûr re‘âyâsından Gazeloğlu Mikail nâm zimmîye hilâf-ı şer‘-i şerîf nikâh ile vermişler olduklarını bahis ile yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince mahâllinde terâfu‘-i şer-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak ve eğerçi mahâllinde ihkāk-ı hak mümkün olmaz ise âhar husûsa memûr mübâşir ma‘rifetiyle li-ecli’t-terâfu‘ Der-aliyye’ye celb ü ihzâr kılınmak bâbında bir kıt‘a emr-i âlîşân i‘tâsını mersûm Ahron zimmî istid‘â-yı inâyet eylediği arzuhâli müfâdından müstebân olup fi’l-hakīka Nasrâniye-i mersûme mersûm Ahron zimmînin taht-ı nikâhında olduğu vâki‘ ve mütehakkık ise ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe şer‘an akd-i sânî sahîh olmamağla bu sûretde mahâllinde bi’l-muvâcehe terâfu‘-i şer‘-i şerîf ve lede’s-sübût ihkāk-ı hak olunmak iktizâ edip ancak istid‘âsı üzere mahâllinde terâfu‘-i şer‘ ve ihkāk-ı hak olunmak ve mahâllinde ihkāk-ı hak mümkün olmadığı hâlde husemâsı mersûmûn husûs-ı âhara memûr mübâşir ma‘rifetiyle Der-aliyye’ye celb ve ihzâr kılınmak üzere kazâ-i mezbûr nâibi ve voyvodasına hitâben emr-i âlîşân i‘tâsı re’y-i rezîn-i hazret-i men-lehü’l-emre menût idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 3 Za sene [1]252.

20 [4b-2] İflas eden ve hapisten çıkarılan Triko’nun alacaklıları tarafından tekrar hapsettirilmesinin kanunsuz olduğu

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Mudanya kazâsına tâbi‘ Sığı karyesi re‘âyâsından Triko v. Dimitraki zimmînin arzuhâli ve yedinde olup sene-i sâbıkā Şevvâli’l-mükerreminin on üçüncü günü târîhiyle müverraha ve kazâ-i mezkûr nâibi Fetvâ Emînizâde es-Seyyid Mehmed Zühdü Efendi’nin imzâ ve hatemini hâviye bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyyeye nazar olundukda mersûm Triko zimmî zimmetinde karye-i mezbûre ahâlîlerinden Musli Bey ve Hırsofi nâm zimmîye zeytin esmânından dört bin dört yüz yetmiş üç guruş mahkûmün-bih deyni için karye-i mezbûre subaşısı meclisinde üç ay müddet mahbûs olup ba‘dehu bi’l-cümle emvâl ve eşyâ ve emlâki sûk-ı sultaniyede bey‘ olundukda cem‘an bâliğ olan iki bin altı yüz on yedi guruş esmânı ashâb-ı düyûnu beynlerinde garâmeten taksîm olundukda medyûn-ı mersûmun ismi mâl ıtlâk olunur nesnesi kalmayıp müflis ve mu‘dim ve mu‘sir olduğu mütehakkık ve sâbit olmağla hapisden ıtlâk ve sebîli tahliye olunmuş iken medyûn-ı mersûmun diğer dâyinleri Armudlulu Mustafa ve Gemlikli Lazari

ve Yamandi zuhûr ve medyûn-ı mersûmdan beş bin yüz on guruş mütâlebesiyle hapis etdirmek dâʿiyesinde olmalarıyla menʿ ü defʿleri bâbında bir kıtʿa emr-i âlî sudûru istidʿâ olunduğu meâl-i arzuhâl ve hüccet-i mezkûr mefhûmundan müstebân olup fi'l-hakīka bu makūle iflâsı şerʿan sâbit olup sebîli tahliye olunan medyûnun yesârı sâbit ve mütehakkık olmadıkça hapis olunması meşrûʿ olmadığına binâen medyûn-ı mersûmun yesârını diğer dâyinleri mersûmûn isbât etmeksizin fuzûlî hapsetdirmek dâʿiyesinde oldukları vâkiʿ ise maʿrifet-i şerʿle menʿ ü defʿ olunmak îcâb-ı şerʿ-i şerîfden olup ber-vech-i istidʿâ emr-i şerîf iʿtâ buyurulmak re'y-i rezîn-i hazret-i men-lehü'l-emre menût idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 9 M sene [1]253.

21 [4b-3] Cüzzamlı olduğu için köyden çıkarılması istenen Gökgöz Halil'in halka karışmamak üzere ailesiyle evinde ikâmet etmesi

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen istidʿâ ve derkenâra nazar olundukda Azdavay kazâsına tâbiʿ Dereyücek karyesi sâkinlerinden Gökgöz Halil b. İbrahim nâm kimesnenin cüzzâm illeti olmağla karye-i mezbûre civârında Tekrek Elma? nâm mahâlde iskân etdirilmesini karye-i mezbûre ahâlîleri istidʿâ eyledikleri kazâ-i mezkûr nâibi es-Seyyid Mehmed Hilmi Efendi'nin mührü mutâbık iʿlâmından ve bu makūle memâlik-i mahrûseda cüzzâm illetine mübtelâ olanlar nâssa karışmayıp kendi menzillerinde iyâl ü evlâdlarıyla sâkine oldukları hâlde kendülere taraf-ı âhardan müdâhale vukūʿa gelmemek bâbında evâmir-i aliyye sâdır olduğu kuyûddan müstebân olduğu Dîvân-ı hümâyûn Kalemi derkenârından müstefâd olmağla merkūm Halil'in illet-i mezkûreye ibtilâsı vâkiʿ ise ber-vech-i muharrer nâssa ihtilât etmeyip kendi menzilinde iyâl ü evlâdıyla sâkin olduğu hâlde taraf-ı âhardan müdâhale olunmamak üzere emsâli misillü emr-i şerîf-i âlîşân iʿtâsı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 13 M sene [1]253.

22 [4b-4] Hacımirasyedioğlu Osman'ın kardeşi Ayşe Hatun aleyhindeki miras davasında anlaşma sağlanması

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâl ve derkenâr ve arzuhâlde beyân olunan Akçaşehir-i Bolu nâibi Mehmed Aşır Efendi'nin imzâsı hâvî mührü mutâbık bir kıtʿa hüccet-i şerʿiyyeye nazar olundukda kazâ-i mezkûra tâbiʿ Fazıllı Dîvânı'na muzâfe Göçüllü karyesi ahâlîsinden Hacımirasyedioğlu Osman b. Hacı Mehmed nâib-i mûmâ-ileyhin mahâllinde münâzaʿun-fîh olan kazâ-i mezkûre tâbiʿ Çukalı İskelesi çarşısında kâin mahâlde kazâ-i mezkûr aʿyânı serbevvâbîn-i dergâh-ı muʿallâdan el-Hâc Mehmed Emin Bey ile hüccet-i mezkûrede mastûrü'l-esâmî

sâir Müslimîn huzûrunda akdeylediği meclis-i şer'de zikri âtî münâza'un-fîh olan mahalle vaz'-ı yedi mütehakkıka olan kazâ-i mezkûre tâbi' Kirameddin karyesi sâkinelerinden Âişe Hatun bt. el-Hâc Ali'nin zevci ve tarafından vekîl olduğu hüccetde mezkûreyi'l-ism şâhideyn-i mu'addileyn ile sâbit olan Mustafa b. Ömer mahzarında üzerinde akd-i meclis olunan hudûd ve sınırı derûn-ı hüccet-i mezkûrede muharrer Mandıra ta'bîr olunur kayık rabt ve kayık âlâtı vaz' olunur mülk mahal ve mağaza misillü sagīr oda arsası babası müteveffâ Hacı Mehmed'den hasran müdde'î-i mezbûr Osman'a mevrûs olmuş iken müvekkile-i mezbûre Âişe mahâll-i mezkûra [**5a**] bi-gayr-ı hakkın fuzûlî vaz'-ı yed edip merkūm Osman babası merkūmun fevtinde sagīr bulunmuş ve a'zâr-ı şer'iyye-i sâire dahi mütehakkık olup el-hâletü hâzihî zafer bulmağla da'vâya tasaddî ve müdde'âsını bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î ba'de'l-isbât hükm olunmak esnâsında bâ-tavassut-ı muslihîn mahâll-i mezkûr beş hisse i'tibârıyla üç sehmi müdde'î-i merkūm Osman ve iki sehmi müvekkile-i mezbûre Âişe Hatun'un olmak üzere bi't-terâzî beynleri tevfîk ve ıslâh olunarak kat'-ı nizâ' ve husûs-ı mezkûra müte'allika da'vâdan tarafeynden her biri âharın zimmetini kabûlü hâvî asâleten ve vekâleten ibrâ ve iskāt eyledikleri bir kıt'a hüccet-i şer'iyyeye rabt olunmağla ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyye amel ve hareket olunmak bâbında bir kıt'a emr-i âlîşân ısdâr ve ihsân buyurulmak istid'â-yı inâyet olunduğu meâl-i arzuhâl ve nâib-i mûmâ-ileyhin imzâsı hâvî sene-i sâbıkā Zilka'detü'ş-şerîfesi'nin on birinci günü târîhiyle müverraha mührü mutâbık hüccet-i mezkûresi mefhûmundan müstefâd ve müstebân ve hüccet-i mezkûr fenn-i sakka mutâbık ve mazmûn-ı şer'-i şerîfe muvâfık olmağla bu sûretde ber-vech-i istid'â bir kıt'a emr-i âlîşân ısdâr ve ihsân buyrulması menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 M sene [12]53.

23 [5a-1] Mehmed Efendi'nin Dimyat kazasında ibka olunması ve zayi olan beratının yenilenmesi

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda diyâr-ı Mısriye'den Dimyat kazâsı diyâr-ı merkūme kuzâtı eşrâfından terk-i tarîk etmekle mağdûr ve müsinn ü ihtiyâr ve rükûb ü nüzûle adîmü'l-iktidâr ve vücûhla inâyet ü ihsân-ı hümâyûna sezâvâr olan Hafız Mehmed Efendi'ye tarîkinin bedeli iki yüz kırk sekiz senesi Muharremi'l-harâmı gurresinden zabt etmek üzere bâ-fermân-ı âlî ber-vech-i te'bîd tevcîh olunmakla el-yevm üzerinde olduğu Dîvân-ı hümâyûn Kalemi'nden muhrec emr-i âlî kaydından müstebân ve merkūm Hafız Mehmed kazâ-i mezkûre ber-vech-i muharrer ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olup yedinde olan emr-i âlîşânı zâyi' olmağla zâyi'den yedine müceddeden bir kıt'a emr-i âlîşân i'tâsını istid'â eylediği meâl-i arzuhâlden nümâyân ve merkūm fi'l-hakīka

kazâ-i mezbûre ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olduğu tarîk-i mezbûrun ser-levha-i yemîn ve yesârı Abdi Efendi ve Hafız Ahmed Efendi nâm kimesnelerin haberleriyle zâhir ve mütehakkık olmağla vech-i meşrûh üzere kazâ-i mezbûr yine ber-vech-i te'bîd merkūmun uhdesinde ibkā ve yedine zâyi'den müceddeden emr-i şerîf-i âlîşân i'tâsı istid'â-yı inâyet olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 23 S sene [1]253.

24 [5a-2] Merzifon kaza naibliğinden azledilen Mehmed Tevfik Efendi'nin görev süresine ait imza harcının verilmesi

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen istid'â ve derkenâra nazar olundukda memâlik-i mahrûsetü'l-mesâlik-i şâhânede vukū' bulan masârıf-ı mu'tâdenin senede iki def'a defter-i tevzî'i ma'rifet-i şer'-i şerîf ve vülât ve mütesellimîn ve voyvoda ve vücûh ma'rifetiyle bi't-tanzîm hâkimü'ş-şer' bulunanlar tahrîr ve imzâ ve ber-mu'tâd guruşda birer paradan harc-ı imzâlarını ahz ü istîfâ eylemeleri usûlünden ise de Rûz-ı Kasım ve Rûz-ı Hızır tevzî'inden evvel nâibinin hasbe'l-iktizâ azl ve tebdîlinde mu'tâd olan harc-ı imzânın bi-hesâb yevmü'l-kıst nâib-i halef ve selef beynlerinde taksîm olunması mukaddemâ şeref-rîz-i sudûr eden irâde-i seniyye îcâbından idüğü derkenârdan ve Anadolu'da Merzifon ve Merzifonâbâd kazâlarının defter-i tevzî'i henüz vürûd etmemiş ve aralık aralık tenkîh-i defâtire memûr efendi bendelerinin takrîrine binâen bâ-emirnâme-i sâmî tenbîh ve tehdîd olunmuş ise de yine ukde-i tesvîfde kalmış idüğü memûr-ı mûmâ-ileyhin inhâsından müstebân ve kazâeyn-i mezkûreteynin sâbık nâibi Mehmed Tevfik Efendi kazâ-i mezbûrdan bin iki yüz elli iki senesi Zilka'detü'ş-şerîfesi gurresinde azl ve yerine âhar nâib ta'yîn buyurulmuş ve kazâeyn-i mezbûreynin senede iki def'a defter-i tevzî'i olup bir defter şühûr-ı Rûmiye'den Mart duhûlünde ve diğeri Eylül hulûlünde olmak müte'ârif olduğundan ol vechile nâib-i sâbık-ı merkūmun Mart i'tibârıyla zamân-ı azli sene-i mezbûre Martı'na ancak bir mâh kalarak bi-hesâb yevmü'l-kıst beş aylık harc-ı imzâ kendüye ve fakat bir mâha isâbet eden meblağ halefi olan kimesneye i'tâ olunmak iktizâ-yı irâde-i seniyyeden olduğunu bahisle ber-vech-i muharrer beş aylık harc-ı imzâdan hisse-i musîbesinin ber-mûceb-i irâde-i seniyye alıverilmesini istid'â eylediği meâl-i arzuhâl ve şifâen takrîrinden müstefâd olmağla bu sûretle evvel emirde kazâeyn-i mezbûreynin defâtir-i tevzî'âtı sâir memâlik misillü mahallerinden der-bâr-ı şevket-karâra takdîm ve nizâm ve emsâli vechile memûr-ı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tenkîh ve îcâbı icrâ ve nâib-i sâbık-ı merkūmun istid'âsı üzere ber-mu'tâd harc-ı imzâdan beş mâha isâbet eden her ne ise nizâmı vechile nâib-i sâbık-ı merkūma alıverilmek mukaddemâ şeref-bahş-ı sudûr eden fermân-ı âlîşân muktezâsından olmağın vech-i meşrûh üzere kazâeyn-i mezbûreynin tevzî'ât defterlerinin emsâli misillü der-adle takdîmi ve ber-mu'tâd harc-ı imzâdan nâib-i

sâbık-ı merkūmun bi-hesâb yevmü'l-kıst beş aylık hissesine isâbet eden harc-ı imzânın merkūma alıverilmesi bâbında kazâeyn-i mezkûreynin tâbiʿ olduğu sancak vâlisine hitâben bir kıtʿa emr-i âlî ısdârı menût-ı reʾy-i âlî idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 3 R sene [12]53.

25 [5b-1] İbrahim ve Ahmed'e vefat eden babaları Hüseyin'den intikal eden terekeden hisselerinin tahsili

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen istidʿâ ve derkenâra nazar olundukda Dazkırı kazâsına tâbiʿ Başmakçı karyesi sâkinlerinden olup iki yüz kırk iki senesi vefât eden Fedâîzâde Hacı Hüseyin'in terekesinden olan maʿlûmü'l-mikdâr emvâl ve eşyâ ve nükūd-ı mevcûdesi zevcesi Şerife nâm Hatun yedinde bulunduğundan ketm ve ihfâ ile müteveffâ-yı mezbûrun âhar zevcesinden mütevellidler sulbî sagīr oğulları İbrahim ve Ahmed'in hisse-i irsiyelerini vermeyip memleketi olan Isparta'ya gidip eşyâ ve nükūd-ı mezkûreyi ol tarafda akrabasından Hacı Hüseyin nâm kimesneye emâneten bırakıp geçen sene hacc-ı şerîfe azîmet ile esnâ-i râhda müteveffiye olmağla sagīrân-ı merkūmânın ammileri ve bâ-hüccet- şeriyye vasîleri es-Seyyid Battal nâm kimesne eşyâ ve nükūd-ı mezkûreye vâzıʿu'l-yed olan merkūm Hacı Hüseyin ile ledeʾt-terâfuʿi'ş-şerʿ sâbit ve mütehakkık olduğu hâlde sagīrân-ı mezbûrânın hisse-i musîbeleri maʿrifet-i şerʿle alıverilip icrâ-yı şerʿ-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında sene-i sâbıkā Zilkaʿdetü'ş-şerîfesinde mülhakātıyla Redif-i mansûre Konya ferikliği rütbe-i refîʿasıyla Hamid sancağı mutasarrıfı el-Hâc Osman Paşa hazretleriyle Isparta nâibine hitâben mübâşiri maʿrifetiyle bir kıtʿa emr-i şerîf-i âlîşân ve mûcebince emirnâme-i sâmî ısdâr buyurulmuş olduğu derkenârdan müstebân ve emr-i şerîf-i mezkûr ve emir-nâme-i sâmîye cevâb olarak Dazkırı nâibi es-Seyyid Ali Azmi Efendi dâʿîlerinin iʿlâmı hülâsasında müteveffâ-yı merkūmun malı olmak üzere derûnunda altın olan bir memhûr çekmeceyi zevce-i müteveffiye-i sâniye mezbûre Şerife'nin emriyle müteveffâ-yı merkūm Hacı Hüseyin'in hânesinden Korucuoğlu Hacı Mustafa ve Kadrioğlu Mehmed nâm kimesneler baʿdeʾl-ahz zevce-i mezbûre Şerife'ye iʿtâ etmiş olmalarıyla ol vechile çekmece-i mezbûre müteveffiye-i mezbûrenin vârisi olan kız karındaşı oğlu Isparta kazâsı sâkinlerinden Hacı Numan'ın zimmetinde kalmış olduğunu mezbûrân Hacı Mustafa ve Mehmed hikâye ve takrîr etmiş oldukları muharrer olup ancak bu makūle memhûr ve mukaffel çekmece derûnunda mücerred altın var imiş deyü mechûlü daʿvâ mesmûʿ ve meşrûʿ olmayıp ve henüz vasiyy-i merkūm es-Seyyid Battal tashîh-i daʿvâ etmemiş olmağla bu sûretde vasiyy-i merkūm tashîh-i daʿvâ ederek husemâsı merkūmûn ile mahâllinde biʾl-muvâcehe ferîk-i müşârün-ileyh huzûrunda maʿrifet-i şerʿ-i şerîf ile terâfuʿ-i şerʿ-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak

bâbında mukaddemâ ısdâr ve tisyâr buyurulan emr-i şerîfin te'kîdini hâvî ferîk-i müşârün-ileyh hazretleriyle Isparta nâibi ve mübâşirine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân ısdârı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 R sene [12]53.

26 [5b-2] Mehmed'in kefaletten dolayı ödemiş olduğu parayı taleb etmesi

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed nâm kimesne Çamardı kazâsında Adırmusun [Koyunlu] karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden el-Hâc Musa nâm kimesnenin hayûtunda Niğde kazâsına tâbi' İlsun karyesi sâkinelerinden Hadice nâm hatundan iki yüz otuz dokuz târîhinde iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği cennet-mekân Sultan Selim Han tâbe serâhu sikkesiyle meskûk iki yüz elli aded yüzlük ve iki yüz aded ikilik deynini kable'l-edâ ve'l-îfâ medyûn-ı merkūm Hacı Musa fevt olmağla zikr olunan yüzlük ve ikiliğin misillerinden kıymeti dûn olan dört bin iki yüz seksen guruşu cihet-i kefâletden işbu târîhden üç sene mukaddem mezbûre Hadice Hatun'a edâ ve teslîm etmekle meblağ-ı mezkûru merkūm tereke-i vâfiyesinden verese-i münhasırasından bi'l-mürâca'a taleb eyledikde misillerini edâda muhâlefet ve dûn teklîf eylediklerinden bahisle yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince mahâllinde şer'le mürâfa'a ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt'a emr-i âlîşân i'tâsını istid'â-yı inâyet eylediği meâl-i arzuhâl ve şifâhen takrîrinden müstebân olup ancak merkūm es-Seyyid Mehmed'in meblağ-ı mezkûra kefâlet-i mezkûresi müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Musa'nın emri ile oldu isbâta mütevakkıf olmağla bu sûretde merkūm es-Seyyid Mehmed mahâllinde müteveffâ-yı merkūmun verese-i münhasırası muvâcehesinde lede't-terâfu' müdde'âsı ber-nehc-i şer'î sâbit ve mütehakkık olduğu hâlde yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince icrâ-yı şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak iktizâ edip ol bâbda istid'âsı vechile ma'den-i hümâyûn emîni ve Niğde nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlî ısdârı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 21 R sene [12]53.

27 [5b-3] Mustafa Efendi'nin Mudanya Mahkemesi'ne mukayyid tayin olunması

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen mahrûse-i Galata'ya muzâfe Mudanya nâhiyesi nâibi müderrisîn-i kirâmdan Fetvâ Emînizâde es-Seyyid Mehmed Zühdü Efendi dâ'îlerinin mührü mutâbık i'lâmı ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda nâhiye-i mezbûre mahkemesinde mukayyid olmadığı vukū' bulan hücec-i şer'iyye ve defâtir-i kassâm ve tevârüd eden evâmir-i seniyyenin ekseriyâ sebt-i sicil olmamasına bâ'is ü bâdî olmağla nâhiye-i mezkûre mahkemesinde o

makūle vukūʿ-yâfte hücec-i şerʿiyye ve senedât-ı merʿiyye ve evâmir-i seniyyeyi sebt ve kayd-ı sicil edip lede'l-hâce kaydları sicill-i mahfûzdan ihrâç olunmak üzere bir ehl-i müstahık kimesnenin bâ-berât-ı âlîşân müstakıllen mukayyid nasb u taʿyîn olunması lâzım ve Mustafa b. Halil Akif nâm kimesnenin mukayyidlik hizmetinde istihdâm olunmağa ehliyet ve istihkākı mütehakkık olduğundan mahkeme-i mezkûre mukayyidliği merkūma tevcîh ve yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak istidʿâ-yı inâyet olunduğu iʿlâm-ı mezkûrdan müstebân ve memâlik-i mahrûsede kâin mahkemelere bâ-berât-ı âlî başkâtib nasbı bundan akdem bâ-fermân-ı âlî memnûʿ ise dahi mukayyidlik husûsu mezkûr olmadığı derkenârdan münfehim olmağla bu sûretde mukayyidlik-i mezkûr bervech-i istidʿâ merkūm Mustafa'ya tevcîh ve yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulması menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 21 R sene [12]53.

28 [6a-1] Darende'de Musabey mahallesindeki bahçe ile ilgili davanın yeniden görülmesi

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Darende nâibi Hafız Hasan Efendi'nin mührü mutâbık iʿlâmı ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda Emine ve Fâtıma ve Meryem nâm hatunlar babaları Kenanzâde Mustafa iki yüz kırk beş senesinde fevt oldukda Darende kasabası mahâllâtından Musabey mahallesinde kâin mutasarrıf olduğu bir bâb vakıf bahçesi âdiyen bunlara intikāl etmiş iken mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Kesteloğulları Sadullah ve İsmail ve Mehmed Yusuf nâm kimesneler zuhûr ve müteveffâ-yı merkūmda üç bin guruş alacağımız vardır deyü bahçe-i mezkûru hilâf-ı şerʿ-i şerîf fuzûlî zabt ve gadr-ı küllî eylediklerini ifâde ve mahâllinde şerʿle rü'yet ve ihkāk-ı hak olunması lede'l-istidʿâ, ol bâbda mülhakātıyla Sivas vâlisi sadr-ı sâbık Mehmed Reşid Paşa ve Darende kādısı nâibine hitâben bir kıtʿa emr-i âlî ısdâr olunduğu derkenârdan müstebân ve müteveffâ-yı merkūm el-Hâc Mustafa hâl-i sıhhatinde emlâkini vakf eder oldukda eğerçi ben medyûnen vefât eder isem zuhûr eden düyûnum mikdârı emlâkimden beyʿ ve düyûnum edâ olunup bâkī kalan emlâkim evlâd-ı zükûruma olmaz ise evlâd-ı inâsıma vakf olsun deyü vakfedip bu vechile vakfiye yazdırmış olduğuna binâen bahçe-i mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun zarûret-i düyûn-ı müsbetesi için ashâb-ı düyûndan olmayan merkūm Kesteloğluna bâ-maʿrifet-i şerʿ üç bin guruş semen-i makbûza beyʿ ve semen-i mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbetesine taksîm olunup ol vechile bahçe-i mezkûr merkūmun mülk-i müşterâsı olmağla bi-hakkın vazʿ-ı yed eylediği mütehakkık idüğü iʿlâm-ı mezkûr hülâsasından nümâyân olup ancak müteveffâ-yı merkūmun fi'l-hakīka vech-i meşrûh üzere emlâkini vakfedip vakfiye yazdırmış <<olması yolunda ve muvâfık-ı şerʿ-i şerîf>>

olduğu vâki‘ ise ol vechile vakf-ı mezkûr şer‘an sahîh ve nâfiz olmamağla bahçe-i mezkûrun zarûret-i düyûn-ı müsbetesi için ma‘rifet-i şer‘le bey‘ ve semen-i mezkûr ile te’diye-i düyûn olunması yolunda ve muvâfık-ı şer‘-i şerîf olmağla bu sûretde bahçe-i mezkûr da‘vâsıyla mezbûrât Emine ve Fâtıma ve Meryem’in bî-vech-i şer‘î mu‘ârazalarının men‘ ü def‘i iktizâ edip, lâkin i‘lâm-ı mezkûr muvâcehe-i hâsımda lede’t-terâfu‘ olmayıp mücerred ihbârdan ibâret olmağın husûs-ı mezkûr tekrâr mahâllinde şer‘-i şerîfe havâle ile tarafeyn bi’l-muvâcehe terâfu‘-i şer‘ ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında eyâlet-i mezkûre müşîri ve Darende nâibine hitâben bir kıt‘a emr-i âlîşân ısdârı menût-ı re’y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 22 R sene [12]53.

29 [6a-2] Ali Ağa’nın terekesinden hak iddiasında bulunanların muhakemeleri

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve merbût olan medîne-i Kütahya kazâsı Nâibi Ahmed Nafiz Efendi dâ‘îlerinin mührü mutâbık i‘lâmı ve yine nâib-i mûmâ-ileyhin imzâ ve hatemini hâviye bir kıt‘a hüccet-i şer‘iyyeye nazar olundukda fi’l-asl medîne-i mezkûrede Kal‘a-i cedîd mahallesi sükkânından olup Eskişehir kazâsında sâkin iken bundan akdem vefât eden el-Hâc Ali Ağa b. Ebubekir b. Osman’ın zâhirde Eskişehir kazâsında sâkineler bir nefer zevcesi ve bir nefer sulbiye kızından mâ‘adâ vâris-i ma‘rûfu olmamak zu‘muyla müteveffâ-yı mezbûrun kırk bin guruşdan mütecâviz terekesini zevcesiyle kızı müstakıllen ba‘de’l-ahz ve’l-kabz medîne-i mezbûre ahâlîsinden es-Seyyid Ebubekir ve es-Seyyid Hacı Ahmed ve es-Seyyid İbrahim ebnâ-i Abdülbaki b. Ahmed b. Halil nâm karındaşlardan ancak sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ebubekir medîne-i mezbûrede meclis-i şer‘de müteveffâ-yı mezbûr Hacı Ali Ağa’nın babası Ebubekir’in babası Osman ile kendisinin ve karındaşları mezbûrân es-Seyyid Hacı Ahmed ve es-Seyyid İbrahim’in babaları Abdülbaki’nin babası Ahmed’in babası Halil li-ebeveyn karındaşlar olup babaları ismi Murad ve dedeleri ismi Abdullah ve anaları ismi Havva bt. Mehmed ve maskat-ı re’sleri mahalle-i mezbûre olup ol vechile müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevce ve kerîmesi mezbûretân ile min-ciheti’l-usûbeti’n-nesebiye kendüye ve karındaşları gāib ani’l-meclis mezbûrân Hacı Ahmed ve İbrahim’e münhasıra olduğunu mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer‘î ba‘de’l-isbât ve’l-hükm bir kıt‘a isbât-ı verâset hücceti i‘tâ olundukdan sonra verese-i merkūmûn hüccet-i mezkûreyi bi’l-istishâb Eskişehir kazâsı nâibi Kırımîzâde es-Seyyid Hasan Efendi huzûrunda tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vâzı‘ateyi’l-yed oldukları mütehakkık olan zevce ve bint-i müteveffâ-yı mezbûr ile lede’t-terâfu‘ mazmûn-ı hüccet-i mezkûre ve berminvâl-i meşrûh verâsetlerini şâhideyn-i mu‘addileyn ile bi’l-muvâcehe ba‘de’l-isbât ve’l-hükm hisse-i irsiyelerini zevce ve bint-i müteveffâ-yı mezbûrun vâzı‘ateyi’l-yed

oldukları tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan müdde'ûn-ı merkūmûndan alıverilmek esnâsında zevce ve bint-i müteveffâ-yı müdde'ûn-ı mezbûrûnun gıyâblarında nâib-i merkūm huzûruna isbât etmiş oldukları kimesneler müdde'ûn-ı merkūmûn asebeden olmayıp zevi'l-erhâm olduklarını ihbâr etmişler olduklarını nâib-i merkūm müdde'ûn-ı merkūmûna ifâde ve mugāyir-i şer'-i şerîf ibtâl-i hakka mütecâsir olmalarıyla husûs-ı mezbûr Kütahya muhassılı sa'âdetlü Dilaver Paşa hazretleri tarafından nâib-i merkūma tahrîr olundukda kazâ-i mezbûr sancak-ı âhar olduğundan mücerred müdde'ûn-ı merkūmûnun zevi'l-erhâmdan oldukları ihbâr olunduğunu <<bahisle husûs-ı mezbûr Kütahya'da Paşa-yı müşârün-ileyh huzûrunda>> nâib-i merkūm i'lâm ederek ihkāk-ı hak olunamadığını bahisle husûs-ı mezbûr Kütahya'da Paşa-yı müşârün-ileyh huzûrunda yâhud Dârü'l-hilâfeti'l-aliyye'de şer'le rü'yet ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt'a emr-i âlîşân ısdârı istid'â-yı inâyet olunduğu i'lâm-ı mezkûrdan müstefâd olup fi'l-hakīka derdest olunan hüccet-i şer'iyyeye nazaran müdde'ûn-ı merkūmûnun min-ciheti'l-usûbeti'n-nesebiye verâsetlerine hükm-i şer'î lâhık olduğu zâhir **[6b]** ve ber-vech-i muharrer hükm-i şer'î lâhık oldukdan sonra hilâfına beyyine ikāmesi mesmû' olmayacağı bedîhî ve bâhir olmağla bu sûretde tarafeyn paşa-yı müşârün-ileyh huzûrunda ma'rifet-i şer'-i şerîfle terâfu' olunmak üzere Kütahya'ya havâlesi yâhud tarafeyn Der-aliyye'ye celb ve ihzâr ve lede't-terâfu' ihkāk-ı hak olunması emr-i savâb ve şıkkaynden hangisi muvâfık-ı i'âde-i seniyyeleri olur ise ol bâbda îcâbı vechile bir kıt'a emr-i âlîşân ısdârı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 R sene [12]53.

30 [6b-1] Emine Hanım'ın vefat eden babası Ali'nin terekesinden dolayı üvey annesi Emetullah ile yeniden muhakeme olunmaları

Ma'rûz,

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı müstetâba takdîm olunan işbu arzuhâl hâmişinde sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen istid'â ve derkenâra nazar olundukda Emine nâm hatunun babası Ahmedoğlu demekle ma'rûf Ali nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda bi'l-cümle emvâl ve eşyâsı bi'l-irsi'ş-şer'î bununla üveyi anası müteveffânın zevcesi İbradi kasabası sâkinelerinden Emetullah nâm hatuna intikāl etmiş iken kendisi ol evânda sagīre bulunduğundan üveyi vâlidesi mezbûre hâric-ez defter-i kassâm on bin guruş nakid ve eşyâsını zabt eylediğinden mâ'adâ kasaba-i mezbûre toprağında vâki' mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu arsasını dahi fuzûlî zabt etmekle babasından müntakil hâric-ez defter-i kassâm zabt eylediği ol mikdâr guruşdan hisse-i irsiyesiyle arsa-i mezkûreyi taleb eyledikde vermeyip gad[r]-ı küllî eylediğinden yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mucebince mahâllinde terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında emr-i âlîşân sudûrunu mezbûre Emine bundan akdem lede'l-istid'â, ol bâbda İbradi kazâsı nâibine ve Alâiye sancağı mütesellimine

hitâben iki yüz elli senesi Zilka'detü'ş-şerîfesi'nde bir kıt'a emr-i âlîşân i'tâ olundu[ğu] derkenârdan ve husûs-ı mezbûr için mahâllinde bilâ-terâfu' müdde'iyye-i mezbûre cebr ve kerh ile beş yüz guruş i'tâ ve meblağ-ı mezbûrun yüz guruşun tekrâren yedinden ahzolunarak def' birle ihkāk-ı hak olunamadığını bahisle emr-i şerîf-i mezkûrun te'kîdini hâvî bir kıt'a emr-i âlîşân ısdârını yine mezbûre Emine istid'â-yı inâyet eylediği arzuhâli müfâdından münfehim olmağla bu sûretde istid'âsına müsâ'ade-i seniyye erzânî buyurulup ber-vech-i istid'â mukaddemâ sâdır olan emr-i âlînin te'kîdini hâvî müceddeden bir kıt'a fermân-ı âlîşân i'tâsı re'y-i rezîn-i hazret-i men-lehü'l-emre menût idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 Ca sene 1253.

31 [6b-2] Akçaabat kazasının Halanduz köyündeki arazi ve bahçelere vaki müdahalenin men edilmesi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen istid'â ve derkenâr ve merbût olan evrâka nazar olundukda Akçaabad kazâsına tâbi' Halanduz karyesi toprağında vâki' arazi nizâ'ından dolayı Mustafa nâm kimesnenin mukaddemâ bâ-arzuhâl istid'âsına binâen iktizâ-yı kānûn-ı münîf Dîvân-ı hümâyûn Kalemi'nden ihrâç ve derc olunarak hasımları ile terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında kazâ-i mezbûr nâibine hitâben iki yüz elli iki senesi evâsıt-ı Cumâdelûlâ ve iki yüz elli üç senesi evâhir-i Saferi'l-hayrı târîhiyle iki kıt'a emr-i âlîşân i'tâ olunduğu derkenârdan müstebân ve karye-i mezbûre sükkânından Mikdad Ahmed ve Osman nâm karındaşların cedleri olan Sakazâde İsmail Ağa on iki senesinde hâl-i hayatında karye-i mezbûrede vâki' arazi-i mîriye ve zeytin bahçelerini kendülere bâ-izn-i sâhib-i arz ferâğ ve tefvîz ve bi'l-velâye tefevvüz etmekle sâhib-i arzdan mûcebince temessük i'tâ olunup arazi-i mezkûreye üç sene bi'l-velâye zabt ve zirâ'at eylediğinden sonra fevt olmağla kızı Râbia arazi-i mezkûreyi sagīrân-ı mezbûrân için altı sene zabt ve zirâ'at edip müteveffiye oldukda mezbûre Râbia'nın evlâdı Mustafa ve Emine ve diğer Râbia zikr olunan arazi ve bahçeye fuzûlî müdâhale [ve] mezbûrân Mikdad Ahmed ve Osman'ın tasarruflarına mümâna'at ve bi'd-defa'ât mürâfa'alarına kıyâm ve bi'l-âhire mârru'z-zikr bahçe ve arazi-i mezbûre mezbûrânın hakk-ı müfevvezleri olduğu mahâllinde sâbit ve mütehakkık olup mezbûrûn Mustafa ve Emine ve diğer Râbia'nın bî-vech müdâhaleleri bâ-sened-i şer'î men' ü def' olunmuş iken mezbûrûn fâikler olmayıp yine müdâhaleden hâlî olmadıklarını bahisle ber-vech-i muharrer vâki' olan müdâhalelerinin men' ü def'i bâbında bir kıt'a emr-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak niyâzında merkūmân Mikdad Ahmed ve Osman istid'â-yı inâyet eyledikleri arzuhâlleri meâlinden nümâyân ve fi'l-hakīka hâl arzuhâl-i mezkûrda beyân olunduğu üzere olup husûs-ı mezbûr iki yüz yirmi iki senesi

hilâlinde kazâ-i mezkûr ve Trabzon kazâsı nâibi huzûrlarında be-tekrâr terâfu‘ ve bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î sâbit olarak fasl ü hasm ve bahçe ve arazi-i mezkûre mezbûrânın uhdelerinde ibkā ve müdde‘ûn-ı mezbûrûnun bî-vech müdâhaleleri men‘ ü def‘ olunmuş olduğu merbût olan hüccet ve bâlâsı buyuruldu keşîdeli i‘lâm-ı şer‘î meâllerinden müstefâd ve târîh-i mezkûrdan beri otuz seneden mütecâviz zamân mürûr etmekle bu sûretle zikr olunan hüccet ve i‘lâm-ı şer‘iyye mazmûnları mezbûrûn Mustafa ve Emine ve diğer Râbia muvâcehelerinde sâbit olduğu hâlde mezbûrûnun bî-vech mu‘âraza ve müdâhalelerinin men‘ ü def‘i iktizâ-yı şer‘-i şerîfden olmağla vech-i meşrûh üzere mezbûrânın istid‘âlarına müsâ‘ade-i seniyye erzânî buyurulup ol bâbda kazâ-i mezbûr nâibine hitâben bir kıt‘a emr-i âlîşân i‘tâsı menût-ı re’y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 15 Ca sene [1]253.

32 [7a-1] Ereğli Karaman kazası eski naibi Mehmed Rüşdü Efendi’ye tevzi defteri gereğince istihkakı olan imza harcının teslim olunması

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Ereğli Karaman kazâsı nâibi sâbık es-Seyyid Mehmed Rüşdü Efendi’nin takdîm eylediği işbu arzuhâlinde iki yüz elli iki senesi Zilhiccetü’ş-şerîfesi gurresinden kazâ-i mezbûrdan munfasıl ve Mehmed Efendi nâm kimesne halef olduğuna binâen ol vechile kazâ-i mezbûrun <<harc-ı imzâdan ber-mûceb-i irâde-i seniyye nizâmı vechile>> sene-i mezbûre Rûz-ı Kāsımı’ndan elli üç senesi Rûz-ı Hızırı’na gelince masârıfâtı defter-i tevzî‘âtdan guruşda birer paradan iktizâ eden harc-ı imzâdan ber-mûceb-i irâde-i seniyye nizâmı vechile be-hesâb yevmü’l-kıst dört mâh müddetine isâbet eden meblağın kendüye alıverilmesini istid‘â-yı inâyet eylediği arzuhâlinden müstefâd ve kazâ-i mezbûrun sene-i mezkûre Rûz-ı Kāsımı’ndan elli üç senesi Rûz-ı Hızırı’na gelince defter-i tevzî‘i yekûnu elli beş bin iki yüz kırk guruşa bâliğ olmuş olduğu Dîvân-ı hümâyûn derkenârından nümâyân ve fi’l-vâki‘ nâib-i merkūm Mehmed Rüşdü Efendi’nin gurre-i mâh-ı merkūmdan infisâli elli üç senesi Rûz-ı Hızırı’na iki mâh kalarak vâki‘ olmağla defter-i mezkûr harc-ı imzâsından be-hesâb yevmü’l-kıst dört mâha isâbet eden meblağ nâib-i merkūm es-Seyyid Mehmed Rüşdü Efendi’ye ve iki mâha isâbet eden meblağ halefi merkūm Mehmed Efendi’ye i‘tâ olunmak nizâmı îcâbından olmağla bu sûretde defter-i mezkûrda harc-ı imzâ kaç guruş olduğu tenkîh-i defâtir memûru efendi bendeleri cerîdesinden ba‘de’r-rü’ye ber-minvâl-i muharrer dört mâh müddete isâbet eden meblağ merkūm es-Seyyid Mehmed Rüşdü Efendi’ye ve iki mâh müddete isâbet eden meblağ halefi merkūm Mehmed Efendi’ye i‘tâ olunması nizâm-ı müstahsene iktizâsından olduğu huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 21 Ca sene [12]53.

33 [7a-2] Raziye Hanım'ın babası Mustafa'nın terekesinden dolayı, vefat eden kardeşi İbrahim'in çocukları ile muhakeme olunması

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâle nazar olundukda Karahisar-ı sâhib sancağında vâki' Sandıklı kasabası hânedânından Hacımusaoğlu demekle ma'rûf Hacı Mustafa nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda sulbiye kızı sâhibe-i arzuhâl Raziye nâm hatun sagīre bulunduğundan karındaşı olup müteveffâ-yı merkūmun kebîr oğlu İbrahim nâm kimesne babası merkūmun terekesi olan bi'l-cümle emvâl ve emlâk ve zimem-i nâsda olan hukūkunu müstakıllen ahz u kabz edip ba'dehu mezbûre Raziye bâliğa oldukda zimemât-ı mezkûre henüz tahsîl ve kabz olunmaksızın mezbûre Raziye'ye bir mikdâr nesne i'tâsıyla bâkī on bin guruşdan mütecâviz hisse-i irsiyesi merkūm İbrahim yedinde alacağı kalmış ve el-hâletü hâzihî mezbûr İbrahim fevt oldukda mezbûre Raziye ber-vech-i muharrer bâkī kalan hisse-i irsiyesini merkūmun terekesine vâzı'u'l-yed olan zevcesi ve kızları Âişe ve Hadice ve Fâtıma nâm hatunlardan taleb eyledikde mezbûrât cevâblarında sen babamız müteveffâ-yı mezbûrun sağlığında husûs-ı mîrâsdan babamız müteveffâ-yı merkūm ile ma'lûmü'l-mikdâr meblağ üzerine sulh olmuş idin deyü def' ve ibtâl-i hak sevdâsında olduklarını bahisle tarafından vekîli olan zevci Mustafa ile mahâllinde terâfu'-i şer' ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında livâ-i mezbûr mutasarrıfına hitâben bir kıt'a emr-i âlî sudûrunu istid'â-yı inâyet eylediği hülâsa-i arzuhâlinden müstebân olmağla fi'l-hakīka mezbûre Raziye ba'de'l-bülûğ karındaşı müteveffâ-yı merkūm İbrahim ile şerâit-i sulh mevcûd olduğu hâlde alâ-tarîkı't-tehârüci'ş-şer'î sulh olmayıp ve ba'de'l-bülûğ bilâ-özr-i şer'î on beş seneden mütecâviz zamân mürûr etmemiş olduğu hâlde karındaşı mezbûr İbrahim'in tereke-i vâfiyesine vâzı'u'l-yed olan veresesi mezbûrât ile mahâllinde bi'l-muvâcehe terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak iktizâ etmekle vech-i meşrûh üzere terâfu'ları bâbında livâ-i mezbûr mutasarrıfı nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân i'tâsı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 27 Ca sene [12]53.

34 [7a-3] Hatice Hanım'ın mütevellisi olduğu vakfa ait menzil ile Ali Ağa'nın sahibi olduğu mülk dükkânların istibdâli

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen medîne-i Erzurum nâibi Habibzâde es-Seyyid Abdullah Edib Efendi dâ'îlerinin mührü mutâbık i'lâmı hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda ashâb-ı hayrâtdan Hadice bt. Abdullah nâm vâkıfenin evkāfı müstagallâtından medîne-i mezkûrede Yeğen Ahmed Ağa mahallesinde

vâki‘ hudûd ve müştemilâtı i‘lâm-ı mezkûrda muharrer bir bâb vakıf menzil ile yine her birinin hudûd ve müştemilâtı kezâlik i‘lâm-ı mezkûrda beyân olunan medîne-i mezbûrede Tebriz Kapısı’nda vâki‘ bir kepenk alefdar ve yine Küçüksaraçhâne başında vâki‘ bir kepenk sarrâc ve yine Gölbaşı Çarşısı’nda vâki‘ bir kepenk bakkāl ve yine Kel Ahmed Çarşısı’nda kâin birbirine muttasıl iki bâb na‘alband ve mıhçı dükkânları ki cem‘an beş kıt‘a mülk dükkânların istibdâline emlâk-ı mezkûrenin mâlik ve mutasarrıfı olan Ali Ağa b. Veliyyüddin tâlib ve râgıb olduğuna binâen zikr olunan vakıf menzil ve dekâkîn-i mezkûre <<vakıf olan>> ma‘rifet-i şer‘le keşf ve mu‘âyene olundukda mülk olan dekâkîn-i mezkûre vakıf olan menzil-i mezbûrdan arsaten ve cevdeten ve rağbeten ve kıymeten ekser ve evfer ve ezyed ve istibdâli cânib-i vakfa min-külli’l-vücûh enfa‘ ve evlâ olmağla ber-vech-i muharrer isitibdâlini vakf-ı mezkûrun mütevelliyesi Hadice bt. el-Hâc Mehmed Derviş nâm hatun dahi re’y edip yedine izn-i hümâyûnu mutazammın emr-i âlîşân i‘tâsını istid‘â-yı inâyet eylediği i‘lâm-ı mezkûr meâlinden müstefâd ve bu makūle şerâit-i istibdâl mevcûd olduğu hâlde izni hâvî fermân-ı âlîşân i‘tâsıyla istibdâlinin sıhhati tecvîz-kerde-i fukahâ-yı i‘zâm olmağla bu sûretde ber-vech-i istid‘â şerâit-i istibdâl mevcûde ise zikr olunan **[7b]** vakıf menzil ile sâlifü’l-beyân beş kıt‘a mülk dükkânların istibdâline izin ve ruhsatı hâvî bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile müveşşah bir kıt‘a emr-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak <<ricâsına>> menût-ı re’y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 27 Ca sene [1]253.

35 [7b-1] Deronoğlu Mıgırdıç’ın Everek’de bahçesine bitişik ve Gözüböyükoğlu Asvador tarafından satın alınan bahçe için şüf‘a hakkını kullanmak istemesi

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâle nazar olundukda arzuhâl eden Deronoğlu Mıgırdıç nâm zimmînin Niğde sancağında Devreli [Develi] kazâsında Re‘âyâ Everek nâm mahâlde kâin bir bâb menziline kurb ve civâr olan bahçede mersûmun hakk-ı şüf‘ası var iken mersûm diyâr-ı âharda iken bahçe-i mezkûru Gözübüyükoğlu Asador nâm zimmî iştirâ ve temellük etmekle mersûm Mıgırdıç zimmî bahçe-i mezkûre şefî‘ olup ve yedinde da‘vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğunu bahisle bahçe-i mezkûrenin bi-hükmi’ş-şüf‘a kendüye alıverilmesi bâbında Niğde nâibine hitâben <<Mıgırdıç zimmî bahçe-i mezkûre şefî‘>> bir kıt‘a emr-i âlî ısdârını mersûm Mıgırdıç zimmî istid‘â-yı inâyet eylediği arzuhâli meâlinden müstefâd olup ancak mersûm Mıgırdıç zimmî bahçe-i mezkûre şefî‘ olduğu hâlde bey‘-i mezkûra vâkıf olduğu anda taleb ve ittihâz-ı şüf‘a edip iskāt-ı hakk-ı şüf‘a etmemiş ise lede’s-sübût îcâb ve iktizâsının icrâsı bi’l-muvâcehe terâfu‘-i şer‘-i

şerîfe muhtâc olmağla bu sûretde tarafeyn mahâllinde bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında ber-vech-i istid'â kazâ-i merkūm nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân i'tâsı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 C sene [12]53.

36 [7b-2] Anaştaş'ın miras hususunda amcası Kostanti'ye müdahale ve tacizde bulunmaması

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen medîne-i Niğde kazâsı nâibi el-Hâc Mehmed Emin Efendi'nin mührü mutâbık i'lâm ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda kazâ-i mezbûr re'âyâsından Anaştaş nâm zimmînin ammi Kostanti nâm zimmîden husûs-ı mîrâsa dâir müdde'âsı mahâllinde şer'le rü'yet ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bin iki yüzelli iki senesi evâil-i Şa'bânı'nda nâib-i mûmâileyhe hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân ısdâr ve tisyâr olunduğu derkenârdan ve mersûmân mahâllinde ma'rifet-i şer'le lede't-terâfu' ve müdde'î-i mersûm Anaştaş zimmî ammisi Kostanti zimmînin vâzı'u'l-yed ve müstakıllen tasarrufunda olan bir bâb mülk menzil ve derûnunda ma'lûmü'l-mikdâr eşyâ ve Sarısperi? nâm mahâlde kürûmu mülk bağ ve İrvanı önünde? bir kıt'a tarla mersûm Anaştaş zimmînin babası hâlik İstamoz zimmî ile hâlik-i mersûmun karındaşı mesfûr Kostanti zimmînin iştirâken tasarruflarında iken mersûm İstamoz zimmî hâlik olup hissesi oğlu mersûm Anaştaş'a ırsen intikāl etmiş iken ammi mersûm Kostandi zimmî emlâk ve eşyâ-i mezkûreye müstakıllen fuzûlî vaz'-ı yed ve zabt ü tasarruf etmekle ber-vech-i muharrer nısf hisse-i irsiyesini taleb ve da'vâ eyledikde, mersûm Kostandi zimmî cevâbında zikr olunan emlâk ve eşyâ babası ve müdde'î-i mersûmun ceddi hâlik Yorgi zimmînin sağlığında bâ-senedât müstakıllen yedinde mülkü ve kendisi ile müdde'î-i mersûmun babası hâlik İstamoz zimmî hâlik-i mersûmun oğulları olup iyâlinde iken evvelâ mersûm İstamoz zimmî hâlik olup ba'dehu mersûm Yorgi hâlik olmağla ol vechile emlâk ve eşyâ-i mezkûre müstakıllen kendüye mevrûs olduğunu bahisle da'vâya tasaddî ve ber-nehc-i şer'î bi'l-muvâcehe şuhûd-ı udûlle ba'de'l-isbât ve'l-hükm mûcebince müdde'î-i mersûm Anaştaş zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Kostandi zimmîye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunup lâkin mersûm Anaştaş zimmî yine müdâhaleden hâlî olmamağla mersûmun ber-minvâl-i muharrer müdâhalesinin men' ü def'i bâbında bir kıt'a emr-i âlîşân i'tâsı istid'â-yı inâyet olunduğu i'lâm-ı mezkûre hülâsasından müstefâd ve mazmûn-ı i'lâm-ı mezkûr şer'-i şerîfe muvâfık olmağla bu sûretde i'lâm-ı mezkûr mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf-i mezkûrun kaydı bâlâsına şerh verilerek mersûm Anaştaş zimmînin ber-minvâl-i muharrer ammi mersûm Kostanti zimmîye bî-vech-i şer'î müdâhale ve mu'ârazasının men' ü def'i

bâbında bir kıt‘a fermân-ı âlîşân i‘tâsı menût-ı re’y-i âlîşân idüğü huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 7 C sene [12]53.

37 [7b-3] Zeynep, Hamide ve Dudu’nun tasarruflarında olan hamam ve menzili işgal eden Ali ile muhakeme olunmaları

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen meâl-i istid‘â ve derkenâr ve sâbıkā Sinop kazâsı nâibi es-Seyyid el-Hâc Davud Efendi’nin mührü mutâbık i‘tâ eylediği bir kıt‘a hüccetine nazar olundukda medîne-i Sinop kazâsına muzâfe Gerze kasabasında kâin bir bâb mülk hamam nizâ‘ına dâir husûsun mahâllinde şer‘le rü’yet ve ihkāk-ı hak olunması bâbında şehr-i sâbık evâilinde ashâb-ı arzuhâlin husemâsı istid‘âsıyla bir kıt‘a emr-i âlî ısdâr ve tisyâr olunduğu derkenârdan müstebân ve emr-i âlîde muharrer mülk hamam ile kazâ-i mezkûrda kâin bir bâb mülk menzil ashâb-ı arzuhâl Zeyneb ve Hamide ve Dudu nâm hatunların mülk-i mevrûsları iken kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Ali nâm kimesne iki yüz kırk senesinden beri ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt etmekle zikr olunan hamam ve menzil ile müddet-i mezkûrede îcâb eden ücretlerini mezbûrât Zeyneb ve Hamide ve Dudu hatunlara teslîme kıbel-i şer‘den tenbîh ve yedlerine hüccet-i şer‘iyye i‘tâ olunduğu bahisle hüccet-i mezkûrun infâz ve icrâsı bâbında bir kıt‘a emr-i âlîşân i‘tâsını mezbûrâtın istid‘â-yı inâyet eyledikleri meâl-i arzuhâlden müstefâd ve hüccet-i mezkûreye em‘ân-ı nazar ve mütâla‘a olundukda mefhûm ve mazmûnu muhâlif-i şer‘-i şerîf olduğundan ihticâca gayr-ı sâlih olup ve ber-minvâl-i muharrer husûs-ı mezkûr için mukaddemce inâyet-rîz-i sudûr eden emr-i âlîşânın mahâlline vürûd ile henüz cevâbı gelmemiş olduğuna binâen husûs-ı mezkûr yine mahâllinde bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î terâfu‘-i şer‘-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmağa mütevakkıf olmağla bu sûretde mukaddemâ sâdır olan emr-i âlîşânın te’kîdini hâvî müceddeden bir kıt‘a emr-i âlîşân i‘tâsı menût-ı re’y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 11 C sene [12]53.

38 [8a-1] Bağdatlıoğlu İstefan’ın Sivas’ın Pirkinik köyünde, yolu kapattığı ve su mecrasını değiştirdiğinden şikâyet ettiği Torosoğlu İstefan ile muhakeme olunması

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Sivas re‘âyâsından Bağdatlıoğlu İstefan zimmînin takdîm eylediği işbu arzuhâline nazar olundukda kazâ-i mezkûra tâbi‘ Pirkinik karyesinde vâki‘ mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu menzili ittisâlinde

kadîm olan tarîk-i câdde üzerine Torosoğlu İstefan zimmî kendi hânesine müceddeden nerdüban binâ ve ihdâs ile tarîki sed eylediğinden gayrı mecrâ-yı âb olup kadîmden mâ-i lezîz icrâ olunan tarîki terk ve mersûm İstefan zimmînin mâlik olduğu menzili duvarı kurbünden bi-gayr-ı hakkın icrâ etmekle zarâr-ı mübeyyen-i şer'îsi olduğunu bahisle mârru'z-zikr muhdes nerdübanın kal' ü ref'i ve mâ-i lezîz-i mezkûrun mecrâ-yı kadîmine icrâsı bâbında bir kıt'a emr-i âlî ısdârını istid'â-yı inâyet eylediği arzuhâli meâlinden müstefâd olup fi'l-hakīka mersûm Torosoğlu İstefan zimmînin ber-vech-i muharrer tarîk-i âm üzerine nerdüban binâ ve ihdâs ve tarîki sed [etdi]ği vâki' ise müdde'î-i mersûm kal' ü ref' etdirmeğe ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe kādir olacağı mâ-i lezîz-i mezkûrun muhdes olan mecrâsının dahi müdde'î-i mersûme zarâr-ı mübeyyen-i şer'îsi olduğu hâlde onun dahi def'i îcâb-ı şer'-i şerîfden olmağla bu sûretde husûs-ı mezkûru mahâllinde şer'le rü'yet ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında Sivas vâlîsi ve kazâ-i mezbûr nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 B sene [12]53.

39 [8a-2] Mehmed b. İbrahim'den bağlanan tımarın çocuklarına tevcihi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâr ve cebelüyân evkāf ve emlâk ümenâsının arzlarına nazar olundukda Hüdâvendigâr sancağında vâki' Beypazarı nâhiyesinde nısf Celeblü nâm karyeden dört bin yedi yüz altmış sekiz akçe eşkincilü mülk timâr Mehmed v. İbrahim'in mahlûlünden iki yüz kırk beş senesinde kızları Havva ve Münteha ve Âmine'ye ber-vech-i iştirâk tevcîh olunduğu derkenâr ve sâhib-i arzuhâl Mahmud müteveffâ-yı merkūmun oğlu ve Emetullah nâm bir nefer kızı olup timâr-ı mezbûrun babası mahlûlünden kendisi ile mezbûr Emetullah'a tevcîhi iktizâ eder iken mezbûrât Havva ve Müntehâ ve Âmine müteveffâ-yı mezbûrun kızları olmak üzere hilâf-ı inhâ ile bir-takrîb tevcîh olunmağla mağdûr ve babaları nân pâresinden dûr olduklarını bahisle timâr-ı mezbûr mezbûrâtın ref'lerinden ve babaları müteveffâ-yı mezbûrun mahlûlünden kendü ile hemşîresi mezbûre Emetullah'a tevcîhi mezbûr Mahmud istid'â-yı inâyet eylediği arzuhâli meâli ve meclis-i şer'-i âlî takrîrinden nümâyân ve fi'l-hakīka merkūm Mahmud müteveffâ-yı merkūmun sulbî sahîh oğlu ve hemşîresi mezbûre Emetullah dahi müteveffâ-yı mezbûrun sulbî kızı olup mezbûrât ecânibden ve bu makūle mülk timâr evlâda tevcîh olunageldiği ehl-i vukūf bî-garaz Müslimînden Mustafa İzzet Efendi b. Mustafa ve Mehmed Efendi b. Mustafa nâm kimesnelerin haberleriyle zâhir olmağla timâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere mezbûrât Havva ve Münteha ve Âmine'nin ref'lerinden ve babaları

müteveffâ-yı merkūmun mahlûlünden mezbûrân Mahmud ve Emetullah'a tevcîhi menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 12 Ş sene [12]53.

40 [8a-3] Tırhala kazası kadılığından istifa etmiş olan Mehmed Esad Efendi'nin görev dönemine ait imza harcının ödenmesi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen ( ) vilâyet-i Rumeli'de vâki' Tırhala kazâsı kādısı sâbık es-Seyyid Mehmed Esad Efendi dâ'îlerinin takdîm eylediği işbu arzuhâli hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda kādı-i mûmâ-ileyhin iki yüz elli üç senesi Cumâdelûlâsı gāyetinde müddeti hitâma resîde olarak munfasıl olduğuna binâen ol vechile kazâ-i mezbûrun sene-i mezkûre Muharremi'l-harâmı selhinde vâki' Rûz-ı Hızırı'ndan sene-i merkūme Rûz-ı Kāsımı'na gelince ber-mu'tâd harc-ı defter tevzi'inden ber-mûceb-i irâde-i seniyye nizâmı vechile be-hesâb yevmü'l-kıst gāyet-i şehr-i mezkûre değin dört mâh müddetine isâbet eden meblağ kendüye ve sene-i mezbûre Cumâdelâhiresi gurresinden Rûz-ı Kāsım duhûlune değin isâbet eden meblağ hakkı tarafında i'tâsı îcâb edeceğini bahisle Elviye-i hamse mutasarrıfı devletlü Mustafa Nuri Paşa hazretlerinin inzimâm-ı re'y ve ma'rifetleriyle tesviye ve der-bâr-ı şevket-karâra bi't-takdîm, emsâli misillü tenkîh ve îcâbı icrâ olunacak kazâ-i mezbûrun Rûz-ı Kāsım tevzî'i harc defterinden ber-vech-i muharrer müddet-i mezkûresine isâbet eden hissesinin kendüye aldırılması bâbında vezîr-i müşârün-ileyhe hitâben mektûb-ı sâmîleri ısdârını istid'â-yı inâyet eylediği arzuhâli meâlinden müstefâd ve bu makūle kuzât ve nüvvâbın tevzi'den evvel hasbe'l-îcâb azl ve tebeddüllerinde harc-ı imzâ-yı defterin halef ve selef beyninde be-hesâb yevmü'l-kıst taksîm ve i'tâsı ber-mûceb-i irâde-i seniyye nizâmı iktizâsından olduğu derkenârdan nümâyân olup ancak kādı-i mûmâ-ileyhin istîd'âsı üzere kazâ-i mezbûrun Rûz-ı Kāsım defteri henüz vürûd etmemiş olduğu münfehim olmağla bu sûretde kazâ-i mezbûrun işbu sene-i mübâreke Şa'bân-ı şerîfinde vâki' olan Rûz-ı Kāsım tevzî'i defteri harc-ı imzâsından ber-mu'tâd her ne hâsıl olur ise vech-i meşrûh üzere selef ve halef beyninde müddetlerine nazaran taksîm ve kādı-i mûmâ-ileyhin ber-minvâl-i muharrer dört mâh müddetine isâbet eden hisse-i musîbesi kādı-i mûmâ-ileyhe irsâl ve tavsîl ve halefi olan kimesneye isâbet eden meblağdan halefi tarafına i'tâ buyurulmak iktizâ etmekle ol bâbda vezîr-i müşârün-ileyhe hitâben fermân-nâme-i sâmîleri ısdârı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 13 Ş sene [12]53.

41 [8a-4] Ali Bey'in miras anlaşmazlığına dair zayi olduğu bildirilen ilamın Kütahya Mahkemesi sicillerinden bir suretinin çıkarılarak surete göre muamele olunması

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Eskişehir kazâsı nâibi Kırımîzâde es-Seyyid Hasan Edib Efendi'nin i'lâmı ve hâmişinde Dîvân-ı hümâyûn Kalemi'nden muhrec fermân-ı âlîşân kaydı nâtık olduğu üzere kazâ-i mezkûrda kâin müteveffâ el-Hâc Ali Bey'in irs nizâ'ı husûsuna dâir mukaddemâ ısdâr ve mübâşiri yediyle tisyâr olunan emr-i şerîf mahâllinde lede'l-vürûd ve't-terâfu', cevâb olarak verilen i'lâm-ı şer'î mübâşiri yediyle ba'de't-takdîm i'lâm-ı mezkûr zâyi' olmuş ve husûs-ı mezkûr mahsûs müvellâ ta'yîniyle mahâllinde terâfu'-i şer' ve ihkāk-ı hak olunmak üzere tekrâr fermân-ı âlîşân ısdârı istid'â kılınmış olup ancak husûs-ı mezkûr ber-minvâl-i muharrer Kütahya'da terâfu' olunmak üzere mukaddemâ emr-i âlîyi mezkûr ısdâr ve mübâşiri yediyle tisyâr ve ber-mûceb-i emr-i âlî mahâllinde lede't-terâfu' i'lâm-ı şer'î i'tâ olunduğu zâhir olmağla bu sûretde zâyi' olduğu ihbâr olunan mukaddemâ mürâfa'adan verilen i'lâm-ı mezkûrun Kütahya Mahkemesi sicill-i mahfûzundan nüsha-i sâniyesi ihrâç ve der-bâr-ı şevket-karâra takdîm ve husûs-ı mezkûrun şek ve şüpheden ârî sıhhat ve hakīkati i'lâm ve inhâ olunmak üzere Redif-i hâssa Hüdâvendigâr ferîkliği rütbe-i celîlesiyle Kütahya ve Karahisar-ı sâhib sancakları mutasarrıfı atûfetlü Dilaver Paşa hazretleri ve Kütahya nâibi efendi dâ'îlerinden ba'de'l-isti'lâm i'lâm-ı mezkûrun nüsha-i sâniyesi der-i adle vürûd ve mazmûnu ma'lûm oldukdan sonra îcâbının icrâsı iktizâ etmekle ol vechile i'lâm-ı mezkûrun nüsha-i sâniyesinin takdîm ve husûs-ı mezkûrun i'lâm ve inhâ olunmak bâbında paşa-yı müşâr ve nâib-i mûmâ-ileyhimâya hitâben bir kıt'a mektûb-ı sâmî-i hazret-i Sadâret-penâhî ısdârı menût-ı re'y-i âlî idüğü i'lâm olundu.

Fî-selhi Za sene [12]53.

42 [8b-1] Ayasuluk kazası naibliğinden ayrılan Ahmed Fahri Efendi'ye görev dönemine ait imza harcının ödenmesi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen vilâyet-i Anadolu'da vâki' Ayasuluk kazâsı nâibi sâbık es-Seyyid Ahmed Fahri Efendi dâ'îlerinin takdîm eylediği işbu arzuhâlinde iki yüz elli üç senesi Recebi'l-ferdi gurresinden kazâ-i mezbûrdan munfasıl olduğuna binâen ol vechile kazâ-i mezbûrun sene-i mezkûre Muharremi'l-harâmı selhinde vâki' Rûz-ı hızır'dan sene-i merkûme Rûz-ı Kāsımı'na gelince masârıfâtı defter-i tevzî'inden ber-mu'tâd guruşda bir paradan iktizâ eden harc-ı imzâdan ber-mûceb-i irâde-i seniyye nizâmı vechile be-hesâb ba'de'l-kıst beş mâh

müddetine isâbet eden mebâliğin kendüye alıverilmesini istid'â-yı inâyet eylediği arzuhâlinden müstefâd ve kazâ-i mezbûrun elli iki senesi Rûz-ı Hızırı'ndan sene-i merkûme Rûz-ı Kāsımı'na gelince masârıfâtı yekûnu kırk iki bin dokuz yüz seksen guruşa bâliğ olmuş idüğü Dîvân-ı hümâyûn'dan muhrec derkenârdan nümâyân ve fi'l-vâki' nâib-i merkūm es-Seyyid Ahmed Fahri Efendi'nin gurre-i mâh-ı merkūmdan infisâli sâlifü'z-zikr elli iki senesi Rûz-ı Hızır'ından beş mâh hulûlünde vâki' olmağla defter-i mezkûr harc-ı imzâsından be-hesâb yevmü'l-kıst beş mâha isâbet eden meblağ nâib-i merkūm es-Seyyid Ahmed Fahri Efendi'ye i'tâ olunmak nizâmı îcâbından olmağla bu sûretde defter-i mezkûrda harc-ı imzâ kaç guruş olduğu tenkîh-i defâtir memûru efendi bendeleri cerîdesinden ba'de'r-rü'ye ber-minvâl-i muharrer beş mâh müddete isâbet eden meblağ nâib-i sâbık merkūm es-Seyyid Ahmed Fahri Efendi'ye alıverilmesi nizâm-ı müstahsene iktizâsından olduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

43 [8b-2] Kastamonu'ya bağlı Ayandon ve Akkaya kazaları mahkemelerinin birbirinden ayrılması

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen meâl-i istid'â ve derkenâra nazar olundukda Kastamonu sancağında vâki' Ayandon ve Akkaya kazâlarına kadîmden başka başka nâib ve hâkim gitmekde iken çend seneden beri Ayandon nâibi tarafından bâ-mürâsele nâib ikāme olunmakda ve bu cihetle gûnâ-gûn ta'addî vukū' bulmakda olduğundan bahisle kadîmî vechile Akkaya kazâsına başkaca Dersa'âdet'den nâib irsâli istid'â-yı inâyet olunduğu meâl-i arzuhâl ve merbût olan mahzardan müstebân ve ber-mantûk-ı kuyûd kazâeyn-i mezbûreyn başka başka olarak avârız ve nüzûlhânelerine mukayyed olup ve bu makūle kazâeynin birbirinden tefrîk ile başka başka nâib ikāmesi husûsuna dâir bir gûnâ kuyûd olmamağla hilâf-ı kānûn ve mugāyir-i şürût olmadığı derkenârdan nümâyân olmağla bu sûretde ber-mûceb-i istîd'â kazâeyn-i mezbûreynin birbirinden tefrîk ve başka başka nâib irsâlinde beis olmamağla kazâeyn-i mezbûreyn ber-vech-i muharrer bi't-tefrîk sâlifü'z-zikr Akkaya kazâsına Dersa'âdet'den başkaca nâib irsâli menût-ı re'y-i âlî ve işâret-i aliyye-i hazret-i Şeyhülislâmî'ye mütevakkıf idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 13 M sene [12]54.

44 [8b-3] Bursa'da Karaağaç, Hoca Mehmed Karamanî ve Veledikoz? mahallelerine akan suyun miktarının artırılması

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen mahrûse-i Bursa nâibi Şerif Ahmed Efendi'nin i'lâmı ve mütesellimi Dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından el-Hâc Mustafa Ağa'nın inhâsı

ve derkenârlara nazar olundukda mahrûse-i Bursa'da vâki‘ Karaağaç ve Hoca Mehmed Karamânî ve Veledikoz? mahallelerine mahrûse-i mezbûre fevkinde vâki‘ Naldeliği ta‘bîr olunur sakabdan cereyân eden âb-ı lezîz mahâllât-ı mezkûrede vâki‘ menâzil hâbiyelerine vefâ etmeyeceğinden başka sakab-ı mezkûrun kadîmine bir rub‘ ve zam ve ilâve ile vefâ edeceği mukaddemâ i‘lâm olunarak mahâllinde şer‘le görülmek bâbında iki yüz elli iki senesi evâhir-i Şa‘bânı'ndan şerâit-i adîde derciyle sâdır olan emr-i âlîşânı ser-rişte ederek mahâllât-ı mezkûrede mütemekkin Ermeni tâifesi mâ-i mezkûru kendi menzillerine icrâ ile mahrûse-i mezbûrenin altı kıt‘a mahâllâtında sâkin ehl-i İslâmın zarûret ve muzâyakalarına bâ‘is ü bâdî oldukları ehl-i İslâm tarafından mukaddemâ bâ-arzuhâl lede'l-inhâ ve'l-istid‘â mahâllinde şer‘le görülüp münâza‘un-fîhâ olan su kadîmü'l-eyyâmdan beri ne mahâlden ve ne vechile cereyân edegelmiş ise yine ol mahâlden ve ol vechile kadîmî üzere icrâ etdirilmesi bâbında muahharren diğer bir kıt‘a emr-i âlî sâdır ve mahâlline lede'l-vürûd ber-mantûk-ı emr-i âlî sakab-ı mezkûr mahâllinden kal‘ ü ref‘ ve sene-i mâziye evâil-i Rebî‘u'l-ûlâsı târîhiyle müverraha ehl-i İslâm ve tâife-i mersûmûn yedlerine başka başka emr-i âlîşân i‘tâ buyurulmuş olduğu derkenârdan nümâyân ve husûs-ı mezkûrun hakīkat-i <<mahâllâtından başka Eşrefîler ve İshakşah ve Hacıbaba ve Velediharrat mahallelerine dahi cereyân etmekde olduğu ve el-hâletü hâzihî ifrâz ve icrâ olunan>> hâli âb-ı mezkûr Gökdere suyundan ifrâz ve oluklar ile şehre cereyân edip nihayet esnâ-i tarîkde mersûmûnun mahâllâtına başka biri ifrâz ve ihrâç olunmakda ve âb-ı müfrez-i mezkûr mersûmûnun mahâllâtından başka Eşrefîler ve İshakşah ve Hacıbaba ve Velediharrat mahallelerine dahi cereyân etmekde olduğu ve el-hâletü hâzihî ifrâz ve icrâ olunan su ancak birkaç mahâllât hâbiyelerine vefâ ederek zeylinde olan zikr olunan mahâllâta bir vechile cereyân vefâ etmeyeceği ve mukaddemâ karârı üzere sakab-ı mezkûrun bir rub‘u zamla icrâ olunduğu hâlde ba‘zı sızındı ve oluklardan takātur eden sulardan sakab-ı mezkûre zam ve ilâve olunarak eyyâm-ı sayfda alâ-tarîkı'l-münâvebe mahâllât-ı merkūme ahâlîleri idâre olunmakda olduğu ve şehre cârî olan âb-ı mezkûr sakab-ı mezkûra nazaran külliyetli olup her ne kadar vefâ eder ise de mecrâlarının harâbiyetinden lâyıkıyla cereyân etmeyip tarîklerde telef ve zâyi‘ olup ve'l-hâsıl sakab-ı mezkûr bundan akdem karâr verildiği vechile bir rub‘u zam ve ilâve ve sızındı ve katarâtı dahi cem‘ ile cereyânına ruhsat verildiği sûretde eyyâm-ı şitâda mikdâr-ı kifâye ve eyyâm-ı sayfda alâ-tarîkı'l-münâvebe menzillerine cereyân ederek tarafeyn muzâyakadan vâreste olacakları cihetle sakab-ı mezkûr mahâllinden kal‘ ve bir rub‘ zam olunarak tekrâr mahâllinde vaz‘ olunması husûsuna ruhsat-ı seniyye erzânî buyurularak mukaddem ve muahhar sudûr eden evâmir-i aliyyenin kaydları terkīniyle i‘lâm-ı hâli mutazammın müceddeden bir kıt‘a emr-i âlî ısdârı istid‘â-yı inâyet olunduğu meâl-i i‘lâm ve inhâdan müstefâd oldukdan sonra i‘lâm ve inhâ-yı mezkûr vâkıma mutâbık ve mâ-i mezkûr Gökdere nâm nehr-i cârîden oluk ile ifrâz

ve icrâ olunduğuna binâen sakab-ı mezkûrun tevsîʿ ve tazyîk olunması husûsunda âhar kimesneye mazarratı olmayıp eyyâm-ı şitâda mikdâr-ı kifâye ve eyyâm-ı sayfda alâ-tarîkı'l-münâvebe ehl-i İslâm ve tâife-i mersûmenin menâzillerine icrâsıyla tarafeyn muzâyakadan vâreste olacakları Der-aliyye'de müsâfiren sâkinûn Bursa ahâlîsinden ve erbâb-ı vukūfdan Mustafa b. Mehmed ve İbrahim b. Mehmed ve Ahmed b. Süleyman nâm kimesnelerin haberleriyle zahir olmağla vech-i meşrûh üzere istidʿâlarına müsâʿade-i seniyye erzânî buyurulup mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfin kaydı bi't-terkīn iʿlâm-ı hâli mutazammın tâife-i mersûmûn yedlerine müceddeden bir kıtʿa emr-i âlîşân ısdârı menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 17 M sene [12]54.

45 [9a-1] Ali'nin Adapazarı'nda vefat eden Hasan'ın mirasından dolayı Ayşe Hatun ile muhakeme olunması

Yâ Hakk

Hâlâ erîke-i pîrâ-yı mesned-i vâlâ-yı sadr-ı Anadolu ve sâbıkā reisü'l-etibbâ-yı hazret-i cihân-dârî devletlü inâyetlü merhametlü veliyyü'n-niʿam-ı âlî-himem Abdülhak Efendi hazretlerinin zamân-ı yümn-iktirânlarında vukūʿ-yâfte olan senedât-ı şerʿiyye kuyûdudur.

Gurre-i S sene [1]254

Maʿrûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Adapazarı kazâsı mahâllâtından Mehmed Efendi mahallesinde sâkine iken bundan akdem verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe Hatun ile li-ebeveyn karındaşı oğlu Ali'ye münhasıra olduğu hâlde vefât eden Hasan nâm kimesnenin terekesinden olup mahalle-i mezkûrede kâin mülk menzil ve bahçesini zevcesi mezbûre bi'l-verâse kabz ve vazʿ-ı yed etmiş olduğundan bahisle merkūm Ali mûrisi müteveffâ-yı mezbûrdan yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mantûkunca gerek hisse-i irsiyesini ve gerek müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde cihet-i karzdan alacağı hakkını mutâlebe ve mahâllinde terâfuʿ-i şerʿ-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunması bâbında fermân-ı âlîşân sudûru niyâzında olduğu arzuhâl-i mezkûr meâlinden müstefâd ve husûs-ı mezkûr irs ve hukūk-ı şerʿiyyeye dâir mevâddan olup tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-verâse vâzıʿatü'l-yed olan zevce-i mezbûre dahi el-yevm kazâ-i mezkûrda sâkine olmağla tarafeyn bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şerʿî mahâllinde terâfuʿ-i şerʿ-i şerîf ve ihkāk-ı [hak] olunması bâbında Adapazarı kazâsı nâibine hitâben bir kıtʿa fermân-ı âlîşân sudûru iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min-şehri Rebî'i'l-evvel li-sene erba'a ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

46 [9a-2] Yalakabad ahalisinden Ahsabet'in menzilini işgal eden Turfanda Nasraniye ile Yalakabad'da muhakeme olunmaları

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Yalakâbâd kazâsına tâbi' Kangırı karyesi mütemekkinelerinden sâhibe-i arzuhâl Ahsabet nâm Nasrâniyenin karye-i mezkûrede kâin mütemekkine olduğu bir bâb mülk menzil için yine karye-i merkûme mütemekkinelerinden Turfanda nâm Nasrâniye menzil-i mezkûrda benim dahi hissem vardır diyerek müdâhale ve menzil-i mezkûru fuzûlî zabt etmiş olduğu beyânıyla Nasrâniye-i mesfûrenin vâki' olan müdâhalesi men' ü def' olunması bâbında mersûme Ahsabet Nasrâniye bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûrunu istid'â eylediği meâl-i arzuhâlden müstebân ve husûs-ı mezkûr hukūk-ı şer'iyyeden olduğuna binâen tarafeyn bi'l-muvâcehe terâfu'-i şer'-i şerîf olunmağa muhtâc olup ve mesfûre Turfanda Nasrâniye el-yevm karye-i mezbûrede mütemekkine olmağla tarafeyn bi'l-muvâcehe mahâllinde terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında Yalakâbâd kazâsı nâibine hitâben bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru limen-lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min-şehri Rebî'ülevvel li-sene erba'a ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

47 [9a-3] Ali Bey ve Molla Salih'in Edirnelizade Mehmed'in mirasından dolayı Hüseyin ile muhakemeleri

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâr merbût olup mahrûse-i Bursa nâibi esbak Şerif Ahmed Efendi dâ'îlerinin mührü mutâbık bir kıt'a i'lâma nazar olundukda mahrûse-i mezbûre mahâllâtından Şekerhoca mahallesi sükkânından olup bundan akdem vefât eden Edirnelizâde el-Hâc Mehmed Ağa b. Ali'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Selime bt. Mehmed ile li-ebeveyn birâderzâdeleri Ali Bey ve Salih Molla ibney-i İbrahim'e münhasıra ba'dehu zevce-i mezbûre Şerife Selime dahi vefât edip verâseti li-ebeveyn ammetesi Şerife Hüsniye bt. Mustafa'ya münhasıra ba'dehu mezbûre Şerife Hüsniye dahi vefât edip verâseti sadrî evlâdı es-Seyyid el-Hâc Hüseyin ve Şerife Sıdıka'ya ba'de'l-inhisâr mezbûrân Ali Bey ve Salih Molla'dan her biri mûrisleri ammileri müteveffâ-yı evvel-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'nın zevcesi müteveffât-ı sâniye-i

mezbûre Selime Hatun'un terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedleri mütehakkık olan kendiden asıl ve kız karındaşı mezbûre Şerife Sıdıka tarafından tasdîka vekîl-i şer'îsi mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hüseyin'den sene-i sâbıkā Şa'bânü'l-mu'azzamı'nın yirmi üçüncü günü mahrûse-i mezbûre mahkemesinde huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de da'vâ ve ber-nehc-i şer'î isbât ve ba'de't-tahlîf ve'l-hükm merkūmân Ali Bey ve Salih Molla meblağ-ı mahkûmün-bih-i mezkûr on beş bin guruş hisse-i irsiyelerinden mezbûr el-Hâc Hüseyin ile sekiz bin guruş üzerine sulh olup ve bedel-i sulh-ı mezkûrun iki bin guruşunu bi'l-verâse kabz ve bâkī altı bin guruşun dahi târîh-i mezkûrdan altmış bir gün tamâmında edâ etmek üzere mezbûr el-Hâc Hüseyin'i te'cîl eylediklerinde ol dahi kabûl ve ber-vech-i muharrer edâya ta'ahhüd etmiş ve ecel-i mezkûr hulûlünden sonra bedel-i sulh-ı bâkī-i mezkûr altı bin guruşu mümâtale ile mezbûrân Ali Bey ve Salih Molla'ya teslîm etmemiş ve ba'dehu mezbûr el-Hâc Hüseyin müteveffâ-yı evvel-i mezbûr el-Hâc Mehmed'in zevcesi müteveffât-ı sâniye-i mezbûre zimmetinde bir akçe ve bir habbe alacağı yokdur diyerek mahâllinde şer'le rü'yet olunmasını hilâf-ı inhâ bâ-arzuhâl istid'âsına mebnî husûs-ı mezkûr mahâllinde şer'le rü'yet olunması bâbında işbu sene-i mübâreke evâhir-i Muharremi'l-harâmında emr-i âlî sudûr etmiş olduğu meâl-i istid'â ve derkenâr ve i'lâm-ı mezkûrdan müstebân olup ancak husûs-ı mezkûr târîh-i merkūmdan huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de şer'le rü'yet ve fasl ü hasm olunmuş ve ba'dehu emr-i âlî-i mezkûr fakat mezbûr el-Hâc Hüseyin'in hilâf-ı vâki' istid'âsıyla sudûr etmiş olmağın bu sûretde mazmûn-ı i'lâm-ı mezkûr mahâllinde hasmı muvâcehesinde huzûr-ı şer'de isbât olunarak bedel-i sulh-ı bâkī-i mezkûr altı bin guruşu mezbûr el-Hâc Hüseyin'den tahsîl ve merkūmân Ali Bey ve Salih Molla'ya teslîmi bâbında emr-i âlî-i mezkûrun kaydı terkīn ve bâlâsına şerh verilerek hâlâ mahrûse-i Bursa nâibi fazîletlü efendi dâ'îlerine hitâben tekrâr bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 29 Ca sene 1254.

48 [9b-1] Erkilet köyünden Mehmed ve Ahmed'in şikâyette bulundukları Abdullahoğulları Osman ve Ahmed ile muhakemeleri

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda vilâyet-i Anadolu'da Kayseriye sancağında vâki' Erkilet karyesi ahâlîsinden sâhibey-i arzuhâl el-Hâc Mehmed ve el-Hâc Ahmed nâm kimesnelerin zikr olunan Erkilet karyesi ahâlîsinden Abdullahoğulları? demekle arîf Çoban İsmail nâm gāibin er karındaşları karye-i mezkûr sâkinlerinden Osman ve Ahmed nâm kimesnelerden işbu arzuhâlde muharrer istid'âları hukūk-ı şer'iyyeden olup hasımları

mezbûrân Osman ve Ahmed ile şer‘an terâfu‘ ve ihkāk-ı hak olunmağa muhtâc mevâddan olmağla mahâllinde bi’l-muvâcehe husûs-ı mezkûr için terâfu‘ ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt‘a fermân-ı âlîşân sudûru re’y-i âlîlerine menût idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-men-lehü’l-emr.

Fi’l-yevmi’l-hâmis min-Cemâziyelâhir li-sene erba‘a ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

49 [9b-2] Güzelhisar ahalisinden Şerife Emine’nin Mazlumzade Ahmed Bey ile mahallinde hakim huzurunda muhakemeleri

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda vilâyet-i Anadolu’da Aydın Güzelhisarı ahâlîsinden sâhibe-i arzuhâl Şerife Emine nâm hatunun zikr olunan Güzelhisar’da sâkin Mazlumzâde es-Seyyid Ahmed Bey’den işbu arzuhâlde muharrer istîd‘âsı hukūk-ı şer‘iyyeden olup ve hasmı mezbûr es-Seyyid Ahmed Bey ile şer‘an terâfu‘ ve ihkāk-ı hak olunmağa muhtâc mevâddan olmağla mahâllinde bi’l-muvâcehe husûs-ı mezkûr için terâfu‘ ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt‘a fermân-ı âlîşân sudûru re’y-i âlîlerine menût idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-men-lehü’l-emr.

Fî 11 Ra sene [1]254.

50 [9b-3] Ürgüplü Mustafa ve kardeşi Ali Ağa’nın Ali Kavas aleyhindeki bina ve yol davasının mahallinde muhakemesi

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâr ve merbûz olan medîne-i Nevşehir ma‘a Ürgüp nâibi es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Efendi dâ‘îlerinin i‘lâmına nazar olundukda medîne-i mezbûre sükkânından Mustafa ve li-ebeveyn karındaşı Ali Ağa b. İbrikdâr Memiş’in mülk-i mevrûsları olup medîne-i mezbûrede vâki‘ bir bâb menzillerinin memşâ ve kümes ve çivilik ta‘bîr olunur mezbele ile mevsil ta‘bîr olunur merbat-ı hayvânâtı iki zirâ‘ arsa ile menzil-i mezkûrun tarîk-i hâs olan mahâllini medîne-i mezkûre sâkinlerinden el-Hâc Ali Kavas bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt ve mahâll-i mezkûreyi kendi mülk menziline ilâve ve idhâl ve üzerine müceddeden binâ ihdâs etmiş olduğundan mahâll-i mezkûreyi merkūm Ali Ağa kendüden asâleten ve karındaşı mezbûr Mustafa tarafından vekîl-i müsbeti olmağla vekâleten medîne-i mezbûre mahkemesinde huzûr-ı hâkimü’ş-şer‘de merkūm el-Hâc Ali Kavas’dan inkâra mukārin da‘vâ ve müdde‘âsını ba‘de’d-da‘vâ ve’l-isbât, mezbûr el-Hâc Ali Kavvas’ın mahâll-i mezkûre üzerine ihdâs etdiği binâyı kal‘ ve kadîmi üzere terke tenbîh olunmuş olduğu meâl-i i‘lâm-ı mezkûrdan müstebân ve ba‘dehu merkūmân Mustafa ve Ali Ağa husûs-ı mezkûr için ber-mûceb-i i‘lâm

bir kıt'a emr-i âlî sudûrunu istid'â etmişler oldukları istîd'â ve derkenârdan zâhir ve nümâyân ise de evvel emirde husûs-ı mezkûr münâza'un-fîh olan mahal üzerinde terâfu' olunmayıp ve ikāme olunan şühûddan mahâll-i mezkûreyi irâe ve ta'yîn-i hudûd ederek edâ-i şehâdet-i şer'iyye bulunmadığından başka tarîk-i hâss-ı mezkûrun sâir erbâbı hîn-i terâfu'da mevcûd bulunmadıklarından husûs-ı mezkûr şer'le rü'yet ve fasl ü hasm olunmamış olmağla bu sûretde tarîk-i hâss-ı mezkûrun sâir erbâbı hâzır oldukları hâlde husûs-ı mezkûr mahâll-i nizâ' üzerinde irâe ve ta'yîn-i hudûd ile da'vâ ve işhâd olunmak muktezâ-yı şer'-i şerîf olmağın husûs-ı mezkûr tekrâr mahâll-i nizâ' üzerinde ber-muktezâ-yı şer'-i kavîm bi'l-muvâcehe terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

51 [9b-4] Voyvoda Ali'nin vefat eden Eteklizade Ali'de olan alacağının varislerinden tahsili

Ma'rûz,

<<Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâr ve merbût olan medîne-i Nevşehir ma'a Ürgüp nâibi es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Efendi dâ'îlerinin i'lâmına Anazar olundukda medîne-i mezbûre sükkânından Mustafa ve li-ebeveyn karındaşı Ali Ağa b. İbrikdâr>>

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Biga sancağının hâvî olduğu kazâlardan Ezine-i Kazdağı kazâsı ahâlîsinden Eteklizâde Ali Bey nâm kimesne iki yüz kırk dokuz senesi hilâlinde kazâ-i mezkûr voyvodası bulunan es-Seyyid Ali nâm kimesnenin uhde-i iltizâmında bulunmuş olan kazâ-i mezkûr dâhilinde Akçaköy nâm mahâlde vâki' boz, hâlî ve mahlûl olan ma'lûmü'l-kıt'a arazi ve üzerlerinde mevcûd ma'lûmü'l-aded palamut eşcârını on bin guruş resm-i tapu ile voyvoda-i mûmâ-ileyhden ba'de't-tefevvüz resm-i tapu-yı mezkûru peşînen vermeyip zimmetinde deyni olduğunu nâtık karz unvânıyla voyvoda-i mûmâ-ileyh yedine bir kıt'a temessük i'tâ etmiş ve mezbûr Ali Bey meblağ-ı mezkûr on bin guruşu voyvoda-i mûmâ-ileyhe kable'l-edâ ve'l-îfâ verâseti kazâ-i mezkûrda sâkinler zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe ve vâlidesi Fâtıma hatunlar ile sulbî sagīr oğlu Osman'a münhasıra olduğu hâlde bundan akdemce fevt olmuş olmağla meblağ-ı mezkûr voyvoda-i mûmâ-ileyh yedinde olan fetvâ-yı şerîfeler mantûklarınca müteveffâ-yı mezbûrun tereke-i vâfiyesinden tahsîli bâbında voyvoda-i mûmâ-ileyh bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru niyâzında olduğu meâl-i arzuhâl-i mezkûrdan müstebân olmağla bu sûretde verese-i merkūmûn el-yevm kazâ-i mezkûrda sâkinler olmalarıyla tarafeyn

bi'l-muvâcehe mahâllinde terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunması bâbında hâlâ kazâ-i mezkûr hâkimi ve voyvodasına hitâben bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-hazreti men-lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min Recebi'l-ferd li-sene erba'a ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

52 [10a-1] Tokat'ta vakıf iki dükkânın menkul hükmünde olan bağ çubukları ve ağaçlar ile değiştirilemeyeceği

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen vilâyet-i Anadolu'da hâlâ medîne-i Tokad nâibi es-Seyyid Mehmed Ârif Efendi dâ'îlerinin işbu mühri mutâbık i'lâmında tahdîd ve tavsîf ve beyân olunduğu üzere iki bâb vakıf ipekçi ve iplikçi kârhâneleri kürûm ve eşcârı mülk bir kıt'a bağ ve bahçe ve kürûm ve arsası mülk bir kıt'a bağ ile istibdâl olunarak zımnında ve bâlâsı tuğrâ-yı garrâ ile mu'anven izn-i hümâyûnu nâtık bir kıt'a emr-i âlî sudûru niyâz ve istirhâm olunmuş olup lâkin vakıf olan kârhâne-i mezkûrelere bedel olmak üzere verilecek bağ ve bahçe ve diğer bir kıt'a bağdan ibtidâ zikr olunan bağ ve bahçenin ancak kürûm ve eşcârı mülk olduğu zikr olunup arsası ne makūle idüğü zikr olunmayıp üzerlerinde mağrûs kürûm ve eşcâr menkūl hükmünde olmağla bu sûretde vakıf akārın bu makūle menkūl ile istibdâli meşrû' olmadığı ma'lûm-ı devletleri buyuruldukda ol bâbda fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

53 [10a-2] Menemen kazası ahalisinden vefat eden Hasırcızade Osman Ağa'nın terekesi hususundaki davanın görülmesi

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Saruhan <<sancağı dâhilinde>> sancağında Menemen kazâsına tâbi' Miralem karyesinde sâkin iken verâseti zevce-i metrûkesi Hadice bt. Mehmed ile sulbî kebîr oğulları Ali ve Mehmed ve sulbî sagīr oğulları Osman ve Ârif ve sulbiye kebîre kızı Şerife ve sulbiye-i sagīre kızları Hadice ve Fâtıma'ya münhasıra olduğu hâlde bundan akdem fevt olan Hasırcızâde Osman Ağa'nın zâhire ihrâç olunan terekesi hâlâ kazâ-i mezbûr nâibi es-Seyyid Mehmed Naim Efendi tahrîr ve beyne'l-verese taksîm edmiş ise de müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi mezbûre Hadice tereke-i müteveffâ-yı mezkûrdan hâric-ez defter-i kassâm ba'zı eşyâsını fuzûlî müstakılleten ahz kabz ve ketm [ve] ihfâ edip husûs-ı mezkûr için nâib-i mezbûr huzûrunda zevce-i mezbûre ile lede't-terâfu' nâib-i merkūm zevce-i mezbûreyi istishâb ile eşyâ-i mezkûrenin hârice ihrâcı husûsuna dikkat ve ihtimâm

etmediğinden verese-i sâireye gadr-ı küllî olacağından bahisle eşyâ-i mezkûre için zevce-i mezbûre ile kazâ-i mezkûr civârında kâin medîne-i Manisa nâibi efendi dâ'îleri huzûrunda terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru istid'â olunduğu meâl-i arzuhâlden müstebân olmağla bu sûretde ber-vech-i meşrûh fermân-ı celîlü'ş-şân sudûru işâret-i aliyye-i hazret-i fetvâ-penâhîye muhtâc idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-menlehü'l-emrindir.

Fî 25 Ş sene [1]254.

54 [10a-3] Mehmed b. İbrahim'den boşalan tımarın tevcihi ile ilgili davanın yeniden görülmesi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda vilâyet-i Anadolu'da Hüdâvendigâr sancağında vâki' Beypazarı nâhiyesinde nısf Celeblü nâm karyeden dört bin yedi yüz altmış akçe eşkincilü mülk timâra mutasarrıf olan Mehmed v. İbrahim bundan akdem fevt oldukda timâr-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun fevtinden iki yüz kırk beş senesi Muharremi'l-harâmı'nın yirmi ikinci günü sulbiye sahîha kızları Havva ve Müntehâ ve Emine'ye ber-vech-i iştirâk tevcîh ve berât olundukdan sonra ecânibden müteveffâ Mehmed'in evlâdı Mahmud [ve] Emine'den her biri babaları ismi merkūmât Havva ve Müntehâ ve Emine'nin babaları ismine mutâbıkı olmak cihetiyle timâr-ı mezkûru babamız nân pâresidir diyerek mezbûrât Havva ve Müntehâ ve Emine'nin üzerlerinden bir takrîb ref'le babaları müteveffâ-yı merkūm diğer Mehmed'in mahlûlünden olmak zu'muyla sene-i sâbıkā Zilka'deti'ş-şerîfesi'nin on ikinci günü merkūmât Havva ve Müntehâ ve Emine'nin ref'lerinden fuzûlî kendü üzerlerine tevcîh ve berât etdirmiş olduklarına binâen mezbûrât Havva ve Müntehâ ve Emine timâr-ı mezkûr babaları müteveffâ-yı mezbûrun fevtinden ve merkūmân Mahmud ve Emine'nin ref'lerinden yine kendü üzerlerine ber-vech-i iştirâk tekrâr tevcîh ve yedlerine bir kıt'a berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyurulması istirhâmında oldukları meâl-i i'lâmdan müstebân ve fi'l-hakīka mezbûrât Havva ve Müntehâ ve Emine müteveffâ-yı mezbûr Mehmed v. İbrahim'in sulbiye-i sahîha kızları olduğu bî-garaz Müslimînden ve nâhiye-i mezbûr ahâlîsinden olup İstanbul'da Acımusluk Medresesi'nde sâkin talebe-i ulûmdan Hafız Mehmed Efendi b. Mehmed ve Asâkir-i harbiye-i taburunun ikinci bölüğünün ikinci onbaşısı İbrahim Ağa b. Mahmud ve Abdullah b. Hasan nâm kimesnelerin meclis-i şer'de alâ-tarîkı'ş-şehâde haberlerinden zâhir ve âyan olmağla timâr-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûr Mehmed v. İbrahim'in fevtinden ve merkūmân Mahmud ve Emine'nin ref'lerinden mezbûrât Havva ve Müntehâ ve Emine üzerlerine ber-vech-i iştirâk tevcîh ve

yedlerine bir kıt‘a berât-ı âlîşân sadaka ve ihsân buyurulmak iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-men-lehü’l-emr.

Fi’l-yevmi’s-sâlis min Zilka‘deti’ş-şerîfe sene erba‘a ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

55 [10a-4] Sarraf Kirhor’un, Kürkçübaşı Yani’ye emanet ettiği ve firari Tahmisoğlu tarafından gasb olunan eşyasının iadesi

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâr olan fermân-ı âlî kaydına nazar olundukda arzuhâl eden Kirhor zimmî Kastamonu mütesellimi esbakın mütesellimliği hengâmında sarrâflığı hizmetinde iken kazâ-i mezbûrda Kürkçübaşı Yani zimmîye emâneten vaz‘ ve teslîm eylediği bâ-defter-i müfredât on altı bin altı yüz otuz iki guruş kıymetli eşyâ memlû iki çift hurçlarını tuğyân eden firârî Tahmisoğlu nâm şahıs mesfûr Yani zimmîden bi-gayr-ı hakkın cebren ve kerhen gasb etmiş olduğundan sâlifü’z-zikr hurçlar firârî-i merkūmun evlâd ü iyâli yedlerinde kalmağla aynen istirdâd ve mümkün olmadığı hâlde kıymetleri firârî-i merkūmun emvâl ve eşyâ ve emlâkinden bi’t-tahsîl mesfûra i‘tâ olunması bâbında elli bir târîhiyle emr-i âlî-i mezkûr sudûrunu istid‘â ve husûs-ı mezkûr ol târîhde Anadolu kādıaskeri bulunan devletlü Abdulkadir Beyefendi hazretlerine bi’l-havâle Tahmîs-i merkūm gāib ve mefkūd olduğundan mersûm Kirhor zimmî gāib-i merkūmun evlâd ü iyâlinden eşyâ-i mezkûre da‘vâsı meşrû‘a olmayıp ancak eşyâ-i mağsûbe-i mezkûre mevcûd ve gāib-i merkūm yâhud vekîl-i şer‘îsi hâzır ise muvâcehesinde mersûm Yani huzûrunda aynen da‘vâ ve müstehleke ise kıymet-i mezkûresini mesfûr Yani zimmînin huzûru lâzım olmayarak gāib-i merkūm yâhud vekîl-i şer‘îsinden mutâlebe etmek ve gāib-i merkūm yâhud vekîl-i şer‘îsi mevcûd olmayıp gāib-i mezbûrun hakīkat-i mevti sâbit oldukdan sonra veresesinden da‘vâ meşrû‘a olduğu i‘lâm etmeleriyle mûcebince sudûr eden emr-i âlî-i mezkûr mahâlline lede’l-vusûl Tahmis-i merkūm es-yevm mefkūd ve vekîl-i şer‘îsi dahi nâ-mevcûd olmağla firârî-i merkūmun zevcesi eşyâ-i mağsûbe-i mezkûre indinde mevcûd olduğunu mukırra ve mu‘terife olduğundan bahisle eşyâ-i mezkûreyi zevcesi mezbûreden ikrârı mûcebince istirdâdı bâbında fermân-ı âlî sudûrunu istirhâm eylediği meâl-i istid‘âdan müstebân olmağla bu sûretde husûs-ı mezkûr şer‘le rü’yet olunacağı mevâddan olup mefkūd-ı mezbûrun zevcesi mezbûre ile mahâllinde terâfu‘ ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında nâibine hitâben bir kıt‘a emr-i âlî sudûru menût-ı re’y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Bâkī emr hazret-i men-lehü’l-emrindir.

Fi’l-yevmi’s-sâbi‘ min-Zilka‘deti’ş-şerîfe li-sene erba‘a ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Fî 7 Z sene [1]254.

56 [10b-1] Çemişkezek ahalisinden Halil'in Safiye Hatun'un mirası hususunda davası

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Çemişkezek kazâsına tâbi' Vartanik karyesinde sâkine iken [bin] iki yüz on dört senesi hilâlinde vefât eden Safiye Hatun hâl-i hayatında karye-i merkûme toprağında vâki' mutasarrıfe olduğu emlâkini torunu olup sâhib-i arzuhâl Halil'in, ammisi kazâ-i mezkûr voyvodası esbak Karahötekzâde? Ahmed Bey'in kerîmesine temlîk ve teslîm eyledikden sonra müteveffât-ı mezbûre Safiye Hatun'un vârisleri Halil ve Abdullah otuz beş sene müddet mîr-i merkûmdan mîrâs iddi'â eylemediklerinden mâ'adâ merkûmân Halil ve Abdullah dahi otuz dokuz senesi hilâllerinde birbirini müte'âkiben fevt olduklarında sulbî oğulları Mehmed ve diğer Mehmed'den her biri dahi beş sene müddetden beri müteveffât-ı mezbûrenin terekesini mîr-i merkûmdan da'vâ etmeyip bu müddetlerde tereke-i müteveffât-ı mezbûreye kat'an müdâhale olunmamış iken mezbûr Ahmed Bey'in işbu sene-i mübârekede fevt olup bi'l-cümle muhallefâtı cânib-i mîrîden ba'de'z-zabt vârisi sâhibe-i arzuhâl mezbûra bâ-irâde-i seniyye inâyet ve ihsân olundukdan sonra mezbûrân Mehmed ve diğer Mehmed bu def'a müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Bey'in terekesine bi-gayr-ı hakkın müdâhale ve emlâk-ı mezkûreyi mutâlebe eylediğine binâen merkûmânın vâki' olan müdâhalelerinin men' ü def'i için hâlâ Sivas sancağı müşîri devletlü Hafız Paşa hazretlerine hitâben sâhib-i arzuhâl-i mezbûr bir kıt'a fermân-ı âlîşân i'tâ buyurulması niyâzında olduğu meâl-i istid'âdan müstebân olmağın fi'l-hakīka on beş sene bilâ-özr terk olunan da'vânın bilâ-emr istimâ'ı memnû' ise de ancak tarafeyn bir beldede sâkinler olarak minvâl-i muharrer üzere mürûr-ı zamân vâki' olmuş mudur yâhud olmamış mıdır tarafeyn bi'l-muvâcehe mahâllinde terâfu'a muhtâc olmağla bu sûretde merkûmân Mehmed ve diğer Mehmed ile sâhib-i arzuhâl merkûm mahâllinde bi'l-muvâcehe terâfu'-i şer'-i şerîf birle ihkāk-ı hak olunmak bâbında müşîr-i müşârün-ileyh hazretleriyle livâ-i mezkûr hâkimine hitâben bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-veliyyü'l-emr.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min-Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene erba'a ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

57 [10b-2] Ömer ve eşi Fâtıma'nın Süleyman Ağa aleyhindeki tarla davalarının meşru olmadığı

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenârlara nazar olundukda Anadolu'da Göynük kazâsında Yenice mahallesinde sâkin iken bundan

akdem birbirini müteʿâkiben vefât eden Yusuf b. Mustafa ve ammizâdesi Hüseyin b. Mehmed Ali hâl-i hayatlarında aleʾl-iştirâk bâ-tapu mutasarrıflar oldukları kazâ-i mezkûra tâbiʿ Gölübaşı karyesi hudûdunda Arunık? tımarı dâhilinde yüz altmış keyl tohum istîʿâb eder on bir kıtʿa tarlalarını iki yüz on yedi senesi hilâlinde hüsn ü rızâlarıyla kazâ-i mezkûr voyvodası Süleyman Ağa b. Ahmed Beyʾin yedi yüz guruş bedel-i medfûʿ ve makbûza izn-i sâhib-i arzla ferâğ ve tefvîz eylediklerinde, ol dahi tefevvüz ve kabûl ve târîh-i mezkûrdan on bir sene müddet arazi-i mezkûreye mutasarrıf iken müteveffâ-yı merkūm Yusufʾun sulbî oğlu es-Seyyid Ömer nâm kimesne babam müteveffâ-yı merkūm Yusuf fevt oldukda sâlifüʾz-zikr tarlalar hasbeʾl-kānûn meccânen bana intikāl etmiş iken ben sagīr bulunduğumdan mezbûr Süleyman Ağa sâlifüʾz-zikr tarlaları bi-gayr-ı hakkın zabt etmekle alıverilmesi murâdımdır deyü zikr olunan tarlaları babası müteveffâyı mezbûrun hayatında ber-vech-i muharrer ferâğını inkâr ile otuz dört senesi hilâlinde ısdâr etdirdiği fermân-ı âlîşân mantûkunca merkūm Süleyman Ağaʾdan mahâllinde huzûr-ı şerʿde daʿvâ etdikde mezbûr Süleyman Ağa dahi müteveffiyân-ı mezbûrân Yusuf ve Hüseyin zikr olunan tarlaları hayatlarında rızâlarıyla kendüye bâ-maʿrifet-i sâhib-i arz bedel-i medfûʿ ve makbûza ferâğ ve tefvîz eylediklerini şâhideyn-i muʿaddileyn şehâdetleriyle biʾl-muvâcehe huzûr-ı şerʿde vech-i şerʿî üzere baʿdeʾl-isbât veʾl-hükm sâlifüʾz-zikr tarlaların zabt ü tasarrufu için merkūm Süleyman yedine hüccet-i şerʿiyye iʿtâ kılınmış, baʿdehu merkūm es-Seyyid Ömer işbu sene-i mübâreke şehr-i Rebîʿülâhiri evâili târîhiyle müverrah Hüdâvendigâr sancağı mütesellimi ile Göynük nâibine hitâben ısdâr etdirdiği bir kıtʿa fermân-ı âlîşân mûcebince hüccet-i mezkûreyi inkâr ile zikr olunan tarlaları mahâllinde huzûr-ı şerʿle yine merkūm Süleyman Ağaʾdan daʿvâ ve mezbûr Süleyman Ağa dahi mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi kezâlik şâhideyn-i muʿaddileyn şehâdetleriyle biʾl-muvâcehe vech-i şerʿî üzere isbât edip ol vechile sâlifüʾz-zikr on bir kıtʿa tarlaların merkūm Süleyman Ağaʾnın kemâ-kân zabt ve tasarrufu iktizâ eylediklerini nâtık Göynük Nâibi es-Seyyid Derviş Abdurrahman Efendiʾnin vârid olan iʿlâmın mazmûnu ve ahâlînin arz mahzarları kaleminde emr-i âlî-yi mezkûrun kaydı bâlâsına şerh verilip bu vechile şerʿan fasl [ü] hasm olunmuş olduğu derkenârdan ve merkūm es-Seyyid Ömerʾin zevcesi işbu sâhibe-i arzuhâl Fâtıma Hatun bu defʿa yine zikr olunan tarlaları merkūm Süleyman Ağaʾdan daʿvâ zımnında mezbûr Süleyman Ağaʾyı Der-aliyyeʾye ihzârı bâbında fermân-ı âlîşân sudûru niyâzında olduğu meâl-i istidʿâdan müstebân olmağın bu sûretde husûs-ı mezkûr mukaddemâ şerʿle rüʾyet olunarak fasl [ü] hasm olunmuş ve bir defʿa şerʿle fasl [ü] hasm ve rüʾyet olunan daʿvânın tekrâr istimâʿı şerʿan memnûʿ olmağla sâhibe-i arzuhâl mezbûre Fâtıma Hatun zikr olunan tarlaları merkūm Süleyman Ağaʾdan tekrâr mutâlebesi meşrûʿa olmadığı huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehüʾl-emr.

Fî 5 Zilkaʿde sene [1]254.

58 [10b-3] Konya'da Şeyh Ahmed Hamamı su gideri hususunun Konya mahkemesince karara bağlanması

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Anadolu'da medîne-i Konya'da kâin Şeyh Ahmed Hamamı demekle meşhûr bir bâb hamamın çirkâbı medîne-i merkûme mahâllâtından Türbe mahallesi derûnunda vâki' cereyân eden ırmağa cârî olup lâkin bir müddetden beri zikr olunan çirkâbın mecrâsı âhar mahalle naklolunmuş ve sâlifü'z-zikr Türbe mahallesinden cereyân eden ırmağa kat'â mazarratı yoğiken mahalle-i merkûme ahâlîleri sâlifü'l-beyân çirkâb yine evvelki mahâlline cârî olmağla mecrâsı âhar mahalle naklolunsun deyü her biri fuzûlî müdâhale etmeleriyle vâki' olan müdâhaleleri men' ü def' olunması bâbında işbu sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mustafa nâm kimesne bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûrunu istîd'â eylediği meâl-i arzuhâlden müstebân ve husûs-ı mezkûr hukūk-ı şer'iyyeden olduğuna binâen ahâlî-i mahalleden el-yevm medîne-i mezkûrede sâkinler olmalarıyla tarafeyn bi'l-muvâcehe mahâll-i nizâ' üzerinde ber-nehc-i şerîf terâfu'-i şer'-i şerîf olunması bâbında medîne-i Konya nâibine hitâben bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûru menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emrindir.

Fî 17 Z sene [1]254.

59 [10b-4] Derviş Mustafa Ağa'dan intikal eden ev ve dükkândan mirasçılarının hisse talebleri

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu i'lâm ve derkenâra nazar olundukda fi'l-asl medîne-i Trabzon sûkunda vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-cîrân iki kepenkli bir aded mülk dükkân ile medîne-i mezkûre mahâllâtından Câmi'-i kebîr mahallesinde kâin büyût-ı adîdeyi müştemil bir bâb mülk menzil mahalle-i mezbûre ahâlîsinden İnanîzâde Derviş Mustafa Ağa b. Hüseyin nâm kimesnenin yedinde iken bundan akdem fevt [olup], dükkân ve menzil-i mezkûr sulbî kebîr oğlu Ârif Ağa ve sulbiye kebîre iki nefer kızları Fâtıma ve Havva'ya mevrûs olup ba'dehu merkûme Havva dahi bundan akdem vefât edip dükkân ve menzil-i mezkûrda olan hissesi sulbî üç nefer evlâdı olup ol târîhde sagīrler ve hâlâ kebîrler olan Mehmed Şakir Ağa ve Münevvere ve Emine'ye mevrûs olup lâkin merkūm Mehmed Ârif Ağa işbu târîhden otuz sene mukaddem dükkân-ı mezkûru medîne-i mezbûre ahâlîsinden Pir Selimzâde Mehmed Efendi'ye ve merkūm Ârif Ağa'nın oğlu Zaim nâm kimesne dahi menzil-i merkūmu on yedi sene mukaddem Buğdaycıoğlu Mehmed Efendi'ye fuzûlî bey' ve teslîm etmişler ise de merkūme Fâtıma Hatun hîn-i bey'den bu âna

gelince müddet-i sefer-ba‘îd olan Gümüşhane kazâsında bulunmuş ve merkūmûn Mehmed Şakir ve Münevvere ve Emine dahi ol târîhde sagīr ve sagīre bulunduklarından emlâk-ı mezkûrdan hisse-i irsiyeleri olduğunu olmadığını el-ân bilemediklerinden ve bey‘-i mezkûru dahi mücîz olmadıklarından dükkân ve menzil-i mezkûrdan hisse-i irsiyelerini merkūmûn Fâtıma ve kız karındaşı evlâdı Mehmed Şakir Ağa ve Münevvere ve Emine’den her biri mahâllinde vâzı‘u’l-yed olanlardan taleb ve da‘vâ etmek üzere bir kıt‘a emr-i âlî sudûrunu istid‘â eyledikleri meâl-i i‘lâmdan müstebân olmağla fi’l-hakīka on beş sene bilâ-özr terk olunan da‘vânın istimâ‘ı memnû‘ ise de işbu tarafeyn bir beldede sâkinler olarak minvâl-i muharrer üzere özr-i şer‘îsi var mıdır yok mudur tarafeyn bi’l-muvâcehe mahâllinde terâfu‘a muhtâc olan mevâddan olmağla bu sûretde emlâk-ı mezkûreye vâzı‘u’l-yed olanlar ile mezbûrûn mahâllinde bi’l-muvâcehe terâfu‘-i şer‘-i şerîf birle ihkāk-ı hakk olunmak bâbında kazâ-i mezbûr nâibine hitâben bir kıt‘a emr-i âlî sudûru menût-ı re’y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Bâkī el-emrü li-veliyyi’l-emr.

Fi’l-yevmi’s-sâlis mine’l-muharremi’l-harâm li-sene hamse ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

60 [11a-1] Turhal ahalisinden Mustafa ile kayınbiraderleri arasındaki bağ davası

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Anadolu’da vâki‘ Tokad kazâsına muzâfe Turhal kasabası ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Mustafa nâm kimesne bundan akdem kazâ-i mezkûr mahkemesi muhzırânından Osman ve diğer Mustafa’nın kız karındaşları Fâtıma nâm hatunu tezevvüc eylediği esnâda mezbûr Mustafa’nın ceddesi Meryem nâm hatun kasaba-i mezkûre toprağında kâin mâlike olduğu eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir kıt‘a mülk bağını mezbûrân Osman ve diğer Mustafa’ya verip ba‘dehu merkūme Meryem zikr olunan bağı mezbûrân Osman ve diğer Mustafa’dan ben size zikri mürûr eden bağı kız karındaşları merkūme Fâtıma’yı torunu mezbûr Mustafa’ya tezvîc etdirmek üzere nefisleri için verdim deyü da‘vâ ve terâfu‘-i şer‘ olunarak bağ-ı mezkûru geri ahz ve zabt etmiş ise de yine merkūmân Osman ve diğer Mustafa bağ-ı mezkûru bir takrîb zabt eylediklerinden bahisle ceddesi mezbûre dahi fevt olmuş olmağla zikri mürûr eden bağı merkūmândan taleb ve terâfu‘-i şer‘-i şerîf olunmaları bâbında Sivas müşîri devletlü Paşa hazretlerine ve nâibi efendi dâ‘îlerine hitâben bir kıt‘a emr-i âlî sudûrunu istid‘â eylediği işbu arzuhâli meâlinden müstebân olmağla fi’l-hakīka husûs-ı mezkûr terâfu‘-i şer‘-i şerîfe muhtâc mevâddan olmağla ber-mûceb-i istid‘â bir kıt‘a emr-i alîleri sudûru re’y-i rezîn-i isâbet-karînlerine menût idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 15 S sene [1]254.

61 [11a-2] Biga ahalisinin Bahr-ı sefid Boğazı eski muhafızı Mehmed Raif Paşa'ya ödedikleri parayı geri istemeleri

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu i'lâm ve derkenâra nazar olundukda derûn-ı i'lâmda muharrer husûsun ber-nehc-i şer'-i şerîf rü'yet ve ihkāk-ı hakk olunmak babında bi'l-iltimâs bundan akdem Biga sancağı mutasarrıfı ve Bahr-ı sefîd Boğazı Muhâfızı atûfetlü Ali Paşa hazretlerine hitâben ısdâr olunan emr-i âlî mûcebince mahâllinde terâfu' ve ihkāk-ı hakk olunarak sûret verilmiş ve ahâlî-i karyenin derûn-ı i'lâmda mezkûr meblağın muhâfız-ı esbak atûfetlü Mehmed Raif Paşa hazretlerinden istirdâdı niyâzında oldukları meâl-i istid'âdan müstebân ve husûs-ı mezkûr muahharen livâ-i mezkûr mutasarrıfı olup hâlâ Serasker-i zafer-rehber devletlü Mehmed Said Paşa ve devletlü Vasıf Paşa hazretlerinin ma'lûmât-ı müşîreyleri olduğu ihbâr kılınmağın bu sûretde husûs-ı mezkûr Serasker-i müşârün-ileyhin ma'lûmât-ı müşîreyleri olduğundan taraf-ı müşârün-ileyhe mi havâle buyurulur yâhud mahâllinde şer'le rü'yet olunmasına mı havâle buyurulur, her hâlde menût-ı re'y-i âlîleri idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min-Saferi'l-hayr li-sene hamse ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

62 [11a-3] Salih ve Mehmed Esad'ın eşkinci tımarından hisse talebleri

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Kocaeli sancağının hâvî olduğu kazâlardan İznik kazâsına tâbi' nefs-i Kürt ve gayrıdan beş bin dokuz yüz doksan dokuz akçe eşkincilü mülk Lala Şahin Paşa evlâdına mahsûs timârdan hisseye mutasarrıf olan ceddemiz Hadice bt. Rukiye fevt olup hisse-i mezkûreyi oğlu Ahmed ile kızları Arife ve Fâtıma ve Rukiye'ye kable't-tevcîh vâlidemiz mezbûre Rukiye ve hâlitelerimiz mezbûretân Ahmed Ârif ve Fâtıma dahi müte'âkiben fevt olup hisse-i mezbûreden vâlidemiz mezbûre Rukiye'ye isâbet eden hisseyi âdiyen üzerlerimize berât etdirmek murâd eylediğimizde müteveffiye-i mezbûre Fâtıma'nın oğlu derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mehmed sizin vâlideniz Rukiye vâlidesi mezbûre Hadice'nin hayatında fevt olup ba'dehu mezbûr Ahmed ve mezbûre Arife ile vâlidem merkūme Fâtıma fevt olmağla hisse-i mezkûre âdiyen bana intikāl eder deyü bizlere tevcîh ve timâr-ı mezkûra tasarrufa mümâna'at ile gadr etmekle şürûtu ba'de'l-ihrâc mümâna'atı def'le hisse-i mezkûreyi vâlidemiz mahlûlünden bizlere tevcîh olunması sâhibey-i arzuhâl merkūme Rukiye'nin sadrî oğulları Salih ve Mehmed Esad'dan her biri

iltimâs eyledikleri meâl-i istidʿâdan ve hisse-i mezkûre el-yevm es-Seyyid İbrahim ve Şerife Âişe ve Şerife Hadice ve Şerife Âmine üzerlerinde olduğu kuyûddan müstebân olmağla bu sûretde sâhibey-i arzuhâl Mehmed Salih ve Mehmed Esad mahâllinde hisse-i sâire mutasarrıfları hâzır oldukları hâlde mezbûr Mehmed ile terâfuʿ-i şerʿ-i şerîf olunmak bâbında İznik nâibine hitâben bir kıtʿa emr-i âlî sudûru menût-ı reʾy-i âlîleri idüğü huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu.]

Fî 15 Ca sene [1]255.

63 [11a-4] Vefat eden Berber Vartan'ın taksim olunan terekesi

Askerî tâifesinden olup medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsârda Selami mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Berber Vartan v. Markoz zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Ohayer bt. Semaven Nasrâniye ile sulbî sagīr oğlu Avakimʾe münhasıra olduğu şerʿan zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagīr-i mersûmun anası ve tesviye-i umûruna vasiyy-i mansûbesi zevce-i mersûme Ohayer Nasrâniye taleb ve maʿrifetiyle tahrîr ve beyʿ ve defter olunan tereke-i hâlik-i mersûmedir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fiʾl-yevmiʾs-sâbiʿ aşer min-Cemâziyelâhire li-sene erbaʿa ve hamsîn ve miʾeteyn ve elf.

Çuka kaplı nâfe kürk 1 [aded] 62 guruş	Çuka cübbe 1 [aded] 90 guruş	Ba-mırıl? 45 guruş	Ba-mırıl? 1 [aded] 50 guruş	Entari 1 [aded], fes 1 [aded] 40 guruş
Entari 1 [aded] 3 guruş	Peştamâl 4 aded, boğça 1 aded 80 guruş	Bir mikdâr zağferan 100 guruş	Sandık 1 aded 40 guruş	Yorgan 1 aded, döşek 1 aded, yasdık 1 aded 150 guruş
Piştahta 1 aded 190 guruş	Sim zincir 1 aded 50 guruş	Elvân kehribar imâme maʿa çubuk nargile 4 [aded] marpuç 10 [aded] 600 guruş		Nakd-i mevcûd 433,5 guruş

Sahhuʾl-bâkī 1933,5 guruş

Hâlik-i mersûmun düyûnu kesîresi olduğu ihbâr olunmağla bâlâda muharrer sahhuʾl-bâkī olan bin dokuz yüz otuz üç buçuk guruş on paranın bin beş yüz guruşu zevce-i mersûme Ohayer Nasrâniye zimmetinde olup bâkī dört yüz üç buçuk guruş on para bir kese derûnuna mevzûʿan ve memhûren Resîdât Sandığına vazʿ olunduğu bu mahalle şerh olundu.

64 [11b-1] Amasya'da mülk tımarın Hacı Mirza Bey Vakfı mütevellisi Fâtıma'ya tevcihi

Hâlâ Revnak-efzâ-yı Sadr-ı Anadolu devletlü inâyetlü Yesârîzâde Mustafa İzzet Efendi hazretlerinin zamân-ı meymenet-efter-âyinlerinde vukū' bulan senedât-ı şer'iyye kaydıdır.

Fî-gurreti C sene [1]255.

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenârlara ve Amasya Nâibi Şirânîzâde Abdullah Şakir Efendi'nin mührü mutâbık i'lâmına nazar ve mütâla'a olundukda Amasya sancağında Argoma [Suluova] nâhiyesinde vâki' Çameşuy? nâm karye ve gayrıdan üç bin yüz yetmiş akçe yazılı mülk timâr hissesine mutasarrıf Ahmed ve Abdulkadir ibneyi'l-müteveffâ es-Seyyid Mehmed Said ve Şerif Mehmed ve Garime ve Habibe evlâdi'l-müteveffâ es-Seyyid Mustafa'ya babaları müteveffiyân-ı mezbûrânın mahlûllerinden tevcîh ve berât olunup el-yevm hisse-i mezkûre mezbûrûnun üzerlerinde olduğu ve bu makūle mülk timârlardan hisseye mutasarrıf olanlar fevt olduklarında hissesi ecnebîye verilmeyip evlâdlarına ve evlâdları yoğise karındaş ve akrabalarına sâir emlâk misillü ricâl ve nisâya bi-hasebi'ş-şer' verilmek kānûn-ı kadîm olduğu, lâkin hisse-i timâr-ı mezkûr müteveffâ Mustafa b. el-Hâc Mirza Bey Vakfı'nın tevliyetine merbut olduğu kayıddan müstebân ve tevliyet-i mezkûre dahi el-yevm ber-vech-i evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere bâ-berât-ı şerîf-i âlîşân Fâtıma bt. Mehmed nâm hatun uhde-i tasarrufunda olup ve mezbûreden gayrı evlâd-ı vâkıf olmayıp mezbûrûn ecânibden oldukları ve bu makūle mülk timârlar tevcîhi cebelüyân evkāf-ı emlâk mukāta'ası ümenâlarının arz ve inhâlarıyla olageldiği nizamlarından idüğüne binâen iştirâken mühürleri mutâbık Emîn-i mukāta'a-i cebelüyân Mehmed Şakir ve Osman ve İsmail'in arz ve inhâlarıyla hisse-i timâr-ı mezkûr merkūmûnun üzerlerinden ref' ve mezbûre Fâtıma'nın bi'l-meşrûta mutasarrıfe olduğu timâra ilhâk ve mezbûre Fâtıma üzerine tevcîh buyurulması müsterham idüğü müstebân olmağla bu sûretde ber-mûceb-i kānûn hisse-i timâr-ı mezkûr merkūmûnun ref'lerinden ber-mantûk-ı arz ve inhâ mezbûre Fâtıma'ya tevcîhi re'y-i sâmîlerine menût idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâkī el-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 25 Za sene [1]255.

65 [11b-2] Bursa naibi Mehmed Rüşdü Efendi'nin ilamında belirtilen vakıf menzil ile mülk olan menzilin istibdâli

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen mahrûse-i Bursa kazâsı nâibi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü Mehmed Rüşdü Efendi dâ'îlerinin mührü dahi mutâbık ve

istibdâl husûsunu nâtık arza ve derkenârına nazar olundukda arz-ı mezkûrun mazmûnu şer‘-i şerîfe muvâfık ve siyâk ve serdi kā‘ide-i ilm-i sakka mutâbık olmağla istibdâli tecvîz eyleyen fukahâ-yı i‘zâmın kavilleri üzere mülk olan menzil vakıf ve vakıf olan menzil mülk olmak ve vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunmak üzere istibdâl olunmasına ber-mûceb-i istid‘â izn-i hümâyûn-ı şâhâneyi mutazammın bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı hazret-i cihân-dârî ile mu‘anven bir kıt‘a emr-i âlî i‘tâsı istisvâb-ı hâl idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. Bâkī el-emrü li-veliyyi’l-emr.

Fî 7 Zilka‘de sene [1]255.

66 [11b-3] İbrahim Ethem’in kardeşleri Mustafa ve Fâtıma ile olan miras davası

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Hüdâvendigâr sancağına tâbi‘ İnegöl-i Bursa kazâsı ahâlîsinden Aşıkoğlu es-Seyyid el-Hâc İsmail Ağa nâm kimesne kazâ-i mezbûrda sâkin iken bin iki yüz on dokuz senesi hilâlinde fevt oldukda bi’l-cümle emvâl ve emlâk-ı metrûkesi verese-i münhasırası olup el-yevm kazâ-i mezbûrda sâkinler zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hatun ile sulbî kebîr oğulları sâhib-i arzuhâl es-Seyyid İbrahim Edhem ve Çelebi es-Seyyid Mustafa ve sulbiye kebîre kızı Şerife Fâtıma’ya mevrûs oldukdan sonra verese-i mezbûrûndan bint-i mezbûre Şerife Fâtıma bundan akdem nefsini âhara tezvîc ile babası müteveffâ-yı merkūmun terekesinden hisse-i irsiye-i ma‘lûmesini tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi’l-verâse vâzı‘u’l-yed olan karındaşım merkūm es-Seyyid İbrahim Edhem yedinden tamâmen kabz ve istîfâ-yı hakla bi’l-cümle hukūk-ı mîrâsa müte‘allika da‘vâdan karındaşı mezbûr es-Seyyid İbrahim Edhem’in zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve iskāt edip ba‘dehu merkūme Şerife Fâtıma iki yüz otuz dört senesi hilâlinde karındaşı mezbûr es-Seyyid İbrahim Edhem’den hisse-i irsiye mutâlebesiyle mahâllinde huzûr-ı şer‘de bi’l-muvâcehe lede’t-terâfu‘ nesne lâzım gelmediği kıbel-i şer‘den kendüye tefhîm ve mezbûr es-Seyyid İbrahim Edhem’in yedine bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î i‘tâ olunmuş ve merkūm es-Seyyid İbrahim Edhem diğer karındaşı mezbûr es-Seyyid Mustafa ile babaları müteveffâ-yı merkūmdan mevrûs mâl ve emlâklerini ifrâz etmeyip ber-vech-i iştirâk beynlerinde ibkā eylediklerinden sonra umûrlarına sekte ârızıyla yirmi bin guruşunu bi’l-münâsafe düyûna giriftâr olmalarıyla meblağ-ı mezkûr **[12a]** yirmi bin guruş ile merkūm es-Seyyid Mustafa’nın âhar ma‘lûmü’l-esâmî kimesnelere zimmetinde müstakıllen diğer deyni olan beş bin guruş ki cem‘an yirmi beş bin guruşu merkūm es-Seyyid Mustafa’nın hissesinde bi-şartı’r-rücû‘ emriyle mezbûr es-Seyyid İbrahim Edhem malından kırk üç senesi hilâlinde ashâb-ı düyûna tamâmen

edâ ve teslîm eylediğinde mezbûr es-Seyyid Mustafa dahi meblağ-ı mezkûr yirmi bin guruşdan nısf hissesine isâbet eden on bin guruş ve diğer deyni olan meblağ-ı merkūm beş bin guruş ki cem'an karındaşı mezbûr es-Seyyid İbrahim Edhem'e on beş bin guruş zimmetinde deyni mukābelesinde babası müteveffâ-yı merkūmdan müntakil hisse-i irsiyesinden keff-i yed etmiş iken mezbûr es-Seyyid Mustafa kız karındaşı merkūme Fâtıma ile bi'l-ittifâk bu def'a mezbûr es-Seyyid İbrahim Edhem'in menzilinde sandığı derûnunda mahfûz bir-takrîb malından eşyâ-i ma'lûmesiyle i'lâm-ı mezkûru hufyeten ahz birle karındaşları mezbûr es-Seyyid İbrahim Edhem'den tekrâr hisse-i irsiye mütâlebesine kalkışmış oldukları beyânıyla mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve Fâtıma ile mahâllinde bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunması bâbında Gemlik kazâsı muhassılı bendeleriyle sâlifü'z-zikr İnegöl-i Bursa hâkimine hitâben fermân-ı âlîşân sudûrunu sâhib-i arzuhâl merkūm es-Seyyid İbrahim Edhem istid'â etmiş olduğu meâl-i arzuhâlden müstebân olmağla ber-vech-i istid'â fermân-ı âlîşân sudûru re'y-i rezîn-i isâbet-karîn-i âsafânelerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 13 M sene [1]256.

67 [12a-1] Mühtedi Ali'nin kardeşi Andon ile olan miras davasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl mühtedî Ali b. Abdullah nâm kimesne bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Evkāf-ı hümâyûn müfettişi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı Hazret-i Fetvâ-penâhî'de ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde li-ebeveyn hâli derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Andon v. Mıgırdıç nâm zimmî muvâcehesinde nezâreti Hazîne-i celîle-i Evkāf'a mülhak evkāfdan Ali Ağa Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi Süleyman Ağa b. Salih hâzır olduğu hâlde anam olup medîne-i Üsküdar mahâllâtından Selami mahallesinde mütemekkin iken işbu târîhden iki ay mukaddem mahrûse-i Galata'da Tersâne-i âmire Kethüdâsı esbak Mustafa Bey'in konağında cemî' edyân-ı bâtıladan teberrî ve ityân-ı kelimeteyn-i şehâdeteyn edip şeref-i İslâmla müşerrefe ve talebiyle Âişe tesmiye olundukdan bir gün mürûrunda anam merkūme Âişe mahalle-i mezkûrede vâki' vakf-ı mezkûr musakkafâtından bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn müstakılleten mutasarrıfe olduğu ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzil derûnunda mevcûde bi'l-cümle eşyâ-i ma'lûmesini Müslim mahallesinde bir âhar menzile nakil esnâsında iken menzil-i mezkûrda Müslime olduğu hâlde füc'eten vefât edip ol vechile beynimizde şer'an mâni'-i irs mevcûd olmadığına binâen bi'l-cümle terekesi hasran bana mevrûs ve menzil-i mezkûre dahi âdiyen

bana intikāl etmiş iken mersûm Andon zimmî anam müteveffât-ı merkūmeyi benim haberim olmaksızın bir takrîb âyin-i Nasârâ üzere kefere maşadlığına ilkā etdirdiğinden mâʻadâ vâris olmak zuʻmuyla menzil-i mezkûr derûnunda mevcûde bi'l-cümle terekesini ahz u kabz ve menzil-i mezkûru dahi bilâ-veled mahlûlünden olmak üzere cânib-i vakf-ı mezkûrdan icâre-i muʻaccele-i maʻlûme ile istîcâr ve tesellüm birle bi-gayr-ı hakkın vazʻ-ı yed eder. Suâl olunup tereke-i müteveffât-ı mezbûre ile menzil-i mezkûrdan keff-i yed birle bana teslîme mersûm Andon zimmîye tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü daʻvâ eylediğimde ol dahi cevâbında eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi bi'l-verâse kabzını ve menzil-i mezkûru minvâl-i muharrer üzere cânib-i vakf-ı mezkûrdan mahlûlen istîcâr edip el-yevm vazʻ-ı yedini ikrâr, lâkin kız karındaşı anam müteveffât-ı mezbûrenin ber-minvâl-i muharrer şeref-i İslâmla müşerrefe olduğunu külliyen inkâr, ol vechile beynimizde münâzaʻât-ı kesîre cereyân etmiş idi. El-hâletü hâzihî ben daʻvâ-yı mezkûreme katʻan şâhidim olmayıp kavl-i mücerredimle nesne sâbit olmadığı kıbel-i şerʻ-i şerîfden bana baʻde't-tefhîm ancak mersûm Andon zimmî rızâsıyla bana malından teberruʻan beş yüz guruş defʻ ü teslîm ve umûruma sarfla istihlâke emr eylediğinde ben dahi yedinden ahz u kabz ve emriyle umûruma sarfla istihlâk etmemle meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına ve bi'l-cümle beynimizde cereyân eden cemîʻ hukūk-ı şerʻiyyeye müteʻallika âmme-i deʻâvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʻî ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz minvâl-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri huzûr-ı âlîlerine iʻlâm olundu.

Fî 6 M sene [1]256.

68 [12a-2] Hamile Emine'ye boşandığı eşi Mehmed Said Ağa'nın nafaka tahsisi

Maʻrûz,

İstanbul'da Aksaray civârında Yusuf Paşa Çeşmesi kurbünde Kazgânî Sadi mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl zâtı muʻarrefe Emine bt. Mehmed Ârif nâm hatun bâb-ı hazret-i Fetvâ-penâhî'de Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʻîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʻkūd meclis-i şerʻ-i münîrde zevc-i sâbıkı medîne-i Üsküdar'da vâkiʻ Basmacı esnâfından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mehmed Said Ağa b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Mehmed Said Ağa ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken merkūmun firâşından hâsıla batnımda mevcûd tahmînen beş buçuk aylık hamlim olmağla vazʻ-ı haml ile iddetim münkaziye oluncaya değin nafakam için zevcim mezbûr üzerine kıbel-i şerʻden kadr-ı maʻrûf meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde, ol dahi baʻde't-tasdîk mezbûre Emine Hatun'un vazʻ-ı haml ile iddeti münkaziye oluncaya değin

nafakası için işbu târîh-i i'lâmdan zevci merkūm Mehmed Said Ağa üzerine tarafeynin hâline nazaran ve vakt ü hâle göre kadr-ı ma'rûf idüğü bi'l-ihbâr zâhir ve mütehakkık olan beher yevm yüz yirmişer akçe nafaka kıbel-i şer'den farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru kendi nafaka ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer merkūm Mehmed Said Ağa üzerine rücû'a mezbûre Emine Hatun'a izin verildiği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 2 S sene [1]256.

69 [12b-1] Abdi Efendi'nin Bogos aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar mahâllâtından Bulgurlu Mescid mahallesinde sâkin sâhib-i arzuhâl Abdi Efendi b. Osman nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde keresteci esnâfından derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Bogos v. Kigork nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Bogos zimmînin sulbî oğlu esnâf-ı merkūmeden kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Nişan zimmî hâzır olduğu hâlde mesfûr Nişan zimmî zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği bin beş yüz guruş alacak hakkım olup medyûnum hâzır-ı mersûm deyn-i mezkûru ile cihet-i deyn-i şer'îden beni ol mikdâr medyûnu babası mesfûr Bogos zimmî üzerine iki yüz elli dört senesi Recebi'l-ferdinin beşinci günü üçümüz bir meclisde hâzır olduğumuz hâlde havâle-i nakīde-i sahîha-i şer'iyye ile havâle ve her birimiz havâle-i mezkûreyi kabûl etmemizle ol vechile mersûm Bogos zimmî zimmetinde alacak hakkım olan meblağ-ı muhâlün-bih-i mezkûr bin beş yüz guruşu mesfûr Bogos zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ikrâr lâkin ben meblağ-ı muhâlün-bih-i mezkûr için müddet-i ma'lûmede bilâ-devr-i şer'î murâbaha nâmıyla oğlum hâzır-ı mersûm yediyle malımdan sana bin yüz altmış dokuz guruş medfû'um olmağla meblağ-ı mezkûr bin yüz altmış dokuz guruş deyn-i meblağ-ı muhâlün-bih-i mezkûrumun ol mikdârına takās olundukda bâkī zimmetimde ancak üç yüz otuz bir guruş deynim kalmışdır deyü hâzır-ı mersûmun tasdîkiyle inkârıma mukārin beni def'a tasaddî ve ol vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a muslihûn tavassutuyla beynimiz ıslâh ve tanzîm olunup ben tasaddî eylediğim meblağ-ı muhâlün-bih-i mezkûr bin beş yüz guruş da'vâmdan mersûm Bogos zimmî ile bi't-tav' ve'r-rızâ bin guruş üzerine sulh olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden mersûm Bogos zimmî ile hâzır-ı

mesfûr Nişan zimmînin zimmetlerini onlar dahi kezâlik husûs-ı mezkûra ve işbu târîhe gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i de‘âvâdan benim zimmetimi her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr bin guruş zimmetinde müdde‘î-i mezbûra sahîhan deyni olduğunu mersûm Bogos zimmî tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ü i‘tirâf etmeğin mûcebince bedel-i sulh-ı mezkûr bin guruşun müdde‘î-i merkūm Abdi Efendi’ye edâ ve teslîmiyle mesfûr Bogos zimmî ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 8 S sene [1]256.

70 [12b-2] Ali Ağa’nın vefat eden eşi Ayşe’nin mirasından dolayı üvey kızı Fâtıma aleyhindeki miras davasında anlaştıkları

Ma‘rûz,

Medîne-i Üsküdar’a muzâfe Kādı karyesinde sâkine iken bundan akdemce vefât eden Âişe bt. Abdullah nâm Hatun’un verâseti zevc-i metrûku Ali Ağa b. Mustafa nâm kimesne ile sulbiye kebîre kızı Fâtıma Hanım bt. el-müteveffâ Abdullah’a münhasıra ve tashîh-i meselesi dört sehmden olup sihâm-ı mezbûreden bir sehmi zevci merkūma ve bâkī üç sehmi farzan ve redden kızı merkūmeye isâbeti tahakkukundan sonra sâhib-i arzuhâl zevc-i merkūm Ali Ağa Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûretü’l-ism bint-i merkūme Fâtıma Hanım tarafından husûs-ı âti’l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi’l-ma‘rifeti’ş-şer‘iyye ârifân Berber Mehmed b. Mehmed ve İsmail b. Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘î sâbit olan Mehmed Said Efendi b. Mustafa muvâcehesinde mûrisem zevcem müteveffât-ı mezbûrenin hîn-i vefâtında malı olup kızı müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım’ın bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ketb ü ihfâ ve istihlâk eylediği dört bin guruşa mu‘âdil iki yüz aded yirmilik altın ile mecmû‘u otuz beş bin yüz on beş guruş kıymetli bir altın sâ‘at ve bir elmaslıca altın bilezik ve bir elmas zihgîr ve on iki aded elmas iğne ve altın üzerine masnû‘ bir çift elmas küpe ve seksen miskāl inci ve bir Buhûrî şal ve yün memlû on iki minder ve on iki çuka mak‘ad ve kıtık memlû kırk sekiz çatma yasdık ve otuz elvân yorgan ve yün memlû on baş yasdığı ve penbe memlû on aded yüz yasdığı ve penbe memlû on beş şilte ve yün memlû sekiz döşek ve yirmi bir elvân çârşeb ve iki câmeşûy leğeni ve bir âbdest leğeni ve bir ibrik ve beş güğüm ve bir musluklu güğüm ve dört nühâs mangal ve iki kazgan ve ikisi kebîr ve beşi sagīr cem‘an yedi tencere ve iki kebîr ta‘âm sinisi ve on yedi sahan ma‘a kapak ve iki tâbe ve bir süzgeç ve bir kadayıf tepsisi ve bir kahve güğümü ve bir polat tepsi ve on iki tombak zarf ma‘a fincanın kıymet-i mezkûrelerinden ber-tashîh-i mezkûr

hisse-i irsiyemi rebîbem müvekkile-i mezbûreye izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Said Efendi'den bi'l-verâse taleb ederim deyü da'vâ etdikde vekîl-i merkūm Mehmed Said Efendi dahi cevâbında müvekkile-i mezbûrenin yedinde olup sene-i sâbık Recebi'l-ferdi'nin yirmi birinci günü târîhiyle muvarraha sâbıkā Üsküdar kādısı mevâlî-i i'zâmdan Manyasîzâde fazîletlü Lütfullah Efendi'nin imzâ ve hatemini hâviye işbu bir kıt'a hüccet-i şer'iyye mantûkunca müteveffâ-yı mezbûre Âişe Hatun hayatında ve kemâl-i sıhhatinde eşyâ-i memlûkesi olan fakat sekiz elvân yorgan ve üç döşek ve üç çârşeb ve sekiz minder ve üç basma mak'ad ve on çatma yasdık ve on sahan ma'a kapak ve bir sagīr sini ve bir tâbe ve iki leğen ma'a ibrik ve bir câmeşûy leğeni ve bir güğümünü tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile kızı müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım'a iki yüz elli guruşa bey' ü temlîk ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-minvâl-i muharrer ba'de'l-iştirâ ve't-temellük ve't-tesellüm semeni olan meblağ-ı merkūm iki yüz elli guruş mütâlebesine müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkilem mezbûrenin zimmetini kabûlünü hâvî ibrâ ve iskāt edip ol vechile eşyâ-i muharrere-i mezkûre müvekkilem mezbûre Fâtıma Hanım'ın bâ-hüccet-i şer'iyye emvâl-i müşterâtı ve hakk-ı sırfı olduğuna binâen bi-hakkın ahz ve istihlâk etmiş idi deyü beni def' ve mâ'adâ ziyâde müdde'âlarımı külliyen inkâr ve ol vechile beynimiz ıslâh ve tevfîk olunup ben tasaddî eylediğim da'vâyı mezkûremden müvekkile-i mezbûreye izâfetle vekîl-i merkūm ile [**13a**] bi't-tav' ve'r-rızâ dört yüz guruş üzerine sulh olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru bi'l-vekâle kabûl ve bedel-i sulh-ı merkūm dört yüz guruşu müvekkile-i mezbûrenin malından olarak çend rûz zarfında bana edâya müte'ahhid olmağla bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâ zevce-i müteveffât-ı mezbûrenin kalîl ü kesîr [ve] celîl ü hakīr nükūd ve urûs ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle ismi mâl ıtlâk olunur terekesine ve hukūk-ı mîrâsa ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvi ve kâffe-i mutâlebâtdan rebîbem müvekkile-i mezbûre Fâtıma Hanım'ın zimmetini vekîl-i merkūm Mehmed Said Efendi dahi kezâlik zevcem müteveffât-ı mezbûrenin terekesine ve hukūk-ı mîrâsa ve işbu târîhe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan benim zimmetimi tarafeynden her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın asâleten ve vekâleten ibrâsını kabûl eyledik dediğini vekîl-i mezbûr Mehmed Said Efendi tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan istisnâ olunan bedel-i sulh-ı mezkûr dört yüz guruş müvekkilesi mezbûrenin zimmetinde müdde'î-i merkūma sahîhan deyni olduğunu bi'l-vekâle tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf ve ber-vech-i muharrer müdde'î-i mezbûr Ali Ağa'ya edâya ta'ahhüd ve bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 17 Ra sene [1]256.

71 [13a-1] Emine ve kızı Refia'nın vakıf menzil hisselerini satmaları

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Bulgurlu nâm mahâlde sâkineler derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûre zâtları mu'arrefeler Emine bt. el-Hâc Osman ve sadriye kebîre kızı Refia bt. el-Hâc Abdurrahman nâm hatunlar bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde hademe-i hümâyûndan muhrec medîne-i mezkûrede vâki' Basmahâne kâtibi sâhib-i arzuhâl Abdullah Efendi b. Mehmed Salih nâm kimesne muvâcehesinde nezâreti Hazîne-i celîle-i Evkāf'a mülhak evkāfdan merhûm Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi Sandalcı Abdurrahim Ağa b. Mehmed Salih hâzır olduğu hâlde medîne-i mezkûre mahâllâtından Ahmed Çelebi mahallesinde Minkârî Türbesi karşısında kâin bir birine muttasıl mukaddemâ bir bâb menzil ve iki bâb menzil arsaları olup el-yevm birbirine mahlût olarak ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilin ebniye mahâlli şehriye altmış akçe icâre-i müeccele Hazîne-i celîle-i Evkāf'a mülhak evkāfdan Türkmân Ağası esbak merhûm el-Hâc Mehmed Ağa Vakfı musakkafâtından ve mâ'adâ bahçe mahâllinin mahâll-i mu'ayyeni senevî seksen akçe icâre-i müeccele ile merhûm Mahmud Ağa el-mensûbu ilâ-Câbiri'l-ensârî Vakf-ı şerîfi müstagallâtından ve mahâll-i mu'ayyeni dahi şehriye otuz akçe icâre-i müeccele ile merhûm Mîr-i piyâde el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı müstagallâtından ve kezâlik mahâll-i mu'ayyeni şehriye otuz akçe icâre-i müeccele ile merhûm Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı müstagallâtından olarak her biri bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn münâsafeten taht-ı tasarrufumuzda iken biz menzil-i mezkûrun sâlifü'l-beyân Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı'ndan olan mahâll-i mu'ayyeni yedimizde ibkā birle mâ'adâ zikirleri mürûr eden Türkmen Ağası el-Hâc Mehmed Ağa ve Mahmud Ağa ve Mîr Piyade el-Hâc Mustafa Ağa vakıfları musakkafâtlarından olan mahâll-i ma'lûmelerini gāib ani'l-meclis es-Seyyid Hafız Mehmed Efendi b. Mehmed'e bundan akdem bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî kat'iyyen ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğimizde ol dahi ba'de't-tefevvüz ve't-tesellüm, ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu evkāf-ı selâse-i mezkûreden olan mahâll-i mezbûreleri işbu arzuhâl hâmişinde mastûr derkenârlar mantûklarınca iki yüz kırk dokuz senesi Şevvâli'l-mükerremi'nin yedinci günü kezâlik bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde işbu merkūm Abdullah Efendi'ye bâ-re'y-i mütevellî kat'iyyen ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğinde, ol dahi tefevvüz ve tesellüm ve kabûl edip ol vechile menzil-i mezkûrun evkāf-ı selâse-i mezkûreden olan mahâll-i ma'lûmeleri müstakillen merkūm Abdullah Efendi'nin ve sâlifü'l-beyân Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı'ndan olan mahâll-i mu'ayyeni dahi münâsafeten bizim tasarrufumuzda iken

merkūm Abdullah Efendi zikr olunan Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı'ndan olan mahâll-i mu'ayyeni bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt ve tasarruf eder. Suâl olunup keff-i yed birle bize teslîme mezbûr Abdullah Efendi'ye tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü mütevellîsi hâzır-ı mezbûr Abdurrahim Ağa'nın tasdîkiyle da'vâ eylediğimizde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr ü i'tirâf ve merkūm Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı'ndan olan mahâll-i mu'ayyen-i mezkûrdan keff-i yed birle bize teslîme ta'ahhüd etmiş idi. el-Hâletü hâzihî biz ber-minvâl-i muharrer münâsafeten mutasarrıfeler olduğumuz mârru'z-zikr Miftah Ağası Süleyman Ağa Vakfı'ndan olan mahâll-i mu'ayyeni dahi bu def'a sekiz yüz guruş bedel mukāvelesiyle merkūm Abdullah Efendi'ye mütevellîsi hâzır-ı mezbûrun re'yiyle kat'iyyen ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğimizde ol dahi tefevvüz ve tesellüm ve kabûl ve bedel-i merkūm sekiz yüz guruşu bize def' ü teslîm ve umûrumuza sarfla istihlâka emr eylediğinde biz dahi yedinden bi't-tamâm ahz u kabz ve emriyle umûrumuza sarfla istihlâk etmemizle bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve ferâğ-ı merkūmda şart-ı müfside müdde'âsına ve bedel-i müstehlek-i mezkûrun istirdâdına müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer [âhar]ın ibrâsını kabûl eyledik ba'de'l-yevm menzil-i mezkûrun gerek ebniye ve gerek bahçe mahallerinde kat'an alâka ve medhalimiz kalmayıp mecmû'u merkūm Abdullah Efendi'nin dâhil-i havza-i tasarrufu ve hakk-ı müfevvezi olmuşdur deyü müdde'iyyetân-ı mezbûretân Emine ve kızı Refi'a hatunların bi'l-cümle takrîr-i meşrûhlarını mezbûr Abdullah Efendi ile mütevellî-i hâzır-ı merkūmdan her biri tahkīk ve tasdîk ve bu vechile kat'-ı nizâ' eyledikleri huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 Ra sene [1]256.

72 [13b-1] Şile'nin Dereseki köyünden Sucu Ahmed'in Sucu Mehmed Arif'e sattığı bargirleri geri alması ve bedelini iade etmesi

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Yoros nâhiyesine tâbi' Dereseki karyesi ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Sucu Ahmed b. Hasan nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Hasan Paşa Hanı kurbünde sâkin sâhib-i arzuhâl Sucu es-Seyyid Mehmed Ârif b. el-Hâc Halil nâm kimesne muvâcehesinde ben işbu târîh-i i'lâm-ı şehrî Rebî'ülevvelin ikinci günü malımdan sekiz re's bârgirlerimi iki bin sekiz yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza mezbûr es-Seyyid Mehmed Ârif'e bey' ü temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl etmiş idi. El-hâletü hâzihî zikr olunan bârgirler mezbûr es-Seyyid Mehmed Ârif'in yedinde mevcûd

olduğuna binâen merkūm es-Seyyid Mehmed Ârif ile bey‘-i mezkûru bi’t-terâzî beynimizde fesh ve ikāle etmemizle semen olmak üzere makbûzum olan meblağ-ı mezkûr iki bin sekiz yüz elli guruş ile nâhiye-i mezbûreye tâbi‘ Kâğıdhâne karyesinde kâin taht-ı icâremde olan bir kıt‘a çayırın mevcûd otunu mezbûre bey‘ etmek için semen nâmıyla merkūm es-Seyyid Mehmed Ârif’den peşînen makbûzum olan dokuz yüz elli guruş ki cem‘an üç bin sekiz yüz guruşu mezbûr es-Seyyid Mehmed Ârif’e ol dahi zikr olunan bârgirleri bana teslîm ve her birimiz âhar yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz u kabz etmemizle bi’l-cümle husûs-ı mezkûrlara müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü mukırr-ı müdde‘î-i mezbûr Ahmed’in bi’l-cümle takrîr-i meşrûhunu mezbûr es-Seyyid Mehmed Ârif tasdîk ve bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledikleri huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 11 Ra sene [1]256.

73 [13b-2] Saliha bt. Hasan’ın, Abdülhamid Ağa ve sairleri aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

Ma‘rûz,

Medîne-i Üsküdar’a muzâfe Karamürsel kasabasında İsmail Ağa mahallesinde sâkin iken iki yüz kırk dokuz senesi Saferi’l-hayrı gurresinde vefât eden Kiracıbaşı Kaçaroğlu Hasan Ağa b. İsmail b. Abdullah’ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bt. Ebubekir nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu olup zevce-i mutallakası Hafize Hatun’dan mütevellid Hüseyin ve sulbiye sagīre kızları olup zevce-i mezbûre Emine Hatun’dan mütevellideler Saliha nâm-ı diğer Fâtıma ve Kâmile nâm-ı diğer Emine ve Âişe nâm-ı diğer Cemile’ye münhasıra, ba‘dehu sagīre-i mezbûre Kâmile dahi vefât edip verâseti zevc-i metrûku Mehmed b. Ömer nâm kimesne ile vâlidesi mezbûre Emine Hatun ve li-ebeveyn kız karındaşları merkūmetân Saliha ve Âişe’ye münhasıra ba‘dehâ zevce-i mezbûre Emine Hatun dahi vefât edip verâseti sadriye kızları mezbûretân Saliha ve Âişe’ye münhasıra, ba‘dehâ mezbûre Âişe dahi vefât edip verâseti li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Saliha ile li-ebin er karındaşı merkūm Hüseyin’e münhasıra ve tashîh-i meselesi bi-hükmi’l-münâsahati’ş-şer‘iyye bin iki yüz seksen sehmden olup sihâm-ı mezbûreden altı yüz otuz beş sehmi ibn-i merkūm Hüseyin’e ve beş yüz altmış bir sehmi bint-i mezbûre Saliha’ya ve seksen dört sehmi zevc-i merkūm Mehmed’e isâbeti tahakkukundan sonra verese-i merkūmûndan müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun kızı mukaddemâ sagīre ve el-yevm tahmînen on altı yaşında olup sin ve cüssesinin bülûğa tahammülü ve bülûğunu mukırra ve mu‘terife ve ol vechile âkıle ve reşîde olduğunu kısmet-i askeriye mahkemesinden verilen bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î mantûkunca lede’ş-şer‘i’l-enver sâbit ve

mütehakkık olan sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât mezbûre Saliha nâm-ı diğer Fâtıma Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kasaba-i mezkûre ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr Abdülhamid Ağa b. Osman ve Moravî Ömer Ağa b. Hasan muvâcehelerinde Darıcalı Mustafa Reis b. Osman ile el-Hâc Ali Ağa b. Ahmed asâleten ve bundan akdem vefât eden el-Hâc Emin Ağa b. Mehmed'in verâse-i münhasırası ve terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedleri mütehakkık olan zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm bt. İsmail nâm hatun ve sulbî kebîr oğulları Mehmed Sâbit ve Osman'dan merkūm Mehmed Sâbit kendi nefsinden asâleten ve anası merkūme Ümmügülsüm Hatun ve karındaşı merkūm Osman taraflarından vekîl-i müsbet-i şer'îleri olmağla vekâleten her biri hâzır oldukları hâlde bin iki yüz kırk dokuz senesi Muharremi'l-harâmı gurresinden sene-i mezkûre Zilhiccetü'ş-şerîfe gāyetine gelince bir sene idâre etmek üzere kasaba-i mezkûreye tâbi' Hersek karyesinde vâki' kirâhânenin kirâcıbaşılığı bi'l-cümle kasaba-i mezkûre ahâlîsinin re'y ve ittifâkıyla yirmi dört bin beş yüz guruş i'âne ile mûrisim babam müteveffâ-yı evvel-i merkūm Hasan Ağa'ya hayatında ihâle ve tefvîz olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve ta'ahhüd ve kabûl ve kirâhâne-i mezkûreyi bir mâh müddet idâre ve ba'dehu vefât etdikde yerine işbu mezbûrân Ömer Ağa ve Abdülhamid Ağa bi'l-ma'iyye kirâcıbaşı oldukları-na binâen mûrisim babam müteveffâ-yı evvel-i mezbûr Hasan Ağa'nın kirâhâne-i mezkûreye müddet-i merkūme zarfında malından vaz' eylediği mecmû'u dokuz bin beş yüz guruş kıymetli iki yüz mıh ve yüz elli geyim na'l ve iki çift ip ve on iki keçe ve on bir re's tonbay ineği ve yedi re's bârgir ve dört bin beş yüz guruş-luk yedi yüz elli keyl şa'îr ile kezâlik malından çekmece derûnunda mevcûd beş bin beş yüz guruş nakdini mezbûrân Abdülhamid Ağa ve Ömer Ağa bi'l-ma'iyye bi-gayr-ı hakkın fuzûlî gasben ahzetmeleriyle eşyâ ve hayvânât ve şa'îr ve nakd-i mezkûrlardan ber-mûceb-i münâsaha-i mezkûre hisse-i irsiyelerimi merkūmân Abdülhamid Ağa ve Ömer Ağa'dan ve babam müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun tereke-i mebî'ası esmânından hâzırûn-ı mezbûrûndan Darıcalı Mustafa Reis'in bundan akdem fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın gasben ahz ve istihlâk eylediği üç yüz yetmiş beş guruş ve mezbûr el-Hâc Ali Ağa'nın kezâlik ahz ve istihlâk eylediği dört yüz guruş ve müteveffâ-yı merkūm el-Hâc Emin Ağa'nın dahi **[14a]** hayatında kezâlik gasben ahz ve istihlâk eylediği beş yüz elli guruş ki cem'an bin üç yüz yirmi beş guruşdan dahi ber-tashîh-i merkūm hisse-i irsiyemi hâzırân-ı mezbûrân Mustafa Reis ve el-Hâc Ali Ağa ile verese-i asîl-i hâzır ve müvekkil-i merkūmûn Mehmed Sâbit ve Osman ve Ümmügülsüm hatundan bi'l-verâse taleb ederim deyü da'vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî merkūmân Abdülhamid Ağa ve Ömer Ağa ile hâzırân-ı mezbûrân Mustafa Reis ve el-Hâc Ali Ağa verese-i asîl-i hâzır ve müvekkil-i merkūmûn Mehmed Sâbit ve Osman ve Ümmügülsüm hatundan

her biri bi-tarîkı’s-sulh bi’l-ma‘iyye bana mâllarından bin sekiz yüz guruş def‘ ü teslîm eylediklerinde ben dahi yedlerinden ahz u kabz etmekle bi’l-cümle zikr olunan husûslara ve işbu târîh-i i‘lâma gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan mezbûrân Abdülhamid Ağa ve Ömer Ağa ile hâzırân-ı merkūmân Mustafa Reis ve el-Hâc Ali Ağa verese-i asîl-i hâzır ve müvekkil-i mezbûrûn Mehmed Sâbit ve Osman ve Ümmügülsüm hatundan her birinin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasâdıkları tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 11 Ra sene [1]256.

74 [14a-1] Halep’te Safiye Hatun’un Mansuriye zaviyesine vakfettiği menzil hissesinin Mehmed’in mülk menzili ile istibdâli

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu i‘lâm ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda medîne-i Halebü’ş-şehbâ’da vâki‘ Şerife Safiye bt. es-Seyyid Abdülvehab b. es-Seyyid Mehmed nâm sâhibetü’l-hayrın medîne-i mezkûrede kâin Mansuriye Zâviyesi mesâlihine vakıf eylediği medîne-i mezbûre mahâllâtından Ferafera mahallesinde kâin yirmi dört sehm i‘tibârıyla mu‘teber ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-müştemilât bir bâb menzilin sülüsünü vakf-ı mezkûrun bi’l-meşrûta mütevellîsi olan zâviye-i mezbûre Şeyhî es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne yine medîne-i mezkûre mahâllâtından Şahin Bey mahallesinde kâin ermenazı, es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Ahmed’in müstakıllen yedinde mülkü olan ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-müştemilât bir bâb menzil ile istibdâl olunması her biri iltimâs etmeleriyle fi’l-hakīka mülk olan menzil-i mezkûr vakıf olan sülüs menzil-i merkūmdan kıymet ve rağbet ve ücret ve mahal cihetlerinden ezyed ve evfer olup ol vechile şerâit-i istibdâl mevcûd ve istibdâl-i mezkûr cânib-i vakf-ı mezkûra enfa‘ ve evlâ olduğunu mahâllinde ümenâ-i şer‘ ma‘rifetiyle bi’l-mu‘âyene keşf ve misâha olunarak sikāt-ı Müslimînin haberlerinden zâhir ve mütehakkık olduğu meâl-i i‘lâm-ı mezkûrdan müstebân ve bu makūle mülk olan menzil vakıf olan menzilden kıymeten ve rağbeten ve ücreten ve mahallen ezyed ve evfer ve istibdâli vakf-ı şerîfe enfa‘ ve evlâ olup şürût-ı istibdâl mevcûde olduğu hâlde istibdâli tecvîz eyleyen fukahâ-yı zevi’l-ibtihâcın kavilleri üzere mülk olan menzil-i mezkûr vakıf ve vakıf olan sülüs menzil-i merkūm mülk ve vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunmak üzere istibdâl olunup tarafeyne hüccet-i şer‘iyye verilmek için bâ-i‘lâm-ı şer‘î ve bâ-irâde-i seniyye Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf verilegeldiği derkenârdan zâhir ve nümâyân olmağın bu sûretde zikr olunan mülk menzil vakıf olup vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde icrâ olunmak üzere izn-i

hümâyûnu mutazammın mütevellî-i merkūmun yedine bir kıt'a fermân-ı âlîşân i'tâ buyurulmak iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 12 R sene [1]256.

75 [14a-2] Şerbethaneci Petro'nun Arabacı Hasan Ağa'dan borç alması

Mahrûse-i Galata'da Beyoğlu nâm mahâlde Hüseyin Ağa mahallesinde mütemekkin Şerbethâneci Petro v. Andon zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ Tatar Mehmed İzzet Ağa li-ebeveyn kız karındaşı oğlu Arabacı Hasan Ağa b. Mehmed Tahir mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' Sarı Matatya koltuğu ta'bîr olunur bir bâb şerbethâne derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur <<bir bâb şerbethâne derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur>> âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla yedimde malım ve mülküm olan altmış sehm iki pul hisse-i şâyi'asını mezbûr Hasan Ağa'nın malından zikri âtî istidâne ve kabz edeceğim meblağ mukābelesinde rehin vaz' ve mezbûr Hasan Ağa'ya teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ber-vech-i muharrer irtihân ve kabz ve kabûl etdikden sonra mezbûr Hasan Ağa malından bana on üç bin iki yüz guruş idâne ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden istidâne ve kabz edip meblağ-ı mezbûr ile semeni işbu târîh-i vesîkadan iki sene tamâmına değin müeccel ve mev'ûd yine mezbûr Hasan Ağa'nın malından ve yedinden iştirâ ve kabz eylediğim bir hilâlî sâ'at semeninden dahi üç bin dokuz yüz altmış guruş ki cem'an on yedi bin yüz altmış guruş zimmetinde mezbûr Hasan Ağa'ya vâcibü'l-edâ deynim olup zikr olunan altmış sehm iki pul âlât-ı muharrere-i mezkûreyi mezbûr Hasan Ağa yine bana îdâ' ve teslîm, ben dahi yedinden istîd'â ve kabz etmemle ol vechile âlât-ı muharrere-i mezkûre hâlâ rehin olmak üzere yedimde alâ-tarîkı'l-emâne mahfûzdur dedikde gıbbe't-tasdîk Ustabaşı Sarrâfoğlu İstefan v. Tatos ve Ustabaşı Rokos v. Vartan ve mahalle-i mezbûrede mütemekkinler şerbethâneci Aci Marko v. Nikola ve şerbethâneci Aleksan v. Manuk ve Şerbethâneci Petro v. Andon ve Şerbethâneci Kirkor v. Haçadur ve mahrûse-i mezbûrede Kamer Hatun mahallesinde mütemekkin Şerbethâneci Abram v. Minas zimmîler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mezbûr Hasan Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukırr-ı mersûm Petro zimmînin zimmetinde mezbûr Hasan Ağa'ya edâsı vâcib deyni olan meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr on yedi bin yüz altmış guruşa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile her birimiz müte'âkiben kefîl bi'l-mâl ve zâminiz dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 20 Ra sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl. Çukadâr Salim Ağa, Tahtacı Mehmed Salih Ağa, Şakir Molla, Mektûbî Mehmed Raif Efendi.

76 [14b-1] Şerbethaneci Aci Marko'nun Ayşe bt. Mehmed'den borç alması

Mahrûse-i Galata'da Beyoğlu nâm mahâlde Hüseyin Ağa mahallesinde mütemekkin Şerbethâneci Aci Marko v. Nikola zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffâ Tatar Mehmed İzzet Ağa zevcesi Âişe Hatun bt. Mehmed tarafından vekîl-i müsecceli Ahmed Ağa b. Osman mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' Anaştaş Şerbethânesi demekle arîf bir bâb Şerbethâne derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla yedimde malım ve mülküm olan altmış sehm hisse-i şâyi'asını müvekkil-i mezbûrenin malından zikri âtî istidâne ve kabz edeceğim meblağ mukābelesinde rehin vaz' ve vekîl-i mezbûra teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ber-vech-i muharrer irtihân ve kabûl etdikden sonra müvekkilesi mezbûre Âişe Hatun'un malından bana on beş bin dört yüz altmış iki buçuk guruş idâne ve teslîm eylediğinde, ben dahi yedinden istidâne ve kabz edip meblağ-ı mezbûr ile semeni işbu târîh-i vesîkadan iki sene tamâmına değin müeccel ve mev'ûduna müvekkil-i mezbûrenin malından vekîl-i mezbûr yedinden iştirâ ve kabz eylediğim bir hilâlî sâ'at semeninden dahi dört bin altı yüz otuz sekiz buçuk guruş on para ki cem'an yirmi bin yüz bir guruş on para zimmetimde müvekkil-i mezbûre Âişe Hatun'a vâcibü'l-edâ deynim olup zikr olunan altmış sehm âlât-ı muharrere-i mezkûreyi vekîl-i mezbûr yine bana îdâ' ve teslîm, ben dahi yedinden istîd'â ve kabz etmemle ol vechile âlât-ı muharrere-i mezkûre hâlâ rehin olmak üzere yedimde alâ-tarîkı'l-emâne mahfûzdur dedikde gıbbe't-tasdîk Ustabaşı Sarrâfoğlu İstefan v. Tatos ve Ustabaşı Rokos v. Vartan ve mahalle-i mezbûrede mütemekkinler şerbethâneci Aleksan v. Manuk ve Şerbethâneci Petro v. Andon ve Şerbethâneci Kirkor v. Haçadur ve mahrûse-i mezbûrede Kamer Hatun mahallesinde mütemekkin Şerbethâneci Abram v. Minas zimmîler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukırr-ı mersûm Aci Marko zimmînin zimmetinde müvekkile-i mezbûre Âişe Hatun'a edâsı vâcib deyni olan meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr yirmi bin yüz bir guruş on paraya tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile her birimiz müte'âkiben kefîl bi'l-mâl ve zâminiz dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Ra sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şâhidûnü's-sâbıkūn.

77 [14b-2] Hasan Ağa'nın Tatar Mehmed İzzet Ağa'dan intikal eden mirastan hissesini Ayşe Hatun'dan tahsil etmesi

Mahrûse-i Galata'da Beyoğlu nâm mahâlde Hüseyin Ağa mahallesi ahâlîsinden olup mahrûse-i Bursa'da Arab Câmi'-i şerîfi mahallesinde müsâfiren sâkin iken

bundan akdem vefât eden Tatar Mehmed İzzet Ağa b. Hasan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe Hatun bt. Mehmed ile li-ebeveyn kız karındaşı oğlu Hasan Ağa b. Mehmed Tahir'e ba'de'l-inhisâr, mezbûr Hasan Ağa meclis-i şer'-i şerîf-i enverde tereke-i müteveffâ-yı mezbûre bi'l-verâse vâzı'atü'l-yed olan işbu bâ'isü'l-kitâb zevce-i mezbûre Âişe Hatun tarafından vekîl-i müsecceli Ahmed Ağa b. Osman mahzarında bi'l-verâse ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûrisim müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle terekesi tahrîr ve ba'de ihrâci'l-masârıf ber-mûceb-i zeyl-i defter nâib-i Bursa hisse-i irsiyeme isâbet eden otuz bir bin sekiz yüz doksan bir buçuk guruş ve sâlifü'z-zikr Hüseyin Ağa mahallesinde menzilinde mevcûde terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm-ı askerî hissem olan beş bin üç yüz yetmiş buçuk guruş otuz akçe ki cem'an otuz yedi bin iki yüz altmış iki guruş otuz akçeyi vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa bana tamâmen ve kâmilen def' ü teslîm eylediğinde ben dahi yedinden bi'l-verâse bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz, mûrisim müteveffâ-yı mezbûrun dâhil-i deftereyn-i merkūmeteyn ve hâric-ez deftereyn kalîl ü kesîr [ve] celîl ü hakīr bi'l-cümle ismi mâl ıtlâk olunur tereke-i ma'lûme ve mechûlesine ve cemî' hukūk-ı mîrâsa müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan zevce-i müvekkile-i mezbûre Âişe Hatun ile vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa'nın zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-verâse ibrâ ve iskāt eylediğimde vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa dahi husûs-ı mezkûra müte'allika kezâlik âmme-i da'vâdan benim zimmetimi müvekkilesi zevce-i mezbûreye izâfetle bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 R sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Eş-şâhidûnü's-sâbıkūn.

78 [14b-3] İstemat bt. Hıristo'nun Fermeneci Nikola ile değirmen hissesi hususunda anlaşması

Ma'rûz,

Rumeli'de Avlonya sancağında Delvine kazâsına tâbi' Kardifak karyesinde mütemekkine İstemat bt. Hıristo v. Dimo Nasrâniyenin zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda bâ-hüccet-i şer'iyye vekîl-i müsbet-i şer'îsi değirmen işçilerinden arzuhâl eden Vasil v. Ziso nâm zimmî bi't-terâzî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde müvekkile-i mersûmenin li-ebeveyn ammi Fermeneci Nikola veledeyi'l-mersûm Dimo nâm zimmî muvâcehesinde uncu esnâfının kethüdâsı Edhem Efendi b. Derviş Mehmed ve Yiğitbaşısı es-Seyyid İsmail Efendi b. es-Seyyid Mehmed Emin nâm kimesneler ile esnâf-ı merkūmeden derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Margos v. Mikail ve Hıristo v. Vasil **[15a]** nâm zimmîler hâzır oldukları hâlde

Üsküdar'da Uncular sokağında Vâlide-yi atîk imâretine merbût Yani Değirmeni ta'bîr olunur beş horoslu yirmi re's bârgirli bir bâb uncu değirmeni derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin iki re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme hissesi zevcem müvekkilem mesfûrenin ve on sekiz re's bârgir ve ona iktizâ eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme hissesi hâzırân-ı mesfûrân ile sâir ma'lûmü'l-esâmî kimesnelerin bâ-hüccet-i şer'iyye iştirâken yedlerinde mülkleri iken zevcem müvekkilem mersûmenin ber-vech-i muharrer mâlike olduğu hisse-i mezkûresini mersûm Nikola zimmî ve hâzırân-ı mersûmân Margos ve Hıristo zimmîlerden her biri bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmeleriyle suâl olunup hisse-i mezkûreden keff-i yed birle zevcem müvekkilem mesfûre için bana teslîme mersûm Nikola zimmî ile hâzırân-ı mersûmândan her birine tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü da'vâ eylediğimde mersûm Nikola zimmî dahi cevâbında âlât-ı lâzıme-i mezkûrenin ber-i'tibâr-ı merkūm iki re's bârgir ve ona isâbet eden sâir âlât-ı lâzıme-i ma'lûme hissesini benim bâ-hüccet-i şer'iyye irsen ve şirâen yedimde emvâlim olmağla bi-hakkın zabt ve vaz'-ı yed ederim deyü hâzırân-ı mezbûrânın tasdîkiyle benim ber-vech-i muharrer müdde'âmı külliyen inkâr ve ol vechile beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân etmiş idi. El-hâletü hâzihî mersûm Nikola zimmî zevcem müvekkilem mersûme için bi-tarîkı's-sulh bana malından işbu meclis-i şer'de yedi yüz elli guruş def' ü teslîm eylediğinde ben dahi yedinden bi'l-vekâle ahz u kabz etmemle bi'l-cümle husûs-ı mezkûre ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mütâlebâtdan ben bi'l-asâle ve müvekkilem zevce-i mersûmeye izâfetle bi'l-vekâle mersûm Nikola zimmî ile hâzırân-ı mersûmân Margos ve Hıristo zimmîlerin zimmetlerini onlar dahi kezâlik bi'l-cümle husûs-ı mezkûre ve işbu târîhe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allike âmme-i de'âvîden benimle zevcem müvekkilem mesfûrenin zimmetlerimizi bi'l-asâle her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-minvâl-i muharrer âharın asâleten ve vekâleten ibrâsını kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasâdıkları tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 S sene [1]256.

79 [15a-1] Hatice Hatun'un boşandığı eşinden küçük oğlu için nafaka tahsisi

Medîne-i Üsküdar'da Tavâşî Hasan Ağa mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Hatice Hatun bt. Mustafa Bâb-ı fetvâ-penâhîde Anadolu Kādıaskeri Efendi hazretlerine mahsûs dâirede akdolunan meclis-i şer'-i münîrde zevc-i sâbıkı Yogurtçu es-Seyyid Osman b. es-Seyyid Ebubekir mahzarında bast-ı kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip mezbûr es-Seyyid Osman ile

mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime [iken] mezbûrun firâşından hâsıl ve benden mütevellid ve bi-hakkı'l-hıdâne hâlâ hacr ve terbiyemde olan takrîben altı aylık işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed nâm sagīr nafaka ve kisve-bahâya eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olmağla babası mezbûr es-Seyyid Osman üzerine kıbel-i şer'den vakt [ü] hâle göre tarafeynin hâline nazaran kadr-ı ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hıdâne matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î hâkim-i hâsim-i ve'l-icnâb –vaffakallâhu te'âlâ bi's-sıdk ve's-savâb tûbâ lehû ve hüsnü-meâb- efendi hazretleri dahi sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesi için babası mezbûr es-Seyyid Osman üzerine işbu târîh-i kitâbdan beher şehr otuzar guruş farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr beher şehr otuz guruşu sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve lede'l-hâce istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr es-Seyyid Osman üzerine rücû'a mezbûre Hadice Hatun'a izin vermeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 20 R sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzırbaşı Mehmed Ağa, Ahmed Ağa, Halil Efendi, Mehmed Ağa.

80 [15a-2] Hafize bt. Mustafa'nın üvey kızı Emine aleyhindeki menzil davası

Ma'rûz,

Sâhibe-i arzuhâl Hafize bt. Mustafa b. Abdullah nâm hatunun sadriye kızı ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsbet-i şer'îsi zâtı mu'arrefe Âişe bt. Mehmed Ârif nâm hatun bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde müvekkile-i mezbûrenin üveyi kızı olup derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism zâtı mu'arrefe Emine bt. el-müteveffâ Arabacı İbrahim nâm hatun muvâcehesinde Hazîne-i celîle-i evkāfa mülhak evkāfdan merhûm Mehterbaşı Ahmed Ağa Vakfı'nın mütevellîsi es-Seyyid Nuri Efendi b. Osman hâzır olduğu hâlde üvey pederim müteveffâ-yı mezbûr Arabacı İbrahim b. Mustafa nâm kimesne vakf-ı mezkûr musakkafâtından medîne-i Üsküdar'da Aşçıbaşı mahallesinde vâki' hayatında bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn müstakıllen mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilin nısf hisse-i şâyi'asını hayatında vâlidem mezbûre ile zevciyyet beynlerinde kāime iken iki yüz otuz üç senesi Saferi'l-hayrı'nın dokuzuncu günü zevcesi vâlidem müvekkilem mezbûreye bedel-i ma'lûm mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî kat'iyyen ferâğ ve tefvîz eylediğinde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve ol vechile nısf menzil-i mezkûr bi'l-icâreteyn tasarrufunda olup lâkin üvey pederim müteveffâ-yı mezbûr Arabacı İbrahim vâlidem müvekkilem merkūmeyi işbu târîhden yirmi üç sene mukaddem tatlîk eyledikden sonra üvey pederim müteveffâ-yı mezbûr menzil-i mezbûrun

mecmûʿunu hayatında **[15b]** târîh-i merkūmdan vefâtı târîhine gelince vâlidem müvekkilem mezbûrenin muvâcehesinde yirmi iki sene müddet bilâ-nizâʿ zabt ve tasarruf ederek ikisi bir beldede mütevâliyeten sâkinler olup vâlidem müvekkilem mezbûre nısf menzil-i mezkûru müddet-i merkūmede daʿvâ mümkün iken bilâ-özr terk-i daʿvâ ve sükût etmiş idi. Ancak üvey pederim merkūm Arabacı İbrahim işbu târîhden bir sene mukaddem fevt oldukda vâlidem müvekkilem mezbûrenin yedinde olan temessük zâyiʿ olduğundan mâʿadâ üvey pederim müteveffâ-yı merkūmun nısf hisse-i mezkûreyi vâlidem müvekkilem mezbûreye ber-minvâl-i muharrer ferâğının kaydı dahi defter-i vakf-ı mezkûrda mastûr olmadığına binâen menzil-i mezkûrun mecmûʿunu kızı mezbûre Emine Hatun babası müteveffâ-yı merkūmun âdiyen intikālinden olmak üzere tasarruf eder. Suâl olunup nısf hisse-i mezkûreden keff-i yed birle vâlidem müvekkilem mezbûreye teslîme merkūme Emine Hatun'a tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur [deyü] eylediği daʿvâsını mezbûre Emine Hatun münkir olmağla bu sûretde müddeʿiyye-i vekîl-i mezbûre Âişe Hatun'a takrîr-i meşrûhu üzere yirmi iki sene müddet bilâ-özr-i terk-i daʿvâ eylediğini mukırra ve muʿterife iken sinîn-i mezbûreden mukaddem nısf menzil-i mezkûr icâreteyn ile vâlidesi müvekkil-i mezbûrenin tasarrufunda idi deyü daʿvâsı ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe bilâ-emr-i âlî mesmûʿa olmadığı vekîl-i merkūme Âişe Hatun'a baʿde't-tefhîm menzil-i mezbûrun mecmûʿu müteveffâ-yı mezbûre Arabacı İbrahim'in intikālinden kızı mezbûre Emine Hatun'un zabt ve tasarrufu iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 3 Ra sene [1]256.

81 [15b-1] Vefat eden Tatar Mehmed İzzet Ağa'nın tahsil olunan alacaklarının listesi

Mahrûse-i Galata hâricinde Beyoğlu'nda Hüseyin Ağa mahallesi ahâlîsinden olup mahrûse-i Bursa'da Arab mahallesinde fevt olan Tatar Mehmed İzzet Ağa b. Hasan Çavuş'un asl-ı defter târîh-i Bursa fî 29 M sene [1]256, baʿdehu târîh-i defter-i zeyl-i Bursa fî 19 S sene [1]256.

Derûn-ı defterde ismi mezkûr müteveffâ Mehmed İzzet Ağa'nın zikri âtî alacağının temessükât hüccetleri hîn-i fevtinde yanında mevcûde olup mahrûse-i mezbûre muhassılı mûmâ-ileyh atûfetlü Kani Beyefendi tarafından bâ-mektûb Der-aliyye'ye irsâl ve ashâbından henüz tahsîl ve kabz olunmağla zevce-i mezbûre Âişe Hatun tarafından vekîl-i müsecceli Ahmed Ağa b. Osman ve mezbûr Hasan Ağa taleb ve maʿrifetleriyle tahrîr ve taksîm ve zeyl-i defter olunur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 2 R sene [1]256.

Tuhafçı Zamakda Andonaki bâzergân zimmetinde olup kabz olunan 2.585 guruş	Siverdonko bâzergân zimmetinde olup kabz olunan 1.750 guruş	Eznaydi bâzergân zimmetinde olup kabz olunan 2.000 guruş	Şerbethâneci Petro zimmî zimmetinde olup kabz olunan 13.200 guruş
Şerbethâneci Marko zimmî zimmetinde olup kabz olunan 15.462,5 guruş	Şerbethâneci Abram zimmî zimmetinde olup kabz olunan 5.062,5 guruş	Şerbethâneci Aleksan zimmî zimmetinde olup kabz olunan 2.531 guruş	Şerbethâneci Ustabaşı İstefan zimmî zimmetinde olup kabz olunan 2.050 guruş
Tercüman Tatos zimmetinde olup kabz olunan 1.400 guruş	Yekûn 46.041 guruş		

Minhe'l-ihrâcât:

Deyn-i Arabacı Ali bâ-ikrâr 1.280 guruş	Deyn-i Samancı Ali bâ-ikrâr 257,5 guruş	Deyn-i Sarrâc Abdullah bâ-ikrâr 40 guruş	Deyn-i Kulu zimmî bâ-ikrâr 20 guruş	Deyn-i Eczâcı Rosi bâ-ikrâr 90 guruş
Deyn-i İpsioğlu bâ-ikrâr 175 guruş	Deyn-i kassab Kosti bâ-ikrâr 35 guruş	Deyn-i eczâcı Cuvani bâ-ikrâr 70 guruş	Deyn-i İlya bâ-ikrâr 400 guruş	Yekûn 2.367 guruş

Yekûn:

43.674 guruş

01.152 guruş harc-ı zeyl ve kaydiye

42.522 guruş sahhu'l-bâkī li't-taksîm beyne'l-verese

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre 10.630,5 guruş	Hissetü ibni'l-uht li-ebeveyni'l-mezbûr 31.891,5 guruş

Vâris-i mezbûr Hasan Ağa bâlâda muharrer hisse-i irsiyesi olan otuz bir bin sekiz yüz doksan bir buçuk guruşu vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa yedinden bi'l-verâse tamâmen ahz u kabz ve bâ-hüccet ibrâ-i zimmet etdikden sonra vekîl-i mezbûr Ahmed Ağa müvekkilesi zevce-i mezbûrenin kezâlik bâlâda muharrer hisse-i irsiyesi olan on bin altı yüz otuz buçuk guruşu bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz eylediği bu mahalle zeyl olundu.

82 [16a-1] Mehmed Salih'in, Dimitri ve Yorgi'den alacağı olduğu

Maʿrûz,

Sâhib-i arzuhâl tebaʿadan Mehmed Salih b. Ali nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde bakkāl esnâfından derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Dimitri v. Panayot ve Yorgi v. Kostandi nâm zimmîler muvâcehelerinde yedimde olup iki yüz kırk altı senesi şehr-i Rebîʿülevveli gurresi târîhiyle müverrah bir kıtʿa temessük mantûkunca benim gāib ani'l-beled Bakkāl Yani v. Metro zimmî zimmetinde cihet-i karzdan alacak hakkım olan iki bin üç yüz altmış guruşa mersûmân Dimitri ve Yorgi ve gāib ani'l-beled Bakkāl Tanaş v. Mitro zimmîler tarafından bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i sahîha-i şerʿiyye ile maʿan kefîl ve zâmin oldukların-dan sonra ben alacağım olan meblağ-ı mezkûrun bin yüz elli dört guruşunu asîl-i gāib-i mersûm Yani zimmî yedinden mukaddemâ kabz ve istîfâ etmemle bâkīsi olan bin ikiyüz elli guruşdan mersûmân Dimitri ve Yorgi zimmîlerin hisselerine isâbet eden sekiz yüz dört guruşu mersûmân Dimitri ve Yorgi zimmîlerin kefâlet-i mahkiyelerine binâen hâlâ taleb ederim deyü baʿdeʾd-daʿvâ ve'l-inkâr müddeʿî-i merkūm Mehmed Salih ber-minvâl-i muharrer kefâlet müddeʿâsına ikāmet-i beyyine edemeyip talebiyle mersûmân Dimitri ve Yorgi zimmîlerden her birine bi'l-muvâcehe vech-i şerʿî üzere yemîn verilmeğin mûcebiyle müddeʿî-i merkūm Mehmed Salih daʿvâ-yı mezkûresiyle mesfûrân Dimitri ve Yorgi zimmîlerden her birine bilâ-beyyine muʿârazadan menʿ olundukları huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 23 Ra sene [1]256.

83 [16a-2] Mehir ve eşya bedelinden olan borcunu ödemesi hususunda Yağcı Hasan Efendi'ye tenbihte bulunulması

Maʿrûz,

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kādı karyesinde sâkine muʿarrefetü'z-zât Âişe bt. Süley-man nâm hatun arzuhâli bâlâsına sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde hâlâ zevci Yağcı Hasan Efendi b. Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Hasan Efendi sekiz yüz guruş mehr-i muʿaccel ve beş yüz guruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle zevc-i dâhilim olup lâkin mehr-i muʿaccel-i mezkûrum olup zimmetinde hakkım olan sekiz yüz guruşu henüz bana edâ ve îfâ etmemekle suâl olunup mehr-i muʿaccel-i merkūm sekiz yüz guruş ile malımdan bi-gayr-ı hakkın ahz ve âhar menziline nakledip el-yevm mevcûd olan bir elmas çiçek ve bir sırmalı işleme mir'ât ve bir çift fular ve bir çift tahta pâbuşu ve bir sedefli çekmeceyi bi-aʿyânihâ bana teslîme zevcim mezbûr Hasan Efendi'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü daʿvâ etdikde,

ol dahi cevâbında müddeʿiyye-i merkūme Âişe Hatun mehreyn-i merkūmeyn tesmiyeleriyle zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâsı ve mehr-i muʿaccel-i mezkûr sekiz yüz guruş el-yevm zimmetinde deyni ve zevce-i müddeʿiyye-i mezbûrenin malından olarak zikirleri mürûr eden elmas çiçek ve mirʾât ve fular ve tahta pâbuş ve çekmeceyi dahi ber-minvâl-i muharrer ahz u kabz edip el-yevm yedinde mevcûd olduğunu tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf etmeğin mûcebince mehr-i muʿaccel-i merkūm sekiz yüz guruş ile sâlifüʾz-zikr elmas çiçek ve mirʾât ve fular ve pâbuş ve çekmeceyi bi-aʿyânihâ zevcesi müddeʿiyye-i merkūme Âişe Hatunʾa edâ ve teslîme mezbûr Hasan Efendiʾye tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 14 Ca sene [1]256.

84 [16a-3] Mustafa Ağa'nın Medine'de inşa ettiği medresesi için vakfettiği menzilin vakfiyetinin geçerli olması

Maʿrûz,

Ashâb-ı hayrâtdan Kili Nâzırı esbak merhûm es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. Mustafaʾnın sulbiye-i sahîha kızı olup merhûm-ı mûmâ-ileyhin hayatında Medîne-i münevvere –nevverahallâhu teʿâlâ ilâ-yevmiʾl-âhirede- binâ ve ihyâsına muvaffak olduğu medrese-i şerîfesi vakfının biʾl-meşrûta mütevelliyesi sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetüʾz-zât Şerife Nefise Hanım biʾl-maʿiyye rüʾyete memûr evkāf müfettişi mevâlî-i iʿzâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi tarafından mebʿûs müderrisîn-i kirâmdan kâtib Mehmed Salih Efendi hâzır olduğu hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde mahrûse-i Galataʾya muzâfe kasaba-i Kasımpaşaʾda Câmiʿ-i kebîr mahallesinde sâkin bezzâz esnâfından derûn-ı arzuhâlde mezkûrüʾl-ism diğer es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde Medîne-i münevvere-i müşârün-ileyhâ Huşüʾl-Cemal nâm mahâlde vâkiʿ maʿlûmüʾl-hudûd veʾl-müştemilât bir bâb menzilin arsası Şeyhüʾl-haram-ı esbak merhûm İbrahim Ağa Vakfıʾna senevî yirmi beş sağ guruş mukātaʿa-i kadîme ile mezbûr diğer es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağaʾnın bâ-temessük-i mütevellî müstakılleten taht-ı tasarrufunda ve üzerinde mevcûde biʾl-cümle ebniyesi mülk olarak merhûm diğer es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağaʾnın müstakıllen yedinde mülkü iken mezbûr diğer el-Hâc Mustafa Ağa menzil-i mezkûrun ebniye-i mevcûdesini yedinde olup bin iki yüz elli iki senesi Rebîʿülevveliʾnin on sekizinci günü târîhiyle müverraha ve ol târîhde İstanbulʾda Mahmudpaşa Mahkemesiʾnde hilâfeten müvellâ hâkimüʾş-şerʿ-i şerîf olan mevâlî-i iʿzâmdan fazîletlü Hemşinî İbrahim Zühdü Efendiʾnin imzâ ve hatemini hâvî işbu bir kıtʿa hüccet-i şerʿiyye nâtıka olduğu üzere pederim merhûm-ı mûmâ-ileyh es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağaʾya hayatında tarafeynden biʾl-îcâb veʾl-kabûl bâtten ve sahîhan on iki bin beş

yüz guruş semen-i medfû‘ ve makbûza bey‘ ve temlîk ve arsasını dahi bâ-re’y-i mütevellî meccânen ferâğ ve tefvîz ve mahâllinde zabt ve tasarrufa tarafından taslît eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tefevvüz ve mahâllinde taslît ve zabt edip ba‘dehu pederim merhûm-ı mûmâ-ileyh menzil-i mezkûrun bi’l-cümle ebniyesini hasbeten lillâhi te‘âlâ hayatında vakf-ı mezkûruna zam ve ilhâk ve vakıf ve süknâsını dahi mütevellî bulunanlara şart ve ta‘yîn ederek huzûr-ı hâkimde tescîl-i şer‘î ve teslîm ile’l-mütevellî birle vakfiyetine hüküm olunup ol vechile menzil-i mezkûr mütevellîsi olduğum medrese-i şerîfe-i mezkûr vakfından olmuş iken yedimde olup iki yüz elli dört senesi Muharremi’l-harâmının onuncu günü târîhiyle müverrah sâbıkā Medîne-i münevvere-i müşârün-ileyhâ kādısı mevâlî-i i‘zâmdan fazîletlü Pirlepevî Hafız Ahmed Efendi’nin hatemiyle mahtûm işbu bir kıt‘a i‘lâmda tafsîl ve beyân olunduğu üzere Mısr-ı Kâhire’de sâkin sâbıkā Harem-i şerîf Kâtibi es-Seyyid Ömer Efendi tarafından vekîl-i müsbeti olan hâlâ Medîne-i münevverede Hanefî Müftüsü İlyaszâde Tâcüddin Efendi huzûr-ı şer‘de mütevelliyesi olduğum **[16b]** medrese-i şerîf-i mezkûr vakfının bâ-fermân-ı âlîşân kāimmakāmı bulunan Mehmed Emin Efendi b. Mustafa mahzarında hâlâ Harem-i şerîf müdürü atûfetlü Şerif Beyefendi hâzır olduğu hâlde menzil-i mezkûrun ebniye-i mevcûdesine mukaddemâ müstakıllen mâlike olan Medîne-i münevvere’de mücâvireten sâkine müteveffât Hâce Esma bt. Mustafa Kapudan nâm hatun hayatında menzil-i mezkûrun ebniye-i mevcûdesini iki yüz otuz iki senesi Cemâziyelûlâsı’nın on dokuzuncu günü vakf-ı sahîh ile vakf ve habs ve süknâsını dahi müteehhile olmayan Mora muhâcirîninden bulunan nisvâna ve tevliyeti dahi hayatında oldukça evvelâ kendüye ve ba‘de vefâtihâ müvekkilem mezbûr Ömer Efendi’ye şart ve ta‘yîn etmiş idi deyü müfti-yi mûmâ-ileyh Tacüddin Efendi kādı-i mûmâ-ileyh huzûrunda bi’l-vekâle da‘vâ ve isbât-ı müdde‘â eylediğine binâen kādı-i mûmâ-ileyh dahi menzil-i mezkûrun ber-minvâl-i muharrer mukaddem târîhiyle vakfiyetine hükm etmekle ben dahi pederim mûmâ-ileyh es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa’nın merkūm diğer el-Hâc Mustafa Ağa’ya medfû‘u olan semen-i mezkûr on iki bin beş yüz guruşu mezbûr diğer es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa’dan bi’t-tevliye istirdâd ederim deyü da‘vâ etdikde evvelâ ber-mûceb-i nizâm-ı müstahsene i‘lâm-ı mezkûr tatbîk için Fetvâhâne’ye irsâl olundukda işbu i‘lâmda noksân olup tescîli sâbit olmadığından mâ‘adâ sebki dahi kā‘ide-i fenn-i sakka muvâfık olmamağla ihticâca sâlih olmadığını hâlâ emînü’l-fetvâ atûfetlü Mehmed Ârif Efendi hazretleri i‘lâm etmeleriyle bu sûretde menzil-i mezkûrun mukaddem târîhiyle vakfiyeti henüz sâbit olmamış olmamağla müdde‘iyye-i mûmâ-ileyhâ Şerife Nefise Hanım’ın takrîr-i meşrûhu üzere merkūm diğer es-Seyyid el-Hâc Mustafa Ağa’dan semen-i mezkûr mütâlebesi ber-nehc-i şer‘î meşrû‘a olmadığı kendüye ba‘de’t-tefhîm menzil-i mezkûrun ber-minvâl-i muharrer mukaddem târîhiyle olan vakfiyetinin tescîli sâbit olmadıkça menzil-i mezkûrun ebniye-i mevcûdesi

merhûm-ı mûmâ-ileyh el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı'ndan olmak üzere zabt ve tasarruf olunmak iktizâ eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 Ş sene [1]256.

85 [16b-1] Vefat eden Paris bt. Canik'in tereke listesi

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsâra muzâfe Kandilli karyesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Paris bt. Canik Nasrâniyenin verâseti zevc-i metrûku Sarrâf Goncagüloğlu Melkon v. Toros zimmî ile babası mersûm Sarrâflar Kâhyası Hoca Canik v. Simyon ve anası Tartohi bt. Karabet ve sadriye sagīre kızları Takohi ve Derohi ve sadrî sagīr oğlu Kirkor'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sıgār-ı mersûmûnun babaları ve velîleri mersûm Melkon zimmî ve mersûmân Hoca Canik ve Tartohi Nasrâniye tereke-i hâlike-i mersûmeyi kendileri âhara bey' ve semenlerini ba'de'l-kabz taleb ve ma'rifetleriyle tahrîr ve taksîm olunan tereke-i hâlike-i mersûmedir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî-gurreti C sene [1]256.

Elmas çiçek 2 aded 5.000 guruş	Elmaslıca kuşak 1 aded 1.500 guruş	Elmas küpe 1 çift 2.500 guruş	Elmas Zihgîr 1 aded 1.500 guruş	Zümrüd yüzük 1 aded 1.000 guruş
Çuka ferâce 3 aded 450 guruş	Elvân anteri 9 aded 1.300 guruş	Hâkî top 1 aded 200 guruş	Hamam takımı 1 aded 200 guruş	Kısa elvân kürk 3 aded 800 guruş
Elvân şal, müsta'mel 3 aded 4.000 guruş	Elvân kürk kapı 3 aded 150 guruş	Bir mikdâr evânî-i sîm 250 guruş	Sandık 1 aded 100 guruş	Nakd-i mevcûd 650 guruş
Oya berce gömlek 8, çorap 5 çift, berce canfes 2, çevre 100, yemenî 5, fes 2 ve hırdavat 750 guruş				

Yekûn:

20.250 guruş

00537 guruş resm-i kısmet ve kaydiye-i defter

19.713 guruş sahhu'l-bâkī li't-taksîm beyne'l-verese

Hissetü'z-zevci'l-mersûm 4.928 guruş 30 akçe	Hissetü'l-ebi'l-mersûm 3.285,5 guruş	Hissetü'l-ümmi'l-mersûme 3.285,5 guruş
Hissetü'l-binti'l-mersûme 2.053 guruş 52 akçe	Hissetü'l-binti'l-mersûme 2.053 guruş 52 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mersûm 4.106,5 guruş 44 akçe
Küsür 2 akçe		

Sıgār-ı mersûmûnun bâlâda muharrer hisse-i irsiyeleri olan cem‘an sekiz bin iki yüz on üç buçuk guruş otuz akçeyi veli-yi mersûm Melkon zimmî bi’l-velâye zabt ve bilâ-zarûret kendi umûruna sarfla istihlâk edip zimmetinde sıgār-ı mersûmûna vâcibü’l-edâ deyni olduğunu huzûr-ı şer‘de ba‘de’l-ikrâr emriyle mukırr-ı mersûmun ammi oğlu Sarrâf Karabet v. Bağdisar ve yeğenleri Serkiz ve Bedros zimmîlerden her biri meblağ-ı merkūm sekiz bin iki yüz on üç buçuk guruş otuz akçeye kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile her biri müte‘âkiben kefîl bi’l-mâl ve zâmin olduklarında tashîhan li’l-kefâle vasî nasb olunan Muhzır Mehmed Ağa b. Ahmed dahi kefâlet-i merkūmeyi kabûl eylediği bu mahalle şerh olundu.

86 [17a-1] Şerbethaneci Abram’ın Arabacı Hasan Ağa’dan borç alması

Mahrûse-i Galata’da Beyoğlu nâm mahâlde Kamer Hatun mahallesinde mütemekkin Şerbethâneci Abram v. Andon zimmî meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde müteveffâ Tatar Mehmed İzzet Ağa li-ebeveyn kız karındaşı oğlu Arabacı Hasan Ağa b. Mehmed Tahir mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede kâin Sekyas Koltuğu ta‘bîr olunur bir bâb şerbethâne derûnunda mevcûde beyne’l-esnâf gedik ta‘bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma‘lûmenin yüz yirmi sehm i‘tibârıyla yedimde malım ve mülküm olan altmış sehm hisse-i şâyi‘asını mezbûr Hasan Ağa’nın malından zikri âtî istidâne ve kabz edeceğim meblağ mukābelesinde rehin vaz‘ ve mezbûr Hasan Ağa’ya teslîm eylediğimde ol dahi yedimden ber-vech-i muharrer irtihân ve kabz ve kabûl etdikden sonra mezbûr Hasan Ağa malından bana on iki bin beş yüz guruş idâne ve teslîm eylediğinde, ben dahi yedinden istidâne ve kabz edip meblağ-ı mezbûr ile semeni işbu vesîkadan üç sene tamâmına değin müeccel ve mev‘ûd yine mezbûr Hasan Ağa’nın malından ve yedinden iştirâ ve kabz eylediğim bir hilâlî sâ‘at semeninden dahi beş bin altı yüz yirmi beş guruş ki cem‘an on sekiz bin yüz yirmi beş guruş zimmetimde mezbûr Hasan Ağa’ya vâcibü’l-edâ deynim olup zikr olunan altmış sehm âlât-ı muharrere-i mezkûreyi mezbûr Hasan Ağa yine bana îdâ‘ ve teslîm, ben dahi yedinden istîd‘â ve kabz ü kabûl etmemle ol vechile âlât-ı muharrere-i mezkûre hâlâ rehin olmak üzere yedimde alâ-tarîkı’l-emâne mahfûzdur dedikde gıbbe’t-tasdîk Ustabaşı Sarrâfoğlu İstefan v. Tatos ve Ustabaşı Rokos v. Vartan ve mârru’z-zikr Beyoğlu nâm mahâlde Hüseyin Ağa mahallesinde mütemekkinler Şerbethâneci Aci Aranik v. Ohannes ve Şerbethâneci Nikoli v. Apostol ve Şerbethâneci diğer Nikoli v. Panayot ve Şerbethâneci Alesan v. Panayot ve Şerbethâneci Simyon v. Karabet zimmîler meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mezbûr Hasan Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukırr-ı mersûm Abram zimmînin zimmetinde mezbûr Hüseyin Ağa’ya edâsı vâcib deyni olan meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr on sekiz bin yüz yirmi beş guruşa tarafeynden bi’l-emr ve’l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile her birimiz müte‘âkiben kefîl bi’l-mâl ve zâminiz dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Fî-gurreti C sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Mektûbî Mehmed Raif Efendi, Mehmed Şakir Molla, Muhzır Eğrikapılı Mehmed Ağa, Tahtacı Mehmed Salih Ağa.

87 [17a-2] Anaştaşiye bt. Manol'un varisleri Hıristo, Kutni, Eleniko ve Panayot'un, Yani v. Panayot aleyhindeki menzil davalarının meşru olmadığı

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Gekbüze nâhiyesine tâbi' Darıca karyesi mütemekkinlerinden olup medîne-i mezkûre nevâhîsinden Kartal nâhiyesine tâbi' Ada-i kebîr'de mütemekkin iken işbu târîhden sekiz ay mukaddem hâlike olan Anaştaşiye bt. Manol v. Adam Nasrâniyenin verâseti zevc-i metrûku Hıristo v. Mihal ve sadrî kebîr oğlu Mihal zimmîler ile sadriye kebîre kızları Kutnî ve Eleniko ve Panayot evlâdi'l-mersûm Hıristo Nasrâniyelere münhasıra ve tashîh-i meselesi yirmi sehmden olup sihâm-ı mezbûreden beş sehmi zevci mersûme ve altı sehmi oğlu mesfûra ve üçer sehmden cem'an dokuz sehmi kızları mersûmâtdan her birine isâbeti tahakkukundan sonra ashâb-ı arzuhâl ibn-i mersûm Mihal zimmî ile şahısları mu'arrefeler benât-ı mesfûrât Kutnî ve Eleniko ve Panayot Nasrâniyelerden her biri Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde karye-i mezkûre re'âyâsından olup zikri âtî menzile el-yevm vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Yani v. Panayot nâm zimmî muvâcehesinde mersûmûnun babaları kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr mersûm Hıristo zimmî hâzır olduğu hâlde karye-i mezkûrede vâki' bir tarafdan Hamaşoğlu? Simyon ve bir tarafdan Çolak Corci zimmîler menzilleri ve bir tarafdan dere ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile fevkānî iki bâb oda ve bir sofa ve bir memşâ ve tahtında bir matbah ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk menzil anamız hâlike-i mersûmenin sağlığında ile'l-helâk bâ-hüccet-i şer'iyye müstakılleten yedinde malı ve mülkü olup ba'de helâkihâ ber-tashîh-i mezkûr bizimle babamız hâzır-ı mersûma mevrûs olmuş iken mesfûr Yani zimmî menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi-gayr-ı hakkın zabt ve vaz'-ı yed eder, suâl olunup keff-i yed birle bizimle babamız hâzır-ı mersûma mahâllinde teslîme mesfûr Yani zimmîye tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü hâzır-ı mersûm Hıristo zimmî ile ma'an da'vâ etdiklerinde ol dahi cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûr hâlike-i mesfûre Anaştaşiye Nasraniye sağlığında zevci hâzır-ı mersûm ile bi'l-münâsafe yedlerinde mülkleri iken yedimde olup bin iki yüz otuz dokuz senesi Muharremi'l-harâmının beşinci günü târîhiyle müverraha Üsküdar Mahkemesi sicillâtından muhrec işbu bir kıt'a hüccet nâtıka olduğu üzere hâzır-ı mesfûr Hıristo zimmî asâleten ve zevcesi hâlike-i mersûme Anaştaşiye Nasrâniye tarafından

vekîl-i müsbet-i şer'iyyesi olmağla vekâleten menzil-i mahdûd-ı mezkûru cemî' müştemilâtıyla tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bin eli guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ü temlîk ve teslîm eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eylediğimden sonra bey'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ ve iskāt etmemizle ol vechile menzil-i mahdûd-ı mezkûr târîh-i merkūmdan beri şirâen mülküm olduğuna binâen bi-hakkın zabt ve tasarruf ederim deyü **[17b]** eylediği takrîrini ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi müdde'ûn-ı mesfûrûn Mihal zimmî ve Kutnî ve Eleniko ve Panayot Nasrâniyeler ile hâzır-ı mersûm Hıristo zimmîden her biri bi-tamâmihî tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ve tasdîk etmeleriyle mûcebince müdde'ûn-ı mersûmûn Mihal zimmî ve Kutnî ve Eleniko ve Panayot Nasraniyeler ile hâzır-ı mersûm Hıristo zimmînin tasaddî eylediği da'vâları meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendülere tefhîm ve da'vâ-yı mezkûreleriyle mesfûr Yani zimmîye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' bu sûretde menzil-i mahdûd-ı mezkûr mersûm Yani zimmînin ber-minvâl-i muharrer şirâen mülkü olmak üzere kemâ-kân zabt ve tasarrufu iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 8 Ca sene [1]256.

88 [17b-1] Fatma Kadın'ın Sarraf Moğsis aleyhindeki alacak iddiası

Ma'rûz,

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Zenciye Fâtıma Kadın nâm-ı diğer Şirin bt. Abdullah şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Vezir Hanı'nda mütemekkin Sarrâf Moğsis v. Agob nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Moğsis zimmî zimmetinde bin iki yüz elli iki senesi şehr-i Rebî'ülevvelinin on beşinci günü malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği beş bin yedi yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru mersûm Moğsis zimmîden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'iyye-i merkūme Fâtıma Kadın ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip tahlîfe dahi tâlibe olmamağın mûcebince müdde'iyye-i merkūme Fâtıma Kadın da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Moğsis zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 14 Ca sene [1]256.

89 [17b-2] Firar eden Tütüncü Matyos'un kilitli bıraktığı dükkânında bulunan eşyasının listesi

Tütüncü esnâfından olup medîne-i Üsküdar'da Yeni mahallede berber dükkânı karşısında menzil tahtında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb Tütüncü dükkânında müşâhereten müsteciren mütemekkin olan Matyos v. Ohan zimmî dükkân-ı mezkûru mukaffelen terk ve ta'tîl birle işbu târîhden iki ay mukaddem diyâr-ı âhara firâr ve gaybet-i münkatı'a ile gāib ve mefkūd olmağla dükkân-ı mezkûrun kuflü ma'rifet-i şer'le feth ü küşâd ve derûnunda mevcûd mefkūd-ı mersûmun mütesâri'ü'l-fesâd olan malı tahrîr ve semen-i misilleriyle âhara bey' olunup esmânı mefkūd-ı mesfûrun hâli mütebeyyin oluncaya değin li-ecli'l-hıfz yed-i emîne vaz' birle dükkân-ı merkūm kendüye teslîm olunmasını dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf tütüncü gediği ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin müstakıllen mâlik olan Aci Ağya v. Abranos nâm zimmî bâ-arzuhâl istid'â ve ol bâbda sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen savb-ı şer'-i enverden irsâl olunan müderrisîn-i kirâmdan Kâtib es-Seyyid Ahmed Hıfzı Efendi ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le dükkân-ı mezkûra varıp esnâf-ı merkūme Kethüdâvekîli Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed ve esnâf-ı merkūmeden Mehmed Efendi b. Mehmed Tahir ve Mehmed Ağa b. Mehmed nâm kimesneler ile köşe ustası Agob v. Avanos ve Danyel v. Bogos ve Hıristo v. Afram nâm zimmîler hâzır oldukları hâlde dükkân-ı mezkûrun kuflünü feth ü güşâd ve mefkūd-ı mersûmun dükkân-ı merkūmda olup mütesâri'ü'l-fesâd olan eşyâsını tahrîr ve semen-i misilleriyle âhara bey' birle esmânı mefkūd-ı mersûmun hâli tebeyyün oluncaya değin emîn ve müstakīm idüğü ihbâr olunup kıbel-i şer'den bi'l-kabûl kayyım nasb olunan Tahmîsönü'nde Kurukahveci Galatalı Mustafa Ağa b. Abdullah nâm kimesne yedine teslîm olunan eşyânın defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 27 Ca sene [1]256.

Toprak desti ve tencere ve bardak ve ibrik ve humbara 220 guruş	Çam dolap ve eczâ ve attâriye ve sâir hırdavat 280 guruş

Minhe'l-ihrâcât

Dellâliye-i eşyâ 2 guruş	Harc-ı defter 10 guruş
Yekûn 12 guruş	

Sahhu'l-bâkī 388 guruş (Yalnız üç yüz seksen sekiz guruşdur)

Sahhu'l-bâkī merkūm üç yüz seksen sekiz guruşu kayyım-ı mezbûr Mustafa Ağa bi'l-vesâye kabz ve kendi umûruna sarfla istihlâk edip mefkūd-ı mersûma

zimmetinde damânen deyni olduğunu mahâllinde kâtib-i mûmâ-ileyh huzûrunda ikrâr ü i‘tirâf ve emriyle meblağ-ı bâkī-i mezkûr üç yüz seksen sekiz guruşa esnâf-ı mezbûreden merkūmân Mustafa Ağa b. el-Hâc Mehmed ve Mehmed Efendi b. Mehmed Tahir nâm kimesnelerden her biri kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile müte‘âkiben kefîl ve zâmin olduklarında tashîhan li’l-kefâle vasî nasb olunan Mehmed Salih Ağa b. Mehmed dahi kefâlet-i mezkûrelerini kabûl eylediğini meclis-i şer‘-i şerîfe inhâ eylediği işbu mahalle şerh verildi.

90 [18a-1] Mehmed Şemseddin Efendi’nin küçük oğlu Ahmed Tevfik Molla’dan borç alması

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsârda Açık Türbe kurbünde Ahmed Çelebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hâce Şerife Âişe Sıdıka Hanım ibneti’l-merhûm el-Hâc Ali Bey’in sadrî sagīr oğlu es-Seyyid Ahmed Tevfik Molla’nın pederi ve velîsi müderrisîn-i kirâm-ı zevi’l-ihtirâmdan es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi b. el-merhûm sadr-ı vâlâ-yı Rumeli-yi esbak Mustafa Molla Efendi meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde sagīr-i mezbûra tashîhan li’s-sakk vasî nasb olunan Muhzır yamağı Ali Ağa b. Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip velîsi olduğum oğlum sagīr-i mezbûrun malından on altı bin yüz on üç buçuk guruş elli akçe ben bi’l-velâye kabz ve bilâ-zarûretin kendi umûruma sarfla istihlâk etmemle meblağ-ı merkūm ile semeni işbu târîh-i kitâbdan üç sene tamâmına değin müeccel ve mev‘ûd yine sagīr-i mezbûrun malından vasiyy-i mezbûr Ali Ağa yedinden zı‘f-ı kıymetiyle iştirâ ve kabz eylediğim bir hilâlî sâ‘at semeninden dahi yedi bin iki yüz elli bir guruş otuz akçe ki cem‘an yirmi üç bin üç yüz altmış beş guruş yirmi akçe zimmetimde velîsi olduğum oğlum sagīr-i mezbûra vâcibü’l-edâ deynimdir dedikde gıbbe’t-tasdîk medîne-i mezbûrede Selimiye’de sâkin müderrisîn-i kirâm-ı zevi’l-ihtirâmdan Hamâmîzâde hafîdi es-Seyyid Ali Rıza Efendi b. es-Seyyid Mehmed Tevfik Efendi ve medîne-i mezbûreye muzâfe Beylerbeyi nâm mahâlde sâkin sagīr-i mezbûrun li-ebeveyn hâli zu‘amâdan es-Seyyid el-Hâc Mehmed Said Bey ve mahmiye-i İslambol’da Şengül Hamamı kurbünde sâkin Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn’dan vüzerâ-yı i‘zâm kapıkethüdâsı es-Seyyid Hüseyin Kenan Efendi b. es-Seyyid Hüseyin meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde vasiyy-i mezbûr Ali Ağa mahzarında her biri ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukırr-ı mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi’nin zimmetinde oğlu sagīr-i mezbûra edâsı vâcib deyni olan meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr yirmi üç bin üç yüz altmış beş guruş yirmi akçeye tarafeynden bi’l-emr ve’l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile biz dahi müte‘âkiben kefîl bi’l-mâl ve zâminiz dediklerinde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Fî 15 S sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Vekāyi' Yamağı Hıfzı Efendi, Kuzâtdan es-Seyyid Ali Efendi, Muhzır es-Seyyid Ahmed Nuri Efendi, Küçük Hasan Ağa tâbi'-i muhzır, Münâdî Abdülhamid Ağa.

91 [18a-2] Vefat eden Ayşe Sıdıka Hanım'ın oğlu Ahmed Tevfik Molla'ya nafaka tahsisi

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsârda Açık Türbe kurbünde Ahmed Çelebi mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Hâce Şerife Âişe Sıdıka Hanım bt. el-merhûm el-Hâc Ali Bey'in sadrî sagīr oğlu es-Seyyid Ahmed Tevfik Molla'nın pederi ve velîsi müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi b. el-merhûm Sadr-ı vâlâ-yı Rumeli-yi esbak Mustafa Molla Efendi talebiyle hâkim-i hâsim-i velâ cenâbi'l-muvakkı'-ı ismühû fî-sadri'l-kitâb –veffakahallâhu te'âlâ ilâ-sebîli's-sevâb- efendi hazretleri sagīr-i mezbûra malı nemâsından işbu târîh-i kitâbdan kadr-ı ma'rûf idüğü ihbâr olunan beher şehr iki yüz guruş nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr beher şehr iki yüz guruşu sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve vakt-i hâcetde istidâneye ve lede'z-zafer sagīr-i mezbûrun malı nemâsına rücû'a pederi mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi'ye izin vermeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 15 S sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Müderrisîn-i kirâmdan es-Seyyid Ali Rıza Efendi, Zü'amâdan el-Hâc Mehmed Said Bey Vekāyi' Yamağı Hıfzı Efendi, Muhzır es-Seyyid Ahmed Nuri Ağa, Ali Ağa tâbi'-i muhzır.

92 [18a-3] Üsküdar ahalisinden vefat eden Ayşe Sıdıka Hanım'ın ve oğlu Mehmed Nesib Molla'nın terekeleri listesi

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsârda Açık Türbe kurbünde Ahmed Çelebi mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Hâce Şerife Âişe Sıdıka Hanım bt. el-merhûm el-Hâc Ali Bey'in verâseti zevc-i metrûku müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi b. el-Merhûm sadr-ı vâlâ-yı Rumeli-yi esbak Mustafa Molla Efendi ile vâlidesi Şerife Habibe Hanım bt. Mehmed ve sadrî sagīr oğulları es-Seyyid Ahmed Tevfik ve es-Seyyid Mehmed Nesib Mollalara münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra ümm-i mezbûre Şerife Habibe Hanım'ın dâmâdı ve tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl-i müsecceli müderrisîn-i kirâmdan Hamâmîzâde hafîdi es-Seyyid Ali Rıza Efendi b. es-Seyyid Mehmed Tevfik Efendi ve sagīrân-ı mezbûrânın pederleri ve velîleri zevc-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed

Şemseddin Efendi taleb ve ma'rifetleriyle tahrîr ve bey' ü taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 20 Za sene [1]255.

Yazma seccâde 1aded, işleme seccâde 1 aded 20 guruş	Basma hırka 1 aded, çuka çanta 1 aded ve hırdavat 13,5 guruş	Hasa köhne çârşeb 2aded 11 guruş	Köhne işleme havî gezi 1 aded, tel işleme makreme 12 aded, boğça peşkir 11 aded 80 guruş	Âbdest fûtası 1 aded, namaz bezi 2 aded 30 guruş
Penbe şilte 1 aded, basma yorgan ma'a çârşeb 1 aded 71 guruş	Penbe basma şilte 2 aded 69 guruş	Büründük çârşeb 1aded, penbe çârşeb 1 aded 46 guruş	Dülbend yazma yüz yasdığı 6 aded 51 guruş	İşleme yüz yasdığı 2 aded, basma yüz yasdığı 4 aded 31 guruş
Basma yorgan 2 aded 35 guruş	İşleme yorgan 1 aded, basma yorgan 1 aded 70 guruş	Basma yorgan ma'a çârşeb 2 aded 57 guruş	**[18b]** Sarı işleme yorgan 1 aded, ezrak 1 aded 225 guruş	Elvân baş yasdığı 4 aded, yüz yasdığı 4 aded 52 guruş
Basma tennûr yorganı 1 aded 35 guruş	Basma penbe şilte 1 aded, koltuk yasdığı 2 aded 38 guruş	Masdif iskemle 1 aded, faraş 1 aded 50 guruş	Pirinç leğen ibrik 1 aded 45 guruş	Pirinç âbdest leğeni 1 aded 69 guruş
Nohûdî şeytan bezi döşek 1 aded 50 guruş	Pirinç sini 1 aded 159 guruş	Kırmızı mühre döşek 1 aded 90 guruş	Nohûdî Şeytan bezi döşek 1 aded 50 guruş	Def'a nohûdî şeytan bezi döşek 1 aded 60 guruş
Aba kapı perdesi 2 aded 43 guruş	Moskov kiçesi 1 aded 405 guruş	Çit perde 1,5 aded 17 guruş	Dökme mangal 1 aded, tablası 1 aded 400 guruş	Meksûr fenariye dolabı 1 aded 12 guruş
Saksonya kâse 3 aded, tabak 1 aded 220 guruş	Billûr bardak 4 aded, billûr kâse 7 aded, Saksonya bardak 1 aded, polad tepsi 2 aded, seped 1 aded ve bir mikdâr şişe 80 guruş		Polat tepsi 1 aded 11 guruş	kavanos 2 aded, ma'den kâse 1 aded, kebîr tabak 3 aded 110 guruş

Beyaz tabak 1 aded, billur tabak 1 aded, kâse 1 aded, Çanta 1 aded, polad tepsi 1 aded, seped yelpâze 1 aded 20 guruş	Tırnak hoşâb kaşığı 10 aded, elvân ta'âm kaşığı 7 aded ve hırdavat-ı kaşık 27 guruş	Cedîd dökme sahan bâ-kapak 10 aded, tas 1 aded, kapak 1 aded, pilav tenceresi 1 aded, kapak 1 aded 205 guruş	Şamdan 1 aded, kıbralı mum sofrası 1 aded 10 guruş	Polat tepsi 1 aded, bir mikdâr şişe evânî ma'a sepet 12 guruş
Köhne nâfe kürk 1 aded 52 guruş	Tahta anbar 1 aded 20 guruş	İhrâm yasdık 12 aded, turuncu ihrâm mak'ad 3 aded, parça minder 8 aded 1000 guruş	Moskov kaliçesi 1 aded 110 guruş	Beyaz penbe minder şiltesi 3 aded 132 guruş
Sîm kıbralı kahve kutusu 1 aded 40 guruş	Çitari ve dülbend haftân 2 aded 38 guruş	Mürevveş haftân 1 aded, işleme beyaz dülbend haftân 1 aded 25 guruş	Dülbend anteri 2 aded 60 guruş	Çitari anteri 2 aded 34 guruş
Siyah canfes hırka 1 aded, marinoz hırka 1 aded, sarı İngiliz şalı 1 aded, hırka 1 aded 70 guruş	Güvezli Çitari anteri 1 aded 71 guruş	Tahtı basma anteri 1 aded, İngiliz şalı 1 aded, şalvar 1 aded 44 guruş	Siyah basma anteri 1 aded, sarı basma şalvar 1 aded 51 guruş	Köhne şalvar 1 aded, zıbın 1 aded, boğça 2 aded, İngiliz şalı parça 2 aded 30 guruş
Tonbak kılâbdan 1 aded, buhurdan 1 aded 42 guruş	Ma'den zemzemiye 1 aded 16 guruş	Itır memlû şişe 2 aded, tehî ıtır şişesi 1 aded 10 guruş	Çınar pıştahta 1 aded, kaşık 1 aded 35 guruş	Kızılcık kaşık 1 deste 10 guruş
Cedîd Hind çitari anteri 1 aded, müsta'mel çitari şalvar 1 aded 100 guruş	Dülbend anteri 1 aded, basma anteri 1 aded 30 guruş	Hindkârî altıparmak anteri 1 aded 135 guruş	Nebâtî Hindkârî çitari anteri 1 aded, boğça 1 aded 66 guruş	Boğça 2 aded 1 guruş

Düz yakalı sagīr piştahta üstunç 1 aded 80 guruş	Kimyonî çitari anteri 1 aded, ma'a şalvar 152 guruş	Sakız kârî boğça 1 aded, gezi bollu boğça 1 aded 61 guruş	Fransız basması anteri 1 aded, dülbend şalvar 1 aded 21 guruş	Üstunç piştahta 1 aded ve bir mikdâr akīk 60 guruş
Beyaz dülbend anteri 1 aded 81 guruş	İngiliz şalı hırka 1 aded 36 guruş	Tirşe Marinoz hırka 1 aded 27 guruş	Şalaki leylâkî Çerkes hırkası 1 aded 100 guruş	Gömlek 2 aded, boğça 2 aded ve hırdavat 25 guruş
Karpuz resmi kutu 1 aded 11 guruş	Müsta'mel gömlek 7 aded 100 guruş	Mertebânî çuka kaplı samur paçası kısa kürk 1 aded 224 guruş	Dülbend gömlek 4 aded, penbe çorap 1 aded, basma boğça 2 aded, püskül 1 aded 46 guruş	Fenariye santranç canfes anterilik 1 aded 74 guruş
Elvân yazma yemenî 10 aded 240 guruş	Kılâbdan işleme boğça 1 aded, bol işleme kahve pûşîdesi 1 aded 151 guruş	Penbe canfes pullu? boğça 1 aded, hırka 3 aded, 100 guruş	Hırka 1 aded ve bez hırdavatı 10,5 guruş	Bürüncük cedîd çârşeb 1 aded 51 guruş
Elma Çerkes kürkü 1 aded 360 guruş	Peştamâl 1 aded, havlî 2 aded, silecek 1 aded, boğça 1 aded 32 guruş	Şâlî parçası ve hırdavat 40 guruş	Tirşe Marinoz kaplı vaşak kürk 1 aded 120 guruş	Köhne kakum kürk 1 aded 25 guruş
Sagīr camlı kutu 1 aded, mir'ât kabı 1 aded, boğça 1 aded 10 guruş	Mâ'î çuka ferâce 1 aded 231 guruş	Peştemâl 1 aded, İşleme havî 1 aded, silecek 1 aded, sagīr havî 1 aded, boğça 1 aded 125 guruş	Boğça 1 aded, yün hurç 1 aded ve hırdavat 5 guruş	Yeşil Marinoz kaplı incilice kısa zerdava kürk 1 aded 391 guruş
Tirşe Marinoz kaplı samur kürk 1 aded 761 guruş	[**19a**] Tensûhî Marinoz kaplı paça samur kürk 1 aded 411 guruş	Mora kaplı elma kürk 1 aded 125 guruş	Leylâkî kaplı cedîd elma kürk 1 aded 300 guruş	Yaşmak 1 aded, içlik 1 aded, boğça 3 aded, çedik 1 çift 15 guruş

Şibşib 2 çift, boğça 2 aded, bir mikdâr nühâs tel 20 guruş	Harîr harçlı siyah canfes anteri 1 aded, mavi canfes şalvar 1 aded 200 guruş	Santranç anteri 1 aded ve penbe şalvar 170 guruş	Tensûhî Fâris anteri şalvar 1 aded 175 guruş	Kafes harçlı siyah şâlî anteri 1 aded 80 guruş
Kılâbdan harçlı güvez suvâ'î anteri 1 aded, Selimiye şalvar 1 aded 430 guruş	Beyaz pullu? pullu anteri 1 aded, mavi pullu? Şalvar 1 aded 550 guruş	Gümüşî çuka anteri 1 aded 120 guruş	Güvez ve beyaz ve sarı sopalı parça şal 1 aded 406 guruş	Donluk parça marpiç şal 1 aded, 441 guruş
Al ve lâciverd ve beyaz çubuklu şal 1 aded 441 guruş	Al ve lâciverd, beyaz çubuklu şal 1 aded 350 guruş	Def'a parça şal 1 aded 180 guruş	Havî 1 aded, çevre 1 aded 5 guruş	Marpiç şal anteri 1 aded, çubuklu şal şalvar 1 aded 2100 guruş
Sepet sandık 2 aded 40 guruş	Sim kıbralı kürk 1 aded 25 guruş	Mushaf-ı şerîf 1 aded 300 guruş	Delâilü'l-hayrât 1 aded 30 guruş	Pıştahta 1 aded, sepet sandık 1 aded 30 guruş
Sîm mir'ât 1 aded 218 guruş 10 para	Sîm zarf 10 aded, sîm kahve ibriği 1 aded, sîm su tası 1 aded, sagīr sîm tabak 2 aded, sîm tepsi 1 aded, 1064,5 guruş 6 para	Fincan 18 aded, kutu 1 aded, 25 guruş	Harc-ı resmî elmas iğne 1 aded 571 guruş	Sîm maşraba 1 aded 984 guruş 15 para
Elmas kol başılı zümrüd yüzük 1 aded 1001 guruş	Tel işleme tehî atlaz yasdık 12 aded, atlaz mak'ad 2 aded, koltuk yasdığı 2 aded 2000 guruş	İncili ve elmaslı altın halhal tek 1 aded, 1630 guruş	Elmas halka 1 aded 900 guruş	Minalı altın sâ'at 1 aded 1000 guruş
Hilâlî sâ'at 1 aded 215 guruş	İncili yüz sürü tesbîh 170 guruş	Panaluka kayık minderi 1 aded, kılâbdanlı yasdık 2 aded 120 guruş	Yıldız resmi elmas iğne 2 aded 7500 guruş	Güneş resmi elmas iğne 1 aded 6000 guruş

Elmas hamâil 1 aded 2500 guruş	Def‘a minakârî altın sâ‘at 1 aded 1000 guruş	Fermâyiş şal 1 aded 350 guruş	Edirne kârî piştahta devâtı 150 guruş	Hayatında âhara ferâğ olunan vakıf Yahûdi hâne hissesi bedelinden zevc-i mûmâ-ileyh zimmetinde olup kabz olunan 4000 guruş
Pederi merhûm-ı mûmâ-ileyh el-Hâc Ali Bey’den mevrûs hissesinden kezâlik zevc-i mûmâ-ileyh zimmetinde olup kabz olunan 3500 guruş		Zenciye câriye be-nâm-ı Şirin 1 re’s 2250 guruş	Zevci mûmâ-ileyh zimmetinde mütekarrir ve ma‘kūdün-aleyh mehr-i müeccel hakkı olup kabz olunan 1750 guruş	

Yekûn:

55902 guruş 11 para

00068 guruş dellâliye

55834 guruş 11 para [yekûn]

01479 guruş 11 para resm-i âdî ve kaydiye

54355 guruş sahhu’l-bâkī li’t-taksîm beyne’l-verese.

Hissetü’z-zevci’l-mûmâ-ileyh 13.588,5 guruş 30 akçe	Hissetü’l-ümmi’l-mezbûre 9.059 guruş 20 akçe	Hissetü’l-ibni’l-mezbûr 15.853,5 guruş 5 akçe	Hissetü’l-ibni’l-mezbûr 15.853,5 guruş 5 akçe

Vekîl-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Ali Rıza Efendi kayınvâlidesi müvekkile-i ümm-i mezbûre Şerife Habibe Hanım’ın bâlâda muharrer hisse-i irsiyesi olan dokuz bin elli dokuz guruş yirmi akçeyi zevc-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi yedinden bi’l-vekâle tamâmen ahz u kabz edip ve sagīrân-ı mezbûrân es-Seyyid Ahmed Tevfik ve es-Seyyid Mehmed Nesib Mollaların kezâlik bâlâda muharrer hisse-i irsiyeleri olan cem‘an otuz bir bin yedi yüz yedi guruş on akçe ve vâlideleri müteveffâ-yı mezbûrenin hîn-i vefâtında târîh-i defter senesi Şevvâli’l-mükerremi gāyetine değin vakıf îrâdları hâsılâtı olan beş yüz yirmi buçuk guruş otuz akçe ki min-haysü’l-mecmû‘ otuz iki bin iki yüz yirmi yedi buçuk guruş kırk akçe bâ-hüccet ve bâ-küfelâ pederleri ve velîleri mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi’ye idâne olunduğu bu mahalle şerh olundu.

Ba‘de’d-defter sagīr-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Nesib Molla dahi vefât edip verâseti min-kıbeli’l-üm ceddesi mezbûre Şerife Habibe Hanım ile pederi mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi’ye münhasıra olduğu lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra cedde-i mezbûre Şerife Habibe Hanım’ın dâmâdı ve tarafından vekîl-i müseccel-i şer‘îsi mûmâ-ileyh es-Seyyid Ali Rıza Efendi ve eb-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Şemseddin Efendi taleb ve ma‘rifetleriyle tahrîr [**19b]** ü taksîm ve zeyl-i defter olunan tereke-i sagīre-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 15 S sene [1]256.

Sagīr-i müteveffâ-yı mezbûrun vâlidesi müteveffât-ı mezbûreden mevrûs bâlâda muharrer hissesi 15.853,5 guruş 5 akçe

Kezâlik sagīr-i müteveffâ-yı mezbûrun bâlâ-yı şerh-i defterde muharrer vakıf îrâd hâsılâtı 260 guruş 45 akçe

Kezâlik sagīr-i müteveffâ-yı mezbûrun hayatında vakıf îrâdı hâsılâtından pederi mûmâ-ileyhin makbûzu 330 guruş

Yekûn:

16.443,5 guruş 50 akçe

250 guruş techîz ve tekfîn

16193,5 guruş 50 akçe

428,5 guruş 50 akçe harc-ı zeyl ve kaydiye

15.765 guruş sahhu’l-bâkī li’t-taksîm

Hissetü’l-ümmi’l-ümmi’l-mezbûre	Hissetü’l-ebi’l-mezbûr
2.627,5 guruş	13.137,5 guruş

Vekîl-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Ali Rıza Efendi kayınvâlidesi cedde-i müvekkile-i mezbûre Şerife Habibe Hanım’ın hisse-i mezkûresi olan iki bin altı yüz yirmi yedi buçuk guruşu eb-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Şemseddin Efendi yedinden bi’l-vekâle tamâmen ahz u kabz eylediği bu mahalle zeyl olundu.

93 [19b-1] Fâtıma bt. Abdullah’ın mecnun olan eşi Selim Ağa’dan boşanması

Ma‘rûz,

Medîne-i Üsküdar’da Mirahur mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Fâtıma bt. Abdullah nâm Hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde medîne-i mezkûrede Ahmediye mahallesi sükkânından olup bundan

akdem bâ-irâdetillâhi teʿâlâ cünûn-ı mutbık târî ve el-yevm mecnûn olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Selim Ağa b. Abdullah'ın vakt-i ifâkatine değin malını hıfz ve umûrunu rü'yete kıbel-i şerʿden bâ-iʿlâm-ı şerʿî vasî nasb u taʿyîn olunan Zenneci el-Hâc Mehmed Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mecnûn-ı mezbûr el-Hâc Selim Ağa beni sene-i sâbıkā Şevvâli'l-mükerreminin yirmi beşinci günü bin beş yüz guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle sâlifü'z-zikr Hamidiye mahallesinde menzilinde bir takrîb cünûnu hâlinde tezevvüc ve duhûl edip lâkin mezbûr el-Hâc Selim Ağa ber-vech-i muharrer cünûnu hâlinde beni akd-i tezevvücü şerʿan sahîh olmadığına binâen beynimiz tefrîk ve tesmiye olunan mehr-i müeccel-i mezkûr bin beş yüz bir guruş mehr-i mislimden ekall olmağla mehr-i müsemmâ-yı mezkûru mecnûn-ı merkūmun malından bana edâya vasiyy-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü daʿvâ etdikde vasiyy-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa dahi vasîsi olduğum mezbûr el-Hâc Selim Ağa eğerçi el-yevm cünûn-ı mutbık ile mecnûn olup ancak mezbûr el-Hâc Selim Ağa müddeʿiyye-i mezbûre Fâtıma Hatun'u mehr-i müsemmâ-yı mezkûr ile târîh-i merkūmda âkıl ve reşîd ve cemîʿ tasarrufâtı nâfiz olduğu hâlde tezevvüc ve duhûl etmiş idi deyüp husûs-ı mezkûrda akl beyyinesi evlâ olduğundan evvelâ mecnûn-ı mezbûr el-Hâc Selim Ağa müddeʿiyye-i merkūmeyi hîn-i tezevvücünde âkıl ve reşîd olmadığına vasiyy-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'dan beyyine taleb olundukda ikâmet-i beyyineden izhâr-ı acz etmeğin bu sûretde müddeʿiyye-i mezbûre Fâtıma Hatun kendüyü mecnûn-ı merkūm el-Hâc Selim Ağa mehr-i müeccel-i mezkûr tesmiyesiyle zevc eylediği hînde cünûn-ı mutbık ile mecnûn olduğunu kizb üzerine tevâtürleri mutasavver olmayan bî-garaz Müslimînden medîne-i mezbûrede Kefçe Dede mahallesi İmâmı Hafız es-Seyyid Hasan Efendi b. Ömer ve Muhtar-ı evveli el-Hâc Mehmed Said Efendi b. Musa ve sâlifü'z-zikr Mirahur mahallesi ahâlîsinden Haydar Paşa livâsı binbaşılarından el-Hâc Hasan Ağa b. Abdullah ve el-Hâc Hurşid Ağa b. Abdullah ve Mustafa b. el-Hâc Hasan ve Balıkçı Ahmed b. İbrahim ve Kayıkçı es-Seyyid Ahmed b. Ali ve Mehmed b. Mustafa nâm kimesneler tevâtüren bi'l-muvâcehe alâ-tarîkı'ş-şehâde haberleriyle zâhir ve mütehakkık olmağın mûcebince merkūme Fâtıma Hatun ile mecnûn-ı mezbûrun beynleri tefrîk ve tesmiye olunan mehr-i mezkûr müddeʿiyye-i mezbûre Fâtıma Hatun'un mehr-i mislinden ekall olmağla mehr-i müsemmâ-yı mezkûru mecnûn-ı mezbûrun malından müddeʿiyye-i mezbûre Fâtıma Hatun'a edâ ve teslîme vasiyy-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa'ya baʿde't-tenbîh mezbûre Fâtıma Hatun yine meclis-i şerʿde vasiyy-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip ben ânifen edâsına hükm ve tenbîh olunan mehr-i müeccel-i mezkûrum olan bin beş yüz bir guruş mütâlebesine ve hukūk-ı sâire-i şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i daʿvâdan mecnûn-ı mezbûrun zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile ibrâ ve iskāt eylediğimde vasiyy-i mezbûr el-Hâc Mehmed Ağa dahi ibrâ-i mezkûrumu

bi'l-vesâye kabûl eyledi deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 R sene [1]256.

94 [20a-1] Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif kardeşlerin vefat eden Camcı Mustafa'ya varis oldukları

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Rum Mehmed Paşa mahallesinde sâkin iken işbu sene-i mübâreke şehr-i Rebî'ülevveli gurresinde vefât eden Camcı el-Hâc Mustafa'nın li-ebeveyn er karındaşı müteveffâ Mehmed'in sulbî sahîh oğlu müteveffâ Ömer'in sulbî sahîh oğulları ve usûbet-i nesebiye cihetinden vârisleri olup ber-vech-i âtî verâset iddi'â eden sâhibey-i arzuhâl Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif nâm kimesnelerden her biri Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde müteveffâ-yı mezbûrun veresesinden zevce-i menkûha-i metrûkesi olup terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedi mütehakkık olan mu'arrefetü'z-zât Hamide bt. Ali nâm hatun kendi nefsinden asâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun sulbiye sagīre kızı olup kendüden mütevellide derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism Emine'nin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasiyy-i mansûbesi olmağla vesâyeten muvâcehesinde babamız müteveffâ-yı mezbûr Ömer'in babası müteveffâ-yı merkūm Mehmed müteveffâ-yı mezbûr Camcı el-Hâc Mustafa ile li-ebeveyn er karındaşlar olup babaları ismi Kalaycı Salih ve dedeleri ismi Ali ve vâlideleri ismi Âişe bt. Ahmed ve maskat-ı re'sleri medîne-i mezkûre mahâllâtından Atîk Vâlide Sultan mahallesi olup ol vechile müteveffâ-yı mezbûrun verâseti zevcesi mezbûre Hamide Hatun ile sulbiye sagīre kızı merkūme Emine'ye ve usûbet-i nesebiye cihetinden bize münhasıra olup bizden gayrı vâris ve terekesine müstahıkk-ı âharı yoğiken zevce-i mezbûre Hamide Hatun müteveffâ-yı mezbûrun ber-mûceb-i defter-i kassâm terekesinin mecmû'unu bi'l-verâse ve bi'l-vesâye kabz ve vaz'-ı yed etmekle makbûzundan hisse-i irseyimizi bize teslîme zevce-i mezbûre Hamide Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ etdiklerinde ol dahi cevâbında tereke-i müteveffâ-yı mezbûreyi bi'l-verâse ve bi'l-vesâye kabz ve vaz'-ı yedini ikrâr, mâ'adâ müdde'iyân-ı mezbûrânın ber-vech-i muharrer verâset müdde'âlarını külliyen inkâr etmekle müdde'iyân-ı merkūmân Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif ber-minvâl-i meşrûh müdde'âlarına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olan medîne-i mezkûre mahâllâtından Sinan Paşa mahallesi imâmı es-Seyyid Hafız Hüseyin Efendi b. es-Seyyid Ali ve Kefçe Dede mahallesi ahâlîsinden Kahveci Abdi Ağa b. el-Hâc Mehmed nâm kimesnelerden istişhâd olundukda fi'l-hakīka müdde'iyân-ı mezbûrânın babaları müteveffâ-yı mezbûr Ömer'in babası

müteveffâ-yı merkūm Mehmed müteveffâ-yı mezbûr Camcı el-Hâc Mustafa ile li-ebeveyn karındaşlar olup babaları ismi mezbûr Kalaycı Salih ve dedeleri ismi merkūm Ali ve vâlideleri ismi mezbûre Âişe bt. Ahmed ve maskat-ı re'sleri zikr olunan Atîk Vâlide Sultan mahallesi olup ol vechile müdde'iyân-ı mezbûrân Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif müteveffâ-yı mezbûr Camcı el-Hâc Mustafa'nın li-ebeveyn er karındaşı oğlunun oğulları ve usûbet-i nesebiye cihetinden vârisleridir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri müttefiku'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-i şehâdet-i şer'iyye etdiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebince müdde'iyân-ı mezbûrân Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif'in verâsetlerine hükm olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 Ca sene [1]256.

95 [20a-2] Fâtıma bt. Halil'in kızı Esma Hatun aleyhindeki menzil satışı iptali davasının reddedilmesi

Ma'rûz

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı hazret-i hilâfet-penâhîye arzuhâl takdîm eden mu'arrefetü'z-zât Fâtıma bt. Halil nâm hatun bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Evkāf müfettişi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde mezbûre Fâtıma Hatun'un sadriye kebîre kızı derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism kezâlik mu'arrefetü'z-zât Esma Hatun bt. Süleyman muvâcehesinde evkāf-ı celîle ve Haremeyn-i muhteremeyn nâzırı ricâl-i Devlet-i aliyye'den atûfetlü es-Seyyid Mehmed Şevki Efendi hazretleri taraflarından mürsel vekîlleri İbrahim Ağa b. Abdullah hâzır olduğu hâlde Hazîne-i celîle-i evkāfa mülhak evkāfdan ashâb-ı hayrâtdan sadr-ı esbak merhûm Halil Hamid Paşa Vakfı musakkafâtından medîne-i Üsküdar mahâllâtından Pazarbaşı mahallesinde kâin beher şehr altmış akçe icâre-i müecceleli ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilin dört sehm i'tibârıyla bir sehmi benim ve iki sehmi dâmâdım gāib ani'l-meclis Hüseyin Ağa b. Halil nâm kimesnenin ve bir sehmi kızım mezbûre Esma Hatun'un bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufumuzda iken ben menzil-i mezkûrda mutasarrıf olduğum bir sehm hisse-i mezkûreyi sene-i sâbık Cemâziyelevveli'nin on dokuzuncu günü iki bin beş yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûz mukābelesinde beni ölünceye değin görüp gözetmek şartıyla sûret-i kat'iyyede kızım mezbûre Esma Hatun'a bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğimde ol dahi ol şartla tefevvüz ve tesellüm ve kabûl edip, lâkin şart-ı mezkûr ile ferâğın adem-i sıhhatine binâen makbûzum olan bedel-i mezkûr iki bin beş yüz guruşu yedimden ahz birle bir sehm hisse-i mezbûreyi bâ-re'y-i mütevellî geri bana redd-i ferâğa kızım merkūme Esma Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında

yedimde olup târîh-i mezkûr ile müverrah sâbıkā Üsküdar kādısı mevâlî-i iʻzâmdan fazîletlü Lütfullah Efendi ve müfettiş-i mûmâ-ileyh fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi'nin hatemleriyle mahtûm işbu bir kıtʻa iʻlâm-ı şerʻî nâtık olduğu üzere kādı-i mûmâ-ileyh tarafından mebʻûs kâtib Hafız Hasan Efendi ve müfettiş-i mûmâ-ileyh tarafından **[20b]** mürsel Kâtib Mehmed Esad Efendi'nin menzil-i mezkûrda huzûr-ı Müslimînde bi'l-maʻiyye akdeyledikleri meclis-i şerʻ-i münîrde vâlidem müddeʻiyye-i merkūme Fâtıma Hatun menzil-i mezkûrda ber-vech-i muharrer mutasarrıfe olduğu bir sehm hisse-i mezkûreyi bedel-i misli idüğü bi'l-ihbâr zâhir ve mütehakkık olan meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruş bedel-i medfûʻ ve makbûz müstehlek-ı mukābelesinde bâ-reʼy-i mütevellî rızâsıyla katʻiyyen bana ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğinde ben dahi ber-minvâl-i muharrer tefevvüz ve tesellüm ve kabûl eylediğimden sonra vâlidem müddeʻiyye-i mezbûre Fâtıma Hatun bi'l-cümle ferâğ-ı mezkûre müteʻallika âmme-i daʻvâdan benim zimmetimi ibrâ-i âmm-ı râfiʻu'l-hisâm ile kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü müddeʻiyye-i mezbûrenin inkârına mukārın eylediği defʻini ve mazmûn-ı iʻlâm-ı mezkûru her biri mahallerinde ledeʼt-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan mahalle-i mezbûre muhtâr-ı sânîsi es-Seyyid Ahmed Ağa b. Ömer ve mahalle-i merkūme civârında Uncular mahallesi ahâlîsinden Abdülvehab b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şerʻî isbât etmeğin mûcebince müddeʻiyye-i mezbûre Fâtıma Hatun daʻvâ-yı mezkûresiyle kızı mezbûre Esma Hatun'a bî-vech-i şerʻî muʻârazadan menʻ olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʻlâm olundu.

Fî 7 Ca sene [1]256.

96 [20b-1] Hafız Mehmed'in, Mehmed ve Salih'ten mirastan hisse talebi

Maʻrûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâle nazar olundukda Anadolu'da Trabzon sancağında Rize kazâsı ahâlîsinden olup kazâ-i mezkûrda sâkin iken bundan akdem vefât eden Mataracıoğlu Hüseyin b. Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva Hatun ile sulbiye kebîre kızları Hafize ve Fâtıma ve li-ebeveyn er karındaşı oğlu sâhib-i arzuhâl el-Hâc Hafız Mehmedʼe münhasıra baʻdehu bint-i mezbûre Hafize Hatun dahi vefât edip verâseti zevc-i metrûku Tuzcuzâde el-Hâc Memiş Ağa ile sadrî kebîr oğlu Ahmedʼe münhasıra baʻdehâ bint-i merkūme Fâtıma dahi vefât edip verâseti zevce-i metrûku Çelebizâde el-Hâc Ömer Ağa ile sadrî kebîr oğlu Mutahhar'a münhasıra, baʻdehâ ibn-i mezbûr Ahmed dahi vefât edip verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi diğer Havva Hatun ile sulbî kebîr oğlu Mehmedʼe münhasıra baʻdehu ibn-i merkūm Mutahhar dahi vefât edip verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe Hatun ile sulbî

kebîr oğlu Saliha ba'de'l-inhisâr kazâ-i mezkûrda çarşı derûnunda vâki' Uzun Han demekle arîf her biri ma'lûmü'l-hudûd iki bâb mülk han ve on beş aded mülk dekâkîn ve iki kıt'a mülk ekmekçi fırınları ve bir bâb mülk kahve dükkânı ve Harem demekle meşhûr bir bâb mülk menzil müteveffâ-yı evvel-i mezbûr Mataracıoğlu Hüseyin'in hayatında ile'l-vefât her biri müstakıllen yedinde emlâki olup ba'de vefâtihî mezbûrûn Havva Hatun ve el-Hâc Hafız Mehmed ve el-Hâc Memiş Ağa ve el-Hâc Ömer Ağa ve diğer Havva Hatun ve Mehmed ve Âişe Hatun ve Salih'den her birine bi-tarîkı'l-münâsaha mevrûs olmuş ise de emlâk-ı muharrere-i mezkûrede müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı oğlu sâhib-i arzuhâl merkūm el-Hâc Hafız Mehmed'in hisse-i irsiyesini merkūmân Mehmed ve Salih'den her biri bi-gayr-ı hakkın zabt ve vaz'-ı yed etmiş olduklarından bahisle emlâk-ı muharrere-i mezkûreye vâzı'ayi'l-yed olan mezbûrân Mehmed ve Salih ile mahâllinde huzûr-ı şer'de bi'l-muvâcehe terâfu'-i şer'-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunması bâbında livâ-i mezkûr velî ve hâkimine hitâben bir kıt'a fermân-ı âlîşân sudûrunu sâhib-i arzuhâl merkūm el-Hâc Hafız Mehmed niyâz ve istirhâm eylediği meâl-i istid'âdan müstebân olmağın bu sûretde ber-vech-i istid'â fermân-ı âlîşân sudûru re'y-i rezîn-i isâbet-karîn-i âsafânelerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 23 C sene [1]256.

97 [20b-2] Vefat eden İsmail'in varislerinden Sâbire ve Ali'nin miras hususunda Tokat Müftüsü Ahmed Efendi'den şikâyette bulunmaları

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Tokad kazâsı ahâlîsinden olup kazâ-i mezkûrede sâkin iken işbu târîhden altı ay mukaddem vefât eden İsmail b. Abdullah'ın verâseti li-ebeveyn kız karındaşı Sâbire nâm hatun ile li-ebeveyn er karındaşı müteveffâ Salih'in sulbî kebîr evlâdı Ali ve Memiş ve Ahmed'e ba'de'l-inhisâr müteveffâ-yı mezbûr İsmail hayatında kazâ-i mezkûrda Kadirleroğlu mahallesinde Saralıoğlu Hanı demekle arîf ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf han arsası üzerine izn-i mütevellî ve kendi malıyla nefsi için müceddeden binâ ve inşâ eylediği bir kıt'a han ebniyesi ber-vech-i mülkiyet hayatında ile'l-vefât müstakıllen yedinde mülkü olup ba'de vefâtihî nısfı karındaşı mezbûre Sâbire Hatun'a ve bâkīsi dahi karındaşı oğulları merkūmûna mevrûs olmuş iken hâlâ kazâ-i mezkûr müftüsü bulunan Ahmed Efendi Han-ı mezkûrun arsa ve ebniyesinin mecmû'u kazâ-i merkūm müftüsü bulunanlara meşrûta vakıfdır deyü bi-gayr-ı hakkın fuzûlî müdâhalesinden bahisle işbu arzuhâle merbût [**21a**] olan fetvâ-yı şerîfeler mantûklarınca müfti-yi mûmâ-ileyhin ber-vech-i muharrer müdâhalesinin men' ü def'i bâbında Sivas vâlîsi ve hâkimine hitâben bir

kıt‘a fermân-ı âlîşân sudûrunu verese-i merkūmûndan mezbûre Sâbire Hatun ile merkūm Ali’den her biri istid‘â ve istirhâm etmiş oldukları meâl-i istid‘âdan ve husûs-ı mezkûre mahâllinde muhassıl ve a‘zâ-yı meclis ma‘rifetleriyle rü’yet ve tesviyesi tanzîmât-ı hayriye usûl-i mehâsin-şümûlü müteferri‘âtından bulunmuş ve mûmâ-ileyh Ahmed Efendi el-yevm me’zûn-ı bi’l-iftâ bulunmak mülâbesesiyle işâret-i aliyye-i hazret-i Şeyhülislâmîye mütevakkıf olduğu derkenâr-ı mezkûr müfâdından müstebân olmağın bu sûretde müfti-yi mûmâ-ileyhin minvâl-i muharrer üzere müdâhalesi ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe vâki‘ ise ber-vech-i istid‘â mahâllinde tarafeyn bi’l-muvâcehe terâfu‘-i şer‘-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunması bâbında bâ-işâret-i aliyye-i bâhiretü’l-beşâre fermân-ı âlîşân sudûru re’y-i rezîn-i isâbet-karîn-i âsafânelerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 27 C sene [12]56.

98 [21a-1] Ali b. Mustafa’nın Abdulkadir Ağa aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması

Hâmiş-i arzuhâlde mastûr Mahmudpaşa Mahkemesi’nden verilen işbu bir kıt‘a mazbata i‘lâmında mezkûrü’l-ism es-Seyyid Ali b. Mustafa nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde derûn-ı i‘lâm-ı mezkûrda kezâlik ismi mezkûr el-Hâc Abdulkadir Ağa b. el-Hâc Mehmed Emin nâm kimesne muvâcehesinde derûn-ı i‘lâm-ı mezkûrda tafsîl ü beyân olunduğu üzere mezbûr el-Hâc Abdulkadir Ağa zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden iktirâz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği iki yüz guruş ile malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği altı aded kilim semeninden dört bin altı yüz yirmi guruş ki cem‘an dört bin sekiz yüz yirmi beş guruş alacak hakkımın iki bin iki yüz guruşu mukābele merkūm el-Hâc Abdulkadir Ağa malından bir çuka kaput ve bir çuka biniş ve bir çuka şalvar ve üç aded çuka cübbe ve bir çuka-i Frengî ve iki saltamarkayı safka-i vâhide ile bana bey‘ ü temlîk ve teslîm eylediğinden ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve ol vechile alacağım olan meblağ-ı mezkûr dört bin sekiz yüz yirmi beş guruşun meblağ-ı merkūm iki bin iki yüz guruşu mezbûr el-Hâc Abdulkadir Ağa’dan istîfâ etmemle bâkīsi olan iki bin altı yüz yirmi beş guruşu merkūm el-Hâc Abdulkadir Ağa’dan hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ eylediğimde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olup meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin altı yüz yirmi beş guruş bana deyni olduğunu ikrâr, lâkin benim senin zimmetinde eşyâ-i muharrere-i mezkûrdan mâ‘adâ bundan akdem malımdan ve yedimden bi-safkatin vâhidetin iştirâ ve kabz eylediğin on kehribar çubuk takımı ve üç çuka şalvar ve bir çuka cübbe ve sekiz çuka saltamarka ve Üsküdar basması seksen dokuz değirmi yemenî semenlerinden dört bin dokuz yüz guruş

alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûr dört bin dokuz yüz guruşun iki bin altı yüz yirmi beş guruşu deyn-i bâkī-i mezkûruma takās olunup bâkīsi olan iki bin iki yüz yetmiş beş guruşu taleb ederim deyü inkârıma mukārin benden da'vâ ve ol vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a muslihûn tavassutuyla beynimiz ıslâh ve tanzîm olunup ben tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden mezbûre el-Hâc Abdulkadir Ağa ile bi't-tav' ve'r-rızâ bin beş yüz guruş üzerine sulh olduğumda, ol dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden merkūm el-Hâc Abdulkadir Ağa'nın zimmetini, ol dahi inkârıma mukārın benden iddi'â eylediği meblağ-ı mezkûr dört bin dokuz yüz guruş da'vâsından rızâsıyla meccânen fâriğ olup meblağ-ı mezkûr dört bin dokuz yüz guruş mutâlebe ve işbu târîhe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan benim zimmetimi her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik dediğini mezbûr el-Hâc Abdulkadir Ağa tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı merkūm bin beş yüz guruş zimmetinde müdde'î-i mezbûra sahîhan deyni olduğunu tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf etmeğin alâ-mûcebi i'tirâfihî bedel-i sulh-ı mezkûr bin beş yüz guruşun müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Ali'ye edâ ve teslîmiyle mezbûr el-Hâc Abdulkadir Ağa ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 24 C sene [1]256.

99 [21b-1] Vefat eden Sultaniye Bekçisi İsmail Ağa'nın varisleri arasında taksim olunan terekesinin listesi

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsâra muzâfe Yoros nâhiyesine tâbi' İncir karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Sultaniye Bekçisi İsmail Ağa b. Mahmud b. Eyüb'ün verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Feride Hanım bt. es-Seyyid Mustafa ile sulbiye sagīre kızı Şerife Zahide ve sulbî sagīr oğlu es-Seyyid Mahmud'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagīrân-ı mezbûrânın vâlideleri ve tesviye-i emirlerine bâ-hüccet vasiyy-i mansûbeleri zevce-i mezbûre Şerife Feride Hanım'ın üvey pederi ve tarafından vekâlet-i âmme-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile vekîl-i müsecceli Anadolu eşrâf-ı kuzâtından es-Seyyid Mehmed Nazif Efendi b. Hasan Reşid taleb ve ma'rifetleriyle tahrîr ü bey' ve takvîm ü taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 29 Z sene [1]255.

Müsta'mel çuka nîmten 1 aded, pantolon 1 aded 44,5 guruş	Gezi kaplı cübbe, köhne nâfe kürk 1 aded 66 guruş	Köhne mavi çuka nîmten 1 aded, gezi anteri 1 aded 20 guruş	Fes 1 aded, boğça 1 aded 13 guruş	Müsta'mel beyaz çâr şal 1 aded 240 guruş
Mâî çâr şal 450 guruş	Mâi gezi kaplı cübbe nâfe kürk 1 aded 405 guruş	Şal duhân kîsesi 1 aded 74 guruş	Aba kukuleta 1 aded 129 guruş	Köhne güvez mağrib şalı 1 aded 16 guruş
Neftî çuka şalvar 1 aded, anteri 1 aded, nîmten 1 aded, aba 1 aded 70 guruş	Cild kafa köhne kürk 1 aded 70 guruş	Nîmten aba kaplı kürk 1 aded 90 guruş	Don 2 aded, gömlek 2 aded, uçkur 2 aded, çevre 1 aded 50 guruş	Şâlî ve basma anteri 2 aded 60 guruş
Köhne fes 4 aded, yelek 1 aded 10 guruş	Çuka dolama 1 aded 60 guruş	Şâlî çakşır 2 aded 70 guruş	Çuka çakşır 2 aded 60 guruş	Nohûdî gezi haftân 2 aded 50 guruş
Mâi çuka cübbe 1 aded 69 guruş	Mâî şâlî kukuleta 1 aded 22 guruş	Sarı şâlî haftân 1 aded 50 guruş	Müsta'mel şâlî anteri 1 aded 41 guruş	Müsta'mel çiçekli anteri 1 aded 110 guruş
Atlas anteri 1 aded 41 guruş	Sîmlice pala 1 aded 445 guruş	Filinta tüfenk 1 aded 81 guruş	Hilâlî sâ'at 1 aded 304 guruş	Şişhâne tüfenk 1 aded 180 guruş
Sâde kama 1 aded 25 guruş	Çifteli pişto 1 çift 250 guruş	Kara kabzalı kılıç 1 aded, kama 1 aded 70 guruş	Baba bıçağı 13 guruş	Kehribar imâme 2 aded, çubuk 1 aded 46 guruş
Def'a kehribar imâmeli çubuk 1 aded 69 guruş	Nühâs mangal 1 aded 150 guruş	Kaliçe seccâde 1 aded 100 guruş	Güğüm 2 aded, sagîr mangal 1 aded 150 guruş	Bir mikdâr evâ[n-ı] nühâsiye 264,5 guruş 5 para
Def'a bir mikdâr evân-ı nühâsiye 374 guruş 10 para	Yıldızlıca sîm kama 1 aded 181 guruş	Sarı taşlı piştov 1 çift 151 guruş	Cezve 2 aded, fincan bâ-zarf 12 aded 15 guruş	Çuka minder 1 aded, yasdık 1 aded 20 guruş

Karavana 3 aded, yumurta tâbesi 1 aded, sahan ma‘a kapak 5 aded, leğen 1 aded, sini 1 aded 200 guruş	Yorgan bâ-çârşeb 2 aded, baş yasdığı 10 aded 60 guruş	Köhne aba 1 aded 46 guruş	Köhne yasdık 8 aded mak‘ad 1 aded, minder 3 aded 101 guruş
Minder 3 aded, Kıbrıs yasdığı 10 aded, çuka mak‘ad 1 aded, şilte 2 aded, pûşîde 5 aded 400 guruş	Çit döşek 1 aded, şilte 1 aded 60 guruş	Geçme 1 aded 7 guruş	Bir mikdâr mismâr hırdavatı 24 guruş

Balıkçı çizmesi 16 çift 500 guruş	Def‘a çizme 1 çift 15 guruş	Minder 30 parça, köhne çatma yasdık 12 aded, köhne mak‘ad 2 aded 250 guruş	Alamana ta‘bîr olunur kayık 2 aded, iki kanadlı Ağı 2 aded 2650 guruş
Eski iğrib kayığı 1 aded, salapurya 1 aded, yakalı iğrib 2 aded, yakasız iğrib 1 aded, taş ve kolan ve düğüm 6 aded 14.300 guruş		Yeni iğrib kayığı, salapurya 1 aded, yakalı iğrib 2 aded, yakasız iğrib 1 aded, taşa ve kolan ve düğüm 6 aded 15.250 guruş	

Uzatma ağları 2 aded 200 guruş	Pisi ağları 12 aded 275 guruş	Kılıç ağları 5 aded 135 guruş	Zarkonoz ağları 2 aded 400 guruş	Bir mikdâr ıhlamur ve mantar 450 guruş
Bir mikdâr köhne ağ 60 guruş	Boya rendesi 1 aded 10 guruş	Bir kıt‘a çırnikden hissesi 30,5 guruş	Alkarina demir hissesi 25 guruş	

Yekûn:

Guruş	
41505, 5	mine’l-eşyâ
3500	karye-i mezbûrede kâin bir bâb mülk menzil müteveffâ-yı mezbûrun ile’l-vefât yedinde malı ve mülkü olmağla ber-vech-i tahmîn kıymeti
3000	karye-i mezbûrede bir bâb mülk kayıkhâne ve fevkinde künk ve ittisâlinde berber dükkânı müteveffâ-yı mezbûrun ile’l-vefât yedinde malı ve mülkü olmağla ber-vech-i tahmîn kıymeti
500	karye-i mezbûrede bir kıt‘a mülk bahçe müteveffâ-yı mezbûrun ile’l-vefât yedinde malı ve mülkü olmağla ber-vech-i tahmîn kıymeti

Minhe'l-ihrâcât:

Techîz ve tekfîn 300 guruş	Deyn-i müsbet-i devletlü İsmet Beyefendi 2500 guruş	Deyn-i müsbet-i Rukiye Hatun 750 guruş	Deyn-i müsbet-i Molla İsmail 205 guruş
Deyn-i müsbet-i Hasan Baba mütevellî-i vakf-ı avârız, an-mâl-ı vakf-ı mezbûr 1000 guruş	Deyn-i müsbet-i Vasî Mustafa an-mâl-ı sagīr Ali der-karye-i mezbûr 150 guruş	Deyn-i müsbet-i mütevellî-i mezbûr Hasan Baba an-mâl-ı vakf-ı mevlidü'n-nebî aleyhi's-selâm der-karye-i mezbûre 500 guruş	Deyn-i müsbet-i Zenciye Âişe Kadın 600 guruş
[22a] Deyn-i müsbet-i el-Hâc Salih Ağa 800 guruş	Deyn-i müsbet-i Hurşid Ağa 300 guruş	Deyn-i müsbet-i İpçi Ali Bey 1172 guruş	Deyn-i müsbet-i Hamâmî Ali Efendi 500 guruş
Deyn-i müsbet-i İpekçi Ömer Ağa 470 guruş	Mehr-i müeccel-i müsbet li'z-zevceti'l-mezbûre 1501 guruş	Deyn-i müsbet-i Kalafatçı Ahmed Usta 187 guruş	Deyn-i müsbet-i Ahmed Reis ve İstepan zimmî 200 guruş
Deyn-i müsbet-i Ağcı Laz Ahmed Ağa bâ-temessük 2419 guruş	Deyn-i müsbet-i Basmacı Besim Yahûdi 443 guruş	Deyn-i müsbet-i Sarrâf Hatem Yahûdi 6000 guruş	Deyn-i müsbet-i Kasab Yani 1000 guruş
Deyn-i müsbet-i ekmekçi Tarandafil 400 guruş	Deyn-i müsbet-i Çizmeci Sekyaz 1162 guruş	Deyn-i müsbet Bakkāl Yani 1500 guruş	Deyn-i müsbet-i Duhânî Hüdaver 260 guruş
Dellâliye-i eşyâ ve kayık 83 guruş		Nakliye-i kayık ve iğrib ağları 83 guruş	
Yekûn 24.476,5 guruş			

El-bâkī:

Guruş	
17.031 guruş 15 para	mine'l-eşyâ-i mebî'a
00636	Resm-i âdî ve kaydiye
16395 guruş 15 para	Sahhu'l-bâkī li't-taksîm
3500	Kıymet-i menzil-i mezkûr
3000	Kıymet-i kayıkhâne ve sâir
500	Kıymet-i bahçe

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre 2049 guruş 50 akçe mine'l-eşyâ 437,5 guruş mine'l-menzil 375 guruş mine'l-kayıkhâne ve sâire 62,5 guruş mine'l-bahçe	Hissetü'l-binti'l-mezbûre 4781,5 guruş 58 akçe, kezâlik 1020,5 guruş 40 akçe kezâlik 875 guruş kezâlik 145,5 guruş 40 akçe kezâlik	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 9563,5 guruş 56 akçe kezâlik 2041,5 guruş 20 akçe kezâlik 1750 guruş kezâlik 291,5 guruş 20 akçe kezâlik

Zevce-i müvekkile-i mezbûre Şerife Feride Hanım'ın bâlâda muharrer hisse-i irsiyesi olan iki bin kırk dokuz guruş elli akçe ve bâlâ-yı ihrâcâtda muharrer mehr-i müeccel-i müsbet alacağı olan bin beş yüz bir guruş ki cem'an üç bin beş yüz elli guruş elli akçeyi vekîl-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Nazif Efendi bi'l-vekâle tamâmen ve kâmilen ahz u kabz etdikden sonra karye-i mezbûrede kâin bir bâb berber dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur ber-mûceb-i defter-i müfredât vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ve bir bâb vakıf harâb attâr ve bir bâb vakıf harâb kahve dükkânları ile iki bâb vakıf iğrib odaları ve karye-i mezbûre civârında Paşabahçesi ve Kozaltı ve Karacaburnu nâm mahallerde kâin ve Veli Yerleri ta'bîr olunur mahâllin sülüs hisse-i şâyi'aları müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihî sagīr-i mezbûrâna âdiyen ba'de'l-edâ intikāl etmekle sagīrân-ı mezbûrân'ın vâlideleri ve vasîleri müvekkile-i mezbûre Şerife Feride Hanım bi'l-izni'ş-şer'î ve bâ-ma'rifet-i mütevellî ba'de'l-müzâyede ve'l-keşf gedik-i mezkûru dört bin beş yüz guruş ve attâr dükkânı iki yüz on guruş ve kahveci dükkânı iki yüz yetmiş dört buçuk guruş ve oda-i mezkûrlar altı yüz altmış yedi guruş ve Veli mahalleri hisse-i şâyi'aları bin beş yüz guruş ki cem'an yedi bin yüz elli bir buçuk guruş mukābelesinde bi'l-vesâye âhara ferâğ ve tefvîz ve bedelleri olup sagīrân-ı mezbûrâna teberru' ve ibrâ-i zimmet olunan meblağ-ı merkūm yedi bin yüz elli bir buçuk guruş ve bâlâda muharrer hisse-i irsiyeleri olan cem'an on dört bin üç yüz kırk beş buçuk guruş elli dört akçe ki min-haysü'l-mecmû' yirmi bir bin dört yüz doksan yedi guruş elli dört akçenin dört yüz elli iki buçuk guruş elli dört akçesini akār-ı mezkûrların izin hücceti ve intikāl harçlarına ve bi'd-defa'ât ücret-i müstahfiziyesine vasiyy-i müvekkile-i mezbûrenin masrûfu olup mâ'adâ yirmi bir bin kırk dört buçuk guruşun beş bin altı yüz elli bir buçuk guruşu bâ-hüccet ve bâ küfelâ vasiyy-i müvekkile-i mezbûre Şerife Feride Hanım'a idâne olunup bâkī on beş bin üç yüz doksan üç guruşun iki yüz yetmiş buçuk guruşunu vasiyy-i müvekkile-i mezbûre sagīrân-ı mezbûrânın bi'l-izni'ş-şer'î nafaka-i mâziyelerine masrûfu olup ve iki yüz elli guruşu dahi sagīrân-ı mezbûrânın nafaka-i âtiyelerine mahsûben vekîl-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Nazif Efendi zimmetinde ibkā olunmağla mâ'adâ on dört bin sekiz yüz yetmiş iki buçuk guruşu vekîl-i mezbûr Mehmed Nazif Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le bir beyaz tahta sandık derûnuna mevzû'an ve memhûren Bezzâzistân-ı atîk'e emânet vaz' olunduğu bu mahalle şerh olundu.

100 [22b-1] Mehmed Arif Ağa'nın vefat eden Abdullah Efendi'ye olan borcunu varislerine taksitle ödemesi

Ma'rûz,

Üsküdar'da Eski Vâlide Câmi'-i şerîfi kurbünde Debbâğlar mahallesinde fevt olan es-Seyyid el-Hâc Abdullah Efendi b. Ahmed'in verâseti zevceleri Salih Hanım bt. el-Hâc Ahmed ve Necibe Kadın bt. Abdullah ve kebîre kızı Şerife Hadice Hanım ve li-ebeveyn er karındaşı es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa'ya ba'de'l-inhisâr müteveffâ-yı mezbûrun medyûnu es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ârif Ağa cânib-i şerî'at-ı garrâdan mürsel kâtib es-Seyyid el-Hâc Mehmed Said Efendi dâ'îlerinin mahalle-i mezbûrede vâki' müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât sâkin olduğu menzilde cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akdeylediği meclis-i şer'-i münîrde mezbûrât Saliha Hanım ve Necibe Kadın ve Şerife Hadice Hanım taraflarından vekîl-i müseccel-i şer'îleri mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa muvâcehesinde benim müteveffâ-yı mezbûre ba'de külli'l-hesâb cihet-i şer'îden deynim olan yirmi bin iki yüz elli bir buçuk guruşun yedi bin beş yüz guruşunu mukaddemâ asîl-i vekîl-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa'ya def' ü teslîm ol dahi yedimden ahz u kabz edip bâkī on iki bin yedi yüz elli bir buçuk guruşu hâlâ def'aten edâya iktidârım olmamağla beş bin guruşunu târîh-i i'lâmdan altmış bir gün mürûrunda ve yedi bin yedi yüz elli bir buçuk guruşu doksan bir gün mürûrunda asıl ve vekîl-i mezbûra mukassatan edâya ta'ahhüd eylediğimde ol dahi râzı ve kabûl eyledi deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasâduk Hayriye Tüccârı'ndan el-Hâc Ahmed Efendi b. Abdulkadir meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda asîl ve vekîl-i mezbûr es-Seyyid el-Hâc Osman Ağa muvâcehesinde medyûn-ı mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Ârif Ağa hâzır olduğu hâlde hâzır-ı mezbûrun zimmetinde asîl ve vekîl-i mezbûrûna mukassatan edâsı vâcib deyni olan meblağ-ı mecmû'-ı merkūm on iki bin yedi yüz elli bir buçuk guruşa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile ben dahi kefîl bi'l-mâl ve zâminim dediğini kâtib-i mezbûr dâ'îleri mahâllinde tahrîr ve ma'an mürsel ümenâ-i şer'le meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihî inhâ ve takrîri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-gurreti M sene [1]256.

101 [22b-2] Vefat eden Sultaniye Bekçisi İsmail Ağa'nın küçük çocukları Mahmud ve Zahide'ye nafaka tahsis olunması

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsâra muzâfe Yoros nâhiyesine tâbi' İncir karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Sultaniye Bekçisi İsmail Ağa b. Mahmud'un sulbiye sagīre kızı Şerife Zahide ve sulbî sagīr oğlu es-Seyyid Mahmud'un vâlideleri ve tesviye-i emirlerine vasiyy-i mansûbeleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Şerife Feride

Hanım bt. es-Seyyid Mustafa talebiyle hâkim-i hâsim-i vâlâ cenâbi'l-muvakkı' ismihî fî-sadri'l-kitâb –vaffakallâhu te'âlâ ilâ-sebîli's-savâb- efendi hazretleri sagīrân-ı mezbûrânın mâlları nemâsından işbu târîh-i kitâbdan kadr-ı ma'rûf idüğü ihbâr olunan beher şehr sagīr-i mezbûr es-Seyyid Mahmud'a yüz yirmi guruş ve sagīre-i mezbûre Şerife Zahide'ye altmış guruş ki cem'an yüz seksen guruş nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mecmû'-ı mezkûr beher şehr yüz seksen guruşu sagīrân-ı mezbûrânın nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyelerine harc ü sarfa ve vakt-i hâcetde istidâneye ve lede'z-zafer sagīrân-ı mezbûrânın malları nemâsına rücû'a vasiyy-i mezbûre Şerife Feride Hanım'a izin vermeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî-gurreti S sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Mehmed Nazif Efendi, Küçük Ali Ağa b. Mehmed tâbi'-i muhzır, Muhzır yamağı es-Seyyid Ali Ağa b. İsmail.

102 [22b-3] Sarraf Melkon'un küçük çocuklarına menzil bedelinden borcu olduğunu ikrar etmesi

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsâra muzâfe Kandilli karyesinde hâlike olan Paris bt. Canik Nasrâniyenin asıl defteri beş varaka kayd olunmuşdur. Fî-gurreti C sene [12]56.

Karye-i mezbûrede vâki' bir bâb vakıf menzilin nısfı derûn-ı defterde mastûretü'l-ism hâlike Paris Nasraniyenin ile'l-helâk bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'de helâkihâ evlâd-ı sıgārı Takohi ve Derohi ve Kirkor'a intikāl-i âdî ile ba'de'l-intikāl sıgār-ı mersûmûnun babaları ve velîleri mersûm Sarrâf Melkon zimmî nısf menzil-i mezkûru mesûğ-ı şer'îye binâen bâ-ma'rifet-i mütevellî muhammen tahmînleriyle hâlâ Ebniye-i hâssa Müdürü sa'âdetlü Abdülhalim Efendi'nin memhûren pusulası mûcebince ihbâr olunan elli bin guruş bedel mukābelesinde bi'l-velâye âhara ferâğ ve tefvîz ve bedeli olmak üzere sıgār-ı mersûmûna teberru' ve ibrâ-i zimmet olunan meblağ-ı merkūm elli bin guruşu veliyy-i mersûm Melkon zimmî bi'l-velâye kabz ve bilâ-zarûretin kendi umûruna sarfla istihlâk edip zimmetinde sıgār-ı mersûmûna vâcibü'l-edâ deyni olduğunu ba'de'l-ikrâr emriyle derûn-ı defterde isimleri mastûr küfelâdan Karabet ve Serkiz ve Bedros zimmîlerden her biri meblağ-ı merkūm elli bin guruşa kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile her biri müte'âkiben kefîl bi'l-mâl ve zâmin olduklarında vasiyy-i mezbûr Mehmed Ağa dahi kefâlet-i merkūmeyi ba'de'l-kabûl veliyy-i mersûm Melkon zimmî sıgār-ı mersûmûnu kendi malından infâk ve iksâya ta'ahhüd eylediği işbu mahalle zeyl olundu.

Fî 15 B sene [1]256.

103 [23a-1] Sofya ve eşi Gabril'in, Kadıköyü'nde Maryano'nun evine bitişik bağları için açmış oldukları yolun kapatılması

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahâllinde bi'l-mu'âyene keşf ve tahkîki için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan Başkâtib es-Seyyid Abdulkadir Efendi bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi tarafından meb'ûs Kâtib es-Seyyid el-Hâc Hasan Efendi Ebniye-i hâssa Müdürü Efendi tarafından mürsel Derviş Ahmed ve Ahmed Şevki halîfeler ve Üsküdar Muhâfızı sa'âdetlü Necib Ağa tarafından mürsel Rıf'at Efendi ile Hazîne-i celîle-i Evkāf'a mülhak evkāfdan Sadrıa'zam-ı esbak merhûm İzzet Mehmed Paşa Vakfı musakkafâtından medîne-i mezkûreye tâbi' Kādı karyesinde leb-i deryâya nâzır sed üzerinde kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb menzile varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî etdiklerinde menzil-i mahdûd-ı mezkûra bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn müstakılleten mutasarrıf olan sâhibe-i arzuhâl şahs-ı mu'arrefe Maryana bt. Filibos Nasrâniye meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda menzil-i mahdûd-ı mezkûra muttasıl yine hazîne-i müşârün-ileyhe mülhak evkāfdan merhûm Ali Âlî Efendi Vakfı musakkafâtından bir tarafdan menzil-i mezkûr ve bir tarafdan Çamurcuoğlu bağı ve bir tarafdan Vekîlharc Ahmed Ağa bağı ve taraf-ı râbi'i sedd-i mezkûr üzerinde kâin halîfetân-ı mezbûrân misâhalarıyla iki zirâ' arzında olup piyâde tarîki ta'bîr olunur tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a bağa bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn münâsafeten mutasarrıflar olan kendi nefsinden asîl ve zevcesi Sofya bt. Bedros Nasrâniye tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi kuyumcu esnâfından derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-esâmî Gabril v. Serkiz zimmî muvâcehesinde sâlifü'z-zikr İzzet Mehmed Paşa Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi es-Seyyid Mehmed Emin Efendi ile mârru'z-zikr Ali Âlî Efendi Vakfı'nın kezâlik bi'l-meşrûta mütevelliyesi Cemile Hatun bt. el-Hâc Mehmed tarafından mürsel vekîlleri câbî-i vakfeyn-i mezkûreyn Hüseyin Hüsnü Efendi b. el-Hâc Ali hâzır olduğu hâlde asıl ve müvekkile zevcân-ı mersûmânın mutasarrıflar oldukları bağ-ı mahdûd-ı mezkûrun kapısı mutasarrife olduğum menzil-i mezkûrumun duvarına muttasıl olmak takrîbiyle zevcân-ı asıl ve müvekkil-i mesfûrânın sâlifü'l-beyân mutasarrıflar oldukları bağlarına kadîmden beri menzil-i mezkûrumun duvarı ile sedd-i mezkûr beynlerinde kâin tarîk-i âmm-ı mezkûrdan duhûl ve hurûc olunagelir iken asıl ve müvekkile zevcân-ı mersûmân kadîmî olan tarîk-i âmm-ı mezbûru terk ile bağ-ı mahdûd-ı mezkûrun kapısı pîş-gâhından sedd-i mezbûru hafr ve ref' birle sâhil-i bahra müceddeden araba tarîki misillü tarîk ihdâsına şurû' etmişler ise de evvelen müceddeden tarîk inşâsı bâ-emr-i âlî memnû'âtdan olduğundan mâ'adâ sedd-i mezkûr hafr ile ref' olunduğu takdîrce mutasarrıfe

olduğum menzil-i merkūmun duvarına vehn-târî olarak külliyen hedmle mazarratı bi'l-mu'âyene zâhir ve âşikâr olduğuna mebnî asıl ve müvekkile zevcân-ı mesfûrân kadîmden olageldiği vech üzere tarîk-i âmm-ı mezkûrdan mürûr ve ubûr ile ber-minvâl-i muharrer müceddeden tarîk ihdâsından fâriğler olmak üzere asıl ve vekîl-i mersûm Gabril zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde asıl ve vekîl-i mesfûr dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ve tasdîk edip ancak bağ-ı mahdûd-ı mezkûrun kadîmî olan tarîk-i mezbûru araba tarîki olmayıp araba ile mürûr ve ubûr olunamayacağına mebnî ber-minvâl-i muharrer sâhil-i bahra müceddeden araba yolu olmak üzere tarîk-i mezkûrun ihdâsına şurû' ederim deyü eylediği takrîrini kâtib-i mezbûrân mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i şerîfe gelip tarafeyn ve câbî-i vekîl-i mezbûr ile halîfetân-ı merkūmândan her biri bi-ecma'ihim hâzır oldukları hâlde tasdîklerine mukārin alâ-vukū'ihî ba'de'l-inhâ ve't-takrîr asîl ve vekîl-i mesfûr Kabril zimmînin eylediği takrîr-i mezkûru şer'an müvecceh ve mültefet olmadığından mâ'adâ bu makūle müceddeden tarîk inşâsı bâ-fermân-ı âlî memnû'âtdan olup tarîk-i mezkûr ihdâs olunduğu sûretde duvar-ı mezkûra vehn târeyânıyla mazarratı derkâr olunduğunu halîfetân-ı mezbûrâtdan her biri dahi bi'l-muvâcehe alâ-tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle bu sûretde asıl ve vekîl-i mesfûr Gabril zimmî bağ-ı mahdûd-ı mezkûrun kadîmî olan tarîk-i âmm-ı mezkûrdan mürûr ve ubûr ile ber-vech-i muharrer müceddeden tarîk ihdâsından ferâğa asıl ve vekîl-i mersûm Gabril zimmîye tenbîh olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 21 Ca sene [1]256.

104 [23a-2] Vefat eden Mehmed Derviş Efendi'nin küçük oğlu Mustafa Rakım'a intikal eden bağ hissesinin diğer varislerin hissesi ile beraber satılması

Mahmiye-i İslambol'da Peykhâne kurbünde Uzunşücâ'eddin mahallesi sâkinlerinden Enderûn-ı hümâyûn'dan muhrec Mehmed Nuri Ağa b. Salih'in şer'iyyât mahkemesinde mukayyed mübâya'a hücceti. Asıl târîh-i hüccet fî 20 Ş sene [1]242

Derûn-ı hüccetde ismi mezkûr es-Seyyid Mehmed Derviş Efendi vefât edip verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma Handan bt. Mustafa Fehim ile sulbiye-i kebîre kızı Münire Hanım ve sulbî sagīr oğlu Mustafa Rakım'a ba'de'l-inhisâr sagīr-i mezbûrun vâlidesi ve tesviye-i umûruna vasiyy-i mansûbesi olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan zevce-i mezbûre Fâtıma Hatun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zâtı [**23b**] kezâlik ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan bint-i mezbûre Münire Hanım

hâzıra olduğu hâlde Müslimin mülkünü şirâ ve yine Müslime bey‘ eylemek âdeti olan Yağcıoğlu Nikola Kalfa kızı Sofiçe Nasrâniye tarafından husûs-ı âti’l-beyânı tasdîka vekîl-i şer‘îsi Cani v. Yani zimmî muvâcehesinde bi’l-verâse ve bi’l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip derûn-ı hüccetde tahdîd ve tavsîf olunan etrâfı taş duvar ile muhât el-yevm derûnunda mevcûde tahtânî ve fevkānî dört bâb oda ve bir kenîf ve bir âbdesthâne ve bir matbah ve bir mikdâr havlu ve müştemilât-ı sâire-i ma‘lûmeyi muhtevî yirmi altı dönüm mikdârı bir kıt‘a bağ zevcim müteveffâ-yı mezbûrun ile’l-vefât yedinde malı ve mülkü olup ba‘de vefâtihî benim ile vasîsi olduğum oğlum sagīr-i mezbûre ve hâzıra-i mezbûreye mevrûs olup lâkin bağ-ı mahdûd-ı mezkûrdan ben ve hâzıra-i mezbûre hisselerimizi âhara bey‘a âzimeler olup sagīr-i mezbûrun hissesi kendüye nef‘ verir vech üzere ifrâz mümkün olmayıp mâ‘adâ bağ-ı mahdûd-ı mezkûr ânen feânen harâba müşrif ve hâsılı harcına vefâ etmeyip bakāsı sagīr-i mezbûra muzır ve sagīr-i mezbûr nafaka ve kisveye dahi eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olmağla bağ-ı mahdûd-ı mezkûrdan sagīr-i mezbûrun hissesi benim ve hâzıra-i mezbûrenin hisselerimiz ile ma‘an âhara bey‘ ve semeninden hissesi istirbâh ve istiğlâl olunmak sagīr-i mezbûr hakkında her vechile enfa‘ ve evlâ olmağın bağ-ı mahdûd-ı mezkûrdan sagīr-i mezbûrun hissesi benim ve hâzıra-i mezbûrenin hisselerimiz ile ma‘an âhara bey‘a kıbel-i şer‘den bi’l-vesâye me’zûne olmamla bağ-ı mahdûd-ı mezkûr sûk-ı sultânî ve mecma‘-ı nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede olunup ragabât-ı nâs bi’l-külliye münkatı‘a oldukdan sonra müvekkile-i mersûme Sofiçe Nasrâniye üzerinde otuz bin guruşda karâr ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmeyip ve meblağ-ı merkūm mebî‘-i mezkûrun el-yevm semen-i misli idüğü zeyl-i hâmişde muharrerü’l-esâmî Müslimîn haberleriyle lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın bağ-ı mahdûd-ı mezkûru bâ-irâde-i seniyye taraf-ı hazret-i fetvâ-penâhîden mürsel Danişmend Mehmed Emin Efendi ve Ebniye-i hâssa Müdürü hülefâsından el-Hâc Ali Efendi ma‘rifetiyle ba‘de’l-keşf ve’r-rü’ye bi-cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık ve kâffeti’l-hukūk ve’l-merâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile meblağ-ı merkūm otuz bin guruşa müvekkile-i mersûme Sofiçe Nasrâniyeye ben bi’l-verâse ve bi’l-vesâye ve hâzıra-i mezbûre dahi bi’l-verâse bey‘ ü temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi yedimizden ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve teselüm ve kabz ü kabûl edip semeni olan meblağ-ı merkūm otuz bin guruşu vekîl-i mersûm Cani zimmî işbu meclis-i şer‘de bana ve hâzıra-i mezbûreye tamâmen ve kâmilen def‘ ü teslîm eylediğinde biz dahi yedinden bi’l-verâse ve bi’l-vesâye bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz u kabz ve müteveffâ-yı mezbûrun defter-i kassâmına idhâl eyledik, fîmâ-ba‘d mebî‘-i mezkûrun gabn ve tağrîrine müte‘allika âmme-i de‘âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan müvekkile-i mersûme Sofiçe Nasrâniyenin ve vekîl-i mersûm Cani zimmînin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ben ve hâzıra-i mezbûreden her birimiz bi’l-verâse ibrâ ve iskāt

eylediğimizde ol dahi husûs-ı mezkûre müteʿallika kezâlik âmme-i daʿvâdan benim ve hâzıra-i mezbûrenin ve sagīr-i mezbûrun zimmetlerimizi ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl edip baʿed'l-yevm bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim ve sagīr-i mezbûrun ve hâzıra-i mezbûrenin aslâ ve katʿâ alâka ve medhallerimiz kalmayıp müvekkile-i mersûme Sofiçe Nasrâniyenin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur, keyfe mâ teşâ ve tahtâr mutasarrıfe olsun dedikde gıbbe't-tasâduki'ş-şerʿî mâ-vakaʿa bi't-taleb ketb olundu.

Fî 18 C sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzır Ahmed Nuri Ağa, Hasan Ağa tâbiʿ-i muhzır, Ali Ağa tâbiʿ-i muhzır, Münâdî Hasan Ağa, Fesçi es-Seyyid el-Hâc Salih Ağa, es-Seyyid Mehmed Aşır Efendi.

105 [23b-1] Mehmed Emin Ağa'nın Üsküdar Küçükhamam'da kaybolan paralarının hamam tezgahtarından tazmin edilmesi talebi

İstanbul'da Tahtakale kurbünde Kebabçı Hanı'nda sâkin sâhib-i arzuhâl Mehmed Emin Ağa b. Hüseyin nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde medîne-i Üsküdar'da vâkiʿ Küçük Hamam destgâhdârı Veliyyüddin b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Veliyyüddin'in yedinde olup şehr-i sâbık Cumâdelâhire'nin on birinci günü târîhiyle müverrah medîne-i mezkûre mahkemesinden verilen işbu bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî nâtık olduğu üzere ben târîh-i iʿlâm-ı mezkûrdan bir gün mukaddem tathîr-i ebdân için hamam-ı mezkûre vardığımda hamam-ı mezkûrun câmekânında kimesnenin emrinsiz soyunup hamam-ı mezbûre duhûl ve baʿdehu hurûc eylediğimde lâbis olduğum yeleğimin koyun cebinde mevzûʿ bir göğez sandal kese derûnunda mevcûde malımdan iki yüz kırk beş guruşluk ecnâs altın ile yirmi dirhem sîm enʿâm gılâfı kimesnenin sunʿsuz zâyiʿ olmağla gılâf-ı mezkûr ile meblağ-ı mezbûr iki yüz kırk beş guruşu mücerred mezbûr Veliyyüddin hamam-ı mezkûrun destgâhdârı olduğuna binâen bana malından edâya mezbûr Veliyyüddin'e cebr ve tenbîh olunmak murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhum üzere tasaddî eylediğim daʿvâm meşrûʿa ve iltifâta şâyân olmadığı kıbel-i şerʿden bana tefhîm ve daʿvâ-yı **[24a]** mezkûremden merkūm Veliyyüddin'e bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunmuş idim. Lâkin ben kāniʿ ve mülzem olmamamla öyle olucak gılâf-ı mezkûr ile meblağ-ı merkūm iki yüz kırk beş guruşu destgâhdâr-ı mezbûr bana malından edâ etsin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği daʿvâsı meşrûʿa ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve daʿvâ-yı mezkûresiyle mezbûr Veliyyüddin'e tekrâr bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî-gurreti B sene [1]256.

106 [24a-1] Balıkçı Astori'nin Yani'nin evine giden yolu kapatmaması gerektiği

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahâllinde ketb ü tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan müderrisîn-i kirâmdan Kâtib es-Seyyid Ahmed Hıfzı Efendi bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi tarafından meb'ûs Kâtib Hasan Şükrü Efendi ve Ebniye-i hâssa Müdürü Efendi tarafından mürsel Mehmed Rüşdü ve el-Hâc Ali Halîfeler ile medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kartal nâhiyesine tâbi' Heybeliada'da kâin bir tarafdan ba'zen Kayıkçı Kostandi ve ba'zen Balıkçı Dimitri zimmîler menzilleri ve ba'zen Kroşni ve ba'zen Filori Nasrâniyeler ve ba'zen Balıkçı Haralambo zimmî menzilleri ve ba'zen Fıçıcı Kosti zimmî arsası ve ba'zen Şerbethâneci Dimitri ve Aci İstemat zimmîler menzilleri ve ba'zen Nikola oğulları Yorgi ve Vasil zimmîler ile Balıkçı Nikoli zimmî arsaları ve ba'zen Dimitri zimmî menzil ve dükkânı ve bir tarafdan diğer Dimitri ve Yorgi zimmîler bağları ve bir tarafdan Selvili Manastırı demekle meşhûr manastırın bağ ve tarlası ve taraf-ı râbi'i tarîk-i hâs ile mahdûd derûnunda kürûmu ve eşcârı hâvî bir kıt'a bağı müştemil arsası Haremeyn-i muhteremeyne mülhak evkāfdan merhûm cennet-mekân Şehzâde Sultan Mehmed hazretleri Evkāf-ı şerîfelerine senevî altmış para mukāta'a-yı kadîmeli ve üzerinde mevcûd bi'l-cümle ebniye ve kürûm ve eşcârı mülk bir bâb menzile varıp huzûr-ı Müslimînde akd-i meclis-i şer'-i âlî etdiklerinde menzil-i mahdûd-ı mezkûra bâ-hüccet-i şer'iyye müstakıllen mâlik olan Avrupa Tüccârı'ndan arzuhâl eden Yani v. Kostandi v. Adam zimmînin sulbî kebîr oğlu ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Tafaş v. Yorgi ve Dimitri v. Aleksi nâm zimmîler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Yorgi nâm zimmî meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda ada-i mezkûr re'âyâsından olup tarîk-i hâss-ı mezkûra muttasıl vakf-ı müşârün-ileyh arazisinden kürûmu mülk bir kıt'a bağa kezâlik bâ-hüccet mâlik olan derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Balıkçı Astori v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde ricâl-i Devlet-i aliyye'den hâlâ Evkāf-ı Haremeyn-i şerifeyn nâzırı atûfetlü es-Seyyid Mehmed Şevki Efendi hazretleri taraflarından mürsel Osman Ağa b. Mehmed hâzır olduğu hâlde müvekkilim babam mersûmun ber-minvâl-i muharrer mâlik olduğu menzil-i mahdûd-ı mezkûreynin kapısı halîfetân-ı mezbûrân misâhalarıyla kadîmden beri yüz yirmi zirâ' tûlünde ve üç zirâ' arzında olan tarîk-i hâss-ı mezkûre mekşûf [ve] ol vechile menzil-i mahdûd-ı mezkûra tarîk-i hâss-ı merkūmdan mürûr olunagelir iken mesfûr Astori zimmî bu esnâda tarîk-i hâss-ı merkūmun mecmû'unu babam müvekkilim mersûmun izinsiz bağ-ı mezkûruna ilâve ve tarîk-i hâss-ı merkūmu külliyen sedd ü bend ile babam müvekkilim mersûmun menzil-i mahdûd-ı mezkûruna mürûruna mümâna'at

etmekle suâl olunup ber-minvâl-i muharrer bağ-ı mezkûruna ilâve eylediği yüz yirmi zirâʿ tûlünde ve üç zirâʿ arzında kadîm olan tarîk-i hâss-ı mezkûru ke'l-evvel tarîk-i hâs olmak üzere terk birle babam müvekkilim mesfûrun mürûruna mümânaʿat etmemek üzere mersûm Astori zimmîye tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü hâzır-ı mezbûr Osman Ağa'nın tasdîkiyle daʿvâ etdikde, ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf edip ber-minvâl-i muharrer bağ-ı mezkûruna ilâve eylediği kadîm tarîk-i hâss-ı mezkûru ke'l-evvel tarîk-i hâs olmak üzere terk birle müvekkilim mersûm Yani zimmînin mürûruna mümânaʿat etmemeğe taʿahhüd eylediğinde müddeʿî-i vekîl-i mesfûr Yorgi zimmî dahi kabûl ve bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eylediklerini kâtibân-ı mûmâ-ileyhimâ mahâllinde ketb ü tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i şerîfe gelip tarafeyn bi-ecmaʿihim hâzır oldukları hâlde tasdîklerine mukārin alâ-vukūʿihî inhâ ve takrîr eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 27 C sene [1]256

107 [24a-2] Mustafa b. Feyzullah'ın vefat eden tüccar Mahmud Ağa'nın varisi olduğunun tescili

Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa mahallesinde sâkin iken şehr-i sâbık Cemâziyelâhire'nin yirmi yedinci günü vefât eden tüccârdan Mahmud Ağa'nın babası müteveffâ Süleyman'ın li-ebeveyn ammi müteveffâ el-Hâc Mustafa'nın sulbî oğlu müteveffâ Feyzullah'ın sulbî sahîh oğlu ve usûbete-i nesebiye cihetinden vârisi olup ve ber-vech-i âtî verâset iddiʿâ eden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mustafa nâm kimesne Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i menkûha-i metrûkesi olup terekesine bi'l-verâse vazʿ-ı yedi mütehakkık olan kezâlik derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism muʿarrefetü'z-zât Fâtıma Hatun bt. Abdullah muvâcehesinde müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı müteveffâ Mehmed Emin'in sulbiye kebîre kızı sâhibe-i arzuhâl kezâlik zâtı muʿarrefe Feliha Hatun ile müteveffâ-yı merkūmun li-ebeveyn kız karındaşı müteveffât Münevvere Hatun'un sadriye kebîre kızı kezâlik derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism Cemile Hatun bt. Abdullah'ın zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müsbet-i şerʿîsi Osman Efendi b. Osman hâzır oldukları hâlde babam müteveffâ-yı mezbûr Feyzullah'ın babası müteveffâ-yı merkūm el-hâc Mustafa müteveffâ-yı mezbûr Mahmud Ağa'nın babası müteveffâ-yı mezbûr Süleyman'ın babası müteveffâ el-Hâc Ali ile li-ebeveyn er karındaşlar olup babaları ismi Tığlı el-Hâc Mehmed ve dedeleri ismi Abdullah ve vâlideleri ismi Âişe bt. Abdullah ve maskat-ı re'sleri medîne-i mezkûrede Hamza Fakih mahallesi olup

ol vechile **[24b]** müteveffâ-yı mezbûr Mahmud Ağa'nın verâseti zevcesi mezbûre Fâtıma Hatun ile usûbet-i nesebiye cihetinden bana münhasıra olup bizden gayrı vâris ve terekesine müstahıkk-ı âharı yoğiken zevce-i mezbûre Fâtıma Hatun müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin mecmû'unu bi'l-verâse kabz ve vaz'-ı yed etmekle makbûzundan hisse-i irsiyemi bana teslîme zevce-i mezbûre Fâtıma Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında tereke-i müteveffâ-yı mezbûreyi kabz ve vaz'-ı yedini ikrâr, mâ'adâ müdde'âmı mezbûrun ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını asıl ve vekîl-i mezbûrân Faliha Hatun ve Osman Efendi'den her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle külliyen inkâr etmeleriyle müdde'î-i mezbûr Mustafa'dan ber-vech-i meşrûh müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden olup medîne-i mezkûre mahâllâtından Davudpaşa mahallesi ahâlîsinden Mehmed Asım b. Mustafa ve Ayazma mahallesi ahâlîsinden Mehmed Abdüllatif Ağa b. Mustafa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakīka müdde'î-i merkūmun babası müteveffâ-yı mezbûr Feyzullah'ın babası müteveffâ-yı merkūm el-Hâc Mustafa müteveffâ-yı mezbûr Mahmud Ağa'nın babası müteveffâ-yı merkūm Süleyman'ın babası müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ali ile li-ebeveyn er karındaşlar olup babaları ismi mezbûr Tığlı el-Hâc Mehmed ve vâlideleri ismi mezbûre Âişe bt. Abdullah ve maksat-ı re'sleri zikr olunan Hamza Fakih mahallesi olup ol vechile müdde'î-i mezbûr Mustafa müteveffâ-yı merkūm Mahmud Ağa'nın babasının li-ebeveyn ammi oğlunun oğlu ve usûbet-i nesebiye cihetinden vârisdir biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü her biri müttefiku'l-lafz ve'l-ma'nâ edâ-i şehâdet-i şer'iyye etdiklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle müdde'î-i mezbûr Mustafa'nın verâsetine hüküm olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 B sene [1]256.

108 [24b-1] Anderya'nın vefat eden Ziso v. Anderya'nın verasetinden dolayı Angero bt. Yani aleyhindeki menzil ve bahçe davası

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahâllinde ketb ü tahrîri için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen irsâl olunan müderrisîn-i kirâmdan Kâtib es-Seyyid Ahmed Hıfzı Efendi bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi olup İstanbul pâyesiyle tekrîm buyurulan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi tarafından meb'ûs Kâtib es-Seyyid Mehmed Eşref Efendi ve Ebniye-i hâssa Müdürü Efendi tarafından mürsel Mehmed Salih ve Mehmed Aziz Halîfeler ile medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kuzguncuk karyesinde vâki' zikri âtî bir bâb menzil ve bir kıt'a bahçeye varıp her birinde huzûr-ı Müslimînde akd-i meclis-i şer'-i âlî etdiklerinde

karye-i mezkûre re'âyâsından olup iki yüz kırk sekiz senesi hilâlinde hâlik olan Ziso v. Anderya v. Adam zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Gonca bt. Hıristo ve sulbiye kebîre kızı Eleniko Nasrâniyeler ile li-ebeveyn kız karındaşı Anderya zimmîye münhasıra ve tashîh-i meselesi sekiz sehmden olup sihâm-ı mezbûreden bir sehmi zevcesi mersûmeye ve dört sehmi kızı mesfûreye ve bâkī üç sehmi karındaşı mersûme isâbeti tahakkukundan sonra verese-i mersûmûndan derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr mersûm Anderya zimmî meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'ş-şahs Angero bt. Yani nâm Nasrâniye muvâcehesinde ricâl-i Devlet-i aliyye'den ve hâlâ Evkāf-ı celîle ve Haremeyn-i muhteremeyn nâzırı olup Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs-âşiyân merhûm ve mağfiret-nişân Gāzî Sultan Abdülhamid Han –tâbe serâhu- hazretlerinin evkāf-ı şerîfeleri kāimmakām-ı mütevellîsi atûfetlü Numan Mahir Beyefendi hazretleri mürsel vekîl-i müseccel-i şer'îleri câbî Mehmed Efendi b. Halil nâm kimesne ile şahısları mu'arrefeler mersûmetân Gonce ve Eleniko Nasrâniyelerden her biri hâzır oldukları hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şer'-i âlî olunup bir tarafdan hâzıretân-ı mesfûretân Gonce Nasrâniyeler menzili ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd arsası vakf-ı müşârün-ileyh mülhakātından merhûm Abdullah Ağa Vakfı'na mukāta'a-i ma'lûmeli ve üzerinde mevcûde bi'l-cümle ebniyesi mülk bir bâb menzil ile menzil-i mezkûr sırasında kâin bir tarafdan Kosti zimmî veresesi ve bir tarafdan Kiratso zimmî menzilleri ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd kezâlik arsası vakf-ı mezkûre mukāta'a-i ma'lûmeli derûnunda mağrûs bi'l-cümle eşcâr ve enkāz-ı mevcûdesi mülk bir kıt'a bahçe hâlik-i mersûm Ziso zimmînin sağlığında ile'l-helâk her biri bâ-hüccet-i şer'iyye müstakıllen yedinde mülkü ve arsaları dahi dâhil-i havza-i tasarrufu olup ba'de helâkihi menzil-i mahdûd-ı mezkûrun ebniyesiyle bahçe-i merkūmun eşcâr-ı mağrûse ve enkāz-ı mevcûdesi ber-tashîh-i mezkûr benimle hâzıretân-ı mersûmetân Gonce ve Eleniko Nasrâniyelere mevrûs ve arsaları dahi hâzıra-i mesfûre Eleniko Nasrâniyeye âdiyen ba'de'l-intikāl hâzıretân-ı mersûmetân Gonce ve Eleniko Nasrâniyeler menzil-i mahdûd-ı mezkûrun ebniyesiyle bahçe-i mahdûd-ı mezkûrun eşcâr ve enkāz-ı mevcûdesinde hisse-i irsiye-i mezkûrelerini semen-i ma'lûm ve makbûza bundan akdem bana bey' ve temlîk ve arsalarını dahi bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediklerinde ben dahi iştirâ ve temellük ve tefevvüz ve tesellüm ve kabûl edip ol vechile menzil ve bahçe-i mahdûd-ı merkūmların ebniye ve eşcâr ve enkāz-ı mevcûde-i mezkûrelerin mecmû'u ırsen ve şirâen müstakıllen yedimde mülküm ve arsaları dahi dâhil-i havza-i tasarrufum olmuş iken mersûme Angero Nasrâniye menzil-i mahdûd-ı merkūmun mecmû'ıyla arsa-i mahdûd-ı mezkûrun nısfını bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle suâl olunup keff-i yedine tenbîh olunmak matlûbumdur deyü hâzıretân-ı mersûmetânın tasdîkleriyle da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında fi'l-hakīka menzil ve bahçe-i merkūmların ebniye ve eşcâr ve enkāz-ı mevcûde-i mezkûrların

mecmûʿunu hâlik-i sânî-i mersûm Ziso zimmînin sağlığında müstakıllen yedinde mülkü ve arsaları [**25a**] dahi dâhil-i havza-i tasarrufu iken yedimde olup diğer bir kıtʿa arzuhâl hâmişinde mastûr iki yüz sekiz senesi şehr-i Rebîʿülâhiri'nin yirmi yedinci günü târîhiyle müverrah Üsküdar Mahkemesi sicillâtından muhrec işbu bir kıtʿa hüccet-i şerʿiyye nâtıka olduğu üzere hâlik-i mersûm Ziso zimmî sağlığında menzil-i mahdûd-ı mezkûrun bi'l-cümle ebniyesiyle bahçe-i mahdûd-ı merkūm derûnunda mevcûde eşcâr ve enkāz-ı memlûkesinin nısfını yirmi guruş semen-i makbûza zevcim olup işbu târîhden yirmi iki sene mukaddem hâlik olan Duvarcı Nikola v. Anderya zimmîye kezâlik sağlığında beyʿ ve temlîk ve arsalarını dahi ber-minvâl-i muharrer bâ-re'y-i mütevellî meccânen ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğinde ol dahi iştirâ ve temellük ve tefevvüz etdikden sonra menzil-i mahdûd-ı mezkûrun ebniyesiyle bahçe-i mahdûd-ı merkūmun eşcâr ve enkāz-ı memlûkesinin nısfını iki yüz otuz iki senesi Saferi'l-hayrın on beşinci günü üç bin beş yüz guruş semen-i medfûʿ ve makbûza bana beyʿ ve temlîk ve arsalarını dahi kezâlik bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğinde ben dahi iştirâ ve temellük ve tefevvüz ve tesellüm ve kabûl edip ol vechile menzil-i mahdûd-ı mezkûrun ebniyesiyle bahçe-i mahdûd-ı mezbûrun eşcâr ve enkāz-ı memlûkesinin nısfı şirâen yedimde emlâkim ve arsaları dahi ber-minvâl-i muharrer dâhil-i havza-i tasarrufum olduğuna binâen bi-hakkın vazʿ-ı yed ederim deyü müddeʿî-i mersûmun inkârına mukārin eylediği defʿini lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan karye-i mezkûre müsin ve ihtiyârlarından el-Hâc İbrahim Ağa b. Halil ve es-Seyyid Mehmed Ağa b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle tahdîd ve irâe ederek bi'l-muvâcehe vech-i şerʿî üzere isbât eylediğini kâtib-i mûmâ-ileyhimâ mahâllinde ketb ü tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde müfettiş-i mûmâ-ileyh maʿiyyetiyle akdolunan meclis-i şerʿ-i şerîfe gelip tarafeyn ve câbî-i merkūm ve şâhidân-ı mezbûrândan her biri hâzır oldukları hâlde tasdîklerine mukārin alâ-vukūʿihî baʿde'l-inhâ ve't-takrîr mûcebiyle müddeʿî-i mersûm Anderya zimmî daʿvâ-yı mezkûresiyle mesfûre Angero Nasrâniyeye bî-vech-i şerʿî muʿârazadan baʿde'l-menʿ menzil-i mahdûd-ı mezkûr ile nısf bahçe-i mahdûd-ı merkūmu mersûme Angero Nasrâniyenin kemâ-kân zabt ve tasarrufu iktizâ eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 19 B sene [1]256.

109 [25a-1] Vefat eden Kadıköy ahalisinden Derviş Mehmed Ağa'nın terekesi

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsâra muzâfe Kādı karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Derviş Mehmed Ağa b. İbrahim'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma Hatun bt. Mustafa Fehim ile sulbiye kebîre kızı Münire Hanım

ve sulbî sagīr oğlu Mustafa Rakım'a münhasıra olduğu şer'an zâhir ve müte-hakkık oldukdan sonra sagīr-i mezbûrun vâlidesi ve tesviye-i umûruna vasiyy-i mansûbesi zevce-i mezbûre Fâtıma Hatun ve bint-i mezbûre Münire Hanım taleb ve ma'rifetiyle tahrîr ve bey' ü taksîm olunan tereke-yi müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 17 Z sene [1]255.

Çuka kaplı nâfe kürk 1 aded 264 guruş	Çuka kaplı nâfe kürk 1 aded 309 guruş	Nâfe kürk tulum 1 aded 550 guruş	Def'a nâfe kürk tulum 1 aded 525 guruş	Mertebânî Çuka kaplı Selvi Kürk 1 aded 599 guruş
Cildkafa kürk 1 aded 640 guruş	Çuka kaplı zerdava kürk 1 aded 286 guruş	Hilâlî piştov 1 çift 40 guruş	Şişhâne tüfenk 1 aded 200 guruş	Def'a şişhâne 1 aded 41 guruş
Hakīr anteri 1 aded, yelek 1 aded 49 guruş	Mertebânî çuka şalvar 230 guruş	Tel pûşîde şal 1 aded, duhân kîsesi 1 aded 141 guruş	Havlu 2 aded, gömlek 1 aded, don 1 aded ma'a hırdavat 14,5 guruş	Makrama 6 aded, çevre 1 aded 80 guruş
Sarı donluk şal 1 aded 300 guruş	Çuka anteri 1 aded 70 guruş	Bir mikdâr çuka 220 guruş	Güvez ihrâm 3 aded 300 guruş	Köhne kākum kürk 1 aded 15 guruş
Bir mikdâr harîr 200 guruş	Makrama 6 aded, uçkur 1 aded, bir mikdâr bez 60 guruş	Çuka kukuleta 200 guruş	Tahta sandık 2 aded 52 guruş	Yorgan 2 aded, bâ-çârşeb 40 guruş
Sîm sâ'at 1 aded 400 guruş	Yorgan bâ-çârşeb 1 aded 55 guruş	Yorgan 1 aded 36 guruş	Def'a yorgan 1 aded 12 guruş	Çuka palan ma'a başlık 1 aded 90 guruş
Çul 1 aded 105 guruş	Def'a çul 1 aded 100 guruş	Köhne çul 2 aded 15 guruş	Bir mikdâr amelika 200 guruş	Bir mikdâr amelika 60 guruş
Penbe şilte 1 aded, yüz yasdığı 1 aded, baş yasdığı 1 aded 69 guruş	İhrâm 1 aded, çit mak'ad 2 aded 80 guruş	Yasdık 4 aded, mak'ad 1 aded 40 guruş	Mir'ât 1 aded 50 guruş	Peştahta 1 aded 80 guruş

Penbe şilte 30 guruş	Dolap 1 aded, bir mikdâr kaşık 20 guruş	Bir mikdâr şeker 30 guruş	Fincan 11 aded 11 guruş	Nargile 1 aded, ma'a ser 83 guruş
Sagīr dolap 1 aded, fanus 3 aded, 20 guruş	Çuval 1 aded 90 guruş	Sim kilid gülâbdan 1 aded, sîm buhurdan 71 guruş	Kantar 1 aded 35,5 guruş	Bir mikdâr tabak 50 guruş
Yasdık 4 aded, Kılıf 1 aded 10 guruş	Minder 1 aded, döşek 1 aded 70 guruş	Bir mikdâr çekirdek 1 aded 1 guruş	Bir mikdâr evân-ı nühâsiye 400 guruş	Kazgan 1 aded 120 guruş
Sagīr tepsi 1 aded, leğen ibrik 1 aded 55 guruş	Bir mikdâr sabun ve pirinç 60 guruş	Mikrâs 1 aded 2 guruş	Rağdanlık? 1 aded 15 guruş	Çakı 2 aded, Perdevsiz 1 aded 10 guruş
Bir mikdâr Han? 450 guruş	**[25b]** Bir mikdâr tönbeki 16 guruş	Çuka kukuleta 1 aded 71 guruş	Çuka potur 1 aded 30 guruş	Çuka nâfe kürk 1 aded 68 guruş
Trablus kuşağı 1 aded 100 guruş	Çuka kukuleta 1 aded 120 guruş	Çuka anteri 1 aded, Çerkez cübbesi 1 aded 30 guruş	Çuka potur 1 aded, uçkur 1 aded 130 guruş	Nâfe kürk 1 aded 280 guruş
Fes 1 aded 20 guruş	Birgivi 1 cild, ma'a Evrâk-ı perîşân 30 guruş	Sim devât 1 aded 201 guruş	Minder 3 aded 230 guruş	Yorgan 2 aded, baş yasdığı 5 aded, yüz yasdığı 1 aded, döşek 1 aded, penbe şilte 1 aded, kapı perdesi 3 aded 200 guruş
Çit yasdık 5 aded, mak'ad 2 aded, koltuk yasdığı 2 aded 50 guruş	Köhne keçe 1 aded 80 guruş	Kehribar meksûr imâme 7 aded 265 guruş	Bir mikdâr nühâs 450 guruş	Bir mikdâr nühâs 190 guruş
Bir mikdâr nühâs 60 guruş	Mangal 1 aded 50 guruş	Bir mikdâr hurç 5 guruş	Sîm mir'ât 1 aded 315 guruş	Sîm zarf 12 aded 64 guruş

Sim devât 582 guruş	Sîm hokka 1 aded 90 guruş	Müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât yedinde bâ-hüccet malı ve mülkü olup ba'de vefâtihî verese-i mezkûresine mevrûs olan karye-i mezbûrede Modaburnu nâm mahâlde vâki' bir kıt'a kürûmu mülk bağ, bâ-hüccet âhara bey' olunup kabz olunan semeni 30.000 guruş
Yekûn 42.109 guruş		

Minhe'l-ihrâcât:

Techîz, tekfîn 600 guruş	Mehr-i müeccel-i müsbet li'z-zevceti'l-mezbûre 501 guruş	Deyn-i müsbet li'z-zevceti'l-mezbûre 31500	Deyn-i müsbet-i ittibâ'dan Osman Ağa 3050 guruş	Dellâliye-i eşyâ ve bağ 84 guruş
Yekûn 35735 guruş				

El-bâkī

6374 guruş

168 guruş resm-i âdî ve kaydiye

6206 guruş

Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre 775,5 guruş 30 akçe	Hissetü'l-binti'l-mezbûre 1810 guruş 10 akçe	Hissetü'l-ibni'l-mezbûr 3620 guruş 20 akçe

Karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf berber dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme müteveffâ-yı mezbûrun ile'l-vefât bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihî kebîre kızı mezbûre Münire Hanım ile sagīr oğlu Mustafa Rakım'a âdiyen ba'de'l-intikāl zikr olunan dükkân-ı merkūm ile âlât-ı merkūmeden ancak sagīr-i mezbûrun hissesi vasîsi mezbûre Fâtıma Hatun bi'l-izni'ş-şer'î ve bâ-ma'rifet-i mütevellî el-yevm bedel-i misilleri idüğü ba'de'l-keşf ihbâr olunan dükkân-ı merkūm iki yüz elli guruş ve âlât-ı merkūme iki bin yedi yüz guruş ki cem'an iki bin dokuz yüz elli guruş mukābelesinde bi'l-vesâye âhara ferâğ ve tefvîz etmekle bedelleri olup sagīr-i mezbûre teberru' ve ibrâ-i zimmet olunan meblağ-ı mecmû'-ı merkūm iki bin dokuz yüz elli guruş ve bâlâda muharrer hisse-i irsiyesi olan üç bin altı yüz yirmi guruş yirmi akçe ki cem'an altı bin beş yüz yetmiş guruş yirmi akçenin elli dokuz guruşu dükkân-ı merkūm ve âlât-ı

merkūmenin dellâliyelerine verilip ve altı bin beş yüz on bir guruş yirmi akçesi bâ-hüccet ve bâ rehhân vâlidesi vasiyy-i mezbûra Fâtıma Hatun'a idâne olunduğu bu mahalle şerh olundu.

110 [25b-1] Miras kalan berber dükkânı gediği hissesinin teslimi

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Selman Ağa mahallesinde sâkin iken bin iki yüz otuz yedi senesi Şa'bânü'l-mu'azzamı'nın on dördüncü günü vefât eden Fâtıma bt. Mehmed Salih b. Abdullah nâm hatun'un verâseti zevc-i metrûku İbrahim b. Mahmud nâm kimesne ile vâlidesi Hadice bt. Abdullah nâm hatun ve sadrî oğlu olup mukaddemâ sagīr ve hâlâ kebîr Mehmed Salih'e münhasıra ve tashîh-i meselesi on iki sehmden olup sihâm-ı mezbûreden üç sehmi zevc-i merkūma ve iki sehmi ümm-i mezbûreye ve bâkī yedi sehmi ibn-i merkūma isâbeti tahakkukundan sonra verese-i merkūmûn sâhib-i arzuhâl ibn-i mezbûr Mehmed Salih bi'l-ma'iyye teftîşe memûr evkāf müfettişi olup İstanbul pâyesiyle tekrîm buyurulan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâpenâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Tavukçu Filib v. Petro ve Bakkāl Anastaş v. Filib ve Pretamos v. Vasil nâm zimmîler muvâcehelerinde zevc-i mezbûr İbrahim ile mu'arrefetü'z-zât ümm-i mezbûre Hadice Hatun ve Hazîne-i celîle-i evkāfa mülhak evkāfdan Dârüssa'âdeti'ş-şerîfe ağası esbak merhûm Selman Ağa Vakfı'nın kāimmakām-ı mütevellîsi ricâl-i Devlet-i aliyye'den hâlâ evkāf-ı celîle ve Haremeyn-i muhteremeyn nâzırı atûfetlü Numan Mahir Beyefendi hazretleri taraflarından mürsel vekîl-i müseccel-i şer'îleri câbî-i vakıf es-Seyyid Mehmed Emin Efendi b. es-Seyyid Abdurrahman'dan her biri hâzır oldukları hâlde vakf-ı mezkûr musakkafâtından olup mahalle-i mezbûrede Köprübaşı nâm mahâlde vâki' bir tarafdan **[26a]** abacı dükkânı ve bir tarafdan Değirmen sokağı ve bir tarafdan değirmen ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd derûnunda mahzeni müştemil şehriye kırk beş akçe icâre-i müecceleli bir bâb tavukçu dükkânı vâlidem müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hatun'un hayatında ile'l-vefât bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn müstakılleten taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihâ âdiyen bana intikāl etdikden sonra babam hâzır-ı mezbûr İbrahim yedimde olup diğer bir kıt'a arzuhâl hâmişinde mastûr bin iki yüz otuz dokzu senesi Şevvâli'l-mükerreminin on beşinci günü târîhiyle müverraha müfettiş-i evkāf mahkemesi sicillâtından muhrec işbu bir kıt'a izin hücceti nâtıka olduğu üzere ol târîhde hâl-i sugrumda dükkân-ı mahdûd-ı mezkûru bâ-mesûğ-ı şer'î kıbel-i şer'den âhara ferâğa me'zûn olduğuna binâen târîh-i mezkûrda bedel-i misli idüğü bi'l-ihbâr zâhir ve mütehakkık olup defter-i kassâma idhâl olunan iki bin guruş bedel-i medfû' ve makbûza temessük-i mezkûr hâmişleri mantûklarınca gāib ani'l-meclis es-Seyyid Mehmed Sadık Efendi'ye bâ-re'y-i mütevellî bi'l-velâye kat'iyyen

ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer ba'de't-teferru' ve't-tefevvüz ve't-tesellüm dükkân-ı mahdûd-ı mezkûru şehr-i mezbûrun on yedinci günü bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî babam hâzır-ı merkūm İbrahim kat'iyyen ferâğ ve tefvîz ve teslîm eylediğinde ol dahi tefevvüz ve tesellüm ve kabûl edip ol vechile dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda benim kat'â alâka ve medhalim kalmayıp babam hâzır-ı mezbûrun ber-minvâl-i muharrer tedâvül-i eydî bulunarak dâhil-i havza-i tasarrufu ve hakk-ı makbûzu olundukdan sonra babam hâzır-ı merkūm İbrahim elli üç senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi'nin dokuzuncu günü ber-minvâl-i muharrer mutasarrıf olduğu dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrun nısf hisse-i şâyi'âsını mersûmûndan mersûm Filib zimmîye ve rub' hisse-i şâyi'asını mersûm Anaştaş zimmîye ve rub'-ı âhar hisse-i şâyi'asını mersûm Pretamos zimmîye dört bin guruş bedel-i medfû' ve makbûza kezâlik hâmiş-i temessük-i mezkûr mantûkunca bâ-re'y-i mütevellî her birine vech-i meşrûh üzere kat'iyyen ferâğ ve tefvîz, onlar dahi teferruğ ve tefevvüz ve kabûl etmeleriyle ol vechile dâhil-i havza-i tasarrufları olmuş idi. Lâkin ben ba'de'l-bülûğ dükkân-ı mahdûd-ı mezkûru mücerred babam hâzır-ı merkūmun ber-vech-i meşrûh ferâğlarına râzı olmamamla öyle olucak dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrdan keff-i yed birle bana teslîme mesfûrûn Filib ve Anaştaş ve Pretamos zimmîlerden her birine cebr olunsun deyü bundan akdemce takrîr-i meşrûhum üzere tasaddî eylediğim da'vâm mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kıbel-i şer'den bana tefhîm olundukda ben dahi mücâb ve mülzem olmamla fakat dükkân-ı mezkûr derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısfı ceddem hâzıra-i merkūme Hadice Hatun'un ve nısf-ı şâyi'i dahi mûrisemiz vâlidem müteveffât-ı mezbûrenin kezâlik hayatında ile'l-vefât yedlerinde bâ-hüccet-i şer'iyye şirâen emvâlleri olup ba'de vefâtihâ âlât-ı gedik-i mezkûrda mâlike olduğu nısf hisse-i şâyi'ası benimle babam ve ceddem hâzırân-ı merkūmân İbrahim ve Hadice Hatun'a ber-tashîh-i mezkûr mevrûs oldukdan sonra âlât-ı gedik-i mezkûrun nısf hisse-i şâyi'asında ber-mûceb-i tashîh-i mezkûr ırsen mâlik olduğum yedi sehm hisse-i şâyi'am ile ceddem hâzıra-i mezbûre Hadice Hatun'un ırsen mâlike olduğu iki sehm ve şirâen mâlike olduğu âhar nısf hisse-i şâyi'alarını benim bülûğumdan sonra babam hâzır-ı mezbûr kendi hissesiyle ma'an benimle ceddem hâzıra-i mezbûrenin izin ve icâzetimiz olmaksızın sâlifü'l-beyân elli üç senesi şehr-i Rebî'ülevveli'nin yedinci günü bir takrîb fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın mecmû'-ı âlât-ı gedik-i mezkûr yüz yirmi sehm i'tibâr kılınarak altmış sehmini mesfûrûndan mersûm Filib zimmîye ve otuzar sehmden cem'an altmış sehmini dahi mersûmân Anastaş ve Pretamoz zimmîlerden her birine vech-i meşrûh üzere yedi bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve temlîk ve her birine teslîm eylediğinde onlar dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm edip lâkin ben ve ceddem hâzıra-i merkūme Hadice Hatun'dan her birimiz bey'-i mezkûru mücîzler olmadığımıza binâen âlât-ı gedik-i mezkûrdan ben ırsen mâlik

olduğum yedi sehm hisse-i şâyi'am ile ceddem hâzıra-i merkūmenin ırsen mâlike olduğu iki sehm ve şirâen mâlike olduğu âhar nısf hisse-i şâyi'alardan keff-i yed birle ceddem hâzıra-i mezbûreden her birimize teslîme mersûmûn Filib ve Anastaş ve Pretamos zimmîlerden her birine tenbîh olunmak benimle ceddem hâzıra-i merkūmeden her birimizin matlûbumuzdur deyü hâzırân-ı merkūmân İbrahim ve Hadice Hatun'dan her birinin tasdîkleriyle da'vâ etdikde onlar dahi cevâblarında fi'l-hakīka âlât-ı gedik-i mezkûrun nısfı hâzıra-i merkūme Hadice Hatun'un ve nısf-ı şâyi'i müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hatun'un hayatında yedlerinde emvâlleri olup ba'de vefâtihâ nısf hisse-i şâyi'a-i mezkûre veresesi müdde'î-i mezbûr Mehmed Salih ile hâzırân-ı mezbûrâna ber-tashîh-i mezkûr mevrûs olduğunu ikrâr, lâkin hâzırân-ı merkūmân âlât-ı gedik-i mezkûrun mecmû'unu bizim malımızdır diyerek kendi hisse-i mezkûrelerinde rızâlarıyla bâtten ve sahîhan vech-i muharrer üzere yedi bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bi-safkatin vâhidetin bize bey' ü temlîk ve teslîm eylediklerinde biz dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz etmemizle ol vechile mâl-i müşterâmız olmak üzere vaz'-ı yed ederiz deyü müdde'î-i mezbûr Mehmed Salih'in yedi sehm hissesinde olan bey' fuzûlî olduğunu ikrâr ederek hâzıra-i mezbûre Hadice Hatun'un inkârına **[26b]** mukārin eyledikleri def'lerini her biri mahallerinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan manav esnâfından Üsküdar'da sâkin Hüseyin b. Hasan ve Bahçekapısı'nda İncesulu İsmail b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müdde'iyye-i hâzıra-i merkūme Hadice Hatun da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûrûn Filib ve Anastaş ve Pretamoz zimmîlerden herbirine bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' mersûmûn Filib ve Anaştaş ve Pretamoz zimmîlerin sâlifü'l-beyân ikrârları mûcebiyle âlât-ı gedik-i mezkûrun nısf hisse-i şâyi'asından ber-tashîh-i mezkûr ancak müdde'î-i mezbûr Mehmed Salih'in hisse-i irsiyesi olan yedi sehm hisse-i şâyi'adan keff-i yed ve müdde'î-i mezbûr Mehmed Salih'e teslîme mesfûrûndan her birine tenbîh olunduğu ba'de't-tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 B sene [1]256.

111 [26b-1] Tütüncü Mehmed Sadık'ın borçlularıyla alacak hususunda anlaşma sağladığı

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Kasım Ağa mahallesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Tütüncü Mehmed Sadık b. Ebubekir Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Çoban Todori v. İstepan nâm zimmî muvâcehesinde Ustoyko v. Marko ve Nedilço v. Delo nâm zimmîler hâzır

oldukları hâlde mersûm Todori zimmî zimmetinde bin iki yüz elli dört senesi Şevvâli'l-mükerremi gurresi târîhiyle müverrah bir kıt'a temessük mantûkunca malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği bin sekiz yüz guruş ve sene-i mezkûre Zilka'deti'ş-şerîfesinin onuncu günü târîhiyle müverrah medîne-i merkûme mahkemesinden yedime verilen bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık olduğu üzere cihet-i deyn-i şer'îden mahkûmün-bih alacağım olan bin guruş ve sene-i merkûm Muharremi'l-harâmı gurresinde medîne-i mezkûrede Kurbağalıdere nâm mahâlde vâki' Beylik mer'ada ra'y etmek için ücret-i ma'lûme mukāvelesiyle malımdan beher re'si otuzar guruşdan mecmû'u on dört bin dört yüz guruş kıymetli dört yüz seksen re's ağnâmı mesfûr Todori zimmîye def' ü teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz ve bi-gayr-ı hakkın âhara bey'le istihlâk etmekle kıymet-i mezkûreleri olup damânen hakkım olan on dört bin dört yüz guruş ki min-haysü'l-mecmû' on yedi bin iki yüz guruşunu mersûm Todori zimmîden ve gāib ani'l-beled Espaso v. Yako nâm zimmî zimmetinde sene-i mezkûre Muharremi'l-harâmı gurresinde malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği bâ-temessük iki bin iki yüz guruş alacak hakkıma hâzırân-ı mesfûrân İstoyko ve Nedilço zimmîden her biri iki yüz elli beş senesi Muharremi'l-harâmı gurresinde tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile bi'l-ma'iyye kefîl ve zâminler olup hattâ târîh-i mezkûr ile müverrah yedime bir kıt'a temessük dahi i'tâ etmeleriyle meblağ-ı mezkûr iki bin iki yüz guruşu kefâletlerine binâen hâzırân-ı mesfûrân İstoyko ve Nedilço zimmîlerden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde mersûm Todori zimmî dahi cevâbında bana zimmetinde ancak meblağ-ı mahkûmün-bih-i mezkûr bin guruş deyni olduğunu ikrâr, lâkin ben deynim olan meblağ-ı mahkûmün-bih-i merkûm bin guruşu târîh-i i'lâm-ı mezkûrda medîne-i mezkûre mahkemesinde sana tamâmen edâ ve teslîm etmiş idim deyü inkârıma mukārın beni def', mâ'adâ ziyâde müdde'âlarımı hâzırân-ı mesfûrân Ustoyko ve Nedilço zimmîler ile külliyen ma'an inkâr ve ol vechile beynimizde ba'de vukū'i'l-münâza'a muslihûn tavassutuyla beynimiz te'lîf olunup ben ber-vech-i meşrûh da'vâ-yı mezkûrelerimden mersûm Todori zimmî ve hâzırân-ı mesfûrân Ustoyko ve Nedilço zimmîlerden her biri ile kat'an li'n-nizâ' üçer yüz guruşdan cem'an dokuz yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza sulh olduğumda onlar dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl mâ'adâ ziyâde müdde'âlarıma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûrlara ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan ben mersûm Todori zimmî ile hâzırân-ı mersûmân Ustoyko ve Nedilço ve gāib-i asil-i mesfûr Espaso zimmîlerden her birinin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eylediğimde mersûm Todori zimmî ile hâzırân-ı mesfûrândan her biri dahi kezâlik bi'l-cümle husûs-ı mezkûrlara ve işbu târîhe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i

da‘vâdan benim zimmetimi ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasâdukları huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 24 C sene [1]256.

112 [27a-1] Vefat eden Karafeyzizade Ali Bey’in oğlu Ali’ye vasi tayini ve nafaka tahsisi

Medîne-i Üsküdar’da Gerede mahallesinde İmâm Çeşmesi karşısında sâkin iken bundan akdem vefât eden Karafeyzizâde Ali Bey’in sulbî sagīr oğlu Ali’nin tesviye-i umûruna kıbel-i şer‘den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağın emânet ile ma‘rûfe ve istikāmet ile mevsûfe ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeğe kādire idüğü zeyl-i kitâbda muharrerü’l-esâmî Müslimîn haberleriyle lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık olan sagīr-i mezbûrun vâlidesi işbu bâ‘isetü’l-kitâb Melek Hanım bt. Abdullah’ı hâkim ( ) Efendi hazretleri sagīr-i mezbûrun vakt-i rüşd ü sedâdına tesviye-i umûruna kıbel-i şer‘den vasî nasb u ta‘yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i merkūmeyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini kemâ-yenbagī edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etdikden sonra vasiyy-i mezbûre Melek Hanım talebiyle hâkim-i müşârün-ileyh Efendi hazretleri sagīr-i mezbûre malı nemâsından işbu târîh-i kitâbdan kadr-ı ma‘rûf idüğü ihbâr olunan beher şehr iki yüz guruş nafaka ve kisve-bahâ farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr beher şehr iki yüz guruşu sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve vakt-i hâcetde istidâneye ve lede’z-zafer sagīr-i mezbûrun malı nemâsına rücû‘a vâlidesi vasiyy-i mezbûre Melek Hanım’a izin vermeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Fî-gurreti S sene [1]256.

Şuhûdü’l-hâl: es-Seyyid el-Hâc Mustafa Efendi, Tüccârdan Ali Ağa b. Ömer, es-Seyyid Abdülhalim Ağa b. el-Hâc Hüseyin tâbi‘-i muhzır.

113 [27a-2] Ermeni Patriği Agob’un inşa ettiği çeşmeler vakfından olan menzilin Karabet, Santova, Aksabet ve Oskohi arasında taksim olunması

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî menzilin taksîmi için cânib-i şerî‘at-i garrâdan me’zûnen irsâl olunan müderrisîn-i kirâmdan Kâtib es-Seyyid Ahmed Hıfzı Efendi bi’l-ma‘iyye rü’yete memûr evkāf müfettişi mevâlî-i i‘zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi tarafından meb‘ûs Kâtib es-Seyyid İbrahim Hulusi Efendi Ebniye-i hâssa müdürü efendi tarafından mürsel Abdulkadir ve es-Seyyid İbrahim Edhem halîfeler ile medîne-i Üsküdar’da Selami Ali Efendi mahallesinde vâki‘ Hazîne-i celîle-i Evkāf’a mülhak evkāfdan Ermeni Patriki olup

bundan akdem hâlik olan Agob v. Bogos nâm râhibin mahalle-i mezbûrede vâkiʿ sağlığında müceddeden binâ ve inşâ etdiği iki aded çeşmeler vakfı musakkafâtından olup mahalle-i merkûmede kâin bir tarafdan baʿzen Sogon Nasrâniye veresesi ve baʿzen Kirhor ve baʿzen Attâr Oseb ve baʿzen Dülger Ohan zimmîler menzilleri ve bir tarafdan baʿzen Sarrâf Pişmişoğlu Mikâil zimmî ve baʿzen Mina Nasrâniye menzilleri ve bir tarafdan baʿzen harâb bağ ve baʿzen Varteres zimmî menzil ve bahçesi ve taraf-ı râbiʿi tarîk-i âm ile mahdûd ulyâda üç bâb oda ve bir matbah odası ve bir sofa ve bir memşâ ve vüstâda kezâlik üç bâb oda ve bir sofa ve bir matbah odası ve bir memşâ ve süflâda bir matbah ve bir kömürlük ve bir ahır ve bir sahrınç ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bahçe ve sokak kapısını müştemil bir bâb menzile varıp ebniye ve sukūf ahvâline vukūf-ı tammı olan cerîdede mazbûtü'l-esâmî bî-garaz Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şerʿ-i âlî etdiklerinde Çarhçı esnâfından arzuhâl eden Karabet v. Kigork zimmî meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda derûn-ı arzuhâlde mastûretü'l-ism şahsı muʿarrefe Santova binti'l-helâk Avanis v. Papa nâm Nasrâniye muvâcehesinde kezâlik şahısları muʿarrefeler Aksabet bt. Bedros ve Oskohi bt. diğer Bedros Nasrâniyeler taraflarından zikri âtî husûsda vekîl-i müseccel-i şerʿîleri mersûme Oskohi Nasrâniyenin zevci kuyumcu dellâlı Artin v. Kalos zimmî ile vakf-ı mezkûrun mütevellîsi Papas Anderyas v. Kirkor nâm râhib hâzır oldukları hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i şerʿ-i âlî olunan menzilin yirmi dört sehm iʿtibârıyla altı sehmi benim ve on iki sehmi mersûme Santova Nasrâniyenin ve dört sehmi müvekkile-i mersûme Oskohi Nasrâniyenin ve iki sehmi dahi kezâlik müvekkile-i mersûme Aksabet Nasrâniyeden her birimizin bâ-temessük-i mütevellî-i vakf bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyiʿan taht-ı tasarruflarımızda olup lâkin menzil-i mezkûr kābil-i kısmet ve her birimiz hisselerimiz ile intifâʿ mümkün olduğuna binâen menzil-i mezkûr kıymet-i âdile ile ber-vech-i âtî beynimizde taksîm olunmak murâdımdır dedikde mersûme Santova Nasrâniye dahi menzil-i mahdûd-ı merkūm müddeʿî-i mersûm Karabet zimmî ve müvekkiletân-ı mersûmetândan her biri ile ber-iʿtibâr-ı mezkûr iştirâken ve şâyiʿan tasarruflarında olduğunu vekîl-i hâzır-ı mersûm Artin zimmî tasdîkiyle ikrâr ve menzil-i mezkûr kābil-i taksîm olup herbiri hissesiyle inkitâʿ mümkün olduğunu halîfetân-ı mezbûretân ber-vech-i muharrer taksîm olunduğu sûretde cânib-i vakfa muzır olmayıp evlâ ve enfaʿ olduğunu hâzırûn-ı merkūmûn ihbâr ve taksîmini dahi mütevellî-i hâzır-ı mersûm re'y etmeğin halîfetân-ı mezbûrân maʿrifetleriyle evvelen menzil-i mezkûrun bir tarafdan mersûmûn Sogon Nasrâniye veresesi Kirkor ve Attâr Oseb ve dülger Ohan zimmîler menzilleri ve bir tarafdan baʿzen zikr olunan harâb bağ ve baʿzen mersûm Varteres zimmî menzil ve bahçesi ve bir tarafdan müddeʿî-i mersûm Karabet zimmî için zikri âtî ifrâz olunan bahçe ve taraf-ı râbiʿi tarîk-i âm ile mahdûd üç direk ebniye ve bahçenin arsası misâha olundukda terbîʿan sekiz yüz otuz zirâʿ olup üzerinde mebnî ulyâda üç bâb oda

ve bir matbah odası ve bir sofa ve bir memşâ ve vüstâda kezâlik üç oda ve bir sofa ve bir matbah odası ve bir memşâ ve süflâda bir matbah ve bir kömürlük ve bir ahır misâha olundukda terbîʻan iki yüz doksan altı zirâʻ olmağla arsasının kıymeti beher zirâʻı on beşer guruşdan on iki bin dört yüz elli guruş olduğunu Müslimûn-ı merkūmûn ve ebniyesinin kıymeti beher zirâʻı on ikişer guruşdan üç bin beş yüz elli iki guruş ve bahçe-i mahdûde-i mezkûrda ebniye-i merkūmeye muttasıl mârru'z-zikr sahrıncın kıymeti yedi bin guruş ve matbah derûnunda kâin bi'r-i mânın kıymeti iki yüz guruş [**27b**] ve bahçe-i mahdûd-ı mezkûrede vâkiʻ bi'r-i mânın kıymeti üç yüz guruş ki cemʻan on bir bin elli iki guruş olduğunu halîfetân-ı merkūmân ihbâr etmeleriyle ebniye ve bahçe-i mahdûde-i mezkûre müştemilât-ı mezkûresiyle mesfûre Santova Nasrâniyenin on iki sehm hissesi için ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vazʻıyla imtiyâz olundukdan sonra menzil-i mezkûrun bir tarafdan ânifen mesfûre Santova Nasrâniye için ifrâz olunan mahal ve bir tarafdan zikri mürûr eden harâb bağ ve bir tarafdan müvekkiletân-ı mersûmetân için zikri câî ifrâz olunan bahçe ve taraf-ı râbiʻi tarîk-i âm ile mahdûd iki direk ebniye ve bahçenin arsası misâha olundukda terbîʻan dört yüz on beş zirâʻ olup üzerinde mebnâ bir bâb oda ve bir sofa dahi misâha olundukda terbîʻan kırk zirâʻ olmağla arsasının kıymeti beher zirâʻı yirmi beşer guruşdan on bin üç yüz yetmiş beş guruş olduğunu hâzırûn-ı merkūmûn ve ebniye-i mezkûresinin kıymeti beher zirâʻı sekizer guruşdan üç yüz yirmi beş guruş olduğunu halîfetân-ı mezbûrân ihbâr etmeleriyle iki direk ebniye ve bahçe-i mahdûde-i mezkûre dahi müştemilât-ı mezkûresiyle müddeʻî-i mesfûr Karabet zimmînin altı sehm hissesi için ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vazʻıyla imtiyâz olundukdan sonra menzil-i mezkûrun bir tarafdan müddeʻî-i mesfûr Karabet zimmî için ifrâz olunan iki direk ebniye ve bahçe-i mahdûd-ı mezkûre ve bir tarafdan bağ ve bir tarafdan mersûm Pişmişoğlu Mikail zimmî ve Mina Nasrâniye menzilleri ve taraf-ı râbiʻi tarîk-i âm ile mahdûd bahçe misâha olundukda terbîʻan dört yüz on beş zirâʻ olup kıymeti beher zirâʻı kezâlik yirmi beşer guruşdan on bin üç yüz yetmiş beş guruş olduğunu hâzırûn-ı mezbûrûn ihbâr etmeleriyle bahçe-i merkūme dahi müvekkiletân-ı mersûmetân Aksabet ve Oskohi Nasrâniyelerin mârrü'l-beyân cemʻan altı sehm hisseleri için ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vazʻıyla imtiyâz olmağla bu sûretde mesfûre Santova Nasrâniye hissesi için ifrâz olunan üç direk ebniye ve bahçe-i mahdûd-ı mezkûrenin kıymet cihetinden fazlası olup mersûm Karabet zimmî ile müvekkiletân-ı mersûmetân Aksabet ve Oskohi Nasrâniyelere reddi lâzım gelen bin iki yüz on altı guruşdan dört yüz kırk sekiz guruşu mesfûr Karabet zimmîye ve yedi yüz altmış sekiz guruşu dahi müvekkiletân-ı mesfûretân için vekîl-i hâzır-ı mersûm Artin zimmîye teslîm eylediğinde, onlar dahi ber-minvâl-i meşrûh bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ahz u kabz eylediklerinden sonra sâlifü'z-zikr üç direk ebniye ve bahçe-i mahdûde-i müfreze-i mezkûreyi mersûme Santova Nasrâniye ve sâlifü'l-beyân iki direk ebniye

ve bahçe-i mahdûde-i müfreze-i mezkûreyi mersûm Karabet zimmîden her biri kendi hisseleri için ve mârru'z-zikr bahçe-i mahdûde-i müfreze-i mezkûreyi dahi müvekkiletân-ı mersûmetânın hisseleri için vekîl-i hâzırı mesfûr Artin zimmî ahz ve her biri vech-i lâyıkı üzere kabz ve teslîm edip her biri âharın hisse-i müfrezelerinde alâka ve medhalleri kalmayıp ol vechile bi'l-asâle ve bi'l-vekâle istîfâ-yı hak eylediklerini meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf ve mütevellî-yi hâzır-ı mersûm dahi her birinin vech-i meşrûh üzere hisse-i müfrezelerini müstakıllen zabt ve tasarruflarını re'y edip bu vechile kat'-ı münâza'a eylediklerini kâtibân-ı mûmâ-ileyhimâ mahâllinde ketb ü tahrîr ve ma'an meb'ûs ümenâ-i şer'le Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i şerîfe gelip tarafeyn ve mütevellî-i mersûm hâzır oldukları hâlde tasdîklerine mukārin alâ-vukū'ihî takrîr eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 C sene [1]256.

114 [27b-1] Çeşme sularına zararı nedeniyle Abdullah Ağa Vakfı'ndan Üsküdar Sultantepesi civarında olan arsa üzerinde bulunan binaların yıkılması

Derkenâr olunmuşdur. Fî 14 L sene [1]256.

Ma'rûz,

Ashâb-ı arzuhâl Papas Tatos v. Markos ve Mardiros v. Ohannes ve Niko [v] Timos zimmînin sulbî kebîr oğulları Şîrugancı Kirhor ve Saatçi Sakyos zimmîlerden herbiri bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde Hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân firdevs âşiyân merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Abdülhamid Han –tâbe serâhu- hazretleri evkāf-ı şerîfeleri ile Haremeyn-i muhteremeyne mülhak evkāfdan hüdâvendigâr-ı esbak cennet-mekân adn-âşiyân Sultan Osman Han –tâbe serâhu- hazretleri evkāf-ı şerîfeleri kāimmakām-ı mütevellîsi ricâl-i Devlet-i aliyye'den hâlâ Evkāf-ı celîle-i Haremeyn-i Muhteremeyn nâzırı atûfetlü Mehmed Şevki Efendi hazretleri taraflarından mürsel vekîl-i müseccel-i şer'îleri Mehmed Efendi b. Celil muvâcehesinde Nezâret-i evkāf-ı celîle'ye mülhak evkāfdan merhûm Tophânelizâde Hasan Ağa nâm sâhibü'l-hayrın medîne-i Üsküdar'da vâki' üç aded çeşme âb-ı lezîzleri vakfının mütevellîsi el-Hâc Mustafa Ağa b. el-Hâc Murtaza ve ashâb-ı hayrâtdan merhûm Arslan Ağa'nın biri medîne-i mezkûre mahâllâtından Hâce Hesna Hatun mahallesinde ve Selman Ağa mahallesinde vâki' binâ ve ihyâ eylediği iki aded çeşme âb-ı lezîzleri vakfının mütevellîsi es-Seyyid Feyzullah Ağa b. Abdülfettah

ve medîne-i mezkûre mahâllâtından Selami mahallesi imâmı el-Hâc Ömer Vehbi Efendi b. Halil ve muhtâr-ı sânîsi İsmail Ağa b. Hüseyin ve Solaksinan mahallesi imâmı Ahmed Kâmil Efendi b. Salih ve muhtâr-ı evveli el-Hâc Ali Ağa b. Ahmed ve muhtâr-ı sânîsi Mustafa Ağa b. Abdullah ve sâlifü'z-zikr Hâce Hesna mahallesi imâmı Mehmed Efendi b. Osman ve muhtâr-ı sânîsi Ahmed Şahin Bey b. Ferhad ve sâlifü'l-beyân Selman Ağa mahallesi imâmı Hafız Mehmed Ârif Efendi b. Ataullah ve muhtâr-ı evveli Yahya Ağa b. Halil ve muhtâr-ı sânîsi Mehmed Efendi b. Ömer ve Tenbel el-Hâc Mehmed mahallesi imâmı es-Seyyid Süleyman Efendi b. Süleyman ve muhtâr-ı evveli [**28a**] Mustafa Ağa b. Abdurrahman ve muhtâr-ı sânisi İsmail Ağa b. Abdullah ile mahâllât-ı mezkûre ahâlîlerinden seksen neferden mütecâviz mazbûtü'l-esâmî Müslimîn ile Bogos v. Ohan zimmînin sulbiye kebîre kızı Temzar Nasrâniyenin zevci ve tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müsbet-i şer'îsi Çubukçu Kirhor v. Bedros nâm zimmîden her biri hâzır oldukları hâlde medîne-i mezbûrede Sultantepesi nâm mahâlde Kerpiçhâne ta'bîr olunur mahal karşısında vâki' bir tarafdan Bülbülderesi caddesi ve bir tarafdan zikr olunan Kerpiçhâne önü caddesi ve bir tarafdan Sultantepesi caddesi ve taraf-ı râbi'i Nazif Molla bağı ile mahdûd ve bu def'a mahâllinde ümenâ-i şer' ve Ebniye-i hâssa müdürü efendi tarafından mürsel hulefâ ma'rifetleriyle keşf ve mu'âyene olunan Tophânelioğlu demekle şehîr terbî'an kırk yedi bin altı yüz kırk yedi zirâ' olarak bilâ-ebniye terk olunmuş olan otuz dönüm fi'l-asl bağ ve el-yevm arsa-i hâliye kadîmden beri Hüdâvendigâr-ı müşârün-ileyh Sultan Abdülhamid Han hazretleri evkāf-ı şerîfeleri mülhakātından merhûm Abdullah Ağa Vakfı müstagallâtından iken İstanbul'da Kazganî Sadi mahallesi Avârızı Vakfı'nın mütevellîsi Ayasofya-i kebîr Câmi'-i şerîfi hatîbi müteveffâ Ahmed Nazif Efendi b. Ahmed nâm kimesne hayatında arsa-i mezkûre üzerinde mevcûde bi'l-cümle ebniye merhûm-ı mezbûr Abdullah Ağa Vakfı'na mukāta'a-i ma'lûme ile benim mütevellîsi olduğum arazi-i mezkûre vakfındandır diyerek kendi mührü ile memhûr el-yevm yedimizde olan temessükât mantûklarınca arsa-i mezkûreyi bizimle müvekkile-i Nasrâniye mersûmeye îcâr ve üzerine ebniye ihdâsına izin ve ruhsat verdiğinde biz ve müvekkile-i mesfûre dahi arsa-i mezkûre üzerine terbî'an li'l-vakf kendi mallarımızdan mebâliğ sarf ile beş bâb menâzil binâ ve ihdâs eylediğimizden sonra menâzil-i mezkûrenin çirkâb lağımları arsa-i mezkûre derûnunda gerek Hüdâvendigâr-ı müşârün-ileyh Sultan Osman Han hazretlerinin binâ ve ihyâsına muvaffak oldukları Öküz Limanı'nda kâin gerek evkāf-ı mezkûrenin sâlifü'l-beyân müte'addid çeşmeler ve ehl-i İslâm hâne ve sâhilhânelerine cereyân eden suların üzerine ve yakın mahallerine tesâdüf ve neşf ü sirâyeti cihetiyle miyâh-ı mezkûre teneccüs ve evsâf-ı selâsesi tegayyür ederek zarâr-ı şer'îsi re'yü'l-ayn mahâllinde ehl-i vukūfun alâ-tarîkı'ş-şehâde haberleriyle şer'an zâhir oldukdan sonra zarâr-ı şer'îlerimiz âm olduğuna binâen menâzil-i merkūme hedm birle fîmâ-ba'd Müslim ve re'âyâ menzili ihdâs olunmayıp kadîmî

vechile bilâ-ebniye tarla ve bağ olarak mârru'z-zikr Abdullah Ağa Vakfı tarafından Müslim kimesneye îcâr olunmasını bin iki yüz kırk yedi senesi Muharremi'l-harâmının on sekizinci günü târîhiyle müverrah İstanbul Mahkemesi sicillâtından muhrec diğer bir kıt'a arzuhâl hâmişinde mastûr işbu bir kıt'a i'lâm kaydı nâtık olduğu üzere ol târîhde evkāf-ı mezkûre mütevellîleri ümenâ-i şer' ve lâzımü'l-huzûr ma'rifetleriyle mahâllinde ba'de'l-keşf ve'l-mu'âyene Çarşamba günü huzûr-ı kāimmakām-ı âlî-makāmîde akdolunan meclis-i şer'-i âlîde evkāf-ı mezkûre mütevellîleriyle mahâllât-ı merkūme ahâlîleri üç yüz neferden mütecâviz kimesneler her biri zikr olunan Kazgânî Sadi Avârızı Vakfı'nın mütevellîsi müteveffâ-yı merkūm Ahmed Nazif Efendi'den hayatında bizimle ve müvekkile-i mersûmeden her birimizin muvâcehelerimizde da'vâ etdiklerinde mütevellî-i müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Nazif Efendi dahi cevâbında fi'l-vâki' arsa-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Abdullah Ağa Vakfı'ndan olduğunu ikrâr ancak mukaddemâ arsa-i mahdûd-ı mezkûr üzerinde mevcûd kürûm bağ ve bir köşk merhûm-ı mezbûr Abdullah Ağa Vakfı'na mukāta'a-i ma'lûme ile mütevellîsi olduğum avârız-ı mezkûr vakfından olup eğerçi mürûr-ı zamân ile arsa-i mahdûd-ı mezbûr üzerinde kat'an eser-i binâ ve kürûm kalmamış ise de mücerred mukaddemâ üzerinde mevcûd kürûm ve köşk avârız-ı mezkûre vakfından olduğuna binâen mütevellîsi olduğum avârız-ı mezkûre vakfından olarak âhara îcâr ve üzerine ebniye ihdâsına izin verip temessük i'tâ etmiş idim deyü bizim tasdîklerimize mukārin eylediği takrîri şer'an mültefet ve arsa-i mahdûd-ı mezkûru bizimle müvekkile-i Nasrâniye-i mersûmeye îcârı sahîh olmamağla vech-i meşrûh üzere ihdâs eylediklerimiz menâzil-i merkūme miyâh-ı mezkûreler teneccüs ederek zarâr-ı şer'îlerimiz âm olup ve zarâr-ı mezkûr menâzil-i merkūme külliyen mahâll-i merkūmdan ref' olmadıkça tarîk-i âhar ile men' olmayacağı bi'l-ihbâr mütebeyyin ve zâhir olduğuna mebnî menâzil-i merkūme ba'de'l-hedm kat'â Müslim ve kefere menzili ihdâs olunmayıp kadîmden beri olageldiği vechile bilâ-ebniye tarla ve bağ olarak merhûm-ı merkūm Abdullah Ağa Vakfı'ndan Müslim kimesneye îcâr olunması iktizâ eylediği bizimle müvekkile-i Nasrâniye-i mersûmeye kıbel-i şer'den ba'de't-tefhîm menâzil-i merkūme ber-mûceb-i i'lâm-ı mezkûr ve bâ-fermân-ı âlî hedmle zarâr-ı mezkûr def' olunmuş idi. El-hâletü hâzihî biz ve müvekkile-i mersûmeden her birimiz mücâb ve mülzem olmayıp âhar mahâlde iskân edecek menâzil tedârik edemeyip zarâr-ı mezkûru dahi âhar vechile def'a ta'ahhüd etmemizle arsa-i mahdûd-ı mezkûr üzerine menâzil-i mezkûrlarımızı binâ ve inşâ etmek için arsa-i mahdûd-ı mezkûru zikr olunan Abdullah Ağa Vakfı'ndan olarak icâre-i mu'accele ve müeccele-i misliyeleriyle bize îcâr etmek üzere kāimmakām-ı mütevellî müvekkil-i müşârün-ileyhe izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Efendi'ye cebr ve tenbîh olunmak murâdımızdır deyü vekîl-i hâzır-ı mesfûr Çubukçu Kirhor zimmî ile bi'l-ma'iyye tasaddî eyledikleri da'vâları meşrû'a ve iltifâta şâyân

olmadığı müdde'ûn-ı mesfûrûn ile vekîl-i hâzır-ı mersûm Kirhor zimmîden her birine tefhîm olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 22 Ca sene [1]156.

115 [28b-1] Büyük Yenihan'da Sarraf Zakar'ın, vefat eden Azir bt. Haçadur'un küçük kızı Parise'den borç alması

İşbu hüccet-i mukayyede-i mezkûrede muharrerü'l-ism sarrâf Zakar v. Filyos zimmî istidâne eylediği otuz bir bin dokuz yüz kırk guruşu tamâmen edâ ve teslîm etmekle işbu mahâlden kaydı terkîn olunduğu bu mahalle şerh ve temhîr olundu.

<<Tahakkuk-ı özr-i şer'îye binâen husûs-ı âti'l-beyânı mahâllinde ketb ü tahrîr için cânib-i şerî'at-ı garrâdan mürsel kâtib es-Seyyid Mehmed Efendi medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsârda Selami mahallesinde mütemekkin Vâlide Sarrâfı Mardıros zimmînin menziline varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî kimesneler muvâcehelerinde akd-i meclis-i şer'-i nebevî etdikde mahalle-i mezkûrede mütemekkin Büyük Yeni Han'da Sarrâf Zakar v. Filibos zimmî meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda medîne-i mezbûreye muzâfe Kādı karyesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Azir bt. Haçadur Nasrâniyenin sadriye sagīre kızı Parise'nin babası ve velîsi Haçadur v. Hazer zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip veliyy-i mersûm Haçadur zimmî velîsi olduğu sagīre-i mersûmenin malından bana otuz bir bin dokuz yüz kırk guruş idâne ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden istidâne ve kabz edip meblağ-ı mezbûr ile semeni işbu târîh-i vesîkadan üç sene tamâmına değin müeccel ve mev'ûd yine sagīre-i mersûmenin malından veliyy-i merkūm yedinden iştirâ ve kabz eylediğim bir hilâlî sâ'at semeninden dahi on dört bin üç yüz yetmiş üç guruş ki cem'an kırk yedi bin üç yüz on üç guruş zimmetimde sagīre-i mersûmeye vâcibü'l-edâ deynimdir dedikde gıbbe't-tasdîk, mersûm Mardıros ve karındaşı Artin veledey-i Haçadur ve Büyük Han'da sarrâf Hoce Ohan v. Bogos ve Havâss-ı refî'a kazâsına muzâfe kasaba-i Hasköy'de Mahmud Ağa mahallesinde mütemekkin Avrupa Tüccârı'ndan Haçadur v. Tatos zimmîler meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda veliyy-i mersûm Haçadur zimmî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukırr-ı mersûm Zakar zimmînin zimmetinde sagīre-i mersûmeye edâsı vâcib deyni olan meblağ-ı mecmû-ı merkūm kırk yedi bin üç yüz on üç guruşa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile her birimiz müte'âkiben kefîl bi'l-mâl ve zâminiz dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î vâki' hâli ilâ-âhire.

Fî 5 Ş sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: Lala Mehmed Ağa tâbi'-i Sadr-ı Anadolu efendimiz, Nesib Ağa tâbi'-i muhzır, Muhzır Mehmed Ağa.

116 [28b-2] Haçadur v. Hazer'in kızı Parise'ye annesinden intikal eden paradan borç alması

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsârda Kādı karyesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Azir bt. Haçadur Nasrâniyenin sadriye sagīre kızı Parise'nin babası ve velîsi Haçadur v. Hazer zimmî meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sagīre-i mersûmeye tashîhan li's-sakk vasî nasb olunan muhzır tâbi'i İbrahim Edhem Ağa b. Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip velîsi olduğum kızım sagīre-i mersûmenin anası hâlike-i mersûmeden mevrûs malı olup ben bi'l-velâye kabz ve bilâ-zarûre kendi umûruma sarfla istihlâk eylediğim yirmi dört bin dört yüz kırk altı guruş ile semeni işbu târîh-i vesîkadan üç sene tamâmına değin müeccel ve mev'ûduna sagīre-i mersûmenin malından vasiyy-i mezbûr yedinden iştirâ ve kabz eylediğim iki aded hilâlî sâ'at semenlerinden dahi yedi bin kırk guruş on yedi para ki cem'an otuz bir bin dört yüz seksen altı guruş on yedi para zimmetimde kızım sagīre-i mersûmeye vâcibü'l-edâ deynimdir dedikde gıbbe't-tasdîk Havâss-ı refî'a kazâsına muzâfe kasaba-i Hasköy'de Mahmud Ağa mahallesinde mütemekkinler Galata'da tüccâr yazıcısı Haçadur ve mağazacı Arakil veledey-i Tatos ve kasaba-i mezbûrede Abdüsselam mahallesinde mütemekkin Asmaaltı'nda tüccârdan Hazeros v. Avakim ve mukırr-ı mersûmun li-ebeveyn er karındaşları Poliçeci Kokas ve Uzunçarşı'da Dülbendçi Bedros zimmîler meclis-i şer'-i münîrde vasiyy-i mezbûr İbrahim Edhem Ağa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukırr-ı mersûm Haçadur zimmînin zimmetinde kızı sagīre-i mersûmeye edâsı vâcib deyni olan meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr otuz bir bin dört yüz seksen altı guruş on yedi paraya tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer'iyye ile herbirimiz müte'âkiben kefîl bi'l-mâl ve zâminiz dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 29 Ş sene [1]256.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Aşır Efendi, es-Seyyid Mehmed Efendi, Muhzır Mehmed Ağa, Nesib Ağa tâbi'-i muhzır.

117 [28b-3] Vefat eden Azir bt. Haçadur'un tahrir olunan terekesinin listesi

Medîne-i Üsküdar-ı meymenet-âsâra muzâfe Kādı karyesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Azir bt. Haçadur Nasrâniyenin verâseti zevc-i metrûku Haçadur v. Hazer zimmî ile anası Karyana bt. Mardıros Nasrâniye ve sadriye sagīre kızı Parise ve li-ebeveyn karındaşları Sarrâf ve Mardıros ve Artin zimmîler ve Takohi Nasrâniyeye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve nümâyân oldukdan sonra uht-i mersûme Takohi Nasrâniyenin zevci ve tarafından vekîl-i müsecceli Sarrâf Zakar v. Filibos zimmî ve sagīre-i mersûmenin babası ve velîsi zevc-i mersûm Haçadur

zimmî ve ümm-i mersûme Karina Nasrâniye ve mersûmân Mardıros ve Artin zimmîler taleb ve ma'rifetleriyle tahrîr ve bey' ü taksîm olunan tereke-i hâlike-i mersûmedir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 11 B sene [1]255.

Gülmez? anteri, şalvar 1 aded 150 guruş	Canfes anteri 1 aded 96 guruş	Gülmez anteri 1 aded 150 guruş	Pabuç 2 çift, kundura 1 çift 40 guruş	Harçlı yazma yemenî 1 aded 165 guruş
Elma kürk 1 aded 272 guruş	Siyah çuka ferâce 1 aded 249 guruş	Havlu 3 aded, peştamâl 1 aded, boğça 1 aded 55,5 guruş	Kılâbdan harçlı vaşak kürk 1 aded 350 guruş	**[29a]** Kılâbdan harçlı pesend anteri 1 aded 130 guruş
Lâciverd şal 1 aded 800 guruş	Def'a lâciverd şal 1 aded 1110 guruş	Canfes şalvar 1 aded 111 guruş	Ve kadife başbağı 1 aded 150 guruş	Bürüncük 1 aded, Fes 1 aded 110 guruş
Bürüncük 1 aded 200 guruş	Beyaz işleme anteri 1 aded 150 guruş	Fermâyiş şal 1 aded 2021 guruş	Boğça 5 aded 21 guruş	Sofra takımı 50 guruş
Bir mikdâr saç 15 guruş	Şal başbağı 1 aded 250 guruş	Kılâbdan kadife salta 1 aded 131 guruş	Şala kaplı samur kürk 1 aded 700 guruş	Kılâbdanlı canfes anteri 1 aded 400 guruş
Bir mikdâr çorap 43 guruş	Fermâyiş şal 1 parça 500 guruş	Kürk kabı 1 aded 20 guruş	Abânî anteri 1 aded 101 guruş	Savâyî 1 top 220 guruş
Kürk parçaları 80 guruş	Ceviz sandık 1 aded 40 guruş	Fanila takımı 15 guruş	Beledî döşek yüzü 4 aded 102 guruş	Makra[ma] peşkir fûta sofra 102 guruş
Bir mikdâr bez 27 guruş	Çit tehî sandık 12 aded 112 guruş	Bir mikdâr saçak ve çit 21 guruş	Penbe yüz yasdığı 1 aded 6 guruş	Havlu 1 aded, peştamâl 1 aded 27 guruş
Tahta sandık 1 aded 23 guruş	İhrâm yasdık 12 aded 380 guruş	Ceviz sandık 1 aded 90 guruş	Çuka ferâce 1 aded 350 guruş	Sırma işleme yaşmak 1 aded 70 guruş

Kılâbdanlı etek bağı 1 aded 68 guruş	Marinoz kılâbdanlı elma kürk 1 aded 190 guruş	Şal 4 aded, şal bağı 1 aded 180 guruş	Kılâbdanlı gülmez anteri 1 aded 700 guruş	Kılâbdanlı canfes şalvar 1 aded 235 guruş
Kılâbdanlı suvâyî anteri 1 aded 250 guruş	Kılâbdanlı canfes şalvar 1 aded 191 guruş	Kılâbdanlı Selimiye anteri 1 aded 260 guruş	Kılâbdan harçlı anteri 1 aded 310 guruş	Şalvar 1 aded 46 guruş
Bol işleme şalvar 1 aded 150 guruş	Canfes gömlek 1 aded 57 guruş	Canfes şalvar 2 aded 180 guruş	İşleme dülbend 2 aded 200 guruş	Yollu bürüncük gömlek 1 aded 101 guruş
İşleme gömlek 1 aded 180 guruş	Savâyî boğça 4 aded 81 guruş	Çevre 3 aded 250 guruş	İşleme baş bağı 101 guruş	Bürüncük gömlek 4 aded 100 guruş
Gülmez gömlek 1 aded 131 guruş	Boğça 3 aded 80 guruş	Oyalı bürüncük 10 aded 150 guruş	Yazma yemenî 2 aded 40 guruş	Bürüncük gömlek 3 aded 63 guruş
Oyalı bürüncük 1 aded 75 guruş	Bir mikdâr hurç 20 guruş	Yorgan 2 aded 66 guruş	Baş yasdığı, yüz yasdığı 5 aded 70 guruş	Yorgan 2 aded 20 guruş
Mere döşek 1 aded, şilte 1 aded 120 guruş	Yorgan 2 aded 73 guruş	Beledî döşek 1 aded, yüz yasdığı 1 aded 40 guruş	Minder 8 aded 499 guruş	Çuka yasdık 4 aded, mak‘ad 1 aded 74 guruş
Çit yasdık 12 aded, koltuk 2 aded 200 guruş	Çit yasdık 5 aded, mak‘ad 1 aded 86 guruş	Yorgan 2 aded 35 guruş	Minder 2 aded, şilte 1 aded, yasdık 2 aded 160 guruş	Yorgan 1 aded, döşek 1 aded, şilte 1 aded 101 guruş
Kilim 1 aded 100 guruş	Döşek 1 aded, yorgan 1 aded, çârşeb 1 aded 75 guruş	Minder 2 aded 150 guruş	Sim zarf 10 aded, buhurdan 1 aded, sîm tabak 2 aded, kaşık 6 aded 870 guruş	Seccâde 1 aded 150 guruş

Bir mikdâr nühâs 1000 guruş	Def'a bir mikdâr nühâs 350 guruş	Elmas tura 1 aded 7500 guruş	Elmaslı mineli altın zihgîr 1 aded 1311 guruş	Elmas çiçek 1 aded 15.153 guruş
Altın kordon 2200 guruş	Elmaslı zümrüd küpe 1 çift 652 guruş	Elmaslıca zümrüd yüzük 1 aded 499 guruş	Mineli altın sâ'at 1 aded 500 guruş	Bir mikdâr inci 1250 guruş
Elmas yıldız resmi iğne 1 aded 3801 guruş	Kabak çiçeği resmi iğne 2 aded 7249 guruş	Pişтahta 1 aded 170 guruş	Havlu 2 aded, yorgan 1 aded, gömlek 2 aded 250 guruş	Ah Mardıros ve Artin zimmîler zimmetlerinde bâ-tahvîl alacağı olup kabz olunan 35.500 guruş
Yekûn 96.158,5 guruş				

Minhe'l-ihrâcât

Deyn-i müsbet vekîl-i mersûm Zakar zimmî 15.000 guruş	Dellâliye-i eşyâ ve elmas 120 guruş
Yekûn 15.120 guruş	

El-bâkī:

81.038,5 guruş

2146,5 guruş resm-i âdî ve kaydiye

78.892 guruş sahhu'l-bâkī li't-taksîm beyne'l-verese

Hissetü'z-zevci'l-mersûm 19.723 guruş	Hissetü'l-ümmi'l-mersûme 13.148,5 guruş 20 akçe	Hissetü'l-binti'l-mersûme 39.446 guruş
Hissetü'l-uhti'l-mersûme 1314,5 guruş 44 akçe	Hissetü'l-ahi'l-mersûm 2629,5 guruş 28 akçe	Hissetü'l-ahi'l-mersûm 2629,5 guruş 28 akçe

[29b] Mahmiye-i İstanbul'da Vâlide Hanı'nda kâin bir bâb vakıf sarrâf odası ile hân-ı merkūm ittisâlinde vâki' bir bâb vakıf ekmekçi dükkânının rub'u ve medîne-i mezbûrede Mumhâne iskelesinde kâin bir bâb kayıkhânenin rub'u hâlike-i mersûmenin ile'l-helâk bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'de helâkihâ sagīre-i mersûme Parise'ye âdiyen ba'de'l-intikāl, sagīre-i mersûmenin babası ve velîsi mersûm Haçadur dahi nısf oda-i mezkûr ve rub' ekmekçi dükkânı ve rub' kayıkhâne-i mezkûrları mesûğ-ı şer'îye binâen bi'l-izni'ş-şer'î ve bâ-ma'rifet-i mütevellî el-yevm bedel-i misilleri idüğü ihbâr olunan ba'de'l-keşf nısf

oda-i mezkûr otuz beş bin guruş ve rub‘ ekmekçi dükkânı iki bin yedi yüz elli guruş ve rub‘ kayıkhâne-yi mezkûr iki bin iki yüz elli guruş ki cem‘an kırk bin guruş mukābelesinde bi’l-velâye âhara ferâğ ve tefvîz edip bedelleri olup sagīre-i mersûmeye teberru‘ ve ibrâ-i zimmet olunan meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr kırk bin guruş ve bâlâda muharrer hisse-i irsiyesi olan otuz dokuz bin dört yüz kırk altı guruş ki cem‘an yetmiş dokuz bin dört yüz kırk altı guruşun üç bin altmış guruşu izin hüccetleri harçlarına ve intikāl harçlarına ve müctemi‘ olan icârâtına ve bâkī yetmiş altı bin üç yüz seksen altı guruş bâ-hücec ve bâ-küfelâ yirmi bin guruş ah-ı mersûm Mardıros zimmîye otuz bin dokuz yüz kırk guruşu vekîl-i mersûm Kazer zimmî ve yirmi dört bin dört yüz kırk altı guruşu sagīre-i mersûmenin babası ve velîsi mersûm Haçadur zimmîye idâne olunduğu işbu mahalle şerh olundu.

Temmeti’l-kelâm [Mühür].

118 [29b-1] Sarraf Aci Gabril’in Karamanlı Aci Aslanoğlu Mina aleyhindeki alacak davasının reddedilmesi

Ma‘rûz,

Medîne-i Üsküdar’da mütemekkin derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Sarrâf Aci Gabril v. Artin zimmî meclis-i şer‘-i hatîrde arzuhâl eden Karamanlı Aci Aslanoğlu Mina v. Kaplan zimmî muvâcehesinde benim işbu hâzır bi’l-meclis Duhânî Hıristo v. Efram zimmî zimmetinde cihet-i karzdan bin beş yüz guruş alacak hakkım olup bin ikiyüz elli üç senesi Recebi’l-müreccebi gurresinde hâzır-ı mersûm beni deyn-i mezkûruyla mersûm Mina zimmînin üzerine üçümüz bir meclisde iken havâle-i mutlaka ile havâle edip beher birimiz havâle-i mezkûreyi kabûl eylediğimizden sonra mersûm Mina zimmî havâle-i mezkûreye binâen meblağ-ı merkūmun yedi yüz elli guruşunu sene-i mezkûre şehr-i Ramazani’l-mübâreki’nin beşinci günü bana edâ etmekle mâ‘adâ yedi yüz elli guruş zimmetinde bâkī kalıp hattâ mersûm Mina zimmî meblağ-ı bâkī-i merkūm yedi yüz elli guruş cihet-i mezkûreden zimmetinde bana deyni olduğunu işbu târîh-i i‘lâm-ı şehrî Şa‘bânü’l-mu‘azzamı’nın yedinci günü medîne-i mezkûreye muzâfe Kartal kasabasında ikrâr ve ferdâsı günü hâlâ kasaba-i mezkûre nâibi Mehmed Salih Efendi huzûrunda mersûm ile terâfu‘larımızda inkâra mukārin ikrâr-ı meşrûhunu şuhûd-ı udûlle isbât edip mûcebince nâib-i merkūm meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli guruşu mersûm Mina zimmîden bana hükm dahi edip yedime bir kıt‘a i‘lâm vermekle meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli guruşu mersûm Mina zimmîden hâlâ taleb ederim deyü i‘lâm-ı mezkûru ibrâzıyla da‘vâ etdikde, ol dahi cevâbında ikrâr-ı mezkûru kemâ-fi’s-sâbık inkârından mâ‘adâ müdde‘î-i sarrâf-ı mersûm meblağ-ı merkūm bin beş yüz guruşu benden da‘vâ sadedinde iken sâlifü’l-beyân bin iki yüz elli üç senesi şehr-i Ramazani’l-mübâreki’nin beşinci günü târîhinde İslambol Duhân Gümrüğü

civârında vaki‘ Duhânî Boroş zimmînin dükkânında da‘vâ-yı mezkûresinden benimle kat‘an li’n-nizâ‘ sekiz yüz guruşa sulh olup ben dahi sulh-ı mezkûru ba‘de’l-kabûl müdde‘î-i mersûm bedel-i sulh-ı mezkûr sekiz yüz guruşu dahi meclis-i sulhda benden tamâmen ahz u kabz ve ziyâde müdde‘âsına ve târîh-i merkūma gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i de‘âvîden benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü inkârına mukārın eylediği def‘ini her biri mahâllinden lede’t-tezkiye makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan gümrük-i mezkûr civârında mütemekkinler Duhânî Anaştaş v. Aci Pretamoz ve Duhânî Hıristo v. İstefan nâm zimmîler şehâdetleriyle bi’l-muvâcehe bernehc-i şer‘î isbât etmeğin mûcebiyle müdde‘î-i mersûm Aci Kabril zimmî da‘vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Mina zimmîye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 28 Ş sene [1]256.

119 [29b-2] Üsküdar Arakiyeci mahallesi ahalisinden Safiye’nin alacak davasında anlaşma sağlanması

Ma‘rûz,

Medîne-i Üsküdar’da Arakiyeci mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Safiye bt. İbrahim Edhem nâm hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde üveyi vâlidesi derûn-ı arzuhâlde mezkûretü’l-ism mu‘arrefetü’z-zât Şerife Hadice bt. es-Seyyid Ali nâm Hatun muvâcehesinde işbu târîh-i i‘lâmdan dört sene mukaddem mezbûre Şerife Hadice Hatun malımdan iki bin ikiyüz guruş kıymetli harc-ı felek resminden iki elmas iğnemi bi-gayr-ı hakkın fuzûlî ahz ve istihkāk etmekle kıymet-i mezkûresini mezbûre Şerife Hadice Hatun’dan bi-tarîkı’d-damân hâlâ taleb ederim deyü da‘vâ eylediğimde, ol dahi cevâbında külliyen [**30a**] inkâr ve ol vechile beynimizde ba‘de vukū‘i’l-münâza‘a muslihûn tavassutuyla beynimiz ıslâh ve tanzîm olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da‘vâ-yı mezkûremden mezbûre Hatice Hatun ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ yedi yüz guruş üzerine ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl mâ‘adâya ve bi’l-cümle husûs-ı mezkûra müte‘allika âmme-i de‘âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl eyledik deyü ba‘de’l-ikrâr ve’t-tasdîk ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr yedi yüz guruşun müdde‘iyye-i mezbûre Safiye Hatun’a edâ ve teslîmiyle merkūme Şerife Hadice Hatun ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 23 B sene [1]256.

120 [30a-1] Bahçıvan Hıristo ve Biço'nun Berber Bedros aleyhindeki berber gediği ve bostan davasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Mübârek ve mes'ûd Rikâb-ı hümâyûn-ı şâhâneye takdîm-i arzuhâl eden Bahçıvan Hıristo v. Biço zimmî meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Berber Bedros v. Panos zimmî muvâcehesinde medîne-i Üsküdar'da Reis mahallesinde vâki' hâlik Agob Kalfa Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi vâkıf-ı mersûmun sulbî kebîr oğlu Mıgırdıç zimmî hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezkûr müstagallâtından mahalle-i mezkûrede kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf bostan derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur yine vakf-ı mezkûr müstagallâtından senevî dokuz bin akçe icâre-i müecceleli vakıf âlât-ı lâzıme-i ma'lûme bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarrufumda iken bin iki yüz elli senesi şehr-i Ramazani'l-mübâreki'nin on beşinci günü ben âlât-ı gedik-i merkūmu iki bin beş yüz guruş bedel-i makbûz mukābelesinde gāib ani'l-meclis Bahçıvan Yorgi v. Gazar nâm zimmîye ferâğ-ı kat'î ve re'y-i mütevellî ile ferâğ ve tefvîz ol dahi ba'de't-tefevvüz âlât-ı mezkûreyi bin iki yüz elli iki senesi Cumâdelûlâsı'nın yirmi yedinci günü yine gāib ani'l-meclis Taşçı Misayel v. Dimitri nâm zimmîye bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl etdikden sonra âlât-ı merkūmeyi sene-i mezkûre şehr-i Ramazani'l-mübârekinin on üçüncü günü işbu mersûm Bedros zimmîye bâ-izn-i mütevellî ferâğ ve tefvîz etmekle ol vechile el-yevm âlât-ı gedik-i merkūme vaz'-ı yed ve bostan-ı mezkûru dahi bâ-temessük-i mütevellî taht-ı icâresinde olmağla cümlesini tasarruf edip âlât-ı mezkûrede benim kat'an alâkam kalmamış ise de ben sâlifü'l-beyân bin iki yüz elli senesi şehr-i Ramazani'l-mübârekinin on beşinci günü târîhinde âlât-ı mezkûreyi gāib-i mersûm Yorgi zimmînin malından ve yedinden karz aldığım meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruş deynim mukābelesinde gāib-i mersûma bâ-re'y-i mütevellî vefâen ferâğ [fâriğ] olmuş idim deyü kat'iyyen fâriğ olduğumu inkâr ile mersûm Bedros zimmî ile beynimizde münâza'ât-ı kesîre cereyân etmiş idi. El-hâletü hâzihî bi'l-cümle husûs-ı mezkûre ve ferâğ-ı merkūme ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden ben mersûm Bedros zimmînin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde ol dahi bostan-ı mezkûr kirâsı olmak üzere benden mutâlebe eylediği bin iki yüz guruşa ve vakf-ı mezkûr musakkafâtından mahalle-i mezkûrede kâin bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olduğu bir bâb odayı müştemil ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf arsadan ifrâz ve bana meccânen ferâğ ve mütevellî-i hâzır-ı mersûm Mıgırdıç zimmî dahi şehriye on beş akçe icâre-i müeccele ile benim tasarrufuma izin verdiği zikr olunan odayı muhtevî terbî'an altmış zirâ' mahalle ve ferâğına ve zikr olunan husûslara ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden kat'-ı münâza'a eyledik deyü ikrâr ve tasâdukları tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 24 Ş sene [12]56.

121 [30a-2] Babek v. Avanis ve kardeşi Mıgırdıç'ın İstepan v. Bedros aleyhindeki arazi davasının Sivas mahkemesince karara bağlanması

Sehven buraya kayd olunmuş ise de devletlü Halim Molla Efendi hazretleri zamân-ı aliyyelerinde vukū' bulmuş idüğü bu mahalle şerh verildi.

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl Babek ve karındaşı Mıgırdıç veledeyi'l-hâlik Avanis nâm zimmîler Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde li-ebeveyn ammileri oğlu derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism İstepan v. Bedros nâm zimmî muvâcehesinde Anadolu'da Sivas sancağında vâki' Yıldızeli kazâsına tâbi' Pirkinik karyesi hudûdu dâhilinde kâin Kör İstepan ve Oseb zimmîler tarlaları ve tarîk-i âm ile mahdûd nısf keyl tohum istî'âb eder bir kıt'a tarla babamız hâlik-i mersûm Avanis zimmînin sağlığında ile'l-helâk bâ-tapu taht-ı tasarrufunda olup ba'de helâkihi tarla-yı mezkûr bizimle diğer er karındaşımız gāib ani'l-beled Oseb zimmîye âdiyen intikāl etmiş iken mesfûr İstepan zimmî zikr olunan tarlayı fuzûlen zabt ve bi-gayr-ı hakkın hırâset ve zirâ'at etmekle suâl olunup tarla-yı mezkûrdan keff-i yed birle mahâllinde bizimle karındaşım gāib-i mersûma teslîme mersûm İstepan zimmîye tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü ma'an da'vâ etdiklerinde, mersûm İstepan zimmî dahi cevâbında tarla-yı mezkûr babam mersûm Bedros zimmîden müntakil bâ-tapu taht-ı tasarrufumda olmağla bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü bu sûretde husûs-ı mezkûr arazi nizâ'ına dâir mevâddan olmağla mahâllinde sâhib-i arz hâzır olduğu hâlde terâfu'-i şer'-i şerîf olunmak iktizâ eylediği tarafeyne tefhîm olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Hurrire fî 12 Zilka'deti'ş-şerîfe sene 1256.

122 [30b-1] Eksik Kayıt

Tahakkuk-ı özr-i şer'iyye binâen*

123 [34b-1] Bahçıvan tâifesinden Astori ve kardeşi Vasil'in alacak davasında anlaşma sağlanması

Hüve

Sudûr-ı i'zâm-ı me'âlî-ittisâmdan devletlü inâyetlü übbehetlü Keçecizâde hafîdi Abdülhalim Efendi –edâmallâhu te'âlâ bi'l-izzi'l-ebedî- hazretlerinin zamân-ı devletlerinde vukū'-yâfte olan de'âvî-i şer'iyye zımnında i'tâ buyurdukları hücec-i

* Hükmün devamı yok 30b-34a varakları boş.

şer‘iyye ve i‘lâmât-ı mer‘iyye ve senedât-ı sâire kuyûdâtıdır. Hurrire fî-gurreti N sene [12]56

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Bahçıvan tâifesinden arzuhâl eden Astori ve karındaşı Vasil veledey-i Dimitri nâm zimmîler Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîden Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i hatîrde medîne-i Üsküdar’a muzâfe Kādı karyesinde Çınarlıbahçe’de mütemekkin Riso v. Tanaş nâm zimmî muvâcehesinde bizim mersûm Riso zimmî zimmetinde işbu târîh-i i‘lâmdan bir sene mukaddem müşterek malımızdan ve yedimizden ikrâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği bin guruş alcak hakkımız olmağla meblağ-ı mezkûru mesfûr Riso zimmîden hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğimiz da‘vâmızdan bâ-vesâtet-i muslihîn zimmî-yi mersûm ile bi’t-tav‘ ve’r-rızâ beş yüz guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza ba‘de akdi’l-musâlaha ve’l-kabûl mâ‘adâ ziyâde müdde‘âmıza ve işbu târîh-i i‘lâma gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-men-lehü’l-emr.

Fi’l-yevmi’s-sâlis ve’l-ışrîn min-şehri Ramazani’l-mübârek li-sene sitte ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

124 [34b-2] Mustafa Ağa ve ortağı Aziz Ağa’nın Yorgancı Alaaddin Ağa’da olan alacaklarının tahsil olunması

Ma‘rûz-ı dâ‘î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâhib-i arzuhâl Mustafa Ağa b. İsmail nâm kimesne şerîki Aziz Ağa b. Abdullah hâzır olduğu hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine mahsûs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘de Yorgancı esnâfından medîne-i Üsküdar’da sâkin derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Alaaddin Ağa b. el-Hâc Mehmed Nuri nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Alaaddin Ağa zimmetinde bundan akdem benimle şerîkim hâzır-ı mezbûrun mâl-ı müşterekimizden ve yedimizden iştirâ ve kabz eylediği mâlıfatura ta‘bîr olunur çit ve Amerikan bezi semenlerinden ba‘de külli’l-hesâb gayr-ı ez-teslîmât sahhu’l-bâkī iki bin guruş alacak hakkımız olmağla hattâ şerîkim hâzır-ı mezbûr Aziz Ağa yedinde olup işbu bin iki yüz elli altı senesi Şa‘bânü’l-mu‘azzamın yirminci günü târîhiyle müverrah bir kıt‘a i‘lâm nâtık olduğu üzere medîne-i Üsküdar Mahkemesi’nde huzûr-ı hâkimü’ş-şer‘de meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin guruşu mezbûr Alaaddin Ağa’dan da‘vâ, ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr ü i‘tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı bâkī-i mezkûrun edâsıyla mezbûr Alaaddin Ağa ilzâm olunmuş idi.

El-hâletü hâzihî meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin guruşu mezbûr Alaaddin Ağa bize edâ ve teslîm etmemekle meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin guruşu mezbûr Alaaddin Ağa'dan hâlâ teleb ederiz deyü şerîki hâzır-ı merkūm ile ma'an da'vâ etdiklerinde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamâmihâ ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin guruş mezbûr Alaaddin Ağa'dan tahsîl ve müdde'iyân-ı şerîkân-ı mezbûrân Mustafa ve Aziz Ağalara teslîm etdirilmek iktizâ eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 5 Şevvâli'l-mükerrem sene 1256.

125 [34b-3] Bakkal Balaş'ın alacak iddiasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki

Bakkāl tâifesinden arzuhâl eden Balaş v. Kiryako nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'de medîne-i Üsküdar'da Kassâm Çeşmesi civârında sâkine derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre zâtı mu'arrefe Atiyetullah bt. Ali nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Atiyetullah Hatun zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği bakkāl emti'ası semeninden yedi yüz kırk dört guruş alacak hakkım olup hattâ işbu sene-i mübâreke Recebi'l-ferdinin onuncu günü İstanbul'da Avratpazarı nezdinde Hacı Hasan dükkânı demekle arîf mütemekkin olduğum bakkāl dükkânı pîş-gâhında mezbûre Atiyetullah Hatun ile hesâbımızı rü'yet eylediğimiz hînde meblağ-ı mezkûr yedi yüz kırk dört guruş zimmetinde bana deyni olduğunu ikrâr dahi etmekle meblağ-ı mezkûru mezbûre Atiyetullah Hatun'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde ol dahi külliyen inkâr [**35a**] etmekle ben ber-vech-i muharrer müdde'âmı Çizmeci esnâfından Süleyman Ağa b. Ali ve Mehmed b. Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere ba'de'l-isbât meblağ-ı mezkûr yedi yüz kırk dört guruşu merkūme Atiyetullah Hatun'a hüküm esnâsında muslihîn tavassutuyla beynimiz ıslâh ve tanzîm olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden rızâmla beş yüz elli guruş üzerine sulh olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâ ziyâde müdde'âma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledi deyü ba'de'l-ikrâr ve't-tasdîk, ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı mezkûr beş yüz elli guruşun müdde'î-i mesfûr Balaş zimmîye bi't-taleb edâsıyla mezbûre Atiyetullah Hatun ilzâm olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene sitte ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

126 [35a-1] Nesibe Hatun'un vefat eden eşi Yüzbaşı Hüseyin Ağa'nın mirasından dolayı kayınvalidesi Saliha bt. Halil aleyhindeki davadan vazgeçmesi

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki

Medîne-i Üsküdar'da vâki' Selami mahallesi ahâlîsinden ve asâkir-i muntazama-i Şâhâne yüzbaşılarından olup Anadolu'da Erzincan kazâsı civârında Birecik kasabasında sâkine iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Ağa b. Halil'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Nesibe bt. Ali nâm hatun ile vâlidesi Saliha bt. Halil nâm hatuna münhasıra terekesinin rub'u zevcesi mezbûreye ve selâse-i erbâ'ı vâlidesi mezbûre Saliha Hatun'a isâbeti tahakkukundan sonra sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât zevce-i mezbûre Şerife Nesibe Hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-verâse vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism kezâlik zâtı mu'arrefe ümm-i mezbûre Saliha Hatun muvâcehesinde mûrisimiz zevcim müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle terekesine kayınvâlidem mezbûre Saliha Hatun bi'l-verâse vâzı'atü'l-yed olmağla tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan olarak mecmû'u sekiz yüz guruş kıymetli dört tencere ve bir ta'âm sinisi ve bir nühâs mangal ve bir sagīr tas ve iki kilim ve kahve değirmeni ve dört sahan ve bir şorba tası ve bir kadayıf tepsisi ve bir yorgan ve bir şilte ve bir ihrâm ve bir mir'ât ve dokuz yasdık ve bir sagīr leğen kayınvâlidem mezbûre Saliha Hatun fuzûlî ahz ve ketb ü ihfâ etmekle eşyâ-i muharrere-i mezkûre mevcûde ise a'yânını müstehleke ise ba'de's-sübût kıymet-i mezkûrelerinden ber-vech-i muharrer hisse-i irsiye-i şer'iyyemi mezbûre Saliha Hatun'dan bi'l-verâse tazmîn taleb ederim deyü inkârına mukârin tasaddî eylediğim da'vâmdan rızâmla meccânen fâriğa olmamla bi'l-cümle husûs-ı mezbûra ve zevcim müteveffâ-yı mezbûrun kalîl ü kesîr [ve] celîl ü hakīr, nükūd ve urûz ismi mâl ıtlâk olunur tereke-i ma'lûme ve mechûlesine ve hukūk-ı mîrâsa ve işbu târîhe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile bi'l-asâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 21 L sene 1256.

127 [35a-2] Rukiye Hatun'un boşandığı eşi Numan Bey'de olan alacaklarının tahsili talebi

Ma'rûz,

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'da Süleymâniye mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Şerife Rukiye Hanım bt. Ali Bâb-ı hazret-i

fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde medîne-i Üsküdar civârında Bülbülderesi'nde sâkin derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism hademe-i hâssadan muhrec Numan Bey b. Mehmed Nazif muvâcehesinde mûmâ-ileyh Numan Bey dört yüz elli bir guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevc-i dâhilim iken işbu târîh-i i'lâmdan üç gün mukaddem beni bâyinen tatlîk etmekle mezbûrun zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdün-aleyh mehr-i müeccel-i mezkûrum olan dört yüz elli bir guruş ile bundan akdem malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği bir def'a bin beş yüz guruş ve bir def'a dahi dört yüz elli guruş ki min-haysü'l-mecmû' mezkûr üç bin dört yüz bir guruşu zevcem mûmâ-ileyh Numan Bey'den hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde, mûmâ-ileyh Numan Bey dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olup meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr üç bin dört yüz bir guruş zimmetinde müdde'iyye-i mezbûre Şerife Rukiye Hanım'a deyni olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr üç bin dört yüz guruşun müdde'iyye-i mezbûre Şerife Rukiye Hanım'a edâ ve teslîmiyle mûmâ-ileyh Numan Bey ilzâm olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 26 L sene 1256.

128 [35a-3] Vefat eden Bağcı Hasan'ın Mustafa b. Mehmed'de olan alacağının varislerinden tahsil olunması

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr medîne-i Üsküdar'da Debbâğlar mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Bağcı Hasan b. Hüseyin b. Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma bt. Hasan nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Mehmed ve sulbî sagīr oğlu İbrahim Edhem ba'de'l-inhisâr verese-i merkūmûndan sagīr-i merkūm İbrahim Edhem'in vâlidesi ve kıbel-i şer'den vasiyy-i mansûbesi zâtı mu'arrefe zevce-i mezbûre Fâtıma Hatun sâhib-i arzuhâl ibn-i merkūm Mehmed hâzır olduğu hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Darbhâne-i âmire'de râyic mübâya'ası memûrlarından es-Seyyid Mustafa Ağa b. Mehmed muvâcehesinde zevcim ve mûrisim müteveffâyı merkūm Hasan hayatında bin iki yüz elli beş senesi Zilka'desi gurresinden elli altı senesi Cemâziyelûlâsı gāyetine gelince yevmiye beşer guruş ücret mukāvelesiyle yedi ay müddet mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'nın medîne-i mezbûreye tâbi' Kādı karyesinde Kalamış nâm mahâlde kâin mâlik olduğu kürûmu mülk bağında mu'tâd üzre kendüye hizmet edip müddet-i mezbûrede ecr-i müsemmâ-yı mezkûrundan müctemi' bin yüz elli beş guruş [**35b**] ve zevcim müteveffâ-yı merkūmun kezâlik hayatında merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa'nın bi-şartı'r-rücû' emriyle bağcılık

ücretinden dâyinleri gāibûn ani'l-beled Ali ve Kasım ve Hasan ve Mehmed ve Topal Hüseyin ve Mustafa ve Mehmed ve Ali nâm kimesnelere malından def' ü teslîm eylediği altı yüz yetmiş dört guruş ki cem'an alacak hakkı olan bin sekiz yüz yirmi dokuz guruşun dokuz yüz on üç guruşu zevcim müteveffâ-yı merkūm hayatında mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'dan ahz u kabz edip bâkīsi olan dokuz yüz on altı guruşu kable'l-ahz ve'l-istîfâ fevt ve meblağ-ı bâkī-i mezkûr benimle hâzır-ı merkūm Mehmed ve vasîsi olduğum oğlum sagīr-i merkūma mevrûs olmuş idi. El-hâletü hâzihî meblağ-ı bâkī-i mezkûr dokuz yüz onaltı guruşdan sagīr-i merkūm İbrahim Edhem'in hisse-i irsiyesine isâbet eden dört yüz guruş otuz parayı merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa sagīr-i merkūm için bana def' ü teslîm eylediğinde ben dahi bi'l-vesâye yedinden ahz u kabz ve sagīr-i mezbûrun defter-i kassâmına idhâl etmemle bâkī benim hisse-i irsiyeme isâbet eden yüz on dört buçuk guruş ile oğlum hâzır-ı merkūm Mehmed'in hisse-i irsiyesine isâbet eden dört yüz guruş otuz para mutâlebesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan ben ve oğlum hâzır-ı merkūm Mehmed'den her birerlerimiz bi'l-verâse mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa'nın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ma'an ibrâ ve iskāt eylediğimizde mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa dahi mûrisimiz müteveffâ-yı merkūmun terekesinden cihet-i karzdan olarak iddi'â eylediği iki yüz elli beş guruş mutâlebesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûre ve işbu târîhe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyeye müte'allika âmme-i da'vâdan benimle oğlum hâzır-ı mezbûr Mehmed ve vasîsi olduğum sagīr-i mezbûr İbrahim Edhem'in zimmetimizi ve tereke-i müteveffâ-yı merkūmu ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını asâleten ve vesâyeten kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 L sene 1256.

129 [35b-1] Margarita bt. Bedros'a olan borcunu ödemesi hususunda Kirkor v. Markar'a tenbihte bulunulması

Ma'rûz-ı dâ'i-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Arzuhâl eden şahsı mu'arrefe Margarita bt. Bedros nâm Nasrâniye Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Anadolu'da Kocaeli sancağında vâki' Geyve kazâsına tâbi' Ortaköy re'âyâsından ve peştamâl tüccârından derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Kirkor v. Markar nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Kirkor zimmî bin iki yüz kırk üç senesi Muharremi'l-harâmı'nın on ikinci günü malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği sekiz bin guruş deyni mukābelesinde her biri müstakıllen yedinde mülkü olup karye-i merkūmede kâin etrâf-ı erba'ası Ohan ve Toros ve Yuvan zimmîler menzilleriyle ve tarîk-i âm ile

mahdûd bir bâb menzil ile karye-i mezbûre hudûdu dâhilinde odalar nâm mahâlde kâin Hancı Anastaş ve Aci Ohannes zimmîler bahçeleri ve tarîk-i âm ile mahdûd bir kıt'a dut bahçesi ve ma'lûmü'l-hudûd bir mikdâr arsa-i hâliyesini vefâen bana bey' ve her birini mahâllinde kabza tarafından beni taslît eylediğinde ben dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve kabûl ve minvâl-i meşrûh [üzere] her birini mahâllinde kabza tarafından beni taslît eylediğinde ben dahi minvâl-i muharrer iştirâ ve kabûl ve ber-minvâl-i meşrûh her birini kabz etmiş idim. El-hâletü hâzihî meblağ-ı mezkûr sekiz bin guruşu bana edâ ve teslîm birle emlâk-ı muharrere-i mezkûreyi fekk ü tahlîsa mersûm Kirkor zimmîye tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr sekiz bin guruşu müdde'iyye-i mersûme Margarita Nasrâniyeye edâ ve teslîm birle emlâk-ı muharrere-i mezkûreyi fekk ü tahlîsa mesfûr Kirkor zimmîye tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 29 L sene 1256.

130 [35b-2] Rukiye Hatun'un boşandığı eşi Numan'dan olan küçük oğlu için nafaka tahsisi talebi

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'da Süleymâniye mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Şerife Rukiye Hanım bt. Ali Bâb-ı fetvâ-penâhîde Anadolu Kazaskeri Efendi hazretlerine mahsûs dâirede akdolunan meclis-i şer'-i enverde zevc-i sâbıkı medîne-i Üsküdar'da Bülbülderesi'nde sâkin hademe-i hâssadan muhrec Numan b. Mehmed Nazif mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip mûmâ-ileyh Numan Bey ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken mûmâ-ileyhin firâşından hâsıl ve benden mütevellid ve bi-hakkı'l-hıdâne hâlâ hacr ve terbiyemde olan sulbî oğlu es-Seyyid Mehmed Nazif nâm sagīrin malı olmayıp nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olmağla sagīr-i mezbûrun nafakası için zevcim mûmâ-ileyh Numan Bey üzerine kıbel-i şer'den kadr-ı ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hıdâne matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb bi-tevfîkihi'r-refî'i'l-müstetâb tûbâ lehû ve hüsnü-meâb efendi hazretleri dahi sagīr-i mezbûrun nafakası için pederi mûmâ-ileyh Numan Bey üzerine işbu târîh-i vesîkadan bi't-terâzî beher şehr altmış guruş farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer pederi mûmâ-ileyh Numan Bey üzerine rücû'a vâlidesi ve hâdinesi merkūme şerîfe Rukiye Hanım'a izin vermeleriyle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene sitte ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzır Mustafa Ağa b. ( ), Muhzır Salih Ağa b. ( ), Dîvân-ı âlî çavuşlarından Ayasofyalı Osman Çavuş ve gayruhum.

131 [36a-1] Rukiye Hanım'ın hamileliği dolayısıyla, boşandığı eşi Numan'dan nafaka talebi

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Beşiktaş'da Süleymaniye mahallesinde sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Şerife Rukiye Hanım bt. Ali Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu Kazaskeri Efendi hazretlerine mahsûs dâirede akd olunan meclis-i şer'-i enverde zevc-i sâbıkı medîne-i Üsküdar'da Bülbülderesi'nde sâkin hademe-i hâssadan muhrec Numan Bey b. Mehmed Nazif mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip mûmâ-ileyh Numan Bey ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken mûmâ-ileyhin firâşından hâsıl batnımda mütebeyyin hamlim olmağla vaz'-ı haml ile iddetim münkaziye oluncaya değin nafakam için zevcim mûmâ-ileyh Numan Bey üzerine kıbel-i şer'den kadr-ı ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunması matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î hâkim-i hâsim-i vâlâ cenâb –vaffakallâhu te'âlâ bi's-sıdk ve's-savâb tûbâ lehû ve hüsnü-meâb- efendi hazretleri dahi merkūme Şerîfe Rukiye Hanım'ın vaz'-ı haml ile iddeti münkaziye oluncaya değin nafakası için zevci mûmâ-ileyh üzerine işbu târîh-i vesîkadan bi't-terâzî beher şehr altmış guruş farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru merkūme Şerife Rukiye Hanım kendi nafaka ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer zevci üzerine rücû'a mezbûre Şerife Rukiye Hanım'a izin vermeleriyle mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 26 L sene [12]56.

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidûn es-sâbıkūn.

132 [36a-2] Küçük İbrahim oğlu Dideban Mehmed'in vefat eden Camcı Mustafa'nın varislerinden miras talebi

Arz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı mülûkâneye takdîm olunan arzuhâlde mezkûrü'l-ism olup medîne-i Üsküdar'da Rum Mehmed Paşa mahallesinde sâkin iken işbu sene-i mübâreke şehr-i Rebî'ülevveli gurresinde vefât eden Camcı el-Hâc Mustafa'nın li-ebeveyn ammi müteveffâ Küçük İbrahim'in sulbî oğlu Dîdebân Mehmed sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde müteveffâ-yı mezbûrun veresesinden zevce-i menkûha-i

metrûkesi olup terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedi mütehakkık olan mu'arrefetü'z-zât Hamide bt. Ali nâm hatun kendi nefsinden asâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun sulbiye sagīre kızı olup kendüden mütevellide Emine'nin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasiyy-i mansûbesi olmağla vesâyeten muvâcehesinde müteveffâ-yı merkūmun li-ebeveyn er karındaşı müteveffâ Mehmed'in sulbî oğlu müteveffâ Ömer'in kebîr oğulları ve usûbet-i nesebiye cihetinden vârisleri olduklarına ber-vech-i âtî hükm-i şer'î lâhık olan Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif nâm kimesnelerin üvey pederleri ve taraflarından husûs-ı câi'z-zikirde vekîl-i müseccel-i şer'îleri eşrâf-ı kuzâtdan es-Seyyid el-Hâc İsmail Efendi b. Ahmed hâzır olduğu hâlde babam müteveffâ-yı mezbûr Küçük İbrahim müteveffâ-yı merkūm Camcı el-Hâc Mustafa'nın babası müteveffâ Kalaycı Salih ile li-ebeveyn er karındaşlar olup babaları ismi Hasan ve dedeleri ismi Ömer ve vâlideleri ismi Zeyneb bt. Abdullah ve maskat-ı re'sleri medîne-i merkūmede vâki' Debbâğlar Meydanı nâm mahâlde Köpekçiler Hanı olup ol vechile ben müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn ammi oğlu olmamla verâseti zevcesi mezbûre Hamide Hatun ile sulbiye sagīre kızı merkūme Emine'ye usûbet-i nesebiye cihetinden bana münhasıra olup bizden gayrı vâris ve terekesine müstahakk-ı âharı yoğiken müvekkilân-ı mezbûrân Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif vekîl-i merkūmun yedinde olup işbu sene-i mübâreke Cemâziyelûlâsı'nın on beşinci günü târîhiyle müverrah ve sâbık Sadr-ı Anadolu devletlü inâyetlü Yesârî Efendizâde Mustafa İzzet Efendi hazretlerinin hatemleriyle mahtûm bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık olduğu üzere kazasker-i müşârün-ileyh hazretleri huzûrunda zevce-i merkūme Hamide Hatun muvâcehesinde babamız müteveffâ-yı mezbûr Ömer'in babası müteveffâ-yı merkūm Mehmed müteveffâ-yı mezbûr Camcı el-Hâc Mustafa ile li-ebeveyn er karındaşlar olup babaları ismi Kalaycı Salih ve dedeleri ismi Ali ve vâlideleri ismi Âişe bt. Ahmed ve maskat-ı re'sleri medîne-i mezkûre mahâllâtından Atîk Vâlide Sultan mahallesi olup ol vechile müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı oğlunun oğulları olmamızla verâseti zevce-i mezbûre Hamide Hatun ile sulbiye sagīre kızı merkūme Emine'ye ve usûbet-i nesebiye cihetinden **[36b]** bize münhasıra olup bizden gayrı verâset ve terekesine müstahakk-ı âharı yoğiken zevce-i merkūme Hamide Hatun müteveffâ-yı mezbûrun ber-mûceb-i defter-i kassâm terekesinin mecmû'unu bi'l-verâse ve bi'l-vesâye kabz ve vaz'-ı yed etmekle makbûzundan hisse-i irsiyemizi bize teslîme zevce-i mezbûre Hamide Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü zevce-i mezbûrenin inkârına mukārin eyledikleri müdde'âlarını medîne-i mezbûre mahâllâtından Sinan Paşa mahallesi İmamı es-Seyyid Hafız Hüseyin Efendi b. es-Seyyid Ali ve Kefçe Dede mahallesi ahâlîsinden Kahveci Abdi Ağa b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î isbât etmeleriyle Kazasker-i müşârün-ileyh hazretleri dahi şâhidân-ı merkūmânı ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetlerini kabûl ve mûcebince müvekkilân-ı merkūmân Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif'in

verâsetlerine hükm buyurmuşlar idi. El-hâletü hâzihî müvekkilân-ı merkūmân tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan olarak zevce-i merkūmeden henüz kat'an nesne kabz etmeyip hakīkatinde müvekkilân-ı merkūmân Mehmed İzzet ve Mehmed Nazif müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı oğlunun oğulları ve vârisleri olmayıp zî-rahm cihetinden li-ebeveyn hâlı müteveffâ-yı merkūm Ömer'in oğulları olmalarıyla ber-vech-i meşrûh isbât eyledikleri müdde'âları hilâf-ı vâki' olup ve şâhidân-ı merkūmân dahi şâhid-i zûr olmalarıyla öyle olucak ber-minvâl-i muharrer makbûzundan hisse-i irsiyemi bana teslîme zevce-i merkūme Hamide Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü takrîr-i meşrûhu üzere müvekkilân-ı mezbûrânın ber-minvâl-i meşrûh verâsetlerine ba'de'l-hükm tasaddî eyledikleri da'vâsı mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle zevce-i asîl ve vasiyy-i merkūme Hamide Hatun ile müvekkilân-ı mezbûrâna bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 17 Za sene [1]256.

133 [36b-1] Hatice bt. Abdullah'ın Kantarcı Mehmed Ağa aleyhindeki alacak iddiasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Medîne-i Üsküdar'da Arakiyeci mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Hadice Hatun bt. Abdullah Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kantarcı Mehmed Ağa b. Hasan b. Abdullah tarafından ber-vech-i âtî husûsda tasdîka vekîl-i şer'îsi el-Hâc Ali b. el-Hâc Ali nâm kimesne muvâcehesinde müvekkil-i merkūm Mehmed Ağa zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden dokuz yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru müvekkil-i merkūm Mehmed Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-tavassut-ı muslihîn müvekkil-i merkūm Mehmed Ağa ile bi't-tav' ve'r-rızâ üç yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza sulh olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl ziyâde müdde'âma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan müvekkil-i merkūm ile vekîl-i mezbûrun zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt eylediğimde mezbûr el-Hâc Ali Ağa dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ibrâ-i mezkûrumu kabûl eyledi deyü mukırra-i müdde'iyye-i merkūme Hadice Hatun'u bi'l-cümle sâdır olan kelimât-ı meşrûhasında vekîl-i merkūm el-Hâc Ali'nin tasdîk eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 4 Z sene [1]256.

134 [37a-1] Hasan Tahsin'in hak iddia ettiği İzzeddinli mezraası tımarının İmam Ahmed ve kardeşi Veliyyüddin'e ait olduğu

Ma'rûz,

Anadolu'da Kengiri sancağında Keskin nâhiyesinde Efsun nâm-ı diğer Oşunlu karyesi timârına bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan Defterhâne-i âmire ketebesinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi b. Mustafa Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde yine nâhiye-i mezkûrede Yassıbağ timârına bâ-berât-ı âlîşân iştirâken mutasarrıflar olan Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne süvârîlerinden Rıza Paşa livâsında Üçüncü Alayın İmamı Kengirili Ahmed Efendi ve karındaşı Veliyyüddin ibney Mehmed'den sâhib-i arzuhâl, mezbûr İmam Ahmed Efendi muvâcehesinde zikr olunan Keskin nâhiyesinde vâki' Alempınarı ve Eskikışla ve Kızılcapınar ve Acemseküsü ve Küçükburun ve Dölek Kuzuboğan Habil Pınarı, Yanıkviran ve Akçagedik ve tarîk-i âm ile Baştarla, Köygösteren, Kartalkaya, Çamlıca, İncekiriş, Gökçeburun ile mahdûd ve İzzeddinli karyesi mezra'ası benim bâ-berât mutasarrıf olduğum Efsun nâm-ı diğer Oşunlu karyesi timârı mülhakātından iken mezbûr İmam Ahmed Efendi ile karındaşı ve müştereki mezbûr Veliyyüddin mahâll-i mezkûr bizim bâ-berât mutasarrıf olduğumuz Yassıbağ timârı mülhakātındandır deyü bi-gayr-ı hakkın zabt ve hâsılâtını ahz u kabz ederler, suâl olunup keff-i yedleri murâdımdır deyü da'vâ etdikde mezbûr İmam Ahmed Efendi dahi cevâbında yedimde olup bin iki yüz elli iki senesi Cemâziyelâhiresi'nin on dördüncü günü târîhiyle müverrah Rumeli Kazaskeri esbak devletlü inâyetlü Arabzâde Mehmed Hamdullah Efendi hazretlerinin hatemleriyle mahtûm bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık olduğu üzere Kazasker-i müşârün-ileyh hazretleri huzûrunda müdde'î-i merkūm es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi husûs-ı mezkûru bi-aynihî benim muvâcehemde da'vâ ve ben dahi bin iki yüz otuz dokuz senesi şehr-i Rebî'ülevveli'nin on beşinci günü târîhiyle müverrahalar sâbıkā Kengiri nâibi Kādızâde es-Seyyid Mustafa Edib Efendi'nin mührü mutâbık diğer yedimde olan bir kıt'a hüccet ve bir kıt'a i'lâm-ı şer'î nâtık oldukları üzere zikr olunan Oşunlu karyesi timârına Defterhâne-i âmire ketebesinden es-Seyyid Mustafa ve karındaşı es-Seyyid İbrahim Efendiler ibneyi'l-Mustafa târîh-i mezkûrda bâ-berât iştirâken mutasarrıflar ve benimle karındaşım mezbûr Veliyyüddin'den her birimiz dahi ol târîhde hâl-i sugrumuzda sâlifü'z-zikr Yassıbağ timârına bâ-berât iştirâken mutasarrıflar iken nâib-i mezbûr tarafından mürsel es-Seyyid Hafız Mehmed Efendi'nin münâza'un-fîh olan mezra'a-i mezkûre üzerine varıp huzûr-ı Müslimînde akdeylediği meclis-i şer'de kâtibân-ı merkūmândan merkūm es-Seyyid Mustafa Efendi hudûd-ı mezkûr ile mahdûd İzzeddinli mezra'ası karındaşım ve müşterekim mezbûr es-Seyyid İbrahim Efendi ile

bâ-berât iştirâken mutasarrıflar olduğumuz Oşunlu timârı mülhakātından olmağla keff-i yedi murâdımdır deyü min-ciheti'l-eb ceddimiz ve vasîmiz Veliyyüddin b. Abdullah'ın muvâcehesinde da'vâ etdikde ceddimiz ve vasîmiz mezbûr Veliyyüddin dahi mezra'a-i mezkûre ber-mûceb-i Defter-i hâkānî bizim bâ-berât mutasarrıf olduğumuz mezra'a-i Yassıbağ timârı mülhakātından olduğunu hüccet-i mezkûrede isimleri mastûr on üç nefer şuhûd-ı mu'addilûn şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât edip mûcebince müdde'î-i mezbûr Mustafa Efendi da'vâ-yı mezkûresiyle ceddimiz ve vasîmiz mezbûr Veliyyüddin'e bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunmuşdur deyü mazmûnları takrîr-i meşrûhuma mutâbık hüccet ve i'lâm-ı mezkûrları ibrâz ile eylediğim def'imi ve mazmûn-ı hüccet ve i'lâm-ı mezkûrları merkūm es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi ikrâr ü i'tirâf edip lâkin zikr olunan Oşunlu karyesi mutasarrıfân-ı kâtibân-ı mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid İbrahim Efendilerin terk-i hizmetlerinden bâ-berât bana tevcîh olunmağla öyle olucak mârrü'l-beyân İzzeddinli mezra'ası mezbûr İmam Ahmed Efendi ile karındaşı merkūm Veliyyüdin'in bâ-berât mutasarrıf oldukları mezra'a-i Yassıbağ timârı mülhakātından olduğunu mahâllinde benim muvâcehemde dahi isbât etsinler deyü îrâd eylediği kelâmı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı mezbûr es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi'ye tefhîm ve mûcebince da'vâ-yı mezkûresiyle bana bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'z-zikr İzzeddinli mezra'ası timârı ber-mûceb-i Defter-i hâkānî mezra'a-i Yassıbağ timârı mülhakātından olmak üzere benimle karındaşım mezbûr Veliyyüddin'in bâ-berât zabt ve tasarrufumuz iktizâ eylediği i'lâm-ı kazasker-i müşârün-ileyhde tasrîh olunmuş iken merkūm es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi mücâb ve mülzem olmayıp husûs-ı mezkûrun mahâllinde lede't-tahkīki'ş-şer'î fasl ü rü'yet olunması bâbında mârru'z-zikr Kengiri ve nâhiye-i mezkûr nâibleri efendilere hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân ısdârıyla tarafeynden vekîl nasb u ta'yîn eylediği gāib ani'l-beled Karahisârî Hüseyin b. Hüseyin nâm kimesne târîh-i merkūmda zikr olunan Kengiri Nâibi Ali Şakir Efendi tarafından meb'ûs Hafız Hüseyin Efendi'nin yine münâza'un-fîh olan mahâll-i mezkûre varıp nâhiye-i **[37b]** mezbûre nâibi efendi ile ma'an huzûr-ı Müslimînde akdeyledikleri meclis-i şer'de işbu İzzeddinli Aşîreti'nin zirâ'at ve hırâset etdikleri mezra'anın nâm-ı kadîmi Efsun olup İzzeddinli Aşîreti sonra gelip tavattun ile mezra'a-i mezkûreyi zirâ'at ve hırâset ederler ise de yine? hâsılâtına müvekkilim es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi'nin ahz u kabz etmesi lâzım gelmekle keff-i yedleri murâdımdır deyü kendi nefsimden asîl ve karındaşım mezbûr Veliyyüddin tarafından vekîl olduğum hâlde bi'l-vekâle muvâcehemde da'vâ etdikde ben dahi ber-minvâl-i meşrûh da'vâ-yı def' ve def'-i mezkûrumu mazbûtü'l-esâmî şuhûd-ı udûlle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât edip mûcebince müdde'î-i müvekkil-i mezbûr es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Hüseyin da'vâ-yı mezkûresiyle tekrâr bana bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunmuş idi deyü

mazmûnları takrîrine mutâbık ve nâib-i merkūm Ali Şakir Efendi'nin mührü mutâbık âhar bir kıt'a hüccet ve iki kıt'a i'lâm-ı şer'îler ile bâlâda bast ü beyân olunduğu üzere mukaddem ve muahhar senedât-ı merkūmeyi ibrâz ile eylediği def'ini ve bi'l-cümle senedât-ı mezkûrenin mazmûnlarını müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi bi-tamâmihâ ikrâr ü i'tirâf edip lâkin mezbûr İmam Ahmed Efendi husûs-ı mezkûru benim muvâcehemde isbât etmeyip vekîlim olan gāib-i mezbûr Hüseyin'in muvâcehesinde isbât etdiğinden ben bir vechile kāni' ve mücâb olmamamla öyle olucak merkūm İmam Ahmed Efendi ile karındaşı gāib-i merkūm Veliyyüddin'den her biri husûs-ı mezkûr mahâllinde def'e dahi bi'n-nefs benim muvâcehemde isbât etsinler demesi mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve mûcebince müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Hasan Tahsin Efendi da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr İmam Ahmed Efendi'ye ke'l-evvel bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'l-beyân İzzeddinli mezra'ası ber-mûceb-i Defter-i hâkānî Mezra'a-i Yassıbağ timârı mülhakātından olmak üzere mezbûrân İmâm Ahmed Efendi ve karındaşı Veliyyüddin'in bâ-berât-ı âlîşân zabt ve tasarrufları iktizâ etmeğin bu sûretde mezbûr İmâm Ahmed Efendi ile karındaşı mezbûr Veliyyüddin'in sâbıku'z-zikr İzzeddinli mezra'asını ber-minvâl-i meşrûh zabt ve tasarrufları için sûret-i mürâfa'aları derciyle bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-bânî ile müveşşah bir kıt'a emr-i âlîşân ısdârı re'yi- savâb idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 26 L sene [12]56.

135 [37b-1] Hafize Hatun'a olan borcundan dolayı hapsedilen Mehmed Salih Ağa'nın borcunu tecil ve taksitlendirmesi

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen hâmiş-i arzuhâlde mastûr derkenâr nâtık olduğu üzere derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism Hafize Hatun bt. İsmail'e bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün-bih altı bin yüz yetmiş beş guruş deyni için bir müddetden beri mahbûs olan kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Destgâhcı Mehmed Salih Ağa b. Mehmed nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'de merkūme Hafize Hatun'un li-ebeveyn er karındaşı ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müsbet-i şer'îsi Musa Ağa muvâcehesinde benim müvekkile-i merkūme Hafize Hatuna ber-vech-i muharrer zimmetimde cihet-i karzdan bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün-bih altı bin yüz yetmiş beş guruş deynim olup lâkin deynim olan meblağ-ı mezkûru müvekkile-i merkūme Hafize Hatun'a hâlâ def'aten bir vechile edâya iktidârım olmamağla ber-vech-i âtî istimhâl eylediğimde vekîl-i mezbûr Musa Ağa dahi kız karındaşı ve müvekkilesi dâyinem mezbûreye izâfetle meblağ-ı mezkûrun yüz yetmiş

beş guruşu mutâlebesine müteʿallika daʿvâdan benim zimmetimi bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip bâkīsi olan altı bin guruşun bin guruşunu işbu târîh-i iʿlâmdan on gün mürûrunda ve mâʿadâsı olan beş bin guruşu dahi sene-i âtiye Muharremi'l-harâmı gurresinden iʿtibâren beher şehr ikişer yüz guruş verip mecmûʿu târîh-i mezkûrdan yirmi beş ay tamâmına değin tamâmen müvekkile-i mezbûre Hafize Hatun'a edâ ve îfâ etmek üzere rızâsıyla bi'l-vekâle beni imhâl ve te'hîr eylediğinden sonra medîne-i mezbûrede Ahmediye mahallesinde sâkine işbu hâzıra bi'l-meclis muʿarrefetü'z-zât Şerife Âişe Sıdıka bt. el-Hâc Hasan nâm hatun dahi deynim olan meblağ-ı bâkī-i mezkûr altı bin guruşa emrimle kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şerʿiyye ile kabûle mukārin kefîl ve zâmin oldu deyü mukırr-ı merkūm Mehmed Salih Ağa'nın bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu vekîl-i merkūm Musa Ağa ile hâzıra-i merkūme Şerife Âişe Hatun'dan her biri tasdîk ve tahkīk eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 19 Z sene [12]56.

136 [38a-1] Ali Reis'in alacağının tahsil olunması

Maʿrûz-ı dâʿî-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sefine reislerinden sâhib-i arzuhâl Ali Reis b. Ahmed nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ahmed b. Mehmed muvâcehesinde benim merkūm Ahmed zimmetinde bâ-iʿlâm-ı şerʿî mahkûmün-bih cihet-i karzdan altı yüz yetmiş guruş alacak hakkım olmağla suâl olunup meblağ-ı mezkûr-ı merkūm Ahmed'den tahsîl olunması matlûbumdur deyü daʿvâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ ikrâr ü iʿtirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr altı yüz yetmiş guruş merkūm Ahmed'den tahsîl ve müddeʿî-i merkūm Ali Reis'e teslîm olunmak iktizâ eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 7 Z sene [12]56.

137 [38a-2] İlbasanlı Ali Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Abdüsselam Ağa'ya tenbihte bulunulması

Maʿrûz-ı dâʿî-i Devlet-i aliyyeleridir ki

Medîne-i Üsküdar'da sâkin bâʿisü'l-iʿlâm İlbasanlı Ali Ağa b. Mehmed nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine mahsûs dâirede akdolunan meclis-i şerʿ-i münîrde sefine reislerinden Abdüsselam Ağa b. Ali nâm kimesne muvâcehesinde Anadolu'da Bolu sancağında vâkiʿ mukaddemâ Hisarönü kazâsı aʿyânı İsmail Ağa b. İsmail hâzır olduğu hâlde bin

iki yüz elli iki senesi Zilka'deti'ş-şerîfesi'nin yirmi üçüncü günü zikr olunan Bolu sancağı mütesellimi'nin kavasbaşı iken a'yân-ı merkūm İsmail Ağa zimmetinde cihet-i karzdan bâ-temessük alacak hakkım olan üç bin yedi yüz guruşun temessükünü işbu hâzır bi'l-meclis Nuri Ağa yediyle mezbûr Abdüsselam Ağa'ya teslîm ve meblağ-ı mezkûr üç bin yedi yüz guruşu hâzır-ı a'yân-ı mezbûr İsmail Ağa'dan tahsîl ve kabza tarafımdan merkūm Abdüsselam Ağa'yı tevkîl eylediğimde ol dahi ba'de kabûlü'l-vekâle meblağ-ı mezkûr üç bin yedi yüz guruşu hâzır-ı a'yân-ı merkūm İsmail Ağa'dan bi'l-vekâle tamâmen tahsîl ve kabz ve bana vermeyip bigayr-ı hakkın kendi umûruna sarfla istihlâk etmekle meblağ-ı mezkûr üç bin yedi yüz guruşu merkūm Abdüsselam Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü hâzır-ı a'yân-ı merkūmun tasdîkiyle da'vâ etdikde ol dahi cevâbında inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri mahallerinden lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan sâlifü'z-zikr Hisarönü kazâsına tâbi' Çormanlı karyesi ahâlîsinden Çınaroğlu Ali b. Ali ve Gök Mehmed oğlu İbrahim b. Memiş nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr üç bin yedi yüz guruşu müdde'î-i merkūm Ali Ağa'ya edâya mezbûr Abdüsselam Ağa'ya tenbîh olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emrindir.

Fî 21 Z sene [12]56.

138 [38a-3] Araboğlu Bedros'un varisleri arasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz-ı dâ'î-i Devlet-i aliyyeleridir ki

Medîne-i Üsküdar'da Yenimahalle'de mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Kireçci Araboğlu Bedros v. Oseb zimmînin verese-i münhasırasından sulbiye kızı mukaddemâ sagīre ve hâlâ kebîre sâhibe-i arzuhâl şahsı mu'arrefe Harob Nasrâniye bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü Mîr Mehmed Emin Âsaf Efendi tarafından meb'ûs Kâtib Ali Rıza Efendi hâzır olduğu hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde anası ve hâl-i sugrunda bâ-hüccet vasiyy-i mansûbesi olup derûn-ı arzuhâlde mastûretü'l-ism kezâlik mu'arrefetü'z-şahs Norla bt. Duyun nâm Nasrâniye muvâcehesinde anam mersûme Norla Nasrâniye benim hâl-i sugrumda tesviye-i umûruma vasiyy-i mansûbem olmağla babam hâlik-i mersûmdan mevrûs ve müntakil ber-mûceb-i defter-i kassâm ve zeyl malım olan cem'an üç bin beş yüz yirmi beş guruş otuz üç parayı anam mersûme Norla Nasrâniye bi'l-vesâye ahz u kabz ve bilâ-zarûre kendi umûruna sarfla istihlâk etmekle meblağ-ı mezkûru anam mersûme Norla Nasrâniyeden bi'l-verâse tazmîn taleb ederim deyü bundan akdem taleb ve da'vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî muslihûn tavassutuyla beynimiz tesviye ve

tanzîm olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim üç bin beş yüz yirmi beş guruş otuz üç para müddeʿâmdan rızâmla meccânen fâriğa olduğumda anam mersûme Norla Nasrâniye dahi Haremeynü'ş-şerifeyn Hazîne-i celîlesinden mazbût olup Ayasofya-i kebîr Câmiʿ-i şerîfi Evkāfı mülhakātından Dârüssaʿâdeti'ş-şerîfe ağası esbak merhûm İdris Ağa Vakfı musakkafâtından medîne-i Üsküdar'da Çinili Câmiʿ-i şerîfe kurbünde Reisler mahallesinde kâin maʿlûmü'l-hudûd bir bâb Horasancı dükkânı derûnunda mevcûde gedik taʿbîr olunur beher şehr kırk beş akçe icâre-i müecceleli âlât-ı lâzıme-i maʿlûmede beher şehr yirmi iki buçuk akçe icâre ile **[38b]** işbu bir kıtʿa diğer arzuhâl hâmişinde mastûr defter-i vakıfdan muhreç derkenâr nâtık olduğu üzere mutasarrıfe olduğu nısf hisse-i şâyiʿasını bâre'y-i mütevellî meccânen bana ferâğ ve tefvîz eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl eylediğimden sonra meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz yirmi beş guruş otuz üç paranın mutâlebesine ve babam hâlik-i mersûmun dâhil-i defter ve hâric-ez defter tereke-i maʿlûme ve mechûlesine ve hukūk-ı mîrâsa ve işbu târîhe gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyeye müteʿallika âmme-i deʿâvî ve kâffe-i mütâlebâtdan anam mersûme Norla Nasrâniye'nin zimmetini, ol dahi kezâlik husûs-ı mezkûre ve ferâğ-ı mezbûrda şürût-ı müfside müddeʿâsına ve işbu târîhe gelince sâir cemîʿ hukūk-ı şerʿiyyeye müteʿallika âmme-i deʿâvîden benim zimmetimi her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şerʿî ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eyledik deyü mukırra-i mersûme Harob Nasrâniyenin bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhasını anası mesfûre Norla Nasrâniyenin tasdîk eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 25 Z sene [12]56.

139 [38b-1] Selime Hatun ve oğlu Kolağası Mahmud'un menzil hissesini sahibi Suyolcu Mehmed Said Ağa'ya teslim etmeleri

Maʿrûz-ı dâʿî-i Devlet-i aliyyeleridir ki,

Sâhib-i arzuhâl Suyolcu Mehmed Said Ağa b. Mustafa nâm kimesne bi'l-maʿiyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi kıbelinden mebʿûs Kâtib es-Seyyid Ali Rıza Efendi hâzır olduğu hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde kendi nefsinden asıl ve vâlidesi zâtı muʿarrefe Selime Hatun bt. Mustafa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şerʿîsi Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne Kolağalarından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mahmud Ağa b. Mehmed muvâcehesinde nezâreti evkāfa mülhak evkāfdan ashâb-ı hayrâtdan merhûm Feridun Ağa Vakfı'nın kāimmakām-ı mütevellîsi ecille-i ricâl-i Devlet-i aliyye'den hâlâ evkāf nâzırı atûfetlü Numan Mahir Beyefendi hazretleri tarafından vekîl-i şerʿîleri câbî-i vakf-ı mezkûr el-Hâc

Mahmud Efendi b. el-Hâc Musa hâzır olduğu hâlde vakf-ı mezkûr musakkafâtından medîne-i Üsküdar'da Atîk Vâlide Sultan mahallesinde vâki‘ etrâf-ı erba‘ası Bıçakçı Ali Ağa menzili ve Kömürcü İsmail Ağa menzili ve bahçesi ve tarîk-i âm ile mahdûd şehriye altmış akçe icâre-i müecceleli müştemilât-ı ma‘lûmeyi hâvî bir bâb vakıf menzilin üç hisse i‘tibârıyla sülüsân hissesi işbu hâzırân bi'l-meclis li-ebin er karındaşım Ahmed ve li-ebeveyn kız karındaşım Âişe Sıdıka Hatun'un bâkī sülüs hissesi benim üç kıt‘a temessükât ile bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyi‘an taht-ı tasarrufumuzda iken işbu asîl ve vekîl-i mezbûr Mehmed Ağa ile vâlidesi müvekkile-i mezbûre Selime Hatun'dan her biri karındaşlarım hâzırân-ı mezbûrân Ahmed ve Âişe Sıdıka Hatun'dan her birinin menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan ber-vech-i meşrûh mutasarrıflar oldukları sülüsân hisse-i şâyi‘alarını asil ve vekîl-i mezbûrun yedinde olan temessük-i mezkûr hâmişleri mantûklarınca bin iki yüz elli beş senesi Cemâziyelûlâsı'nın yirmi üçüncü günü bedel-i ma‘lûm ve medfû‘ mukābillerinde hâzırân-ı mezbûrândan bâ-re'y-i mütevellî teferru‘ ve tefevvüz eylediklerine mebnî ben târîh-i mezkûrda diyâr-ı âharda bulunmam takrîbiyle benim ber-vech-i muharrer menzil-i mahdûd-ı mezkûrda mutasarrıf olduğum sülüs hisse-i şâyi‘amda asîl ve müvekkil-i mezbûrân bi-gayr-ı hakkın vaz‘-ı yed etmeleriyle suâl olunup kasr-ı yedlerine vâlidesi müvekkile-i mezbûreye izâfetle asîl ve vekîl-i merkūm Mehmed Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ etdikde asîl ve vekîl-i merkūm Mehmed Ağa dahi cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûrun ber-minvâl-i meşrûh sülüsân hisse-i şâyi‘alarını hâzırân-ı merkūmân Ahmed ve Âişe Sıdıka hatundan tefevvüz eylediklerini ve âhar sülüs hisse-i şâyi‘a-i mezkûreye mukaddemâ Suyolcu Mehmed Said Ağa b. Mustafa nâmında bir kimesne bi'l-icâreteyn iştirâken bâ-temessük mutasarrıf olup bir müddetden beri diyâr-ı âharda sâkin iken bilâveled fevt olduğuna binâen mutasarrıf olduğu sülüs hisse-i şâyi‘a-i merkūme merkūm Suyolcu Mehmed Said Ağa'nın mahlûlünden târîh-i merkūmda bin beş yüz guruş icâre-i mu‘accele ve icâre-i müeccele-i merkūmeden hissesiyle cânib-i vakf-ı mezkûrdan benimle vâlidem ve müvekkilem merkūme Selime Hatun'a bâ-temessük bi'l-icâreteyn îcâr biz dahi ber-vech-i muharrer istîcâr ve kabûl etmemizle ol vechile bi-hakkın vaz‘-ı yed ederiz deyü sülüs hisse-i şâyi‘a-i mezkûreye vaz‘-ı yedlerini bi'l-asâle ve bi'l-vekâle câbî-i hâzır-ı vekîl-i merkūmun tasdîkiyle ikrâr ve i‘tirâf edip lâkin müdde‘î-i merkūm Mehmed Said Ağa'nın ber-vech-i meşrûh sülüs hisse-i şâyi‘a-i mezkûreye mutasarrıf olan Suyolcu Mehmed Said Ağa olduğunu câbî-i vekîl-i hâzır-ı mezbûr ile ma‘an inkâr etmeleriyle müdde‘î-i mezbûr Mehmed Said Ağa, ber-vech-i muharrer müdde‘âsını her biri lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Feshâne-i âmire amelesinden İsmail b. Davud ve Devâtçı esnâfından Üveys b. Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe bernehc-i şer‘î isbât etmeğin mûcebince sülüs hisse-i şâyi‘a-i mezkûreden bâ-re'y-i mütevellî kasr-ı yed birle sâhib-i evveli müdde‘î-i merkūm Mehmed Said Ağa'ya

teslîme vâlidesi müvekkile-i mezbûre Selime Hatun'a izâfetle asıl ve vekîl-i merkūm Mehmed Ağa'ya tenbîh olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 25 Za sene [12]56.

140 [39a-1] Mehmed Ağa'nın vefat eden Bağcı Arab Salih Ağa'ya varis olduğunun tescil ve mirastan hissesinin tahsili

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Kazasker mahallesi ahâlîsinden olup bin iki yüz elli iki senesi hilâlinde edâ-i farîza-i hacc-ı şerîf için Mekke-i mükerreme'ye azîmet ederken esnâ-i râhda vefât eden Bağcı Arab Salih Ağa'nın ber-vech-i âtî bir kıt'a isbât-ı verâset hücceti nâtıka olduğu üzere li-ebeveyn ammi oğlunun oğlu ve usûbet-i nesebiye cihetinden verâseti olduğuna hükm-i hâkim-i şer'î lâhık olan Sarrâc esnâfından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mehmed Ağa b. Osman nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde müteveffâ-yı mezbûrun li-ümmin kız karındaşı olup terekesine bi'l-verâse vâzı'atü'l-yed olan mu'arrefetü'z-zât Zeliha Hatun bt. Halil muvâcehesinde Kıbrıs tüccârından kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr es-Seyyid Mehmed Nureddin Ağa b. Mustafa nâm kimesne hâzır olduğu hâlde yedimde olup bin iki yüz elli üç senesi Recebi'l-ferdi'nin on yedinci günü târîhiyle müverraha ve ol târîhde medîne-i mezbûre kādısı bulunan mevâlî-i i'zâmdan fazîletlü es-Seyyid Mehmed Selim Sırrı Efendi'nin imzâ ve hatemini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Arab Salih Ağa'nın babası Osman ile benim babam Osman'ın babası Mehmed li-ebeveyn er karındaşlar olup babaları ismi Osman ve dedeleri ismi Kara Ahmed ve vâlideleri ismi Âişe Hatun bt. diğer Osman ve maskat-ı re'sleri Zağferanborlu kazâsına tâbi' Kızılbel karyesi olup ol vechile ben müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn ammi oğlunun oğlu olmamla verâseti mezbûre Zeliha Hatun ile usûbet-i nesebiye cihetinden bana münhasıra olup benden gayrı tereke-i bakiyesine müstahakk-ı âharı yoğiken mezbûre Zeliha Hatun müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yed etmekle makbûzundan hisse-i irsiyemi bana teslîme merkūme Zeliha Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü kādı-i mûmâ-ileyh huzûrunda mezbûre Zeliha Hatun'dan da'vâ eylediğimde ol dahi tereke-i müteveffâ-yı mezbûre bi'l-verâse vaz'-ı yedini ikrâr benim ber-vech-i muharrer verâset müdde'âmı inkâr etmekle ben ber-minvâl-i muharrer müdde'âmı derûn-ı hüccet-i merkūmede isimleri mezkûr Taşçı Ali Ağa b. Mehmed ve es-Seyyid Osman Efendi b. Mehmed nâm şâhideyn-i mu'addileyn şehâdetleriyle muvâcehesinde ber-nehc-i şer'î isbât edip kādı-i mûmâ-ileyh dahi şâhidân-ı merkūmânın şehâdetlerini kabûl ve mûcebiyle

benim verâsetime hükm etmiş idi. El-hâletü hâzihî merkūme Zeliha Hatun vâzı'atü'l-yed olduğu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan hisse-i irsiye-i şer'iyyemi bana teslîmden ibâ vü imtinâ' eylediğinden mâ'adâ müteveffâ-yı mezbûrun hîn-i vefâtında yanında mevcûd bâ-defter terekesi esmânı olup Kıbrıs Adası'nda sâkin el-Hâc Hasan Basri Efendi b. el-Hâc Mehmed Emin nâm kimesnenin ma'rifet-i şer'le bi'l-emâne makbûzu olan iki bin üç yüz doksan guruş on parayı merkūm el-Hâc Hasan Basri Efendi işbu hâzır-ı merkūm es-Seyyid Mehmed Nureddin Ağa'yı tarafından tevkîl birle meblağ-ı mezkûru hâzır-ı merkūm ile bize irsâl edip ol vechile meblağ-ı mezkûrdan hisse-i irsiyemi hâzır-ı merkūmdan ahz murâd eylediğimde bî-vech mümâna'at eder olmağla mümâna'atı men' ve ber-vech-i meşrûh vâzı'atü'l-yed olduğu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan dahi hisse-i irsiyemi bana teslîme merkūme Zeliha Hatun'a tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ etdikde merkūme Zeliha Hatun dahi cevâbında eğerçi müdde'î-i merkūm Mehmed Ağa mûrisim müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn ammi oğlunun oğlu ve vârisi olmayıp ecânibden Bağcı Osman'ın oğlu olmağla ol vechile müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ancak bana münhasıra ve kâffe-i terekesi dahi bana mevrûs olduğuna binâen tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vaz'-ı yed ve hâzır-ı merkūm yedinde olan meblağ-ı mezkûrdan dahi hisse ahzetdirmem deyü müdde'î-i merkūmun ber-vech-i muharrer verâsetini ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi külliyen inkâr etmekle müdde'î-i merkūm ber-vech-i muharrer müdde'âsını mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi her biri lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan zeyl-i hüccetde isimleri mezkûr ketebeden es-Seyyid el-hâc Abdullah Efendi b. Ahmed ve Çömlekçi Mehmed İzzet b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan keff-i yed ve makbûzundan hisse-i irsiyesini müdde'î-i mezbûr Mehmed Ağa'ya teslîme merkūme Zeliha Hatun'a tenbîh ve vâki' olan müdâhalesi dahi men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 19 Z sene [12]56.

141 [39a-2] Mustafa Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Astarcı İsak'a tenbihte bulunulması

Ma'rûz,

Anadolu'da İznikmid kazâsı ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mustafa Ağa b. Hüseyin nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde arzuhâl eden Astarcı İsak v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde mesfûr İsak zimmî zimmetinde târîh-i i'lâmdan on yedi ay mukaddem malımdan ve yedimden ikrâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği bâ-temessük üç bin

guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru mesfûr İsak zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr, lâkin ben deynim olan meblağ-ı mezkûr üç bin guruş için müddet-i ma'lûmede bilâ-devr-i şer'î nemâ olarak müdde'î-i merkūma üç yüz guruş def' ü teslîm etmemle meblağ-ı mezkûr **[39b]** asıl mâl-ı merkūm üç bin guruşun ol mikdârına takāsen fürû-nihâde olunup mâ'adâsı olan iki bin yedi yüz guruşu dahi müdde'î-i merkūm şehr-i sâbık Zilka'deti'ş-şerîfesi gurresinden altı ay mürûrunda edâ etmek üzere mukaddemâ beni te'cîl etmekle ol vechile meblağ-ı bâkī-i mezkûru ecel-i mezkûr hulûlünde müdde'î-i mezbûra edâ ederim deyüp evvelâ mesfûr İsak zimmînin meblağ-ı mezkûru ber-vech-i muharrer müeccelen edâ ederim deyü îrâd eylediği kelâmı karzın te'cîli gayr-ı sahîh olduğuna binâen meşrû'a olmayıp, sâniyen ribh-i mezkûr husûsunda mezbûr Mustafa Ağa istintâk olundukda ol dahi ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince ribh-i merkūm üç yüz guruş meblağ-ı merkūm üç bin guruşun ol mikdârına şer'an takās ve tenzîl olunup bâkīsi olan iki bin yedi yüz guruşu müdde'î-i merkūm Mustafa Ağa'ya hâlâ edâya mersûm İsak zimmîye tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 12 Z sene [12]56.

142 [39b-1] Hatice bt. Süleyman'ın Emine bt. Mustafa'dan satın aldığı evi çocuklarının beğenmediği iddiasıyla iade etme talebi

Ma'rûz,

Derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Hadice Hatun bt. Süleyman Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kezâlik zâtı mu'arrefe sâhibe-i arzuhâl Şerife Emine Hatun bt. Mustafa muvâcehesinde Mehmed Ağa b. diğer Mustafa hâzır olduğu hâlde ben târîh-i i'lâmdan on beş gün mukaddem merkūme Şerife Emine Hatun'un bâ-hüccet-i şer'iyye müstakılleten yedinde mülkü olup medîne-i Üsküdar'da Mirahur mahallesinde kâin bir tarafdan Bursavî Said Efendi veresesi ve bir tarafdan Mustafa Efendi ve bir tarafdan Mustafa Ağa menzilleri ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd ve müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî bir bâb mülk menzilini benim için iştirâ ve kabza hâzır-ı merkūm Mehmed Ağa'yı tarafımdan tevkîl eylediğimde merkūm Mehmed Ağa dahi ba'de kabûlü'l-vekâle menzil-i mahdûd-ı mezkûru ba'de'r-rü'ye yedi bin yedi yüz elli guruş semen-i medfû' ve makbûza benim için bi'l-vekâle iştirâ ve temellük ve kabz eyledikden sonra menzil-i mezkûru bana teslîm edip ben dahi rü'yet birle kabz ve kabûl etmiş idim. Lâkin menzil-i mahdûd-ı mezkûru mücerred sadrî kebîr oğlum işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed Eşref Efendi ile sadriye kızımın oğulları gāibân ani'l-meclis Mehmed Ârif ve diğer Mehmed Efendilerden her biri beğenmediklerine binâen redd-i mebî' ve istirdâd-ı

semen murâdımdır deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı meşrû‘a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde‘iyye-i merkûme Hadice Hatun’a tefhîm ve da‘vâyı mezkûresiyle merkûme Şerife Emine Hatun’a bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-men-lehü’l-emr.

Fî 19 Z sene [12]56.

143 [39b-2] Hüseyin Efendi’nin vefat eden kardeşi Fâtıma’da olan alacağını kızı Zeliha Hanım’dan istemesi

Ma‘rûz,

Mübârek ve mes‘ûd rikâb-ı kamer-tâb-ı mülûkâneye takdîm-i arzuhâl eden medîne-i Üsküdar’da sâkin Hüseyin Efendi b. Mühürdâr Ahmed Efendi Salı günü huzûr-ı hazret-i cenâb-ı mu‘allâ-elkāb-ı fetvâ-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde li-ebeveyn hemşîresi olup İstanbul’da Sultan Ahmed Han Câmi‘-i şerîfi kurbünde Kapıağası Mahmud Ağa mahallesinde sâkine iken işbu sene-i mübâreke şehr-i Ramazani’l-mübâreki hilâlinde vefât eden derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre Fâtıma Hanım’ın sadriye kebîre kızı kezâlik derûn-ı arzuhâlde mezkûretü’l-ism Zeliha Hanım bt. Hasan’ın zevci ve tarafından husûs-ı âti’l-beyânda vekîli olduğu zâtını ârifân Osman Efendi b. Habib ve Mehmed Salim b. Osman şehâdetleriyle sâbit olan Hasan Ağa b. Süleyman muvâcehesinde hemşîrem müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hanım zimmetinde yedimde olup bin iki yüz otuz dokuz senesi Muharremi’l-harâmının gurresi târîhiyle müverrah bir kıt‘a temessük mantûkunca hayatında malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve istihlâk eylediği on sekiz bin guruş alacak hakkım olup meblağ-ı mezkûre târîh-i merkūmda müvekkile-i mezbûre Zeliha Hanım tarafından bi’l-emr ve’l-kabûl kefâlet-i sahîha ile kefîl ve zâmine olup lâkin ben târîh-i mezkûrdan işbu târîh-i i‘lâma gelince on sekiz sene müddetde karındaşım müteveffât-ı mezbûre ile merkūme Zeliha Hanım’dan her birimiz Der-aliyye’de sâkinler olup meblağ-ı mezkûru gerek hemşîrem müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hanım’dan hayatında ve gerek merkūme Zeliha Hanım’dan asâlet ve kefâletlerine binâen da‘vâ mümkün iken da‘vâ etmeyip bilâ-özr sükût ve terk-i da‘vâ etmiş idim. El-hâletü hâzihî meblağ-ı mezkûr on sekiz bin guruş kefâlet-i mahkiyesine binâen bana edâya müvekkile-i mezbûre Zeliha Hanım’a izâfetle zevci vekîl-i merkūm Hüseyin Ağa’ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ etdikde vekîl-i mezbûr Hüseyin Ağa dahi cevâbında müdde‘î-i mezbûr Hüseyin Efendi’nin ber-vech-i muharrer müdde‘âsını külliyen münkir olup bu sûretde merkūm Hüseyin Efendi müddet-i merkūmede asîl ve vekîl-i mezbûretân ile cümlesi bir beldede sâkinler olup da‘vâ [**40a**] mümkün iken etmeyip bilâ-özr sükût ve terk-i da‘vâ eylediğini mukırr ve mu‘terif iken on beş sene bilâ-özr terk olunan bu makūle hukūk da‘vâsının bilâ-emr-i âlî istimâ‘ı memnû‘ olmağla bilâ-emr-i âlî da‘vâ-yı

mezkûresiyle müvekkile-i mezbûre Zeliha Hanım'a izâfetle zevci vekîl-i merkūm Hasan Ağa'ya mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. Bâkī emr ü fermân hazret-i veliyyü'l-emrindir.

Fî 3 Z sene [12]56.

144 [40a-1] Bakkal gediği davasının reddi

Ma'rûz-ı dâ'î-i [Devlet-i aliyyeleridir ki],

Anadolu'da Arabsun kazâsına tâbi' Sinson karyesi re'âyâsından ve bakkāl tâifesinden olup işbu târîhden altı sene mukaddem hâlik olan Astori v. Hıristo zimmînin verese-i münhasırasından sulbî kebîr oğlu sâhib-i arzuhâl Sarafim zimmî bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hazretleri hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i cenâb-ı mu'allâ elkāb-ı fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde li-ebeveyn er karındaşı derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Hıristo nâm zimmî muvâcehesinde babam hâlik-i mersûm Astori zimmî sağlığında bin iki yüz otuz sekiz senesi Muharremi'l-harâmının yirmi üçüncü günü vatan-ı aslîsi olan sâlifü'z-zikr Sinson karyesine müterâhî olduğu esnâda medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kuzguncuk karyesinde kâin Kilise ve Kerviz ve Yusuf dükkânları demekle arîf ma'lûmü'l-hudûd üç bâb bakkāl dükkânları derûnunda mevcûde beyne'l-esnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmelerin yüz yirmişer sehmden cem'an üç yüz altmış sehm i'tibârıyla bâ-hüccet-i şer'iyye mâlik olduğu beherinden seksener sehmden cem'an iki yüz kırk sehm hisse-i şâyi'asını semen-i misilleriyle âhara bey'a ve semenini kabza ve makbûzundan düyûnunu edâya tarafından gāib ani'l-meclis Bakkāl Manol v. Dimitri zimmîyi bâ-hüccet tevkîl eylediğinde ol dahi ba'de kabûlü'l-vekâle gedikhâ-i mezkûreden ber-i'tibâr-ı merkūm kırkar sehmden cem'an yüz yirmi sehm hisse-i şâyi'asını iki yüz otuz dokuz senesi şehr-i Rebî'ülâhirinin yirmi dördüncü günü dört bin guruş semen-i medfû' ve makbûza karındaşım mersûm Hıristo zimmîye bi'l-vekâle bey' ü temlîk ve vech-i lâyıkıyla her birini teslîm eylediğimde karındaşım mesfûr dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip ba'dehu iki yüz kırk beş senesi Saferi'l-hayrı'nın yirmi beşinci günü babam mesfûr Astori zimmî medîne-i mezbûre mahkemesinde huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de bey'-i mezkûr semen-i mislinden noksân ve gabn-ı fâhiş ile olmuşdu deyü karındaşım mesfûr Hıristo zimmîden da'vâ ve karındaşım mersûmun yedinde olan işbu bir kıt'a hüccet nâtıka olduğu üzere muslihûn tavassutuyla beynleri te'lîf olunup karındaşım mersûm Hıristo zimmî ile kat'an li'n-nizâ' bin beş yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her biri âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip yüz yirmi sehm hisse-i mezkûrede

kat‘â alâka ve medhali kalmadığı babam mesfûr Astori zimmî ikrâr ü i‘tirâf eylediğinden sonra karındaşım mersûm Hıristo zimmî iki yüz kırk sekiz senesi şehr-i Rebî‘ülâhiri gurresinde âlât-ı gedikhâ-i mezkûreden ber-vech-i muharrer şirâen mâlik olduğu kırk sehmden yüz yirmi sehm hisse-i şâyi‘asını cânib-i Nezâret-i Evkāf-ı hümâyûn’a terk ve teberru‘ birle şürût-ı nizâm-ı müstahseneye tatbîkan hissehâ-i mezkûre karındaşım mersûma icâre-i mu‘accele-i ma‘lûme ile îcâr ve cânib-i nezâret-i müşârün-ileyhâdan müceddeden bir kıt‘a temessük yedine i‘tâ olunup ol vechile zikirleri sebkat eden üç bâb dükkân âlât-ı lâzımelerinin ber-i‘tibâr-ı merkūm kırkar sehmden yüz yirmi sehm hisse-i şâyi‘ası karındaşım mesfûr Hıristo zimmînin bi’l-icâreteyn uhde-i tasarrufunda olup lâkin babam mesfûr Astori zimmî hissehâ-i mezkûreyi ber-minvâl-i meşrûh âhara bey‘e gāib-i mersûmu tarafından tevkîl eylediği esnâda eğer oğlum Sarafim zimmî şirâya tâlib olursa yirmişer sehmden altmış sehmini ona bey‘ eyle deyüp ancak ben ol târîhden diyâr-ı âharda bulunduğuma binâen vekîl-i gāib-i mesfûr kırkar sehmden [yüz] yirmi sehm hisse-i şâyi‘ayı ber-vech-i muharrer karındaşım mersûme ve mâ‘adâsını dahi âhara bi’l-vekâle bey‘ ve ol vechile gedikhâ-i mezkûrede babam mesfûrun alâkası kalmadığından hâlik oldukda bana ırsen intikāl etmediğine ve mücerred babam mersûm vekîl-i mesfûre gedikhâ-i mezkûrenin ber-i‘tibâr-ı merkūm yirmişer sehmden altmış sehmini eğer şirâya tâlib olur ise benim için oğlum Sarafim zimmîye bey‘ eyle dediğine ve gedikhâ-i mezkûre mukaddemâ dahi babam hâlik-i mersûmun malı olduğuna mebnî karındaşım mersûmun uhde-i tasarrufunda **[40b]** olan kırkar sehmden yüz yirmi sehm hisse-i şâyi‘a-i mezkûrenin yirmişer sehmden altmış sehm hisse-i şâyi‘asını bana ferâğa karındaşım mesfûr Hıristo zimmîye cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı meşrû‘ ve iltifâta şâyân olmadığı müdde‘î-i mesfûr Sarafim zimmîye tefhîm ve da‘vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Hıristo zimmîye bî-vech mu‘ârazadan men‘ olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu. El-emru li-men-lehü’l-emr.

Fî 24 Z sene [12]56.

145 [40b-1] Mesrure Kadın’ın terekesi

Medîne-i Üsküdar’da Mirahur mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Zenciye Mesrure Kadın bt. Abdullah’ın verâseti zevc-i metrûku Zenci Abdullah b. Abdullah ile mevlâ-yı utekâsı Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn’dan dîvân kalemi hulefâsından es-Seyyid Ali İsmet Efendi b. es-Seyyid Osman Efendi’ye ba‘de’l-inhisâr Mevlâ-yı [mûmâ]-ileyh es-Seyyid Ali İsmet Efendi ve zevc-i mezbûr Abdullah’ın taleb ve ma‘rifetleriyle tahrîr ve bey‘ olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Fi’l-yevmi’r-râbi‘ min-Muharremi’l-harâm li-sene seb‘a ve hamsîn ve mi’eteyn ve elf.

Minder 3 aded, kılıf 3 aded 160 guruş	Yasdık 2 aded, mak'ad 2 aded 100 guruş	Döşek 1 aded, şilte 1 aded, sandık 1 aded 116 guruş	Basma yorgan 2 aded, seccâde 1 aded, köhne yorgan 1 aded 50 guruş	Boğça 1 aded, ma'a hırdavat 27 guruş
Çuka ferâce 1 aded 46 guruş	Çârşeb 1 aded, ma'a hırdavat 26 guruş	Boğça 1 aded, ma'a hırdavat 7,5 guruş	Basma hırka 1 aded, basma anteri 1 aded 35 guruş	Altıparmak anteri 1 aded, şalvar 1 aded 80 guruş
Basma anteri 1 aded, boğça 1 aded 17 guruş	Basma şalvar 1 aded ma'a hırdavat ---	Makrama 4 aded 17 guruş	Basma şalvar 1 aded, anteri 1 aded, gömlek 1 aded 22,5 guruş	Gömlek 1 aded, ma'a hırdavat 14 guruş
Boğça 1 aded ve bir mikdâr bez 20 guruş	Boğça 2 aded ve hırdavat 13,5 guruş	Köhne hırka 1 aded, çârşeb 1 aded 16 guruş	İbrik 1 aded 10 guruş	Bir mikdâr rişte-i penbe 5 guruş
İngiliz-kârî şal 1 aded 18 guruş	Sepet sandık 1 aded, ma'a hırdavat 8 guruş	Sepet 1 aded ma'a hırdavat 18 guruş	Bir mikdâr evân-ı nühâsiye 26 kıyye fî 11 286 guruş	Câmeşûy teknesi 1 aded 3 guruş
Dolap 1 aded, mangal tahtası 1 aded, kıyma tahtası 1 aded 30 guruş	Köhne çârşeb 3 aded, peştamâl 2 aded, parça şal 1 aded, havlu 2 aded 50 guruş	Şamdan 2 aded ma'a hırdavat 6 guruş	Elmas küpe 1 çift 420 guruş	Mehr-i zevce 151 guruş
Yekûn 1789,5 guruş				

Minhe'l-ihrâcât:

Deyn-i Zenciye Hoşkadem bâ-ikrâr-ı verese 28 guruş	Dellâliye-i eşyâ ve dükkâniye 50 guruş	Masârıf-ı verese 15 guruş	Resm-i kısmet 45 guruş	Kaydiye-i defter 3 guruş
Yekûn-i ihrâcât 141 guruş				

Sahhu'l-bâkī 1648,5 guruş

Hisse-i zevc-i mezbûr 824 guruş 10 para	Hisse-i mevlâ-yı mûmâ-ileyh 824 guruş 10 para	

Mevlâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ali İsmet Efendi ve zevc-i mezbûr Abdullah'dan her biri hisse-i mezkûrelerini bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik deyü huzûr-ı şer'de ikrâr ü i'tirâf eyledikleri işbu mahalle şerh olundu.

146 [41a-1] Hamza'nın vefat eden Ayşe'nin mirasından dolayı Mehmed Efendi aleyhindeki bağ davasının reddedilmesi

Nerdüban karyesinden bağ nizâ'ı men'i

Mar'rûz,

Derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism olup bundan akdem vefât eden sagīre Şerife Âişe bt. es-Seyyid Hasan b. es-Seyyid Mustafa'nın verâseti vâlidesi olup medîne-i Üsküdar'a tâbi' Nerdüban karyesinde sâkine Hadice Hatun ile li-ebeveyn ammileri es-Seyyid Hamza ve es-Seyyid Mehmed'e münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra verese-i merkūmûndan sâhib-i arzuhâl merkūm es-Seyyid Hamza bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi kıbelinden meb'ûs Kâtib Ebubekir Şeref Efendi hâzır olduğu hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde [Sadâret-i] Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Hazîne-i celîle-i evkāf-ı hümâyûn'dan mazbût idâre olunan evkāfdan merhûme ve mağfûrün-lehâ Mihrimah Sultan Vakfı müstagallâtından zikri âtî bağa bi'l-icâreteyn mutasarrıf olup ol vechile vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Mehmed Efendi b. İbrahim muvâcehesinde vakf-ı müşârün-ileyhânın bâ-berât-ı âlîşân bi'l-meşrûta mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Mehmed Efendi b. İbrahim muvâcehesinde vakf-ı müşârün-ileyhânın bâ-berât-ı âlîşân bi'l-meşrûta mütevellîsi Mîr Seyyid Mustafa İsmet Efendi kezâlik hâzır olduğu hâlde zikr olunan Nerdüban karyesi hudûdu dâhilinde kâin bir tarafdan vakf-ı müşârün-ileyhâ müstagallâtından es-Seyyid Hasan Ağa bağı ve bir tarafdan Hadice Hatun bağı ve tarafeyni Bakkāl karyesine ve Kayışpınar'a mürûr eden tarîk ile mahdûd şehriye altmış akçe icâre-i müecceleli bir kıt'a bağ mûrisem müteveffâ-yı mezbûre sagīre Şerife Âişe'nin hayatında ile'l-vefât bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihâ bağ-ı mahdûd-ı mezkûr mahlûl ve cânib-i vakf-ı mezkûra âid oldukda mütevellî-i hâzır-ı mûmâ-ileyh bağ-ı mahdûd-ı mezkûru lede'l-müzâyede iki bin elli guruş mu'accele ve icâre-i müeccele-i kadîmesiyle bin iki yüz elli beş senesi şehr-i Rebî'ülevveli'nin yedinci günü cânib-i Evkāf-ı hümâyûn'dan musahhah işbu bir kıt'a memhûr temessük nâtık olduğu üzere gāib ani'l-meclis Habibe Hatun bt. Ali'ye bi't-tevliye icâre, ol dahi ba'de'l-istîcâr işbu sene-i mübâreke şehr-i Rebî'ülevveli gurresinde hüsn-i rızâsıyla zevci merkūm Mehmed Efendi'ye

bâ-re'y-i mütevellî ferâğ ve kasr-ı yed edip ol vechile merkūm Mehmed Efendi bağ-ı mahdûd-ı mezkûre bi'l-icâreteyn mutasarrıf olup lâkin mücerred medîne-i Üsküdar ve civârında kâin mukāta'alı olan bağların ashâbı bilâ-veled fevt oldukda ancak arsası vakfı cânibine mahlûlen âid ve râci' ve kürûm ve eşcâr-ı mağrûsesi veresesine irs-i şer'le tevzî' ve taksîm olunagelmekle bağ-ı mahdûd-ı mezkûr dahi her ne kadar icâreteyn ile tasarruf olunagelmiş ise de mevrûsem sagīre-i mezbûrenin evlâdı olmamağla bağ-ı mahdûd-ı mezkûrun arsası vakf-ı mezkûre âid ve kürûm ve eşcâr-ı mağrûsesi benimle verese-i mezkûresine mevrûs olmuş olur. Öyle olucak bağ-ı mezkûrun kürûm ve eşcâr-ı mağrûsesinden hisse-i irsiyemi taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i merkūm es-Seyyid Hamza'ya tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Mehmed Efendi'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan ba'de'l-men' bağ-ı mahdûd-ı mezkûru merkūm Mehmed Efendi'nin ke'l-evvel zabt ve tasarrufu iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min-Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene sitte ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

147 [41a-2] Yorgancı Alaaddin Ağa'nın Mustafa Ağa ve Abdülaziz Ağa'ya olan borcunun tecil ve taksitlendirilmesi

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl Yorganî Alaaddin Ağa b. el-Hâc Mehmed nâm kimesne bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kendi nefsinden asîl ve şerîki Mustafa Ağa b. İsmail tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îsi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Abdülaziz Ağa b. Abdullah muvâcehesinde benim asıl ve müvekkil-i merkūmân Abdülaziz Ağa ve Mustafa Ağa'ya semen-i mebî'den bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün-bih iki bin guruş zimmetimde deynim olup lâkin ben deyn-i mezkûrumu hâlâ ve def'aten bir vechile edâya iktidârım olmamağla ber-vech-i âtî te'cîle tâlib olduğumda asıl ve vekîl-i merkūm Abdülaziz Ağa dahi beni deynim olan meblağ-ı mezkûr için beher şehr altmışar guruş verip mecmû'unu işbu târîh-i i'lâmdan otuz üç ay on gün tamâmına değin tamâmen edâ ve îfâ etmek üzere rızâsıyla bi'l-asâle ve bi'l-vekâle te'cîl ve taksît eylediğinde ben dahi deynim olan meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu ber-vech-i muharrer müeccelen ve mukassatan dâyinlerim asil ve müvekkil-i mezbûrâna edâya ta'ahhüd eyledim deyü mukırr-ı merkūm Alaaddin Ağa'nın bi'l-cümle takrîr-i meşrûhu merkūm Abdülaziz Ağa'nın bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tasdîk eylediği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-gurreti Za sene [12]56.

148 [41b-1] Fâtıma ve kardeşi Âmine'nin kayınpederleri Kalafatçı Ahmed Ağa aleyhindeki altın ve para iddiaları

Mahrûse-i Galata'da Bereketzâde mahallesinde sâkineler derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûre zâtları mu'arrefe Âmine ve Fâtıma hatunlar ibnetey Mehmed taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îleri kezâlik mu'arrefetü'z-zât Şerife Âişe Sıdıka bt. el-Hâc Hasan nâm hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'de müvekkiletân-ı mezbûretânın kayınpederleri olup medîne-i Üsküdar'a tâbi' Gekbüze nevâhîsinden Yoros nâhiyesinde sâkin Kalafatçı Ahmed Ağa b. Mehmed muvâcehesinde müvekkillerim mezbûretân Âmine ve Fâtıma hatunlar işbu târîh-i i'lâmdan sekiz sene mukaddem müşterek mallarından mecmû'u iki bin dokuz yüz yirmi beş guruşa mu'âdil otuz dokuz aded Rûmî altını ve bin yedi yüz yirmi sekiz guruşa mu'âdil doksan altı aded Adlî altınlarını kayınpederleri mezbûr Ahmed Ağa yedine li-ecli'l-hıfz îdâ' ve teslîm eylediklerinde ol dahi ahz u kabz etmiş idi. El-hâletü hâzihî zikr olunan altınları müvekkilelerim mezbûretâna vermeyip yedinde kalmağla mevcûde ise a'yânını müstehleke ise ba'de's-sübût eyâdî-i nâsda külliyen münkatı' olmağla emsâlini mezbûr Ahmed Ağa'dan bi'l-vekâle tazmîn taleb ederim deyü da'vâ etdikde mezbûr Ağa dahi cevâbında ancak müvekkiletân-ı mezbûretân yedlerinden otuz sekiz aded Rûmî altını ahzını ikrâr mâ'adâyı inkârından başka zikr olunan altınları işbu târîhden dört sene mukaddem nâhiye-i mezbûrede kâin menzilimde müvekkiletân-ı mezbûretân yedlerine aynen def' ü teslîm etmiş idim deyü müdde'iyye-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun'un bi'l-vekâle inkârına mukārin eylediği teslîm müdde'âsını ve vekîl-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun dahi ziyâde müdde'âsını her biri beyâna ba'de'l-havâle dâfi'-i merkūm Ahmed Ağa ber-vech-i muharrer def' müdde'âsını her biri lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hafız İbrahim Efendi b. Mustafa ve Mehmed Ağa b. Hafız İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât edip ancak vekîl-i merkūme ziyâde müdde'âsına ikāmet-i beyyinede izhâr-ı acz edip bi't-taleb merkūm Ahmed Ağa'ya bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere yemîn verilmeğin mûcebince müdde'iyye-i vekîl-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun müvekkiletân-ı mezbûretân Âmine ve Fâtıma hatunlara izâfetle bi'l-vekâle da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Ahmed Ağa'ya bî-vech ve bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min-Muharremi'l-harâm li-sene seb'a ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

149 [41b-2] Reşide Hanım'ın boşandığı eşi Koltukçu Hasan'dan olma küçük oğlu İsmail Hakkı için nafaka takdir olunması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Tenbel el-Hâc Mehmed mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Reşide bt. Abdullah nâm hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'de zevc-i sâbıkı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Koltukçu Hasan Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Hasan Ağa ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken mezbûrun firaşından hâsıl ve benden mütevellid ve bi-hakkı'l-hıdâne hacr ve terbiyemde olan sulbî oğlu yirmi beş günlük İsmail Hakkı nâm sagīrin aslâ malı olmayıp nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olmağla sagīr-i mezbûrun nafakası için babası mezbûr üzerine kıbel-i şer'den kadr-ı ma'rûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hıdâne matlûbumdur dedikde ol dahi ba'de't-tasdîk sagīr-i mezbûrun nafakası için işbu târîh-i i'lâmdan i'tibâren vakt-i hâle göre tarafeynin haline nazaran kadr-ı ma'rûf idüğü bi'l-ihbâr olan beher şehr kırkar guruş babası mezbûr Hasan Ağa üzerine kıbel-i şer'den farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr beher şehr kırkar guruşu sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası merkūm Hasan Ağa üzerine rücû'a vâlidesi ve hâdinesi merkūme Reşide Hatun'a kıbel-i şer'den izin verildiği huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 7 M sene [12]57.

150 [41b-3] Uncu Espazo'ya olan borcunu ödemesi hususunda Françalacı Yanko'ya tenbihte bulunulması

Ma'rûz

Medîne-i Üsküdar'da mütemekkin derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Uncu Espazo v. Yorgi nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde arzuhâl eden Françalacı Yanko v. Nikola nâm zimmî muvâcehesinde yedimde olup bin iki yüz elli altı senesi şehr-i Ramazani'l-mübârekinin altıncı günü târîhiyle müverrah bir kıt'a i'lâm nâtık olduğu üzere benim mesfûr Yanko zimmî zimmetinde dakīk semeninden alacak hakkım olan üç bin iki yüz guruşu târîh-i mezkûrdan altmış bir gün mürûrunda bana edâ etmek üzere mesfûr Yanko zimmîyi te'cîl etmiş idim. El-hâletü hâzihî ecel-i mezkûr hulûl etmekle meblağ-ı mezkûr üç bin iki yüz guruşu mersûm Yanko zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr, lâkin sene-i mezkûre Şevvâli'l-mükerreminin beşinci

günü mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Tatavla'da Françalacı dükkânımda deynim olan meblağ-ı mezkûrun iki yüz on beş guruşunu nakden ve iki bin yedi yüz kırk guruşuna takāsan malımdan beher yükü yüz seksener **[42a]** guruşa olarak üç yük ve beher yükü ikiyüz yirmişer guruşa olarak on yük dakîkimi mersûm Espazo zimmîye bey' ve teslîm ve o vechile iki bin dokuz yüz elli beş guruşunu edâ ve îfâ eylediğimde ol dahi ahz u kabz ve kabûl etmekle bâkīsi olan iki yüz kırk beş guruş mütâlebesine müte'allika da'vâdan benim zimmetimi kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i mersûm Yanko zimmî ber-vech-i muharrer def'-i mezkûruna ikāmet-i beyyine edemeyip tahlîfe dahi tâlib olmamağın mûcebince dâfi'-i mersûm Yanko zimmî ber-vech-i muharrer def'-i mezkûruyla mesfûr Espazo zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'l-beyân ikrârıyla lâzım gelen meblağ-ı mezkûr üç bin iki yüz guruşu müdde'î-i mersûm Espazo zimmîye hâlen edâya mesfûr Yanko zimmîye tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 5 M sene [12]57.

151 [42a-1] Vefat eden Laksi bt. Nikola'nın kızı Zoyiçe'nin, kardeşi Vasiliki aleyhindeki miras davasında haksız bulunması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Yenimahalle'de mütemekkine iken işbu târîhden altı ay mukaddem hâlike olan Laksi bt. Nikola v. Adam Nasrâniyenin verâseti sadriye kebîre kızları Zoyiçe ve Vasiliki bintey Pavli Nasrâniyelere münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra vârisetân-ı mersûmetândan arzuhâl eden mu'arrefetü'ş-şahs mesfûre Zoyice Nasrâniye Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde li-ebeveyn kız karındaşı derûn-ı arzuhâlde mastûretü'l-ism kezâlik şahsı mu'arrefe mesfûre Vasiliki Nasrâniye muvâcehesinde anam ve mûrisimiz hâlike-i mersûmenin kız karındaşım mesfûre Vasiliki Nasrâniye zimmetinde cihet-i karzdan on yedi bin iki yüz guruş alacak hakkı olmağla meblağ-ı mezkûru kız karındaşım mesfûreden kable'l-ahz ve'l-istîfâ hâlike ve meblağ-ı mezkûr benimle kız karındaşım mersûmeye mevrûs olmağla meblağ-ı mezkûrdan hisse-i irsiyeme isâbet eden sekiz bin altı yüz guruşu kız karındaşım mesfûre Vasiliki Nasrâniyeden bi'l-verâse hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında ber-vech-i muharrer ikrâr lâkin bin iki yüz elli altı senesi Recebi'l-ferdi'nin onuncu günü mahalle-i mezbûrede vâki' menzilimde mûrisemiz anamız hâlike-i mersûmenin bi'l-cümle terekesini kız karındaşım mersûme ile bi't-terâzî beynimizde iktisâm eylediğimiz hînde meblağ-ı mezkûrdan ber-vech-i muharrer hisse-i irsiyesi olan sekiz bin altı yüz guruşu mahzar-ı şuhûdda kız karındaşım mersûmeye tamâmen edâ ve teslîm

eylediğimden sonra kız karındaşım mesfûre Zoyiçe Nasrâniye medîne-i mezkûre mahkemesinde huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de anamız hâlike-i mersûmenin bi'l-cümle terekesini beynimizde tahrîr ve ba'de ihrâci'l-masârıf ve'd-düyûn ber-mûceb-i defter-i müfredât hisse-i irsiye-i ma'lûmemi kız karındaşım mersûme Vasiliki Nasrâniye bana tamâmen ve kâmilen edâ ve teslîm, ben dahi yedinden ahz u kabz eyledim deyü anam hâlike-i mersûmenin kalîl ü kesîr [ve] celîl ü hakīr, nükūd ve urûz, ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle terekesine ve hukūk-ı mîrâsa ve sâir beynimizde cereyân eden cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i eymân ve muhâsamâtdan benimle zevcim gāibûn ani'l-meclis Dimitri v. Yani ve oğullarım Pavli ve Yosif ve İsteyko zimmîlerin zimmetlerimizi ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlümüzü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü mazmûnu min-külli'l-vücûh takrîrine mutâbık sene-i mezkûre şehr-i Ramazani'l-mübârekinin yirmi beşinci günü târîhiyle müverraha ve ol târîhde mahkeme-i mezbûre nâibi bulunan es-Seyyid Sunullah Hamid Efendi'nin imzâsıyla mümzât ve hatemiyle mahtûm bir kıt'a hüccet-i şer'iyye ibrâzıyla mersûme Zoyiçe Nasrâniyenin inkârına mukārın eylediği def' ve ibrâ-i âm müdde'âsını ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi her biri lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan eşrâf-ı kuzâtdan Abdulkadir Efendi b. Ahmed ve Mahkeme-i mezbûre Muhzırbaşısı es-Seyyid Mehmed Ağa b. es-Seyyid Ali şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince müdde'iyye-i mersûme Zoyiçe Nasrâniye bi'l-verâse da'vâ-yı mezkûresiyle kız karındaşı mesfûre Vasiliki Nasrâniyeye bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 M sene [12]57.

152 [42a-2] Fâtıma bt. Halil'in kızı Âmine'yi eşi Sarraç Ahmed'e teslim etmesi

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Vâlide Sultan mahallesinde sâkin derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Sarrâc es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kayınvâlidesi olup medîne-i mezbûrede Toygar Hamza mahallesinde sâkine zâtı mu'arrefe Fâtıma bt. Halil nâm hatun muvâcehesinde merkūme Fâtıma Hatun'un sadriye kızı işbu hâzıra bi'l-meclis on iki yaşında olup arzuhâl eden Şerife Âmine nâm murâhikası bundan akdem babası gāib ani'l-meclis Süleyman nâm kimesne altı yüz elli guruş mehr-i müeccel-i müstevfâ ve beş yüz elli bir guruş mehr-i müeccel tesmiye ile bana tezvîc ve murâhika-i mezbûre cimâ'a mutî'a olduğundan bana teslîm edip ol vechile zevcem murâhika-i mezbûre bir müddetden beri benimle iskân üzere iken vâlidesi

işbu merkūme Fâtıma Hatun sagīr-i mezbûreyi bir takrîb iğfâl ederek benim yanımdan ahzetmekle suâl olunup zevcem murâhika-i mezbûreyi zikr olunan Vâlide Sultan mahallesinde tedârik ve müheyyâ eylediğim galak ve merâfıkı başka menzilime getirip bana itâ'at ve hukūk-ı zevciyyete mürâ'at etmek üzere bana teslîme vâlidesi mezbûre Fâtıma Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde mezbûre Fâtıma Hatun dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince mürâhıka-i hâzıra-i mezbûre Şerife Âmine'yi zevci müdde'î-i mezbûrun menziline getirip kendüye itâ'at ve hukūk-ı zevciyyete mürâ'ât etmek üzere zevci müdde'î-i merkūm es-Seyyid Ahmed Ağa'ya teslîme mezbûre Fâtıma Hatun'a tenbîh olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 M sene [12]57.

153 [42b-1] Hisarönü voyvodası İsmail Ağa'nın Mehmed Nuri Ağa'ya teslim ettiği parayı geri istemeye hakkı olmadığı

Hisarönü kazâsı voyvodasının 6600 guruş mu'ârazadan men'

Ma'rûz,

Anadolu'da Bolu sancağına tâbi' Hisarönü kazâsı voyvodası sâbık sâhib-i arzuhâl İsmail Ağa b. İsmail nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde sâlifü'z-zikr Bolu sancağı mütesellimi esbak Dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından Emin Bey hazînedârı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mehmed Nuri Ağa b. Abdullah muvâcehesinde ben bin iki yüz elli iki senesi hilâlinde zikr olunan Hisarönü kazâsı voyvodası iken sene-i mezkûre Rûz-ı Hızır'ında ahâlî-i kazâ üzerlerine edâsı lâzım gelip tarh olunan tekâlîflerinden ahâlî-i mezbûrûndan cem' ü tahsîl eylediğim oniki bin üç yüz guruşu cânib-i mîrî için mütesellim-i mûmâ-ileyhe vermek üzere kazâ-i mezbûr muhtârları yediyle merkūm Mehmed Nuri Ağa'ya irsâl eylediğimde ol dahi ahzedip meblağ-ı mezkûrun ancak beş bin yedi yüz guruşunu mütesellim-i mûmâ-ileyhe verip bâkīsi olan altı bin altı yüz guruşu vermeyip yedinde kalmağla ben kazâ-i mezkûrun mukaddemâ voyvodası olmam takrîbiyle kazâ-i mezbûr ahâlîsinin emîn ve mu'temedleri ve cümlesinin vekîlleri olduğuma binâen meblağ-ı bâkī-i mezkûr altı bin altı yüz guruşu merkūm Mehmed Nuri Ağa'dan ahâlî-i merkūmûn için istirdâd ederim deyü tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı merkūm İsmail Ağa'ya tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Mehmed Nuri Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 12 M sene [12]57.

154 [42b-2] Bursalı Kömürcü Mehmed Raşid'in Kavak İskelesi Mukataası bedelinden dolayı olan alacak iddiasını ispat edememesi

Ma'rûz,

Derûn-ı takrîrde mezkûrü'l-ism mültezim tâifesinden Bursavî Kömürcü nâm Mehmed Râşid Ağa b. el-Hâc Mehmed Esad Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kezâlik derûn-ı takrîrde ismi mezkûr Osman Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde hâmiş-i takrîrde mastûr İstanbul Mahkemesi'nden verilen bir kıt'a mazbata i'lâmı nâtık olduğu üzere vilâyet-i Anadolu'da Hüdâvendigâr sancağında vâki' Gemlik kazâsı tevâbi'inin rüsûm-ı ihtisâbiye mukāta'ası bin iki yüz elli üç senesine mahsûben merkūm Osman Ağa'nın uhde-i iltizâmında olmağla merkūm Osman Ağa mukāta'a-i mezkûra mülhakātından Kurşunlu İskelesi'nin Rüsûm-ı ihtisâbiye Mukāta'asını altı bin guruş ve Kavak İskelesi Rüsûm-ı İhtisâbiye Mukāta'ası'nı beş bin guruşa ki cem'an onbir bin guruş bedel-i medfû' ve makbûz mukābelelerinde sene-i mezkûre Martı ibtidâsından Şubatı gāyetine gelince bir seneliğini bana ilzâm ve ben dahi iltizâm ve kabûl eylediğimden sonra ben zikr olunan Kurşunlu İskelesi Mukāta'asını zabt ve tahsîl edip, lâkin merkūm Osman Ağa mârru'z-zikr Kavak İskelesi Mukāta'asını bana ilzâm eyledikden sonra gāib ani'l-beled İbrahim Ağa'ya dahi tekrâr ilzâm eylediğinden ben zikr olunan Kavak İskelesi Mukāta'asını zabt ve tahsîl edemememl mukāta'a-i mezkûre için bedel nâmıyla merkūm Osman Ağa'ya malımdan medfû'um olan meblağ-ı mezkûr beş bin guruşu merkūm Osman Ağa'dan hâlâ istirdâd ederim deyü da'vâ etdikde merkūm Osman Ağa dahi cevâbında ben zikirleri mürûr eden Kurşunlu ve Kavak iskeleleri mukāta'alarını başka başka ilzâm etmeyip mecmû'unu on bir bin guruş bedel ile ilzâm eyledim deyüp mârru'z-zikr Mehmed Raşid Ağa mârru'z-zikr Kavak İskelesi Mukāta'ası için beş bin guruş kabzını inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr Mehmed Raşid Ağa mârru'z-zikr Kavak İskelesi Mukāta'ası için beş bin guruş teslîm müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip tahlîfe dahi tâlib olmamağla mûcebince müdde'î-i merkūm Mehmed Raşid Ağa da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Osman Ağa'ya bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 12 M sene [12]57.

155 [43a-1] Esham mukabelecisi Mehmed b. Abdullah'ın, Emine Hatun'da olan cariye bedelini tahsil etmesi

Ma'rûz,

İstanbul'da Kadırga Lima[nı] kurbünde Emin Sinan mahallesinde sâkin Mâliye Hazîne-i celîlesinde Eshâm Mukābelecisi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc

İbrahim Edhem Efendi b. el-Hâc Mehmed b. Abdullah tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i müseccel-i şer'îsi Mustafa Ağa b. Abdullah nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde medîne-i Üsküdar'a tâbi' Çengel karyesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl sâbıkā Serberber-i hazret-i şehriyârî Hüseyin Ağa halîlesi mu'arrefetü'z-zât Emine Hanım bt. Abdullah muvâcehesinde medîne-i mezbûre mahâllâtından Debbâğlar mahallesi sâkinelerinden olup karye-i merkūmede kâin mûmâ-ileyh Hüseyin Ağa'nın sâhilhânesinde müsâfireten sâkin iken bin iki yüz elli altı senesi Şevvâli'l-mükerremi'nin yirmi yedinci günü vefât eden kezâlik derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism Gürciyyetü'l-asl Hâce Fâtıma nâm-ı diğer Hesnaşah Kadın bt. Abdullah müvekkilem mûmâ-ileyh el-Hâc İbrahim Edhem Efendi'nin rıkka münkāde yedinde câriye-i memlûkesi iken müvekkilim mûmâ-ileyh bin iki yüz yirmi beş senesi Muharremi'l-harâmı hilâlinde İstanbul'da Hasan Paşa Hanı civârında Daltaban Çeşmesi kurbünde Kâtibsinan mahallesinde vâki' sâkin olduğu menzilinde müteveffât-ı mezbûre Hâce Fâtıma Kadın'ı malımdan âzâd ve i'tâk edip ol vechile müvekkilim mûmâ-ileyh müteveffât-ı mezbûrenin mu'takı ve usûbet-i sebebiye cihetinden hasran vârisi olup müvekkilim mûmâ-ileyhden gayrı vârisi ve terekesine müstahakk-ı âharı yoğiken mezbûre Emine Hanım müteveffât-ı mezbûre Hâce Fâtıma Kadın'ın rıkka münkāde yedinde malı olan on üç yaşında Çerkesiyyetü'l-asl müslimetü'l-mille Ebru nâm bir re's câriyesini mezbûre Hâce Fâtıma Kadın'ın hayatında vefâtından çend rûz akdem zikr olunan Debbâğlar mahallesinde vâki' sâkine olduğu menzilinden bi-gayr-ı hakkın gasben ahz ve vaz'-ı yed eylediğine binâen müvekkilim mûmâ-ileyh câriye-i merkūmeyi zikr olunan elli altı senesi Zilhicceti'ş-şerîfesi'nin yirminci günü yine bi't-terâzî dâire-i mezbûrede ma'kūd meclis-i şer'-i âlîde bi'l-asâle mezbûre Emine Hanım'dan da'vâ ve ahz murâd eylediğinde merkūme Emine Hanım dahi cevâbında câriye-i merkūme yedinde olduğunu ikrâr lâkin müvekkilim mûmâ-ileyhin ber-vech-i muharrer verâseti ma'lûmum değildir deyü inkârından mâ'adâ müteveffât-ı merkūme Hâce Fâtıma Kadın bundan akdem hayatında ve kemâl-i akl ü sıhhatinde câriye-i merkūmeyi bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ü teslîm eylediğinde ben dahi yedinden ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabz edip hattâ müteveffât-ı mezbûre Hâce Fâtıma Kadın hayatında zikr olunan Şevvâli'l-mükerremin on dokuzuncu günü zevcim mûmâ-ileyh ile ma'an sâkinler olduğumuz sâhilhâne-i mezkûrede maraz-ı mevtinde ben câriye-i merkūme Ebru'yu bundan akdem sıhhatinde bana ber-vech-i muharrer bin beş yüz guruşa bey' ve teslîm ve semen-i merkūm bin beş yüz guruşu benden kabz ve istîfâ eylediğini mahzar-ı şuhûdda ikrâr ve işhâd dahi etmekle vaz'-ı yed ederim deyüp fakat merkūme Emine Hanım ber-minvâl-i muharrer bey' ve kabz-ı semen müdde'âsına şâhidlerim yokdur deyü izhâr-ı acz etmekle müvekkilim mûmâ-ileyhin inkârına mukārin sûret-i def'de eylediği ikrâr-ı meşrûh müdde'âsıyla mezbûre Emine Hanım beyâna ba'de'l-havâle müvekkilim mûmâ-ileyh el-Hâc İbrahim Edhem

Efendi ber-vech-i muharrer verâset müddeʿâsını mârruʾz-zikr Kâtibsinan mahallesi imâmı Hafız Mehmed Efendi b. Salih ve Hasan Ağa b. Mustafa ve ketebeden Ahmed Efendi b. Mehmed ve Abdulkadir Kemali Efendi b. Ahmed nâm şuhûd-ı muʿaddilûn şehâdetleriyle biʾl-muvâcehe ber-nehc-i şerʿî isbât etmeğin mûcebiyle müvekkilim mûmâ-ileyhin verâsetine hükm-i şerʿî lâhık olduğundan sonra müvekkilim mûmâ-ileyh câriye-i mezbûreyi işbu târîh-i iʿlâm-ı şehrî gurresi olan Salı günü huzûr-ı hazret-i **[43b]** fetvâ-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i enverde yine bi-aynihî biʾl-asâle mezbûre Emine Hanımʾdan daʿvâ ve mezbûre Emine Hanım ikrâr-ı meşrûh müddeʿâsını karye-i mezkûre İmamı Mehmed Efendi b. Mustafa ve Muhtar-ı evveli el-Hâc Hasan Ağa b. Mustafa nâm şâhideyn-i muʿaddileyn şehâdetleriyle müvekkilim mûmâ-ileyhin muvâcehesinde vech-i şerʿî üzere isbât edip, lâkin müvekkilim mûmâ-ileyh mevrûsesi müteveffât-ı mezbûreyi ikrâr-ı mezkûrunda tasdîk etmeyip ve mezbûre Emine Hanım müvekkilim mûmâ-ileyhi istihlâf etmemekle mûcebince müteveffât-ı mezbûrenin ber-minvâl-i muharrer ancak beyʿi ikrârı şerʿan muʿteber olup kabz-ı semen hakkında ikrârı sülüs malından ziyâdede muʿteber olmadığı müvekkilim mûmâ-ileyh ile mezbûre Emine Hanımʾdan her birine tefhîm olunmuş idi. El-hâletü hâzihî müvekkilim mûmâ-ileyh mûrisesi müteveffât-ı mezbûrenin semen-i merkūm bin beş yüz guruşdan gayrı terekesine zafer bulmamağla semen-i mezkûr bin beş yüz guruşun sülüsânı olan bin guruşu müvekkilim mûmâ-ileyh için bana edâ ve teslîme merkūme Emine Hanımʾa tenbîh olunmak biʾl-vekâle matlûbumdur deyü daʿvâ etdikde, ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyiʿaten ikrâr ü iʿtirâf edip lâkin mücerred müteveffât-ı mezbûrenin ikrâr-ı mezkûruna binâen meblağ-ı mezkûr bin guruşu vermem demesi mesmûʿa ve iltifâta şâyân olmadığı merkūme Emine Hanımʾa baʿdeʾt-tefhîm alâ-mûcib-i iʿtirâfihâ semen-i merkūm bin beş yüz guruşun sülüsânı olan bin guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyh el-Hâc İbrahim Edhem Efendi için müddeʿî-i vekîl-i merkūm Mustafa Ağaʾya edâ ve teslîme merkūme Emine Hanımʾa baʿdeʾt-tenbîh mezbûre Emine Hanım meblağ-ı mahkûmün-bih-i merkūm bin guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyh için müddeʿî-i vekîl-i mezbûr Mustafa Ağaʾya işbu meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda edâ ve teslîm eylediğinde ol dahi biʾl-vekâle ahz u kabz eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 7 M sene [12]57.

156 [43b-1] İbrahim Edhemʾin vefat eden Fâtıma bt. Abdullahʾın mirasından dolayı Hasan Efendiʾye açtığı dava

Maʿrûz,

Medîne-i Üsküdarʾda Debbâğlar mahallesi sâkinelerinden olup medîne-i mezbûreye tâbiʿ Çengel karyesinde kâin derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism sâbıkā

Berber-i hazret-i şehriyârî Hüseyin Ağa'nın sâhilhânesinde müsâfireten sâkine iken bin iki yüz elli altı senesi Şevvâli'l-mükerreminin yirmi birinci günü vefât eden kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre Gürciyyetü'l-asl Hâce Fâtıma nâm-ı diğer Hesnaşah Kadın bt. Abdullah'ın mu'takı ve usûbet-i sebebiye cihetinden hasran vârisi Mâliye Hazîne-i celîlesi'nde eshâm mukābelecisi olup arzuhâl eden el-Hâc İbrahim Edhem Efendi b. el-Hâc Mehmed tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îsi Mustafa Ağa b. Abdullah Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde Hasan Efendi b. Mehmed Sadık nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Hasan Efendi müvekkilim mûmâ-ileyhin mûrisesi müteveffât-ı mezbûre Hâce Fâtıma Kadın'ın hîn-i vefâtında zikr olunan Debbâğlar mahallesinde kâin menzili derûnunda mevcûde mecmû'u iki bin yedi yüz seksen altı guruş kıymetli altısı basma ve birer gezi üzerine kılâbdan işleme ve biri sîm harçlı lâciverd şal ve biri harîrli cem'an dokuz anteri ve biri gezi ve biri dülbend ve birisi basma ve birisi İngiliz şalı cem'an on şalvar ve iki beyaz hümâyûndan kaftan ve iki büründük gömlek ma'a don ve bir İngiliz-kârî şal ve on iki bohça ve bir marinoza kaplı samur paçası ve biri köhne geziye kaplı iki nîm kürk ve üç dülbend yaşmak ma'a işlik ve harîr ve müsta'mel yeşil baş yemenîsi ve üç yazma yemenî ve yedi çevre ve üç uçkur ve iki makrama ve bir silecek ve bir ipek fûta ve sekiz havlu ve beyaz ve siyah köhne ve cedîd beş peştamâl ve bir arakiye ve Hindkârî ve bayağı altı fincan ve üç miskāl kılâbdan ve bir mikdâr elvân ipek ve üç es ve bir berât kuburu ve iki dülbend kuşak ve iki çift penbe çorap ve iki billûr bardak ve dördü sandıklı ve onu bayağı cem'an ondört kaşık ve bir sîm maşa ve iki sîm zarf ve bir sîm tarak ve iki sepet sandık ve bir kadife saltamarka ve cedîd ve köhne üç çuka ferâce ve bir kahve değirmeni ve bir zirâ' basma ve iki parça çuka ve bir sagīr çekmece ve bir kehribâ top ve bir kehribâ imâmeli sagīr kiras geçme çubuk ve biri köhne çuka ve biri cedîd iki yeşil duhân kesesi ve yün memlû iki minder ve on bir elvân ihrâm mak'ad yasdık ve iki ihrâm mak'ad ve sagīr ve kebîr altı baş yasdığı ve dört yorgan ve iki yüz yasdığı ve iki minder gılâfı ve bir köhne çârşeb ve iki köhne maşlak ve bir döşek ve bir seccâde ve iki bez gömlek ve bir hırka **[44a]** ve bir köhne kürk ve sagīr ve kebîr beş tencere ma'a kapak ve bir âbdest leğeni ve bir mangal ve iki tâbe ve sagīr ve kebîr dört kahve ibriği ve üç şorba tası ve bir sagīr tepsi ve bir bakraç ve bir saplı tas ve iki sahan ve bir tabak ve iki şamdan ve bir polat tepsi ve bir kadayıf tepsisi ve sagīr ve kebîr iki nühâs fenâr ve iki hamam tası ve bir lenger ve sagīr ve kebîr iki dolap ve sagīr ve kebîr sekiz tabak ve üçü bayağı ve biri billur dört kâse ve bir yatağan bıçağı ve bir kama ve bir satır ve iki mir'âtı fuzûlî ve bigayr-ı hakkın zabt ve vaz'-ı yed edip el-yevm aynen yedinde mevcûde olmağla suâl olunup eşâ-yı muharrere-i mezkûreden keff-i yed birle bi-a'yânihâ bana teslîme merkūm Hasan Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü da'vâ

etdikde mezbûr Hasan Efendi dahi cevâbında eşyâ-i muharrere-i mezkûre hâlâ aynen yedinde mevcûd olduğunu ikrâr lâkin müteveffât-ı mezbûre Hâce Fâtıma Kadın zikri mürûr eden elli altı senesi Şa'bânü'l-mu'azzamı'nın on beşinci günü hayatında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde menzil-i mezkûr derûnunda mevcûde eşyâ-i maharrere-i mezkûreden yün memlû bir minder ve dört ihrâm yasdık ve bir döşek ve üç yorgan ve iki baş yasdığı ve üç anteri ve bir çuka ferâce ve iki tencere ve bir tâbe ve bir sagīr güğüm ve bir mangal tarafından bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan bi-safkatin vâhidetin bana elli guruşa bey' ü temlîk ve her birini teslîm eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eylediğimden sonra mezbûre Hâce Fâtıma Kadın semen-i mezkûr elli guruşun mutâlebesine müte'allika da'vâdan benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ-i âm ile ibrâ ve iskāt edip eşyâ-i muharrere-i mezkûre benim mâl-ı müşterâm ve hakk-ı sırfım olup kendüsünün aslâ ve kat'â alâka ve medhali kalmadığından mâ'adâ üzerine lâbise olduğu köhne libâsından gayrı ismi mâl ıtlâk olunur nesnesi olmayıp menzil-i mezkûr derûnunda mevcûde bi'l-cümle mefrûşât ve melbûsât ve esâs-ı beyt ve evânî-i nühâsiye ve gayrı nühâsiyenin mecmû'u dahi benim malım ve mülküm olduğunu târîh-i mezkûrda medîne-i mezbûre nâibi bulunan es-Seyyid Sunullah Hamid Efendi'nin huzûrunda şuhûd muvâcehesinde ikrâr ü i'tirâf edip ol vechile mâ'adâ eşyâ-i muharrere-i mezkûrenin mecmû'u müteveffât-ı mezbûrenin hîn-i ikrârında menzil-i mezkûr derûnunda mevcûd olan eşyâ olmağla bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü mazmûnu takrîrine mutâbık ve târîh-i mezkûr ile müverraha nâib-i mezbûrun imzâ ve hatemini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iyye ibrâzıyla müdde'î-i vekîl-i mezbûrun inkârına mukārin eylediği da'vâ-yı def'ini ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi her biri mahallerinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan zeyl-i hüccet-i mezkûrede isimleri mastûr Mustafa Ağa b. Ali ve Kâğıdçı el-Hâc Mehmed Ağa b. Mustafa şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i vecîh-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müvekkil-i mûmâileyhe izâfetle müdde'î-i vekîl-i merkūm Mustafa Ağa eşyâ-i muharrere-i mezkûre müdde'âsıyla merkūm Hasan Efendi'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm [olundu].

Fî 7 M sene [12]57.

157 [44a-1] Ayşe Hatun'un kendisine küfredilmesiyle ilgili davasından vazgeçmesi

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Gekbüze nevâhîsinden Yoros nâhiyesine tâbi' Dereseki karyesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Âişe bt. Abdullah nâm hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ekmekçi

es-Seyyid İbrahim b. es-Seyyid Ali nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid İbrahim işbu târîh-i i'lâm-ı şehrînin sekizinci günü karye-i mezkûrede câmi'-i şerîf pîş-gâhında bana bi-gayr-ı hakkın bre ağzına filan ettiğim deyü necâset lafzıyla şetm etmekle mûcib-i şer'îsini taleb ederim deyü mezbûr es-Seyyid İbrahim'in inkârına mukārin bundan akdem da'vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî ben tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûrumdan rızâmla fâriğa olmamla bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika da'vâdan merkūm es-Seyyid İbrahim'i kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî-selhi Zilhicce sene [12]56.

158 [44a-2] Dimitri v. Yorgo'nun İslâmiyeti kabul ederek Mehmed Fevzi ismini alması

Ma'rûz,

Fi'l-asl Rumeli'de Köstendil kazâsı re'âyâsından olup İstanbul'da Kantarcılar kurbünde Sinan Ağa mahallesinde sâkin Dimitri v. Yorgo nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde bi't-tav' ve'r-rızâ cemî' edyân-ı bâtıladan teberrâ ve kelimeteyn-i şehâdeteyni telaffuz ve dîn-i İslâmı kabûl edip talebiyle kendüye Mehmed Fevzi tesmiye olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-hazreti veliyyi'l-emr.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min-Muharremi'l-harâm li-sene seb'a ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

159 [44b-1] Vefat eden Yastıkçı Ali Ağa'nın Mağazacı Bogos'ta olan alacağının varislerine ödenmesi

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Mirahur mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Yastıkçı Ali Ağa b. Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hatun bt. İbrahim ile sulbî kebîr oğlu Abdülaziz ve sulbiye kebîre kızı Âişe Hanım'a münhasıra olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra verese-i mezbûrûndan ashâb-ı arzuhâl ibn-i merkūm Abdülaziz ile zâtları mu'arrefe zevce-i merkūme Hadice Hatun ve bint-i mezbûre Âişe Hanım'dan herbiri Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Mağazacı Bogos v. Ohannes nâm zimmî muvâcehesinde mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun mesfûr Bogos zimmî zimmetinde semen-i mebî'den bâ-temessük altı bin guruş alacak hakkı olup

meblağ-ı mezkûru kable'l-ahz ve'l-istîfâ fevt ve meblağ-ı mezkûr bize mevrûs olmağla meblağ-ı merkūm altı bin guruşu mesfûr Bogos zimmîden bi'l-verâse hâlâ taleb ederiz deyü da'vâ etdiklerinde mersûm Bogos dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu ikrâr ve i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr altı bin guruşun verese-i müdde'ûn-ı mezbûrûn Abdülaziz ile Hadice Hatun ve Âişe Hanım'dan her birine edâ ve teslîme mesfûr Bogos zimmî ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr

Fî 19 M sene [12]57.

160 [44b-2] Sobacı Sarı Ahmed Vakfı'na ait istibdâli istenilen menzil ve mülk dükkânlar hakkında tahkikat yapılması

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen medîne-i Sivas nâibi Müftüzâde es-Seyyid Mehmed Emin Sürûri Efendi mührü mutâbık arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar ve mutâbık olundukda medîne-i mezbûrede Küçükminâre mahallesinde vâki' Sobacıoğlu Sarı Ahmed Vakfı musakkafâtından ma'lûmü'l-hudûd üç bâb menzili bi'l-meşrûta mütevellîleri Mehmed Emin ile Salime ve Âişe hatunlar medîne-i mezbûrede vâki' Meydan Hamamı demekle arîf hamam külhanı nezdinde üç bâb mülk dekâkîn ile istibdâl için izni hâvî emr-i celîlü'ş-şân istid'â eylediği meâl-i arzdan müstefâd ve bu makūle mülk dekâkîn vakıf olan menâzilden kıymeten ve rağbeten ve ücreten ve mahallen ezyed ve evfer ve istibdâli cânib-i vakfa enfa' ve evlâ olup şürût-ı istibdâl mevcûde bulunduğu sûretde istibdâli tecvîz eyleyen fukahâ-yı zevi'l-ibtihâcın kavilleri üzere mülk olan dekâkîn vakıf ve vakıf olan menâzil mülk olmak ve vakf-ı evvelin şürûtu vakf-ı sânîde îcâr olunmak üzere istibdâl olunup tarafeynden hüccet-i şer'iyye verilmek için bâ-irâde-i aliyye Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf verildiği müstebân olup bu sûretde zikr olunan vakıf menâzil ile sâlifü'l-beyân üç bâb mülk dekâkînin mahallerinde lede'l-keşf ve'l-mu'âyene arsa ve ebniyelerinin mikdâr ve zirâ' ve kıymetleri derûn-ı arzda beyân olunmadığından ol vechile sıhhat-i şerâit-i istibdâl bulunmamağla mârru'z-zikr vakıf menâzil ile sâbıku'l-beyân üç bâb mülk dekâkînin arsa ve ebniyelerinin başka başka lede'l-misâha ve't-tahmîn mikdâr-ı kıymetleri zikr olunarak mülk dekâkîn-i mezkûrun vakıf menâzilden vech-i meşrûh üzere ezyed ve evfer ve istibdâli cânib-i vakfa enfa' ve evlâ ise istibdâl olunmasına izn-i hümâyûnu mutazammın emr-i âlî i'tâsı muvâfık-ı şer'-i şerîf olacağı huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 5 M sene [12]57.

161 [45a-1] Cemile bt. Ahmed'in, vefat eden kardeşi Mustafa Reşid'in mirasından dolayı Hafize Hanım aleyhindeki davasının reddedilmesi

Ma'rûz,

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Cemile Hanım bt. Ahmed Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'de li-ümmin karındaşı olup medîne-i Üsküdar'da sâkin iken işbu târîhden üç buçuk sene mukaddem vefât eden ketebeden Mustafa Reşid Efendi b. Osman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hafize Hanım bt. Abdullah ile sulbiye mürâhıka kızı Fâtımatüzzehrâ Hanım'a ba'de'l-inhisâr kendi nefsinden asîl ve mürâhıka-i mezbûrenin vâlidesi ve bâ-hüccet vasiyy-i mansûbesi olmağla ol vechile tereke-i müteveffâ-yı mezbûra bi'l-verâse ve bi'l-vesâye vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre kezâlik zâtı mu'arrefe zevce-i mezbûre Hafize Hanım muvâcehesinde Filibe Nezâreti Mukāta'ası malından olmak üzere bâ-berât-ı âlîşân yevmî bir şinik erze mutasarrıf olan vâlidem Emine bt. el-Hâc Mustafa nâm hatun bin iki yüz on dokuz senesi hilâlinde fevt oldukda erz-i mezkûr benimle karındaşım müteveffâ-yı mezbûra hayatında münâsafeten intikāl, ba'dehu karındaşım mezbûr Mustafa Reşid Efendi dahi fevt olup nısf hissesi sulbiye murâhika kızı mezbûre Fâtımatüzzehrâ Hanım'a intikāl edip ancak vâlidem müteveffât-ı mezbûrenin hîn-i vefâtında ben bir yaşında sagīr bulunduğumdan karındaşım müteveffâ-yı mezbûr hayatında erz-i mezkûrdan benim hissemi ketm ü ihfâ ederek benim kat'an haberim olmaksızın vefâ[t] gününe gelince hisseme isâbet eden bin altı yüz yetmiş iki keyl erz bedeli olan on dokuz bin yüz seksen dört guruş Matbah-ı âmire emînleri taraflarından fuzûlî ahz ve istihlâk ve bana kable't-tazmîn fevt oldukda işbu târîh-i i'lâm-ı şehrî Muharremi'l-harâmının ikinci günü sâlifü'z-zikr erzin ber-vech-i muharrer nısf hissesi vâlidem müteveffât-ı mezbûrenin intikālinden bana tevcîh olunmağla karındaşım müteveffâ-yı mezbûrun ber-vech-i meşrûh erz-i mezkûr bedelinden hayatında makbûzu olan meblağ-ı mezkûr on dokuz bin yüz seksen dört guruş tereke-i müteveffâ-yı mezbûreden bana edâya asıl ve vasiyy-i mezbûre Hafize Hanım'a cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'iyye-i mezbûre Cemile Hanım'a tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle asıl ve vasiyy-i mezbûre Hafize Hanım'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 25 M sene [12]57.

162 [45a-2] Ayşe Sıdıka'ya olan borcunu ödemesi hususunda Mehmed Hurşid Ağa b. Abdullah'a tenbih olunduğu

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Ahmediye mahallesinde sâkine derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Şerife Âişe Sıdıka bt. el-Hâc Hasan nâm hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Asâkir-i muntazama-i Şâhâne kolağalarından Mehmed Hurşid Ağa b. Abdullah muvâcehesinde sâhib-i arzuhâl kezâlik mu'arrefetü'z-zât Hâce Nazife Kadın bt. Abdullah hâzıra olduğu hâlde merkūm Mehmed Hurşid Ağa sene-i sâbıkā Cemâziyelâhiresi hilâlinde teehhül eylediği esnâda mezbûrun bi-şartı'r-rücû' emriyle düğününe malımdan harc u sarf eylediğim mebâliğin hesâbını merkūm Mehmed Hurşid Ağa sene-i mezkûre Recebi'l-ferdi'nin on yedinci günü rü'yet eylediğimizde benim mezbûrun zimmetinde üç bin dokuz yüz guruş bi'l-mürâca'a alacak hakkım zuhûr ve meblağ-ı mezkûrun dokuz yüz guruşunu bana edâ eyledikden sonra bâkīsi olan üç bin guruş zimmetinde bana deyni [olduğunu] ikrâr ü i'tirâf ve karz unvânıyla bir kıt'a temessük yedime i'tâ ve emriyle meblağ-ı bâkī-i mezkûra hâzıra-i mezbûre Hâce Nazife Kadın kabûlüme mukārin kefîl ve zâmin olmuş idi. El-hâletü hâzihî meblağ-ı mezkûrun altı yüz yirmi beş guruşu zahr-ı temessük mantûkunca mezbûr Mehmed Hurşid Ağa yedinden kabz ve istîfâ etmemle mâ'adâsı olan iki bin üç yüz yetmiş beş guruşu merkūm Hurşid Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olup meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin üç yüz yetmiş beş guruş zimmetinde müdde'iyye-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun'a deyni olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı bâkī-i mezkûr iki bin üç yüz yetmiş beş guruşun müdde'iyye-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun'a edâsıyla merkūm Mehmed Hurşid Ağa ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 25 M sene [12]57.

[İmza]

163 [45b-1] Hurşid Ağa'nın halası Nazife Hatun aleyhindeki davasının kabul olunmaması

Ma'rûz,

Asâkir-i muntazama-i Şâhâne kolağalarından sâhib-i arzuhâl Hurşid Ağa b. Abdullah Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde mezbûr Hurşid Ağa'nın hâletesi olup medîne-i Üsküdar'da Küçükyokuş mahallesinde sâkine derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Hâce Nazife Hatun bt. Abdullah

muvâcehesinde kezâlik mu'arrefetü'z-zât Şerife Âişe Sıdıka Hatun bt. el-Hâc Hasan hâzıra olduğu hâlde ben bin iki yüz elli altı senesi hilâlinde teehhül etmek murâd eylediğim esnâda hâletem mezbûre Hâce Nazife Hatun velîme husûsu için her ne mikdâr akçe sarf olunması lâzım gelir ise sana rücû' şartıyla hâzıra-i mezbûre emriyle malından sarf etsin ba'dehu ne mikdâr bi'l-mürâca'a alacağı zuhûr eder ise hâzıra-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka hatuna ben senin için def'aten veririm, ba'dehu sen bana ceste ceste edâ eyle demekle ben dahi hâzıra-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun'a vech-i meşrûh üzere emreylediğimde hâzıra-i mezbûre dahi ber-vech-i muharrer husûs-ı mezkûra malından üç bin dokuz yüz guruş harc ü sarf etdikden sonra meblağ-ı mezkûrun bin beş yüz yirmi beş guruşunu mukaddemâ hâzıra-i mezbûreye ceste ceste edâ ve teslîm etmemle bâkīsi olan iki bin üç yüz yetmiş beş guruşunu hâzıra-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun akdemce benden bi'l-mürâca'a da'vâ ve kendüye hâlâ edâ etmek üzere bâ-i'lâm-ı şer'î hükm etdirmiş idi. Ancak benim meblağ-ı mahkûmün-bih-i bâkī-i mezkûru hâlen def'aten hâzıra-i mezbûreye bir vechile edâya iktidârım olmadığına ve mücerred hâletem mezbûre Hâce Nazife Hatun'un târîh-i mezkûrda bana velîme husûsu için sana her ne mikdâr akçe sarf olunması lâzım gelir ise sana rücû' şartıyla emreyle malından sarf etsin ba'dehu ne mikdâr alacağı zuhûr eder ise hâzıra-i merkūme Şerife Âişe Sıdıka Hatun'a senin için def'aten veririm, ba'dehu sen bana ceste ceste edâ eyle dediğine binâen meblağ-ı mahkûmün-bih-i bâkī-i mezkûr iki bin dört yüz yetmiş beş guruşu benim için hâzıra-i mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun'a hâlen ba'de'l-edâ benden ber-minvâl-i muharrer ceste ceste ahz u kabza hâletem mezbûre Hâce Nazife Hatun'a cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i merkūm Mehmed Hurşid Ağa'ya tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle hâletesi mezbûre Hâce Nazife Hatun'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-menlehü'l-emr.

Fî 28 M sene [12]57.

164 [45b-2] Fatma bt. Mehmed'in boşandığı eşi Numan Ağa'dan olan oğlu Hüseyin için nafaka talebi

Ma'rûz,

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fâtıma bt. Mehmed nâm hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zevc-i sâbıkı medîne-i Üsküdar'da Doğancılar mahallesinde sâkin derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism Numan Ağa b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Numan Ağa ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken mezbûrun firâşından hâsıl ve benden mütevellid bi-hakkı'l-hıdâne

hâlâ hacr ve terbiyemde olan sulbî oğlu işbu hâzır bi'l-meclis Hüseyin nâm sagīrin beher şehr otuzar guruş nafaka-i mukaddere-i mefrûza-i müstedânesinden bin iki yüz elli altı senesi şehr-i Rebî'ülahiri'nin yirmi dördüncü gününden işbu târîh-i i'lâm-ı şehrînin yirmi dördüncü gününe gelince dokuz ay müddetde müctemi' olan iki yüz yetmiş guruşu mezbûr Numan Ağa'dan bi'l-mürâca'a hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde mezbûr Numan Ağa dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ ikrâr ü i'tirâf etmeğin, alâ-mûceb-i i'tirâfihî meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr iki yüz yetmiş guruşun müdde'iyye-i mezbûre Fâtıma Hatun'a edâ ve teslîmiyle mezbûr Numan Ağa ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 27 M sene [12]57.

165 [46a-1] Hasan Ağa'nın tasarrufunda bulunan Güllü karyesi sınırları dahilindeki koru davası

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Bulgurlu karyesinde sâkin sâhib-i arzuhâl es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa b. İbrahim nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde medîne-i mezkûreye muzâfe Yoros nâhiyesine tâbi' Güllü karyesinde sâkin derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Ahmed muvâcehesinde karye-i mezkûrenin bâ-berât-ı âlîşân sipâhîsi sagīr es-Seyyid Mehmed Bey b. el-müteveffâ es-Seyyid Mehmed Bey'in li-ebeveyn ammi ve vasiyy-i mansûbu es-Seyyid Ahmed Bey b. Hasan hâzır olduğu hâlde karye-i mezbûre hudûdu dâhilinde vâki' bir tarafdan Hıyarlık Deresi başı ve bir tarafdan Adayolu ve Kara Mustafa Korusu sınırı ve bir tarafdan Deli Salih Korusu ve Kuzuburnu Deresi ve taraf-ı râbi'i dere ve Kızılkaya ve Ağaç kütüğü ve Hıyarlık Deresi ile mahdûd seksen dönüm koru bin iki yüz kırk altı senesi hilâlinde Çavdaroğlu Ali nâm kimesnenin bâ-tapu müstakıllen taht-ı tasarrufunda iken mezbûr Ali'nin bilâ-veled fevtiyle koru-yı mahdûd-ı mezkûr mahlûl olmağla karye-i mezkûrenin ol târîhde sipâhîsi bulunan sagīr-i mezbûrun babası müteveffâ-yı merkūm es-Seyyid Mehmed Bey sene-i mezkûre Saferi'l-hayrı hilâlinde koru-yı mahdûd-ı mezkûru tapu-yı misliyle bana tefvîz ve tasarrufuma izin ve yedime işbu bir kıt'a tapu temessükü dahi i'tâ edip ol vechile koru-yı mahdûd-ı mezkûr târîh-i mezkûrdan beri benim taht-ı tasarrufumda olup ancak mezbûr Mehmed Ağa bu esnâda koru-yı mahdûd-ı mezkûra bî-vech müdâhale ve tasarrufuma mümâna'at eder olmağla suâl olunup ber-vech-i meşrûh vâki' olan müdâhale ve mümâna'atı men' olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında fi'l-hakīka koru-yı mahdûd-ı mezkûru karye-i mezkûrun mukaddemâ sipâhîsi olan müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Mehmed Bey

merkūm Çavdaroğlu Ali'nin bilâ-veled mahlûlünden bâ-tapu müddeʿî-i mezbûr el-Hâc Hasan Ağa'ya tefvîz edip lâkin sipâhî-i mezbûr es-Seyyid Mehmed Bey fevtinden sonra karye-i mezbûre sipâhiliği sagīr-i merkūma bâ-berât-ı âlîşân tevcîh buyurulduğundan koru-yı mahdûd-ı mezkûru sâlifü'z-zikr kırk altı senesi şehr-i Rebîʿülevveli'nde tapu-yı misliyle vasiyy-i merkūm bana dahi tefvîz ve yedime tapu temessükü iʿtâ etmiş ise de merkūm es-Seyyid el-Hâc Hasan Ağa akrabam olduğu sebebden işbu târîhe gelince koru-yı mahdûd-ı mezkûru mezbûrun tasarrufuna kanâʿat etmemiş idim. El-hâletü hâzihî mücerred vasiyy-i hâzır-ı merkūmun iʿtâ eylediği temesükk-i mezkûr yedimde mevcûd olmağla öyle olucak koru-yı mahdûd-ı mezkûr benim tasarrufumda olmuş olur deyü îrâd eylediği takrîri şerʿan ve kānûnen müvecceh ve mültefet olmadığı mezbûr es-Seyyid Mehmed'e baʿde't-tefhîm sâlifü'l-beyân koru-yı mahdûd-ı mezkûra merkūm es-Seyyid Mehmed'in bî-vech müdâhalesi menʿ olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-menlehü'l-emr.

Fî 27 M sene [12]57.

166 [46a-2] Köşeli Zeynep'in, Kartal ahalisinden bazıları hakkındaki davasında haksız olması

Maʿrûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen medîne-i Gekbüze kazâsı mülhakātından Kartal kasabası sâkinlerinden sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetü'z-zât Köşeli Zeyneb bt. Mustafa nâm Hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿde kasaba-i mezbûre ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr Sarrâc el-Hâc Mustafa b. Ali ve el-Hâc Süleyman b. Mehmed ve Molla Ahmed oğlu Ahmed nâm kimesneler muvâcehelerinde ben kasaba-i mezbûre sâkinlerinden olarak kendi hâlimde ırzımla mukayyed iken merkūmûn el-Hâc Mustafa ve el-Hâc Süleyman ve Ahmed'den her biri bana garaz-ı nefsâniyelerinden mebnî kasaba-i mezbûrede kâin sâkine olduğum menzilimde iskânıma mümânaʿat etmeleriyle suâl olunup vâkiʿ olan mümânaʿatları menʿ ü defʿ olunması murâdımdır deyü baʿde'd-daʿvâ ve'l-istintâk merkūmûn dahi cevâblarında fi'l-hakīka müddeʿiyye-i mezbûre Zeyneb Hatun sâlifü'z-zikr Kartal kasabası sâkinelerinden olup lâkin kendü hâlinde ırzıyla mukayyede olmayıp dil-âzâr olduğundan başka şer ve fesâd ile me'lûfe olmağla bi'd-defaʿât kendüye tenbîh olundukda aslâ mütenebbih olmayıp ızrârında ısrâr üzere olduğuna mebnî işbu yedimizde olup sene-i sâbıkā Zilhicceti'ş-şerîfesi'nin [**46b**] yirmi beşinci günü târîhiyle müverrah kasaba-i mezbûre meclisinden verilen bir kıtʿa mazbata iʿlâmı nâtık olduğu üzere kasaba-i mezbûre ahâlîsi bi-ecmaʿihim kasaba-i mezbûre meclisinde merkūme Zeyneb Hatun'un muvâcehesinde ber-vech-i meşrûh sû-i hâlinden

bahisle iştikâ etmeleriyle ol vechile merkûme Zeyneb Hatun kasaba-i mezbûreden ihrâç olunmuş idi deyü mazmûnu takrîrlerine mutâbık iʿlâm-ı mezkûru ibrâz ile eyledikleri takrîrlerini ve mazmûn-ı iʿlâm-ı mezkûru mezbûre Zeyneb Hatun tasdîk etmeğin mûcebince merkûme Zeyneb Hatun daʿvâ-yı mezkûresiyle merkûmûn el-Hâc Mustafa ve el-Hâc Süleyman ve Ahmed'den her birine bî-vech muʿârazadan menʿ olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 25 M sene [12]57.

167 [46b-1] Kadıköylü Bağcı Ali'nin, Zeliha bt. Hüseyin aleyhindeki alacak iddiasını ispat edememesi

Maʿrûz,

Medîne-i Üsküdar'a tâbiʿ Kādı karyesinde sâkin Bağcı Ali b. Mustafa nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde mukaddemâ kayınvâlidesi muʿarrefetü'z-zât Şerife Zeliha bt. es-Seyyid Hüseyin nâm Hatun muvâcehesinde mezbûre Şerife Zeliha Hatun zimmetinde işbu yedimde olup bin iki yüz elli altı senesi Cemâziyelâhiri'nin yirmi yedinci günü târîhiyle müverrah bir kıtʿa temessük mantûkunca cihet-i karzdan alacak hakkım olan beş yüz guruş ve malımdan fuzûlî ahz ve âhara beyʿle istihlâk eylediği bir reʾs inek kıymetinden damânen alacağım olan iki yüz guruş ki cemʿan yedi yüz guruşu bana edâya mezbûre Şerife Zeliha Hatun'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü daʿvâ etdikde merkûme Şerife Zeliha Hatun dahi cevâbında külliyen inkâr etmekle müddeʿî-i merkûm Ali ber-vech-i muharrer müddeʿâsına ikāmet-i beyyine edemeyip biʾt-taleb mezbûre Şerife Zeliha Hatun'a biʾl-muvâcehe ber-nehc-i şerʿî yemîn verilmeğin mûcebince müddeʿî-i merkûm Ali daʿvâ-yı mezkûresiyle mezbûre Şerife Zeliha Hatun'a bilâ-beyyine muʿârazadan menʿ olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 5 M sene [12]57.

168 [46b-2] Kuruçay ahalisinden Yılanoğlu İbrahim'in Voyvoda Ömer Bey'e babasının hapisten ıtlâkı içinverdiği paranın iade olunması

Maʿrûz,

Anadolu'da Kemah kazâsına tâbiʿ Kuruçay kasabası ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Yılanoğlu İbrahim b. el-müteveffâ Hüseyin nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde mukaddemâ kasaba-i mezbûre voyvodası Dergâh-ı âlî kapıcıbaşılarından derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ömer Bey b. Hasan b. Ahmed

tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Mustafa Ağa b. Mehmed ve Ali Ağa b. Yusuf nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Süleyman Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde müvekkil-i mûmâ-ileyh Ömer bin iki yüz kırk yedi senesi hilâlinde zikr olunan Kuruçay kasabası voyvodası iken babam müteveffâ-yı merkūm Hüseyin'i hayatında bir cürmle ithâm ve hapsedip babam merkūm hapisden ıtlâk için fuzûlî malımdan bi-gayr-ı hakkın bin guruşumu ahzetmekle meblağ-ı mezkûr bin guruşu müvekkil-i mûmâ-ileyhe izâfetle vekîl-i mezbûrdan istirdâd ederim deyü da'vâ etdikde vekîl-i mezbûr Süleyman Ağa dahi cevâbında müvekkil-i mezbûr Ömer Bey'in müteveffâ-yı merkūm Hüseyin zimmetinde hayatında müvekkilim mûmâ-ileyhin malından ve yedinden iktirâz ve kabz ve istihlâk eylediği iki bin guruşdan bâkī bin guruş alacak hakkım olmağla müdde'î-i mezbûr İbrahim meblağ-ı mezkûr bin guruşu babası müteveffâ-yı merkūm Hüseyin'in deyn-i mezkûruna takās olmak üzere müteveffâ-yı merkūmun hayatında emrinsiz teberru'an müvekkil-i mûmâ-ileyhe edâ ve teslîm, ol dahi ahz ü istîfâ etmiş idi deyü mezbûr İbrahim'in inkârına mukārin bi'l-vekâle eylediği def'ine ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb mezbûr İbrahim bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın mûcebince dâfi'-i vekîl-i mezbûr Süleyman def'-i mezkûruyla müdde'î-i mezbûra bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' sâlifü'z-zikr bi'l-vekâle ikrârıyla lâzım gelen meblağ-ı mezkûr bin guruş müdde'î-i merkūm İbrahim'e redd ü teslîme müvekkil-i mûmâ-ileyh Ömer Bey'e izâfetle vekîl-i merkūm Süleyman Ağa'ya tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 21 M sene [12]57.

169 [47a-1] Emrullah Ağa'nın Seferihisar Voyvodası Ali Ağa aleyhindeki ücret talebinin reddedilmesi

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl Emrullah Ağa b. Ali nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism mukaddemâ Anadolu'da Seferihisar Günyüzü kazâsı voyvoda vekîli Ali Ağa b. Ömer nâm kimesne muvâcehesinde ben ücret ile hizmet eder makūlesinden olmamla merkūm Ali Ağa kazâ-i mezbûrda voyvoda vekîli iken bin iki yüz elli iki senesi Martı ibtidâsından sene-i mezkûre Şubatı gāyetine gelince merkūm Ali Ağa'ya talebiyle ücret kavlinsiz bir sene mu'tâd üzere hizmet etmemle ecr-i mislim olup beher şehr sekizer yüz guruşdan mezbûrun zimmetinde müctemi' alacak hakkım olan dokuz bin altı yüz guruşu mezbûr Ali Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i merkūm ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbâtdan izhâr-ı acz edip istihlâf etdikde merkūm

Ali Ağa bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde'î-i mezbûr Emrullah Ağa da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm Ali Ağa'ya bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 S sene [1]257.

170 [47a-2] İstinye kayıkçılarına mahsus olan iskeleye Kanlıca kayıkçılarının kayık bağlamamaları

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahâllinde bi'l-mu'âyene keşf ve tahkīki için cânib-i şer'-i enverden irsâl olunan vekāyi' kâtibimiz es-Seyyid Hüseyin Rıza Efendi dâ'îleri ve bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü Mehmed Emin Âsaf Beyefendi kıbelinden meb'ûs Kâtib Halil Efendi, Ebniye-i hâssa Müdürü Efendi hulefâsından es-Seyyid Mehmed Raşid ve Edhem Halîfeler ve İhtisâb Nâzırı sa'âdetlü Mehmed Ağa tarafından mürsel Gavvâs Mehmed Ağa ile Ayasofya-i kebîr Câmi'-i şerîfi Evkāfı musakkafâtından İstanbul hısnı ebvâbından Bâb-ı Caferî hâricinde Hasır İskelesi ta'bîr olunan cibâyet-i meşâhire kenâr-ı deryâda vâki' münâza'un-fîh olan iskele mahâlline varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şer'-i nebevî etdiklerinde mahrûse-i Galata'ya muzâfe İstinye nâhiyesi ahâlîsinden ashâb-ı arzuhâl es-Seyyid Mehmed Tahir Efendi b. el-Hâc Ali ve Mustafa Efendi b. Mahmud ve es-Seyyid Abdülhalim Efendi b. Mehmed Ârif ve Hasan Efendi b. Hasan ve Süleyman Ağa b. Abdullah ve Ahmed Ağa b. Numan ve diğer Süleyman Ağa b. Mehmed Emin ve Mehmed Ârif Ağa b. Abdullah ve sâir mazbûtü'l-esâmî kimesneler meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda vakf-ı şerîf-i mezkûrun kāimmakām-ı mütevellîsi evkāf-ı hümâyûn nâzırı ecille-i ricâl-i saltanat-ı seniyyeden atûfetlü Numan Mahir Beyefendi taraflarından mürsel vekîl-i şer'îleri câbî-i vakıf el-Hâc Ali Ağa b. Mustafa hâzır olduğu hâlde derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kanlıcak Kayıkçıları Kethüdâsı es-Seyyid İbrahim Edhem b. Yahya ve Kayıkçı Ali b. Hüseyin ve Hasan b. Ahmed ve İbrahim b. Ahmed ve Ali b. İsmail ve Muhtar Mehmed Emin Efendi b. Ahmed nâm kimesneler muvâcehelerinde <<işbu üzerinde akdolunan>> işbu üzerinde akd-i meclis-i şer'-i âlî olunup Kandilli ve Rumelihisarı iskeleleri beynlerinde kâin halîfetân-ı mezbûrân misâhalarıyla tûlen on iki zirâ' yirmi bir parmak mahal ezkadîm İstinye kayıkçılarına mahsûs olarak işbu yedimizde olan bin yüz yetmiş iki senesi Recebi'l-müreccebinin yirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah bir kıt'a temessük nâtık olduğu üzere senevî üç yüz altmış akçe mukāta'a ile tasarrufumuzda olup öteden beri sâir iskele kayıkçıları iskele-i mezkûre kayık bend ve keşîdesiyle bî-vech müdâhale ve ta'arruz vukū'a gelmemiş iken Kanlıcak kayıkçıları merkūmûn bu esnâda iskele-i mezkûreye kayıklarını bend ve keşîde ederek iskele-i

mezkûreyi fuzûlî zabt ve bî-vech müdâhale ve taʿarruz etmeleriyle suâl olunup fîmâ-baʿd iskele-i mezkûreye kayıklarını bend ve keşîdeleriyle bî-vech müdâhale etmemek üzere Kanlıcak kayıkçıları merkūmûna tenbîh olunmak murâdımızdır deyü daʿvâ etdiklerinde, onlar dahi cevâblarında fi'l-hakīka mahâll-i mezkûr zikr olunan İstinye kayıkçılarına mahsûs <<olup tasarruflarında olan sâlif>> iskele olmak üzere müddeʿûn-ı merkūmûnun ber-vech-i muharrer bâ-temessük-i mütevellî taht-ı tasarruflarında olduğunu ikrâr ü iʿtirâf edip, lâkin sâlifü'z-zikr Hasır iskelesi denilen mahâlde bize mahsûs iskele olmayıp ve İstinye kayıkçılarına mahsûs olup tasarruflarında olan sâlifü'z-zikr on iki zirâʿ yirmi parmak mahal civârında kâin Kandilli ve Rumelihisarı ve Bebek kayıkçılarına mahsûs iskelelerden vâsiʿ olmağla öyle olucak sâlifü'z-zikr mahâll-i mezkûrdan bir kayıklık mahalle dahi biz tasarruf ederiz deyü eyledikleri takrîrlerini kâtibân-ı merkūmân dâʿîleri mahâllinde ketb ü tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede müfettiş-i mîr-i mûmâ-ileyh efendi hazretleri bi'l-maʿiyye maʿkūd meclis-i şerʿa gelip tarafeyn ve câbî-i vekîl-i merkūm bi-ecmaʿihim hâzır oldukları hâlde tasdîklerine mukārin alâ-vukūʿihî baʿde'l-inhâ ve't-takdîr bu sûretde Kanlıcak kayıkçıları merkūmûnun ber-vech-i meşrûh îrâd eyledikleri kelâmları defʿa sâlih cevâb-ı şerʿî olmadığı kendülere tefhîm olunmağın mûcebiyle iskele-i mezkûreye ber-minvâl-i muharrer kayıklarını bend ve keşîde ile fuzûlî tasarruf ve bî-vech müdâhale ve taʿarruz etmemek üzere Kanlıcak kayıkçıları merkūmdan her birine tefhîm olunduğu huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 9 S sene [1]257.

171 [47b-1] Ali Ağa'nın küçük oğlu İbrahim Ethem'in gözüne ok atan diğer İbrahim Ethem'in babası Mehmed Salih ile anlaştıkları

Maʿrûz,

Medîne-i Üsküdar'da Kazasker mahallesinde sâkin takrîben on üç yaşında İbrahim Edhem nâm mürâhıkın babası ve velîsi Asâkir-i muntazama-i Şâhâne yüzbaşılarından sâhib-i arzuhâl Ali Ağa b. Hasan nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism takrîben on bir yaşında diğer İbrahim Edhem nâm sagīrin babası ve velîsi Mehmed Salih Ağa b. el-Hâc Mustafa muvâcehesinde mezbûr Mehmed Salih Ağa'nın velîsi olduğu işbu hâzır bi'l-meclis sagīr-i mezbûr diğer İbrahim Edhem velîsi olduğum kezâlik işbu hâzır bi'l-meclis merkūm İbrahim Edhem'i mezbûr Mehmed Salih Ağa'nın mahalle-i mezbûrede vâkiʿ menziline götürüp menzil-i mezkûr havlusunda oğlum hâzır-ı mürâhık-ı mezbûrun sol gözüne ucu iğneli ok atıp cerh etmekle mûcib-i şerʿîsini bi'l-velâye taleb ederim deyü daʿvâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü

hâzihî mezbûr Mehmed Salih Ağa oğlum mürâhık-ı mezbûr için bana malından sekiz yüz guruş def‘ ü teslîm ve oğlum mürâhık-ı mezbûrun umûruna sarfla istihlâka emreylediğinde ben dahi bi’l-velâye ahz u kabz ve oğlum sagīr-i mezbûrun bi’l-velâye umûruna sarfla istihlâk etmemle bi’l-cümle hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika da‘vâdan bi’l-asâle mezbûr Mehmed Salih Ağa ile oğlu sagīr-i hâzır-ı mezbûrun zimmetlerini, onlar dahi meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına müte‘allika da‘vâdan benimle oğlum mürâhık-ı hâzır-ı merkūmun zimmetlerini ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın asâleten ve velâyeten ibrâsını kabûl edip bu vechile kat‘-ı nizâ‘ eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 27 M sene [12]57.

172 [47b-2] Nazife Hatun’un, Ayşe Sıdıka aleyhindeki eşya ve alacak davasında anlaşma sağlanması

Ma‘rûz,

Sâhibe-i arzuhâl mu‘arrefetü’z-zât Hâce Nazife Hatun bt. Abdullah Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i enverde medîne-i Üsküdar’da Ahmediye mahallesinde sâkine derûn-ı arzuhâlde mezkûretü’l-ism kezâlik zâtı mu‘arrefe Şerife Âişe Sıdıka bt. el-Hâc Hasan nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Şerife Sıdıka Hatun zimmetinde bundan akdem malımdan ve yedimden ceste ceste iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği dokuz yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru hâlâ bana edâya ve malım olarak mezbûre Şerife Sıdıka Hatun’un yedine mukaddemâ li-ecli’l-hıfz îdâ‘ ve teslîm eylediğim altın üzerine masnû‘ elmaslıca bir çift zümrüd küpe ve altın üzerine masnû‘ yıldız resmi bir elmas iğne ve üç vakiyye penbe ve bir döşek şiltesi ve bir yüz yasdığı ve bir orta keçesi ve bir kapı perdesi aynen bana teslîme mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun’a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ eylediğimde, ol dahi cevâbında zikirleri sebkat eden eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi ber-vech-i muharrer ahzını ve bi-a‘yânihâ yedinde mevcûd olduğunu ikrâr ve mâ‘adâ dokuz yüz guruş karz müdde‘âmı inkârından mâ‘adâ benim senin zimmetinde mukaddemâ malımdan iktirâz ve kabz eylediğin yüz guruş ve bi-şartı’r-rücû‘ emrinle umûr-ı lâzıme-i ma‘lûmene kezâlik malımdan harc ü sarf eylediğim dört yüz on dört guruş ki cem‘an beş yüz on dört guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru taleb ederim deyü inkârıma mukārin benden da‘vâ ve ol vechile beynimizde ba‘de vukū‘i’l-münâza‘a muslihûn tavassutuyla beynimizde tesviye ve tanzîm olunup ancak mezbûre Şerife Sıdıka Hatun zikirleri mürûr eden küpe ve iğne ve eşyâyı bi-a‘yânihâ bana teslîme ba‘de’t-ta‘ahhüd ben dahi ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim dokuz yüz guruş ve mezbûre Şerife Âişe Sıdıka Hatun

dahi sâlifü'l-beyân iddi'â eylediği beş yüz on dört guruş müdde'âlarımızdan her birimiz âharımızla meccânen fâriğa olmamızla zikirleri mürûr eden küpe ve iğne ve eşyâdan mâ'adâ bi'l-cümle husûs-ı mezkûre ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâ ve kâffe-i mütâlebâtdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü mukırra-i mezbûre Hâce Nazife Hatun'u bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhasında mezbûre Şerife Sıdıka Hatun'u tasdîk eylediği huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 10 S sene [12]57.

173 [47b-3] Kalaycı Karabet'in alacak iddiasını ispat edemediği

Ma'rûz,

Anadolu'da Karahisar-ı şarkī kazâsı re'âyâsından arzuhâl eden Kalaycı Karabet v. Timos nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Değirmenci Yani v. Panayot nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Yani zimmî zimmetinde bin iki yüz elli üç senesi Ramazani'l-mübâreki gurresinde malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği dört bin guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru mersûm Yani zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında külliyen inkâr etmekle müdde'î-i mersûm Karabet zimmî ber-vech-i muharrer müdde'âsına kirâren ve mirâren lede'l-istimhâl müddet-i mehl-i şer'î mürûr edip ikâmet-i beyyineye kādir ve tahlîfe dahi tâlib olmamağla mûcebince müdde'î-i mersûm Karabet zimmî da'vâyı mezkûresiyle mesfûr Yani zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 12 S sene [12]57.

174 [48a-1] Mehmed b. Ali'nin, Mümin b. Süleyman aleyhindeki alacak iddiasını ispat edemediği

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Mehmed b. Ali nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr manav esnâfından Üsküdar'da sâkin es-Seyyid Mümin b. es-Seyyid Süleyman muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Mümin zimmetinde bin iki yüz elli altı senesi Muharremi'l-harâmının sekizinci günü İstanbul'da Yemiş İskelesi'nde vâki' dükkânımda malımdan ve yedimden iştirâ ve kabz eylediği beher vakiyyesi yüz doksan paraya olarak yüz dokuz vakiyye tulum

peyniri semeninden beş yüz on yedi guruş otuz para ve beher kantarı elli ikişer guruşa olarak on kantar kuru üzüm semeninden beş yüz yirmi guruş ve sene-i mezkûre Cemâziyelûlâsı'nın onuncu günü İstanbul'da Esirpazarı'nda malımdan iktirâz ve kabz ve istihlâk eylediği beş yüz seksen sekiz guruş ki cem'an bin altı yüz yirmi beş guruş otuz para alacak hakkımın on guruşunu mukaddemâ mezbûrdan kabz etmemle bâkīsi olan bin altı yüz on beş guruş otuz parayı mezbûr es-Seyyid Mümin'den hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında külliyen inkâr etmekle müdde'î-i mezbûr ber-vech-i muharrer müdde'âsını isbât için ikâme eylediği iki nefer şâhidler edâ-i şehâdet-i şer'iyye edemediklerinden mâ'adâ mazınne-i sû' olmalarıyla tard olunup şâhid-i âhar ikāmesine kādir ve tahlîfe dahi tâlib olmamağın mûcebince müdde'î-i mezbûr es-Seyyid Mehmed da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm es-Seyyid Mümin'e bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 S sene [12]57.

175 [48a-2] Çelebioğulları Mustafa ve kardeşi Yahya'nın Şekerci Halil Ağa aleyhindeki tarla hususunda açtığı davada anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Anadolu'da Viranşehir sancağında Perşembe kazâsı kurâlarından Çelebi karyesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Çelebioğulları Mustafa ve li-ebeveyn er karındaşı Yahya ibney diğer Mustafa nâm kimesneler Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezbûr ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Şekerci el-Hâc Halil Ağa b. Ömer muvâcehesinde kazâ-i mezbûra tâbi' Yedidivan karyesi hudûdu dâhilinde Akçayeri demekle arîf nâm mahâlde vâki' Kuzucuk ve Yarımcaharman ve Paslıgeçidi Kuyusu ve Kurtkuyusu ve Akçalar ve Kızlar Sokak Deresi ve Değirmenderesi ve Derebaşı ile mahdûd bir kıt'a tarlanın beş hisse i'tibârıyla dört sehm hisse-i şâyi'ası merkūm el-Hâc Halil Ağa'nın ve mâ'adâ bir sehm hisse-i şâyi'ası bizimle diğer li-ebeveyn er karındaşımız gāib ani'l-beled Ahmed'in bâtapu iştirâken taht-ı tasarrufumuzda iken karındaşımız gāib-i mezbûr Ahmed bundan akdem kendi hissesiyle ma'an bizim hissemizi dahi bizim kat'an haberimiz yoğiken mezbûr el-Hâc Halil Ağa'ya fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde ba-ma'rifet-i sâhib-i arz ferâğ ve tefvîz eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer teferruğ ve kabûl ve ol vechile tarla-yı mezkûru müstakıllen zabt etmekle hisse-i mezkûremizden keff-i yed ve mahâllinde bize teslîme mezbûr el-Hâc Halil Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü bundan akdem da'vâya tasaddî etmiş idik. El-hâletü hâzihî biz bu def'a ferâğ-ı mezkûra mücîz ve râzılar olmamızla ancak mezbûr el-Hâc Halil Ağa bize malından teberru'an yüz

seksen guruş def‘ ü teslîm ve umûrumuza sarfla istihlâke emir eylediğinde biz dahi yedinden ahz u kabz ve emriyle umûrumuza sarfla istihlâk etmemizle bi’l-cümle husûs-ı mezkûra ve meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına müte‘allika âmme-i de‘âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine [i‘lâm olundu].

Fî 8 S sene [12]57.

176 [48a-3] Yoğurtçu Osman Ağa’nın, Dino v. Naum ve Yanako v. Dimo’da kefaletten dolayı olan alacağının tahsili

Ma‘rûz

Medîne-i Üsküdar’da Selman Ağa mahallesinde sâkin Yoğurtçu esnâfından Osman Ağa b. Ömer nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde yine esnâf-ı merkūmeden Dino v. Naum ve Yanako v. Dimo nâm zimmîler muvâcehelerinde yedimde olup işbu târîh-i i‘lâm-ı şehrînin on dördüncü günü târîhiyle müverrah ve hâlâ medîne-i İskender nâibi mevâlî-i i‘zâmdan fazîletlü Mehmed Emin Efendi’nin hatemini hâvî bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î nâtık olduğu üzere benim Kaynarcı? esnâfından olup târîh-i i‘lâm-ı şehrînin on yedinci günü hâlik olan Andon v. İstonço zimmî zimmetinde semen-i mebî‘-i makbûzdan alacak hakkım olan bin sekiz yüz elli guruşa mersûm Andon zimminin sağlığında târîh-i i‘lâm-ı mezkûrdan otuz sekiz gün mukaddem mersûmân Dino ve Yanako zimmîler tarafından bi’l-emr ve’l-kabûl kefâlet-i mutlaka-i sahîha-i şer‘iyye ile ma‘an kefîl ve zâmin olmalarıyla ben meblağ-ı mezkûr bin sekiz yüz elli guruşu târîh-i i‘lâm-ı mezkûrdan medîne-i mezbûre mahkemesinde nâib-i mûmâ-ileyh huzûrunda kefâlet-i mahkiyelerine binâen mersûmân Dino ve Yanako zimmîlerden da‘vâ eylediğimde onlar dahi inkâr **[48b]** etmeleriyle ber-vech-i muharrer müdde‘âmı esnâf-ı merkūmûn Mustafa Ağa b. Hüseyin ve Ahmed Ağa b. Hüseyin nâm şâhideyn-i mu‘addileyn şehâdetleriyle mersûmân Dino ve Yanako zimmîler muvâcehelerinde vech-i şer‘î üzere isbât edip mûcebince meblağ-ı merkūmu bi-hükmi’l-kefâle bana ma‘an edâ ve teslîme mersûmân Dino ve Yanako zimmîlerden her birine tenbîh olunmuş idi. El-hâletü hâzihî meblağ-ı mahkûmün-bih-i mezkûru bana edâdan mersûmân Dino ve Yanako zimmîler imtinâ‘ etmeleriyle ol vechile meblağ-ı mahkûmün-bih-i mezkûr bin sekiz yüz elli guruş mersûmân Dino ve Yanako zimmîlerden tahsîl ve bana teslîm etdirilmek matlûbumdur deyü da‘vâ etdikde onlar dahi cevâblarında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyi‘an ikrâr ü i‘tirâf edip lâkin ben hakīkatde meblağ-ı mezkûra kefîl olmayıp şâhidân-ı merkūmân müdde‘î-i mezbûrun ahbâbından olmak takrîbiyle berây-ı hâtır şehâdet eylediklerine ve

ol vechile yalan şâhidleri olduklarına binâen edâdan imtinâʿ ederiz deyü takrîr-i meşrûhları üzere îrâd eyledikleri kelâmları cerh-i mücerred kābilinden olup mesmûʿa olmamağla alâ-mûcibi iʿtirâfihâ meblağ-ı mahkûmün-bih-i mezkûr bin sekiz yüz elli guruş mersûmân Dino ve Yanako zimmîlerden tahsîl ve müddeʿî-i merkūm Osman Ağa'ya teslîm etdirilmek iktizâ eylediği huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 26 S sene [12]57.

177 [48b-1] Naile Hatun'un vefat eden Emetullah bt. Mehmed'in varisi olduğunun tescili

Maʿrûz,

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm-i arzuhâl eden medîne-i Üsküdar sâkinelerinden muʿarrefetü'z-zât Âişe Hatun bt. İsmail tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şerʿîsi es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi b. Süleyman şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism olup medîne-i mezbûrede Atîk Vâlide Sultan Câmiʿ-i Şerîfi Vakfı hudûdu dâhilinde Arakiyeci el-Hâc Cafer mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan gayr-ı reşîde Emetullah Hatun bt. Mehmed'in li-ebeveyn ammetesi kızı ve zî-rahm cihetinden hasran vârisesi olmağla verâsetine bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî nâtık olduğu üzere hükm-i şerʿî lâhık olup ol vechile tereke-i müteveffât-ı mezbûreye bi'l-verâse vâzıʿatü'l-yed olan kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre zâtı muʿarrefe Naile Hatun bt. Osman muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Âişe Hatun müteveffât-ı merkūme Emetullah Hatun'un li-ebeveyn ammi Ahmed'in kızı Emine Hatun'un sadriye kızı ve ol vechile müteveffât-ı mezbûreye zî-rahm cihetinden hasran vârise olup merkūme Naile Hatun müteveffât-ı mezbûrenin vârisesi olmayıp beslemesi ve ahretliği iken mezbûre Naile Hatun'un yedinde olup sene-i sâbıkā Zilkaʿdeti'ş-şerîfesi'nin beşinci günü târîhiyle müverrah bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî nâtık olduğu üzere mezbûre Naile Hatun bi'l-maʿiyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i müşârün-ileyhde akdolunan meclis-i şerʿde müteveffât-ı mezbûre Emine [Emetullah] Hatun'un hîn-i fevtinde zâhirde vâris-i maʿrûfu olmayıp terekesi cânib-i beytülmâla âid olmak zuʿmuyla hudûd-ı merkūme dâhilinde bilâ-vâris-i maʿrûf fevt olanların beytülmâla âid olan terekelerini cânib-i vakf-ı mezkûr için kabza memûr olmağla tereke-i müteveffât-ı mezbûreye bi'l-emâne vâzıʿu'l-yed ve husûmeti re'y olunan vakf-ı müşârün-ileyhânın kāimmakām-ı mütevellîsi hâlâ Evkāf-ı hümâyûn Nâzırı ecille-i ricâl-i saltanat-ı seniyyeden atûfetlü Numan Mahir Beyefendi tarafından vekîl-i müseccel-i şerʿîsi câbî-i vakıf Hüseyin Ağa b. Musa

muvâcehesinde müvekkilem mezbûre Âişe Hatun hâzıra olduğu hâlde merkūme Naile Hatun müteveffât-ı mezbûrenin ber-vech-i muharrer li-ebeveyn ammetesi kızı olup müteveffât-ı mezbûreye müvekkilem mezbûreden akreb olduğundan mîrâsa evlâd-ı verâsete müvekkilem merkūmdan mukaddem ve ol vechile müteveffât-ı mezbûreye zî-rahm cihetinden hasran vârise olmağla müvekkil-i nâzır-ı mûmâileyhin bi'l-emâne vâzı'u'l-yed olduğu tereke-i müteveffât-ı mezbûreyi vekîl-i câbî-i merkūm ile müvekkilim mezbûrenin inkârlarına mukārin da'vâ ve müdde'âsını iki nefer şâhideyn şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere isbât ve şâhidân-ı merkūmân ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle **[49a]** olup mucebince merkūme Naile Hatun'un verâsetine hükm-i şer'î lâhık oldukdan sonra nâzır-ı mûmâ-ileyhin bi'l-emâne vâzı'u'l-yed olduğu tereke-i müteveffât-ı mezbûreyi bi'l-verâse kabz etmiş idi. El-hâletü hâzihî mezbûre Naile Hatun mutlakan müteveffât-ı mezbûrenin vârisesi olmayıp ve şâhidân-ı mezbûrân yalan şâhidleri olmağla merkūme Naile Hatun'un ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsı tekrâr istimâ' olunması müvekkilem merkūme Âişe Hatun'un matlûbudur deyü vekîl-i mezbûre es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi'nin bi'l-vekâle takrîr-i meşrûhu üzere îrâd eylediği kelâmı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye tefhîm ve bi'l-vekâle da'vâ-yı mezkûresiyle merkūme Emetullah [Naile] Hatun'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 6 S sene [12]57.

178 [49a-1] Ayvacık kazası Merkepli köyünden Halil b. Hüseyin'in Voyvoda Mehmed Lütfullah Ağa aleyhindeki alacak iddiasının reddedilmesi

Ma'rûz

Hüdâvendigâr sancağında vâki' Ayvacık kazâsına tâbi' Merkebli karyesi ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Halil b. Hüseyin nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâpenâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mukaddemâ kazâ-i mezbûre voyvodası sâhib-i arzuhâl Mehmed Lütfullah Ağa b. Mehmed muvâcehesinde mezbûr Mehmed Lütfullah Ağa bin iki yüz elli senesi hilâlinde kazâ-i mezbûrda voyvoda olduğu hînde malımdan bi-gayr-ı hakkın yedi yüz elli guruşu ahzetmekle meblağ-ı mezkûru mezbûr Lütfullah Ağa'dan istirdâd ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında inkârından mâ'adâ bin iki yüz kırk sekiz senesinden berü sâlifü'z-zikr Ayvacık kazâsı Voyvodalığı uhde [ve] iltizâmımda iken işbu târîhden iki buçuk sene mukaddem bi'l-îcâb voyvodalık-ı mezkûrdan azl ü infisâlim esnâsında ahâlî-i kazâ vekîlleri Deraliyye'ye gelip kâffe-i hukūkumuzu muhâsebeleri bi'd-defa'ât zecriye muhassılı sâbık müteveffâ Mehmed Bey muvâcehesinde ve ba'dehu Bâb-ı âlî Dâr-ı şûrâ-yı meclis-i

âliyesinde bi't-tav‘ ve'r-rızâ yegān yegān lede'r-rü'ye ahâlî-i merkūmûndan hiçbir ferdin kat‘â nizâ‘ ve husûmete dâir benimle bir işi kalmamış olduğundan meclis-i müşârün-ileyhde ahâlî-i merkūmûna cevâb verilmesi husûsunu tezekkür ve tensîb olunarak keyfiyet mübârek hâk-ı pây-ı hümâyûn-ı hazret-i şâhâneden lede'l-istîzân iktizâ-yı icrâsı husûsuna irâde-i seniyye-i mülûkâne ta‘allukuyla emirnâme-i sânî verilerek ahâlî-i merkūmûn mahallerine i‘âde ve i‘zâm olundukdan sonra yedimde olan işbu çend kıt‘a senedât ve Başmuhâsebe'den verilmiş olan mümzâ defâtir mantûklarınca biz merkūm Halil ve bi'l-cümle ahâlî-i kazâ mahâllinde ma‘rifet-i şer‘ ve kazâ-i mezbûr muhassılı ve a‘zâ-yı meclis muvâcehelerinde Tanzîmât-ı hayriye usûl-i mehâsin-şümûlü îcâbınca tekrâr muhâsebelerimizi lede'r-rü'ye ahâlî-i merkūmdan zimmetlerinde zuhûr edip mukırr u mu‘terif oldukları düyûnlarını başka başka îzâhen defter-i mümzâya rabt ile her bir karye ahâlîleri bi't-tav‘ ve'r-rızâ cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeden benim zimmetimi kabûlüme mukārin ibrâ ve iskāt etmeleriyle ol vechile merkūm Halil ahâlî-i merkūmûndan hiçbir kimesnenin hukūk-ı şer‘iyyeye dâir senden bir matlûbları dahi kalmamışdır deyü sûret-i def‘de eylediği ibrâ müdde‘âsı ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûru merkūm Halil tasdîk etmeğin mûcebince müdde‘î-i mezbûr Halil da‘vâ-yı mezkûresiyle mezbûr Lütfullah Ağa'ya bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan ba‘de'l-men‘ merkūm Lütfullah Ağa kazâ-i mezbûr ahâlîsinden ba‘zı garaz ve nefsâniyetlerine mebnî kendüden bî-vech-i şer‘î da‘vâları olup şer‘an bî-vech müdde‘â olunduğu tebyîn eylediği hâlde ahâlî-i kazâ-i merkūmûnun bu makūle da‘vâları istimâ‘ olunmamak için Dîvân-ı hümâyûn tarafından bâlâsı tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-bânî ile müzeyyen bir kıt‘a fermân-ı âlîşân sudûrunu istid‘â etmekle ol bâbda merkūm Lütfullah Ağa'nın istid‘âsına müsâ‘ade buyurulmak re'y-i âsafânelerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 28 S sene 1223.

179 [49b-1] Mehmed Selim Ağa'nın açtığı miras davasında anlaşma sağlanması

Ma‘rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Ayazma mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Soğancıbaşı vekîli el-Hâc Mehmed Emin Ağa b. Hüseyin'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Hadice Hanım bt. es-Seyyid Mustafa ile sulbiye kebîre kızları Şerife Hanife ve Şerife Münire Hanımlara ve li-ebeveyn er karındaşı es-Seyyid Mehmed Selim Ağa'ya inhisâr ve müteveffâ-yı mezbûrun sülüs vasîsi olmağla vesâyâ-yı mu‘ayyene ve gayr-ı mu‘ayyenesine âid oldukdan sonra verese-i merkūmûndan sâhib-i arzuhâl mezbûr es-Seyyid Mehmed Selim Ağa Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan

dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûre zâtları mu'arrefeler mezbûretân Şerife Hadice ve Şerife Hanife ve Şerife Münire Hanımlar muvâcehelerinde mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun terekesi bundan akdem ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm olunup sülüsü vesâyâ-yı mezkûresi için ihrâç olundukdan sonra mümzâ ve mahtûm bir kıt'a defter-i kassâm nâtık olduğu üzere her birimiz hisse-i irsiye-i şer'iyyemizi tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan olarak ahz u kabz edip ancak mezbûrât Şerife Hadice ve Şerife Hanife ve Şerife Münire Hanımlar müteveffâ-yı mezbûrun hîn-i vefâtında yanında bulunduklarına binâen tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defter olunmak üzere hâric-ez defter-i kassâm-ı mezkûr mecmû'u otuz bin dört yüz guruş kıymetli on dokuz aded kehribâ çubuk takımı ve bir çift zümrüd küpe ve beş Lahor şalı ve biri şala kaplı ve biri geziye kaplı iki samur kürk ve altı yüz vakiyye evânî-i nühâsiyeyi bi'l-ma'iyye fuzûlî ahz ve ketb ü ihfâ etmeleriyle eşyâ-i muharrere-i mezkûre mevcûde ise aynılarını müstehleke ise ba'de's-sübût kıymet-i mezkûreleri olan otuz bin dört yüz guruşun sülüsü ba'de'l-ihrâç sülüsânından hisse-i irsiye-i şer'iyyesi bana tazmîne mezbûrât Şerife Hadice ve Şerife Hanife ve Şerife Münire hanımlara tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan an-inkâr mezbûrât ile kat'an li'n-nizâ' yedi yüz guruş üzerine sulh olduğumda onlar dahi sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezkûr yedi yüz guruşu çend rûz zarfında bana edâya ta'ahhüd etmeleriyle meblağ-ı mezkûr yedi yüz guruşdan müteveffâ-yı merkūmun hayatında ile'l-vefât her biri müstakıllen yedinde malı ve ba'de vefât benimle mezbûrâta mevrûs ve vesâyâ-yı mezkûresine âid olup zabt ve terekesine idhâle henüz dest-res olunmayan Gönen karyesinde vâki' her biri ma'lûmü'l-hudûd dört göz âsiyâbdan mâ'adâ husûs-ı mezkûra ve müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle terekesine ve hukūk-ı mîrâsa müte'allika âmme-i de'âvîden tarafeynden her birimiz âharın zimmetini bi'l-verâse ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü mukırr-ı merkūm Mehmed Selim Ağa'nın bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mezbûrât Şerife Hadice ve Şerîfe Hanife ve Şerife Münire Hanımlardan herbirinin tasdîk eyledikleri tescîl ve huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 8 S sene [12]57

180 [49b-2] Fâtıma Hatun'un vefat eden eski eşine mirasçı olamayacağı

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Hayreddin Çavuş mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Şerife Fâtıma Hatun bt. es-Seyyid Ahmed şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zevc-i mutallıkı medîne-i mezkûreye muzâfe Gekbüze kazâsına tâbi' Kartal kasabasında sâkin iken bin iki yüz elli altı senesi şehr-i

Ramazani'l-mübârekinin on yedinci günü vefât eden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Süleyman Ağa b. Ömer'in verâseti sulbî sagīr oğulları Mehmed Salim ve Mehmed Tahir ve sulbiye kebîre kızı gāibetü ani'l-beled Hafize Hatun'a ba'de'l-inhisâr gāibe-i mezbûrenin pederi müteveffâ-yı mezbûrdan mevrûs malını hıfza ve sagīrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyy-i mansûbları olmağla tereke-i müteveffâ-yı mezbûre bi'l-vesâye vâzı'u'l-yed olan müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn er karındaşı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Mustafa Ağa b. el-mezbûr Ömer muvâcehesinde ben müteveffâ-yı mezbûrun hayatında iki yüz yirmi beş guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâsı iken sene-i mezkûre Şa'bân-ı şerîfi'nin yirminci günü sâhib-i firâş olduğu hâlde ric'iyyen beni tatlîk ve mehr-i müeccel-i mezkûrum olan iki yüz yirmi beş guruş ile nafaka-i iddet-i ma'lûmem için beynimizde ta'yîn olunan üç yüz guruşu bana edâ eyledikden sonra yirmi yedi gün mürûrunda iddetim münkaziye olmaksızın vefât etmekle ol vechile ben dahi müteveffâ-yı mezbûra vâris olmamla hisse-i irsiye-i şer'iyyemi bana teslîme vasiyy-i mezbûre Mustafa Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde'iyye Şerîfe Fâtıma Hatun müteveffâ-yı mezbûr Süleyman Ağa'nın hayatında ber-vech-i muharrer iki yüz yirmi beş guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle zevce-i menkûha-i medhulün-bihâsı olduğunu ikrâr lâkin karındaşım mezbûr hayatında sene-i mezkûre Cemâziyelûlâsı'nın beşinci günü zikr olunan Kartal kasabasında bâyinen tatlîk ve mehr-i müeccel-i mezkûru ile nafaka-i iddet-i mu'ayyene-i mezkûresini kabzını mu'arrefe olduğu üzere müdde'iyye-i mezbûreye teslîm ve yüz otuz iki gün mürûrunda vefât etmiş idi deyü müdde'iyye-i **[50a]** mezbûrenin inkârına mukârin mukaddem târîhiyle eylediği talâk müdde'âsını her biri mahallerinden lede'ttezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan kasaba-i mezbûre tahsîldârı Mehmed Ali Ağa b. Ahmed ve Muhtâr el-Hâc Hüseyin Ağa b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mûcebince müdde'iyye-i mezbûre Şerife Fâtıma Hatun tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan berminvâl-i meşrûh hisse-i irsiye müdde'âsıyla bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 20 S sene [12]57.

181 [50a-1] Hüseyin Efendi'nin vefat eden Fâtıma Hanım'ın mirasından dolayı Zeliha Hanım aleyhinde miras iddiasında bulunmaktan men edilmesi

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism olup İstanbul'da Sultan Ahmed Han –tâbe serâhu- hazretleri câmi'-i şerfi kurbünde Kapıağası Mahmud Ağa mahallesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Fâtıma Hanım bt. Mühürdâr Ahmed Efendi'nin verâseti

sadriye kebîre kızı Zeliha Hanım bt. Hasan ile li-ebeveyn er karındaşı Hüseyin Efendi'ye inhisârı tahakkukundan sonra sâhib-i arzuhâl merkūm Hüseyin Efendi Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kezâlik derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism bint-i mezbûre Zeliha Hanım'ın zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zâtını ârifân Osman Efendi b. Hasib ve Mehmed Salim Efendi b. Osman nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan Hasan Ağa b. Süleyman muvâcehesinde müvekkile-i merkūme Zeliha Hanım mahalle-i mezbûrede kâin bir bâb menzilde hemşîrem mezbûre ile hayatında ma'an sâkineler olmak takrîbiyle mûrisemiz hemşîrem müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hanım'ın hîn-i vefâtında menzil-i merkūmda mevcûde bi'l-cümle terekesi olan mecmû'-ı mezbûrdan bin üç yüz elli guruş kıymetli üç kıt'a mushaf-ı şerîf ve bir şifâ-i şerîf ve altın üzerine masnû' üç aded elmas çiçek ve altı aded elmas pat resmi iğne ve iki çift zümrüd küpe ve bir elmas gerdâniye ve iki elmas gül yüzük ve bir zümrüd yüzük ve iki yâkut yüzük ve bir elmas zikir ve bir elmas bilezik ve bir elmas başlı kuşak ve on miskāl inci <<ve on bir tabak sini>> ve iki zümrüd âsafî ve bir merkût sâ'at ve iki Paris sâ'at ve bir asma sâ'at ve üç endâm aynası ve iki sîm kebîr şamdan ve bir sîm fiske şamdanı ve iki sîm tas ve bir sîm gülâbdan ma'a buhurdan ve bir tombak sini ve iki yıldızlı sini ve on tombak zarf ve iki samur kürk ve iki nîm samur kürk ve iki nâfe kürk ve iki şal ve üçü savâî ve dördü şâlî cem'an dokuz anteri ve bir şal cübbe ve iki fermâyiş şal ve üç marpiç şal ve iki rızâî şal ve bir şal boğça ve dört çatma oda döşemesi ve ikisi çuka ve ikisi atlas cem'an dört kebîr zâr üçü savâî ve altısı kalemkâr ve sekizi çit cem'an on yedi yorgan ve on baş yasdığı ve on yüz yasdığı ve on şilte ve dördü kara ve beşi çit cem'an dokuz döşek ve on çârşeb ve dört yüz vakiyye evânî-i nühâsiye ve bir dökme mangal ve bir re's zenciye câriye ile medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kādı karyesinde kâin Yonca Bostanı demekle şehîr bir bâb bostan derûnunda mevcûd gedik ta'bîr olunur ber-vech-i mülkiyet âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin nısfı benim ve nısf-ı âharı hemşîrem müteveffât-ı mezbûrenin iştirâken yedimizde mülkümüz olup ba'de vefâtihâ zikirleri sebkat eden eşyâ ve câriye ve nısf âlât-ı gedik-i mezkûrdan her biri benimle müvekkile-i mezbûre bana mevrûs olmuş iken müvekkile-i merkūme Zeliha Hanım zikirleri mürûr eden eşyâ ve câriye ve nısf hisse-i şâyi'ayı müstakıllen fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle eşyâ-i muharrere-i mezkûre ile câriye-i mezbûre mevcûde ise aynlarını müstehleke ise ba'de's-sübût kıymet-i mezkûreleriyle nısf hisse-i şâyi'a-i merkūmeden keff-i yed ve hisse-i irsiye-i şer'iyyemi bana teslîme müvekkile-i mezbûreye izâfetle vekîl-i merkūm Hasan Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü da'vâ etdikde vekîl-i mezbûr dahi cevâbında yedimde olup işbu bin iki yüz eli altı senesi şehr-i Rebî'ülâhirinin on birinci günü târîhiyle müverraha ve hâlâ İstanbul kādısı izzetlü fazîletlü Mehmed Tevfik Beyefendi hazretlerinin imzâ ve hatemini hâviye bir kıt'a hüccet nâtıka olduğu kıbel-i şer'den

mürsel kâtib Ahmed Hamid Efendi'nin menzil-i mezkûrda huzûr-ı Müslimînde akdeylediği meclis-i şer'de zevcem ve müvekkilem mezbûrenin vâlidesi ve mûrisesi müteveffât-ı mezbûreye Fâtıma Hanım hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ü sıhhatinde zikirleri sebkat eden bir re's câriye ve bir elmas yüzük ve bir koyun sâ'ati malından ifrâz ve hibe-i sahîha-i şer'iyye ile kızı müvekkilem mezbûre Zeliha Hanım'a hibe ve temlîk ve yine yedinde malı olan bir köhne şal anteri ve bir sevâyîsi anteri ve bir köhne nîm şal ve dört yorgan ve iki çârşeb ve iki yün memlû döşek ve penbe memlû iki döşek şiltesi ve iki baş yasdığı ve yün memlû altı koltuk yasdığı ve dört minder ve iki erkân minderini dahi bin beş yüz guruşa bey' ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer irtihâb ve iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikden sonra müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hanım semen-i mezkûr bin beş yüz guruşun mutâlebesine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve târîh-i merkūma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan zevcem ve müvekkilem merkūme Zeliha Hanım'ın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve iskāt edip câriye-i mezbûre ile eşyâ-i muharrere-i mezkûrede kat'an alâka ve medhali kalmayıp kızı müvekkilem mezbûre Zeliha Hanım ile ma'an sâkine oldukları menzil-i mezkûr derûnunda mevcûde lâbise olduğu köhne libâsından gayrı ismi mâl ıtlâk olunur bi'l-cümle melbûsât ve mefrûşât ve evânî-i sîm ve nühâsiye ve gayr-ı nühâsiyede aslâ ve kat'â alâka ve medhali kalmayıp mecmû'u zevcem ve müvekkilem mezbûre Zeliha Hanım'ın emvâl-i mevhûbe ve müşterâtı ve hakk-ı sırfı olduğunu ve mârru'z-zikr âlât-ı gedik-i mezkûrdan ber-vech-i muharrer mâlike olduğu nısf hisse-i şâyi'asını dahi yine târîh-i mezkûr ile müverrah kezâlik kādı-i mûmâ-ileyhin hatemiyle mahtûm bir kıt'a i'lâmı nâtık olduğu üzere semen-i ma'lûm ve makbûza yine kızı müvekkile-i merkūmeye bey' ve temlîk ve vech-i lâyıkıyla teslîm ve ol vechile âlât-ı gedik-i mezkûrda dahi kat'an alâka ve medhali kalmadığını ikrâr etmiş idi deyü mazmûnları min-külli'l-vücûh vekîl-i mezbûrun takrîrine mutâbık ve i'lâm-ı mezkûrları ibrâzıyla eylediği def'ini ve mazmûn-ı hüccet ve i'lâm-ı mezkûrları merkūm Hüseyin Efendi bi-tamâmihî ikrâr ve tasdîk edip lâkin hemşîrem mûrisemiz müteveffât-ı mezbûrenin sinni doksandan mütecâviz **[50b]** olup ol vechile ma'tûhe ve muhtelü'd-dimâ' olmağla mârru'z-zikr hibe ve bey' ve ikrâr-ı mezkûrları sahîh ve mu'teber değildir deyüp vekîl-i mezbûr dahi müteveffât-ı mezbûre Fâtıma Hanım'ın hibe ve bey' ve ikrârı hayatında kemâl-i akl ü sıhhatinde olmuş olmağla sahîh ve mu'teberdir deyü bi'l-vekâle da'vâ ve akl beyyinesi şer'an evlâ olduğu kütüb-i mu'teberede mastûr olmağla vekîl-i mezbûr Hasan Ağa ber-vech-i muharrer müdde'âsını her biri mahallerinden lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hasan Efendi b. Mustafa ve Müezzin İsmail Efendi b. Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müdde'î-i mezbûr Hüseyin Efendi bi'l-verâse da'vâ-yı mezkûreleriyle müvekkile-i merkūme Zeliha Hanım'a izâfetle zevci

vekîl-i merkūm Hasan Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 29 M sene [12]57.

182 [50b-1] Feyzullah Ağa'nın İbrahim Bey aleyhinde tımar davasında bulunmaktan men edilmesi

Kadıkendi karyesinin öşür mahsulü men'i

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl Feyzullah Ağa b. Yusuf nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Kemah kazâsı voyvodası sâbık Serbevvâbîn-i Dergâh-ı âli İbrahim Bey b. el-Hâc Abdullah b. İbrahim tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu el-Hâc Şakir Ağa b. Abdullah ve el-Hâc Yusuf Ağa b. Yusuf nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Hafız Hüseyin Efendi b. Mehmed muvâcehesinde ben Asâkir-i Mansûre süvârîsine ilhâk olunan timârlardan Erzurum sancağında Diğersun nâm karye ve gayriden iki yüz elli akçe timâra bin iki yüz kırk yedi senesinden beri bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olup lâkin müvekkil-i mûmâ-ileyh İbrahim Bey bundan akdem kazâ-i mezkûrda voyvoda iken timâr-ı mezkûrum dâhilinde Kadıkendi nâm karyenin kavm-i nâ-mahsûr olan re'âyâsından sekiz sene müddetde hâsıl olan iki yüz kırk keyl hınta ve iki yüz kırk keyl şa'îr öşür mahsûlü fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın ahzetmekle mahsûlât-ı mezkûreyi müvekkil-i mûmâ-ileyh İbrahim Bey'den taleb ederim deyü vekîl-i mezbûr Hafız Hüseyin Efendi'nin inkârına mukārin eylediği da'vâsında karye-i merkūm ahâlîsinin isimleri ve babaları ve dedeleri isimlerini ve her birinden ne mikdâr öşür aldığını zikr ü beyân ederek karye-i mezkûre ahâlîlerinin ihâle ve tevkîllerine muhtâc olmağla bu sûretde vech-i meşrûh üzere karye-i mezkûr ahâlîsinin tevkîl ve ihâlelerine da'vâ-yı mezkûresi bu mertebe ise meşrû'a ve iltifâta şâyân olmamağla mûcebince müdde'î-i merkūm Feyzullah Ağa da'vâ-yı mezkûresiyle müvekkil-i mûmâ-ileyh İbrahim Bey'e bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 22 S sene [12]57.

183 [50b-2] Çerkes Hasan Ağa'nın Hafize Hanım'da olan alacak davasında sulh olması

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl Çerkes Hasan Ağa b. Mustafa nâm kimesne evvelâ Salı günleri bi'd-defa'ât huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ve ba'dehu Dâr-ı hazret-i müşârün-ileyde

Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde mukaddemâ kayınvâlidesi derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûre zâtı mu'arrefe Şerife Hafize Hanım bt. es-Seyyid Ali muvâcehesinde ben bin iki yüz elli altı senesi Şa'bânü'l-mu'azzamı'nın beşinci günü İstanbul'da Çarşı-yı kebîrde Zenneciler sûkunda sâkin olduğum zenneci dükkânımda mezbûre Şerife Hafize Hanım'a malımdan iktirâz ve teslîm eylediğim iki bin beş yüz guruş ve şehr-i mezkûrun onuncu günü kezâlik dükkân-ı mezkûr pîş-gâhında yine malımdan ikrâz ve teslîm eylediğim beş guruş ve bi-şartı'r-rücû' emriyle dâyini gāib ani'l-meclis dülbendçi Hüseyin Efendi'ye malımdan medfû'um olan yüz altmış guruş ve kezâlik bi-şartı'r-rücû' emriyle Şabçı? Mehmed Ağa'ya malımdan def' ü teslîm eylediğim elli guruş ve bin iki yüz elli üç senesi Zilka'deti'ş-şerîfesi'nin üçüncü günü müteveffâ İbrahim Efendi'nin sulbî sagīr oğulları Mustafa Nazif ve Osman Sâkıb'ın müşterek mallarından vasîleri Cemile Hatun bt. Abdullah yedinden bâ-hüccet istidâne ve kabz eylediği dört bin guruş ve müteveffâ Tatar el-Hâc Hüseyin Ağa'nın sagīr oğlu Ömer'in malından vasîsi Mehmed Nazif b. Mustafa yedinden kezâlik istidâne ve kabz eylediği bin beş yüz guruş ve meblağayn-i mezkûreynin bir senelik bâ-devr-i şer'î ilzâm-ı ribhi olan sekiz yüz yirmi beş guruş ki cem'an altı bin üç yüz yirmi beş guruşa tarafeynden bi'l-emr ve'l-kabûl kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefîl ve zâmin olduğumdan sonra meblağ-ı mekfûlün-bih-i mezkûr altı bin üç yüz yirmi beş guruşdan kefâlet-i mahkiyeme binâen edâ eylediğim dört bin sekiz yüz yirmi beş guruş ve meblağayn-i mezkûreynin bilâ-devr güzeşte nemâlarına kezâlik bi-şartı'r-rücû' emriyle müddet-i ma'lûmede malımdan medfû'um olan bin dört yüz seksen guruş ki min-haysü'l-mecmû' mezbûre Şerife Hafize Hanım zimmetinde dokuz bin beş yüz on beş guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru mezbûre Şerife Hafize Hanım'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde, ol dahi cevâbında müteveffâ-yı mezbûr İbrahim Efendi'nin oğulları sagīrân-ı mezbûrânın mallarından istidâne eylediğim dört bin guruş ve merkūm el-Hâc Hüseyin Ağa'nın sagīr oğlu merkūm Ömer'in kezâlik malından ber-vech-i muharrer istidâne eylediğim bin beş yüz guruş ve meblağayn-ı mezkûreynin bir senelik ilzâm-ı ribhleri olan sekiz yüz yirmi beş guruş ki min-haysü'l-mecmû' altı bin üç yüz yirmi beş guruş emriyle kefîl ve zâmin olduğundan sonra meblağ-ı mecmû'-ı mezkûrun ber-minvâl-i muharrer dört bin sekiz yüz yirmi beş guruşunu kefâlet-i mahkiyene binâen edâ etmekle ol vechile zimmetimde ancak bi'l-mürâca'a dört bin sekiz yüz yirmi beş guruş alacağın olup lâkin benim dahi senin zimmetinde mârru'z-zikr elli üç senesi Zilka'detü'ş-şerîfesi'nin üçüncü günü târîhiyle müverrah mümzâ ve mahtûm bir kıt'a temessük mantûkunca cihet-i karzdan alacak hakkım beş bin beş yüz guruş ve emir ve tevkîlimle malımdan [**51a**] âhara bey' eylediğin bir re's zenciye câriye semeninden makbûzun olan iki bin beş yüz guruşdan bâkī bana vermeyip bi-gayr-ı hakkın kendü umûruna sarfla istihlâk eylediğin altı yüz elli guruş ki cem'an altı

bin yüz elli guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûrun dört bin sekiz yüz yirmi beş guruşu sana ber-vech-i muharrer zimmetimde deynim olan meblağ-ı merkūm dört bin sekiz yüz yirmi beş guruşa takāsan fürû-nihâde olunup bâkīsi olan bin üç yüz yirmi beş guruşu taleb ederim deyü benim ber-vech-i muharrer ziyâde dört bin altı yüz doksan guruş müdde'âmı ve ben dahi mezbûre Şerife Hafize Hanım'ın meblağ-ı merkūm altı bin yüz elli guruş müdde'âsını her birimiz inkâr ve ol vechile beynimizde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı vefîre cereyân etmiş idi. El-hâletü hâzihî muslihûn tavassutuyla beynimiz tesviye ve tanzîm olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim meblağ-ı mecmû'-ı merkūm dokuz bin beş yüz on beş guruş da'vâmdan mezbûre Şerife Hafize Hanım ile bi't-tav' ve'r-rızâ üç bin guruş üzerine sulh olduğumda, ol dahi sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezkûr üç bin guruşu mezbûre Şerife Hafize Hanım'ın hâlâ bana edâya iktidârı olmadığına mebnî te'cîle tâlibe olduğunda ben dahi meblağ-ı mezkûru işbu târîh-i i'lâmdan doksan bir gün mürûrunda bana edâ etmek üzere mezbûre Şerife Hafize Hanım'ı rızâmla te'cîl eylediğimden sonra meblağ-ı merkūm üç bin guruşdan mâ'adâ bi'l-cümle zikr olunan husûslara ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mütâlebâtdan mezbûre Şerife Hafize Hanım'ın zimmetini, ol dahi benden iddi'â eylediği meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr altı bin yüz elli guruş da'vâsından rızâsıyla meccânen fâriğa olup meblağ-ı mezkûr mutâlebesine ve bi'l-cümle zikr olunan husûslara ve işbu târîhe gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden benim zimmetimi her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü mukırr-ı merkūm Hasan Ağa'nın bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mezbûre Şerife Hafize Hanım tasdîk ve ber-vech-i meşrûh kabûlü hâvî ibrâ eylediğini ve ibrâdan müstesnâ bedel-i sulh-ı merkūm üç bin guruş zimmetinde müdde'î-i mezbûr Hasan Ağa'ya deyni olduğunu ikrâr ü i'tirâf ve ber-vech-i muharrer müeccelen edâya ta'ahhüd edip bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 22 Saferi'l-hayr sene 1257.

184 [51a-1] Ebubekir b. Mehmed'in dut bahçesi ve tarla davasında anlaşma sağlandığı

Ma'rûz,

Anadolu'da Kocaeli sancağında Yalakâbâd kazâsına tâbi' Dere karyesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ebubekir b. el-müteveffâ es-Seyyid Mehmed nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i mezbûre ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Mahmud Ağa b. İbrahim nâm kimesne

muvâcehesinde karye-i merkūme hudûdu dâhilinde vâkiʿ bir tarafdan mezbûr el-Hâc Mahmud Ağa'nın dut bahçesi ve bir tarafdan su yolu ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd müsellesü'ş-şekl bir kıtʿa ve yine karye-i mezbûre hudûdu dâhilinde kâin etrâf-ı erbaʿası tarîk-i âm ile mahdûd bir kıtʿa ki cemʿan iki kıtʿa dut bahçeleri babam müteveffâ-yı merkūm es-Seyyid Mehmed'in hayatında ile'l-vefât yedinde mülkü ve karye-i mezbûre hâricinde Viranbağlar nâm mahâlde vâkiʿ etrâf-ı erbaʿası mezbûr Mahmud Ağa tarlası ve bend ve tarîk-i âm ile mahdûd üç şinik tohum istîʿâb eder bir kıtʿa tarla dahi kezâlik müstakıllen taht-ı tasarrufunda olup bin iki yüz otuz üç senesi hilâlinde fevt oldukda zikr olunan iki kıtʿa dut bahçeleriyle tarla-yı mezkûr ancak bana mevrûs ve intikāl etmiş iken ben târîh-i mezkûrda sagīr bulunmamla mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mahmud Ağa zikirleri sebkat eden bahçeler ile bir kıtʿa tarlayı târîh-i mezkûrdan beri fuzûlî zabt birle bahçe-i mezkûrların mahsûlâtını ahz ve istihlâk ve tarla-yı mezkûru hırâset ve zirâʿat edip ancak mezbûr el-Hâc Mahmud Ağa bu defʿa zikr olunan iki kıtʿa dut bahçeleriyle tarla-yı mezkûrdan keff-i yed birle her birini mahâllinde bana teslîme müteʿahhid oldukdan sonra bahçe-i mezkûrun müddet-i mezkûrede mahsûlât-ı müstehlekeleriyle arz-ı mezkûrun noksân kıymetini mezbûr el-Hâc Mahmud Ağa'dan tazmîn taleb ederim deyü tasaddî eylediğim daʿvâmdan mezbûr Mahmud Ağa ile bi't-tavʿ ve'r-rızâ yedi yüz guruş üzerine sulh olduğumda ol dahi sulh-ı mezkûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezkûr yedi yüz guruşu çend rûz zarfında bana edâya müteʿahhid olmağla bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâʿadâ ziyâde müddeʿâma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müteʿallika âmme-i daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü mukırr-ı mezbûr es-Seyyid Ebubekir'in bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mezbûr el-Hâc Mahmud Ağa'nın tasdîk eylediği huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 26 S sene [12]57.

185 [51b-1] Hatice Hatun'un yanında bulunan ve boşandığı eşinden olan küçük kızı Zübeyde için nafaka tahsis olunması

Maʿrûz,

Derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism muʿarrefetü'z-zât Hadice Hatun bt. Abdullah Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede mahsûs meclis-i şerʿde sâhib-i arzuhâl Abdullah Ağa b. el-Hâc Ali nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Abdullah Ağa ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken mezbûrun firâşından hâsıla ve benden mütevellide ve bi-hakkı'l-hıdâne hâlâ hacr ve terbiyemde olan bir yaşında sulbiye kızı Şerife Zübeyde nâm sagīrin aslâ malı olmayıp ol vechile nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâc ile muhtâce olmağla sagīre-i mezbûrenin nafakası için babası mezbûr üzerine kıbel-i şerʿden

kadr-ı maʿrûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hıdâne matlûbumdur dedikde ol dahi baʿde't-tasdîk sagīr-i mezbûrenin nafakası için babası mezbûr üzerine işbu târîh-i iʿlâmdan beher şehr otuz guruş farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagīre-i mezkûrenin nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr üzerine rücûʿa vâlidesi ve hâdinesi merkūme Hadice Hatun'a kıbel-i şerʿden izin verildiği huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 19 S sene [12]57.

186 [51b-2] Vefat eden Halil'in varislerine intikal eden Samsun'daki menziller ile değirmenin varislerince satılması

Maʿrûz,

Anadolu'da Canik sancağında vâkiʿ Samsun kazâsı ahâlîsinden olup bundan akdem fevt olan derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Halil b. Ali b. Abdullah nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice Hatun bt. Osman ile sulbî kebîr oğulları Asâkir-i Bahriye mülâzimlerinden Mehmed ve Ahmed ve sulbiye kebîre kızı Fâtıma Hatun'a münhasıra olduğu lede'ş-şerʿi'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra verese-i mezbûrûndan ashâb-ı arzuhâl mezbûrân Mehmed ve Ahmed ile zâtı muʿarrefe bt. mezbûre Fâtıma Hatun'dan her biri Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde kezâlik zâtı muʿarrefe zevce-i merkūme Hadice Hatun hâzıra olduğu hâlde zikr olunan Samsun kazâsı muhassıl vekîli Istabl-ı âmire Müdürü es-Seyyid Abdullah Bey necli'l-merhûm es-Seyyid Süleyman Paşa tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekîlleri olduğu Mustafa b. el-Hâc Mehmed ve es-Seyyid Mustafa Ağa b. Ahmed şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şerʿî sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şerʿî lâhık olan Ali Efendi b. Mustafa muvâcehesinde kazâ-i mezbûr mahâllâtından Hançerli mahallesinde vâkiʿ her biri maʿlûmü'l-hudûd mağaza ve müştemilât-ı sâire-i maʿlûmeyi hâvî iki bâb mülk menzil ile kazâ-i mezbûra tâbiʿ Afaili? karyesi hudûdu dâhilinde vâkiʿ kezâlik maʿlûmü'l-hudûd bir göz âsiyâb mûrisimiz babamız müteveffâ-yı mezbûr Halil'in hayatında ve ile'l-vefât her biri müstakıllen yedinde malı ve mülkü olup baʿde vefâtihî bizimle hâzıra-i mezbûre Hadice Hatun'a mevrûs oldukdan sonra biz bin iki yüz elli dört senesi şehr-i Rebîʿülevveli'nde işbu hâzır bi'l-meclis rüesâ-yı sefâyinden Hoca Mehmed Kapudan b. Mustafa nâm kimesneyi mârru'z-zikr iki bâb menzil ve âsiyâbda olan hisse-i irsiyemizi beyʿe tarafımızdan tevkîl eylediğimizde ol dahi baʿde'l-kabûlü'l-vekâle hâzıra-i mezbûre Hadice Hatun ile maʿan zikr olunan Samsun kazâsına gidip zikirleri sebkat eden iki bâb menzilleri bi-safkatin vâhidetin altı bin guruşa ve mârru'z-zikr âsiyâbı üç yüz guruşa bi'l-verâse ve bi'l-vekâle müvekkil-i mûmâ-ileyh

Abdullah Bey'e bey‘ ve teslîm ve müvekkil-i mûmâ-ileyh dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabûl etmiş idi. El-hâletü hâzihî zikirleri mürûr eden menzilleri târîh-i mezkûrda semen-i misilleri on üç bin guruş ve âsiyâb-ı mezkûrun kezâlik semen-i misli bin beş yüz guruş olup ol vechile bey‘-i mezkûr gabn-ı fâhiş ile olmağla zikirleri sebkat eden iki bâb menzil ve değirmenden keff-i yed birle mahâllinde bizimle hâzıra-i mezbûreye teslîme müvekkil-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdullah Bey'e izâfetle vekîl-i merkūm Ali Efendi'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü hâzıra-i merkūma ma‘an da‘vâ eylediğimizde vekîl-i mezbûr Ali Efendi dahi cevâbında vekîl-i hâzır-ı mezbûr Hoca Mehmed Kapudan ile hâzıra-i mezbûre Hadice Hatun zikirleri mürûr eden iki bâb menzil ve âsiyâbdan her birini mahallerinde lede'l-müzâyede inkıtâ‘i'r-rağbe menzileyn-i mezkûreyni ber-vech-i muharrer altı bin guruşa ve âsiyâb-ı mezkûru üç yüz guruşa müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyhe semen-i misilleriyle müsâvî olmak üzere bi'l-vekâle ve bi'l-verâse bey‘ ve temlîk ve teslîm etmişler idi deyü bizimle hâzıra-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer müdde‘âmızı bi'l-vekâle inkâr ve ol vechile beynimizde ba‘de vukū‘i'l-münâza‘a muslihûn tavassutuyla beynimizde te'lîf olunup biz hâzıra-i mezbûre ile ma‘an tasaddî eylediğimiz da‘vâ-yı mezkûremizden vekîl-i merkūm Ali Efendi ile bi't-tav‘ ve'r-rızâ üç bin beş yüz guruş bedel-i medfû‘ ve makbûza ba‘de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târîh-i i‘lâma gelince sâir cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i de‘âvi ve kâffe-i mutâlebâtdan biz ve hâzır-ı mezbûre Hadice Hatun'dan her birimiz müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyhe izâfetle vekîl-i merkūm Ali Efendi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt edip fîmâ-ba‘d bizimle hâzıra-i merkūme Hadice Hatun'dan her birimiz husûs-ı mezkûra dâir müvekkil-i mîr-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Abdullah Bey ile kat‘an da‘vâ ve nizâ‘ ve husûmetimiz kalmamışdır deyü mukırrûn-ı mezbûrûnun bi'l-cümle takrîr-i meşrûhlarını vekîl-i merkūm Ali Efendi ile hâzıra-i mezbûre Hadice Hatun'dan her birinin tasdîk eyledikleri [**52a**] tescîl ve huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 28 S sene 1257

187 [52a-1] Mutlakoğlu Mehmed Emin'in Voyvoda Ali Ağa aleyhindeki alacak iddiasının reddedilmesi

Ma‘rûz,

Anadolu'da Yalvaç kazâsı ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Mutlakoğlu es-Seyyid Hafız Mehmed Emin b. es-Seyyid Halil Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde mukaddemâ kazâ-i mezbûr voyvodası derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Ali Ağa b. es-Seyyid Mehmed muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Ali Ağa bin iki

yüz elli üç senesi hilâlinde kazâ-i mezbûr voyvodası iken Isparta sancağı vâlisi devletlü Hasan Paşa hazretleri tarafından vürûd eden emirnâme-i sâmî mûcebince gāib ani'l-beled mübâşir ta'yîn olunan Hasan Gavvâs nâm kimesneye terfîkan beni zikr olunan Isparta kazâsına irsâl eylediği hînde ben esnâ-i râhda gerek menzil kirâlarına ve gerek me'kûlât ve meşrûbâtça malımdan harc ü sarf eylediğim bin guruş ve mübâşir-i gāib-i merkūm Hasan Gavvâs'ın ücret-i mübâşiriye nâmıyla bi-gayr-ı hakkın malımdan ahzeylediği bin beş yüz guruş ki cem'an iki bin beş yüz guruşu mücerred merkūm es-Seyyid Ali Ağa ber-mûceb-i emirnâme-i mezkûreyni sâlifü'z-zikr Isparta kazâsına mübâşir gāib-i merkūma terfîkan irsâl eylediğine mebnî bana malından zâmin olsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı mesmû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i merkūm es-Seyyid Hafız Mehmed'e tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle bî-vech-i şer'î merkūm es-Seyyid Ali Ağa'ya mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 2 Ra sene 1257.

188 [52a-2] Kâmile Hatun'un berber dükkânı hususundaki davasının reddolunduğu

Ortaköy'de Berber dükkânı men'i

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Kâmile nâm Hatun Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde pederi Pirni Ahmed Ağa b. Yakub nâm kimesne hâzır olduğu hâlde İstanbul'da Yeni Han sarrâflarından Pişmişoğlu Serkiz v. Minas nâm zimmî muvâcehesinde bâ-irâde-i seniyye nezâreti Evkāf-ı hümâyûn'a ilhâk buyurulan evkāfdan merhûm Mehmed Kethüdâ Vakfı musakkafâtından mahrûse-i Galata'ya muzâfe Ortaköy'de Sukuyusu nâm mahâlde Hanife Hatun'un menzili tahtında kâin Sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmînin hâlâ bâ-temessük-i mütevellî vâzı'u'l-yed olduğu ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf berber dükkânı bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn babam hâzır-ı merkūm ile birâderi olup bundan akdem verâseti sulbî kebîr oğulları Hüseyin ve Yahya ve Ali ve sulbî sagīr oğlu Hasan ve sulbiye sagīre kızları Enise ve Havva ve Âişe'ye münhasıra olduğu hâlde fevt olan Mehmed Ağa'nın hayatında münâsafeten taht-ı tasarruflarında iken bin iki yüz kırk altı senesi Zilka'deti'ş-şerîfesi'nin yirmi üçüncü günü sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmînin malından el-yevm dükkân-ı mezkûrda müsteciri işbu hâzır bi'l-meclis Berber Serkiz zimmî yediyle ma'an iktirâz ve kabz ve istihlâk eyledikleri beş bin guruş mukābelesinde dükkân-ı mezkûru bâ-re'y-i mütevellî her biri sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmîye vefâen ferâğ ve tefvîz eylediklerinde ol dahi tefevvüz ve kabûl ve derûnuna cânib-i Evkāf-ı hümâyûndan mu'teber berber gediği vaz' edip lâkin ber-minvâl-i muharrer ferâğ-ı mezkûr vefâen olduğundan mu'teber

olmamağla sarrâf-ı mersûmun yedinde olup meclis-i şer‘de ibrâz eylediği bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î nâtık olduğu üzere pederim hâzır-ı mezbûr ile birâderi müteveffâ-yı merkūmdan her biri ma‘an bin iki yüz kırk sekiz senesi Şevvâli’l-mükerremi’nin on üçüncü günü Rumeli kazaskeri bulunan sa‘âdetlü fazîletlü Arabzâde Mehmed Sadullah Efendi hazretleri huzûrunda meblağ-ı merkūm beş bin guruşu ahz birle dükkân-ı mezkûru bâ-re’y-i mütevellî red ve ferâğa sarrâf-ı mersûma tenbîh olunmak murâdımdır deyü ol târîhde vakf-ı mezkûr mütevellîsi İsmail Efendi tarafından mürsel vekîl-i câbî-i vakf-ı mezbûr Ali Efendi hâzır olduğu hâlde sarrâf-ı mersûmun vekîl-i müsecceli gāib ani’l-meclis Derzi Ohannes v. Serkiz zimmî muvâcehesinde da‘vâ etdiklerinde vekîl-i mersûm dahi cevâbında her biriniz târîh-i merkūmda dükkân-ı mezkûru yedi bin beş yüz guruş bedel mukābelesinde müvekkilim sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmîye bâ-re’y-i mütevellî kat‘iyyen ferâğ ve tefvîz, müvekkilim mersûm dahi tefevvüz ve kabûl edip hattâ kırk altı senesi Zilhicceti’ş-şerîfesi’nin on üçüncü günü dükkân-ı mezkûru müvekkilim merkūma ferâğ-ı kat‘î-i mu‘teber ile bâ-re’y-i mütevellî fâriğler olup dükkân-ı merkūmda kat‘an alâkanız olmadığını ikrâr dahi etmiş idiniz deyü inkârlarına mukārin bi’l-vekâle eylediği def‘ini lede’t-tezkiye adl ve makbûlü’ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Sihâm Kalemi ketebesinden Mehmed Tahir Efendi b. Abdullah ve Ma‘den Kalemi ketebesinden Sıdkı Efendi b. Ebubekir şehâdetleriyle muvâcehelerinde ber-nehc-i şer‘î isbât edip mûcebince pederim hâzır-ı merkūm ile birâderi merkūmdan her biri da‘vâ-yı mezkûreleriyle sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmîye bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunup dükkân-ı mezkûru kemâ-kân sarrâf-ı mersûmun zabt ve tasarrufu için yedine işbu bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î i‘tâ olundukdan sonra yine sarrâf-ı mersûm yedinde olup işbu meclis-i şer‘de ibrâz eylediği diğer bir kıt‘a i‘lâm-ı şer‘î nâtık olduğu üzere bin iki yüz elli dört senesi Saferi’l-hayrının yedinci günü Rumeli **[52b]** kazaskeri bulunan merhûm Mehmed Ârif Beyefendi hazretleri huzûrlarında mukaddemâ vekîl-i mersûmun def‘-i mezkûru isbât için getirdiği şâhidân-ı mezbûrân yalan şâhidleri olmağla öyle olucak sarrâf-ı mersûm şâhid-i âhar ikāmesiyle def‘-i mezkûrunu tekrâr isbât etsin ve illâ meblağ-ı mezkûr beş bin guruşu yedimizden ahz birle dükkân-ı mezkûrdan keff-i yed eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eyledikleri da‘vâları şer‘an mesmû‘a ve iltifâta şâyân olmayıp mûcebince babam hâzır-ı merkūm ile birâderi müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa’dan her biri da‘vâ-yı mezkûreleriyle sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmîye tekrâr bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunmuşlar idi. El-hâletü hâzihî ben mücerred hâzır-ı merkūmun kızı olmamla öyle olucak meblağ-ı mezkûr beş bin guruşu yedimden ahz birle dükkân-ı merkūmu babam hâzır-ı merkūm ile birâderi müteveffâ-yı mezbûrun evlâdı merkūmûna teslîme veyâhud bana ferâğa sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmîye cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da‘vâsı şer‘an müvecceh olmadığı müdde‘iyye-i

mezbûre Kâmile Hatun'a tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle sarrâf-ı mersûm Serkiz zimmîye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 2 Ra. sene 1257.

189 [52b-1] Parçacı Agob'a olan borcunu ödemesi için Kürkçü Mıhtar'a tenbih olunması

Ma'rûz,

Şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâl eden Parçacı Agob v. Artin nâm zimmî Perşembe günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde medîne-i Üsküdar'da Selami mahallesinde mütemekkin derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Kürkçü Mıhtar v. Gabril nâm zimmî muvâcehesinde Keseci Kerupa v. Serope nâm zimmî hâzır olduğu hâlde ben sene-i sâbıkā Recebi'l-ferdinin üçüncü günü hâzır-ı mersûm Kerupa zimmî zimmetinde semen-i mebî'den alacak hakkım olan üç bin beş yüz guruşu hâzır-ı mersûmdan kabz ve bana teslîme tarafımdan mesfûr Mıhtar zimmîyi tevkîl eylediğimde ba'de kabûlü'l-vekâle meblağ-ı mezkûrun iki bin altı yüz kırk guruşunu mukaddemâ ve sekiz yüz altmış guruşunu dahi bu def'a ki cem'an üç bin beş yüz guruşu hâzır-ı mersûmdan bi'l-vekâle tamâmen kabz ve bana vermeyip yedinde kalmağla meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruşu bana teslîme mersûm Mıhtar zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında benim müdde'î-i mesfûr Agob zimmî zimmetinde sene-i mezkûre Cemâziyelûlâsı'nın üçüncü günü İstanbul'da Çarşı-yı kebîrde Üçmusluk nâm mahâlde vâki' gāib ani'l-meclis Asador zimmînin çukacı mağazasında malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz eylediği üç bin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla deyn-i mezkûruyla beni ol mikdâr medyûnu işbu hâzır-ı mersûm Kerupa zimmî üzerine üçümüz bir meclisde hâzır olduğumuz hâlde havâle-i mukayyede-i sahîha-i şer'iyye ile havâle ve [her] birimiz havâle-i mezkûreyi kabûl eylediğimizden sonra meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruşu hâzır-ı mersûm Kerupa zimmîden havâleten kabz etmiş idim deyü hâzır-ı mersûmun tasdîkiyle mesfûr Agob zimmînin inkârına mukārin eylediği def'ine ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb mersûm Agob zimmîye bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î yemîn verilmeğin mûcebince dâfi'-i mesfûr Mıhtar zimmî def'-i mezkûruyla mersûm Agob zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' mersûm Mıhtar zimmînin sâlifü'l-beyân ikrârıyla lâzım gelen meblağ-ı mezkûr üç bin beş yüz guruşu müdde'î-i mesfûr Agob zimmîye edâ ve teslîme mesfûr Mıhtar zimmîye tenbîh olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 15 M sene [12]57.

190 [53a-1] Halil b. Salih'e vefat eden dedesinin tımarından hisse verilmesi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenâr ve cebelüyân evkāf ve emlâk mukāta'ası ümenâsının arzlarına nazar olundukda Kocaeli sancağında Yalakâbâd nâhiyesinde Dere nâm karye ve gayrıdan dört bin altı yüz akçe eşkincilü mülk timârdan yedi yüz altmış altı akçe hisseye bundan akdem mutasarrıf olan Mehmed v. Hüseyin'in fevtinden oğulları İbrahim ve Salih'e bervech-i iştirâk tevcîh olunmak iktizâ eder iken merkūm İbrahim karındaşı Salih ketm ederek hisse-i mezkûru tamâmen üzerine tevcîh etdirmiş, ba'dehu merkūm İbrahim'in fevtinden oğlu Mehmed Ali'ye tevcîh olunmuş olduğu derkenârdan ve merkūm Salih hissesini karındaşı merkūm İbrahim'den taleb üzere iken sâhib-i arzuhâl sulbî oğlu Halil'i terk ederek vefât etmiş ve ol vechile merkūm Halil mağdûr ve dedesi nân pâresinden dûr olunduğundan bahisle timâr-ı mezkûrun nısf hissesi ammizâdesi merkūm Mehmed Ali'nin ref'inden dedesi merkūm Mehmed'in mahlûlünden kendüye tevcîhini mezbûr Halil istid'â eylediği arzuhâli meâli ve meclis-i şer'de takrîrinden nümâyân ve fi'l-hakīka merkūm Halil müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in sulbî sahîh oğlu Salih'in oğlu olduğu ehl-i vukūf bî-garaz Müslimînden karye-i mezbûre ahâlîsinden Mehmed Ağa b. el-Hâc İbrahim ve İbrahim Hayreddin Efendi b. Mehmed ve Ebubekir Ağa b. Mehmed nâm kimesnelerin haberleriyle zâhir olmağla timâr-ı mezbûrun nısfı vech-i meşrûh üzere mezbûr Mehmed Ali'nin ref'inden dedesi merkūm Mehmed'in mahlûlünden sâhib-i arzuhâl merkūm Halil'e tevcîhi menût-ı re'y-i âlî idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 20 Ra sene [12]57.

191 [53a-2] Borcunu ödemesi hususunda Mahmud b. Abdullah'a tenbih olunması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Çengel karyesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Serveti? Hanım bt. Mehmed Esad Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zevci derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Mahmud Efendi b. Abdullah muvâcehesinde mezbûr es-Seyyid Mahmud Efendi zimmetinde elli altı senesi şehr-i Rebî'ülâhiri'nin on beşinci günü malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği yedi bin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûr yedi bin beş yüz guruşu mezbûr es-Seyyid Mahmud Efendi'den hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde cevâbında müdde'iyye-i mezbûre Serveti?

Hanım'ın malından ancak dört bin altı yüz elli guruş kabzını ikrâr, ziyâde iki bin sekiz yüz elli guruş müdde'âsını inkâr etmekle müdde'iyye-i mezbûre ber-vech-i muharrer ziyâde müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb mezbûre es-Seyyid Mahmud Efendi bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î tahlîf olunmağın mûcebince müdde'iyye-i mezbûre ziyâde iki bin sekiz yüz elli guruş müdde'âsıyla zevci mezbûr es-Seyyid Mahmud Efendi'ye bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' mezbûr es-Seyyid Mahmud Efendi'nin sâlifü'l-beyân ikrârıyla lâzım gelen meblağ-ı mezkûr dört bin altı yüz elli guruşun zevcesi müdde'iyye-i mezbûre Serveti Hanım'a edâ ve teslîmiyle mezbûr es-Seyyid Mahmud Efendi ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine [i'lâm olundu].

Fî 15 Ra sene [12]57.

192 [53b-1] Şerbetçi Ali'nin oğlu Mehmed'in kazaen ölümü davasında sulh olduğu

Ma'rûz,

Anadolu'da Gekbüze kazâsı mülhakātından Yoros nâhiyesine tâbi' Şile kasabası ahâlîsinden olup katîlen fevt olan on iki yaşında Mehmed nâm mürâhıkın babası Şerbetçi el-Hâc Ali b. Mehmed ile vâlidesi Hadice bt. Mehmed nâm Hatun'a inhisârı tahakkukundan sonra sâhibey-i arzuhâl mezbûrân el-Hâc Ali ile zâtı mu'arrefe Hadice Hatun'dan her biri Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kātili derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism tahmînen on iki yaşında diğer Mehmed nâm mürâhıkın babası ve velîsi Kalafatçı Mustafa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mürâhık-ı mezbûr diğer Mehmed hâzır olduğu hâlde târîh-i i'lâmdan bir buçuk ay mukaddem mûrisimiz oğlumuz müteveffâ-yı mezbûr Mehmed kasaba-i mezbûreden Çaylık Köprüsü Altbaşı nâm mahâlde mürâhık-ı hâzır-ı mezbûr diğer Mehmed ile bir mülâ'abe eyledikleri hînde mürâhık-ı hâzır-ı mezbûr diğer Mehmed pıştov saçması ile oğlumuz müteveffâ-yı merkūm Mehmed'in göbeğinden darb ü cerh etmekle oğlumuz ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr mürâhık-ı hâzır-ı mezbûr diğer Mehmed'in darb-ı mezkûrundan nâşî on sekiz sâ'at mürûrunda müteessiren vefât etmekle mûcib-i şer'îsini taleb ederiz deyü tasaddî eylediğimiz da'vâmızdan bi't-tav' ve'r-rızâ meccânen fâriğler olduğumuzda mezbûr Mustafa dahi bize malından teberru'an bin beş yüz guruş def' ü teslîm ve umûrumuza sarfla istihlâka emir eylediğinde biz dahi ber-minvâl-i muharrer yedinden ahz u kabz ve emri üzere umûrumuza sarfla istihlâk edip bi'l-cümle husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan biz mürâhık-ı hâzır-ı mezbûr diğer Mehmed ile babası ve velîsi merkūm Mustafa'nın zimmetlerini bi'l-verâse mezbûr Mustafa dahi meblağ-ı müstehlek-i merkūmun istirdâdına müte'allika âmme-i da'vâdan bizim zimmetimizi bi'l-asâle her birimiz

ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile ibrâ ve iskāt ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını asâleten ve velâyeten kabûl eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 19 Ra sene [12]57.

193 [53b-2] Serveti Hanım'ın boşandığı eşinden nafaka talebi

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Çengel karyesinde sâkine ve zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe olan işbu bâ‘isetü'l-vesîka Serveti? Hanım bt. Mehmed Esad Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu kazaskeri efendi hazretlerine mahsûs dâirede akdolunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde zevc-i sâbıkı ketebeden es-Seyyid Mahmud Efendi b. Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm ve ta‘bîr ani'l-merâm edip mezbûr es-Seyyid Mahmud Efendi ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken mezbûrun firâşından hâsıla ve benden mütevellide ve bi-hakkı'l-hıdâne hâlâ hacr ve terbiyemde olan sulbiye kızı üç yaşında Şerife Fâtıma nâm sagīrin aslâ malı olmayıp nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâc ile muhtâce olmağla sagīre-i mezbûrenin nafakası için babası mezbûr üzerine kıbel-i şer‘den kadr-ı ma‘rûf meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-hıdâne matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer‘î hâkim-i hâsim-i vâlâ-cenâb –vaffakallâhu te‘âlâ bi's-sıdkı ve's-savâb- efendi hazretleri dahi sagīre-i mezbûrenin nafakası için babası mezbûr es-Seyyid Mahmud Ağa üzerine işbu târîh-i vesîkadan beher şehr yüz yirmişer guruş kıbel-i şer‘den kadr-ı ma‘rûf meblağ farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagīre-i mezbûrenin nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyesine harc u sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer babası mezbûr es-Seyyid Mahmud Efendi üzerine rücû‘a vâlidesi ve hâdinesi mezbûre Serveti Hatun'a izin vermeğin mâ-vaka‘a [bi't-taleb ketb olundu].

Fî 15 Ra sene [12]57.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzır Salih Ağa b. Mehmed, Bâb-ı âlî gavvâslarından Mehmed gavvâs Mehmed Ağa b. Ali.

194 [53b-3] Hödükoğlu Ahmed'in el koyduğu tarla ve bahçeyi teslim etmesi gerektiği

Vilâyet-i Anadolu'da Malatya sancağında vâki‘ Şirvanlı nâhiyesine tâbi‘ Keferdun karyesi ahâlîsinden olup iki yüz kırk iki senesi hilâlinde fevt olan Veyisoğlu Ahmed b. Abdullah'ın sulbî oğlu ve hasran vârisi sâhib-i arzuhâl Ömer nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde karye-i merkūme ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hödükoğlu es-Seyyid Ahmed b. Yusuf nâm kimesne muvâcehesinde karye-i merkūme hâricinde Mezarlık mukābelesinde bir tarafdan

Kasım Molla bağı ve bir tarafdan Muştaoğlu Ali bağı ve taraf-ı râbi‘i tarîk-i âm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir kıt‘a bahçem babam müteveffâ-yı mezbûrun hayatında ile’l-vefât yedinde mülkü ve Muştaoğulları tarlaları ve tarîk-i âm ile mahdûd dört dönüm bir kıt‘a tarla dahi bâ-tapu taht-ı tasarrufunda olup ba‘de vefâtihî bahçe-i mezkûre hasran bana mevrûs ve zikr olunan tarla dahi bilâ-tapu bana intikāl etmiş iken mezbûr Ahmed zikirleri mürûr eden bahçe ve tarlayı fuzûlen zabt etmekle mârrü’l-beyân bahçe ve tarladan keff-i yed ve mahâllinde bana teslîme merkūm es-Seyyid Ahmed’e tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ etdikde mezbûr Ahmed dahi cevâbında müdde‘î-i mezbûr Ömer babası merkūm Ahmed’in hîn-i vefâtında sagīr bulunduğundan tesviye-i umûrunu rü’yete bâ-hüccet vasiyy-i mansûbu olan gāib ani’l-meclis Mehmed nâm kimesne iki yüz kırk dört senesi Recebi’l-ferdi gurresinde bahçe-i mahdûd-ı mezkûru bi’l-izni’ş-şer‘ lede’l-müzâyede ol târîhde semen-i misli olan bin beş yüz otuz guruş semen-i makbûza bi’l-vesâye bana bey‘ ü temlîk ve teslîm ve zikr olunan tarlaları dahi müdde‘î-i mezbûr iki yüz guruş bedel-i makbûz-ı müstehlek mukābelesinde iki yüz elli üç senesi hilâlinde bâ-ma‘rifet-i sâhib-i arz bana fâriğ oldukdan sonra yedimde olup iki yüz elli senesi şehr-i Rebî‘ülâhiri’nin on beşinci günü târîhiyle müverrah ve ol târîhde nâhiye-i mezbûre nâibi **[54a]** bulunan es-Seyyid Mehmed Efendi’nin imzâ ve hatemini hâviye bir kıt‘a hüccet nâtıka olduğu üzere müdde‘î-i mezbûr Ömer zikr olunan bahçe ve tarlayı mahâllinde nâib-i mezbûr huzûrunda benden da‘vâ ve bâ-vesâtet-i muslihîn beynimiz te’lîf olunup ben malımdan mezbûra altmış guruş teberru‘an def‘ ü teslîm eylediğimde ol dahi ahz u kabz ve rızâsıyla da‘vâ-yı mezkûresinden meccânen fâriğ olup sâlifü’z-zikr bahçe ve tarlada kat‘an alâka ve medhali kalmadığını ikrâr ve husûs-ı mezkûra müte‘allika da‘vâdan benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt etmekle ol vechile bahçe ve tarla-yı mezkûre bi-hakkın vaz‘-ı yed ederim deyü müdde‘î-i mezbûrun inkârına mukārin eylediği def‘ini isbâtdan izhâr-ı acz edip tahlîfe dahi tâlib olmamağın mûcebince dâfi‘-i merkūm es-Seyyid Ahmed def‘-i mezkûruyla mezbûr Ömer’e bilâ-beyyine mu‘ârazadan ba‘de’l-men‘ zikirleri sebkat eden bahçe ve tarladan keff-i yed ve mahâllinde müdde‘î-i mezbûr Ömer’e teslîme mezbûr Ahmed’e tenbîh olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 27 Ra sene [12]57.

195 [54a-1] Eşi Mehmed Raşid’e itaat etmesi hususunda Rukiye bt. Mustafa’ya tenbihte bulunulması

Ma‘rûz,

Medîne-i Üsküdar’a muzâfe Gekbüze kazâsına mülhak Kartal kasabası ahâlîsinden Mehmed Raşid b. Hasan nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu

mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde dayısı sâhib-i arzuhâl Hüseyin Ağa b. Mustafa nâm kimesne hâzır olduğu hâlde zevcesi derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Rukiye Hanım bt. Mustafa muvâcehesinde mezbûre Rukiye Hanım üç bin beş yüz guruş mehr-i müeccel-i müstevfâ ve bin beş yüz guruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâm olup lâkin bana itâ'at ve hukūk-ı zevciyyete mürâ'ât etmemekle suâl olunup kasaba-i mezkûrede vâki' mesken-i şer'î olan menzilime gelip bana itâ'at ve hukūk-ı zevciyyete mürâ'ât etmek üzere zevcem mezbûre Rukiye Hanım'a tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında müdde'î-i mezbûrun ol mikdâr guruş mehr-i mu'accel-i müstevfâ ve bin beş yüz guruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle zevce-i menkûha-i medhûlün-bihâsı olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince zevci müdde'î-i mezbûrun kasaba-i merkūmede vâki' mesken-i şer'î olan menzil-i mezkûruna gidip zevci merkūma itâ'at ve hukūk-ı zevciyyete murâ'ât etmek üzere mezbûre Rukiye Hanım'a tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 17 Ra sene [12]57.

196 [54a-2] Borcunu ödemesi hususunda Mehmed Efendi'ye tenbihte bulunulması

Ma'rûz,

Bâ-işâret-i aliyye sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen sarrâf tâifesinden İstanbul'da Büyük Yeni Han'da mütemekkin arzuhâl eden Sarıoğlu Agob v. Kirkor nâm zimmî yedine Üsküdar mahkemesinde mahalle-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism medîne-i mezbûrede Süleyman Ağa mahallesinde sâkin nüvvâbdan es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi b. Süleyman muvâcehesinde ben mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi'nin bin iki yüz elli bir senesinden beri sarrâflık hizmetinde olmam takrîbiyle müddet-i ma'lûmede gerek mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi'ye bi'd-defa'ât malımdan iktirâz ve teslîm eylediğim ve kezâlik bi-şartı'r-rücû' emriyle mahâll-i ma'lûmeye malımdan medfû'âtım olan mebâliğ-i ma'lûmenin hesâbını iki yüz elli altı senesi Muharremi'l-harâmı'nın yirmi sekizinci günü hân-ı mezkûrda mütemekkin olduğu odada mezbûr ile bi'd-defa'ât yegān yegān sahîhan rü'yet eylediğimizde gayr-ı ez teslîmat benim mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi zimmetinde yirmi altı bin on guruş hakkım zuhûr eylediğinde mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi meblağ-ı mezkûr zimmetinde sahîhan bana deyni olduğunu tâyi'an ikrâr ve târîh-i mezkûr ile müverrah mührüyle memhûr işbu bir kıt'a deyn tahvîlini yedime i'tâ etmekle meblağ-ı mezkûr yirmi altı bin on guruşu merkūm es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi'den hâlâ taleb ederim deyü da'vâ

etdikde ol dahi cevâbında inkâr etmekle müddeʿî-i mersûm ber-vech-i muharrer müddeʿâsıyla beyâna baʿde'l-havâle mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi dönüp ben fi'l-hakīka mersûm Agob zimmî ile ber-vech-i muharrer beynimizde câri ahz ü iʿtâmızın hesâbını rü'yet eylediğimiz hînde zimmî-yi mersûmun zimmetimde meblağ-ı mezkûr yirmi altı bin on guruş alacak hakkı zuhûr edip ben dahi meblağ-ı mezkûr mersûm Agob zimmîye zimmetimde sahîhan deynim olduğunu **[54b]** ikrâr ve temessük-i mezkûru yedine iʿtâ etmiş idim. Lâkin ber-minvâl-i vech-i meşrûh hesâbımız rü'yet olundukdan sonra benim zimmî-yi mersûma medfûʿatım var ise de mikdârı maʿlûm olmayıp zannıma göre zimmî-yi mersûm meblağ-ı mezkûrun yirmi bin guruşa rü'yet mikdârını istîfâ etmiş olmağla öyle olucak mersûm Agob zimmî meblağ-ı mezkûrun ancak yedi bin yâhud sekiz bin guruşuyla beni mutâlebe eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere îrâd eylediği kelâmı defʿa sâlih cevâb-ı şerʿî olmayıp mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed Efendi'ye baʿde't-tefhîm sâlifü'z-zikr ikrârı mûcebince meblağ-ı mezkûr yirmi altı bin on guruşu müddeʿî-i mezbûr Agob zimmîye edâya mezbûr es-Seyyid el-Hâc Hafız Mehmed'e tenbîh olunduğu huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 15 Ra sene [12]57.

197 [54b-1] Borçlarını ödemeleri hususunda Kömürcü Ohannes ve ortağı Kirhor'a tenbihte bulunulması

Maʿrûz,

Medîne-i Üsküdar'da Ali Selami Efendi mahallesi mütemekkinlerinden İstanbul'da Vâlide Hanı sarrâflarından arzuhâl eden Artin v. Haçadur nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Katolik milleti patriki kapı oğlanı er karındaşı Kömürcü Ohannes v. Mosis zimmî muvâcehesinde mersûm Ohannes zimmînin mukaddemâ şerîki Kirhor v. Bedros zimmî hâzır olduğu hâlde mesfûr Ohannes zimmî zimmetinde bin iki yüz elli üç senesi Recebi'l-ferdi gurresi günü târîhiyle müverrah bir kıtʿa temessük nâtık olduğu üzere hâzır-ı mersûmun kefâletiyle malımdan ve yedinden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği sekiz bin yedi yüz seksen beş guruş ve hâzır-ı mersûm Kirhor zimmî zimmetinde dahi yine târîh-i mezkûr ile müverrah diğer bir kıtʿa temessük mantûkunca mersûm Ohannes zimmî kefâletiyle kezâlik malımdan iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği on dört bin yüz on beş guruş ki cemʿan yirmi üç bin guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mecmûʿ-ı mezkûru mersûm Ohannes zimmî ile hâzır-ı mersûm Kirhor zimmîlerden hâlâ taleb ederim deyü daʿvâ etdikde mersûm Ohannes zimmî ile hâzır-ı mersûmdan her biri cevâblarında meblağ-ı mecmûʿ-ı merkūm yirmi üç bin guruşu müddeʿî-i mersûma ber-minvâl-i muharrer

cihet-i mezkûreden zimmetlerinden deynleri olduğunu ikrâr, lâkin müdde'î-i mersûm Artin zimmî bin iki yüz elli beş senesi Saferi'l-hayrı'nın on yedinci günü meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr yirmi üç bin guruşu mahrûse-i Galata'da Beyoğlu nâm mahâlde Tatavlalı Ahmed'in berber dükkânında benden mutâlebe ve muslihûn tavassutuyla beynimiz te'lîf olunup meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr yirmi üç bin guruş mutâlebesinden rızâsıyla altı bin beş yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza sulh olduğunda ben dahi kabûl ve ziyâdesi olan on altı bin beş yüz guruş mutâlebesine müte'allika da'vâdan benim ve hâzır-ı mersûmun zimmetlerimizi kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idi deyü hâzır-ı mersûmun tasdîkiyle ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i mesfûr Ohannes zimmî ber-vech-i muharrer def'ine ikāmet-i beyyine edemeyip tahlîfe dahi tâlib olmamağla mûcebince mersûm Ohannes zimmî ile hâzır-ı mersûm Kirhor zimmî'den her biri def'-i mezkûrlarıyla mersûm Artin zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan ba'de'l-men' mersûm Ohannes ve hâzır-ı mersûm Kirhor zimmîlerin ikrâr ve i'tirâflarıyla lâzım gelen meblağ-ı mecmû'-ı merkūm yirmi üç bin guruşu mersûm Artin zimmîye ber-minvâl-i meşrûh edâ ve teslîme mesfûr Ohannes zimmî ile hâzır-ı mersûm Kirhor zimmîlerden herbirine tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 12 Ra sene [12]57.

198 [55a-1] Süleyman Efendi'nin menzilini hanımı ile kızlarına satması

Medîne-i Üsküdar'da Hâce Hesna Hatun mahallesinde sâkin es-Seyyid Süleyman Efendi b. Mustafa b. Abdullah tarafından zikri âtî husûsu ikrâr ve i'tâ-i hüccete vekîl olduğu Ömer Ağa ve li-ebeveyn er karındaşı Mustafa Ağa ibney Mehmed Rüstem şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan eşrâf-ı kuzâtdan Mehmed Asım Efendi b. el-Hâc Abdullah Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde sâhibâtü'l-kitâb müvekkil-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Süleyman Efendi'nin halîlesi Habibe Hanım bt. el-Hâc Mehmed ve sulbiye-i kebîre kerîmeleri Şerife Emine Şevkiye ve Şerîfe Zekiye Hanımlar taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda tasdîka vekîl-i müseccel-i şer'îleri Mehmed Hamdi Efendi b. Salih mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim mûmâ-ileyh akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bâ-hüccet müstakıllen yedimde mülküm olup mahalle-i merkūmede vâki' bir tarafdan müteveffâ Fâtıma Hanım veresesi menzili ve üç tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd müştemilât-ı ma'lûmeyi hâvî bir bâb menzilin dört sehm i'tibârıyla iki sehmi müvekkilât-ı mezbûrâtdan halîlem mezbûre Habibe Hanım'a altı bin guruşa ve bir sehmini merkūme Şerife Emine Şevkiye Hanım'a üç bin guruşa ve mâ'adâ bir sehmi dahi mezbûre Şerife Zekiye Hanım'a üç bin guruşa tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlîk ve her birine vech-i lâyıkıyla teslîm eylediğimde onlar dahi ber-minvâl-i

muharrer iştirâken iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan cem'an on iki bin guruş mutâlebesine müte'allika da'vâdan halîlem ve kerîmelerim mezbûrât Habibe ve Şerife Emine Şevkiye ve Şerîfe Zekiye Hanımların zimmetlerini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun ber-minvâl-i muharrer dört sehm i'tibârıyla iki sehmi halîlem mezbûre Habibe Hanım'ın ve bir sehmi merkūme Emine Şevkiye Hanım'ın ve mâ'adâ bir sehmi dahi mezbûre Şerife Zekiye Hanım'ın mülk-i müşterâları ve hakk-ı sırfları olup benim kat'an alâka ve medhalim kalmamışdır dedi dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî-gurreti şehri Rebî'i'l-evvel sene [1]257.

Şuhûdü'l-hâl: Muhzır Salih Ağa b. İbrahim, Ömer Ağa b. Abdullah, Ali Ağa b. Musa, Mustafa Ağa b. Ali ve gayruhum.

199 [55a-2] Hüseyin Hüsameddin Efendi'nin Hafız Ahmed Paşa Vakfı'ndan kiracısı olduğu bostanın kira sözleşmesinin davası

Ma'rûz,

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Kamer Hanım bt. Derviş Mustafa bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî bir bâb bostan gediğine vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn'dan el-Hâc Hüseyin Hüsameddin Efendi b. Mustafa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îsi Yusuf Efendi b. Osman muvâcehesinde medîne-i Üsküdar'a tâbi' Kādı karyesi hudûdu dâhilinde vâki' çayır ve bostan ve dere ile mahdûd bir bâb bostan ashâb-ı hayrâtdan merhûm Hafız Ahmed Paşa Vakfı musakkafâtından olarak senevî yedi yüz elli akçe icâre-i müeccele ile bâ-temessük-i mütevelli müstakılleten taht-ı tasarrufunda olup ancak müvekkil-i mûmâ-ileyh el-Hâc Hüseyin Hüsameddin Efendi bostan-ı mezkûrede Rûz-ı Kāsım i'tibârıyla senevî yüz yirmi beşer guruş kirâ tesmiyesiyle müstecirim olmağla işbu sene-i mübârekede duhûl edecek Rûz-ı Kāsımı'ndan fesh-i icâre etmemle bostan-ı mezkûru târîh-i mezkûrda tahliye ve bana teslîme müvekkil-i mûmâ-ileyhe izâfetle vekîl-i merkūm Yusuf Efendi'ye tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ etdikde vekîl-i mezbûr dahi cevâbında cânib-i Hazîne-i celîle-i Evkāf-ı hümâyûn'da mahfûz işbu müte'addid hücecât-ı şer'iyye mantûklarınca bostan-ı mezkûr derûnunda mevcûd beyne'l-isnâf gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme ve eşcâr-ı mağrûse-i mütenevvi'a tedâvül-i eyâdî ile müvekkilim mûmâ-ileyhin mülkü olduğu hâlde bundan akdem bâ-irâde-i seniyye gedikât hakkında verilen nizâm-ı müstahsene mûcebince gedik-i mezkûru cânib-i evkāf-ı müşârün-ileyhe terk ve teberru' birle işbu sene-i mübâreke

Saferi'l-hayrının altıncı günü târîhiyle müverrah cânib-i evkāf-ı müşârün-ileyhden bir kıt'a gedik senedi ahzedip ol vechile gedik-i mezkûr ber-mûceb-i şurût-ı evkāf müvekkilim mûmâ-ileyhin tasarrufunda olmağla bostan-ı mezkûru tahliye ve teslîmden bi'l-vekâle imtinâ' ederim deyüp mazmûnları vekîl-i mezbûrun takrîr-i meşrûhuna mutâbık müte'addid senedât ibrâz eylediğinde merkūme Kamer Hanım dahi senedât-ı mezkûrenin mazmûnlarını bi-tamâmihî tasdîk ve i'tirâf eylediğinden mâ'adâ bu makūle ber-mûceb-i şürût-ı nizâm-ı müstahsene vaz' olunan gedikât mutasarrıfları gediklerinin mevzû' olduğu mahâllin emlâk ashâbına kirâ-i kadîmelerin bilâ-ezâ ve lâ-cefâ edâ edegeldikleri takdîrce bahâne-i sâire ile ihrâçlarına tasaddî olunmamak nizâm ve şürûtundan ve bu makūle da'vânın istimâ'ından hükkâm-ı kirâm memnû'lar idüğü huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 4 R sene [12]57.

200 [55b-1] Mehmed İzzet Efendi'nin, Mustafa Ağa aleyhinde eşya ve hibe davasında bulunmaktan men olunması

Ma'rûz,

Mübârek rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Mehmed İzzet Efendi b. Abdullah nâm kimesne medîne-i Üsküdar'da ( ) mahallesinde meclis-i şer'-i münîrde kezâlik derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr es-Seyyid Mustafa Ağa b. Ahmed nâm kimesne muvâcehesinde merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa bin iki yüz elli altı senesi Cemâziyelûlâsı gurresinde medîne-i mezbûrede Gerede mahallesinde vâki' sâkin olduğu menzilinde mevcûde eşyâ-i memlûkesinden bir Piryol koyun sâ'ati ve bir çift İngiliz pištovu ve bir kara Horasan kılıç ve iki kehribar çubuk takımını bana hibe ve temlîk ve yine eşyâ-i memlûkesinden yün memlû on minder ve otuz çit yasdık ve dokuz çit mak'ad ve on Siroz [Serez] basması yorgan ma'a çârşeb ve beş şilte ve altı döşek çârşebi ve iki çit döşek ve sekiz baş yasdığı ve sekiz yüz yasdığı ve iki orta kiçesi ve dört çuka kapı perdesi ve iki tahta anbar ve beş sepet sandık ve bir geziye kaplı nâfe boy kürkü ve bir binişe kaplı nâfe kürk ve bir çukaya nâfe kürk ve bir geziye kaplı kara kulak kürk ve yedi gömlek ve yedi don ve yedi uçkur ve bir Lahorî şal ve bir Ahmediye ve destâr ve sekiz köhne anteri ve bir çuka potur ve tombak tatlı çukası? ve beş koltuk yasdığı ve on tombak zarf ve on fincan ve on iki sahan ma'a kapak ve iki leğen ve üç ibrik ve yedi sagīr ve kebîr tencere ma'a kapak ve bir vasat kazgan ma'a kapak ve iki sini ve iki kadayıf tepsisi ve bir kuzu tenceresi ve üç şorba tası ma'a kapak ve üç sagīr kebîr lenger ve bir kefkir ve bir süzgü ve bir kefçe ve bir kahve değirmeni ve bir kahve tepsisi ve bir şamdan tepsi ve otuz kaşık ve bir musluklu güğüm ve diğer bir güğüm, bir kebîr tâbe ve bir sagīr tâbe ve kebîr on duhân tablası ve bir nühâs mangal ve beş şamdan dahi bi-safkatin vâhidetin iki bin guruşa bana

bey‘ ve temlîk ve her birini teslîm eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve intihâb ve temellük ve tesellüm ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı merkūm iki bin guruş mutâlebesine müte‘allika da‘vâdan benim zimmetimi kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eylediğinden sonra biz sene-i mezkûre Zilhiccetü’ş-şerîfesi’nin yirmi sekizinci günü mezbûr ile beynimizde olan hibe ve bey‘-i mezkûru bi’r-rızâ fesh ü ikāle ve eşyâ-i mezkûreyi mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa’ya teslîm ve fîmâba‘d eşyâ-i mezbûrede kat‘an alâkam olmayıp husûs-ı mezkûre ve hukūk-ı sâire-i şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş idik. El-hâletü hâzihî mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa ihtiyâr olduğundan eşyâ-i mezkûreyi ber-vech-i muharrer bey‘ ve hibe eylediği esnâda kendüyü ölünceye değin görüp gösetmek şartıyla bana bey‘ ve hibe edip lâkin eşyâ-i mezkûreyi mezbûre ikāle ile gerüye redd ü teslîm ve ibrâ-i mezkûreme nâdim ve pişmân olmamla yine şart-ı mezkûre ile eşyâ-i mezkûreyi tekrâr bana bey‘ ve hibe etmek üzere merkūm es-Seyyid Mustafa Ağa’ya cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere îrâd eylediği kelâmı şer‘an müvecceh ve mültefet olmamağla mûcebince merkūm es-Seyyid Mehmed İzzet Efendi da‘vâ-yı mezkûresiyle mezbûr es-Seyyid Mustafa Ağa’ya **[56a]** bî-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunduğu huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu.

Fî 8 Ra sene [12[57.

201 [56a-1] Mehmed Ağa ve annesi ile kardeşinin değirmen davası

Ma‘rûz,

Anadolu’da medîne-i İznikmid ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism es-Seyyid Mehmed Ağa b. Ali b. el-Hâc Çelebi Mehmed Ağa nâm kimesne Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde vâlidem mu‘arrefetü’z-zât Şerife Nefise bt. Ahmed nâm Hatun asâleten ve li-ebeveyn kız karındaşı Şerife Hafize Hatun tarafından husûs-ı âti’l-beyânda vekîl-i müsbet-i şer‘îsi Mehmed Ağa b. Ali vekâleten hâzır oldukları hâlde li-ebeveyn ammi olup bin iki yüz elli beş senesi hilâlinde fevt olan Hüseyin Bey b. el-mezbûr Çelebi Mehmed Ağa’nın verâseti ve zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe bt. Ömer nâm hatun ile sulbî kebîr oğulları Mehmed Bey ve Hayrullah Bey’e ba‘de’l-inhisâr verese-i merkūmûndan sâhib-i arzuhâl merkūm Mehmed Bey muvâcehesinde medîne-i mezbûreye tâbi‘ Değirmendere karyesinde vâki‘ Kazıklı nâm mahâlde kâin ma‘lûmü’l-hudûd iki göz âsiyâbın yedi sehm i‘tibârıyla bir sehmi benimle vâlidem ve kız karındaşım asıl ve müvekkile-i merkūmetân Şerife Nefise ve Şerife Hafize hatunların yedimizde iştirâken ve şâyi‘an malımız iken merkūm Mehmed Bey ile gāibân ani’l-meclis karındaşı merkūm Hayrullah Bey ve zevce-i merkūme Âişe Hatun’dan her biri âsiyâb-ı mezkûrda kendi hisse-i ma‘lûmeleriyle ma‘an

bizim hisse-i mezkûremizi dahi fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın zabt ve bizim tasarrufumuza mümâna'at etmeleriyle mümâna'atları men' ve bir sehm hisse-i şâyi'a-i merkūmemi mahâllinde bize teslîme merkūm Mehmed Bey'e tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü asıl ve vekîl-i hâzırân-ı mezbûrân ile ma'an da'vâ etdikde merkūm Mehmed Bey dahi cevâbında iki yüz kırk beş senesi Rebî'ülevveli'nin on beşinci günü müdde'î-i merkūm es-Seyyid Mehmed Ağa ile asıl ve müvekkile-i mezbûretândan her biri âsiyâb-ı mezkûrede olan bir sehm hisse-i mezkûrelerini medîne-i mezbûrede Ahmed Ağa'nın menzilinde mûrisimiz müteveffâ-yı merkūm Hüseyin Bey'e bin guruş semen-i medfû' ve makbûza bey' ve vech-i lâyıkıyla teslîm eylediklerinde ol dahi iştirâ ve kabûl edip ol vechile hisse-i mezkûre sâir hisse-i ma'lûmesiyle benimle vâlidem ve karındaşım gāibân-ı merkūmâna mevrûs olmuşdur deyü inkâra mukārin def'a tasaddî birle her biri husûs-ı mezkûr zımnında mahâllinde âsiyâb-ı mezkûr üzerinde terâfu'-i şer'-i şerîf olunmaları bâbında ittifâk ve ittihâd ve istid'â eyledikleri huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fî 19 Ra sene [12]57.

202 [56a-2] Borcunu ödemesi hususunda Arabacı Todori'ye tenbih olunması

1140 guruş tahsîl i'lâmı

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'a tâbi' Çengel karyesinde sâkin İsmail Bey b. Hüsameddin nâm kimesne Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'de derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Arabacı Todori v. Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde benim mersûm Todori zimmî zimmetinde bâ-i'lâm-ı şer'î mahkûmün-bih on bir bin dört yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûr on bir bin dört yüz guruş mesfûr Todori zimmîden tahsîl ve bana teslîm olunması murâdımdır deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr ü i'tirâf edip lâkin deynim olan meblağ-ı mezkûru hâlen ve def'aten müdde'î-i merkūma edâya iktidârım olmamağla ol vechile beni te'cîl etmek üzere merkūm İsmail Bey'e cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere îrâd eylediği kelâmı def'e sâlih cevâb-ı şer'î olmamağla alâ-mûcebi i'tirâfihî meblağ-ı mezkûr on bir bin dört yüz guruş mersûm Todori zimmîden tahsîli müdde'î-i merkūm İsmail Bey'e teslîm olunması iktizâ eylediği huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 26 Ra sene 1257.

203 [56b-1] Kostandi ile kardeşi Aci Sava arasındaki alacak davasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Bakkāl tâifesinden arzuhâl eden Kostandi v. Aci Koşer nâm zimmî bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Evkāf Müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde li-ebeveyn er karındaşı derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Aci Sava zimmî tarafından husûs-ı âti'l-beyânda tasdîka vekîl-i şer'îsi Yorgi v. Mavridi nâm zimmî muvâcehesinde karındaşım müvekkil-i mersûm Aci Sava zimmî târîh-i i'lâmdan sekiz sene mukaddem medîne-i Üsküdar'da Etpazarı sûkunda vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb şîruganhâne derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûmenin yüz yirmi sehm i'tibârıyla mâlik olduğum hisse-i ma'lûmemi emir ve tevkîlimle iki bin guruş semen-i makbûza âhara bey' ve teslîm edip lâkin makbûzu olan meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu bana vermeyip bi-gayr-ı hakkın kendi umûruna sarfla istihlâk etmekle meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu karındaşım müvekkil-i mersûm Aci Sava zimmîden damânen taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâtavassut-ı muslihîn karındaşı müvekkil-i mersûm ile bi't-tav' ve'r-rızâ altı yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl ziyâde müdde'âma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan karındaşım müvekkil-i mersûm Aci Sava zimmînin zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 Ra sene [12]57.

204 [56b-2] Nikola v. Yani'nin, menzil hissesini Kostandi'ye vermek üzere taahhütte bulunması

Ma'rûz,

Anadolu'da medîne-i Manisa mahâllâtından Ali Ağa mahallesinde mütemekkin iken işbu târîh-i i'lâmdan on üç sene mukaddem hâlik olan Anaştaşi v. Panayot v. Adam zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Marino bt. Todori Nasrâniye ile sulbî kebîr oğlu Kostandi ve sulbî sagīr oğulları Andon ve Yanako ve sulbiye kebîr kızları Arduke ve Katerina Nasrâniyelere ve sulbiye sagīre kızları Arhondi ve Erina'ya münhasıra ve tashîh-i meselesi seksen sehmden olup sihâm-ı mezbûreden on sehmi zevce-i mersûme Marino Nasrâniyeye ve on dört sehmi mesfûr Kostandi zimmîye ve on dörder sehmden yirmi sekiz sehmi sagīrân-ı mersûmân Andon ve Yanako'ya ve yedişer sehmden on dört sehmi mersûmetân Arduke ve Katerina Nasrâniyelere

kezâlik yedişer sehmden on dört sehmi sagīretân-ı mersûmetân Arhondi ve İrena'ya isâbeti tahakkukundan sonra verese-i mersûmûndan arzuhâl eden ibn-i mesfûr Kostandi zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyrulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde zikri âtî menzile vaz'-ı yedi mütehakkık olan medîne-i mezbûre re'âyâsından derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism bakkāl tâifesinden Nikola v. Yani nâm zimmî muvâcehesinde medîne-i mezbûrede sâlifü'z-zikr Ali Ağa mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb müfrez mülk menzil babam ve mûrisimiz hâlik-i mersûmun sağlığında ile'l-helâk yedinde mülkü olup ba'de helâkihi menzil-i mezkûr ber-i'tibâr-ı merkūm benimle verese-i mersûmesine mevrûs oldukdan sonra mesfûr Niko zimmî menzil-i mezkûru fuzûlî zabt etmekle keff-i yed birle ber-i'tibâr-ı mezkûr hisse-i irsiyemi mahâllinde bana teslîme mesfûr Nikola zimmîye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde mesfûr Niko zimmî dahi cevâbında işbu yedimde olup bin iki yüz kırk yedi senesi Cemâziyelûlâsı'nın on yedinci günü târîhiyle müverraha ve ol târîhde medîne-i mezkûre nâibi bulunan Mektûbîzâde es-Seyyid Abdülaziz Efendi'nin imzâ ve hatemini hâviye bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere müdde'î-i mersûm Kostandi zimmî ile kız karındaşları mer[sû]metân Arduke ve Katerina ve sıgār-ı mersûmûnun anaları ve vasiyy-i mansûbları zevce-i mersûme Marino Nasrâniyelerden herbiri menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi'l-verâse ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye lede'l-müzâyede tarafeynden bi'l-îcâb ve'l-kabûl bâtten ve sahîhan semen-i misli olan üç bin beş yüz guruş semen-i medfû' **[57a]** ve makbûza bi'l-verâse ve bi'l-vesâye bana bey' ü temlîk ve teslîm eylediklerinde ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip ol vechile menzil-i mezkûr mülk-i müşterâm olmak üzere vaz'-ı yed ederim deyü müdde'î-i mersûm Kostandi zimmî inkârına mukārin def'e tasaddî ve ol vechile beynlerinde ba'de vukū'i'l-münâza'a muslihûn tavassutuyla beynleri te'lîf olunup mesfûr Nikola zimmî menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan ancak müdde'î-i mersûm Kostandi zimmînin ber-i'tibâr-ı merkūm on dört sehm hisse-i şâyi'asını mahâllinde teslîme ta'ahhüd edip mesfûr Kostandi zimmî dahi râzı ve ta'ahhüdünü kabûl edip bu vechile kat'-ı münâza'a eyledikleri tescîl ve huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 18 Ra sene [12]57.

205 [57a-1] Sefer Mehmed Bey'in Mehmed Salih'deki alacağını tahsili

Ma'rûz,

Derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne miralaylarından olup bin iki yüz elli beş senesi şehr-i Rebî'ülevveli'nin beşinci günü Anadolu'da Malatya kazâsında Nizib nâm mahâlde esnâ-i muhârebede fevt olduğu sikāt-ı Müslimînden Yüzbaşı Mehmed Ağa b. İbrahim ve Ahıskavî Esirci Mehmed Emin

Ağa b. Mehmed nâm kimesneler ihbârlarıyla zâhir olan Mehmed İzzet Bey'in min-ciheti'l-usûbeti'n-nesebiye ber-vech-i âtî vârisi olduğunu iddi'â eden Sefer Mehmed Bey b. Hüseyin Bey b. Ali Paşa'nın sulbî mahdûmu ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Ahmed Ağa b. Mehmed ve Mehmed Ağa b. İsmail nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan sâhib-i arzuhâl Hamdi Bey Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed izzet Bey zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Fâtıma Hanım'ın pederi ve tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi es-Seyyid Süleyman Şükrü Ağa b. es-Seyyid İbrahim hâzır olduğu hâlde Mehmed Salih Ağa b. Mehmed muvâcehesinde müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed İzzet Bey'in babası Ali Bey pederim ve müvekkilim mûmâ-ileyh Sefer Mehmed Bey'in babası merkūm Hüseyin Bey ile li-ebeveyn er karındaşları olup babaları ismi müşârün-ileyh Ali Paşa ve dedeleri ismi el-Hâc Hasan Ağa ve vâlideleri ismi Fâtıma Hatun bt. Abdullah ve maskat-ı re'sleri Trabzon sancağında vâki' Gönye kazâsına tâbi' Makri karyesi olup ol vechile pederim ve müvekkilim mûmâ-ileyh müteveffâ-yı merkūm Mehmed İzzet Bey'in li-ebeveyn ammi oğlu olmağla verâseti zevcesi müvekkile-i merkūme ile usûbet-i nesebiye cihetinden pederim müvekkilim mûmâ-ileyhe münhasıra olup bunlardan gayrı vârisi ve terekesine müstehakk-ı âharı olmamağla müteveffâ-yı merkūm, mezbûr Mehmed Salih Ağa zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden üç yüz guruş hayatında mezbûr Mehmed Salih Ağa'dan kable'l-ahz ve'l-istîfâ fevt ve meblağ-ı mezkûr zevcesi müvekkile-i merkūme ile pederim müvekkilim mûmâ-ileyhe mevrûs olmağla meblağ-ı mezkûr üç yüz guruşdan pederim müvekkilim mûmâ-ileyhin hisse-i irsiye-i şer'iyyesini bi'l-vekâle taleb ederim, suâl olunsun dedikde, merkūm Mehmed Salih Ağa dahi cevâbında müteveffâ-yı merkūme cihet-i merkūme üç yüz guruş deyni olduğunu ikrâr, lâkin müvekkil-i mûmâ-ileyh Sefer Mehmed Bey'in verâseti ma'lûmum değildir deyü müdde'î-i vekîl-i merkūmun ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını inkâr edicek müdde'î ve kebîr-i merkūm ber-vech-i muharrer verâset müdde'âsını herbiri mahallerinde lede't-tezkiye adl ve makbûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hasan Ağa b. Süleyman ve Ahmed Ağa b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince müvekkil-i mûmâ-ileyh es-Seyyid Mehmed Bey'in verâsetine ba'de'l-hükm meblağ-ı mezkûr üç yüz guruşdan müvekkil-i mûmâ-ileyhin hisse-i irsiye-i şer'iyyesi oğlu müdde'î-i mûmâ-ileyh vekîl-i merkūm Hamdi Bey'e edâ ve teslîme merkūm Mehmed Salih Ağa'ya tenbîh olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 23 R sene [12]57.

206 [57b-1] Vefat eden Hanım Hatun'un varislerinin miras iddiasında bulunmaktan men olunması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Atîk Vâlide Sultan Câmi'-i şerîfi hudûdu dâhilinde Debbâğlar mahallesinde sâkine iken bin iki yüz elli altı senesi şehr-i Rebî'ülevveli hilâlinde vefât eden Fâtıma Hanım bt. el-Hâc Mehmed Emin b. Veliyyüddin'in verâseti zevc-i metrûku ketebeden Hafız Mehmed Şükrü Efendi b. Mustafa ile li-ebin karındaşları Hüseyin Hüsnü Efendi ve Mustafa Raşid Efendi ve İbrahim Edhem Efendi ve sagīr Mehmed Emin ve sagīre Hesna Safiye'ye ba'de'l-inhisâr verese-i merkūmûndan ashâb-ı arzuhâl merkūmûn Hüseyin Hüsnü Efendi ve Mustafa Raşid Efendi ve İbrahim Edhem Efendi taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îleri mu'arrefetü'z-zât Âişe Sıdıka bt. Mehmed ve sagīrân-ı mezbûrânın vâlideleri ve tesviye-i umûrlarına bâ-hüccet vasiyy-i mansûbeleri kezâlik zâtı mu'arrefe Nimetullah bt. İsmail nâm hatunlar bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Efendi hâzır olduğu hâlde evvelâ bi'd-defa'ât Salı günleri huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ve ba'dehu bi't-terâzî medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i münîrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism zevc-i merkūm Hafız Mehmed Şükrü Efendi muvâcehesinde müteveffât-ı mezbûrenin terekesinden hâric-ez defter-i kassâm mecmû'u otuz bin guruş kıymetli bir kıt'a mushaf-ı şerîf ve üç aded elmas iğne ve bir elmas yüzük ve bir çift elmaslıca zümrüd küpe ve bir incili nüsha ve bir elmas mâşâallâh ve on sîm zarf ve bir sîm mir'ât ve bir sîm sagīr çekmece ve Üsküdar çatması kıtık memlû yasdık ve dört minder ve üç nîm çuka mak'ad ve üç minder şilte mak'adı ve iki koltuk yasdığı ve yedi basma pencere perdesi ve bir mavi çuka kapı perdesi ve her biri a'lâ harçlı ve biri Şatranc-ı gülmez ta'bîr olunur şâlî ve çubuklu lâciverdî Hind şâlîsi ve biri ipekli işleme ki dört aded anteri ve bir marinoz kaplı kısa nâfe kürk ve üç marinoz kaplı kısa samur kürk ve bir mavi çuka ferâce ve ikisi mavi ve biri sarı üç canfes şalvar ve biri göğez ve biri beyaz iki lâciverd çubuklu şal ve iki basma döşek ve iki şilte çıtalı ta'bîr olunur iki kırmızı yorgan ma'a çârşeb ve bir şâlî çiçekli yorgan ma'a çârşeb ve bir mavi gezi şalvar ve bir salkım harçlı atlas hırka ve biri altı parmak ve biri İstanbul şâlîsi ve üçü beyaz dülbend ki cem'an beş anteri ve biri beyaz işleme ve biri yeşilli ve biri siyah işleme ve biri beyaz dülbend ki üç boğça ve iki işleme canfes yüz yasdığı ve üç beyaz yüz yasdığı ve bir sofra ve bir fûta peşkir ve on iki makrama ve on sahan ma'a kapak ve bir tencere ma'a kapak ve bir mangal ma'a tahta ve bir leğen ma'a ibrik ve bir sagīr pirinç sini ve bir âbdest leğeni ve bir şorba tası ma'a kapağı zevc-i merkūm Hafız Mehmed Şükrü Efendi müstakıllen zabt ve vaz'-ı yed etmekle huliyyât ve eşyâ-i muharrere-i mezkûre ile müteveffât-ı mezbûrenin merkūm Hafız Mehmed Şükrü

Efendi zimmetinde mütekarrir ve ma'kūdün-aleyh mehr-i müeccelinden bâkī bin guruşdan müvekkilûn-ı merkūmûn Hüseyin Hüsnü Efendi ve Mustafa Raşid Efendi ve İbrahim Edhem Efendi ile sagīrân-ı mezbûrânın hisse-i irsiyelerini bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye merkūm Hafız Şükrü Efendi'den taleb ederiz deyü da'vâ etdiklerinde merkūm Hafız Mehmed Şükrü Efendi dahi cevâbında zikr olunan mushaf-ı şerîf ve huliyyât ve eşyâ-i mezkûreye vaz'-ı yedini ve mehr-i müeccele-i mezkûru ikrâr, lâkin işbu yedimde olup bin iki yüz elli beş senesi Zilhicceti'-şerîfesi'nin yirmi sekizinci günü târîhiyle müverraha ve ol târîhde medîne-i mezkûre kādısı bulunan mevâlî-i i'zâmdan Manyasîzâde fazîletlü Lütfullah Efendi'nin imzâsıyla mümzât ve hatemiyle mahtûm bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere kıbel-i şer'den me'zûnen irsâl olunan Kâtib Hafız Mehmed Asım Efendi'nin mahalle-i mezbûrede vâki' zevcem mezbûre ile hayatında ma'an sâkinler olduğumuz pederim merkūm Mustafa'nın menzilinde huzûr-ı Müslimînde akdeylediği meclis-i şer'de zevcem mezbûre Fâtıma Hanım hâl-i hayatında ve kemâl-i akl ü sıhhatinde ber-vech-i muharrer zimmetimde mütekarrir ve ma'kūdün-aleyh mehr-i müeccelden hakkı olan bin iki yüz guruşun iki yüz guruşunu yedimde ibkā ve mâ'adâ bin guruşu ile zikr olunan huliyyât ve eşyâdan bir kıt'a mushaf-ı şerîf ve üç elmas iğne ve bir elmas yüzük ve bir çift küpe ve bir nüsha? ve bir mâşâallah ve on zarf ve bir mir'ât ve bir sîm çekmecesini bana hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve temlîk ve teslîm eylediğinde ben dahi meclis-i hibede bilâ-mâni' ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl ve mâ'adâ eşyâ-i muharrere-i mezkûreyi dahi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile dört bin guruşa bana bey' ü temlîk ve teslîm eylediğinde ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı merkūm dört bin guruş mutâlebesine müte'allika da'vâdan benim zimmetimi kabûlümü hâvî ibrâ ve iskāt edip fîmâ-ba'd mehr-i müeccele-i merkūmun bin guruşla zikirleri mürûr eden mushaf-ı şerîf ve huliyyât ve eşyâda zevcem merkūmenin kat'an alâka ve medhali kalmayıp mevhûbe ve müşterâ emvâlim ve hakk-ı sırfım olmağla bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i merkūm Hafız Mehmed Şükrü Efendi ber-vech-i muharrer def'-i meşrûhunu ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi lede't-tezkiye adl ve kabûlü'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan zeyl-i hüccetde isimleri mezkûr mahalle-i mezbûre imâmı es-Seyyid Abdullah Efendi b. Ali ve es-Seyyid Mustafa Sabri Efendi b. es-Seyyid Mehmed ve zu'amâdan es-Seyyid Mehmed Esad Ağa b. Mehmed ve Kalaycı el-Hâc Feyzullah Ağa b. Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle mahâllinde irâe ederek bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mûcebince mezbûretân Âişe Sıdıka ve Nimetullah hatunlar bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye da'vâ-yı mezkûreleriyle merkūm Hafız Mehmed Şükrü Efendi'ye bî-vech-i şerî'î mu'ârazadan men' olundukları tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru li-men-lehü'l-emr.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min-şehri Rebî'i'l-evvel li-sene seb'a ve hamsîn ve mi'eteyn ve elf.

207 [58a-1] Mardıros v. Minas'ın Kazzaz Partık aleyhindeki alacak davasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Tüccâr tâifesinden arzuhâl eden Mardıros v. Minas nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde medîne-i Üsküdar'da Mar Yakub mahallesi mütemekkinlerinden derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Kazzâz Partık v. Ohannes nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Partık zimmînin yedinde mülkü olup mahalle-i merkūmede vâki' üç bâb odayı müştemil bir bâb menzilini bin iki yüz elli beş senesi hilâlinde mersûmun bi-şartı'r-rücû' emriyle müceddeden binâ ve inşâ etmemle menzil-i mezkûre malımdan masrûfum olup bi'l-mürâca'a alacak hakkım olan beş bin guruşu mesfûr Partık zimmîden bi'l-mürâca'a hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim da'vâmdan bâ-tavassut-ı muslihîn mesfûr Partık zimmî ile bi't-tav' ve'r-rızâ üç yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza sulh olduğumda oldahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl ziyâde müdde'âma ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika âmme-i [da'vâ]dan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 29 Ra sene [12]57.

208 [58a-2] Bakkal Aci Mihal'in, Araboğlu Yorgi aleyhinde alacak iddiasında bulunmaktan men olunması

Bakkāl Aci Mihal zimmînin sebep da'vâsı men'i

Fi'l-asl Anadolu'da Nevşehir kazâsı kurâlarından Ürgüp karyesi re'âyâsından olup medîne-i Üsküdar'da mütemekkin Bakkāl esnâfından derûn-ı arzuhâlde <<mastûrü'l-ism>> ismi mastûr Aci Mihal v. Mihal nâm zimmî Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde yine kazâ-i merkūm re'âyâsından ve esnâf-ı merkūmeden arzuhâl eden Araboğlu Yorgi v. Sotri nâm zimmî muvâcehesinde hâlâ Bahr-ı siyah boğazı muhâfızı atûfetlü İbrahim Paşa hazretleri çend sene mukaddem kazâ-i mezbûrda voyvoda olmak takrîbiyle ahâlî-i kazâ-i mezbûr iki fırka olarak bir fırkası mûmâ-ileyh hazretlerinin kazâ-i mezbûrun voyvodalığından azlini ve fırka-i uhrâsı dahi yine ibkā olunmaklığını murâd eylemelerine ve mersûm Yorgi zimmî mûmâ-ileyh hazretlerinin azlini murâd eden fırkadan olduğuna mebnî gûyâ ben ve gāibân ani'l-meclis Tophâneli Samuyel ve

İstefan zimmîlerden herbirimizi mûmâ-ileyh hazretlerinin ibkāsını murâd eden fırkadan olmak zu'muyla benimle gāibân-ı mersûmânı bin iki yüz elli altı senesi şehr-i Ramazani'l-mübâreki hilâlinde Enderûn-ı hümâyûn'dan muhrec Baltacılar kethüdâsı sâbık İbrahim Efendi'ye gamz ederek benimle gāibân-ı mersûmân Samuyel ve İstefan zimmîden her birimizi vilâyetimiz olan kazâ-i mezkûr tarafına nefy ü ib'âd etdirdip ol vechile benimle gāibân-ı mersûmândan her birimizin dokuzar bin guruşdan üçümüzün üzerine mübâşir ta'yîn olunan Mehmed Gavvâs ve Süleyman Gavvâs nâm kimesnelere hizmet-i mübâşiriye olarak yirmi yedi bin guruş ve ıtlâk olunmaklığımız için dahi her birimizin üçer bin guruşdan ubûdiyet nâmıyla mezbûr İbrahim Efendi'ye dokuz bin guruş ki min-haysü'l-mecmû' mallarımızdan otuz altı bin guruş harc u sarf etmemizle mersûm Yorgi zimmî sebeb olmuş olmağla böyle olucak meblağ-ı mezkûr otuz altı bin guruşu benimle gāibân-ı mersûmân malından edâ ve teslîme mersûm Yorgi zimmîye tenbîh olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği sebeb da'vâsı mesmû'a ve iltifâta şâyân olmamağla müdde'î-i mersûm Aci Mihal zimmî da'vâ-yı mezkûresiyle mesfûr Yorgi zimmîye bî-vech mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 18 R sene 1257.

209 [58a-3] Sarraf Papasoğlu Sahak'ın Eğin'in Kemergab köyündeki menzil ve bahçesini Kokas'a satması

İhrâç şüd, fî 4 N sene [1]259.

Vilâyet-i Anadolu'da Eğin kazâsına tâbi' Kemergab karyesinde mütemekkin Papasoğlu sarrâf tâifesinden Sahak v. Sahak nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde sadrî kebîr oğlu işbu bâ'isü'l-vesîka Kokas nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezkûrda kâin bir tarafdan Yakub menzili ve bir tarafdan Kigork menzili ve bir tarafdan menzil-i mezkûrun bahçesi ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb mülk menzil ve bir kıt'a bahçesi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile oğlum mersûm Kokas zimmîye iki bin beş yüz guruşa bey' ve temlîk ve mahâllinde kabza tarafımdan taslît ve ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve taslît ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr iki bin beş yüz guruşu bana def' ü teslîm eylediğinde ben dahi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine müte'allika da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik, ba'de'l-yevm menzil ve bahçe-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmayıp mersûm Kokas zimmînin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur dedikde [gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu].

Fî 14 Ra sene [12]57.

Şuhûdü'l-hâl: Ereğli karyesinde Canbâz Hacı Ali Ağa, yine karye-i merkūmede Canbâz Mehmed Ağa, Yeğeni Yakub v. Karabet, Dâmâdı Tatoş v. Abraham, Soraklı Sahak v. Yamandi.

210 [58b-1] Mehmed Akil Bey ile kardeşinin ortaklaşa kullandıkları menzil bahçe ve arsadaki hisselerini taksim etmeleri

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî menzil ve bağın taksîmi için cânib-i şerî'at-ı garrâdan me'zûnen irsâl olunan vekāyi' kâtibimiz es-Seyyid Hüseyin Rıza Efendi bi'l-ma'iyye rü'yete memûr Evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi kıbelinden meb'ûs Serkâtib Ömer Efendi Ebniye-i hâssa müdürü Efendi tarafından mürsel Mehmed Raşid ve Hafız Ali Halîfeler ile hazîne-i celîle-i evkāfa mülhak evkāfdan el-Hâc Mustafa Ağa ve Enderûn-ı hümâyûnda kâin câmi'-i şerîfi evkāfı musakkafâtından medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kanlıcak karyesinde Yeni mahallede kâin bir tarafdan Mehmed Ali Ağa menzili ve bahçesi ve bağı ve el-Hâc İbrahim Edhem Bey tarlası ve tarla-yı mezkûre mürûr eden tarîk-i hâs ve Ragıb Efendi bağı ve tarîk-i âm ile mahdûd dâhiliyede ulyâda iki bâb oda ve bir sofa ve âbdesthâne ve memşâhâne ve vüstâda dört bâb oda ve iki sofa ve üç memşâhâne ve bir câmekân odası ve bir kârgir hamam ve süflâda bir sagīr oda ve bir kiler ve bir ahır ve bir memşâ ve orta kapı ve hâricinde bir bâb ahır ve sedli bahçe ve bahçe-i mezkûr derûnunda bir fırın ve bir bi'r-i mâ ve bir su hazînesi ve bir kıt'a bağ ve hâriciyede ulyâda bir bâb oda ve bir mikdâr sofa ve tahtânî iki bâb oda ve bir memşâ ve âbdesthâne ve bir harâb ahır ve bahçe ve iki bi'r-i mâ ve bir limonluk ve bir su hazînesi ve bir kıt'a harâb bağ yeri ve sokak kapısını müştemil bir bâb menzile varıp ebniye ve sukūf ahvâline vukūf-ı tammı olan cerîdede mazbûtü'l-esâmî bî-garaz Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i âlî etdiklerinde sâhib-i arzuhâl Mehmed Akil Bey b. Abdüllatif Ağa meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda li-ebin er karındaşı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism sagīr Mehmed Cemil Bey'in vâlidesi ve bâ-hüccet vasiyy-i mansûbesi Sarayî Zeliha Hanım bt. Abdullah b. Abdülmennan tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi el-Hâc İbrahim Edhem Bey b. Mehmed Ârif muvâcehesinde sâlifü'z-zikr derûn-ı hümâyûnda vâki' câmi'-i şerîf evkāfının kāimmakām-ı mütevellîsi e'azım-ı ricâl-i Devlet-i aliyye'den Evkāf-ı hümâyûn Nâzırı Numan Mahir Beyefendi ve mezbûr el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı'nın mütevellîsi Mehmed Salih Bey b. Ömer taraflarından vekîl-i şer'îleri câbî-i vakıf es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Emin Efendi b. Ali hâzır olduğu hâlde işbu derûnunda akd-i meclis-i âlî olunan menzil ve bağ ve bahçe mârru'z-zikr el-Hâc Mustafa Ağa Vakfı'ndan ve mârrü'l-beyân harâb bağ yeri dahi zikr olunan câmi'-i şerîf vakfından olarak her birinin nısfları benim ve nısf-ı aharları karındaşım sagīr-i mezbûr

Mehmed Cemil Bey'in bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn iştirâken ve şâyi'an taht-ı tasarruflarımızda olup lâkin menzil ve bağ-ı mezkûrlar kābil-i kısmet ve her birimiz hisselerimiz ile intifâ' mümkün olduğuna binâen menzil-i mezkûr kısmet-i âdile ile ber-vech-i âtî taksîm olunmak murâdımdır dedikde vekîl-i merkūm el-hâc İbrahim Edhem Bey dahi cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûr ve bağ müdde'î-i merkūm ile sagīr-i mezbûrun iştirâken ve şâyi'an tasarruflarında olduğunu ikrâr ve menzil ve bağ-ı mezkûru kābil-i taksîm olup her biri hissesiyle intifâ' mümkün olduğunu halîfetân-ı mezbûrân ve ber-vech-i muharrer taksîm olunduğu sûretde cânib-i vakfa dahi muzır olmayıp evlâ [ve] intifâ' olduğunu hâzırûn-ı merkūmûn ihbâr ve taksîmini dahi câbî-i vekîl-i hâzır-ı merkūm bi'l-vekâle re'y etmeğin halîfetân-ı mezbûretân ma'rifetleriyle evvelâ menzil- mezkûrun Mehmed Ali menzili bahçesi ve bağı ve el-Hâc Edhem Bey'in tarlası ve müdde'î-i merkūm için zikri âtî ahır ve ahır-ı mezkûr hizâsından bağ duvarına varınca ifrâz olunan bahçe ve tarîk-i âm ile mahdûd zikri sebkat eden dâhiliye mahâllinin müstakıl üç direk ve ebniye ve bahçe ve bağının arsası misâha olundukda bahçe ve ebniye mahâllinin arsası bin beş yüz doksan bir zirâ' olup beher zirâ'ı otuz paradan bin yüz doksan üç guruş on para ve zahrında beş dönüm mahâllini dahi beher dönümü yetmiş beşer guruşdan **[59a]** üç yüz yetmiş beş guruş, üzerinde mebnâ ulyâda iki bâb oda ve sofa ve âbdesthâne ve memşâ ve evsatda dört bâb oda ve bir câmekân odası ve bir kârgir hamam ve bir su hazînesi ve bir bi'r-i mâ ve bir matbah ocağı misâha olundukda ebniye-i mezkûre teberru'an üç yüz yetmiş sekiz zirâ' olup beher zirâ'ı yirmişer guruşdan yedi bin beş yüz altmış guruş ve kârgir hamam ebniyesi otuz üç zirâ' olup beher zirâ'ı altmışar guruşdan bin dokuz yüz seksen guruş ve câmekân ebniyesi ve otuz altı zirâ' olup beher zirâ'ı yedişer guruşdan iki yüz yetmiş guruş ve su hazînesi şer'an on üç zirâ' olup beher zirâ'ı yirmişer guruşdan iki yüz altmış guruş ve matbah ocağının kıymeti üç yüz guruş ve bi'r-i mâ-i mezkûrun kıymeti yetmiş beş guruş olduğunu halîfetân-ı mezbûretân ihbâr etmeleriyle ve ebniye ve bahçe ve bağ-ı mahdûd-ı mezkûr müştemilât-ı mezkûresiyle sahîr ve merkūm Mehmed Cemil Bey'in nısf hissesi için ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vaz'ı ile imtiyâz olundukdan sonra menzil-i mezkûrun bir tarafdan ânifen sagīr-i merkūm için ifrâz olunan mahal ve imâm tarlası ve Ragıb Efendi bağı ve tarîk-i âm ile mahdûd müstakıllen hâriciye mahâllinin bahçe ve ebniyesinin arsası iki bin dokuz yüz dokuz zirâ' olup beher zirâ'ı otuz paradan iki bin yüz seksen bir guruş otuz para ve harâb mahal otuz dönüm olup beher dönüm ellişer guruşdan bin beş yüz guruş olduğunu hâzırûn-ı merkūmûn ve arsa-i mezkûr üzerinde mebnâ ulyâda bir bâb oda ve bir mikdâr sofa ve tahtânî iki bâb oda ve âbdesthâne ve memşâ ve limonluk ve havuz ve iki aded bi'r-i mâ ve ahır misâha olundukda iki kat ebniyesi yüz altmış zirâ' olup beher zirâ'ı on dokuz guruşdan üç bin kırk guruş ve harâb ahır ebniyesi yüz elli zirâ' olup beher zirâ'ı ikişer guruşdan üç yüz guruş ve limanlık ebniyesi elli üç zirâ' sekiz parmak

olup beher zirâʿı üçer guruşdan yüz altmış guruş ve havuzun kıymeti yüz guruş ve iki aded biʾr-i mânın kıymeti yüz elli guruş olduğunu halîfetân-ı mezbûrân ihbâr etmeleriyle ebniye ve bahçe mahâllini dahi müştemilât-ı mezkûresiyle müddeʿî-i merkūm Mehmed Akil Beyʾin nısf hissesi için ifrâz ve alâmât-ı fâsıla vazʿı ile imtiyâz olmağla bu sûretde merkūm Mehmed Cemil Beyʾin hissesi için ifrâz olunan ebniye ve hamam ve bahçe ve bağ-ı mezkûrun kıymet cihetlerinden fazlası olup merkūm Mehmed Akil Beyʾe reddi lâzım gelen iki bin iki yüz doksan guruş otuz paranın iki yüz doksan guruş otuz parasını merkūm Mehmed Akil Beyʾin rızâsıyla hat ve tenzîl edip mâʿadâsı olan iki bin guruş sagīr-i mezbûrun malından olarak vekîl-i mezbûr el-Hâc İbrahim Edhem Bey merkūm Mehmed Akil Beyʾe teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i meşrûh ahz u kabz eyledikden sonra zikr olunan dâhiliye mahâlli bahçe ve ebniye ve bağ-ı mezkûr ile sagīr-i mezbûr için vekîl-i merkūm el-Hâc İbrahim Edhem Bey ve sâlifüʾz-zikr hâriciye mahâlli ebniye ve bahçe ve bağ mahâlli ile merkūm Mehmed Akil Beyʾden her biri hisseleri için biʾl-asâle ve biʾl-vekâle ahz ve her biri vech-i lâyıkı üzere kabz ve tesellüm edip ve her biri âharın hisse-i müfrezelerinde alâkaları kalmayıp istîfâ-yı hak eylediklerini vekîl-i merkūm müvekkilesi vasiyy-i mûmâ-ileyhin husûs-ı mezkûre dâir merkūm Mehmed Akıl Bey ile vesâyâten katʿiyyen liʾn-nizâʿ ve husûmeti olmadığını her biri biʾl-asâle ve biʾl-vekâle meclis-i maʿkūd-ı mezkûrda ikrâr ve câbî-i hâzır-ı merkūm dahi her birinin vech-i meşrûh üzere müstakıllen zabt ve tasarruflarını reʾy edip bu vechile katʿ-ı münâzaʿa eylediklerini kâtibân-ı merkūmân dâʿîleri mahâllinde ketb ü tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-yı şerʿle tarafeyn ve câbî-i merkūm hâzır oldukları hâlde Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿa gelip tasdîklerine mukārin alâ-vukūʿihî inhâ ve takrîr eyledikleri tescîl ve huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 5 Rebîʿülevvel sene [12]57.

211 [59b-1] İşkodralı Mustafa Paşa'nın kızı Emine Hanım ile eşi Mehmed Nebil Bey'in birbirlerinde olan eşyalarını teslim ederek zimmetlerini ibra etmeleri

İşbu sebt-i hâmiş olunan hüccetde nâm-ı sâmîleri muharrer vüzerâ-yı iʿzâmdan inâyetlü atûfetlü İşkodralı Mustafa Paşa hazretlerinin sâbıkā dâmâd-ı muhteremleri olup kezâlik hüccet-i mezkûrda isimleri mezkûr hâcegân-ı dîvân-ı müşeyyedüʾl-erkândan atûfetlü Mehmed Nebil Beyefendi b. Mehmed Şakir Efendiʾnin enişteleri ve tarafından husûs-ı âtiʾl-beyânda vekîl-i müseccel-i şerʿîleri hâcegân-ı dîvân-ı muʿallâ erkândan reʾfetlü Hasan Nâmi Efendi b. Ahmed Rıza Efendi meclis-i şerʿ-i şerîf-i lâzımüʾt-teşrîfde müşârün-ileyh hazretlerinin kerîme-i muhteremeleri kezâlik derûn-ı hüccetde isimleri mezkûre umdetüʾl-muhadderât iffetlü Emine

Hanımefendi taraf-ı bâhirü'ş-şereflerinden husûs-ı câi'z-zikirde vekîl-i müsbet-i şer'îleri sa'âdetlü Ömer Sırrı Efendi b. Derviş Süleyman mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip derûn-ı hüccetde tafsîl ve beyân ve tasrîh ve nümâyân kılındığı üzere ibrâdan müstesnâ müvekkile-i mûmâ-ileyhânın malı olarak müvekkil-i mûmâ-ileyhin indinde aynen mevcûd olan bir seccâde ve bir boğçayı müvekkile-i mûmâ-ileyhâ için vekîl-i mûmâ-ileyhe aynen def' ü teslîm eyledikde ol dahi müvekkil-i mûmâ-ileyhin malı olarak müvekkil-i mûmâ-ileyhânın kıbelinde olup müvekkil-i mûmâ-ileyhânın müvekkil-i mûmâ-ileyhin izninsiz fuzûlen âhara bey'le istihlâk eyledikleri bir mücevherli zarf kıymeti olan dört bin guruş ile atlas üzerine sırma işlemeli bir seccâde ve üçü mücevherli bir kaşığı müvekkilim mûmâ-ileyh için bana def' ü teslîm eylediğinde ben dahi bi'l-vekâle yedinden ahz u kabz edip min-ba'd zevcân-ı müvekkilân-ı mûmâ-ileyhimâdan her birinin âharın yed ve zimmetinde bir akçe ve bir habbe ve bir nesne hakları ve alacakları kalmamışdır dediklerinde gıbbe't-tasdîki'[ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu].

Fî 10 R sene [12]57.

212 [59b-2] Demircioğlu İbrahim'in, Karabacakoğlu İbrahim aleyhindeki tarla ve menzil yeri davasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Anadolu'da Kastamonu sancağında Bolu kazâsına tâbi' Tavşanlı Divânı'nda Kavak karyesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl Demircioğlu İbrahim b. Hasan Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde karye-i mezbûre ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Karabacakoğlu es-Seyyid İbrahim b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde karye-i mezbûre hudûdu dâhilinde Şatıroğlu Yurdu ittisâlinde bir bâb menzil yeri yedimde mülküm ve Kumlaryeri demekle arîf nâm mahâlde Şatıroğlu tarlası ve doruk ve tarîk-i âm ile mahdûd üç keyl tohum istî'âb eder bir kıt'a tarla taht-ı tasarrufumda iken mezbûr es-Seyyid İbrahim bir müddetden beri zikr olunan menzil yeri ile tarla-yı mezkûru fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle keff-i yed ve mahâllinde bana teslîme mezbûr es-Seyyid İbrahim'e tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî mezbûr es-Seyyid İbrahim zikirleri mürûr eden menzil yeri ile tarla-yı mahdûd-ı mezkûrlardan bu def'a keff-i yed ve mahâllinde bana teslîme ta'ahhüd etmekle ben dahi ta'ahhüdünü kabûl ve bu vechile kat'-ı münâza'a eyledik deyü mukırr-ı merkūm İbrahim'in bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mezbûr İbrahim'in tasdîk eylediği tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru [li-men-lehü'l-emr].

Fî 13 R sene [12]57.

213 [59b-3] Mehmed Memiş'in menzil ve bahçe davasının Hoşalay kadılığınca karara bağlanması

Ma'rûz,

Anadolu'da Kastamonu sancağında Hoşalay kazâsına tâbi' Girine karyesi ahâlîsinden olup bundan akdem fevt olan Rençber Ali b. Mustafa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma Hatun bt. Abdullah ile sulbî oğulları Mustafa ve Mehmed Memiş'e münhasıra ba'dehâ zevce-i mezbûre Fâtıma Hatun dahi vefât edip verâseti sadrî oğulları mezbûrân Mustafa ve Mehmed Memiş'e münhasıra ba'dehu mezbûr Mustafa dahi vefât edip verâseti li-ebeveyn er karındaşı merkūm Mehmed Memiş'e ba'de'l-inhisâr sâhib-i arzuhâl mezbûr Mehmed Memiş Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde yine karye-i mezbûre ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Çatıkoğlu İbrahim b. Mustafa muvâcehesinde karye-i mezkûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd iki oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk menzil ve karşısında kâin beş göz arpa anbarı ve eşcâr-ı müsmireli **[60a]** bir kıt'a bahçe babam müteveffâ-yı evvel-i mezbûr Ali'nin ile'l-vefât her biri müstakillen yedinde mülkü olup ba'de vefâtihim bi-tarîkı'l-münâsaha ancak bana mevrûs olmuş iken mezbûr İbrahim zikirleri sebkat eden menzil ve bahçe ve anbarı fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle suâl olunup keff-i yed birle mahâllinde bana teslîme mezbûr İbrahim'e tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde mezbûr İbrahim dahi cevâbında zikirleri mürûr eden menzil ve anbara vaz'-ı yedini inkâr edip ancak bahçe-i mezkûre arazi-i mîriyeden olarak müdde'î-i mezbûrun babası müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun taht-ı tasarrufunda iken hayatında benim pederim merkūm Mustafa'ya bâ-ma'rifet-i sâhib-i arz fâriğ olup pederim merkūm Mustafa dahi ba'de'l-vefât bahçe-i mezkûr benimle li-ebeveyn er karındaşlarım gāibân ani'l-beled Ali ve Mehmed'e bilâ-tapu intikāl etmiş idi deyüp husûs-ı mezkûr menkūl kābilinden olmayıp akār kābilinden olmağla mahâllinde terâfu'-i şer'-i şerîf olunmak iktizâ eylediği tarafeyne tefhîm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 10 R sene [12]57.

214 [60a-1] Emine bt. Hüseyin'in mehr-i muaccelini ödemesi hususunda eşine tenbih olunması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Dorbalı [Torbalı] mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Şerife Emine Hanım bt. es-Seyyid Hüseyin Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Sadâret-i Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde hâlâ zevci derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Osman

Efendi b. Süleyman nâm kimesne muvâcehesinde ben bundan akdem nefsimi bin bir guruş mehr-i mu'accel ve bin guruş mehr-i müeccel tesmiyeleriyle mezbûr Osman Efendi'ye tezvîc ve tenkîh eylediğimde, ol dahi tezevvüc ve duhûl edip lâkin mehr-i mu'accel-i mezkûrum olan bin bir guruşu zevcim mezbûr henüz bana edâ ve îfâ etmemekle suâl olunup mehr-i mu'accel-i mezkûr bin guruşu bana edâya zevcim mezbûra tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde, ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince mehr-i mu'accel-i mezkûr bin bir guruşu zevcesi müdde'iyye-i mezbûre Şerife Emine Hatun'a edâya mezbûr Osman Efendi'ye tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 R sene [12]57.

215 [60a-2] Mehmed Sadık Efendi ile Mehmed Efendi arasındaki ayıplı köle davası

Ma'rûz,

Sâhib-i arzuhâl Mehmed Sadık Efendi b. el-Hâc Ali nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde Asâkir-i Hâssa-i Şâhâne livâ kâtibi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism es-Seyyid Ahmed Efendi b. Mehmed muvâcehesinde ben işbu târîh-i i'lâmdan yirmi dört gün mukaddem gāib ani'l-meclis Esirci Ömer Ağa vesâtetiyle cemî' uyûbdan sâlime olmak üzere merkūm es-Seyyid Ahmed Efendi'nin yedinde malı olup işbu meclis-i ma'kūd-ı mezkûrda mu'âyene olunan bir re's zenciye câriyesini cemî' uyûbdan **[60b]** sâlime olmak üzere bin sekiz yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz etmiş idim. El-hâletü hâzihî hâmiş-i arzuhâlde mastûr sudûr-ı i'zâmdan ser-etibbâ-yı hazret-i cihân-dârî fazîletlü semâhatlü Abdülhak Efendi hazretlerinin bir kıt'a i'lâmları mantûkunca câriye-i mezbûre rîh-i tayyâr illetiyle mu'ayyeb ve ayb-ı mezkûr şirâ târîhine nazaran kadîm ve inde't-tüccâr noksân-ı semen îcâb eder uyûbdan olmağla câriye-i mezkûreyi yedimden ahz birle semen-i mezkûr bin sekiz yüz guruşu bana redd ü teslîme merkūm es-Seyyid Ahmed Efendi'ye tenbîh olunmak matlûbumdur deyü teveccüh-i husûmet bulundukdan sonra da'vâ etdikde ol dahi cevâbında câriye-i mezkûreyi ol mikdâr semen-i makbûza müdde'î-i merkūma ber-minvâl-i muharrer cemî' uyûbdan sâlime olmak üzere bey'ini ikrâr, lâkin ayb-ı mezkûrun kıdemini inkâr etmekle müdde'î-i merkūm ber-vech-i muharrer müdde'âsına ikāmet-i beyyine edemeyip bi't-taleb merkūm es-Seyyid Ahmed Efendi bi'l-muvâcehe vech-i şer'î üzere tahlîf olunmağın mûcebince müdde'î-i mezbûr Mehmed Sadık Efendi da'vâ-yı mezkûresiyle merkūm es-Seyyid Ahmed Efendi'ye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 15 R sene [12]57.

216 [60b-1] Mustafa b. Abdullah'ın bağ, tarla ve bazı eşya davası

<<Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen istid'â ve derkenâra ba'de'n-nazar Anadolu'da Pirluganda (Taşkent) kazâsına muzâf Kaplanlı karyesi sâkinlerinden Mustafa b. Abdullah nâm kimesne yeri arz-ı mîrî ve kürûmu mülkü olan Karaburun ve Yassı nâm mahâlde kâin her biri lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bağlarının yerleri ile mevâzi'-i adîdede vâki' kezâlik her biri lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kıt'a tarlaları bâ-tapu izn-i sâhib-i arzla ashâb-ı arzuhâl Mehmed ve Ahmed ve Abdullah ebnâ-i Reşid nâm kimesnelere ferâğ etdikden sonra kürûm-ı mezkûre ve bir göz mülk menzili ile yedinde emvâli olan bir leğeni ve bir tencere ve on re's sağılır ağnâm ve bir re's merkeb ve üç pekmez küpü ve bir kazma ve balta ve bir çapa, balta ve bir kazgan ve bir saban demiri dahi iki yüz elli dört senesi Recebi'l-müreccebinin on beşinci günü târîhiyle müverraha yedlerinde olan mümzâ ve mahtûm bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere hibe-i sahîha-i şer'iyye ile yine mezbûrûn Mehmed ve Ahmed ve Abdullah'a ma'an hibe ve teslîm eyledikde onlar dahi kabûl ve kabz edip ol vechile emvâl-i muharrere-i mezkûre merkûmenin emvâl-i mevhûbeleri olup ber-vech-i muharrer ba'de'l-ittihâb ve'l-kabûl hibenin ıvazında merkûm Mustafa'ya müşterek mallarından elli guruş def' ü teslîm etdiklerinde ol dahi mâni'-i rücû' bulunarak müdâhale îcâb etmez iken merkûm Mustafa'yı akdemce mahâllinde lede't-terâfu' merkûm Mustafa'nın da'vâsı bî-vech olmağla şer'an iltifât olunmayıp mu'ârazadan men' olunmuş ise de mücâb ve mülzem olmadığı ecilden yine müdâhaleden hâlî olmadığından bahisle bi'z-zât kendüleri yâhud taraflarından nasb u ta'yîn eyledikleri vekîl-i şer'îleri merkûm Mustafa ile muhâsebesinde bi'l-muvâcehe terâfu' olunmaları bâbında kazâ-i mezbûr muhassılı ve nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân sudûrunu istirhâm eyledikleri arzuhâl meâlinden ve Bâb-ı hazret-i fetvâ sultan-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede bi'l-istintâk şifâhen eyledikleri takrîrlerinden müstebân olmağla bu sûretde ber-vefk-i istid'â emr-i âlîşân sudûru re'y-i âlîlerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.>>

Sehven noksân kayd olunmağla be-tekrâr kayd-ı sahîh olmuşdur.

217 [61a-1] Mustafa b. Abdullah'ın bağ, menzil ve bazı eşya satışı davasının Pirluganda kadılığınca görüşülmesi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen istid'â ve derkenâra nazar [olundukda] Anadolu'da Pirluganda (Taşkent) kazâsına muzâfe Kaplanlı karyesi sâkinlerinden Mustafa b. Abdullah nâm kimesne yeri arz-ı mîrî ve kürûmu mülkü olan Karaburun

ve Yassıdam nâm mahâlde kâin her biri lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bağlarının yerleri ile mevâzi'-i adîdede vâki' kezâlik her biri lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-kıt'a tarlalarını bâ-tapu izn-i sâhib-i arzla ashâb-ı arzuhâl Mehmed ve Ahmed ve Abdullah ebnâ-i Reşid nâm kimesnelere ferâğ etdikden sonra kürûm-ı mezkûra ve bir göz mülk menzili ile yedinde emvâli olan bir leğen ve tencere ve on re's sağılır ağnâm ve bir re's merkep ve üç pekmez küpü ve bir kazma, balta ve bir kazgan ve bir saban demirini dahi iki yüz elli dört senesi Recebi'l-müreccebi'nin on beşinci günü târîhiyle müverraha yedlerinde olan mümzâ ve mahtûm bir kıt'a hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere hibe-i sahîha-i şer'iyye ile yine mezbûrûn Mehmed ve Ahmed ve Abdullah'a ma'an hibe ve teslîm etdikde onlar dahi ber-vech-i muharrer ba'de'l-ittihâb ve'l-kabûl hibenin ıvazında merkūm Mustafa'ya müşterek mâllarından elli guruş def' ü teslîm eylediklerinde ol dahi kabûl ve kabz edip ol vechile emvâl-i muharrere-i mezkûre merkūmûnun emvâl-i mevhûbeleri olup mâni'-i rücû' bulunarak müdâhale îcâb etmez iken merkūm Mustafa'yı karye-i mezbûre ahâlîsinden Abdurrahman nâm kimesne tahrîk etmekden nâşî merkūm Mustafa hibesinden rücû' birle emvâl-i mevhûbe-i mezkûreyi geri ahz murâdıyla bundan akdemce mahâllinde lede't-terâfu' merkūm Mustafa'nın da'vâsı bî-vech olmağla şer'an iltifât olunmayıp mu'ârazadan men' olunmuş ise de mücâb ve mülzem olmadığı ecilden yine müdâhaleden hâlî olmadığından bahisle bi'z-zât kendüleri yâhud taraflarından nasb u ta'yîn eyledikleri vekîl-i şer'îleri merkūm Mustafa ile mahâllinde bi'l-muvâcehe terâfu' olunmaları bâbında kazâ-i mezbûr muhassılı ve nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlîşân sudûrunu istirhâm eyledikleri arzuhâlleri meâlinden ve bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dairede bi'l-istintâk şifâhen eyledikleri takrîrlerinden müstebân olmağla bu sûretde ber-vefk-i istid'â emr-i âlîşân sudûru re'y-i âlîlerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 25 R sene [12]57.

218 [61a-2] Kostandi v. Yani'ye borcunu ödemesi için tenbihte bulunulması

Ma'rûz,

Arzuhâl eden Kostandi v. Yani nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde medîne-i Üsküdar'a muzâfe Çengel karyesinde mütemekkin arabacı tâifesinden derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Todori v. Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde mersûm Todori zimmî zimmetinde bin iki yüz elli altı senesi şehr-i Ramazani'l-mübârekinin on beşinci günü malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna

sarfla istihlâk eylediği bin beş yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşu mersûm Todori zimmîden hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu ikrâr ü i'tirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr bin beş yüz guruşun müdde'î-i mesfûr Kostandi zimmîye edâ ve teslîmiyle mersûm Todori zimmî ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî-gurreti Ra sene [12]57.

219 [61b-1] Bahçıvan Yorgi ve Babası Hıristo'nun alacak davasından vazgeçtikleri

Ma'rûz,

Ashâb-ı arzuhâlden Bahçıvan Yorgi zimmî babası Hıristo v. Kosti zimmî hâzır olduğu hâlde evvelâ Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ve ba'dehu bi't-terâzî dâr-ı müşârün-ileyhde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde li-ebeveyn hâletesi oğulları derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Yasef ve İstefo ve Pavli ve evlâdi'l-hâzır Dimitri v. Yani zimmîler muvâcehelerinde mersûmûndan mesfûr Yasef zimmîye bundan akdem malımdan ikrâz ve teslîm eylediğim iki bin beş yüz guruş mersûm İstefo zimmîye kezâlik ikrâz ve teslîm eylediğim iki bin dört yüz guruş ve mersûm Pavli zimmîye ikrâz ve teslîm eylediğim üç bin guruş ki cem'an mersûmûn zimmetlerinde yedi bin dokuz yüz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru zimmiyyûn-ı mersûmûndan hâlâ taleb ederim deyü her birinin inkârlarına mukārin da'vâya tasaddî etmiş idim. El-hâletü hâzihî ben tasaddî eylediğim da'vâ-yı mezkûremden rızâmla meccânen fâriğ olmamla meblağ-ı mezkûr yedi bin dokuz yüz guruş mütâlebesine ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtdan babam hâzır-ı mersûm Hıristo zimmî ile ma'an mesfûrûn Yasef ve İstefo ve Pavli ve babaları hâzır-ı mersûm Dimitri zimmîlerden her birinin zimmetlerini, onlar dahi babam hâzır-ı mersûmdan inkârına mukārin cihet-i ma'lûmeden iddi'â eyledikleri üç bin yüz doksan dört buçuk guruş mutâlebesinden rızâlarıyla meccânen fâriğler olmalarıyla bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târîh-i i'lâma gelince sâir cemî' hukūk-ı şer'iyyeye müte'allika âmme-i de'âvîden benimle babam hâzır-ı mersûmun zimmetlerimizi her birimiz ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ve iskāt-ı tamm-ı sarîh-i mer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasâdukları tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 19 R sene [12]57.

220 [61b-2] Meryem bt. Andon'un Süleyman Paşa Vakfı'ndan kiralamış olduğu bostanın kira sözleşmesinin feshedilmesi

Ma'rûz,

Mübârek Rikâb-ı kamertâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan arzuhâlde mezkûretü'l-ism olup Hazîne-i celîle-i Evkāf-ı hümâyûn'dan mazbût idâre olunan evkāfdan sadr-ı esbak merhûm Süleyman Paşa Vakfı'nın bi'l-meşrûta mütevellîsi mu'arrefetü'z-zât Hadice Hanım bt. Mehmed Nazif bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i enverde sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'ş-şahs Meryem bt. Andon nâm Nasrâniye muvâcehesinde mütevellîsi olduğum vakf-ı mezkûr müstagallâtından medîne-i Üsküdar'da Kefçe mahalleside vâki' ma'lûmü'l-hudûd icâre-i vâhideli bir bâb şükûfe bostanında mersûme Meryem Nasrâniye senevî ellişer guruş icâre ile aded ve sinîn beyân olunmaksızın müstecire olup ancak işbu sene-i mübârekede duhûl edecek Rûz-ı Kāsımı ibtidâsına izâfetle bi't-tevliye fesh-i akd-i icâre etmemle târîh-i mezkûrede bostan-ı mezkûru tahliye ve bana teslîme mersûme Meryem Nasraniyeye tenbîh olunmak bi't-tevliye matlûbumdur deyü da'vâ etdikde mersûme Meryem Nasraniye dahi cevâbında bostan-ı mezkûrda senevî ber-vech-i muharrer ellişer guruş icâre-i vâhide ile müstecir olduğunu ikrâr lâkin vakf-ı mezbûrun mukaddemâ mütevelliyesi müteveffât Âişe Hanım hayatında bostan-ı mezkûrun sâbık müstecirleri yedlerinde derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunur âlât-ı lâzıme-i ma'lûme için bir kıt'a gedik temessükü temhîr ve i'tâ ve gedik-i mezkûr tedâvül-i eyâdî ile benim uhde-i tasarrufumda olmağla ol vechile bostan-ı mezkûru tahliye ve teslîmden imtinâ' ederim deyü takrîr-i meşrûhu üzere îrâd eylediği kelâmı bu makūle icâre-i vâhide ile îcâr ve istîcâr olunan akār-ı mevkūfe derûnlarında olunup ber-vech-i meşrûh istîcâr olunan gediklerin mahallerinden müstakır olması gedikler hakkında karârgīr olan şürût-ı müstahsene-i mer'iyyede dâhil ve mu'teber olmadığına mebnî şer'an ve kānûnen müvecceh ve mültefet olmamağla iltifât olunmayıp ikrârı mûcebince bostan-ı mezkûru yevm-i mezkûrda tahliye birle mütevelliye-i merkūme Şerife Hatice Hanım'a teslîme mersûme Meryem Nasrâniyeye tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 18 R sene [12]57.

221 [62a-1] Eleniko bt. Yamandi'nin eşinin miras davasının haksız olduğu

Ma'rûz,

Mahrûse-i Galata'ya muzâfe Mudanya kasabası mahâllâtından Aya mahallesinde mütemekkin iken bin iki yüz elli beş senesi Muharremi'l-harâmı hilâlinde hâlik

olan ekmekçi Güryani v. Piro zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Eleniko bt. Yamandi Nasrâniye ile sulbî sagīr oğlu Panayot ve sulbiye sagīre kızları Kadınko ve Ezmerağda'ya inhisârı tahakkukundan sonra sıgār-ı mersûmûnun anaları ve tesviye-i umûruna vasiyy-i mansûbeleri sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'ş-şahs zevce-i mesfûre Eleniko Nasrâniye tercümanı Petro v. Kino zimmî hâzır olduğu hâlde evvelâ şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ve ba'dehu bi'r-rızâ dâr-ı hazret-i müşârün-ileyhde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde kasaba-i mezbûre çorbacılarından derûn-ı arzuhâlde ismi mastûr Togodoş v. Dimitri zimmî muvâcehesinde zevcim ve mûrisim hâlik-i mersûm Yani zimmînin hîn-i helâkında kasaba-i mezbûrede Çarşı mahallesinde kâin mütemekkin olduğu ekmekçi dükkânında mevcûde hâric-ez defter-i kassâm emvâli olup mersûm Togodoş zimmînin kasaba-i mezbûrede çorbacı olmak takrîbiyle bi-gayr-ı hakkın gasben ahz ve istihlâk eylediği bin iki yüz keyl hınta ve iki bin beş yüz vakiyye dakīkin kıymetleri olan yirmi altı bin beş yüz guruş ve kezâlik hâric-ez defter nakd-i mevcûdu olup dükkân-ı mezkûrdan zevcim hâlik-i mersûmun çekmecesinden gasben ahzeylediği üç bin beş yüz guruş ve yine hâric-ez defter zevcime mûrisim hâlik-i mersûmun sağlığında gāibûn ani'l-beled ma'lûmü'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde alacak hakkı olup ba'de helâkihi benimle vasîleri olduğum sıgār-ı mersûmûna mevrûs olarak medyûnları gāibûn-ı merkūmûnun benimle sıgār-ı mersûmûn için bana vermek üzere mersûm Togodoş zimmîye ref' ü teslîm eyledikleri sekiz bin guruş ve zevcem ve mûrisim hâlik-i mersûmun sağlığında ile'l-helâk yedinde malı olup sene-i mezkûre Saferi'l-hayrının yirmi birinci günü târîhiyle müverrah kasaba-i mezbûre mahkemesi sicilinden muhrec bir kıt'a defter-i kassâm nâtık olduğu üzere sûk-ı sultânîde lede'l-müzâyede ve gıbbe inkıtâ'i'r-rağbe benim taleb ve ma'rifetim ve ma'rifet-i şer'le zikr olunan Aya mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a mülk dut bahçesi bin guruş semen-i medfû' ve makbûza gāib ani'l-beled Tahir Ağa nâm kimesneye ve mârrü'l-beyân ekmekçi dükkânını bin beş yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza Togodoş nâm zimmîye ve yine kasaba-i mezbûrede Kırpınar nâm mahâlde kâin diğer bir kıt'a mülk dut bahçesi bin dört yüz yetmiş guruş semen-i medfû' ve makbûza Dimitraki zimmîye bey' ve teslîm etmiş idi. Lâkin emlâk-ı muharrere-i mezkûreden mârru'z-zikr Aya mahallesinde kâin bahçe-i mezkûrenin semen-i misli dört bin beş yüz guruş ve dükkân-ı merkūmun semen-i misli on bin guruş ve mârrü'l-beyân Kırpınar'da kâin bahçe-i mezbûrun semen-i misli üç bin beş yüz guruş iken mersûm Togodoş zimmî ol târîhde kasaba-i mezbûrede çorbacı olmakdan nâşî emlâk-ı muharrere-i mezkûre ber-vech-i muharrer semen-i misillerinden noksân-ı fâhişe bey' olunmağa sebeb olmuş olmağla öyle olucak noksânları olan on dört bin otuz guruş ki min-haysü'l-mecmû' elli iki bin otuz guruş mersûm

Togodoş zimmîden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye taleb ederim deyü da'vâ etdikde evvelâ meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr on dört bin otuz guruş hissemize müdde'iyye-i mersûme Eleniko Nasrâniyenin takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği sebeb da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye ba'de't-tefhîm sâniyen mârrü'l-beyân hınta ve dakīk ve nakid husûsunda mersûm Togodoş'dan istintâk olundukda ol dahi cevâbında külliyen inkâr etmekle müdde'iyye-i mesfûre ber-vech-i meşrûh müdde'âsına şâhidler olmak üzere **[62b]** huzûr-ı şer'de ikāme eylediği altı nefer zimmîler edâ-i şehâdet-i şer'iyye edemeyip ve kirâren ve mirâren lede'l-istimhâl ve'l-imhâl müddet-i mehl-i şer'î mürûr edip şâhid-i âhar ikāmesine kādire ve tahlîfe dahi tâlibe olmamağın mûcebince müdde'iyye-i mesfûre Eleniko Nasrâniye da'vâ-yı mezkûresiyle mersûm Togodoş zimmîye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 29 R sene [12]57.

222 [62b-1] Hatice Hanım'ın vefat eden kardeşi Rukiye'nin davasının reddedilmesi

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Süleyman Ağa mahallesinde sâkine iken bin iki yüz elli altı senesi şehr-i Ramazani'l-mübârekinin on dokuzuncu günü vefât eden Hammâmî Rukiye Hanım bt. Ahmed b. Abdullah'ın li-ebeveyn kız karındaşı ve hasran vârisesi derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Hadice Hanım bi'd-defa'ât Salı günleri huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde müteveffâ-yı mezbûrenin kızının oğlu sâhib-i arzuhâl Abdulkadir Efendi b. Mehmed İzzet nâm kimesne muvâcehesinde mûrisem müteveffâ-yı mezbûrenin mahalle-i mezbûrede vâki' menzilinde sandık derûnunda mevcûd malı olan mecmû'u elli bin dört yüz elli guruşa mu'âdil üç yüz aded aynalı Rûmî altını ve üç yüz aded Mahmudiye nısfiyesi ve altı yüz aded direkli riyâl ve üç yüz elli aded Hayriye altınlarıyla yine menzil-i mezkûr derûnunda mevcûde hâric-ez defter eşyâsı olan mecmû'u on bin yüz guruş kıymetli birer mavi şal ve biri demir ve biri kākum iki kürk ve bir top çitari ve biri Selimiye ve biri çitari iki anteri ve bir canfes şalvar ve kırk beş yazma yemenî ve çevre ve on bir minder ve on dört çuka yasdık ve ibrik ve dört çuka mak'ad ve seccâde ve yirmi üç sahan ma'a kapak ve üç sini ve sagīr ve kebîr yedi tencere ve iki mangal ve altı lenger ma'a kapak ve altı şorba tası ma'a kapak, dört kadayıf tepsisi, dört şamdan ve iki döşek, dört şilte ve dört yorgan ve beş baş yasdığı ve iki tulum zeyt yağı? ve bir fıçı aseli merkūm Abdulkadir Efendi fuzûlî ahz ve ketm ü ihfâ etmekle sâlifü'z-zikr ecnâs altın ve akçe ile eşyâ-i muharrere-i mezkûre mevcûde ise aynlarını müstehlek ise zikirleri mürûr eden ecnâs altın ve akçenin eyâdî-i nâsda külliyen inkıtâ' bulmamağla emsâlleriyle eşyâ-i muharrere-i mezkûrenin

ba'de's-sübût kıymet-i şer'iyyeleri olan on beş bin yüz guruş ve Haremeyn-i muhteremeyn hazîne-i celîlesi'nden mazbûtan idâre olunan evkāfdan Ayasofya-i kebîr Vakfı musakkafâtından medîne-i mezbûrede kâin Küçük Hamam demekle arîf bir bâb hamamın nısfı merkūm Abdulkadir Efendi'nin ve nısf-ı âharı kız karındaşım müteveffât-ı mezbûrenin hayatında iştirâken ve şâyi'an bi'l-icâreteyn uhde-i tasarrufunda ve derûnunda mevcûde gedik ta'bîr olunan eşyâ-i ma'lûmeden ancak kız karındaşım müteveffât-ı mezbûrenin hayatında mülkü ve ol vechile merkūm Abdulkadir Efendi'nin nısf hisse-i şâyi'asında müşâhereten müsteciresi olduğuna mebnî kız karındaşım müteveffâ-yı mezbûrenin hayatında merkūm Abdulkadir Efendi'nin bi-şartı'r-rücû' emriyle hamam-ı mezkûru îcâb eden mahallerinin ta'mîr ve termîmine kırk dokuz senesi şehr-i Rebî'ülevveli hilâlinde sekiz bin dokuz yüz yetmiş dört guruş ve elli iki senesi Şevvâli'l-mükerremi hilâlinde dokuz bin guruş ve elli üç senesi Zilka'detü'ş-şerîfe hilâlinde on bin beş yüz otuz yedi guruş ki cem'an merkūmun makbûzu olan yirmi sekiz bin beş yüz on yedi guruşdan merkūmun nısf hissesine isâbet edip kız karındaşım müteveffât-ı mezbûre kable'l-ahz ve'l-istîfâ fevt olmağla **[63a]** bana mevrûs olan on dört bin iki yüz elli beş buçuk guruş ve elli altı senesi Recebi'l-ferdi gurresinden vefâtı gününe gelince iki ay on dokuz gün müddetde hamam-ı mezkûrun hâsılâtından sagīretân-ı mezbûrenin emr ve tevkîliyle merkūmun makbûzu olup kezâlik müteveffât-ı mezbûrenin kable'l-ahz ve'l-istîfâ fevt olarak bana mevrûs olan üç bin guruş ki min-haysü'l-mecmû' otuz yedi bin üç yüz elli beş buçuk guruşu bana edâya mezbûr Abdulkadir Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında külliyen inkâr etmekle müdde'iyye-i merkūmun de'âvâ-yı mezkûrelerinden sâlifü'l-beyân ecnâs altın ve akçe müdde'âsına şâhidler olmak üzere ikāme eylediği dokuz nefer kimesneler edâ-i şehâdet-i şer'iyye edemediklerinden gayrı her biri mazınne-i sû' olmalarıyla tard olunup müdde'iyye-i mezbûre de'âvâ-yı mezkûrelerine kirâren ve mirâren lede'l-istimhâl ve'l-imhâl her birinde müddet-i mehl-i şer'î mürûr ve bir vechile şâhid-i âdil ikāmesine kādire, tahlîfe dahi tâlibe olmamağın mûcebince müdde'iyye-i mezbûre Hadice Hanım de'âvâyı mezkûreleriyle merkūm Abdulkadir Efendi'ye bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 R sene [12]57.

223 [63a-1] Başçavuş İbrahim Ağa'nın tarla davasının meşru olmadığı

Ma'rûz,

Asâkir-i muntazama-i Şâhâne demirli süvârîlerinden Rıza Paşa livâsında ikinci bölükde Başçavuş sâhib-i arzuhâl İbrahim Ağa b. el-müteveffâ Osman Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan

dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde İstanbul'da Nuruosmaniye Câmi'-i şerîfi kayyımbaşısı el-Hâc Süleyman Efendi b. Mustafa muvâcehesinde Anadolu'da Bolu sancağında vâki' Dörtdivan nâhiyesi kurâlarından Kılıççılar karyesi sâkinelerinden derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism mu'arrefetü'z-zât Âişe bt. İsmail nâm [hatun] hâzıra olduğu hâlde karye-i mezkûre hudûdu dâhilinde vâki' Belek nâm mahâlde kâin lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd altı dönüm bir kıt'a tarla pederim mezbûr Osman Ağa'nın bâ-tapu ile'l-vefât taht-ı tasarrufunda olup bin iki yüz elli üç senesi hilâlinde pederim mezbûr Osman fevt oldukda tarla-yı mezkûr bilâ-tapu bana intikāl etmiş iken hâzıra-i mezbûre Âişe Hatun zikr olunan tarlayı bundan akdemce mârru'z-zikr Dörtdivan nâhiyesi voyvodası gāib ani'l-beled Ahmed Ağa'ya dokuz yüz guruş bedel mukābelesinde fuzûlî fâriğa ve bedel-i mezkûr dokuz yüz guruşu gāib-i mezbûr işbu merkūm el-Hâc Süleyman Efendi yediyle hâzıra-i mezbûra teslîm ve tarla-yı mezkûru el-yevm gāib-i mezbûr Ahmed Ağa bi-gayr-ı hakkın hırâset ve zirâ'at etmek üzere olup lâkin mücerred gāib-i mezbûr Ahmed Ağa merkūm el-Hâc Süleyman Efendi yediyle tarla-yı mezkûrun bedelini ber-vech-i muharrer hâzıra-i merkūmeye mukaddemâ teslîm eylediğine binâen mezbûr el-Hâc Süleyman Efendi gāib-i mezbûrun cemî' husûsâtına vekîl olmuş olmağla öyle olucak tarla-yı mezkûru gāib-i mezbûrdan keff-i yed ve mahâllinde bana teslîm etdirmek üzere mezbûr el-Hâc Süleyman Efendi'ye cebr olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği iddi'âsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i mezbûr İbrahim Ağa'ya tefhîm olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 29 S sene [12]57.

224 [63b-1] Emine ve Ayşe'nin üvey valideleri Ümmügülsüm aleyhindeki miras davalarında anlaşma sağlanması

İhrâç şüd.

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Gekbüze kazâsı sâkinlerinden olup bin iki yüz kırk üç senesi şehr-i Rebî'ülâhiri hilâlinde vefât eden Kasaboğlu es-Seyyid İsmail Ağa b. Süleyman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm Hatun bt. Mustafa ile vâlidesi Şerife Emine Hatun bt. Ahmed ve babası mezbûr Süleyman ve merkūme Ümmügülsüm Hatun'dan mütevellid sulbî sagīr oğlu İsmail'e ve zevce-i uhrâsı müteveffât Emine Hatun'dan mütevellidler sulbiye kebîre kızları Şerife Âişe ve Şerife Emine ve mukaddemâ sagīre ve hâlâ kebîre kızları Şerife Reşide ve Şerife Hadice'ye münhasıra ve ba'dehu bin ikiyüz kırk beş senesi şehr-i Rebî'ülevveli hilâlinde sagīr-i mezbûr İsmail dahi vefât edip verâseti vâlidesi mezbûre Ümmügülsüm Hatun ile ceddi mezbûr Süleyman'a münhasıra

ve tashîh-i mesele-i mîrâsları bi-hükmi'l-münâsahati'ş-şer'iyye dört yüz otuz iki sehmden olup sihâm-ı mezbûreden seksen sehmi zevce-i mezbûr Ümmügülsüm Hatun'a ve otuz dokuz sehmden yüz elli altı sehmi mezbûrât Şerife Âişe ve Şerife Reşide ve Şerife Hadice'ye ve yetmiş iki sehmi mezbûre Emine Hatun'a ve yüz yirmi dört sehmi eb-i mezbûr Süleyman'a isâbeti tahakkukundan sonra verese-i merkūmûndan sâhibât-ı arzuhâl zâtları mu'arrefeler benât-ı mezbûrât Şerife Âişe ve Şerife Emine hatunlardan her biri Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zikri âtî bağa vaz'-ı yedi mütehakkık olan derûn-ı arzuhâlde mezkûretü'l-ism kezâlik mu'arrefetü'z-zât zevce-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun muvâcehesinde kazâ-i mezkûrda Ova Toprağı'nda vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd kürûmu mülk bir kıt'a bağ babamız ve mûrisimiz müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun hayatında ile'l-vefât müstakıllen yedinde mülkü olup ba'de vefâtihî bi-tarîkı'l-münâsaha bizimle mezbûr Ümmügülsüm Hatun'a ve verese-i sâire-i merkūmûna mevrûs olmuş iken üveyi vâlidemiz mezbûre Ümmügülsüm Hatun bağ-ı mezkûru müstakılleten fuzûlî zabt ve vaz'-ı yed etmekle ber-mûceb-i münâsaha-i mezbûre bizim hisse-i şâyi'amızdan keff-i yed birle mahâllinde bize teslîme üveyi vâlidemiz mezbûre Ümmügülsüm Hatun'a tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumuzdur deyü da'vâ eylediklerinde ol dahi cevâbında, bağ-ı mezkûr ber-minvâl-i muharrer müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun hayatında ile'l-vefât yedinde mülkü olup ba'de vefâtihî ber-mûceb-i münâsaha mezbûre müdde'iyât-ı mezbûrât ile kendüye ve verese-i sâire-i merkūmûna mevrûs olduğunu ikrâr, lâkin mârru'z-zikr bin iki yüz kırk beş senesi şehr-i Rebî'ülâhiri'nin dokuzuncu günü eb-i merkūm Süleyman ile mezbûretân Şerife Âişe ve Şerife Rukiye hatunlar ve mezbûre Şerife Hadice Hatun ile gāibetü ani'l-meclis mezbûre Şerife Reşide'nin ceddeleri ve ol târîhde sulbî sagīr-i mezbûra bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyy-i mansûbeleri mezbûre Şerife Âmine hatunlardan her biri bi'l-asâle ve bi'l-vesâye bağ-ı mezkûrda olan hisse-i şâyi'alarını mezbûrât Şerife Hadice ve Şerife Reşide'nin hisse-i şâyi'alarıyla ma'an mesûğ-ı şer'îye binâen Sûk-ı sultânî'de lede'l-müzâyede ol târîhde semen-i misli on bin elli dokuz buçuk guruş semen-i medfû' ve makbûza bâ-izn-i şer' bana bey' ü teslîm eylediklerinde ben dahi iştirâ ve kabz ü kabûl etmemle ol vechile bağ-ı mezkûr irsen ve şirâen yedimde müstakılleten mülküm olmağla ol vechile bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyü müdde'iyât-ı mezbûrâtın inkârlarına mukārın def'a tasaddî edip ol vechile beynlerinde münâza'a cereyânı esnâsında dâfi'a-i mezbûre ber-vech-i muharrer def'ini bağ-ı mezkûrun hudûdunu irâe ederek isbât için mahâllinde ber-nehc-i şer'-i kavîm terâfu' olunmağla tarafeynden her biri bi'l-ittifâk râzılar oldukları huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 8 Ca sene [12]57.

225 [63b-2] Ümmügülsüm bt. Hasan'ın miras davasında anlaşma sağlanması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Gekbüze kazâsına mülhak Kartal kasabası sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Hadice bt. Halil b. Mustafa nâm hatunun li-ebeveyn er karındaşı kızı ve zî-rahm cihetinden hasran vârisesi idüğü zâhir olan sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Ümmügülsüm bt. Hasan nâm hatun şifâhen sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ve ba'dehu dâr-ı müşârün-ileyhde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr Mehmed Ağa ve Ali Ağa ibney İbrahim nâm kimesneler muvâcehelerinde mevrûsem müteveffât-ı mezbûrenin hîn-i vefâtında yanında mevcûd bir kıt'a defter nâtık olduğu üzere terekesi esmânı olup ancak bana mevrûs olan bin yedi yüz otuz üç guruşu mezbûrân Mehmed Ağa ve Ali Ağa'dan her biri bi'l-ma'iyye fuzûlî ahz ve istihlâk etmeleriyle meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz otuz üç guruşu mezbûrân Mehmed Ağa ve Ali Ağa'dan bi'l-verâse damânen taleb ederim deyü da'vâ eylediğimde mezbûrân Mehmed Ağa ve Ali Ağa dahi cevâblarında biz müteveffât-ı mezbûrenin li-ebeveyn ammi oğulları İbrahim'in oğulları olup ol vechile müteveffât-ı mezbûreye usûbet-i nesebiye cihetinden [**64a**] hasran vârisler ve verâsetde senden mukaddem olmamızla ber-mantûk-ı defter-i mezkûr terekesi esmânı olan meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz otuz üç guruşu bi-hakkın ahz ve istihlâk etmişidik deyü inkârıma mukārin eyledikleri verâset müdde'âlarında mezbûrân Mehmed Ağa ve Ali Ağa'dan her biri kâzibler olup müteveffât-ı mezbûreye kat'â vârisler olmadıklarını ve ancak benim müteveffât-ı mezbûreye ber-vech-i muharrer zî-rahm cihetinden hasran vârise olduğumu işbu meclis-i şer'de ba'de'l-ikrâr ve tasdîk, muslihûn tavassutuyla beynimiz ıslâh ve tanzîm olunup ben ber-vech-i muharrer tasaddî eylediğim meblağ-ı mezkûr bin yedi yüz otuz üç guruş müdde'âmdan mezbûrân ile bi't-tav' ve'r-rızâ yedi yüz guruş üzerine ba'de akdi'l-musâlaha ve'l-kabûl bedel-i sulh-ı mezkûrdan mâ'adâ iki bin yedi yüz otuz üç guruşa varınca ziyâdesi olan bin otuz üç guruşu mutâlebesine müte'allika da'vâdan merkūmân Mehmed Ağa ve Ali Ağa'nın zimmetlerini kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü mukırra-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun'un bi'l-cümle kelimât-ı meşrûhasını merkūmân Mehmed Ağa ve Ali Ağa'dan her biri tasdîk ve bedel-i sulh-ı mezkûr yedi yüz guruşu müdde'iyye-i mezbûre Ümmügülsüm Hatun'a edâya ta'ahhüd eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 18 R sene [12]57.

226 [64a-1] Nalband Osman Ağa'nın satmış olduğu evini boşaltarak müşterisi Seyyid Hüseyin Ağa'ya teslim etmesi

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Kefçe mahallesinde sâkin sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Hüseyin Ağa b. Osman b. Abdullah nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Abdullah Ağa b. Eyüb ve İbrahim Ağa b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î sâbit olan el-Hâc Osman Ağa b. Ebubekir nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'de müvekkil-i merkūmun mukaddemâ kayınpederi derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism na'lband Osman Ağa b. Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb vakıf menzil mezbûr Osman Ağa'nın bi'l-icâreteyn uhde-i tasarrufunda iken mezbûr Osman Ağa bundan akdem menzil-i mezkûru bedel-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bâ-re'y-i mütevellî ferâğ-ı kat'î ile müvekkilim mezbûr es-Seyyid Hüseyin Ağa'ya ferâğ ve tefvîz eylediğinde, ol dahi teferruğ ve tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra mezbûr Osman Ağa menzil-i mezkûrda kat'an alâka ve medhali kalmayıp menzil-i mezkûr husûsuna müte'allika da'vâdan müvekkilim mezbûrun zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt etmiş iken mezbûr Osman Ağa menzil-i mezkûru tahliye ve müvekkilim mezbûra teslîm etmemekle suâl olunup menzil-i mezkûru tahliye birle müvekkilim mezbûra teslîme mezbûr Osman Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyi'an ve kat'iyyen ikrâr ü i'tirâf ve menzil-i mezkûru ber-minvâl-i muharrer tahliye birle müvekkilim mezbûr es-Seyyid Hüseyin Ağa'ya teslîme ta'ahhüd eylediği [ba'de]'t-tescîl huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 9 Ca sene [1]257.

227 [64b-1] Osman Ağa'nın Bağcı Ahmed Ağa ile olan miras davasında anlaşma sağlandığı

Ma'rûz,

İstanbul'da Davudpaşa mahallesinde sâkine iken işbu târîhden iki sene mukaddem vefât eden Zeyneb Hatun bt. Süleyman bt. Abdullah'ın verâseti zevce-i metrûku Osman Ağa b. Mehmed ile sadrî kebîr oğlu Mecnun Ahmed ve sadriye kebîre kızları Emine ve Âişe hatunlara ba'de'l-inhisâr verese-i merkūmûndan zâtları mu'arrefeler mezbûretân Emine ve Âişe hatunlar kendi nefsinden asîl ve mecnûn-ı mezbûrdan babası ve velîsi zevci mezbûr Osman Ağa'dan her biri Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i enverde müteveffât-ı mezbûrenin li-ebeveyn er karındaşı derûn-ı arzuhâlde

mezkûrü'l-ism Bağcı Ahmed Ağa b. el-mezbûr Süleyman muvâcehesinde medîne-i Üsküdar'a muzâfe Gekbüze kazâsına tâbi' Tavşancıl karyesinde vâki' Hadım Bağı demekle arîf ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a bağ ve civârında kâin ma'lûmü'l-hudûd bir bâb bahçeden her biri mûrisemiz müteveffât-ı mezbûrenin hayatında müstakılleten mülkü iken mezbûr Ahmed Ağa zikirleri sebkat eden bağ ve bahçeyi yirmi sene müddet fuzûlî zabt ve mahsûlâtını bi-gayr-ı hakkın istihlâk etmekle müddet-i mezkûrede mahsûlât-ı mezbûreden makbûzu olup bize mevrûs olan üç bin guruşu mezbûr Ahmed Ağa'dan bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tazmîn taleb ederiz deyü da'vâ eylediğimizde, ol dahi cevâbında inkâr etmekle biz ber-vech-i muharrer müdde'âmızı isbâta bir vechile kādirler olmayıp mezbûr Ahmed Ağa'nın yemîn edeceği dahi zâhir ve ol vechile sulh mecnûn-ı merkūm hakkında her vechile evlâ ve enfa' olduğuna binâen beynimizde muslihûn tavassut edip bi'l-asâle ve bi'l-velâye da'vâ-yı mezkûremizden merkūm Ahmed Ağa ile yedi yüz guruş bedel-i medfû' ve makbûza bi'l-asâle ve bi'l-velâye sulh olduğumuzda ol dahi sulh-ı mezkûru ba'de'l-kabûl mâ'adâya ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûra ve hukūk-ı sâire-i şer'iyyeye müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini bi'l-asâle ve ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasarrufları huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 2 Ca sene [12]57.

228 [64b-2] Boyatya bt. Papa Manol'un Mustafa Ağa'dan borç alması (bey' bi'l-vefâ)

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Gekbüze kazâsına tâbi' Darıca karyesi mütemekkinelerinden olup şahsı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Boyatya bt. Papa Manol nâm Nasrâniye meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde bâ'isü'l-vesîka el-Hâc Mustafa Ağa b. Abdullah b. Abdullah tarafından ber-vech-i âtî husûsda vekîl-i şer'îsi Ali Ağa b. Mehmed nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i merkūm el-Hâc Mustafa Ağa'nın malından işbu hâzırân bi'l-meclis İstavri v. Lazari ve sadrî kebîr oğlum Bakkāl Dimitri v. Tanaş zimmîler kefâletleriyle istidâne ve kabz ve umûruma sarfla istihlâk eylediğim iki bin beş yüz guruş deynim mukābelesinde bâ-hüccet-i şer'iyye müstakılleten yedimde mülküm olup karye-i merkūmede Yukarı mahallede kâin ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb menzilimi müvekkil-i merkūm el-Hâc Mustafa Ağa'ya bi-tarîkı'l-vefâ bey' ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve teslîm ve kabûl eyledi dedikde, gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fi's-sâbi' min-şehri Rebî'i'l-âhir sene seb'a ve hamsîn ve mi'eteyn [ve] elf.

[Şuhûdü'l-hâl:] Tahtacı Mehmed Salih Ağa, Derviş Mustafa Ağa, Muhzır Mehmed Ağa ve gayruhum.

229 [65a-1] Çiçekciler Dellalbaşı Ahmed Nazif Efendi'nin çiçekcilerden tahsil ettiği dellaliye ücretinin kanunsuz bulunması

İhrâc şüd, fî 6 R sene [12]64.

Def'a ihrâç şüd, fî 23 R sene [12]65.

Ma'rûz,

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm-i arzuhâl eden bahçıvan ve çiçekçi esnâfının başkethüdâları Süleyman Ağa ve esnâfından Üsküdarî el-Hâc Mehmed Ağa b. Ali ve Hafız Hasan Efendi b. Mustafa ve Ahmed b. Mehmed Emin ve Mehmed Ağa b. Mehmed ve Ali Ağa b. Ahmed ve diğer Mehmed Ağa b. İbrahim ve es-Seyyid Ahmed Ağa b. Ahmed ve âhar Mehmed Ağa b. İsmail nâm kimesneler ile re'âyâdan Zakar v. Karabet ve Yorgi v. Hıristo ve Kosta v. Yorgi ve Hıristo v. Kosta ve diğer Kosta v. Yorgi ve Anaştas v. Miço ve Dimitri v. Simyon ve diğer Hıristo v. Mihal ve Nina v. Yuvan ve Andon v. Yuvan ve Foti ve Kosta ve Vasil v. Yuvan [ve] Papas oğlu Cani ve Gammazoğlu Nikola ve Aci Anderya zimmîler Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde Âsitâne-i aliyye ve tevâbi'i şükûfehâ dellâllığına bâ-berât-ı âlîşân mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc Ahmed Nazif Efendi b. Abdullah b. Mehmed tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olduğu Ahmed Ağa b. İbrahim ve es-Seyyid Mehmed Şakir Ağa b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleri ile sâbit olan Mehmed Ağa b. Abdullah muvâcehesinde bizlerin Âsitâne-i aliyye'de ve gerek medîne-i Eyüb ve gerek medîne-i Üsküdar'da kâin bahçelerimiz mahsûlâtından Âsitâne-i aliyye'de Eminönü nâm mahâlde külle yevmin satdıklarımız envâ' şükûfenin mukaddemâ kıymetinden beher guruşda veregeldiğimiz resm-i mu'ayyen elli dört senesi hilâlinde ve bâ-irâde-i seniyye afv buyurulmuş olduğundan kimesne tarafından bir nesne taleb olunması îcâb etmez iken bu def'a vekîl-i merkūm Mehmed Ağa sâlifü'z-zikr Eminönü nâm mahâlde bey' olunan çiçeklerin dellâlbaşılığı müvekkilim merkūm el-Hâc Ahmed Nazif Efendi'nin bâ-berât uhdesinde olmağla esnâfınızın satdıkları envâ' şükûfenin kıymetinden beher guruşda beşer para dellâliye veresinüz deyü bî-vech esnâf-ı merkūmeyi iz'âc ve gadr dâ'iyesinde olduğuna binâen husûs-ı mezkûr İhtisâb Nâzırı sa'âdetlü Mehmed Ağa'nın tahkīkine lede'l-havâle hâmiş-i arzuhâlde mastûr Ağa-yı mûmâ-ileyhin bir kıt'a takrîri nâtık olduğu üzere mukaddemâ Boğaziçi taraflarından vârid olan şükûfenin kıymetinden beher guruşda dörder para bâyi'iye ve bir para ihtisâbiye ve Üsküdar bahçelerinden gelenlerin kıymetinden beher guruşda yalnız üçer para bâyi'iye ve Âsitâne-i aliyye ve Eyüb civârında kâin bahçelerden gelenlerin kıymetinden beher guruşda dörder para rüsûmât-ı mu'ayyenesi cânib-i ihtisâbdan tahsîl ve rüsûmât-ı mezkûre esnâf-ı merkūmenin içlerinden mu'temed birinin ma'rifetiyle istihsâl olunmakda olmasından nâşî kendünün hizmetine mukābil tahsîldâriyesi

yollu cânib-i ihtisâbdan on guruşda bir guruş i'tâ olunduğu mesbûk idüğü ve ber-vech-i meşrûh elli dört senesi şehr-i Rebî'ülâhiri'nde Dersa'âdet ve havâlîsi mahsûlâtı olan şükûfeden alınan ihtisâbiye ve bâyi'iye rüsûmâtı bâ-irâde-i seniyye afv ve ilgā buyurulmuş olan rüsûmât dâhilinde bulunarak tahkīk kılındığı vechile esnâf-ı merkūmenin satdıkları şükûfeden dellâlbaşılık ismi nâmıyla guruşda beşer para alındığını bilir kimesne olmayıp resm-i mezkûr mukaddemâ alınan ihtisâbiye ve bâyi'iye ve onu tahsîl edene cânib-i ihtisâbdan verilen onda bir guruş demek olacağından ve onlar dahi ber-vech-i meşrûh merfû' olduğu müstefâd olmağla ol vechile vekîl-i mezbûrun ber-vech-i muharrer müvekkilim merkūm için fîmâ-ba'd esnâf-ı merkūmenin vech-i meşrûh üzere âhara bey' eyledikleri envâ' şükûfeden dellâlbaşılık resmi nâmıyla bir nesne mutâlebe etmemek üzere müvekkil-i merkūm el-Hâc Ahmed Nazif Efendi'ye izâfetle vekîl-i merkūm Mehmed Ağa'ya tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ etdiklerinde vekîl-i mezbûr dahi cevâbında müdde'ûn-ı merkūmûnun bi'l-cümle takrîr-i meşrûhlarını tasdîk edip, lâkin fi'l-hakīka esnâf-ı mezkûrenin satdıkları şükûfeden dellâlbaşılık resmi nâmıyla dellâllık-ı mezkûrun müvekkilim merkūma tevcîh târîhi olan kırk altı senesi Şehr-i Rebî'ülâhiri'nin yirmi üçüncü gününden berü müvekkilim merkūm bir nesne mutâlebe etmemiş ise de sâir esnâfa kıyâsen esnâf-ı merkūmeden dellâlbaşılık resmi nâmıyla müvekkilim merkūme bir nesne tahsîl kılınması yâhud mukaddemâ afv ve ilgā buyurulan rüsûmât-ı mersûmât-ı mezkûreyi dellâlbaşılık resmi olarak i'tâ etmeleri müvekkilim mezbûrun matlûbudur deyü takrîr-i meşrûhu üzere îrâd eylediği kelâmı şer'an ve kānûnen bî-vech ve mültefet olmadığı müvekkil-i merkūm el-Hâc Nazif Efendi'ye izâfetle vekîl-i mezbûr Mehmed Ağa'ya ba'de't-tefhîm fîmâ-ba'd **[65b]** esnâf-ı merkūmeye bî-vech müdâhale etmemek üzere müvekkil-i merkūm el-Hâc Ahmed Nazif Efendi'ye izâfetle vekîl-i merkūm Mehmed Ağa'ya tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu. El-emru [li-men-lehü'l-emr].

Fî 17 Ra sene [1]257.

230 [65b-1] Of kazası ahalisinden olup İzmir'de vefat eden Sandıkçı Ahmed'in beytülmalce el konulan terekesinin varislerine teslim olunması

Ma'rûz,

Anadolu'da Trabzon kazâsına mülhak Of kazâsı kurâlarından Maki karyesi ahâlîsinden olup medîne-i İzmir'de Sandıkçılar içinde sâkin iken bin iki yüz elli üç senesi şehr-i Rebî'ülâhiri hilâlinde fevt olan Sandıkçı Ahmed b. el-Hâc Ali b. Abdullah'ın verâseti karye-i mezbûrede sâkinler zevce-i menkûha-i metrûkesi Gözlika bt. Mustafa b. Abdullah nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Ali

Bey ve sulbiye kebîre kızları Âişe ve Fâtıma hatunlara inhisârı tahakkukundan sonra verese-i mezbûrûndan ibn-i mezbûr Ali Bey ve zevce-i mezbûre Gözlika ve bintân-ı mezbûretân Âişe ve Fâtıma hatunlar taraflarından zikri âtî husûsda bir kıt'a isbât-ı vekâlet hücceti nâtıka olduğu üzere vekîl-i müsbet-i şer'îleri sâhib-i arzuhâl Abdülkerim Ağa b. Bağran? nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde zikr olunan iki yüz elli üç senesinde medîne-i mezbûre mütesellimi bulunup medîne-i mezbûrede bilâ-vâris-i ma'rûf ve ma'rûfe fevt olanların terekelerini bâ-emr-i âlî cânib-i beytülmâl için kabza memûr olmağla zikri âtî meblağa bi'l-emâne vaz'-ı yedi mütehakkık olan atûfetlü Hıfzı Mustafa Paşa hazretleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îleri Hasan Ağa b. Hasan muvâcehesinde vekîl-i merkūm Hasan Ağa'nın yedinde olup zikr olunan elli üç senesi Cemâziyelûlâsı'nın on beşinci günü târîhiyle müverrah ve ol târîhde medîne-i mezbûrede nâibü'ş-şer'i'ş-şerîf bulunan müderrisîn-i kirâmdan Meşreb Efendizâde hafîdi Ali Râik Efendi'nin imzâsıyla mümzât medîne-i mezbûre mahkemesi sicilinden muhrec bir kıt'a defter-i kassâm nâtık olduğu üzere müteveffâyı mezbûr Ahmed'in hîn-i vefâtında vârisleri müvekkillerim merkūmûn karye-i mezbûrede bulunduklarına binâen yanında mevcûd ve bi'l-cümle terekesi müvekkil-i müşârün-ileyhin ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' olunup hâsıl olan esmânından ba'de ihrâci'l-masârıf ve'd-düyûn sahhu'l-bâkī dört bin altı yüz altmış altı guruş müvekkil-i müşârün-ileyh yine ol târîhde vekîli olan mezbûr Hasan Ağa yediyle bi'l-emâne kabz etmişler idi. El-hâletü hâzihî meblağ-ı mezkûr dört bin altı yüz yetmiş altı guruşu müvekkillerim merkūmûn için bana teslîme müvekkil-i müşârün-ileyhe izâfetle vekîl-i mezbûr Hasan Ağa'ya tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü da'vâ etdikde mezbûr Hasan Ağa dahi cevâbında kaziyye minvâl-i meşrûh üzere olduğunu bi'l-vekâle tâyi'an ikrâr ve i'tirâf etmeğin mûcebince müvekkil-i müşârün-ileyhin ber-minvâl-i muharrer bi'l-emâne makbûzları olan meblağ-ı mezkûr dört bin altı yüz yetmiş altı guruş verese-i müvekkilûn-ı mezbûrûn için vekîl-i mezbûr Abdülkerim Ağa'ya teslîme müvekkil-i müşârün-ileyhe izâfetle vekîl-i mezbûr Hasan Ağa'ya tenbîh olunduğu huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 18 Ca sene [12]57.

231 [66a-1] Agob v. Melkon'un vefat eden ortağındaki alacağı olması davasının meşru olmadığı

Ma'rûz,

Derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Agob v. Melkon nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede

maʿkūd meclis-i şerʿ-i hatîrde arzuhâl eden şahsı muʿarrefe Norina bt. Vidin nâm Nasrâniye muvâcehesinde yedimde olup bin iki yüz elli altı senesi Şaʿbânü'l-muʿazzamının altıncı günü târîhiyle müverrah ve sâbıkā İstanbul kādısı olup Anadolu pâye-i celîlesiyle tekrîm buyurulan devletlü inâyetlü Pir Mehmed Tevfik Efendi'nin mührüyle memhûr bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî nâtık olduğu üzere mesfûre Norina Nasrâniyenin sadrî kebîr oğlu olup bundan akdem hâlik olan Kirhor v. Bedros zimmî ile sağlığında elli dört senesi Şaʿbânü'l-muʿazzamı hilâlinde ben malımdan bin beş yüz guruş ve hâlik-i mersûm Kirhor zimmî dahi malından kezâlik bin beş yüz guruş sermâye vazʿ ve birbirine halt edip her ne fâide hâsıl olur ise beynimizde beraber iktisâm olunmak üzere mukāvele ve hâlik-i mersûm Kirhor zimmî kâbız-ı mal olarak medîne-i Üsküdar'da Çinili Câmiʿ-i şerîfi kurbünde kâin mersûme Norina Nasrâniyenin nısf hisse-i şâyiʿasına mutasarrıfe olduğu bir bâb horasancı dükkânında ticâret etmek üzere akd-i şirket-i inân birle dört ay müddet ticâret ve baʿdehu fesh-i akd-i şirket edip müddet-i mezkûrede beynimizde cereyân eden ahz ü iʿtâmızın hesâbını horasancı esnâfına mahsûs lonca odasında sehv ü galatdan ârî yegān yegān hesâb-ı sahîh ile lede'r-rü'ye benim mersûm Kirhor zimmî zimmetinde dört bin altı yüz seksen guruş alacağım zuhûr etmekle meblağ-ı mezkûr zimmetinde bana sahîhan deyni olduğunu mersûm Kirhor zimmî tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf etmiş idi. El-hâletü hâzihâ meblağ-ı merkūm dört bin altı yüz seksen guruşu mersûm Kirhor zimmîden sağlığında daʿvâ eylediğimde mersûm Kirhor zimmî dahi cevâbında benim ber-vech-i muharrer müddeʿâmı bi-tamâmihâ tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf edip lâkin ben deynim olan meblağ-ı mezkûr dört bin altı yüz seksen guruş için bin iki yüz elli beş senesi şehr-i Ramazani'l-mübârekinin on beşinci günü iki bin guruş ve sene-i merkūme Şevvâli'l-mükerreminin yirmi beşinci günü bin beş yüz guruş ve sene-i merkūme Zilkaʿdetü'ş-şerîfesi'nin on birinci günü malımdan beyʿ ve teslîm eylediğim vezn ve fiyatı beynimizde maʿlûm horasan ve kireç semenlerinden alacağım olan iki bin altı yüz guruş ki cemʿan beş bin yedi yüz guruş medfûʿâtımın dört bin altı yüz seksen guruşu deynim olan meblağ-ı mezkûr dört bin altı yüz seksen guruşa takās ve mahsûb olunup bâkīsi olan bin yirmi guruşu taleb ederim deyü inkârıma mukārin benden daʿvâ ve müddeʿâsına ikāmet edemeyip tâlib-i tahlîf dahi olmamağın mûcebince hâlik-i mersûm Kirhor zimmî daʿvâ-yı mezkûresiyle bana bilâ-beyyine muʿârazadan baʿde'l-menʿ mersûm Kirhor zimmînin ikrâr ü iʿtirâfı mûcebince meblağ-ı merkūm dört bin altı yüz seksen guruşu bana edâya hâlik-i mersûm Kirhor zimmîye sağlığında tenbîh olunmuş idi. El-hâletü hâzihî meblağ-ı mahkûmün-bih-i mezkûr hâlik-i mersûm Kirhor zimmî bana kable'l-edâ ve'l-îfâ hâlik olup, lâkin [ber-vech-i] muharrer dükkân-ı mezkûrun nısf hissesi mersûme Norina Nasrâniyenin uhdesinde olmağla öyle olucak benim ber-vech-i muharrer hâlik-i mersûm zimmetinde mahkûmün-bih

alacağım olan meblağ-ı mezbûr dört bin altı yüz seksen guruşu dahi dükkân-ı mezkûrda hâlik-i mersûm ile sağlığında eylediğimiz ahz ü i'tâmızdan bâkī kaldığına ve bizim esnâfça i'tibârımız dükkâna olduğuna binâen malından bana edâ etmek üzere mesfûre Norina'ya cebr ve tenbîh olunsun deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı müdde'î-i mersûm Agob zimmî'ye tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mersûme Norina Nasrâniyeye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 25 R sene [12]57.

232 [66b-1] Ümmügülsüm Hatun'un Hamamcı Paşaoğlu aleyhinde olan bahçe davasının Trabzon mahkemesince görülmesi

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâle nazar olundukda Anadolu'da Trabzon kazâsında İmâret mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a mülk bahçe sâhibe-i arzuhâl Ümmügülsüm Hatun'un yedinde mülkü iken mezbûrenin zevci olup bundan akdem vefât eden Ali nâm kimesne bahçe-i mezkûru işbu târîhden yirmi sene mukaddem zevcesi merkūme Ümmügülsüm Hatun zevci müteveffâ-yı mezbûru tarafından tevkîl etmiş değil iken derûn-ı arzuhâlde ismi mezkûr Çakmakçı Ahmed nâm kimesneye dört yüz guruş semen-i medfû'a fuzûlî bi-tarîkı'l-vefâ bey' ve teslîm, ol dahi ba'de'l-iştirâ ve'l-kabz, ol vechile bahçe-i mezkûr mezbûr Çakmakçı Ahmed'in yedinde iken mezbûr Ahmed vefât edip bahçe-i mezkûru müteveffâ-yı mezbûr Çakmakçı Ahmed'in veresesi kendülerine mevrûs olmak zu'muyla Hamamcı Paşaoğlu nâm kimesneye semen-i ma'lûm ve makbûz mukābelesinde bey' ve teslîm, ol dahi iştirâ ve kabz etmeleriyle bahçe-i mezkûr el-yevm merkūm Hamamcı Paşaoğlu'nun yedinde olup lâkin mezbûre Ümmügülsüm Hatun bey'-i mezkûru mücîze olmadığına mebnî bahçe-i mezkûrdan keff-i yed birle kendüye teslîm etmek üzere merkūm Hamamcı Paşaoğlu ile mahâllinde bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i şerîf terâfu' olunmak üzere medîne-i mezbûre müşîri devletlü atûfetlü paşa hazretlerine ve nâibine hitâben bir kıt'a emr-i âlî ısdârı istid'âsından ibâret olduğu işbu arzuhâl meâlinden ve Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede lisânen takrîrinden müstebân olmağla ol bâbda sâhibe-i arzuhâl merkūmenin istid'âsına müsâ'ade-i aliyyeleri re'y-i âlîlerine menût idüğü huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 28 Ca sene [12]57.

233 [66b-2] Âmine bt. Feyzullah ve Fâtıma bt. Osman'ın, Kadızade Feyzullah Efendi aleyhindeki arazi ve hızar davasının Bolu kadılığınca görülmesi

Ma'rûz,

Cânib-i Nezâret-i Evkāf-ı hümâyûn'dan zabt ve idâre olunan evkāfdan vilâyet-i Anadolu'da Bolu sancağında Yedidivan kazâsına tâbi' Kirmedas Dîvânı'nda vâki' İsfendiyar Bey Vakfı müstagallâtından Zimet? Çiftliği'nin on iki hissede iki hisse çiftlik mutasarrıflığı ber-mûceb-i şürût-ı vâkıf uhde-i tasarruflarında olup İstanbul'da Ebulfeth Sultan Mehmed Han Câmi'-i şerîfi kurbünde Kumrulu Mescid nâm-ı diğer Mima[r] Sinan mahallesi sâkinelerinden sâhibetey-i arzuhâl evlâd-ı vâkıfdan zâtları mu'arrefeler Şerife Âmine bt. Feyzullah ve Fâtıma bt. Osman nâm hatunlar bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü Mîr es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Efendi hâzır olduğu hâlde Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kazâ-i mezkûre tâbi' Danişmend Dîvânı'nda Hacı Kādı karyesi ahâlîsinden derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Hacı Kādızâde Feyzullah Efendi b. İbrahim nâm kimesne muvâcehesinde kazâ-i mezkûr civârında Kirmedas Câmi'-i şerîfi kurbünde kâin çiftlik-i mezkûra teba'iyetle zirâ'at ve hırâset olunur beş müdlük arazi ile yine kazâ-i mezkûra tâbi' Dağ Dîvânı'nda Hekreme? karyesinde vâki' dört hızar bizim mütevelliyesi olduğumuz Zimet? Çiftliği tarafından zabt olunagelmiş iken mezbûr Feyzullah Efendi fuzûlen ve bi-gayr-ı hakkın zabt ve tasarruf eder olmağla suâl olunup zikr olunan arazi ve hızârın ber-vech-i muharrer iki hissesinden keff-i yed birle mahâllinde bize teslîme merkūm Feyzullah Efendi'ye tenbîh olunmak murâdımızdır deyü da'vâ etdiklerinde, ol dahi arazi ve hızara vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin arazi ve hızar-ı mezkûrlar vakf-ı mezkûrdan olmayıp arazi-i mîrîyeden Emin Himmetoğlu arazisi üzerinde olarak bâ-tapu tasarrufumda olmağla bi-hakkın vaz'-ı yed ederim deyüp, lâkin husûs-ı mezkûr arazi nizâ'ından ibâret olmağla arazi ve hızar-ı mezkûrun hudûd ve sınırları irâe ve tahdîd olunarak tarafeyn mahâllinde vech-i vecîh-i şer'î üzere terâfu'a muhtâc mevâddan idüğü tarafeynden her birine tefhîm olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 16 Ca sene [1]257.

234 [67a-1] Zeliha bt. İsmail'in boşandığı eşinden olan küçük çocuğu Abdurrahim için nafaka takdir olunması

Ma'rûz,

Sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Zeliha bt. İsmail nâm hatun bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd

meclis-i şer‘-i münîrde zevci sâbıkı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism teba‘adan Ahmed Ağa b. Hasan nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr Ahmed Ağa ile mukaddemâ zevciyyet beynimizde kāime iken mezbûrun firâşından hâsıl ve benden mütevellid ve bi-hakkı’l-hıdâne hâlâ hacr ve terbiyemde olan tahmînen iki yaşında sulbî oğlu Abdurrahim nâm sagīrin aslâ malı olmayıp ol vechile nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâc ile muhtâc olmağla sagīr-i mezbûrun nafakası için babası mezbûr üzerine kıbel-i şer‘den kadr-ı ma‘rûf meblağ farz ve takdîr buyurulmak bi’l-hıdâne matlûbumdur dedikde ol dahi ba‘de’t-tasdîk sagīr-i mezbûrun nafakası için babası mezbûr Ahmed Ağa üzerine vakt ü hâle göre tarafeynin hâline nazaran kadr-ı ma‘rûf idüğü bi’l-ihbâr zâhir olan beher şehr kırkar guruş işbu târîh-i i‘lâmdan i‘tibâren kıbel-i şer‘den farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezkûru sagīr-i mezbûrun nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve lede’l-iktizâ istidâneye ve inde’z-zafer babası mezbûr üzerine rücû‘a vâlidesi ve hâdinesi mezbûre Zeliha Hatun’a kıbel-i şer‘den izin verildiği huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 27 Ca sene [12]57.

235 [67a-2] Hamparsum ve Artin kardeşlerin borçlarını taksitlendirmeleri

Ma‘rûz,

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı mülûkâneye takdîm olunan işbu arzuhâl zahrına sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâl ve hâmişinde mastûr derkenârlara nazar olundukda vilâyet-i Anadolu’da Karahisar-ı şarkī sancağında vâki‘ Ma‘âdin-i hümâyûn kazâsına tâbi‘ Cervat? karyesi re‘âyâlarından sâhibey-i arzuhâl Hamparsum ve Artin zimmîler ile karındaşları Mardıros ve Tomas zimmîlerin birbirlerine kefîl olarak zimmetlerinde karye-i merkūme ahâlîlerinden derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Hasan nâm kimesneye cihet-i karzdan üç yüz elli guruş ve Hicvanoğlu? Mustafa’ya kezâlik cihet-i mezkûreden dört yüz elli guruş ve Kokasoğlu Artin zimmîye kezâlik cihet-i mezkûreden beş bin üç yüz guruş ve Evzanoğlu Dimitri zimmîye kezâlik cihet-i mezkûreden sekiz yüz elli guruş ve Yuşaoğlu Manuk zimmîye kezâlik cihet-i mezkûreden yüz yirmi guruş ki min-haysü’l-mecmû‘ yedi bin yirmi guruş deynleri olup lâkin meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûru zimmiyyûn-ı mersûmûnun dâyinleri merkūmûna hâlen ve def‘aten bir vechile edâya iktidârları yoğiken zimmiyyûn-ı mesfûrûndan mersûm Mardıros dahi iki nefer sagīr evlâdını terk eylediği hâlde hâlik olup, mesfûr Tomas zimmî dahi alîl ve kâr ü kisbe kudreti olmadığından dâyinleri merkūmûn alacakları olan meblağ-ı mecmû‘-ı merkūmu asâleten ve vekâletlerine binâen ancak zimmiyân-ı mersûmândan hâlâ iddi‘â ile bi-gayrı vechin tazyîk eylediklerinden mahâllinde adem-i kudretleri dâyinleri merkūmûn muvâcehelerinde ber-nehc-i şer‘î sâbit olduğu hâlde düyûnlarını te’cîl

ve taksît-i şer‘î ile edâ-i deyn etmek üzere bir kıt‘a fermân-ı âlîşân sudûrunu niyâz ve istirhâm eyledikleri zimmiyân-ı mersûmânın istid‘â-yı arzuhâlleri meâli ve Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ‘îlerne tahsîs buyurulan dâirede ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde eyledikleri takrîrlerinden müstefâd ve bu makūle medyûnların hâlen edâ-i deyne kudretleri tahakkuk eylediği hâlde hâlen ve adem-i kudretlerini ber-nehc-i şer‘î dâyinleri muvâcehelerinde isbât eyledikleri takdîrce te’cîl ve taksît-i şer‘î ile deyn etdirilip def‘aten taleb ve ahz ve habs teklîfiyle tazyîk etdirilmemek şürût ve emsâlinden idüğü derkenârından müstebân olmağla bu sûretde sâhib-i arzuhâl mersûmân mahâllinde dâyinleri muvâcehelerinde adem-i kudretlerini ber-nehc-i şer‘î isbât eyledikleri sûretde şürût ve emsâline nazaran te’cîl ve taksît-i şer‘î ile edâ-i deyn etdirilip mugāyir-i şürût ve emsâl bigayrı vech-i şer‘î def‘aten taleb ve ahz ve hapislerini teklîfden tazyîk etdirilmemek bâbında livâ-i mezkûr müşîri atûfetlü Paşa hazretlerine ve kazâ-i mezkûr nâib ve a‘zâ-yı meclise hitâben bir kıt‘a **[67b]** fermân-ı âlîşân sudûru menût-ı re’y-i âlîleri idüğü huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 15 Ca sene [12]57.

236 [67b-1] Ömer Ağa’nın, değirmen davasından men olunması

Ma‘rûz.

Vilâyet-i Anadolu’da İznikmid kazâsına tâbi‘ Değirmendere karyesi ahâlîsinden sâhib-i arzuhâl es-Seyyid Ömer Ağa b. el-müteveffâ es-Seyyid Osman Ağa Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ma‘kūd meclis-i şer‘-i münîrde li-ebeveyn kız karındaşı mu‘arrefetü’z-zât Şerife Hadice Hatun hâzıra olduğu hâlde mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa’nın li-ebeveyn ammi olup karye-i merkūmede sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Bey’in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe Hatun bt. Ömer ile sulbî kebîr oğulları es-Seyyid Mehmed Bey ve es-Seyyid Mehmed Hayrullah Bey’e ba‘de’l-inhisâr verese-i merkūmeden kendi nefsinden asıl ve li-ebeveyn er karındaşı mezbûr es-Seyyid Mehmed Hayrullah Bey ve zevce-i mezbûre Âişe Hatun taraflarından husûs-ı âti’l-beyânda vekîl-i sâbitü’l-vekâleleri derûn-ı arzuhâlde mezkûrü’l-ism mezbûr Mehmed Bey muvâcehesinde karye-i merkūme hâricinde Kazıklı karyesinde vâki‘ iki göz bir bâb âsiyâbın yedi sehm i‘tibârıyla iki sehm hissesi Midyevî? Ömer Ağa ve Salim Ağa nâm kimesnelerden şirâen bâ-hüccet-i şer‘iyye ve bir sehm hissesi dahi pederim müteveffâ-yı merkūm es-Seyyid Osman Ağa’dan mevrûs ve kız karındaşım hâzıra-i mezbûreden müşterâ cem‘an üç hisse-i şâyi‘a benim yedimde mülküm iken asîl ve müvekkilân-ı merkūmûn es-Seyyid Mehmed Bey ve es-Seyyid Mehmed Hayrullah Bey ve Âişe Hatun’dan her biri değirmen-i mezkûrda mûrisleri müteveffâ-yı merkūmdan mevrûs hisse-i ma‘lûmeleriyle ma‘an benim ber-vech-i muharrer üç sehm hisse-i

şâyiʿamı dahi fuzûlî zabt ve vazʿ-ı yed etmeleriyle suâl olunup hisse-i mezkûreden keff-i yed birle mahâllinde bana teslîme asıl ve müvekkilân-ı merkūmûna tenbîh olunmak matlûbumdur deyü daʿvâ etdikde ol dahi cevâbında değirmen-i mezkûre müvekkilân-ı mezbûrân ile maʿan vazʿ-ı yedini ikrâr, lâkin işbu yedimde olup bin iki yüz kırk yedi senesi Ramazan-ı mübâreki'nin dokuzuncu günü târîhiyle müverrah ve ol târîhde Rumeli Kazaskeri bulunan merhûm Halil Hamid Paşazâde Mehmed Ârif Beyefendi'nin işbu bir kıtʿa iʿlâmı nâtık olduğu üzere babam ve mûrisim müteveffâ-yı merkūm es-Seyyid Hüseyin Bey karye-i merkūme civârında Yeniköy toprağında vâkiʿ herbiri maʿlûmü'l-hudûd ve'l-kıtʿa tarla ve çayır ve orman ve mağazadan mutasarrıf olduğu nısf hisse-i şâyiʿalarıyla değirmen-i mezkûru senden daʿvâ eylediğimde sen dahi sâlifü'l-beyân tarla ve çayır ve orman ve mağazanın nısf hisselerini babam ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezkûr tasarrufunda ve değirmen-i mezkûr dahi müstakıllen yedinde mülküm olup senin katʿan alâka ve medhalin olmadığını tâyiʿan ve katʿiyyen ikrâr ü iʿtirâf ve baʿde'l-yevm zikr olunan tarla ve çayır ve orman ve mağazanın nısf hisse-i şâyiʿalarıyla zikr olunan değirmen aslâ ve katʿâ müdâhale ve taʿarruz etmemek üzere taʿahhüd etmiş idin deyü bir kıtʿa iʿlâm-ı şerʿî ibrâzıyla bi'l-asâle ve bi'l-vekâle eylediği defʿini ve mazmûn-ı iʿlâm-ı mezkûru merkūm es-Seyyid Ömer Ağa bi-tamâmihî ikrâr ve tasdîk edip, lâkin târîh-i mezkûrda husûs-ı mezkûra mübâşir taʿyîn olunan gāib ani'l-meclis ismi maʿlûmum olmayan bir kimesne bana ikrâh etmekle öyle olucak benim ikrâr-ı meşrûhum mükrehen olmuşdur deyü eylediği ikrâh daʿvâsı şerʿan muʿteber olmamağla mûcebince mezbûr es-Seyyid Ömer Ağa daʿvâ-yı mezkûresiyle asil ve müvekkilân-ı mezbûrdan bî-vech-i şerʿî muʿârazadan baʿde'l-menʿ değirmen-i mezkûru asil ve müvekkilân-ı merkūmûnun ke'l-evvel zabt ve tasarrufları iktizâ eylediği huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 15 Ca sene [12]57.

237 [67b-2] Karahisar-ı Şarki ahalisinden vefat eden Sarıoğlu Mustafa'nın varisleri arasındaki davanın Karahisar'da görülmesi

Maʿrûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâle nazar olundukda Anadolu'da Karahisar-ı şarkī kazâsı sâkinlerinden olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Arife Hatun ile sulbiye kızları Hadice ve Fâtıma ve Mahir hatunlar ve oğlunun oğlu Osman'a münhasıra olduğu hâlde fevt olan Sarıoğlu Hacı Mustafa nâm kimesne maraz-ı fevtinde mülkü olan kazâ-i mezbûr derûnunda iki bâb menzil ve Turşu Bahçeleri demekle arîf iki kıtʿa bahçede iki bâb menzilleri ile bâ-tapu tasarrufunda olan iki kıtʿa tarlalarını vakfedip teslîm ile'l-mütevellî ve tescîl-i şerʿî bulunmaksızın mezbûr el-Hâc Mustafa fevt olup verese-i merkūmûndan zevce ve benât-ı

merkūmât vakf-ı mezkûru kabûl etmeyip zikr olunan menzil ve bahçeleri beynlerinde iktisâm ve tarlaları dahi tapu-yı misilleriyle ahz murâd etdiklerinde oğlunun oğlu merkūm Osman mücerred ceddimin vakfıdır deyü tevliyetini dahi bana şart kılmışdır deyü emlâk-ı mezkûreyi zabt ve sâhibât-ı arzuhâl-i mezbûrât Arife ve Hadice ve Fâtıma ve Mahir hatunlar gadr dâʿiyesinde olmağla ol vechile sâhibât, arzuhâl-i merkūm Osman ile mahâllinde terâfuʿ-i şerʿ-i şerîf olunmak üzere bir kıtʿa fermân-ı âlîşân sudûru istidʿâsından ibâret olduğu işbu arzuhâlleri meâlinden müstefâd olup ancak sâlifü'z-zikr arazi-yi mîrîyenin kable't-temlîk vakfiyeti gayr-ı sahîh olup ve mâʿadâ emlâk-ı mezkûrenin vakfiyeti sahîh ve lâzım olup olmayacağı **[68a]** mahâllinde baʿde't-terâfuʿ bilinecek mevâddan olmağla bu sûretde sâhibât-ı arzuhâl mezbûrât, merkūm Osman ile mahâllinde terâfuʿ-i şerʿ-i şerîf ve ihkāk-ı hak olunmak iktizâ etmekle vech-i meşrûh üzere terâfuʿları bâbında kazâ-i mezbûr muhassılı ve nâibine hitâben bir kıtʿa emr-i âlîşan sudûru re'y-i âlîlerine menût mevâddan idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 4 C sene [12]57.

238 [68a-1] Ligori v. Yorgaki'nin sebzeci gediği anlaşmazlığı

Maʿrûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen zikri âtî husûsun mahâllinde bi'l-muʿâyene keşf ve tahrîri için savb-ı şerʿi'l-enverden me'zûnen mürsel Başkâtib es-Seyyid Abdulkadir Efendi bi'l-maʿiyye rü'yete memûr Evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü mîr es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Efendi tarafından mürsel Kâtib İbrahim Asım Efendi ve Ebniye-i hâssa Müdürü hulefâsından Mehmed Said ve Abdülaziz halîfler ile Haremeyn-i muhteremeyn Hazîne-i celîlesi'nden mazbût idâre olunan evkāfdan medîne-i Üsküdar'da Gerede mahallesinde kâin Bâbüssaʿâde Ağası esbak merhûm Gazanfer Ağa-yı Atîk Vakfı musakkafâtından zikri âtî münâzaʿun-fîh olan bir bâb sebzeci dükkânı ve müfrez mağazaya varıp cerîdede mazbûtü'l-esâmî Müslimîn huzûrlarında akd-i meclis-i şerʿ-i nebevî etdiklerinde zikirleri mürûr eden sebzeci dükkânı ve mağazaya bâ-temessük-i mütevellî bi'l-icâreteyn mutasarrıf olan derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Ligori v. Yorgaki zimmî meclis-i maʿkūd-ı mezkûrede mârrü'l-beyân sebzeci dükkânı derûnunda mevcûde beyne'l-hıref gedik taʿbîr olunur vakf âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin şâyiʿan bâ-temessük-i nizâm mutasarrıfları olan ashâb-ı arzuhâl kendi nefsinden asıl ve şerîkleri Mehmed b. Mehmed ve Hasan b. İbrahim taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîlleri olduğu Murad b. Ömer ve el-Hâc Ömer Ağa b. Ahmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan teberdâr Mehmed Raşid Ağa b. el-Hâc Ali mahzarında işbu derûnunda akd-i meclis-i şerʿ-i âlî olunup halîfetân-ı mezbûrân misâhalarıyla terbîʿan altmış zirâʿ müfrez mağaza-i mezkûre derûnunda şeker ve kahve beyʿi için şürût ve nizâmına tatbîkan cânib-i

evkāf-ı hümâyûndan temessük ahzıyla müceddeden gedik nakil murâd eylediğimde mârrü'l-beyân sebzeci gediği mutasarrıfları asıl ve müvekkilân-ı mezbûrân mağaza-i mezkûre sebzeci dükkânı müştemilâtındandır deyü fuzûlî zabt etmek murâdıyla mağaza-i mezkûre dahl ve taʿarruz etmeleriyle mezbûrûnun dahl ve taʿarruzları menʿ olunmak murâdımdır deyü eyledikleri daʿvâsını kâtib-i mezbûrân dâʿîleri mahâllinde ketb ü tahrîr ve maʿan mebʿûs ümenâ-i şerʿle Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿa gelip tarafeyn hâzır oldukları hâlde tasdîklerine mukārin alâ-vukūʿihî baʿde'l-inhâ ve't-takrîr müddeʿî-i mersûm Ligori zimmî ber-vech-i muharrer mutasarrıf olduğu sebzeci dükkânıyla mağaza-i mezkûreyi bilâ-gedik hüsn-i rızâ ve tayyib-i hâtırı ve ferâğ-ı muʿteber-i katʿî ile bâ-re'y-i mütevellî iki bin iki yüz elli guruş bedel-i makbûz ve müstehlek mukābelesinde asıl-ı mezbûr teberdâr Mehmed Raşid Ağa'ya ferâğ ve tefvîz etdiğinde ol dahi ber-vech-i muharrer teferruʿ ve tefevvüz ve kabûl edip fîmâ-baʿd gerek dükkân-ı mezkûr ve gerek mağaza-i mezkûrede katʿâ alâka ve medhali kalmadığını mesfûr Ligori zimmî ikrâr ü iʿtirâf ve bu vechile katʿ-ı münâzaʿa ve refʿ-i muhâsama eyledikleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 21 R sene [12]57.

239 [68b-1] Ayşe bt. Mehmed'in eşinden muhalaa usulüyle boşanması

Bi-aynihî ihrâc şüd fî 18 Ra sene [12]68.

Maʿrûz,

Medîne-i Üsküdar'da Rum Mehmed Paşa mahallesinde sâkine sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetü'z-zât Âişe bt. Mehmed nâm hatun bi't-terâzî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde zevc-i muhâlıʿı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism İbrahim Ağa b. Musa nâm kimesne muvâcehesinde mezbûr İbrahim Ağa zevc-i dâhilim olup lâkin beynimizde hüsn-i muʿâşeretimiz olmamağla mezbûrun zimmetinde mütekarrir ve maʿkūdün-aleyh mehr-i müeccel hakkım olan seksen bir guruş ile nafaka-i iddet-i muʿayyene-i maʿlûmem üzerlerine ve meûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcim mezbûr ile muhâlaʿa-i sahîha-i şerʿiyye ile hulʿ olduğumda ol dahi meblağ-ı mezkûru baʿde'l-kabûl ancak hukūk-ı zevciyyete müteʿallika daʿvâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 20 Ca sene [12]57.

240 [68b-2] Cemile bt. İbrahim ile oğlu Hüseyin Efendi'nin Maltepe'deki bağlarını Mustafa Ağa'ya satmaları

Mahmiye-i İstanbul'da Sarıgez (Sarıgörez) kurbünde Sarı Nasuh mahallesinde sâkin eşrâf-ı kuzâtdan es-Seyyid Mustafa Fehim Efendi b. Mehmed'in zevcesi olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Cemile Hanım bt. İbrahim ve sadrî kebîr oğlu Hüseyin Efendi b. el-mezbûr es-Seyyid Mustafa Fehim Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-vesîka Mustafa Ağa b. Mehmed nâm kimesne mahzarında zevci es-Seyyid Mustafa Fehim Efendi hâzır olduğu hâlde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kartal kasabası hudûdu dâhilinde vâki' Maltepe toprağında Camlı Çeşme demekle arîf nâm mahâlde etrâf-ı erba'adan Sakızlıoğlu ve Selim Ağa oğulları tarlaları ve mârru'z-zikr Kartal kasabası ile Maltepe sınırı ve tarîk-i hâs ve tarîk-i âm ile mahdûd derûnunda bi'r-i mâ ve eşcâr-ı müsmire ve gayrı müsmireli tahmînen dört bin kütük kürûmu mülk bir kıt'a bağ ale'l-iştirâk yedimizde mülkümüz iken bin iki yüz elli üç senesi şehr-i Rebî'ülevveli selhinde mezbûr Mustafa Ağa'nın malından bi'l-ma'iyye iktirâz ve kabz eylediğimiz dört bin beş yüz guruş mukābelesinde merkūm Mustafa Ağa'ya bi-tarîku'l-istiğlâl bey' ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl etmiş idi. El-hâletü hâzihî biz meblağ-ı mezkûr dört bin beş yüz guruşu bu def'a merkūm Mustafa Ağa'ya teslîm eylediğimizde ol dahi bağ-ı mahdûd-ı mezkûru fekk-i istiğlâl birle bize teslîm ve her birimiz âhar yedinden ahz ve teslîm eylediğimizden sonra biz bağ-ı mahdûd-ı merkūmu tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile beş bin yedi yüz guruşa merkūm Mustafa Ağa'ya bey' ü temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ü kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr beş bin yedi yüz guruşu bize def' ü teslîm eylediğinde biz dahi yedinden tamâmen ve kâmilen ahz u kabz etmemizle mebî'-i mezkûrun tağrîr ve gabnine ve bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika âmme-i da'vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer'î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik, fîmâ-ba'd bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda bizim aslâ ve kat'â alâka ve medhalimiz kalmayıp müşteri-yi merkūm Mustafa Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve yahtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 29 Ca sene [12]57.

241 [69a-1] Vefat eden İbrahim Bey'in menzilinin oğlu Ahmed adına tescil olunması

Ma'rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu i'lâm ve hâmişinde mastûr derkenâra nazar olundukda Anadolu'da Kiğı kazâsına tâbi' Demiran karyesi toprağında kâin

bir bâb konak bin iki yüz yirmi dokuz senesinden beri karye-i mezbûre ahâlîsinden derûn-ı iʿlâmda mezkûrü'l-ism müteveffâ İbrahim Bey'in ve yine karye-i mezbûre sâkinlerinden olup bundan akdem bi'l-cümle muhallefâtının taʿyîn olunan mübâşiri maʿrifetiyle cânib-i mîrî için zabt ve tahrîrine irâde-i seniyye taʿalluk eden Adanalı Hasan Paşazâde müteveffâ Mehmed Bey'in muhallefâtından olarak cânib-i mîrîden müşterâ hayatında ile'l-vefât mülkiyet üzere bilâ-nizâʿ tasarrufunda olup baʿde vefâtihî Redif Asâkir-i Muntazama-i Şâhâne kāimmakāmlarından kezâlik derûn-ı iʿlâmda ismi mezkûr Ahmed Bey müteveffâ-yı merkūm İbrahim Bey'in sulbî sahîh oğlu ve hasran vârisi olmağla mülk-i mevrûsu olmak üzere târîh-i iʿlâm-ı mezkûre gelince mutasarrıf olduğu karye-i mezbûre ahâlîsi ile kurb ve civârında olan kurâ ahâlîlerinden sikāt-ı sahîhatü'l-kelimât bî-garaz kimesnelerin alâ-tarîkı'ş-şehâde ihbâr eyledikleri ve mahâllî sicilinde bu vechile mastûr ve mukayyed olup menzil-i merkūmda âhar kimesnenin alâka ve medhali olmadığı dahi meşhûr ve mütevâtir olduğundan bahisle taraf-ı saltanat-ı seniyyeden menzil-i mezkûrun kendüye sarâhaten temlîkini hâvî bir kıtʿa fermân-ı âlîşân ısdârıyla yedine iʿtâ buyurulması bâbında mûmâ-ileyh Ahmed Bey'in istidʿâ-yı inâyet eylediği meâl-i iʿlâmdan müstebân olup ancak ber-mantûk-ı iʿlâm menzil-i mezbûre dâir muhallefât defterlerinde sarâhaten bir gûne kayd bulunmadığı nümâyân ise de fakat müteveffâ-yı merkūm İbrahim Bey ile oğlu mûmâ-ileyh Ahmed Bey'den her birinin menzil-i merkūmu zikr olunan yirmi dokuz senesinden târîh-i iʿlâm-ı mezkûra gelinceye değin yirmi yedi sene müddet ber-vech-i mülkiyet müstakıllen zabt ve tasarrufları ber-mantûk-ı iʿlâm-ı mezkûr bilâ-nizâʿ olduğu sûretde ber-vech-i istidʿâ mülknâme-i hümâyûn ısdârı re'y-i âlîlerine menût idüğü huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 13 C sene [12]57.

242 [69a-2] Aliye bt. Selim'in alacak davasında anlaşma sağlandığı

Maʿrûz,

Sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetü'z-zât Aliye bt. Selim nâm hatun Bâb-ı hazret-i fetvâpenâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede meclis-i şerʿ-i hatîrde bakkāl tâifesinden derûn-ı arzuhâlde mastûrü'l-ism Yani v. Nikola nâm zimmî tarafından husûs-ı âti'l-beyânda tasdîka vekîl-i şerʿîsi Nikoli ve Yanaki ve Zahari, Yani nâm zimmî tarafından kezâlik husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şerʿîsi diğer Zahari v. Yorgi nâm zimmîler muvâcehelerinde mahrûse-i Galata'ya muzâfe kasaba-i Kasımpaşa'da Sipâhî fırını ittisâlinde Ahmed Efendi dükkânı demekle arîf bir bâb bakkâl dükkânı ashâb-ı hayrâtdan el-Hâc Ömer Efendi vakfı müsakkafâtından gedik taʿbîr olunur vakıf âlât-ı lâzıme-i maʿlûmenin yüz yirmi sehm iʿtibârıyla yetmiş beş sehmi müvekkilân-ı mersûmândan mesfûr Yani

zimmînin ve mâʿadâ kırk beş sehmi mersûm Zahari zimmînin iştirâken taht-ı tasarruflarında ve ol vechile dükkân-ı mezkûrda müvekkilân-ı mersûmân şehriye altı guruş kirâ tesmiyesiyle müstecirleri olmağla müddet-i maʿlûmede kirâ-i mezkûreden müvekkilân-ı mersûmân zimmetlerinde mecmûʿ sekiz yüz elli sekiz guruş alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezkûru müvekkilân-ı mersûmândan hâlâ taleb ederim deyü tasaddî eylediğim daʿvâmdan bâ-tavassut-ı muslihîn müvekkilân-ı mersûmân ile biʾt-tavʿ veʾr-rızâ üç yüz guruş bedel-i medfûʿ ve makbûza baʿde akdiʾl-musâlaha veʾl-kabûl mâʿadâ ziyâde müddeʿâma ve biʾl-cümle husûs-ı mezkûra müteʿallika daʿvâdan müvekkilân-ı mersûmân Yani ve Zahari zimmîlerin zimmetlerini kabûllerini hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 15 Ca sene [12]57.

243 [69a-3] Selim Ağa'ya olan borcunu ödemesi hususunda Fâtıma bt. Hasan'a tenbihte bulunulması

Maʿrûz,

Mübârek Rikâb-ı kamer-tâb-ı hüsrevâneye takdîm olunan arzuhâlde mezkûrü'l-ism Berber Selim Ağa b. Abdullah Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i münîrde sâhibe-i arzuhâl muʿarrefetü'z-zât Şerife Fâtıma bt. Hasan nâm hatun muvâcehesinde mezbûre Şerife Fâtıma Hatun zimmetinde işbu sene-i mübâreke şehr-i Rebîʿülevvel gurresi târîhiyle müverrah bir kıtʿa temessük mantûkunca malımdan ve yedimden iktirâz ve kabz ve umûruna sarfla istihlâk eylediği iki bin guruş alacak hakkım olup ve meblağ-ı mezkûru mezbûre Şerife Fâtıma Hatun'un hâlâ bana edâya iktidârı dahi olmağla meblağ-ı mezkûr iki bin guruşu mezbûre Şerife Fâtıma Hatun'dan hâlâ taleb ederim deyü daʿvâ etdikde ol dahi cevâbında kaziyye minvâl-i muharrer üzere olduğunu bi-tamâmihâ tâyiʿaten ikrâr ü iʿtirâf etmeğin mûcebince meblağ-ı mezkûr iki bin guruşun müddeʿî-i merkūm Süleyman (Selim) Ağa'ya edâsıyla mezbûre Şerife Fâtıma Hatun ilzâm olunduğu huzûr-ı âlîlerine iʿlâm olundu.

Fî 10 [Cemâziyelâhir] sene [12]57.

244 [69b-1] Palu hakimi Cemşid Bey ve oğlu Hüseyin Can Bey Vakıfları gelirlerinin taksimine dair aile arasında çıkan anlaşmazlık

Anadolu'da vâkiʿ Maʿâdin-i hümâyûn-ı Şâhâne merbûtâtından ve Harput kazâsı mülhakātından Palu kazâsı ümerâsından olup kazâ-i mezbûrda medfûn ashâb-ı hayrâtdan derûn-ı arzuhâlde mezkûr merhûm Cemşid Beyoğlu merhûm Hüseyin Can Bey dördüncü batnında olan oğlu İbrahim Bey evlâdından Nasır

Paşa'nın evlâdından İbrahim Paşa'nın oğlu İsmail Bey evlâdından Hacı Ali Bey sulbî evlâdından ya'ni merhûm-ı mezbûr Cemşid Bey onuncu batnında mevcûd evlâd-ı zükûrundan olduğu mütehakkık olan sâhib-i arzuhâl Abdullah Bey yine mezbûr İsmail Bey evlâdından Hacı Devletşah Bey oğullarından kezâlik merhûm-ı merkūm Çemşid Bey onuncu batnında mevcûd olan zükûrundan olduğu zâhir olan kezâlik sâhib-i arzuhâl Hamdullah Bey hâzır olduğu hâlde evvelâ Salı günü huzûr-ı hazret-i fetvâ-penâhîde ve ba'dehu bi'r-râzı Bâb-ı hazret-i müşârün-ileyhde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede bi'l-ma'iyye rü'yete memûr evkāf müfettişi fazîletlü semâhatlü es-Seyyid Mehmed Emin Âsaf Beyefendi ile bi'l-ma'iyye akdolunan meclis-i şer'-i münîrde zikri âtî vakfın bi'l-meşrûta mütevellîleri yine mûmâ-ileyh Feyzi Paşa'nın evlâdından es-Seyyid Mehmed Bey oğlu es-Seyyid İskender Bey oğullarından es-Seyyid el-Hâc Mehmed Bey evlâdından kezâlik merhûm-ı merkūm Cemşid Bey onuncu batında mevcûd evlâd-ı zükûrundan olduğu nümâyân olan es-Seyyid Ahmed Bey ile yine mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Bey'in evlâdından olup bundan akdem vefât eden es-Seyyid Abdülvekil Bey oğulları ya'ni merhûm-ı mezbûrun on birinci batnında mevcûd evlâd-ı mürûrundan oldukları mütehakkık olan es-Seyyid Ömer Bey ve es-Seyyid Ferşad Bey ve yine mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Bey'in diğer oğlu müteveffâ es-Seyyid İskender Bey oğlu ve kezâlik on birinci batında mevcûd evlâd-ı zükûrundan olduğu zâhir olan es-Seyyid Mehmed Sadık Bey ve kezâlik mezbûr es-Seyyid el-Hâc Mehmed Bey âhar oğlu ve müteveffâ es-Seyyid Selim Bey oğulları ve yine on birinci batında mevcûd evlâd-ı zükûrundan oldukları nümâyân olan es-Seyyid Mehmed Bey ve es-Seyyid Timur Bey'den her birinin taraflarından husûs-ı âtîde bâ-hüccet vekîlleri olduğu Müftüzâde es-Seyyid Mustafa Efendi b. Mehmed Efendi Nabizâde? Ali Ağa b. İshak nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı şer'îde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Hüseyin Bey b. el-Hâc Nuh Bey muvâcehesinde zikr olunan Palu kazâsında vâki' cedd-i a'lâlarımız merhûmân-ı mezbûrân Cemşid Bey ve Hüseyin Can Bey'den her birinin binâ eyledikleri câmi'-i şerîf ve medrese-i münîf ve iki Bâb Han sebîlleri vakıflarına merbût zikr olunan Palu <<kazâsına tâbi>> kazâsı kurâsından Sığam? ve Sekrat ve Tilik? ve Tırfa? ve Habap? ve Tebşir? ve Habas [Abasan] karyeleri ile kurâ-i mezbûreye merbût mezâri' vakıflarının vakfiye-i ma'mulün-bihâsı olmayıp lâkin kadîmden kurâ ve mezâri'-i merkūmeden zikirleri sebkat eden Sığam ve Sekrat ve Tilik ve Tırfa karyeleri ve mezâri'inin gallesi evlâd-ı vâkıfân-ı mezbûrândan merkūm İbrahim Bey sulbî evlâdından Halil Bey ile mezbûr İbrahim Paşa'nın evlâd-ı zükûruna ve mârru'z-zikr Habap ve Tebşir? karyelerinin gallesi yine evlâd-ı vâkıfân-ı merkūmândan merkūm es-Seyyid Mehmed Bey b. el-mezbûr Feyzi Paşa'nın kezâlik evlâd-ı zükûruna ve evlâd-ı zükûrunun evlâd-ı zükûruna ve mârrü'l-beyân Habas [Abasan] karyesinin gallesi

dahi mürtezikaya meşrût olmak üzere zabt ve tasarruf olunagelip el-hâletü hâzihî vech-i muharrer üzere zikirleri mürûr eden Sığam ve Sekrat ve Tilik ve Tırfa karyeleri ve mezâri'inin gallesi benimle hâzır-ı mezbûr Cemşid Bey'in on birinci batnında mevcûd olan zükûrundan Haşim Bey ve li-ebeveyn er karındaşım Necib Bey ve âhar li-ebeveyn karındaşım müteveffâ diğer İbrahim Bey'in sulbî oğulları Said Bey, İbrahim Bey ve ceddim Hamdullah Bey'in li-ebeveyn er karındaşı diğer Mehmed Bey ve yine mezbûr İsmail Bey'in evlâdından el-Hâc Tahir Bey'in oğlu âhar İsmail Bey oğulları Cemşid Bey ve Tahir Bey'den herbirimizin <<ve inhisâr-ı sâbıkālarımız ale'l-iştirâki's-seviy>> ve ecdâd-ı sâlifelerimizin ve bâlâda zikr olunan Habap ve Tebşir karyelerinin gallesini dahi müvekkilûn-ı merkūmûn ve ecdâd-ı sâbıkālarının ve zikirleri mürûr eden Habas karyesinin gallesi mürtezikanın ber-mûceb-i şart-ı vâkıfân merkūmân kadîmden beri uhde-i tasarrufumuzda olup ancak müvekkilûn-ı merkūmûn bu esnâda sâlifü'l-beyân ve Sığam ve Sekrat ve Tilik ve Tırfa karyeleri ve mezâri'inin gallesine bi-gayr-ı hakkın müdâhale ve ber-minvâl-i meşrûh tasarrufumuza mümâna'at etmeleriyle suâl olunup ber-vech-i muharrer vâki' olan mümâna'atları men' olunmak üzere müvekkilûn-ı merkūmûna izâfetle vekîl-i merkūm Hüseyin Bey'e tenbîh olunmak matlûbumuzdur deyü hâzır-ı merkūm Hamdullah Bey'in tasdîkiyle ma'an da'vâ eyledikde vekîl-i mezbûr dahi cevâbında müdde'iyân-ı mezbûrân ile gāibûn-ı merkūmûndan her biri vech-i meşrûh üzere evlâd-ı vâkıfân-ı mezbûrânan olup galle-i mezkûreye evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mutasarrıflar olduklarını bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip lâkin mücerred vakf-ı mezkûrun ber-vech-i meşrûh vakfiye-i ma'mûlün-bihâsı olmadığından vakf-ı mezkûrun evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere tevliyeti ancak müvekkillerim merkūmûndan mezbûr Ahmed Bey ile mezbûrûn es-Seyyid Ömer ve es-Seyyid Ferşad ve es-Seyyid Mehmed Sadık ve es-Seyyid Mehmed ve es-Seyyid Timur beylerin pederleri müteveffûn-ı merkūmûn es-Seyyid Abdülvekil ve es-Seyyid İskender ve es-Seyyid Selim Beyler ile karındaşları müteveffâ es-Seyyid Feyzullah Bey'in bâ-berât-ı âlîşân hayatlarında uhde-i tasarruflarında olduğuna mebnî gallât-ı merkūmun müstakıllen müvekkillerim merkūmûnun evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere ahz ve tasarrufları iktizâ eder deyü amel-i kadîm müdde'iyân-ı mezbûrânın takrîr-i meşrûhları üzere olduğu sikāt-ı Müslimînden ve kazâ-i mezbûr ahâlîsinden Halil Ağazâde İbrahim Ağa b. Mehmed ve İmâmzâde es-Seyyid el-Hâc Mehmed Efendi b. el-Hâc İbrahim ve Habeşoğlu Ahmed Ağa b. Sadık ve es-Seyyid Mustafa Efendi b. Osman ve Kürdoğlu Mehmed Ağa b. Hasan ve Somiloğlu? Mehmed Ağa b. ( ) ve mezbûreden Ağa b. Mehmed ve Yusuf Efendi b. Abdülrefi' **[70a]** ve Mehmed Sadık Ağa b. Abdullah ve Atuş Ali Ağa b. Abdullah ve kazâ-i mezbûra tâbi' Masad? karyesi ahâlîsinden es-Seyyid İsmail Ağa b. Süm'uddîn nâm kimesnelerin alâtarîkı'ş-şehâde ihbârlarıyla dahi zâhir iken vekîl-i mezbûr Hüseyin Bey'in takrîr-i meşrûhu üzere bi'l-vekâle îrâd eylediği kelâmı def'a sâlih cevâb-ı şer'î olmadığı

kendüye ba'de't-tefhîm mûcebince ber-vech-i muharrer te'âmül-i kadîm zikr olunan Sığam ve Sekrat ve Tilik ve Tırfa karyeleri ve mezâri'i gallâtının müdde'iyân-ı mezbûrân Abdullah Bey ve Hamdullah Bey ile gāibûn-ı mezbûrûn Haşim Bey ve Necib Bey ve Said Bey ve âhar İbrahim Bey ve diğer Mehmed Bey ve Cemşid Bey ve Zahir Bey'den herbirinin ahz ve tasarruflarına mümâna'at etmemek üzere müvekkilûn-ı merkūmûna izâfetle vekîl-i merkūm Hüseyin Bey'e tenbîh olunduğu huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 7 C sene 1257.

245 [70b-1] Vefat eden Sandıkçı Ahmed'in Hıfzı Mustafa Paşa'da olan alacağının varislerince tahsil olunması

Ma'rûz,

Derûn-ı i'lâmdan isimleri mezkûr müteveffâ Sandıkçı Ahmed b. el-Hâc Ali b. Abdullah'ın verese-i münhasırasından zevce-i menkûha-i metrûkesi Gözlika bt. Mustafa nâm hatun ile sulbî kebîr oğlu Ali Bey ve sulbiye kebîre kızları Âişe ve Fâtıma hatunlar taraflarından vekîl-i müsbet-i şer'îleri Abdülkerim Ağa b. Bağran? nâm kimesne Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i münîrde kezâlik derûn-ı i'lâmda isimleri mezkûr atûfetlü Hıfzı Mustafa Paşa hazretleri taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i müseccel-i şer'îleri Hasan Ağa b. Hasan muvâcehesinde derûn-ı i'lâm-ı mezkûrda tasrîh ve beyân olunduğu üzere müvekkillerim mezbûrûnun müvekkil-i müşârün-ileyh zimmetlerinde mahkûmün-bih alacakları olan dört bin altı yüz yetmiş altı guruş müvekkil-i müşârün-ileyhe bu def'a vekîl-i mezbûr Hasan Ağa yediyle bana def' ü teslîm, ben dahi yedlerinden bi'l-vekâle tamâmen ve kâmilen ahz u kabz edip min-ba'd meblağ-ı mahkûmün-bih-i mezkûr dört bin altı yüz yetmiş guruşdan müvekkillerim mezbûrûnun paşa-yı müşârün-ileyh zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe alacakları kalmamağla bi'l-cümle husûs-ı mezkûre müte'allika da'vâdan müvekkil-i Paşa-yı müşârün-ileyhe izâfetle vekîl-i merkūm Hasan Ağa'nın zimmetini bi'l-vekâle kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledim deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 11 C sene [12]57.

246 [70b-2] Tabakçı esnafından Petro'nun alacak iddiasından vazgeçmesi

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da Kavak İskelesi'nde vâki' güşâd olunan fabrikada tabak ve sâir edevât-ı Çin i'mâl eden tâifeden arzuhâl eden Petro v. Kino nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede

ma‘kūd meclis-i şer‘-i hatîrde yine tâife-i mersûmeden derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Kostandi v. Luka ve Kiryako v. Kostandi nâm zimmîler muvâcehelerinde zimmiyân-ı mersûmândan mersûm Kostandi zimmîye işbu sene-i mübâreke şehr-i Rebî‘ülevveli’nin yirminci günü fabrika-i mezkûrede bana hizmet etmek için ücretine mahsûb olmak üzere malımdan bin on altı guruş ve mersûm Kiryako zimmîye dört yüz yetmiş guruş ki cem‘an bin dört yüz seksen altı guruş def‘ ü teslîm eylediğimde onlar dahi ahz u kabz etmiş idi. El-hâletü hâzihî zimmiyân-ı mersûmân bana kat‘an hizmet etmemeleriyle ol vechile medfû‘um olan meblağ-ı mecmû‘-ı mezkûr bin dört yüz seksen altı guruşu zimmiyân-ı mersûmândan istirdâd ederim deyü inkârlarına mukārin tasaddî eylediğim da‘vâmdan rızâmla meccânen fâriğ olmamla bi’l-cümle husûs-ı mezkûra ve işbu târîhe gelince cemî‘ hukūk-ı şer‘iyyeye müte‘allika âmme-i da‘vâdan tarafeynden her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîl-i şer‘î ile kabûlü hâvî ibrâ ve iskāt eyledik deyü ikrâr ve tasdîkleri tescîl [ve] huzûr-ı [âlîlerine i‘lâm olundu].

Fî 16 C sene [12]57.

247 [70b-3] Salih b. Mehmed ve kardeşi Süleyman’ın babalarından intikal eden fırın ve bakkal hususundaki davaları

Ma‘rûz,

Sâdır olan fermân-ı âlîlerine imtisâlen işbu arzuhâle nazar olundukda Anadolu’da Bandırma kasabasında sâkin iken bundan akdem verâseti zevcesi Fâtıma Hatun ile sulbî oğulları mukaddemâ sagīr ve hâlen kebîrler sâhibey-i arzuhâl Salih ve Süleyman’a münhasıra olduğu hâlde vefât eden Mehmed nâm kimesnenin zikr olunan Bandırma kasabasında Çıra Pazarı’nda kâin bir bâb habbâz fırını ve bir bâb dükkânı hayatında ile’l-vefât yedinde mülkü olup ba‘de vefâtihî zevce-i merkūme ile oğulları merkūmâna mevrûs olup ancak merkūmân Salih ve Süleyman babaları mezbûrun hîn-i vefâtında sagīr bulunduklarından dekâkîn-i mezkûrdan zikr olunan habbâz fırınına kasaba-i mezbûre mütemekkinlerinden İsteryo zimmîye dükkân-ı mezkûru dahi Barutoğlu Karabet zimmîye vâlideleri mezbûre kendi hissesiyle ma‘an bilâ-izn-i şer‘ fuzûlî bey‘ etmekle zimmiyân-ı mersûmân dahi dekâkîn-i mezkûreyni akd-i sahîh ile mülk-i müşterâları olmak zu‘muyla bir müddetden beri zabt ve tasarruf etmişler ise de bu def‘a merkūmân Salih ve Süleyman zikr olunan iki bâb dükkândan hisse-i irsiyelerini mütâlebe ve ahz murâd eylediklerinde zimmiyân-ı mersûmân dahi keff-i yedden imtinâ‘ eylediklerine mebnî sâhibey-i arzuhâl merkūmân Salih ve Süleyman zimmiyân-ı mersûmân ile mahâllî meclisinde Tanzîmât-ı Hayriye usûl-i mehâsin şümûlü îcâbınca ber-nehc-i şer‘î terâfu‘ ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında kasaba-i mezbûre muhassıl vekîli ve nâibi ve a‘zâ-yı meclis-i memlekete hitâben bir kıt‘a emr-i âlîşân sudûru niyâzından

ibâret olduğu işbu arzuhâl meâlinden müstefâd olmağla bu sûretde ber-vech-i istidʿâ sâhibey-i arzuhâl merkūmân zimmiyân-ı mersûmân ile mahâllinde vech-i şerʿî üzere terâfuʿ ve ihkāk-ı hak olunmak bâbında ber-vech-i meşrûh bir kıtʿa fermân-ı âlî sudûru reʾy-i âlîlerine menût idüğü huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî-gurreti Receb sene [12]57.

248 [71a-1] Yani v. Anastaş'ın alacak iddiasının meşru olmadığı

Maʿrûz,

Sebzeci tâifesinden arzuhâl eden Yani v. Anastaş nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâʿîlerine tahsîs buyurulan dâirede maʿkūd meclis-i şerʿ-i hatîrde sâbıkā Kapudan-ı deryâ Ahmed Paşa'nın hazînedârı derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism el-Hâc İbrahim Bey b. Ahmed muvâcehesinde mezbûr el-Hâc İbrahim Bey bin iki yüz elli üç senesi hilâlinde Paşa-yı mûmâ-ileyhin medîne-i Üsküdar'da Paşalimanı'nda vâkiʿ sâhilhânelerinde mukīmler olan Süvârî asâkirinin me'kûlâtı için ne mikdâr sebze iktizâ ederse asâkir-i merkūmenin vekîlharçları olunan gāib ani'l-meclis Ahmed Ağa'ya sen beyʿ eyle deyü bana emir etmekle ben dahi malımdan asâkir-i merkūmenin me'kûlâtı için gāib-i mezbûr Ahmed Ağa'ya beyʿ ü teslîm eylediğim maʿlûmü'l-vezn ve'l-fiyat sebzenin baʿde külli'l-hesâb cemʿan esmânı olup ol vechile benim gāib-i merkūm zimmetinde alacağım olan üç bin yüz yirmi üç guruşun dört yüz guruşunu mukaddemâ gāib-i mezbûr Ahmed Ağa'dan kabz ü istîfâ etmiş idim. Lâkin el-hâletü hâzihî ben bâkīsi olan iki bin yedi yüz yirmi üç guruşu gāib-i merkūm Ahmed Ağa'dan ahzedemediğime ve mücerred merkūm İbrahim Bey asâkir-i merkūmenin me'kûlâtları için ne mikdâr sebze iktizâ eder ise sen gāib-i merkūma beyʿ et deyü bana emr eylediğine binâen meblağ-ı bâkī-i mezbûr iki bin yedi yüz yirmi üç guruşu merkūm el-Hâc İbrahim Bey'in bana malından edâ eylesin deyü takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eylediği daʿvâsı meşrûʿa ve iltifâta şâyân olmadığı müddeʿî-i merkūm Yani zimmîye tefhîm ve daʿvâ-yı mezkûresiyle merkūm el-Hâc İbrahim Bey'e bî-vech-i şerʿî muʿârazadan menʿ olunduğu huzûr-ı [âlîlerine iʿlâm olundu].

Fî 10 C sene [12]57.

249 [71a-2] Süleyman b. Mehmed ve sairlerinin Bogos'ta olan alacaklarını tecil etmeleri

Maʿrûz,

Medîne-i Üsküdar'da mütemekkin attâr esnâfından arzuhâl eden Bogos v. Aref nâm zimmînin ber-vech-i âtî dâyinlerinden olup derûn-ı arzuhâlde isimleri mezkûr cihet-i karzdan üç bin guruş iddiʿâ eden Süleyman Bey b. Mehmed ve meshûk

kahve semeninden dört yüz yetmiş sekiz guruş iddi'â eden es-Seyyid Mustafa Ağa b. Osman nâm kimesneler ile cihet-i karzdan iki bin beş yüz guruş iddi'â eden Kuyumcu Karabet v. İknar ve kezâlik cihet-i karzdan bin guruş iddi'â eden Aci Gapril v. Artin ve yine cihet-i karzdan dokuz yüz guruş iddi'â eden Derzi Artin v. Bağdisar ve def'a cihet-i karzdan üç yüz altmış beş guruş iddi'â eden Kuyumcu Karabet v. Agob ve semen-i mebî'den dört yüz yetmiş guruş iddi'â eden Fincancı Bedros v. Kerupa ve kezâlik semen-i mebî'den üç yüz guruş iddi'â eden Avanis v. Kigork ve yine semen-i mebî'den altı yüz otuz guruş iddi'â eden Kirhor v. Abraham zimmîler ve cihet-i deyn-i şer'îden dört yüz yirmi yedi guruş iddi'â eden Davit v. Mosi nâm Yahûdi'den her biri Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde medyûn-ı mersûm Bogos zimmî muvâcehesinde bizim mersûm Bogos zimmetinde li-ebeveyn er karındaşı işbu hâzır bi'l-meclis Mıgırdıç zimmî kefâletiyle min-haysü'l-mecmû' on bin yetmiş guruş alacak hakkımız olup lâkin meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru mersûm Bogos zimmînin hâlâ bize edâya bir vechile iktidârı olmayıp ber-vech-i âtî istimhâl eylediğinde biz dahi meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr on bin yetmiş guruşu işbu târîh-i i'lâmdan iki sene mürûrundan sonra tamâmen bize edâ ve îfâ etmek üzere rızâlarımızla medyûnumuz mersûm Bogos zimmîyi imhâl ve te'cîl ve te'hîr eyledik deyü mukırrûn-ı mezbûrûnun bi'l-cümle takrîr-i meşrûhlarını mersûm Bogos zimmî tasdîk ve deyn-i meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru ikrâr ü i'tirâf ve berminvâl-i muharrer müeccelen ve muahharan dâyinleri merkūmûna edâya ta'ahhüd eylediği huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 27 Ca sene [12]57.

250 [71a-3] Ağya v. Nikifor'un Osman Ağa ve sairlerine olan borcunun tecil olunması

Ma'rûz,

Medîne-i Üsküdar'da mütemekkin Basmacı tâifesinden arzuhâl eden Ağya v. Nikifor nâm zimmî Bâb-ı hazret-i fetvâ-penâhîde Anadolu mutasarrıfları dâ'îlerine tahsîs buyurulan dâirede ma'kūd meclis-i şer'-i hatîrde ber-vech-i âtî dâyinlerinden derûn-ı arzuhâlde isimleri mastûr Hanparsum v. Serkiz ve Hüseynici Sahak v. Bedros ve Basmacı Ohannes v. Mosis ve Basmacı Kigork v. İstepan ve Basmacı Kirkor v. Abraham nâm zimmîler ile mu'arrefetü'ş-şahs Elmas bt. Kigork ve Takohi bt. Ohan Nasrâniyelerden her biri muvâcehelerinde Osman Ağa b. Ahmed nâm kimesne hâzır olduğu hâlde benim mersûmûndan mersûm Hanparsum zimmîye cihet-i karzdan beş yüz seksen guruş ve mersûm Sahak zimmîye kezâlik cihet-i karzdan bin yüz yetmiş guruş ve mersûm Ohannes zimmîye yine cihet-i karzdan bin guruş ve mersûm Kigork zimmîye kezâlik cihet-i mezkûreden <<iki bin

guruş>> iki yüz guruş ve mersûm Kirhor zimmîye yine cihet-i mezkûreden beş yüz guruş ve mersûme Elmas Nasrâniyeye yine cihet-i merkūmeden üç yüz guruş ve mersûme Takohi Nasrâniyeye kezâlik cihet-i mezkûreden sekiz yüz guruş ve hâzır-ı merkūma dahi cihet-i karzdan iki bin guruş ki min-haysü'l-mecmû' zimmetimde mersûmûn ile hâzır-ı merkūma altı bin beş yüz elli guruş deynim olup lâkin benim deyn-i mezkûrumu dâyinlerim mersûmûna hâlen def'aten bir vechile edâya iktidârım olmamağla ber-vech-i âtî istimhâl eylediğimde mersûmûn Hanparsum ve Sahak ve Ohannes ve Kirhor zimmîler ile Elmas ve Takohi Nasrâniyeler meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr altı bin beş yüz elli guruşdan alacakları olan **[71b]** dört bin beş yüz elli guruşu işbu târîh-i i'lâmdan üç sene tamâmında ve hâzır-ı merkūm Osman Ağa târîh-i i'lâm-ı mezkûrdan<< üç sene tamâmına>> bir buçuk sene tamâmına değin tamâmen kendülere edâ ve îfâ etmek üzere rızâlarıyla beni imhâl ve te'hîr eylediklerinde ben dahi meblağ-ı mecmû'-ı mezkûru mümehhelen ve muahharen dâyinlerim mesfûrûn ile hâzır-ı merkūm Osman Ağa'ya tamâmen edâ ve teslîme müte'ahhid oldum deyü mukırr-ı medyûn-ı mersûm Aya zimmînin bi'l-cümle takrîr-i meşrûhunu mersûmûn ile hâzır-ı merkūm Osman Ağa'dan her biri tasdîk ve tahkīk eyledikleri tescîl ve huzûr-ı [âlîlerine i'lâm olundu].

Fî 5 Receb sene [12]57.

251 [71b-1] Fatma bt. Mehmed'in, Çengel köyü İmamı Mehmed Efendi aleyhindeki davasının meşru olmadığı

Ma'rûz,

Mukaddemâ gayr-ı reşîde olup hâlâ kendüye sahvet-i rüşd-i tâm geldiği seretibbâ-yı Sultânî ve Rumeli pâye-i celîlesiyle mübâhir devletlü Abdülhak Efendi hazretlerinin i'lâmından ve erbâb-ı vukūfun ihbârından müstebân olan sâhibe-i arzuhâl mu'arrefetü'z-zât Fâtıma Hatun bt. Mehmed meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-tevkīrde derûn-ı arzuhâlde mezkûrü'l-ism Çengel karyesi imâmı el-Hâc Mehmed Efendi b. Mustafa muvâcehesinde mezbûre Fâtıma Hatun'un li-ebeveyn er karındaşı Mustafa Ağa hâzır olduğu hâlde işbu târîh-i i'lâmdan bir buçuk sene mukaddem ben muhtell-i dimâ' iken karye-i mezbûrede vâki' menzil derûnunda mevcûde emvâl ve eşyâm ma'rifet-i şer'le tahrîr olunduğu hînde mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi hâzır bi'l-meclis olup karındaşım hâzır-ı mezbûr Mustafa Ağa ile emvâl-i müşterekemizden hâric-ezdefter mecmû'u iki bin dokuz yüz elli guruş kıymetli beş minder ve üç Kıbrıs-kârî yasdık ve dört yorgan ma'a çârşeb ve altı baş yasdığı ve bir mangal ve iki sini ve iki âbdest ve el leğeni ve üç yüz yasdığı ve üç güğüm ve üç ibrik ve iki maşraba ve iki hamam ve su tası ve yedi tencere ve iki çorba tası ve iki lenger ve üç tepsi ve bir kazgan ve iki dülbend ve şâlî anteri ve iki dülbend ve işleme gömlek ve dört işleme havlu ve bir işleme peşkir ve bir

çit sofra ve bir sarı çiçekli şal ve yirmi iki tabak ve on üç fincan ve on iki sahan ve bir satır ve bir bel ve yedi kazma ve bir bahçe tarağı ve bir çapa ve iki ipek kenarlı gömlek ve dört meşin ve yedi arşın ve dört dizlik ve bir müsta'mel kürk kabı ve bir müsta'mel anteri ve on kaşık ve dört boğça ve üç silecek ve üç havlu ve dokuz çârşeb ve bir fener ve bir tırnak kür[k] ve üç ihrâm ile iki kıt'a menzil ve bir kıt'a bağ temessükümüz telef ve zâyi' ve mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi hîn-i tahrîrde hâzır bi'l-meclis ve mücerred karye-i mezbûre imâmı olduğuna binâen zikr olunan eşyâ ve temessüklerimizi mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi'den taleb ederiz deyü hâzır-ı mezbûr Mustafa Ağa ile bi'l-ma'iyye mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi'nin külliyen inkârına mukārin takrîr-i meşrûhu üzere tasaddî eyledikleri da'vâları meşrûha ve iltifâta şâyân olmadığı kendülere tefhîm ve da'vâ-yı mezkûresiyle mezbûr el-Hâc Mehmed Efendi'ye bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu.

Fî 11 B sene [12]57.

252 [72a-1] Parise'nin vasisi olan babası Haçadur'un azledilerek yerine başkasının vasi tayini

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kādı karyesinde mütemekkine iken bundan akdem hâlike olan Aziz bt. Haçadur Nasrâniyenin sadriye sagīre kızı Parise'nin babası ve velîsi Haçadur v. Harim nâm zimmî sagīre-i mezbûrenin anası mersûmeden mevrûs malını mütlif ve mübezzir olup ol vechile mahmûdü'l-hâl olmamağla sagīre-i mersûmenin anası hâlike-i mersûmeden mevrûs malını hıfza ve kemâhüve hakkuhû sagīre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rü'yete bir vasî nasbı lâzım ve mühim olduğu zeyl-i rakīmde muharrerü'l-esâmî bî-garaz mevsûku'l-kelim kimesnelerin ihbârlarıyla tahakkuk etmeğin sagīre-i mersûmenin minkıbeli'l-üm ceddesi olup müstakīme ve her vechile vesâyet uhdesinden gelmeğe kādire idüğü zâhir olan işbu hâmiletü'r-rakīm Karpana bt. Mardıros Nasrâniyeyi hâkim-i hâsim-i vâlâ cenâb –vaffakallâhu te'âlâ bi's-sıdk ve's-savâb rafe'a kudretü'l-vehhâb- efendi hazretleri dahi sagīre-i mersûmenin tesviye-i umûrunu rü'yete vasî nasb [ü] ta'yîn buyurduklarında ol dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl eylediğinden sonra vasiyy-i mersûme Karpana Nasrâniyenin talebiyle hâkim-i müşârünileyh hazretleri sagīre-i mersûmenin nafakası için malı nemâsından işbu târîh-i rakīmden kadr-ı ma'rûf idüğü bi'l-ihbâr zâhir olan beher şehr üçer yüz guruş farz ve takdîr buyurup meblağ-ı mezkûru sagīre-i mersûmenin nafaka ve kisve ve sâir levâzım-ı zarûriyesine harc ü sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer sagīre-i mersûmenin malı nemâsına rücû'a mersûme Karpana Nasrâniyeye izin vermeleriyle mâ-vaka'a [bi't-taleb ketb olundu].

Fî 6 L sene [12]56.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Ağa b. Hasan, Mehmed Salih b. Mehmed, Mehmed Ağa b. el-Hâc Ali,

Artin v. Haçadur, Mardıros v. Haçadur, İşnan oğlu Bogos, Sahak v. Agob ve gayruhum.

253 [72a-2] Nefise Hatun'un kendi hissesi ile beraber vasileri olduğu küçük çocukların menzil hisselerini satması

Medîne-i Üsküdar'a muzâfe Kartal kasabası ahâlîsinden olup bundan akdem vefât eden Mehmed Ağa b. Abdullah b. Abdülmennan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Nefise Hatun bt. Ali ile zevce-i uhrâsından mütevellid sulbî sagīr oğlu İbrahim Edhem ve zevce-i mezbûreden mütevellide sulbiye sagīre kızı Şerife Hadice'ye münhasıra ve tashîh-i meselesi yirmi dört sehmden olup sihâm-ı mezbûreden üç sehmi zevcesi mezbûreye ve on dört sehmi sagīr-i merkūma ve yedi sehmi sagīre-i mezbûreye isâbeti tahakkukundan sonra kendi nefsinden asıl ve sagīrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarını rü'yete vasiyy-i mansûbeleri zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan zevce-i mezbûre Şerife Nefise Hatun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-vesîka li-ebeveyn er karındaşı Bağcı Yusuf b. el-mezbûr Ali mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip kasaba-i mezbûrede vâki' bir tarafdan Ârif Reis menzili ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âm ile mahdûd fevkānî iki bâb oda ve sofa ve bir kenîf ve âbdesthâne ve kiler ve tahtânî bir bâb oda ve kenîf ve bir matbah ve sokak kapısını müştemil bir bâb menzil zevcem ve mûrisim müteveffâ-yı mezbûrun hayatında ile'l-vefât bâ-hüccet yedinde mülkü olup ba'de vefâtihî ber-tashîh-i mezkûr benimle vasîleri olduğum sagīrân-ı mezbûrâna mevrûs olmağla ben menzil-i mezkûr ber-tashîh-i mezkûr ırsen mâlike olduğum hisse-i şâyi'amı âhara bey'e câzime olup lâkin menzil-i mezbûr mürûr-ı eyyâm ile müşrif-i harâb ve mâil-i türâb olup hâsılı harcına vefâ etmeyip ve sagīrân-ı mezbûrânın dahi nafakaya eşedd-i ihtiyâcları olmağla ol vechile menzil-i mezkûrda hisseleri benim hisse-i mezkûrem ile ma'an semen-i misliyle âhara bey' ve semeni istirbâh ve istiğlâl olunmak sagīrân-ı mezbûrân haklarında enfa' olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla zâhir olmağın ol vechile menzil-i mahdûd-ı mezkûru mesûğ-ı şer'îye binâen kıbel-i şer'den me'zûnen bi'l-asâle ve bi'l-vesâye mahâllinde sûk-ı sultânîde ve mecma'-ı nâs olan mahallerde münâdî nidâsıyla lede'l-müzâyede ve inkıtâ'i'r-rağbe beş yüz guruşda karındaşım merkūm Yusuf üzerinde karâr ve ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmeyip ve meblağ-ı mezkûr menzil-i mezbûrun el-yevm semen-i misli idüğü ihbâr olunmağla menzil-i mezkûru bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukūk ve'l-merâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkūm Yusuf Ağa meblağ-ı [mezbûr] beş yüz guruşa

bi'l-asâle ve bi'l-vesâye bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde, ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı mezkûru bana def‘ ü teslîm, ben dahi yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ahz u kabz ve müteveffâ-yı mezbûrun defter-i kassâmına idhâl etmemle ba‘de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benimle sagīrân-ı mezbûrânın kat‘an alâka ve medhalleri kalmayıp mezbûr Yusuf Ağa mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur, keyfe mâ yeşâ ve hasbe mâ-yahtâr mâlikler ve mutasarrıflar olsun dediği.

Fî 14 B sene 1257

Şuhûdü'l-hâl: Kasaba-i mezbûre Sandık Emîni el-Hâc Mehmed Ağa, Kasaba-i mezbûre Muhtârı el-Hâc Hüseyin Ağa, Tahtacı Mehmed Salih Ağa, Muhzır Eğrikapılı Mehmed Ağa, el-Hâc Halil Ağa b. Mustafa ve gayruhum.